

शुक्लयजुर्वेदीय-वाजसनेय
पद पाठ समेत
काण्व-संहिता

अध्याय : २१-४०

Śukla Yajur Veda
Kānva Śākha Samhitā
and Pada Pāṭha

Volume 2 Chapters 21 to 40

Author

K Suresh

Qualified in: M.Com, CA, CWA, CS, PGDFTM,

DHA - Astrology, PhD in Vedas.

Learning: The Veda(s)

शुक्लयजुर्वेदीय-वाजसनेय

पद पाठ समेत

काण्व-संहिता

अध्याय : २१-४०

Śukla Yajur Veda
Kānva Śākha Samhitā
and Pada Pātha
Volume 2
Chapters 21 to 40

By

K Suresh

Qualified in: M.Com, CA, CWA, CS, PGDFTM, DHA - Astrology, PhD in Vedas.
Learning: The Veda(s)

Publisher:

The Ghanapati
G2 Kings Manor
35/62, 4th Trust Cross Street,
Mandavelipakkam
Chennai 600 028 Phone: +91-97397 81284
Author: suresh@ghanapati.com
Enquiries: support@ghanapati.com
Web Site: www.ghanapati.com

THE GHANAPATI

First published in Oct 2021 by The Ghanapati

Published by The Ghanapati
Chennai, Tamil Nadu, India

Śukla Yajur Veda Kānva Śākha Samhitā and Pada Pāṭha. Volume 2

Copyright © K. Suresh, 2021
All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the author or publisher.

ISBN: 978-81-948959-8-5

The Ghanapati
G2 King Manor 35/62
4th Trust Cross Street
Mandavelipakkam
Chennai - 600028

Web: www.ghanapati.com
Enquiries: support@ghanapati.com

Printed by: Jwalamukhi Mudranalaya Pvt Ltd, Basvanagudi, Bengaluru, Karnataka - 560004

Kānva Śākha Samhitā with full Pada Pātha

Index

Sl No	Particulars	Page No.
1	About the Author	iv
	Volume 2	
2	Adhyāya (Chapter) 21	451 to 484
3	Adhyāya (Chapter) 22	485 to 508
4	Adhyāya (Chapter) 23	509 to 536
5	Adhyāya (Chapter) 24	537 to 556
6	Adhyāya (Chapter) 25	557 to 578
7	Adhyāya (Chapter) 26	579 to 596
8	Adhyāya (Chapter) 27	597 to 616
9	Adhyāya (Chapter) 28	617 to 624
10	Adhyāya (Chapter) 29	625 to 640
11	Adhyāya (Chapter) 30	641 to 660
12	Adhyāya (Chapter) 31	661 to 680
13	Adhyāya (Chapter) 32	681 to 706
14	Adhyāya (Chapter) 33	707 to 722
15	Adhyāya (Chapter) 34	723 to 736
16	Adhyāya (Chapter) 35	737 to 754
17	Adhyāya (Chapter) 36	755 to 764
18	Adhyāya (Chapter) 37	765 to 774
19	Adhyāya (Chapter) 38	775 to 786
20	Adhyāya (Chapter) 39	787 to 794
21	Adhyāya (Chapter) 40	795 to 802
22	Alphabetical Index of Sentences - Kānva Samhitā	803 to 869

About Sri. K Suresh, the Author

He is a native of Varagur Village in Tanjore District, Tamil Nadu, India. Born on 28th February 1966 as the 2nd Son of Late Sri. P Krishnamoorthy Iyer and Smt. K Meenakshi Ammal. He had his schooling in Sir. P S Sivaswamy Iyer Hr Secondary School. Tirukattupalli. Tanjore. He had his B.Com degree from Vivekananda College, Mylapore, Chennai with a 1st Class and secured the **III Rank** in his Post Graduation in Commerce (M.Com) from the University of Madras from A.M Jain College, Meenambakkam, Chennai. He is an **All India Rank Holder in CA, CWA and CS** from India's Premier Institutes like Chartered, Cost & Works, and Company Secretaries of India. He also received his **Post Graduate Diploma in Foreign Trade Management (PGDFTM)** from the Indian Institute of Export Management, Calcutta. In addition to this, he also got his **Diploma in Hindu Astrology (DHA)** from Kadalangudi Institute of Astrology, Chennai. He received Business Management Training in INSEAD, The European Institute of Business Administration, Fontainebleau, France and in US GAAP and SEC reporting at Hongkong by Price Waterhouse, Belgium.

Interest in the Vedas:

A) **Rig Veda:** Learning under Sri. B V Surya Narayana Bhat Ghanapatigal, Mylapore and Sri. Govind Prakash Bhat Ghanapatigal, Bangalore.

B) **Krishṇa Yajur Veda:** Learnt under Shri. V G Subramanya Ghanapatigal, Mylapore, Chennai and Sri. Ananthanarayana Somayaji, Musiri.

C) **Śukla Yajur Veda:** Learnt under Shri. Parasurama Ghanapatigal, Ambattur, Chennai.

D) **Atharva Veda:** Learning under Shri. Mahesh Ghanapatigal and Sri. Raghavendra Ghanapatigal.

Other Achievements:

1. Published an article on "Export House Status" in "Chartered Accountant" Magazine.
2. Held Senior Management positions in Indian and Foreign Companies.
3. Selected as one of the "Top 100 CFOs in India" by CFO Institute in March 2015.
4. Conferred the '100 Most Influential CFO's of India' title by the Chartered Institute of Management Accounts, London in June 2016.
5. Received the "Asia CFO Excellence Award" in Construction & Real Estate Sector from CMO Asia in August 2016.
6. Published a research article titled "More Accurate Prediction Using Ashtavarga" in World Famous "The Astrological Magazine" by Dr B V Raman, Bangalore.
7. Demonstrated a new method of reciting Ghana Pāṭha from more than one Veda Śākha simultaneously to highlight the differences of Swara, Word (Padam) and place of occurrences in the same text, similar to Jugal Bandhi in Music, named Suresha Paddhati.
8. Written and published many books in Veda Ghana Pāṭha from Rig, Krishṇa Yajur and Śukla Yajur Veda, first of its kind in the world.
9. Recited and published many Audio CDs and DVD in Veda Ghana Pāṭha. Running a successful Vedas related YouTube Channel called "The Ghanapati"
10. Received Doctorate (PhD) in the Vedas, from Vedic Wellness University, Florida, USA in July 2019.
11. Honoured by Vice President of India Sri. Venkaiah Naidu during August 2018, for excellence and achievement in academic, professional, and Vedic fields.

Vedic Works by Sri. K Suresh:

Books:

1. Sri Rudra Ghana Pāṭha (Sanskrit)
2. Sri Rudra Ghana Pāṭha (Tamil)
3. Chamaka Ghana Pāṭha (Sanskrit)
4. Chamaka Ghana Pāṭha (Tamil)
5. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
6. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
7. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
8. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
9. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
10. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
11. Pancha Rudra Ghana Pāṭha (Sanskrit)
12. Sri Rudra Krama Pāṭha (Sanskrit & Kannada)
13. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
14. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
15. Apratiratha Mantra Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
16. Jeemootasyeva Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
17. Vishvajite Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
18. Aano Bhadra Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
19. Special Suktas from Ṛig Veda (Sanskrit)
20. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
21. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 4 (Sanskrit)
22. Śukla Yajur Veda Samhitā and Full Pada Pāṭha (Sanskrit)
23. A Brief History of Vedas (English)

Audio:

1. Sri Rudra Ghanam
2. Chamaka Ghanam
3. Yajur Veda Āśīrwāda (Blessing) Ghana Pāṭha Vol – 1
4. Sri Rudram, Chamakam, Suktams and Mantra Pushpam
5. Unbeatable - Apratiratha Mantra Ghana Pāṭha
6. Thundercloud - Jeemootasyeva Ghana Pāṭha
7. The Treasure - Vishvajite Ghana Pāṭha
8. Wisdom Bliss - Aano Bhadra Ghana Pāṭha
9. Suresha Paddhati – Stress Reliever – Sri Rudra Pancha Rudra Vedic Jugalbandhi (Part-1)

DVD:

1. Suresha Paddhati Part-2 (Ṛig Yajur Sandhya vandana Vedic Jugalbandhi)

Books to be Published:

1. Śukla Yajur Veda Pada Pāṭha (Sanskṛit)
2. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 4 (Sanskṛit) (Asya Vāmasya Ghana Pāṭha)
3. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 5 (Sanskṛit)
4. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 4 (Sanskṛit)
5. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 5 (Sanskṛit)
6. Ashta Vikriti of Pancha Rudram (Sanskṛit)
7. Śukla Yajur Veda Krama Pāṭha (Sanskṛit)

Audio to be Released:

1. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 2
2. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 3
3. Taittiriya Upanishats
4. Remedy & Peace (Shanti Mantras)

We request you to purchase our Vedic publications and audios for your use and gift it to your dear ones.

In case you want to contribute financially for more Vedic content in future, you may do so by visiting www.ghanapati.com or write a mail to: support@ghanapati.com

॥६॥ अथ तृतीयो दशकः ॥

॥१॥ एकविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ तृतीयो दशकः ॥३॥

॥ एकविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ तृतीयो दशकः ॥३॥

॥ एकविंशोऽध्यायः ॥

21.1.a	स्वा॒द्वी न्त्वा॒ स्वा॒दुना॒ ती॒त्रां ती॒त्रेणा॒मृता॒ममृ॒तेन॑ ।
21.1.b	मधु॒मती॒म् मधु॒मता॒ सृ॒जामि॒ स॒सोमे॑न ।
21.1.c	सोमो॑ऽस्य॒श्विभ्या॑म् प॒च्यस्व॒ सर॑स्वत्यै प॒च्यस्वेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑प॒च्यस्व॑॥१॥
21.2.a	परी॒तो षि॒ञ्चता॒ सु॒त॒सोमो॒ य उ॒त्तम॑ ह॒विः ।
21.2.b	दध॒न्वा यो न॑र्यो अ॒प्स्वन्तरा॒ सु॒षाव॒ सोम॑म॒द्रिभिः॑ ॥२॥
21.3.a	वा॒योः पू॒तः प॒वित्रे॑ण प्रा॒ङ्क्सोमो॒ अति॑द्रुतः ।
21.3.b	इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ।
21.3.c	वा॒योः पू॒तः प॒वित्रे॑ण प्र॒त्यङ्क्सोमो॒ अति॑द्रुतः ।
21.3.d	इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥३॥
21.4.a	पुना॑ति ते परि॒स्रुत॑सोम॒सूर्य॑स्य दु॒हिता॑ ।
21.4.b	वा॒रेण॒ शश्च॑ता तना॑ ॥४॥
21.5.a	ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं प॑वते तेज इन्द्रि॒य॒सुर॑या सोमः सु॒त आ॑सुतो म॒दाय॑ ।
21.5.b	शु॒क्रेण॒ देव॑ दे॒वताः॑ पिपृ॒ग्धि र॑सेना॒न्नं ग्य॑ज॒मानाय॑ धेहि ।
21.5.c	कु॒विद॑ङ्ग॒ यव॑मन्तो यव॒ञ्चि॒द्यथा॒ दान्त्य॑नुपूर्वं वि॒यूय॑ ।
21.5.d	इहे॑हैषां कृ॒णुहि॒ भो॒जना॑नि ये ब॒र्हिषो॒ नम॑उक्ति न्न जग्मुः ।

अथ तृतीयदशक :

अथ एकविंशोऽध्याय :

ॐ स्वाद्वीम् । त्वा । स्वादुना । तीव्राम् । तीव्रेण । अमृताम् । अमृतेन * ।
 मधुमती मिति मधु = मतीम् । मधुमतेति मधु = मता । सृजामि । सम् । सोमेन
 * । सोमः । असि । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । पच्यस्व । सरस्वत्यै ।
 पच्यस्व । इन्द्राय । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णे । पच्यस्व *॥१॥ परि । इतः ।
 सिञ्चत । सुतम् । सोमः । यः । उत्तममित्युत् = तमम् । हविः * । दधन्वान्
 । यः । नर्यः । अप्स्वित्यप् = सु । अन्तः । आ । (सुषाव । सुसावेति सुसाव
) । सोमम् । अद्रिभि रित्यद्रि = भिः *॥२॥ वायोः । पूतः । पवित्रेण ।
 प्राङ् । सोमः । अतिद्रुत इत्यति = द्रुतः * । इन्द्रस्य । युज्यः ।
 : । पूतः । पवित्रेण । प्रत्यङ् । सोमः । अतिद्रुत इत्यति = द्रुतः * । इन्द्रस्य
 । युज्यः । सखा *॥३॥ पुनाति । ते । परिस्रुत मिति परि = सुतम् । सोमम्
 । सूर्यस्य । दुहिता * । वारेण । शश्वता । तना *॥४॥ ब्रह्म । क्षत्रम् । पवते ।
 तेजः । इन्द्रियम् । सुरया । सोमः । सुतः । आसुत इत्या = सुतः । मदाय
 * । शुक्रेण । देव । देवताः । पिपृग्धि । रसेन । अन्नम् । यजमानाय । धेहि * ।
 कुवित् । अङ्ग । यवमन्त इति यव = मन्तः । यवम् । चित् । यथा ।
 अनुपूर्व मित्यनु = पूर्वम् । वियूयेति वि = यूय * । इहेहे तीह = इह ।
 कृणुहि । भोजनानि । ये । बर्हिषः । नमउक्ति मिति नमः = उक्ति ।
 जग्मुः * ।

॥ अथ तृतीयो दशकः ॥३॥

॥ एकविंशोऽध्यायः ॥

21.1.a	स्वा॒द्वी न्त्वा॑ स्वा॒दुना॑ ती॒त्रां ती॒त्रेणामृ॑तामृ॒तेन॑ ।
21.1.b	मधु॑मती॒म् मधु॑मता॒ सृजामि॑ स॒सोमे॑न ।
21.1.c	सोमो॑ऽस्य॒श्विभ्या॑म् प॒च्यस्व॑ सर॒स्वत्यै॑ प॒च्यस्वेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑प॒च्यस्व॑ ॥१॥
21.2.a	परी॑तो पि॒ञ्चता॑ सु॒तः सोमो॑ य उ॒त्तमः॑ ह॒विः ।
21.2.b	दध॑न्वा यो न॒र्यो अ॒प्स्वन्तरा॑ सु॒षाव॑ सोमम॒द्रिभिः॑ ॥२॥
21.3.a	वा॒यो : पू॒तः प॒वित्रे॑ण प्रा॒ङ्क्सोमो॑ अति॒द्रुतः॑ ।
21.3.b	इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ।
21.3.c	वा॒यो : पू॒तः प॒वित्रे॑ण प्र॒त्यङ्क्सोमो॑ अति॒द्रुतः॑ ।
21.3.d	इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥३॥
21.4.a	पुना॑ति ते परि॒स्रुतः॑ सोमः॑ सूर्य॑स्य दुहि॒ता ।
21.4.b	वा॒रेण॑ श॒श्वता॑ तना॒ ॥४॥
21.5.a	ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं प॒वते॑ तेज॒ इन्द्रि॑यः सुर॒या सोमः॑ सु॒त आसु॑तो म॒दाय॑ ।
21.5.b	शु॒क्रेण॑ दे॒व दे॒वताः॑ पि॒पृग्धि॑ रसे॒नान्नं॑ व्यज॒मानाय॑ धेहि ।
21.5.c	कु॒विद॑ङ्ग॒ यव॑मन्तो॒ यवञ् चि॒द्यथा॑ दान्त्यनु॒पूर्वं॑ वि॒यूय॑ ।
21.5.d	इहे॑हैषां कृणुहि भो॒ज॒नानि॑ ये ब॒र्हिषो॑ नम॒उक्ति॑ न्न जग्मुः॑ ।

अथ तृतीयदशक :

अथ एकविंशोऽध्याय :

ॐ स्वाद्वीम् । त्वा । स्वादुना । तीव्राम् । तीव्रेण । अमृताम् । अमृतेन * ।
 मधुमती मिति मधु = मतीम् । मधुमतेति मधु = मता । सृजामि । सम् । सोमेन
 * । सोमः । असि । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । पच्यस्व । सरस्वत्यै ।
 पच्यस्व । इन्द्राय । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णे । पच्यस्व *॥१॥ परि । इतः ।
 सिञ्चत । सुतम् । सोमः । यः । उत्तममित्युत् = तमम् । हविः * । दधन्वान्
 । यः । नर्यः । अप्स्वित्यप् = सु । अन्तः । आ । (सुषाव । सुसावेति सुसाव
) । सोमम् । अद्रिभि रित्यद्रि = भिः *॥२॥ वायोः । पूतः । पवित्रेण ।
 प्राङ् । सोमः । अतिद्रुत इत्यति = द्रुतः * । इन्द्रस्य । युज्यः । सखा । वायो
 : । पूतः । पवित्रेण । प्रत्यङ् । सोमः । अतिद्रुत इत्यति = द्रुतः * । इन्द्रस्य
 । युज्यः । सखा *॥३॥ पुनाति । ते । परिस्रुत मिति परि = सुतम् । सोमम्
 । सूर्यस्य । दुहिता * । वारेण । शश्वता । तना *॥४॥ ब्रह्म । क्षत्रम् । पवते ।
 तेजः । इन्द्रियम् । सुरया । सोमः । सुतः । आसुत इत्या = सुतः । मदाय
 * । शुक्रेण । देव । देवताः । पिपृग्धि । रसेन । अन्नम् । यजमानाय । धेहि * ।
 कुवित् । अङ्ग । यवमन्त इति यव = मन्तः । यवम् । चित् । यथा । दान्ति ।
 अनुपूर्व मित्यनु = पूर्वम् । वियूयेति वि = यूय * । इहेहे तीह = इह । एषाम् ।
 कृणुहि । भोजनानि । ये । बर्हिषः । नमउक्ति मिति नमः = उक्तिम् । न ।
 जग्मुः * ।

21.5.e	उपयामगृहीतोऽस्यश्चिभ्या न्त्वा सरस्वत्यै त्वेन्द्राय त्वा सुत्राम्णे ।
21.5.f	एष ते योनिस्तेजसे त्वा वीर्याय त्वा बलाय त्वा ॥५॥
21.6.a	नाना हि वा न्देवहितः सदस्कृतं मा सः सृक्षायां परमे व्योमन् ।
21.6.b	सुरा त्वमसि शुष्मिणी सोम एष मा मा हिःसी : स्वां व्योनिमाविशन्ती ॥६॥
21.7.a	उपयामगृहीतोऽस्याश्चिनं तेज : सारस्वतं वीर्यमैन्द्रं बलम् ।
21.7.b	एष ते योनिर्मोदाय त्वाऽऽनन्दाय त्वा महसे त्वा ॥७॥
21.8.a	तेजोऽसि तेजो मयि धेहि वीर्यमसि वीर्यं मयि धेहि बलमसि बलं मयि धेह्योजोऽस्योजो मयि धेहि ।
21.8.b	मन्युरसि मन्युं मयि धेहि सहोऽसि सहो मयि धेहि ॥८॥
21.9.a	या व्याघ्रं विषूचिकोभौ वृकं च रक्षति ।
21.9.b	श्येनं पतत्रिणं सिंहं सेमं पात्वहसः ॥९॥
21.10.a	यदापिपेष मातरम् पुत्रः प्रमुदितो धयन् ।
21.10.b	एतत्तदग्रे अनृणो भवाम्यहतौ पितरौ मया ॥१०॥
21.11.a	संपृचः स्थ सं मा भद्रेण पृङ्क्त ।
21.11.b	विपृचः स्थ वि मा पापेन पृङ्क्त ॥११॥(१)
21.12.a	देवा यज्ञमतन्वत भेषजं भिषजाऽश्विना ।

उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीतः । असि । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । त्वा ।
 सरस्वत्यै । त्वा । इन्द्राय । त्वा । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णे * । एषः । ते ।
 योनिः । तेजसे । त्वा । वीर्याय । त्वा । बलाय । त्वा * ॥५॥ नाना । हि ।
 वाम् । देवहित मिति देव = हितम् । सदः । कृतम् । मा । सम् । सृक्षाथाम् ।
 परमे । व्योमन्निति वि = ओमन् * । सुरा । त्वम् । असि । शुष्मिणी । सोमः ।
 एषः । मा । मा । हिंसीः । स्वाम् । योनिम् । आविशन्तीत्या = विशन्ती
 * ॥६॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीतः । असि । आश्विनम् । तेजः ।
 सारस्वतम् । वीर्यम् । ऐन्द्रम् । बलम् * । एषः । ते । योनिः । मोदाय । त्वा ।
 आनन्दायेत्या = नन्दाय । त्वा । महसे । त्वा ॥७॥ तेजः । असि । तेजः ।
 मयि । धेहि । वीर्यम् । असि । वीर्यम् । मयि । धेहि । बलम् । असि । बलम् ।
 मयि । धेहि । ओजः । असि । ओजः । मयि । धेहि । मन्युः । असि ।
 मन्युम् । मयि । धेहि । सहः । असि । सहः । मयि । धेहि * ॥८॥ या ।
 व्याघ्रम् । विषूचिका । उभौ । वृक्म् । च । रक्षति * । श्येनम् । पतत्रिणम् ।
 सिंहम् । सा । इमम् । पातु । अहसः * ॥९॥ यत् । आपिपेषेत्या = पिपेष
 । मातरम् । पुत्रः । प्रमुदित इति प्र = मुदितः । धयन् * । एतत् । तत् । अग्ने
 । अनृणः । भवामि । अहतौ । पितरौ । मया * ॥१०॥ संपृच इति सं = पृच
 : । स्थ । सम् । मा । भद्रेण । पृङ्क्त । विपृच इति वि = पृचः । स्थ । वि ।
 मा । पापेन । पृङ्क्त * ॥११॥ १॥ २२९-७३=१५६॥

देवाः । यज्ञम् । अतन्वत । भेषजम् । भिषजा । अश्विना * ।

21.12.b	वा॒चा सर॑स्वती भि॒षगिन्द्रा॑येन्द्रि॒याणि द॑धतः ॥१॥
21.13.a	दी॒क्षायै॑ रूपं॒ शष्पा॑णि प्रायणी॒यस्य॑ तो॒क्मानि॑ ।
21.13.b	क्र॒यस्य॑ रूपं॒ सोम॑स्य ला॒जा : सोमा॑श्श॒वो मधु॑ ॥२॥
21.14.a	आ॒तिथ्य॑रूपं मा॒सरं॑ म॒हावी॑रस्य न॒ग्रहुः॑ ।
21.14.b	रूप॑मु॒पस॑दामे॒तत्ति॒स्रो रा॒त्री : सुरा॑ऽऽसु॒ता ॥३॥
21.15.a	सोम॑स्य रूपं क्री॒तस्य॑ परि॒स्रुत्परि॑षिच्यते ।
21.15.b	अ॒श्विभ्या॑ न्दुग्धं भै॒षज॑मिन्द्रा॒यैन्द्रं॑ सर॑स्वत्या ॥४॥
21.16.a	आ॒सन्दी॑ रूपं॒ राजा॑सन्धै वेद्यै॒ कुम्भी॑ सुरा॒धानी॑ ।
21.16.b	अ॒न्तर॑ उत्तरवेद्या रूपं का॒रोत॑रो भि॒षक् ॥५॥
21.17.a	वेद्या॑ वेदिः समा॒प्यते॑ ब॒र्हिषा॑ ब॒र्हिरिन्द्रि॑यम् ।
21.17.b	यूपे॑न यूप आ॒प्यते॑ प्राणी॒तो अ॒ग्निर॒ग्निना॑ ॥६॥
21.18.a	ह॒विर्धानं॑ व्य॒दश्वि॑नाऽऽग्नी॒ध्रं व्य॑त्सर॑स्वती ।
21.18.b	इन्द्रा॒यैन्द्रं॑ सद॒स्कृतं॑ प॒त्नीशा॒लं गा॒र्हप॑त्यः ॥७॥
21.19.a	प्रै॒षेभिः॑ प्रै॒षाना॑प्नोत्या॒प्रीभि॑रा॒प्रीर्य॑ज्ञस्य ।
21.19.b	प्र॒याजे॑भिरनु॒याजा॑न्वषट्कारे॒भि रा॑हुतीः ॥८॥
21.20.a	प॒शुभिः॑ प॒शूना॑प्नोति पु॒रोळा॑शै ह॒वीश्च॑ष्या ।
21.20.b	छ॒न्दोभिः॑ सा॒मिधे॑नी र्या॒ज्याभि॑र्वषट्कारान् ॥९॥

वा॒चा । सर॑स्वती । भि॒षक् । इन्द्रा॑य । इन्द्रि॒याणि॑ । द॒धतः॑ *॥१॥ दी॒क्षायै॑ ।
 रू॒पम् । श॒ष्पाणि॑ । (प्रा॒यणी॑यस्य । प्रा॒यनी॑ यस्येति प्र = अ॒यनी॑यस्य) । तो॒क्मानि॑
 * । क्र॒यस्य॑ । रू॒पम् । सोम॑स्य । ला॒जा : । सोमा॑श्श॒व इति॑ सोम = अ॒श्शवः॑ : ।
 म॒धु *॥२॥ आ॒तिथ्य॑रूपमित्या॑ ति॒थ्य = रू॒पम् । मा॒सरम् । म॒हावी॒रस्येति॑ म॒हा =
 वी॒रस्य॑ । न॒ग्रहुः॑ * । रू॒पम् । उ॒पस॒दामित्यु॑प = स॒दाम् । ए॒तत् । ति॒स्रः । रा॒त्री
 : । सु॒रा । आ॒सुते॒त्या = सु॒ता *॥३॥ सोम॑स्य । रू॒पम् । क्री॒तस्य॑ । परि॒स्रुदि॒ति
 परि॑ = स्त्रुत् । परि॑ । सि॒च्यते॑ * । अ॒श्विभ्या॑ मित्य॒श्वि = भ्या॑म् । दु॒ग्धम् । भे॒षजम्
 । इन्द्रा॑य । ऐ॒न्द्रम् । सर॑स्वत्या *॥४॥ आ॒सन्दी॒त्या = स॒न्दी । रू॒पम् ।
 रा॒जास॒न्धा इति॑ रा॒ज = आ॒सन्धै॑ । वे॒द्यै । कु॒म्भी । सु॒राधा॒नीति॑ सु॒रा = धा॒नी * ।
 अ॒न्तरः॑ । उ॒त्तर॑ वे॒द्या इत्यु॑त्तर = वे॒द्या : । रू॒पम् । का॒रो॒तरः॑ । भि॒षक् *॥५॥
 वे॒द्या । वे॒दि : । स॒म् । आ॒प्यते॑ । ब॒र्हिषा॑ । ब॒र्हि : । इन्द्रि॒यम् * । यू॒पेन॑ । यू॒पः
 । आ॒प्यते॑ । (प्र॒णीतः॑ । प्र॒णीत॑ इति प्र = नी॒तः) । अ॒ग्निः । अ॒ग्निना॑ *॥६॥
 ह॒विर्धा॒न मिति॑ ह॒वि : = धा॒नम् । यत् । अ॒श्विना॑ । आ॒ग्नीध्र॑म् । यत् । सर॑स्वती
 * । इन्द्रा॑य । ऐ॒न्द्रम् । स॒दः । कृ॒तम् । प॒त्नीशा॒ल मिति॑ प॒त्नी = शा॒लम् ।
 गा॒र्हप॒त्य इति॑ गा॒र्ह = प॒त्य : *॥७॥ प्रै॒षेभि॑ रिति॑ प्र = ए॒षेभिः॑ : । प्रै॒षानिति॑
 प्र - ए॒षान् । आ॒प्नोति॑ । आ॒प्रीभि॑ रित्या॑ = प्री॒भिः । आ॒प्रीरित्या॑ = प्री॒तः ।
 य॒ज्ञस्य॑ * । प्र॒याजे॒भि रिति॑ प्र = या॒जेभिः॑ : । अ॒नुया॒जानित्य॑नु = या॒जान् ।
 व॒षट्का॒रेभि॑ रिति॑ व॒षट् = का॒रेभिः॑ : । आ॒हुती॑ रित्या॑ = हु॒ती : *॥८॥ प॒शुभि॑
 रिति॑ प॒शु = भिः॑ : । प॒शून् । आ॒प्नोति॑ । पु॒रोळा॑शैः । ह॒वीर्षि॑ । आ * ।
 छ॒न्दोभि॑ रिति॑ च्छ॒न्दः = भिः॑ : । सा॒मिधे॒नी रिति॑ सां = इ॒धेनीः॑ : । या॒ज्याभिः॑ : ।

21.21.a	धाना : करम्भ : सक्तव : परीवाप : पयो दधि ।
21.21.b	सोमस्य रूपं हविष आमिक्षा वाजिनं मधु ॥१०॥
21.22.a	धानानां रूपं कुवलं परीवापस्य गोधूमा : ।
21.22.b	सक्तूनां रूपं बदरमुपवाका : करम्भस्य ॥११॥
21.23.a	पयसो रूपं ग्यद्यवा दध्नो रूपं कर्कन्धूनि ।
21.23.b	सोमस्य रूपं वाजिनं सौम्यस्य रूपमामिक्षा ॥१२॥
21.24.a	आश्रावयेति स्तोत्रिया : प्रत्याश्रावो अनुरूप : ।
21.24.b	यजेति धाय्यारूपं प्रगाथा येयजामहा : ॥१३॥
21.25.a	अर्धं ऋचै रुक्थानां रूपं पदैराप्नोति निविद : ।
21.25.b	प्रणवै : शस्त्राणां रूपं पयसा सोम आप्यते ॥१४॥
21.26.a	अश्विभ्याम् प्रातः सवनमिन्द्रेणैन्द्रं माध्यन्दिनम् ।
21.26.b	वैश्वदेवं सरस्वत्या तृतीयमासं सवनम् ॥१५॥
21.27.a	वायव्यैर्वायव्यान्त्याप्नोति सतेन द्रोणकलशम् ।
21.27.b	कुम्भीभ्यामम्भृणौ सुते स्थालीभिः स्थालीराप्नोति ॥१६॥
21.28.a	यजुर्भिराप्यन्ते ग्रहा ग्रहैः स्तोमाश्च विष्टुती : ।
21.28.b	छन्दोभिरुक्था शस्त्राणि साम्नाऽवभृथ आप्यते ॥१७॥

वषट्कारानिति वषट् = कारान् *॥१॥ धाना : । करंभ : । सक्तव : । (
 परीवाप : । परिवाप इति परि = वाप :) । पय : । दधि * । सोमस्य । रूपम् ।
 हविष : । आमिक्षा । वाजिनम् । मधु *॥१०॥ धानानाम् । रूपम् । कुवेलम् ।
 (परीवापस्य । परिवापस्येति परि = वापस्य) । गोधूमा : * । सक्तूनाम् । रूपम् ।
 बदरम् । उपवाका इत्युप = वाका : । करंभस्य *॥११॥ पयस : । रूपम् । यत्
 । यवा : । दध्न : । रूपम् । कर्कन्धूनि * । सोमस्य । रूपम् । वाजिनम् ।
 सौम्यस्य । रूपम् । आमिक्षा *॥१२॥ आ । श्रावय । इति । स्तोत्रिया : ।
 प्रत्याश्राव इति प्रति = आश्राव : । अनुरूप इत्यनु = रूप : * । यज । इति ।
 धाय्यारूपमिति धाय्या = रूपम् । प्रगाथा इति प्र = गाथा : । येयजामहा इति ये
 = यजामहा : *॥१३॥ अर्धऋचैरित्यर्ध = ऋचै : । उक्थानाम् । रूपम् । पदै :
 । आप्नोति । निविद इति नि = विद : * । (प्रणवै । प्रनवैरिति प्र = नवै :) ।
 शस्त्राणाम् । रूपम् । पयसा । सोम : । आप्यते *॥१४॥ अश्विभ्या मित्यश्वि =
 भ्याम् । प्रातस्सवनमिति प्रात : = सवनम् । इन्द्रेण । ऐन्द्रम् । माध्यन्दिनम् * ।
 वैश्वदेवमिति वैश्व = देवम् । सरस्वत्या । तृतीयम् । आप्तम् । सवनम् *॥१५॥
 वायव्यै : । वायव्यानि । आप्नोति । सतेन । द्रोणकलश मिति द्रोण = कलशम्
 * । कुंभीभ्याम् । अम्भृणौ । सुते । स्थालीभि : । स्थाली : । आप्नोति
 *॥१६॥ यजुर्भि रिति यजु : = भि : । आप्यन्ते । ग्रहा : । ग्रहै : । स्तोमा :
 । च । (विष्टुती : । विस्तुती रिति वि = स्तुती :) * । छन्दोभि रिति च्छन्द :
 = भि : । (उक्थाशस्त्राणि । उक्थ शस्त्राणी त्युक्थ = शस्त्राणि) । साम्ना ।
 अवभृथ इत्यव = भृथ : । आप्यते *॥१७॥

21.29.a	इ॒ळाभि॑ भ॒क्षाना॑प्नोति सू॒क्तवा॑केनाशिषः ।
21.29.b	श॒ंय्युना॑ प॒त्नीसं॑य्याजान्त्समिष्टयजुषा स॒स्थाम् ॥१८॥
21.30.a	व्र॒तेन॑ दी॒क्षामा॑प्नोति दी॒क्षया॑ऽऽप्नोति दक्षिणाम् ।
21.30.b	दक्षि॑णा श्रद्धा॒माप्नोति॑ श्रद्धया॒ सत्य॑माप्यते ॥१९॥
21.31.a	ए॒ताव॑द्रूपं॒ य्यज्ञ॑स्य यदे॒वैर्ब्र॑ह्मणा कृतम् ।
21.31.b	तदे॒तत्सर्व॑माप्नोति यज्ञे सौ॒त्राम॑णी सु॒ते ॥२०॥(२)

21.32.a	सुरा॑वन्तं ब॒र्हिष॑दं सु॒वीरं॑ य्यज्ञं॒ हिन्व॑न्ति म॒हिषा॑ नमो॒भिः ।
21.32.b	दधा॑नाः सोम॑न् दि॒वि दे॒वता॑सु मदे॒मेन्द्रं॑ य्यज॒मानाः॑ स्व॒र्काः ॥१॥
21.33.a	यस्ते॒ रसः॑ संभृ॒त ओष॑धीषु सोम॑स्य शुष्मः॒ सुरया॑ सु॒तस्य॑ ।
21.33.b	तेन॑ जि॒न्व यज॑मानं मदे॒न सर॑स्वती म॒श्विना॑ इन्द्र॒मग्नि॑म् ॥२॥
21.34.a	यम॑श्विना नमु॒चेरा॑सुरा॒दधि॑ सर॒स्वत्य॑सुनोदिन्द्रि॒याय॑ ।
21.34.b	इमं॑ तं शु॒क्रं मधु॑मन्तमिन्दुं॒ सोमं॑ राजा॒नमि॑ह भक्षयामि ॥३॥
21.35.a	यदत्र॑ रि॒प्तं र॑सिनः सु॒तस्य॑ यदिन्द्रो अ॒पिब॑च्छ॒चीभिः॑ ।
21.35.b	अहं॑ तदस्य मनसा शि॒वेन॑ सोमं॒ राजा॑नमिह भक्षयामि ॥४॥
21.36.a	पि॒तृभ्यः॑ स्व॒धायि॑भ्यः स्व॒धा नमः॑ पि॒ताम॑हेभ्यः स्व॒धायि॑भ्यः स्वा॒धा नमः॑ ।

इळाभिः । भक्षान् । आप्नोति । सूक्तवाकेनेति सूक्त = वाकेन । आशिष इत्या = शिषः * । शंयुनेति शं = युना । पत्नीसंय्याजा निति पत्नी = संय्याजान् । समिष्टयजुषेति समिष्ट = यजुषा । सस्था मिति सं = स्थाम् * ॥१८॥ व्रतेन । दीक्षाम् । आप्नोति । दीक्षया । आप्नोति । दक्षिणाम् * । दक्षिणा । श्रद्धाम् । आप्नोति । श्रद्धया । सत्यम् । आप्यते * ॥१९॥ एतावत् । रूपम् । यज्ञस्य । यत् । देवैः । ब्रह्मणा । कृतम् * । तत् । एतत् । सर्वम् । आप्नोति । यज्ञे । सौत्रामणी । सुते * ॥२०॥ २॥२२८-०=२२८॥

सुरावन्त मिति सुरा = वन्तम् । (बर्हिषदम् । बर्हिसद मिति बर्हि = सदम्) । सुवीर मिति सु = वीरम् । यज्ञम् । हिन्वन्ति । महिषाः । नमोभि रिति नमः = भिः * । दधानाः । सोमम् । दिवि । देवतासु । मदेम । इन्द्रम् । यजमानाः । स्वर्का इति सु = अर्काः * ॥१॥ यः । ते । रसः । संभृत इति सं = भृतः । ओषधीषु । सोमस्य । शुष्मः । सुरया । सुतस्य * । तेन । जिन्व । यजमानम् । मदेन । सरस्वतीम् । अश्विनौ । इन्द्रम् । अग्निम् * ॥२॥ यम् । अश्विना । नमुचेः । आसुरात् । अधि । सरस्वती । असुनोत् । इन्द्रियाय * । इमम् । तम् । शुक्रम् । मधुमन्त मिति मधु = मन्तम् । इन्दुम् । सोमम् । राजानम् । इह । भक्षयामि * ॥३॥ यत् । अत्र । रिसम् । रसिनः । सुतस्य । यत् । इन्द्रः । अपिबत् । शचीभिः * । अहम् । तत् । अस्य । मनसा । शिवेन । सोमम् । राजानम् । इह । भक्षयामि * ॥४॥ पितृभ्य इति पितृ = भ्यः । स्वधायिभ्य इति स्वधायि = भ्यः । स्वधा । नमः । पितामहेभ्यः । स्वधायिभ्य इति स्वधायि = भ्यः ।

21.36.b	प्र॒पि॒ताम॒हेभ्यः॑ : स्व॒धा॒यि॒भ्यः॑ : स्व॒धा नमः॑ : ॥५॥
21.37.a	अक्षन्॑ पि॒तरोऽमी॑मदन्त पि॒तरोऽती॑तृपन्त पि॒तरः॑ ।
21.37.b	पि॒तरः॑ शु॒न्ध॒ध्वम् ॥६॥
21.38.a	पुन॑न्तु मा पि॒तरः॑ सो॒म्यासः॑ पुन॑न्तु मा पि॒ताम॒हा : पुन॑न्तु प्र॒पि॒ताम॒हा : ।
21.38.b	पवि॑त्रेण श॒तायु॑षा ॥७॥
21.39.a	पुन॑न्तु मा पि॒ताम॒हा : पुन॑न्तु प्र॒पि॒ताम॒हा : ।
21.39.b	पवि॑त्रेण श॒तायु॑षा वि॒श्वमा॒युर्व्य॑श्रवै ॥८॥
21.40.a	अ॒ग्न आ॒यू॒षि प॒वस॑ आ॒सुवो॑र्जमिष॑ अ॒नः ।
21.40.b	आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छु॒नाम् ॥९॥
21.41.a	पुन॑न्तु मा दे॒वज॒ना : पुन॑न्तु म॒नसा॑ धि॒यः ।
21.41.b	पुन॑न्तु वि॒श्वा भू॒तानि॑ जा॒तवे॑दः पु॒नीहि॑ मा ॥१०॥
21.42.a	पवि॑त्रेण पु॒नीहि॑ मा शु॒क्रेण॑ दे॒व दी॑द्यत् ।
21.42.b	अ॒ग्ने कृ॒त्वा कृ॒तूँ र॒नु ॥११॥
21.43.a	यत्ते॑ पवि॒त्रम॑र्चिष्य॒ग्ने वि॒त॒तम॑न्तरा ।
21.43.b	ब्र॒ह्म ते॑न पु॒नातु॑ मा ॥१२॥
21.44.a	प॒वमा॑नः सो अ॒द्य नः॑ पवि॑त्रेण वि॒च॒र्षणिः॑ ।

स्वधा । नमः । प्रपितामहेभ्य इति प्र = पितामहेभ्यः । स्वधायिभ्य इति
 स्वधायि = भ्यः । स्वधा । नमः *॥५॥ अक्षन् । पितरः । अमीमदन्त ।
 पितरः । अतीतृपन्त । पितरः * । पितरः । शुन्धध्वम् *॥६॥ पुनन्तु । मा
 । पितरः । सोम्यासः । पुनन्तु । मा । पितामहाः । पुनन्तु । प्रपितामहा
 इति प्र = पितामहाः * । पवित्रेण । शतायुषेति शत = आयुषा *॥७॥ पुनन्तु
 । मा । पितामहाः । पुनन्तु । प्रपितामहा इति प्र = पितामहाः * । पवित्रेण ।
 शतायुषेति शत = आयुषा । विश्वम् । आयुः । वि । अश्रवै *॥८॥ अग्ने ।
 आयूष्णि । पवसे । आ । सुव । ऊर्जम् । इषम् । च । नः * । आरे । बाधस्व
 । दुच्छुनाम् *॥९॥ पुनन्तु । मा । देवजना इति देव = जनाः । पुनन्तु ।
 मनसा । धियः * । पुनन्तु । विश्वा । भूतानि । जातवेद इति जात = वेदः ।
 पुनीहि । मा *॥१०॥ पवित्रेण । पुनीहि । मा । शुक्रेण । देव । दीद्यत् * ।
 अग्ने । क्रत्वा । क्रतून् । अनु *॥११॥ यत् । ते । पवित्रम् । अर्चिषि । अग्ने ।
 वितत मिति वि = ततम् । अन्तरा * । ब्रह्म । तेन । पुनातु । मा *॥१२॥
 पवमानः । सः । अद्य । नः । पवित्रेण । विचर्षणि रिति वि = चर्षणिः * ।

21.44.b	य : पोता स पुनातु मा ॥१३॥
21.45.a	उभाभ्यां न्देव सवितः पवित्रेण सवेन च ।
21.45.b	मां पुनीहि विश्वतः ॥१४॥
21.46.a	वैश्वदेवी पुनती देव्याऽगाद्यस्यामिमा बह्व्यस्तन्वो वीतपृष्ठाः ।
21.46.b	तया मदन्तः सधमादेषु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१५॥
21.47.a	ये समानाः समनसः पितरो यमराज्ये ।
21.47.b	तेषां लोकः स्वधा नमो यज्ञो देवेषु कल्पताम् ॥१६॥
21.48.a	ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु मामकाः ।
21.48.b	तेषां श्रीर्मयि कल्पतामस्मिं लोके शतं समाः ॥१७॥
21.49.a	द्वे सृती अशृणवं पितृणामहं देवानामुत मर्त्यानाम् ।
21.49.b	ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति यदन्तरा पितरम् मातरश्च ॥१८॥
21.50.a	इदं हविः प्रजननं मे अस्तु दशवीर्यं सर्वगण्यं स्वस्तये ।
21.50.b	आत्मसन्नि प्रजासन्नि पशुसन्नि लोकसन्निभयसन्नि ।
21.50.c	अग्निः प्रजां बहुलां मे करोत्वन्नं पयो रेतो अस्मासु धत्त ॥१९॥(३)
21.51.a	उदीरता मवर उत्परास उन्मध्यमाः पितरः सोम्यासः ।
21.51.b	असुं य्य ईयुरवृका ऋतज्ञास्ते नोऽवन्तु पितरो हवेषु ॥१॥

यः । पोता । सः । पुनातु । मा *॥१३॥ उभाभ्याम् । देव । सवित रिति
 सवितः । पवित्रेण । सवेन । च * । माम् । पुनीहि । विश्वतः *॥१४॥
 वैश्वदेवीति वैश्व = देवी । पुनती । देवी । आ । अगात् । यस्याम् । इमाः ।
 बह्व्यः । तन्वः । वीतपृष्ठा इति वीत = पृष्ठाः * । तया । मदन्तः ।
 सधमादेष्विति सध = मादेषु । वयम् । स्याम । पतयः । रयीणाम् *॥१५॥ ये
 । समानाः । समनस इति स = मनसः । पितरः । यमराज्य इति यम = राज्ये
 * । तेषाम् । लोकः । स्वधा । नमः । यज्ञः । देवेषु । कल्पताम् *॥१६॥ ये
 । समानाः । समनस इति स = मनसः । जीवाः । जीवेषु । मामकाः * ।
 तेषाम् । श्रीः । मयि । कल्पताम् । अस्मिन् । लोके । शतम् । समाः
 *॥१७॥ द्वे इति द्वे । सृती इति सृती । अशृणवम् । पितृणाम् । अहम् ।
 देवानाम् । उत । मर्त्यानाम् * । ताभ्याम् । इदम् । विश्वम् । एजत् । सम् । एति
 । यत् । अन्तरा । पितरम् । मातरम् । च *॥१८॥ इदम् । हविः । प्रजनन
 मिति प्र = जननम् । मे । अस्तु । दशवीर मिति दश = वीरम् । सर्वगण मिति
 सर्व = गणम् । स्वस्तये * । आत्मसनीत्यात्म = सनि । प्रजासनीति प्रजा = सनि
 । पशुसनीति पशु = सनि । लोकसनीति लोक = सनि । अभयसनीत्य भय =
 सनि * । अग्निः । प्रजामिति प्र = जाम् । बहुलाम् । मे । करोतु । अन्नम् । पयः
 । रेतः । अस्मासु । धत्त *॥१९॥३॥२५९-१९=२४०॥

उत् । ईरताम् । अवरै । उत् । परासः । उत् । मध्यमाः । पितरः । सोम्यासः
 * । असुम् । ये । ईयुः । अवृकाः । ऋतज्ञा इत्यृत = ज्ञाः । ते । नः ।
 अवन्तु । पितरः । हवेषु *॥१॥

21.52.a	त्व॑ सो॒म प्र॒चि॒कितो॑ म॒नी॒षा त्व॑ रजि॒ष्ठम॑नु॒ ने॒षि प॒न्था॑म् ।
21.52.b	तव॑ प्र॒णी॒ती पि॒तरो॑ न इ॒न्दो दे॒वेषु॑ रत्न॑म॒भज॑न्त॒ धी॒राः ॥२॥
21.53.a	त्वया॑ हि नः॑ पि॒तरः॑ सो॒म पूर्वे॑ क॒र्माणि॑ च॒क्रुः प॑व॒मान॒ धी॒राः ।
21.53.b	व॒न्वन्न॑वा॒तः परि॒धी॒रपो॑र्णु॒ वी॒रेभि॑र॒श्वैर्म॑घ॒वा भ॑वा नः॑ ॥३॥
21.54.a	त्व॑ सो॒म पि॒तृभिः॑ सँ॒वि॒दानो॑ऽनु॒ द्या॒वापृ॑थि॒वी आ त॑त॒न्थ ।
21.54.b	तस्मै॑ त इ॒न्दो ह॒विषा॑ वि॒धेम॒ वय॑ स्या॒म प॑त॒यो र॒यीणा॑म् ॥४॥
21.55.a	ब॒र्हिष॑दः पि॒तर॑ ऊ॒त्यर्वा॑गि॒मा वो ह॒व्या च॑कृ॒मा जु॑ष॒ध्वम् ।
21.55.b	त आ॑ ग॒ताव॑सा श॒न्तमे॑नाथा॒ नः शँ॑ य्यो॒रर॑पो द॒धात ॥५॥
21.56.a	उ॒प॒हूताः॑ पि॒तरः॑ सो॒म्यासो॑ ब॒र्हिष्ये॑षु नि॒धिषु॑ प्रि॒येषु॑ ।
21.56.b	त आ॑ ग॒मन्तु॑ त इ॒ह श्रु॑व॒न्त्वधि॑ ब्रु॒वन्तु॑ तेऽव॒न्त्वस्मा॑न् ॥६॥
21.57.a	आऽहं॑ पि॒तृन्तु॑सु॒विद॑त्रां (२) -अ॒वि॒त्सि न॑पा॒तं च॑ वि॒क्रम॑णं च वि॒ष्णोः॑ ।
21.57.b	ब॒र्हिष॑दो ये स्व॒धया॑ सु॒तस्य॑ भ॒जन्त॑ पि॒त्वस्त॑ इ॒हाग॑मि॒ष्ठाः ॥७॥
21.58.a	अ॒ग्नि॒ष्वात्ताः॑ पि॒तर॑ ए॒ह ग॑च्छ॒त सदः॑ सदः॑ सद॑त सु॒प्रणी॑तयः॑ ।

त्वम् । सोम । प्र । चिकित् : । मनीषा । त्वम् । रजिष्ठम् । अनु । नेषि ।
 पन्थाम् * । तव । (प्रणीती । प्रनीतीति प्र = नीती) । पितरः । नः । इन्दो
 इतीन्दो । देवेषु । रत्नम् । अभजन्त । धीराः * ॥२॥ त्वया । हि । नः ।
 पितरः । सोम । पूर्वे । कर्माणि । चक्रुः । पवमान । धीराः * । वन्वन् ।
 अवातः । परिधीनिति परि = धीन् । अप । ऊर्णु । वीरेभिः । अश्वैः ।
 मघवेति मघ = वा । भव । नः * ॥३॥ त्वम् । सोम । पितृभि रिति पितृ =
 भिः । संविदान इति सं = विदानः । अनु । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी ।
 आ । ततन्थ * । तस्मै । ते । इन्दो इतीन्दो । हविषा । विधेम । वयम् । स्याम
 । पतयः । रयीणाम् * ॥४॥ (बर्हिषदः । बर्हिसद इति बर्हि = सदः) ।
 पितरः । ऊती । अर्वाक् । इमा । वः । हव्या । चक्रम । जुषध्वम् * ॥ ते ।
 आ । गत । अवसा । शन्तमेनेति शं = तमेन । अथ । नः । शम् । योः ।
 अरपः । दधात * ॥५॥ उपहूता इत्युप = हूताः । पितरः । सोम्यासः ।
 बर्हिष्येषु । निधिष्विति नि = धिषु । प्रियेषु * । ते । आ । गमन्तु । ते । इह ।
 श्रुवन्तु । अधि । ब्रुवन्तु । ते । अवन्तु । अस्मान् * ॥६॥ आ । अहम् । पितृन्
 । सुविदत्रानिति सु = विदत्रान् । अवित्सि । नपातम् । च । विक्रमण मिति वि
 = क्रमणम् । च । विष्णोः * । (बर्हिषदः । बर्हिसद इति बर्हि = सदः) । ये
 । स्वधया । सुतस्य । भजन्त । पित्वः । ते । इह । आगमिष्ठा इत्या = गमिष्ठा
 : * ॥७॥ (अग्निष्वात्ताः । अग्निस्वात्ता इत्यग्नि = स्वात्ताः) । पितरः । आ
 । इह । गच्छत । सदस्सद इति सदः = सदः । सदत । (सुप्रणीतयः ।
 सुप्रनीतय इति सु = प्रनीतयः) * ।

21.58.b	अ॒त्ता ह॒वी॒षि प्र॒यता॒नि ब॒र्हिष्य॒था र॒यि॒ सर्व॒वीरं॑ द॒धात॒न ॥८॥
21.59.a	आ य॑न्तु न : पि॒तरः॑ सो॒म्यासो॑ऽग्नि॒ष्वात्ता : प॒थिभिर्दे॒वयानैः॑ ।
21.59.b	अ॒स्मिन् य॒ज्ञे स्व॒धया॒ म॒दन्तो॑ऽधि॒ ब्रुव॑न्तु तेऽव॒न्त्वस्मा॑न् ॥९॥
21.60.a	ये अ॒ग्निष्वा॒त्ता ये अ॒न॒ग्निष्वा॒त्ता म॒ध्ये दि॒वः स्व॒धया॒ मा॒दय॑न्ते ।
21.60.b	तेभ्यः॑ स्व॒राळ॑सु॒नीति॑मेतां॒ व्य॒थाव॑शं त॒न्वङ् क॑ल्पयाति ॥१०॥
21.61.a	अ॒ग्निष्वा॒त्तानृ॑तु॒मतो॑ ह॒वाम॑हे ना॒राश॑से सो॒मपी॑थं॒ व्य आ॒शुः ।
21.61.b	ते नो॑ वि॒प्रासः॑ सु॒हवा॑ भवन्तु व॒य॑ स्या॒म प॑तयो र॒यीणा॑म् ॥११॥
21.62.a	आ॒च्या जा॒नु द॒क्षिण॑तो नि॒षद्ये॑मं॒ व्य॒ज्ञम॑भि गृणीत वि॒श्वे ।
21.62.b	मा हि॑सिष्ट पि॒तरः॑ के॒न चि॒न्नो य॒द्व आ॒गः पु॒रुष॑ता करा॒म ॥१२॥
21.63.a	आ॒सीना॑सो अ॒रुणी॑नामु॒पस्थे॑ र॒यि न्ध॑त्त दा॒शुषे॑ म॒र्त्याय॑ ।
21.63.b	पु॒त्रेभ्यः॑ पि॒तर॑स्तस्य व॒स्वः प्र य॑च्छत त इ॒होर्ज॑ न्दधात ॥१३॥
21.64.a	य॒मग्ने॑ क॒व्यवा॑हन त्वं चि॒न्मन्य॑से र॒यिम् ।
21.64.b	त॒न्नो गी॑र्भिः श्र॒वाय्य॑ न्दे॒वत्रा॑ प॒नया॑ युजम् ॥१४॥

अ॒त्ता । ह॒वी॒र्षि॑ । प्र॒य॒ता नी॒ति प्र = य॑तानि । ब॒र्हि॒र्षि॑ । अथ॑ । र॒यि॒म् ।
 स॒र्व॒वी॒र मि॒ति सर्व॑ = वी॒र॒म् । द॒धा॒त॒न *॥८॥ आ । य॒न्तु । न : । पि॒तर॑ : ।
 सो॒म्यास॑ : । (अ॒ग्नि॒ष्वा॒त्ता : । अ॒ग्नि॒स्वा॒त्ता इत्य॑ग्नि = स्वा॒त्ता :) । प॒थि॒भि रिति॑
 प॒थि = भि॑ : । दे॒व॒या॒नै रिति॑ दे॒व = या॑नै : * । अ॒स्मिन् । य॒ज्ञे । स्व॒धया॑ ।
 म॒द॒न्त : । अ॒धि । ब्रु॒वन्तु॑ । ते । अ॒व॒न्तु । अ॒स्मान् *॥९॥ ये । (अ॒ग्नि॒ष्वा॒त्ता :
 । अ॒ग्नि॒स्वा॒त्ता इत्य॑ग्नि = स्वा॒त्ता :) । ये । (अ॒न॒ग्नि॒ष्वा॒त्ता : । अ॒न॒ग्नि॒स्वा॒त्ता
 इत्य॑न॒ग्नि = स्वा॒त्ता :) । म॒ध्ये । दि॒व : । स्व॒धया॑ । मा॒दय॑न्ते * । ते॒भ्य : ।
 स्व॒रा॒ळि॒ति स्व॑ = राट् । अ॒सु॒नी॒ति मि॒त्यसु॑ = नी॒ति॒म् । ए॒ता॒म् । य॒था॒व॒श॒मिति॑
 य॒था = व॒श॒म् । त॒न्व॒म् । क॒ल्प॒या॒ति *॥१०॥ (अ॒ग्नि॒ष्वा॒त्ता॒न् । अ॒ग्नि॒स्वा॒त्ता
 नि॒त्य॑ग्नि = स्वा॒त्ता॒न्) । ऋ॒तु॒म॒त इत्य॑तु = म॒त : । ह॒वा॒म॒हे । ना॒रा॒श॒से ।
 सो॒म॒पी॒थ मि॒ति सो॒म = पी॒थ॒म् । ये । आ॒शु : * । ते । न : । वि॒प्रा॒स : । सु॒ह॒वा
 इति॑ सु॒ = ह॒वा : । भ॒व॒न्तु । व॒य॒म् । स्या॒म । प॒त॒य : । र॒यी॒णा॒म् *॥११॥
 आ॒च्ये॒त्या = अ॒च्य॑ । जा॒नु । द॒क्षि॒ण॒त : । (नि॒षद्य॑ । नि॒सद्ये॑ति॒ नि = सद्य॑) ।
 इ॒म॒म् । य॒ज्ञ॒म् । अ॒भि । गृ॒णी॒त । वि॒श्वे॑ * । मा । हि॒सि॒ष्ट । पि॒तर॑ : । के॒न ।
 चि॒त् । न : । य॒त् । व : । आ॒ग : । पु॒रु॒ष॒ता । क॒रा॒म *॥१२॥ आ॒सी॒ना॒स : ।
 अ॒रु॒णी॒ना॒म् । उ॒प॒स्थ इत्यु॑प = स्थे॑ । र॒यि॒म् । ध॒त्त । दा॒शु॒षे । म॒र्त्या॑य * । पु॒त्रे॒भ्य॑
 : । पि॒तर॑ : । त॒स्य॑ । व॒स्व : । प्र । य॒च्छ॒त । ते । इ॒ह । ऊ॒र्ज॒म् । द॒धा॒त
 *॥१३॥ य॒म् । अ॒ग्ने । क॒व्य॒वा॒ह॒ने॒ति क॒व्य = वा॒ह॒न । त्व॒म् । चि॒त् । म॒न्य॑से ।
 र॒यि॒म् * । त॒म् । न : । गी॒र्भि रिति॑ गी : = भि : । श्र॒वा॒य्य॑म् । दे॒व॒त्रे॒ति दे॒व =
 त्रा । प॒न॒य । यु॒ज॒म् *॥१४॥

21.65.a	यो अग्निः कव्यवाहनः पितृन्यक्षदृतावृधः ।
21.65.b	प्रेतु हव्यानि वोचति देवेभ्यश्च पितृभ्य आ ॥१५॥
21.66.a	त्वमग्न ईळितो जातवेदो ऽवाङ्मुव्यानि सुरभीणि कृत्वी ।
21.66.b	प्रादाः पितृभ्यः स्वधया ते अक्षन्नद्धि त्वं देवप्रयता हवींषि ॥१६॥
21.67.a	इदं पितृभ्यो नमो अस्त्वद्य ये पूर्वासो य उपरास ईयुः ।
21.67.b	ये पार्थिवे रजस्या निषत्ता ये वा नूनं सुवृजनासु विक्षु ॥१७॥
21.68.a	ये चेह पितरो ये च नेह यांश्च विद्म यां (२) - उ च न प्रविद्म ।
21.68.b	त्वं वेत्थ यति ते जातवेदः स्वधाभिर्यज्ञं सुकृतं जुषस्व ॥१८॥
21.69.a	अधा यथा नः पितरः परासः प्रत्नासो अग्न ऋतमाशुषाणाः ।
21.69.b	शुचीदयन्दीधितिमुक्थशासः क्षामा भिन्दन्तो अरुणीरप व्रन् ॥१९॥
21.70.a	उशन्तस्त्वा नि धीमह्युशन्तः समिधीमहि ।
21.70.b	उशन्नुशत आ वह पितृन् हविषे अत्तवे ॥२०॥
21.71.a	अपां फेनेन नमुचेः शिर इन्द्रोदवर्तयः ।
21.71.b	विश्वा यदजयः स्पृधः ॥२१॥(४)
21.72.a	सोमो राजा ऽमृतं सुत ऋजीषेणाजहान्मृत्युम् ।

यः । अग्निः । कव्यवाहन इति कव्य = वाहनः । पितृन् । यक्षत् । (ऋतावृधः । ऋतवृध इत्यृत = वृधः) * । प्र । इत् । ऊँ इत्यू । हव्यानि । वोचति । देवेभ्यः । च । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः । आ * ॥१५॥ त्वम् । अग्ने । ईळितः । जातवेद इति जात = वेदः । अवाट् । हव्यानि । सुरभीणि । कृत्वी * । प्र । अदाः । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः । स्वधया । ते । अक्षन् । अद्धि । त्वम् । देव । प्रयतेति प्र = यता । हवींषि * ॥१६॥ इदम् । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः । नमः । अस्तु । अद्य । ये । पूर्वासः । ये । उपरासः । ईयुः * । ये । पार्थिवे । रजसि । आ । (निषत्ताः । निषत्ता इति नि = सत्ताः) । ये । वा । नूनम् । सुवृजनास्विति सु = वृजनासु । विक्षु * ॥१७॥ ये । च । इह । पितरः । ये । च । न । इह । यान् । च । विद्म । यान् । ऊँ इत्यू । च । न । प्रविद्धेति प्र = विद्म * । त्वम् । वेत्थ । यति । ते । जातवेद इति जात = वेदः । स्वधाभिः । यज्ञम् । सुकृत मिति सु = कृतम् । जुषस्व * ॥१८॥ अध । यथा । नः । पितरः । परासः । प्रत्नासः । अग्ने । ऋतम् । आशुषाणाः * । शुचि । इत् । अयन् । दीधितिम् । (उक्थशासः । उक्थशस इत्युक्थ = शसः) । क्षाम । भिन्दन्तः । अरुणीः । अप । व्रन् * ॥१९॥ उशन्तः । त्वा । नि । धीमहि । उशन्तः । सम् । इधीमहि * । उशन् । उशतः । आ । वह । पितृन् । हविषे । अत्तवे * ॥२०॥ अपाम् । फेनेन । नमुचेः । शिरः । इन्द्र । उत् । अवर्तयः * । विश्वाः । यत् । अजयः । स्पृधः * ॥२१॥ ४॥३६९-० = ३६९॥

सोमः । राजा । अमृतम् । सुतः । ऋजीषेण । अजहात् । मृत्युम् * ।

21.72.b	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पानं॑ शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं पयो॑ऽमृतं मधु॑ ॥१॥
21.73.a	अ॒द्भ्यः॑ क्षी॒रं व्य॑पिबत् कु॒ङ्कुम॑ङ्गिर॒सो धि॑या ।
21.73.b	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पानं॑ शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं पयो॑ऽमृतं मधु॑ ।
21.73.c	सोम॑म॒द्भ्यो व्य॑पिबच्छन्द॒सा ह॑सः शु॒चिष॑त् ।
21.73.d	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पानं॑ शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं पयो॑ऽमृतं मधु॑ ।
21.73.e	अ॒न्नात्परि॑स्रुतो र॒सं ब्र॑ह्म॒णा व्य॑पिबत् क्ष॒त्रं प॑यः सोम॑म् प्र॒जाप॑तिः ।
21.73.f	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पानं॑ शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं पयो॑ऽमृतं मधु॑ ॥२॥
21.74.a	रेतो॑ मू॒त्रं वि॑ जहाति योनि॑म् प्र॒विश॑दिन्द्रि॒यम् ।
21.74.b	ग॒र्भो ज॑रायु॒णाऽऽवृ॑त उ॒ल्बङ्गं॑ जहाति जन्म॑ना ।
21.74.c	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पानं॑ शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं पयो॑ऽमृतं मधु॑ ॥३॥
21.75.a	दृ॒ष्ट्वा रू॒पे व्या॑करोत् स॒त्यानृ॑ते प्र॒जाप॑तिः ।
21.75.b	अ॒श्रद्धा॑मनृते ऽद॒धाच्छ्र॑द्धां स॒त्ये प्र॒जाप॑तिः ।

ऋतेन । सत्यम् । इन्द्रियम् । विपान मिति वि = पानम् । शुक्रम् । अन्धसः ।
 इन्द्रस्य । इन्द्रियम् । इदम् । पयः । अमृतम् । मधु *॥१॥ अद्वय इत्यत् = भ्यः
 : । क्षीरम् । वि । अपिबत् । क्रुङ् । आङ्गिरसः । धिया * । ऋतेन । सत्यम् ।
 इन्द्रियम् । विपान मिति वि = पानम् । शुक्रम् । अन्धसः । इन्द्रस्य । इन्द्रियम् ।
 इदम् । पयः । अमृतम् । मधु * । सोमम् । अद्वय इत्यत् = भ्यः । वि ।
 अपिबत् । छन्दसा । ह२सः । (शुचिषत् । शुचिसदिति शुचि = सत्) * ।
 ऋतेन । सत्यम् । इन्द्रियम् । विपान मिति वि = पानम् । शुक्रम् । अन्धसः ।
 इन्द्रस्य । इन्द्रियम् । इदम् । पयः । अमृतम् । मधु * । अन्नात् । परिस्रुत इति
 परि = स्त्रुतः । रसम् । ब्रह्मणा । वि । अपिबत् । क्षत्रम् । पयः । सोमम् ।
 प्रजापति रिति प्रजा = पतिः * । ऋतेन । सत्यम् । इन्द्रियम् । विपान मिति वि
 = पानम् । शुक्रम् । अन्धसः । इन्द्रस्य । इन्द्रियम् । इदम् । पयः । अमृतम् ।
 मधु *॥२॥ रेतः । मूत्रम् । वि । जहाति । योनिम् । प्रविशदिति प्र = विशत्
 । इन्द्रियम् * । गर्भः । जरायुणा । आवृत इत्या = वृतः । उल्बम् । जहाति ।
 जन्मना * । ऋतेन । सत्यम् । इन्द्रियम् । विपान मिति वि = पानम् । शुक्रम् ।
 अन्धसः । इन्द्रस्य । इन्द्रियम् । इदम् । पयः । अमृतम् । मधु *॥३॥ दृष्ट्वा ।
 रूपे इति रूपे । वि । आ । अकरोत् । सत्यानृते इति सत्यानृते । प्रजापति रिति
 प्रजा = पतिः * । अश्रद्धाम् । अनृते । अदधात् । श्रद्धाम् । सत्ये । प्रजापति
 रिति प्रजा = पतिः * ।

21.75.c	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पान॑श् शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं प॒योऽमृ॑तं मधु॑ ॥४॥
21.76.a	वेदे॑न रू॒पे व्य॑पिबत् सु॒तासु॑तौ प्र॒जाप॑ति : ।
21.76.b	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पान॑श् शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं प॒योऽमृ॑तं मधु॑ ।
21.76.c	दृष्ट्वा॑ परि॒स्रुतो॑ रस॑श् शु॒क्रेण॑ शु॒क्रं व्य॑पिबत्पय : सोम॑म् प्र॒जाप॑ति : ।
21.76.d	ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यं वि॒पान॑श् शु॒क्रमन्ध॑स इन्द्र॒स्येन्द्रि॑य मि॒दं प॒योऽमृ॑तं मधु॑ ॥५॥(५)

21.77.a	सी॒सेन॑ तन्त्रं॒ मन॑सा म॒नीषि॑ण ऊ॒र्णासू॑त्रेण॒ कव॑यो वयन्ति ।
21.77.b	अ॒श्विना॑ य॒ज्ञश् स॑विता सर॒स्वतीन्द्र॑स्य रू॒पं वरु॑णो भिष॒ज्यन् ॥१॥
21.78.a	तद॑स्य रू॒पम॑मृ॒तश् श॑र्चीभिस्ति॒स्रो द॑धुर्दे॒वता॑ : स॒श्र॑राणा : ।
21.78.b	लो॒मानि॑ श॒ष्पैर्ब॑हु॒धा न॑ तो॒क्मभि॑स्त्व॒गस्य॑ मा॒सम॑भवन्न ला॒जा : ॥२॥
21.79.a	तद॑श्विना॒ भिष॑जा रु॒द्रव॑र्तनी सर॒स्वती॑ वयति पेशो अन्त॑रम् ।
21.79.b	अ॒स्थि म॑ज्जानं मा॒सरै॑ : का॒रोत॑रेण दध॒तो ग॒वा न्त्व॑चि ॥३॥
21.80.a	सर॒स्वती॑ मन॑सा पे॒शलं॑ वसु॒ नास॑त्याभ्यां वयति दर्श॒तं व॑पु : ।
21.80.b	रस॑म् परि॒स्रुता॑ न रो॒हितं॑ न॒ग्नहु॑र्धीरस्त॒सरं॑ न वेम॑ ॥४॥

ऋ॒तेन॑ । स॒त्यम् । इन्द्रि॑यम् । वि॒पान॑ मि॒ति वि = पान॑म् । शु॒क्रम् । अ॒न्धसः॑ ।
 इन्द्र॑स्य । इन्द्रि॑यम् । इ॒दम् । प॒यः । अ॒मृत॑म् । म॒धु *॥४॥ वेदे॑न । रू॒पे इति॑
 रू॒पे । वि । अ॒पिब॑त् । सु॒तासु॑तौ । प्र॒जाप॑ति रि॒ति प्र॒जा = प॑ति : * । ऋ॒तेन॑ ।
 स॒त्यम् । इन्द्रि॑यम् । वि॒पान॑ मि॒ति वि = पान॑म् । शु॒क्रम् । अ॒न्धसः॑ । इन्द्र॑स्य ।
 इन्द्रि॑यम् । इ॒दम् । प॒यः । अ॒मृत॑म् । म॒धु * । दृ॒ष्ट्वा । परि॑स्रु॒त इति॑ परि = स्रु॒त
 : । र॒सम् । शु॒क्रेण॑ । शु॒क्रम् । वि । अ॒पिब॑त् । प॒यः । सोम॑म् । प्र॒जाप॑ति रि॒ति
 प्र॒जा = प॑ति : * । ऋ॒तेन॑ । स॒त्यम् । इन्द्रि॑यम् । वि॒पान॑ मि॒ति वि = पान॑म् ।
 शु॒क्रम् । अ॒न्धसः॑ । इन्द्र॑स्य । इन्द्रि॑यम् । इ॒दम् । प॒यः । अ॒मृत॑म् । म॒धु
 *॥५॥५॥१६९-८४=८५॥

सी॒सेन॑ । तन्त्र॑म् । म॒नसा॑ । म॒नीषि॑णः । ऊ॒र्णासू॑त्रेणे॒ त्यूर्णा = सू॑त्रेण॑ । क॒वयः॑ ।
 व॒यन्ति * । अ॒श्विना॑ । य॒ज्ञम् । स॒विता । सर॑स्वती । इन्द्र॑स्य । रू॒पम् । व॒रुणः॑ ।
 भिष॑ज्यन् *॥१॥ तत् । अ॒स्य । रू॒पम् । अ॒मृत॑म् । श॒र्चीभिः॑ । ति॒स्रः । द॒धुः
 । दे॒वताः॑ । स॒श्र॑राणा इति॑ सं = र॒राणाः * । लो॒मानि॑ । श॒ष्पैः । ब॒हुधा । न
 । तो॒क्मभि॑ रि॒ति तो॒क्म = भिः॑ । त्वक् । अ॒स्य । मा॒श्र॑सम् । अ॒भव॑त् । न ।
 ला॒जा : *॥२॥ तत् । अ॒श्विना॑ । भिष॑जा । रु॒द्रव॑र्तनीति॑ रु॒द्र = व॑र्तनी ।
 सर॑स्वती । व॒यति॑ । पेशः॑ । अ॒न्तर॑म् * । अ॒स्थि । म॒ज्जान॑म् । मा॒सरैः॑ ।
 का॒रोत॑रेण॑ । द॒धतः॑ । ग॒वाम् । त्वचि॑ *॥३॥ सर॑स्वती । म॒नसा॑ । पेश॑लम् ।
 व॒सु । ना॒स॒त्याभ्या॑म् । व॒यति॑ । दर्श॑तम् । व॒पुः * । र॒सम् । परि॑स्रु॒तेति॑ परि =
 स्रु॒ता । न । रो॒हित॑म् । न॒ग्र॒हुः । धी॒रः । त॒सर॑म् । न । वे॒म *॥४॥

21.81.a	पयसा शुक्रममृतञ् जनित्रं सुरया मूत्राञ्जनयन्त रेतः ।
21.81.b	अपामति न्दुर्मतिम् बाधमाना ऊवध्यं वातं सब्वं तदारात् ॥५॥
21.82.a	इन्द्रः सुत्रामा हृदयेन सत्यं पुरोळाशेन सविता जजान ।
21.82.b	यकृत् क्लोमानं वरुणो भिषज्यन् मतस्ने वायव्यैर्न मिनातिपित्तम् ॥६॥
21.83.a	आन्त्राणि स्थालीर्मधु पित्वमाना गुदाः पात्राणि सुदुघा न धेनुः ।
21.83.b	श्वेनस्य पत्रं न प्लीहा शचीभिरासन्दी नाभिरुदरं न माता ॥७॥
21.84.a	कुम्भो वनिष्ठुर्जनिता शचीभिर्यस्मिन्नग्रे योन्यां गर्भो अन्तः ।
21.84.b	प्लाशिव्यक्तः शतधार उत्सो दुहे न कुम्भी स्वधां पितृभ्यः ॥८॥
21.85.a	मुखं सदस्य शिर इत् सतेन जिह्वा पवित्रमश्विना ऽऽसन्त्सरस्वती ।
21.85.b	चप्पं न पायुर्भिषगस्य वालो वस्तिर्न शेषो हरसा तरस्वी ॥९॥
21.86.a	अश्विभ्यां चक्षुरमृतं ग्रहाभ्यां छागेन तेजो हविषा शृतेन ।
21.86.b	पक्ष्माणि गोधूमैः कुवलैरुतानि पेशो न शुक्रमसितं वसाते ॥१०॥
21.87.a	अविर्न मेषो नसि वीर्याय प्राणस्य पन्था अमृतो ग्रहाभ्याम् ।
21.87.b	सरस्वत्युपवाकैर्व्यानं नस्यानि बर्हिर्बदरैर्जजान ॥११॥
21.88.a	इन्द्रस्य रूपमृषभो बलाय कर्णाभ्यां श्रोत्रममृतं ग्रहाभ्याम् ।

पयसा । शुक्रम् । अमृतम् । जनित्रम् । सुरया । मूत्रात् । जनयन्त । रेतः * ।
 अप । अमतिम् । दुर्मति मितिदुः = मतिम् । बाधमानाः । ऊवध्यम् । वातम् ।
 सव्वम् । तत् । आरात् *॥५॥ इन्द्रः । सुत्रामेति सु = त्रामा । हृदयेन ।
 सत्यम् । पुरोळाशेन । सविता । जजान * । यकृत् । क्लोमानम् । वरुणः ।
 भिषज्यन् । मतस्ने इति मतस्ने । वायव्यैः । न । मिनाति । पित्तम् *॥६॥
 आन्त्राणि । स्थालीः । मधु । पिन्वमानाः । गुदाः । पात्राणि । सुदुधेति सु =
 दुधा । न । धेनुः * । श्येनस्य । पत्रम् । न । प्लीहा । शर्चीभिः । आसन्दीत्या
 = सन्दी । नाभिः । उदरम् । न । माता *॥७॥ कुम्भः । वनिष्ठुः । जनिता
 । शर्चीभिः । यस्मिन् । अग्रे । योन्याम् । गर्भः । अन्तरित्यन्तः * । प्लाशिः
 । व्यक्त इति वि = अक्तः । शतधार इति शत = धारः । उत्सः । दुहे । न ।
 कुंभी । स्वधाम् । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः *॥८॥ मुखम् । सत् । अस्य ।
 शिरः । इत् । सतेन । जिह्वा । पवित्रम् । अश्विना । आसन् । सरस्वती * ।
 चप्पम् । न । पायुः । भिषक् । अस्य । वालः । वस्तिः । न । शेषः ।
 हरसा । तरस्वी *॥९॥ अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । चक्षुः । अमृतम् ।
 ग्रहाभ्याम् । छागेन । तेजः । हविषा । शृतेन * । पक्ष्माणि । गोधूमैः । कुवलै
 : । ऊतानि । पेशः । न । शुक्रम् । असितम् । वसाते इति वसाते *॥१०॥
 अविः । न । मेषः । नसि । वीर्याय । प्राणस्य । पन्थाः । अमृतः ।
 ग्रहाभ्याम् * । सरस्वती । उपवाकै रित्युप = वाकैः । व्यान मिति वि = आनम्
 । नस्यानि । बर्हिः । बदरैः । जजान *॥११॥ इन्द्रस्य । रूपम् । ऋषभः ।
 बलाय । कर्णाभ्याम् । श्रोत्रम् । अमृतम् । ग्रहाभ्याम् * ।

21.88.b	यवा न बर्हि॑ भ्रु॒वि के॒सरा॒णि क॒र्कन्धु॑ ज॒ज्ञे मधु॑ सार॒घं मु॒खात् ॥१२॥
21.89.a	आ॒त्मन्नु॒प॒स्थे न वृ॒कस्य॑ लो॒म मु॒खे श्मश्रू॑णि न व्याघ्र॒लोम॑ ।
21.89.b	के॒शा न शी॒र्षन्य॑श॒से श्रि॒यै शि॒खा सि॒हस्य॑ लो॒म त्वि॒षि॒रिन्द्रि॑याणि ॥१३॥
21.90.a	अ॒ङ्गान्या॒त्मन् भि॒षजा तद॑श्चि॒नाऽऽत्मा॑न॒मङ्गैः॑ स॒म॒धात् सर॑स्वती ।
21.90.b	इन्द्र॑स्य रू॒पं श॒तमा॑न॒मायु॑श्च॒न्द्रेण॑ ज्योति॒रमृ॑तं दधा॒नाः ॥१४॥
21.91.a	सर॑स्वती यो॒न्यां ग॒र्भम॑न्तर॒श्चि॒भ्यां प॒त्नी सु॒कृतं॑ बि॒भर्ति॑ ।
21.91.b	अपा॑ र॒सेन॑ वरु॒णो न सा॑म॒न्नेन्द्र॑श्चि॒यै ज॒नय॑न्न॒प्सु रा॒जा ॥१५॥
21.92.a	तेजः॑ प॒शूना॑ ह॒विरिन्द्रि॑यावत् परि॒सृता॑ प॒यसा॑ सार॒घं मधु॑ ।
21.92.b	अ॒श्चि॒भ्या न्दु॒ग्धं भि॒षजा सर॑स्वत्या सु॒तासु॑ताभ्या॒ममृ॑तः सोम॒ इन्दुः॑ ॥१६॥(६)

21.93.a	क्ष॒त्रस्य॑ ना॒भिर॑सि क्ष॒त्रस्य॑ यो॒निर॑सि ।
21.93.b	मा त्वा॑ हि॒ंसी॒न्मा मा॑ हि॒ंसीः॑ ।
21.93.c	नि॒षसा॑द धृ॒तव्र॑तो वरु॒णः प॒स्त्या॑स्वा ।
21.93.d	सा॒म्राज्या॑य सु॒क्रतुः॑ ।
21.93.e	मृ॒त्योः पा॑हि वि॒द्योत्पा॑हि ।
21.93.f	दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ऽश्चि॒नोर्बा॑हुभ्या॒मपू॑ष्णो ह॒स्ताभ्या॑म् ॥१॥

यवाः । न । बर्हिः । भ्रुवि । केसराणि । कर्कन्धु । जज्ञे । मधु । सारघम् ।
 मुखात् *॥१२॥ आत्मन् । उपस्थ इत्युप = स्थे । न । वृकस्य । लोम । मुखे ।
 श्मश्रूणि । न । व्याघ्रलोमेति व्याघ्र = लोम * । केशाः । न । शीर्षन् । यशसे ।
 श्रियै । शिखा । सिं॒हस्य । लोम । त्विषिः । इन्द्रियाणि *॥१३॥ अङ्गानि ।
 आत्मन् । भिषजा । तत् । अश्विना । आत्मानम् । अङ्गैः । सम् । अधात् ।
 सरस्वती * । इन्द्रस्य । रूपम् । शतमान मिति शत = मानम् । आयुः । चन्द्रेण
 । ज्योतिः । अमृतम् । दधानाः *॥१४॥ सरस्वती । योन्याम् । गर्भम् । अन्तः
 । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । पत्नी । सुकृत मिति सु = कृतम् । विभर्ति
 * । अपाम् । रसेन । वरुणः । न । साम्ना । इन्द्रम् । श्रियै । जनयन् ।
 अप्स्वित्यप् = सु । राजा *॥१५॥ तेजः । पशूनाम् । हविः । (इन्द्रियावत् ।
 इन्द्रियव दितीन्द्रिय = वत्) । परिस्रुतेति परि = सुता । पयसा । सारघम् । मधु
 * । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । दुग्धम् । भिषजा । सरस्वत्या । सुतासुताभ्याम्
 । अमृतः । सोमः । इन्दुः *॥१६॥६॥२८१-०=२८१॥

क्षत्रस्य । नाभिः । असि । क्षत्रस्य । योनिः । असि । मा । त्वा । हिंसीत् ।
 मा । मा । हिंसीः * । नि । ससाद । धृतव्रत इति धृत = व्रतः । वरुणः
 । पस्त्यासु । आ * । साम्राज्यायेति सां = राज्याय । सुक्रतु रिति सु = क्रतुः
 * । मृत्योः । पाहि । विद्यो दिति वि = द्योत् । पाहि । देवस्य । त्वा । सवितुः
 । प्रसव इति प्र = सवे । अश्विनोः । बाहुभ्या मिति बाहु = भ्याम् । पूष्णः
 । हस्ताभ्याम् ॥१॥

21.94.a	अ॒श्विनो॑भै॒षज्ये॑न तेज॒से ब्र॑ह्मव॒र्चसा॑याभि॒ षि॒ञ्चामि॑ सर॒स्वत्यै॑ भै॒षज्ये॑न वी॒र्या॑या॒न्नाद्या॑याभि॒ षि॒ञ्चामि॑ ।
21.94.b	इन्द्र॑स्येन्द्रि॒येण॑ बला॒य श्रि॒यै यश॑सेऽभि॒ षि॒ञ्चामि॑ ॥२॥
21.95.a	कोऽसि॑ कतमोऽसि॑ कस्मै॑ त्वा का॒य त्वा ।
21.95.b	सु॒श्लो॒क सु॒मङ्ग॒ल स॒त्यरा॑जन् ॥३॥
21.96.a	शि॒रो मे॑ श्री॒र्यशो॑ मु॒खं त्वि॒षि : के॒शाश्च॑ श्मश्रू॒णि ।
21.96.b	राजा॑ मे प्रा॒णो अ॒मृत॑ꣳ स॒म्राट् चक्षु॑र्वि॒राट् श्रो॒त्रम् ॥४॥
21.97.a	जि॒ह्वा मे॑ भद्रं॒ वाङ् महो॑ मनो॒ मन्युः॑ स्व॒राङ् भा॒मः ।
21.97.b	मो॒दा : प्र॒मोदा॑ अ॒ङ्गुली॑रङ्गानि॒ मि॒त्रं मे॑ सह : ॥५॥
21.98.a	बा॒हू मे॑ बल॒मिन्द्रि॑यꣳ ह॒स्तौ मे॑ कर्म॒ वी॒र्यम् ।
21.98.b	आ॒त्मा क्ष॑त्रमु॒रो मम॑ ॥६॥
21.99.a	पृ॒ष्ठीर्मे॑ रा॒ष्ट्रमु॒दर॑मꣳसौ ग्री॒वाश्च॑ श्रो॒णी ।
21.99.b	ऊ॒रू अ॒रत्नी॑ जा॒नुनी॑ वि॒शो मे॑ऽङ्गानि॒ सर्व॑तः ॥७॥
21.100.a	नाभि॑र्मे चि॒त्तं वि॒ज्ञान॑म् पा॒युर्मे॑ऽप॒चिति॑र्भसत् ।
21.100.b	आ॒नन्द॑न॒न्दा आ॒ण्डौ मे॑ भग : सौ॒भाग्यं॑ प॒सः ॥८॥
21.101.a	जङ्घा॑भ्यां प॒द्भ्यां धर्मो॑ऽस्मि वि॒शि राजा॑ प्र॒तिष्ठि॑तः ।
21.101.b	प्र॒ति क्ष॑त्रे प्र॒ति ति॑ष्ठामि रा॒ष्ट्रे प्र॒त्यश्वे॑षु प्र॒ति ति॑ष्ठामि गो॒षु ॥९॥

अ॒श्विनो॑ : । भै॒ष॒ज्येन॑ । तेज॑से । ब्र॒ह्मव॑र्चसायेति॑ ब्र॒ह्म = वर्च॑साय॑ । अ॒भि ।
 सि॒ञ्चामि॑ । सर॑स्वत्यै । भै॒ष॒ज्येन॑ । वी॒र्या॑य । अ॒न्नाद्या॑येत्य॒न्न = अ॒द्याय॑ । अ॒भि ।
 सि॒ञ्चामि॑ । इन्द्र॑स्य । इन्द्रि॑येण॑ । ब॒लाय॑ । श्रि॒यै । यश॑से । अ॒भि । सि॒ञ्चामि॑
 ॥२॥ क : । अ॒सि । क॒तमः॑ । अ॒सि । क॒स्मै । त्वा । का॒य । त्वा * ।
 सु॒श्लो॒केति॑ सु = श्लो॑क । सु॒मङ्ग॑लेति॑ सु = म॑ङ्गल । स॒त्य॒राज॑ न्निति॑ स॒त्य =
 राज॑न् * ॥३॥ शिरः॑ । मे । श्रीः॑ । यशः॑ । मुख॑म् । त्वि॒षिः । के॒शाः । च
 । श्मश्रू॑णि * । राजा॑ । मे । प्रा॒णः । अ॒मृत॑म् । स॒म्रा॒ळिति॑ सं = राट् । चक्षुः॑ ।
 वि॒रा॒ळिति॑ वि = राट् । श्रो॒त्रम् * ॥४॥ जिह्वा॑ । मे । भ॒द्रम् । वाक् । महः॑ ।
 मनः॑ । म॒न्युः । स्व॒रा॒ळिति॑ स्व = राट् । भा॒मः * । मो॒दाः । प्र॒मो॒दा इति॑ प्र
 = मो॒दाः । अ॒ङ्गुलीः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । मि॒त्रम् । मे । सहः॑ * ॥५॥ बा॒हू इति॑
 बा॒हू । मे । ब॒लम् । इन्द्रि॑यम् । हस्तौ॑ । मे । क॒र्म । वी॒र्यम् * । आ॒त्मा । क्ष॒त्रम्
 । उ॒रः । म॒म * ॥६॥ पृ॒ष्ठीः । मे । रा॒ष्ट्रम् । उ॒दर॑म् । अ॒श्वसौ॑ । ग्री॒वाः । च
 । श्रो॒णी इति॑ श्रो॒णी * । ऊ॒रू इत्यू॑रू । अ॒र॒त्नी इत्य॑र॒त्नी । जा॒नु॒नी इति॑ जा॒नु॒नी ।
 वि॒शः । मे । अ॒ङ्गानि॑ । सर्व॑तः * ॥७॥ ना॒भिः । मे । चि॒त्तम् । वि॒ज्ञान॑
 मिति॑ वि = ज्ञान॑म् । पा॒युः । मे । अ॒प॒चि॒ति रित्य॑प॑ = चि॒तिः । भ॒सत् * ।
 आ॒न॒न्दन॑न्दौ । आ॒ण्डौ । मे । भ॒गः । सौ॒भा॒ग्यम् । प॒सः * ॥८॥ ज॒ङ्घा॑भ्याम् ।
 प॒द्भ्यामिति॑ प॒त् = भ्या॑म् । ध॒र्मः । अ॒स्मि । वि॒शि । राजा॑ । (प्र॒ति॒ष्ठितः॑ ।
 प्र॒ति॒स्थित॑ इति॑ प्र॒ति = स्थि॑तः) * । प्र॒ति । क्ष॒त्रे । प्र॒ति । ति॒ष्ठामि॑ । रा॒ष्ट्रे ।
 प्र॒ति । अ॒श्वेषु॑ । प्र॒ति । ति॒ष्ठामि॑ । गो॒षु * ॥९॥

21.102.a	प्रत्यङ्गेषु प्रति तिष्ठाम्यात्मन् प्रति प्राणेषु प्रति तिष्ठामि पुष्टे ।
21.102.b	प्रति द्यावापृथिव्यो : प्रति तिष्ठामि यज्ञे ॥१०॥
21.103.a	त्रया देवा एकादश त्रयस्त्रिंशः सुराधसः ।
21.103.b	बृहस्पतिपुरोहिता देवस्य सवितुः सवे ।
21.103.c	देवा देवैरवन्तु मा ॥११॥
21.104.a	प्रथमा द्वितीयै द्वितीया स्तृतीयै स्तृतीयाः सत्येन ।
21.104.b	सत्यं व्यज्ञं यज्ञो यजुर्भि र्यजूंषि सामभिः ॥१२॥
21.105.a	सामान्यृग्भि ऋचः पुरोऽनुवाक्याभिः पुरोऽनुवाक्या याज्याभि र्याज्या वषट्कारैः ।
21.105.b	वषट्कारा आहुतिभि राहुतयो मे कामान्तसमर्धयन्तु भूः स्वाहा ॥१३॥
21.106.a	लोमानि प्रयतिर्मम त्वङ् म आनतिरागतिः ।
21.106.b	मांसं म उपनतिर्वस्वस्थि मज्जा म आनतिः ॥१४॥(७)

स्वाद्धीं त्वैकादश ॥११॥ देवा यज्ञं विंशतिः ॥२०॥ सुरावन्तमेकोनविंशतिः ॥१९॥
 उदीरतामेकविंशतिः ॥२१॥ सोमो राजा पञ्च ॥५॥ सीसेन तन्त्रं षोडश ॥१६॥
 क्षत्रस्य नाभिश्चतुर्दश ॥१४॥ सप्तानुवाकेषु षष्ठ्युत्तरशतम् ॥१०६॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां एकविंशोऽध्यायः ॥२१॥

प्रति॑ । अङ्गेषु॑ । प्रति॑ । तिष्ठामि॑ । आत्मन् । प्रति॑ । प्राणेषु॑ । प्रति॑ । तिष्ठामि॑ ।
 पुष्टे * । प्रति॑ । द्यावापृथिव्योः । प्रति॑ । तिष्ठामि॑ । यज्ञे * ॥१०॥ त्रयाः ।
 देवाः । एकादश । त्रयस्त्रिंश॑ इति त्रयः = त्रिंशः । सुरा॑धस इति सु =
 राध॑सः * । बृह॒स्पति॑ पुरोहि॒ता इति॑ बृह॒स्पति॑ = पुरोहि॒ताः । देव॑स्य । सवि॒तुः
 । सवे * । देवाः । देवैः । अव॑न्तु । मा * ॥११॥ प्रथ॑माः । द्विती॑यैः ।
 द्विती॑याः । तृती॑यैः । तृती॑याः । सत्ये॑न । सत्य॑म् । यज्ञे॑न । यज्ञः । यजू॑र्भि
 रिति॑ यजुः = भिः । यजू॑षि । साम॑भि रिति॑ साम = भिः ॥१२॥ सामा॑नि
 । ऋग्भि॑रित्यृक् = भिः । ऋचः । पुरो॑ऽनुवाक्या॑भि रिति॑ पुरः = अनुवाक्या॑भि
 : । पुरो॑ऽनुवाक्या इति॑ पुरः = अनुवाक्याः । याज्या॑भिः । याज्याः ।
 वषट्कारै॑ रिति॑ वषट् = कारैः । वषट्कारा॑ इति॑ वषट् = काराः । आहु॑तिभि
 रित्याहु॑ति = भिः । आहु॑तय इत्या = हुतयः । मे । कामा॑न् । सम् । अर्ध॑यन्तु
 । भूः । स्वाहा * ॥१३॥ लोमा॑नि । प्रय॑ति रिति॑ प्र = यतिः । मम॑ । त्वक् ।
 मे । आन॑ति रित्या = नतिः । आग॑ति रित्या = गतिः * । मा॑सम् । मे ।
 उप॑नति रित्युप = नतिः । वसु॑ । अस्थि॑ । मज्जा । मे । आन॑ति रित्या = नतिः
 * ॥१४॥ ७ ॥ २२५-३१=१९४ ॥ आहत्य॑ पद संख्या ॥१७६०-२०७= १५५३ ॥

इति एकविंशोऽध्यायः

॥ इति एकविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	21		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	229	73	156
2	228	0	228
3	259	19	240
4	369	0	369
5	169	84	85
6	281	0	281
7	225	31	194
Total	1760	207	1553

॥३॥ अविर्भावोऽपि ॥

॥ द्वाविंशोऽध्यायः ॥

॥ द्वाविंशोऽध्यायः ॥

22.1.a	यद्दे॒वा दे॒वहे॒ळनं॑ दे॒वास॑श्च॒कृमा॑ व॒यम् ।
22.1.b	अ॒ग्नि॒र्मा त॑स्मा॒देन॑सो वि॒श्वान्मु॑ञ्च॒त्वह॑सः ॥१॥
22.2.a	यदि॑ दि॒वा यदि॑ न॒क्तमे॑ना॒सि च॒कृमा॑ व॒यम् ।
22.2.b	वा॒युर्मा॑ त॒स्मा दे॑नसो वि॒श्वान्मु॑ञ्च॒त्वह॑सः ॥२॥
22.3.a	यदि॑ जा॒ग्रद्य॑दि स्व॒प्न ए॒नासि॑ च॒कृमा॑ व॒यम् ।
22.3.b	सू॒र्यो मा॑ त॒स्मादे॑नसो वि॒श्वान्मु॑ञ्च॒त्वह॑सः ॥३॥
22.4.a	यद् ग्रा॒मे यद॑रण्ये यत्स॒भायां॑ य्यदि॒न्द्रिये॑ ।
22.4.b	यच्छू॒द्रे यद॑र्ये यदे॒नश्च॒कृमा॑ व॒यम् ।
22.4.c	यदे॒कस्या॑धि ध॒र्मणि॑ तस्या॒ वय॑जनमसि ।
22.4.d	यदा॑पो अ॒घ्न्या इति॑ वरु॒णेति॑ शपा॒महे॒ ततो॑ वरु॒ण नो॑ मुञ्च ।
22.4.e	अव॑भृथ नि॒चुम्पु॑ण नि॒चेरु॑रसि नि॒चुम्पु॑ण ।
22.4.f	अव॑ दे॒वै दे॒वकृ॑त मे॒नोऽय॑क्ष्यव म॒र्त्यैर्म॑र्त्यकृ॒तं पु॒रुरा॑व्णो दे॒व रि॒षस्पा॑हि ।
22.4.g	समु॒द्रे ते॒ हृद॑यम॒प्स्वन्तः॑ सं त्वा वि॒शन्त्वो॑षधी रु॒तापः॑ ।
22.4.h	सु॒मि॒त्रिया॑ न आ॒प ओ॑षधयः सन्तु दु॒र्मि॒त्रिया॑स्तस्मै सन्तु ।
22.4.i	योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॑ष्मः ॥४॥
22.5.a	द्रु॒पदा॑दिव मुमु॒चानः॑ स्वि॒न्नः स्ना॑तो म॒लादि॑व ।

अथ द्वाविंशोऽध्यायः

ॐ यत् । देवाः । देवहेळन मिति देव = हेळनम् । देवासः । चकृम । वयम्
 *। अग्निः । मा । तस्मात् । एनसः । विश्वात् । मुञ्चतु । अहसः *॥१॥
 यदि । दिवा । यदि । नक्तम् । एनासि । चकृम । वयम् *। वायुः । मा ।
 तस्मात् । एनसः । विश्वात् । मुञ्चतु । अहसः *॥२॥ यदि । जाग्रत् । यदि
 । स्वप्ने । एनासि । चकृम । वयम् *। सूर्यः । मा । तस्मात् । एनसः ।
 विश्वात् । मुञ्चतु । अहसः *॥३॥ यत् । ग्रामे । यत् । अरण्ये । यत् ।
 सभायाम् । यत् । इन्द्रिये । यत् । शूद्रे । यत् । अर्ये । यत् । एनः । चकृम ।
 वयम् । यत् । एकस्य । अधि । धर्मणि । तस्य । अवयजन मित्यव = यजनम् ।
 असि *। यत् । आपः । अघ्न्याः । इति । वरुण । इति । शपामहे । ततः ।
 वरुण । नः । मुञ्च । अवभृथेत्यव = भृथ । निचुंपुणेति नि = चुंपुण ।
 निचेरुरिति नि = चेरुः । असि । निचुंपुणेतिनि = चुंपुण । अव । देवैः ।
 देवकृत मिति देव = कृतम् । एनः । अयक्षि *। अव । मर्त्यैः । मर्त्यकृत
 मिति मर्त्य = कृतम् । पुरुराव्ण इति पुरु = राव्णः । देव । रिषः । पाहि *।
 समुद्रे । ते । हृदयम् । अप्स्वि त्यप् = सु । अन्त रित्यन्तः । सम् । त्वा ।
 विशन्तु । ओषधीः । उत । आपः *। सुमित्रिया इति सु = मित्रियाः । नः
 । आपः । ओषधयः । सन्तु । दुर्मित्रिया इति दुः = मित्रियाः । तस्मै ।
 सन्तु । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः *॥४॥
 द्रुपदादिवेति द्रुपदात् = इव । मुमुचानः । स्विन्नः । स्नातः । मलादिवेति
 मलात् = इव *।

22.5.b	पू॒तं प॒वि॒त्रे॒णे॒वा॒ज्य॒मा॒पः शु॒न्धन्तु॒ मै॒नसः ॥५॥
22.6.a	उ॒द्वयं॑ त॒मस॒स्परि॒ स्वः प॒श्यन्त॑ उत्त॒रम् ।
22.6.b	दे॒वं दे॒व॒त्रा सूर्य॑म॒गन्म॒ ज्योति॑रु॒त्तमम् ॥६॥
22.7.a	अ॒पो अ॒द्यान्व॑चा॒रिष॑ र॒सेन॑ स॒मसृ॑क्ष्महि ।
22.7.b	प॒यस्वा॒न॒ग्र आ॒ङ्ग॒मं तं मा स॑ सृ॒ज वर्च॑सा प्र॒जया॑ च ध॒नेन॑ च ।
22.7.c	ए॒धोऽस्ये॑धिषी॒महि॑ स॒मिद॑सि तेजोऽ॒सि तेजो॑ म॒यि धेहि॑ ॥७॥
22.8.a	स॒माव॑वर्ति पृथि॒वी स॒मुषा॑ : स॒मु सूर्यः॑ ।
22.8.b	स॒मु वि॒श्वमि॑दं ज॒गत् ।
22.8.c	वैश्वान॑रज्योति॒र्भूया॑सं वि॒भून्का॑मा॒न्व्यश्र॑वै भूः स्वाहा ॥८॥(१)

22.9.a	अ॒भ्या द॑धामि स॒मिध॑म॒ग्रे व्र॑त॒पते॑ त्वयि ।
22.9.b	व्र॒तं च॑ श्र॒द्धां चो॑पैमी॒न्धे त्वा दी॑क्षितो अ॒हम् ॥९॥
22.10.a	य॒त्र ब्र॑ह्म च॒ क्षत्रं॑ च स॒म्यञ्चौ॑ च॒रतः॑ सह ।
22.10.b	तं लो॒कं पु॒ण्यं प्र॒ज्ञे॒षं य्य॑त्र दे॒वाः स॒हाग्नि॑ना ॥१०॥
22.11.a	य॒त्रेन्द्र॑श्च वा॒युश्च॑ स॒म्यञ्चौ॑ च॒रतः॑ सह ।
22.11.b	तं लो॒कं पु॒ण्यं प्र॒ज्ञे॒षं य्य॑त्र से॒दिर्न वि॑द्यते ॥११॥
22.12.a	अ॒शुना॑ ते अ॒शुः पृ॒च्यतां॑ प॒रुषा॑ प॒रुः ।
22.12.b	ग॒न्धस्ते॑ सोम॒मव॑तु म॒दाय॑ र॒सो अ॒च्युतः॑ ॥१२॥

पूतम् । पवित्रेणेवेति पवित्रेण = इव । आज्यम् । आपः । शुन्धन्तु । मा । एनसः *॥५॥ उत् । वयम् । तमसः । परि । स्वरिति स्वः । पश्यन्तः । उत्तरमित्युत् = तरम् * । देवम् । देवत्रेति देव = त्रा । सूर्यम् । अगन्म । ज्योतिः । उत्तममित्युत् = तमम् *॥६॥ अपः । अद्य । अनु । अचारिषम् । रसेन । सम् । असृक्षमहि * । पयस्वान् । अग्ने । आ । अगमम् । तम् । मा । सम् । सृज । वर्चसा । प्रजयेतिप्र = जया । च । धनेन । च * । एधः । असि । एधिषीमहि । समिदिति सं = इत् । असि । तेजः । असि । तेजः । मयि । धेहि *॥७॥ समाववर्तीतिसं = आववर्ति । पृथिवी । सम् । उषाः । सम् । ऊं इत्यू । सूर्यः * । सम् । ऊं इत्यू । विश्वम् । इदम् । जगत् * । वैश्वानरज्योति रिति वैश्वानर = ज्योतिः । भूयासम् । विभूनिति वि = भून् । कामान् । वि । अश्रवै । भूः । स्वाहा *॥८॥१॥१९३-६५=१२८॥

अभि । आ । दधामि । समिध मिति सं = इधम् । अग्ने । व्रतपत इति व्रत = पते । त्वयि * । व्रतम् । च । श्रद्धाम् । च । उप । एमि । इन्धे । त्वा । दीक्षितः । अहम् *॥१॥ यत्र । ब्रह्म । च । क्षत्रम् । च । सम्यश्चौ । चरतः । सह * । तम् । लोकम् । पुण्यम् । प्र । ज्ञेषम् । यत्र । देवाः । सह । अग्निना *॥२॥ यत्र । इन्द्रः । च । वायुः । च । सम्यश्चौ । चरतः । सह * । तम् । लोकम् । पुण्यम् । प्र । ज्ञेषम् । यत्र । सेदिः । न । विद्यते *॥३॥ अशुना । ते । अशुः । पृच्यताम् । परुषा । परुः * । गन्धः । ते । सोमम् । अवतु । मदाय । रसः । अच्युतः *॥४॥

22.13.a	सिञ्चन्ति परिषिञ्चन्त्युत्सिञ्चन्ति पुनन्ति च ।
22.13.b	सुरायै बभ्रवै मदे किन्त्वो वदति किन्त्वः ॥५॥
22.14.a	धानावन्तं करम्भिणमपूपवन्त मुक्थिनम् ।
22.14.b	इन्द्र प्रापर्जुषस्व नः ॥६॥
22.15.a	बृहदिन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् ।
22.15.b	येन ज्योतिरजनयन्नृतावृधो देवं देवाय जागृवि ॥७॥
22.16.a	अध्वर्यो अद्रिभिः सुतश्च सोमम् पवित्र आ नय ।
22.16.b	पुनीहीन्द्राय पातवे ॥८॥(२)

22.17.a	यो भूतानामधिपति र्यस्मिं लोका अधि श्रिताः ।
22.17.b	य ईशे महतो महाश्स्तेन गृह्णामि त्वामहं मयि गृह्णामि त्वामहम् ॥१॥
22.18.a	उपयामगृहीतोऽस्यश्चिभ्या न्त्वा सरस्वत्यै त्वेन्द्राय त्वा सुत्राम्णे ।
22.18.b	एष ते योनिरश्चिभ्या न्त्वा सरस्वत्यै त्वेन्द्राय त्वा सुत्राम्णे ॥२॥
22.19.a	प्राणपा मे अपानपाश्चक्षुष्पाः श्रोत्रपाश्च मे ।
22.19.b	वाचो मे विश्वभेषजो मनसोऽसि विलायकः ॥३॥
22.20.a	अश्चिनकृतस्य ते सरस्वतिकृतस्येन्द्रेण सुत्राम्णा कृतस्य ।
22.20.b	उपहूत उपहूतस्य भक्षयामि ॥४॥(३)

सिञ्चन्ति॑ । परि॑ । सिञ्चन्ति॑ । उत् । सिञ्चन्ति॑ । पुनन्ति॑ । च * । सुरायै॑ । बभ्रुवै॑ ।
 मदे॑ । किन्त्वः॑ । वदति॑ । किन्त्वः॑ *॥५॥ धानावन्त॑ मिति॑ धाना = वन्तम् ।
 करंभिणम्॑ । अपूपवन्त॑ मित्यपूप = वन्तम् । उक्थिनम्॑ * । इन्द्र॑ । प्रातः॑ ।
 जुषस्व॑ । नः॑ *॥६॥ बृहत्॑ । इन्द्राय॑ । गायत॑ । मरुतः॑ । वृत्रहन्त॑ मिति॑
 वृत्रहन् = तमम् * । येन॑ । ज्योतिः॑ । अजनयन्॑ । (ऋतावृधः॑ । ऋतवृध इत्यृत
 = वृधः॑) । देवम्॑ । देवाय॑ । जागृवि॑ *॥७॥ अध्वर्यो॑ इत्यध्वर्यो॑ । अद्रिभि॑
 रित्यद्रि॑ = भिः॑ । सुतम्॑ । सोमम्॑ । पवित्रे॑ । आ । नय॑ * । पुनीहि॑ । इन्द्राय॑ ।
 पातवे॑ *॥८॥२॥१०७-०=१०७॥

यः॑ । भूतानाम्॑ । अधिपति॑ रित्यधि॑ = पतिः॑ । यस्मिन्॑ । लोकाः॑ । अधि॑ ।
 श्रिताः॑ * । यः॑ । ईशे॑ । महतः॑ । महान्॑ । तेन॑ । गृण्हामि॑ । त्वाम्॑ । अहम्॑ ।
 मयि॑ । गृण्हामि॑ । त्वाम्॑ । अहम् *॥१॥ उपयामगृहीत॑ इत्युपयाम = गृहीतः॑ ।
 असि॑ । अश्विभ्या॑ मित्यश्वि॑ = भ्याम्॑ । त्वा॑ । सरस्वत्यै॑ । त्वा॑ । इन्द्राय॑ । त्वा॑ ।
 सुत्राम्ण॑ इति॑ सु = त्राम्णे * । एषः॑ । ते॑ । योनिः॑ । अश्विभ्या॑ मित्यश्वि॑ = भ्याम्॑
 । त्वा॑ । सरस्वत्यै॑ । त्वा॑ । इन्द्राय॑ । त्वा॑ । सुत्राम्ण॑ इति॑ सु = त्राम्णे *॥२॥
 प्राणपा॑ इति॑ प्राण = पाः॑ । मे॑ । अपानपा॑ इत्यपान = पाः॑ । (चक्षुष्पाः॑ । चक्षु
 : पा॑ इति॑ चक्षुः॑ = पाः॑) । श्रोत्रपा॑ इति॑ श्रोत्र = पाः॑ । च । मे॑ * । वाचः॑ ।
 मे॑ । विश्वभेषज॑ इति॑ विश्व = भेषजः॑ । मनसः॑ । असि॑ । विलायक॑ इति॑ वि =
 लायकः॑ *॥३॥ अश्विनकृतस्ये॑ त्यश्विन॑ = कृतस्य॑ । ते॑ । सरस्वतिकृतस्येति॑
 सरस्वति॑ = कृतस्य॑ । इन्द्रेण॑ । सुत्राम्णेति॑ सु = त्राम्णा॑ । कृतस्य॑ * । उपहूत॑
 इत्युप॑ = हूतः॑ । उपहूतस्येत्युप॑ = हूतस्य॑ । भक्षयामि॑ *॥४॥३॥६०-१९=४१॥

22.21.a	समिद्ध इन्द्र उषसामनीके पुरोरुचा पूर्वकृद्वावृधानः ।
22.21.b	त्रिभिर्देवैस्त्रिंशता वज्रबाहुर्जघान वृत्रं वि दुरो ववार ॥१॥
22.22.a	नराशंसः प्रति शूरो मिमानस्तनूनपात्प्रति यज्ञस्य धाम ।
22.22.b	गोभिर्वपावान्मधुना समञ्जन् हिरण्यैश्चन्द्री यजति प्रचेताः ॥२॥
22.23.a	ईळितो देवैर्हरिवां (२) - अभिष्टिराजुह्वानो हविषा शर्धमानः ।
22.23.b	पुरन्दरो गोत्रभिर्द्वज्रबाहुरा यातु यज्ञमुप नो जुषाणः ॥३॥
22.24.a	जुषाणो बर्हिर्हरिवान्न इन्द्रः प्राचीनं सीदत्प्रदिशा पृथिव्याः ।
22.24.b	अरुप्रथाः प्रथमानं स्योनमादित्यैरक्तं वसुभिः सजोषाः ॥४॥
22.25.a	इन्द्रं दुरः कवष्यो धावमाना वृषाणं व्यन्तु जनयः सुपत्नीः ।
22.25.b	द्वारो देवी रभितो वि श्रयन्ता सुवीरा वीरं प्रथमाना महोभिः ॥५॥
22.26.a	उषासानक्ता बृहती बृहन्तं पयस्वती सुदुघे शूरमिन्द्रम् ।
22.26.b	तन्तु न्ततं पेशसा संवयन्ती देवाना न्देवं व्यजतः सुरुक्मे ॥६॥

समिद्ध इति सं = इद्धः । इन्द्रः । उषसाम् । अनीके । पुरोरुचेति पुरः = रुचा ।
 । पूर्वकृदिति पूर्व = कृत् । (वावृधानः । ववृधान इति ववृधानः) * । त्रिभि
 रिति त्रि = भिः । देवैः । त्रिंशता । वज्रबाहु रिति वज्र = बाहुः । जघान
 । वृत्रम् । वि । दुरः । ववार *॥१॥ नराशंसः । प्रति । शूरः । मिमानः
 । तनूनपा दिति तनू = नपात् । प्रति । यज्ञस्य । धाम * । गोभिः । वपावा
 निति वपा = वान् । मधुना । समञ्जन्निति सं = अञ्जन् । हिरण्यैः । चन्द्री ।
 यजति । प्रचेता इति प्र = चेताः *॥२॥ ईळितः । देवैः । हरिवा निति हरि
 = वान् । अभिष्टिः । आजुह्वान इत्या = जुह्वानः । हविषा । शर्धमानः * ।
 पुरन्दर इति पुरं = दरः । गोत्रभिदिति गोत्र = भित् । वज्रबाहु रिति वज्र = बाहु
 : । आ । यातु । यज्ञम् । उप । नः । जुषाणः *॥३॥ जुषाणः । बर्हिः ।
 हरिवा निति हरि = वान् । नः । इन्द्रः । प्राचीनम् । सीदत् । प्रदिशेति प्र =
 दिशा । पृथिव्याः * । उरुप्रथा इत्युरु = प्रथाः । प्रथमानम् । स्योनम् ।
 आदित्यैः । अक्तम् । वसुभि रिति वसु = भिः । सजोषा इति स = जोषाः
 *॥४॥ इन्द्रम् । दुरः । कवष्यः । धावमानाः । वृषाणम् । यन्तु । जनयः ।
 सुपत्नी रिति सु = पत्नीः * । द्वारः । देवीः । अभितः । वि । श्रयन्ताम् ।
 सुवीरा इति सु = वीराः । वीरम् । प्रथमानाः । महोभि रिति महः = भिः
 *॥५॥ (उषासानक्ता । उषासानक्ते त्युषसा नक्ता) । बृहती इति बृहती ।
 बृहन्तम् । पयस्वती इति पयस्वती । सुदुधे इति सु = दुधे । शूरम् । इन्द्रम् * ।
 तन्तुम् । ततम् । पेशसा । संवयन्ती इति सं = वयन्ती । देवानाम् । देवम् ।
 यजतः । सुरुक्मे इति सु = रुक्मे *॥६॥

22.27.a	दै॒व्या मि॒मा॒ना म॒नुषः॑ पु॒रु॒त्रा हो॒तारा॑ इन्द्र॒म् प्र॒थ॒मा सु॒वा॒चा ।
22.27.b	मूर्ध॑न्य॒ज्ञस्य॑ म॒धु॒ना द॒धाना॑ प्रा॒चीनं॑ ज्योति॒र्ह॒विषा॑ वृ॒धातः॑ ॥७॥
22.28.a	ति॒स्रो दे॒वी ह॒विषा॑ व॒र्ध॒माना॑ इन्द्र॒ञ्जुषा॑णा ज॒नयो॑ न प॒त्नीः ।
22.28.b	अ॒च्छिन्नं॑ त॒न्तुं प॒यसा॑ सर॒स्वती॑ळा दे॒वी भा॒रती॑ वि॒श्वतूर्तिः॑ ॥८॥
22.29.a	त्वा॒ष्टा द॒धच्छु॑ष्ममिन्द्रा॒य वृ॒ष्णेऽपा॒कोऽचि॑ष्टुर्य॒शसे॑ पु॒रु॒णि ।
22.29.b	वृ॒षा य॒जन्वृ॑षणं॒ भूरि॑रेता मूर्ध॑न्य॒ज्ञस्य॑ स॒मन॑क्तु दे॒वान् ॥९॥
22.30.a	व॒नस्प॑तिर॒वसृ॑ष्टो न पा॒शैस्त्व॑न्या स॒मञ्ज॑ञ्छ॒मिता॑ न दे॒वः ।
22.30.b	इन्द्र॑स्य ह॒व्यैर्ज॑ठर॒म् पृ॒णानः॑ स्व॒दाति॑ य॒ज्ञं म॒धु॒ना घृ॒तेन॑ ॥१०॥
22.31.a	स्तो॒का॒नामि॒न्दुं प्र॒ति शूर॑ इन्द्रो॒ वृषा॑यमा॒णो वृ॒षभ॑स्तुरा॒षाट् ।
22.31.b	घृ॒तप्रु॑षा म॒नसा॑ मोद॒मानाः॑ स्वाहा॒ दे॒वा अ॒मृता॑मादयन्ता॒म् ॥११॥(४)

22.32.a	आ या॒त्विन्द्रो॑ऽव॒स उप॑ न इ॒ह स्तु॑तः स॒ध॒माद॑स्तु शूरः ।
22.32.b	वावृ॑धानस्तवि॒षीर्य॑स्य पू॒र्वीद्यौ॑र्न क्ष॒त्रम॑भि॒भूति॑ पु॒ष्यात् ॥१॥
22.33.a	आ न इन्द्रो॒ दूरा॑दा न आ॒साद॑भि॒ष्टि॒कृद॑वसे या॒सदु॑ग्रः ।
22.33.b	ओजि॑ष्ठेभि नृ॒पति॑र्व॒ज्रबा॑हुः स॒ङ्गे स॒मत्सु॑ तु॒र्वणिः॑ पृ॒तन्यून् ॥२॥

दैव्या॑ । मिमा॑ना । मनु॑षः । पुरु॑त्रेति॑ पुरु = त्रा । होता॑रौ । इन्द्र॑म् । प्रथ॑मा ।
 सु॒वाचेति॑ सु = वाचा॑ * । मूर्ध॑न् । यज्ञ॑स्य । मधु॑ना । दधा॑ना । प्राची॑नम् । ज्योति॑
 : । ह॒विषा॑ । वृ॒धातः॑ * ॥७॥ ति॒स्रः । दे॒वीः । ह॒विषा॑ । वर्ध॑मानाः । इन्द्र॑म्
 । जु॒षाणाः॑ । जन॑यः । न । पत्नी॑ : * । अ॒च्छिन्न॑म् । तन्तु॑म् । पय॑सा । सर॑स्वती
 । इ॒ळा । दे॒वी । भार॑ती । वि॒श्वतूर्ति॑ रिति॑ वि॒श्व = तूर्ति॑ : * ॥८॥ त्वष्टा॑ । दध॑त्
 । शुष्म॑म् । इन्द्रा॑य । वृ॒ष्णे । अपा॑कः । अ॒चिष्टुः॑ । यश॑से । पुरु॑णि * । वृषा॑ ।
 यज॑न् । वृष॑णम् । भूरि॑रेता इति॑ भूरि॑ = रेताः॑ । मूर्ध॑न् । यज्ञ॑स्य । सम् । अन॑क्तु
 । दे॒वान् * ॥९॥ वन॑स्पतिः । अ॒वसृष्ट॑ इत्य॒व = सृष्टः॑ । न । पाशैः॑ । त्मन्या॑ ।
 सम॑ञ्जन्निति॑ सं = अ॒ञ्जन् । श॒मिता॑ । न । दे॒वः * । इन्द्र॑स्य । ह॒व्यैः । जठ॑रम्
 । पृ॒णानः॑ । स्वदा॑ति । यज्ञ॑म् । मधु॑ना । घृ॒तेन॑ * ॥१०॥ स्तोका॑नाम् । इन्द्रु॑म् ।
 प्रति॑ । शूरः॑ । इन्द्रः॑ । (वृषाय॑माणः । वृषय॑माण इति॑ वृष = यमा॑णः) ।
 वृष॑भः । तुरा॑षाट् * । घृ॒तप्रुषेति॑ घृ॒त = प्रुषा॑ । मन॑सा । मोद॑मानाः । स्वाहा॑ ।
 दे॒वाः । अ॒मृताः॑ । मा॒दयन्ता॑म् * ॥११॥ ४॥१७९-०=१७९॥

आ । या॒तु । इन्द्रः॑ । अ॒वसे॑ । उप॑ । नः॑ । इ॒ह । स्तु॑तः । स॒धमादि॑ति॑ स॒ध =
 मात् । अ॒स्तु । शूरः॑ * । (वा॒वृ॒धानः॑ । व॒वृ॒धान इति॑ व॒वृ॒धानः॑) । त॒विषीः॑ ।
 यस्य॑ । पूर्वीः॑ । द्यौः॑ । न । क्ष॒त्रम् । अ॒भिभू॑तीत्य॒भि = भू॑ति । पु॒ष्यात्
 * ॥१॥ आ । नः॑ । इन्द्रः॑ । दू॒रात् । आ । नः॑ । आ॒सात् ।
 अ॒भिष्टि॑कृदित्य॒भिष्टि॑ = कृ॒त् । अ॒वसे॑ । या॒सत् । उ॒ग्रः * । ओ॒जिष्ठे॑भिः । नृ॒पति॑
 रिति॑ नृ = पतिः॑ । वज्र॑बाहु रिति॑ वज्र॑ = बाहुः॑ । स॒ङ्ग इति॑ सं = गे ।
 स॒मत्स्वि॑ति॑ स॒मत् = सु॑ । तु॒र्वणिः॑ । पृ॒तन्यून् * ॥२॥

22.34.a	आ न इन्द्रो हरिभिर्यात्वच्छावाचीनोऽवसे राधसे च ।
22.34.b	तिष्ठाति वज्री मघवा विरप्शीमं व्यज्ञमनु नो वाजसातौ ॥३॥
22.35.a	त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रः हवेहवे सुहवः शूरमिन्द्रम् ।
22.35.b	ह्वयामि शक्रं पुरुहूतमिन्द्रः स्वस्ति नो मघवा धात्विन्द्रः ॥४॥
22.36.a	इन्द्रः सुत्रामा स्ववाँ (२) - अवोभिः समृलीको भवतु विश्ववेदाः ।
22.36.b	बाधतां द्वेषो अभयं कृणोतु सुवीर्यस्य पतयः स्याम ॥५॥
22.37.a	तस्य वयः सुमतौ यज्ञियस्यापि भद्रे सौमनसे स्याम ।
22.37.b	स सुत्रामा स्ववाँ (२) - इन्द्रो अस्मे आराच्चिद् द्वेषः सनुतर्युयोतु ॥६॥
22.38.a	आ मन्द्रैरिन्द्र हरिभिर्याहि मयूररोमभिः ।
22.38.b	मा त्वा के चिन्नि यमन्वि न्न पाशिनोऽति धन्वेव ताँ (२) - इहि ॥७॥
22.39.a	एवेदिन्द्रं वृषणं वज्रबाहुं वसिष्ठासो अभ्यर्चन्त्यर्केः ।
22.39.b	स न स्तुतो वीरवद्धातु गोमद्यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥८॥ (५)

आ । न : । इन्द्रः । हरिभि रिति हरि = भि : । यातु । अच्छ । अर्वाचीन : ।
 अवसे । राधसे । च * । तिष्ठाति । वज्री । मघवेति मघ = वा । विरप्शीति वि
 = रप्शी । इमम् । यज्ञम् । अनु । न : । वाजसाता इति वाज = सातौ *॥३॥
 त्रातारम् । इन्द्रम् । अवितारम् । इन्द्रम् । हवेहव इति हवे = हवे । सुहव मिति
 सु = हवम् । शूरम् । इन्द्रम् * । ह्वयामि । शक्रम् । पुरुहूतमिति पुरु = हूतम् ।
 इन्द्रम् । स्वस्ति । न : । मघवेति मघ = वा । धातु । इन्द्रः *॥४॥ इन्द्रः ।
 सुत्रामेति सु = त्रामा । स्ववा निति स्व = वान् । अवोभि रित्यव : = भि : ।
 सुमृळीक इति सु = मृळीक : । भवतु । विश्ववेदा इति विश्व = वेदा : * ।
 बाधताम् । द्वेषः । अभयम् । कृणोतु । सुवीर्यस्वेति सु = वीर्यस्य । पतयः ।
 स्याम *॥५॥ तस्य । वयम् । सुमता इति सु = मतौ । यज्ञियस्य । अपि ।
 भद्रे । सौमनसे । स्याम * । स : । सुत्रामेति सु = त्रामा । स्ववा निति स्व =
 वान् । इन्द्रः । अस्मे इत्यस्मे । आरात् । चित् । द्वेषः । सनुतः । युयोतु
 *॥६॥ आ । मन्द्रैः । इन्द्र । हरिभि रिति हरि = भि : । याहि ।
 मयूररोमभि रिति मयूररोम = भि : * । मा । त्वा । के । चित् । नि । यमन् ।
 विम् । न । पाशिनः । अति । धन्वे वेति धन्व = इव । तान् । इहि *॥७॥
 एव । इत् । इन्द्रम् । वृषणम् । वज्रबाहु मिति वज्र = बाहुम् । वसिष्ठासः ।
 अभि । अर्चन्ति । अर्के : * । स : । न : । स्तुतः । वीर वदिति वीर = वत् ।
 धातु । गोम दिति गो = मत् । यूयम् । पात । स्वस्तिभि रिति स्वस्ति = भि : ।
 सदा । न : *॥८॥५॥१४५-०=१४५॥

22.40.a	समि॑द्धो अ॒ग्निर॑श्विना त॒प्तो घ॒र्मो वि॒राट् सु॒तः ।
22.40.b	दु॒हे धे॒नुः सर॑स्वती सोम॑श् शु॒क्र मि॒हेन्द्रि॒यम् ॥१॥
22.41.a	तनू॑पा भिष॑जा सु॒तेऽश्वि॑नोभा सर॑स्वती ।
22.41.b	म॒ध्वा रजा॑श्सीन्द्रि॒यमिन्द्रा॑य पथिभिर्व॑हान् ॥२॥
22.42.a	इन्द्रा॑येन्दु॑श् सर॑स्वती नरा॑शश्सेन॑ न॒ग्रहु॑म् ।
22.42.b	अधा॑तामश्विना म॒धु भेष॑जं भिष॑जा सु॒ते ॥३॥
22.43.a	आजु॑ह्वाना सर॑स्वतीन्द्रा॑येन्द्रि॒याणि वी॒र्यम् ।
22.43.b	इळा॑भिरश्विना इष॑श् समूर्ज॑श् स॑ रयि॒ न्दधुः ॥४॥
22.44.a	अश्वि॑ना नमु॑चेः सु॒तश् सोम॑श् शु॒क्रं परि॑सुता ।
22.44.b	सर॑स्वती तमा॑भरद् ब॒र्हिषेन्द्रा॑य पात॑वे ॥५॥
22.45.a	कव॑ष्यो न व्यच॑स्वतीरश्वि॒भ्यां न दुरो॑ दि॒शः ।
22.45.b	इन्द्रो॑ न रोद॑सी उ॒भे दु॒हे का॒मान्त॑सर॒स्वती ॥६॥
22.46.a	उषा॑सानक्तमश्विना दि॒वेन्द्र॑श् सा॒यमिन्द्रि॒यैः ।
22.46.b	सज्जा॑नाने सु॒पेश॑सा सम॑ज्जाते सर॑स्वत्या ॥७॥
22.47.a	पातं॑ नो अश्वि॑ना दि॒वा पा॒हि नक्त॑श् सर॑स्वति ।
22.47.b	दैव्या॑ हो॒तारा भिष॑जा पा॒तमिन्द्र॑श् सचा॑ सु॒ते ॥८॥
22.48.a	ति॒स्रस्त्रे॑धा सर॑स्वत्यश्विना भा॒रतीळा॑ ।

समिद्ध इति सं = इद्धः । अग्निः । अश्विना । तप्तः । घर्मः । विराळिति वि
 = राट् । सुतः * । दुहे । धेनुः । सरस्वती । सोमम् । शुक्रम् । इह । इन्द्रियम्
 *॥१॥ तनूपेति तनू = पा । भिषजा । सुते । अश्विना । उभा । सरस्वती * ।
 मध्वा । रजांसि । इन्द्रियम् । इन्द्राय । पथिभि रिति पथि = भिः । वहान्
 *॥२॥ इन्द्राय । इन्दुम् । सरस्वती । नराशंसेन । नग्नहुम् * । अधाताम् ।
 अश्विना । मधु । भेषजम् । भिषजा । सुते *॥३॥ आजुह्वानेत्या = जुह्वाना ।
 सरस्वती । इन्द्राय । इन्द्रियाणि । वीर्यम् * । इळाभिः । अश्विनौ । इषम् । सम्
 । ऊर्जम् । सम् । रयिम् । दधुः *॥४॥ अश्विना । नमुचेः । सुतम् । सोमम् ।
 शुक्रम् । परिस्रुतेति परि = सुता * । सरस्वती । तम् । आ । अभरत् । बर्हिषा ।
 इन्द्राय । पातवे *॥५॥ कवष्यः । न । व्यचस्वतीः । अश्विभ्या मित्यश्वि =
 भ्याम् । न । दुरः । दिशः * । इन्द्रः । न । रोदसी इति रोदसी । उभे इत्युभे
 । दुहे । कामान् । सरस्वती *॥६॥ (उषासानक्तम् । उषासानक्त मित्युषसा
 नक्तम्) । अश्विना । दिवा । इन्द्रम् । सायम् । इन्द्रियैः * । सज्जानाने इति सं =
 जानाने । सुपेशसेति सु = पेशसा । सम् । अज्जाते इत्यज्जाते । सरस्वत्या
 *॥७॥ पातम् । नः । अश्विना । दिवा । पाहि । नक्तम् । सरस्वति * । दैव्या
 । होतारा । भिषजा । पातम् । इन्द्रम् । सचा । सुते *॥८॥ तिस्रः । त्रेधा ।
 सरस्वती । अश्विना । भारती । इळा * ।

22.48.b	ती॒त्रं॑ परि॒स्रुता॑ सोम॒मिन्द्रा॑य सु॒षुवु॑र्मदम् ॥९॥
22.49.a	अ॒श्विना॑ भेष॒जं मधु॑ भेष॒जं न : सर॑स्वती ।
22.49.b	इ॒न्द्रे त्व॑ष्टा य॒शः श्रि॑य॒रूप॑रूपमधु : सु॒ते ॥१०॥
22.50.a	ऋ॒तुये॑न्द्रो वन॒स्पति॑ : श॒शमा॑न : परि॒स्रुता॑ ।
22.50.b	की॒लाल॑मश्वि॒भ्यां मधु॑ दु॒हे धे॒नु : सर॑स्वती ॥११॥
22.51.a	गो॒भिर्न॑ सोम॒मश्वि॒ना मा॑सरेण परि॒स्रुता॑ ।
22.51.b	सम॑धात॒र सर॑स्वत्या स्वा॒हेन्द्रे॑ सु॒तं मधु॑ ॥१२॥(६)

22.52.a	अ॒श्विना॑ ह॒विरि॑न्द्रि॒यं नमु॑चे॒र्धिया॑ सर॒स्वती॑ ।
22.52.b	आ शु॒क्रमा॑सुरा॒द्वसु॑ म॒घमि॑न्द्राय ज॒ग्निरे॑ ॥१॥
22.53.a	य॒मश्वि॑ना सर॒स्वती॑ ह॒विषे॑न्द्रमव॒र्धयन्॑ ।
22.53.b	स बि॒भेद॑ व॒लं म॒घं नमु॑चा आ॒सुरे स॒चा ॥२॥
22.54.a	तमि॑न्द्रम् प॒शवः॑ स॒चाऽश्वि॑नोभा सर॒स्वती॑ ।
22.54.b	द॒धाना॑ अ॒भ्यनू॑षत ह॒विषा॑ य॒ज्ञ इ॒न्द्रियैः॑ ॥३॥
22.55.a	य इ॒न्द्र इ॒न्द्रियं॑ दधु : स॒विता॑ वरु॒णो भगः॑ ।
22.55.b	स सु॒त्रामा॑ ह॒विष्प॑तिर्य॒जमा॑नाय स॒श्चत॑ ॥४॥
22.56.a	स॒विता॑ वरु॒णो द॑धद्य॒जमा॑नाय दा॒शुषे॑ ।
22.56.b	आऽद॑त्त नमु॒चेर्व॑सु सु॒त्रामा॑ ब॒लमि॑न्द्रि॒यम् ॥५॥

ती॒व्रम् । परि॑स्रुतेति॑ परि = सु॒ता । सोम॑म् । इन्द्रा॑य । (सु॒षुवु : । सु॒सुवु रिति॑
 सु॒सुवु :) । मद॑म् *॥१॥ अ॒श्विना॑ । भेष॑जम् । मधु॑ । भेष॑जम् । न : । सर॑स्वती
 * । इन्द्रे॑ । त्वष्टा॑ । यशः॑ । श्रिय॑म् । रूप॑रूप मिति॑ रूपं = रूप॑म् । अधु॑ : ।
 सु॒ते *॥१०॥ ऋ॒तुथेत्यृ॑तु = था । इन्द्रः॑ । वन॑स्पतिः । शश॑मानः ।
 परि॑स्रुतेति॑ परि = सु॒ता * । की॒लाल॑म् । अ॒श्विभ्या॑ मित्य॑श्वि = भ्या॑म् । मधु॑ । दुहे॑
 । धेनु॑ : । सर॑स्वती *॥११॥ गोभिः॑ । न । सोम॑म् । अ॒श्विना॑ । मा॒सरेण॑ ।
 परि॑स्रुतेति॑ परि = सु॒ता *॥ सम् । अ॒धात॑म् । सर॑स्वत्या । स्वाहा॑ । इन्द्रे॑ । सु॒तम्
 । मधु॑ *॥१२॥६॥१५१-०=१५१॥

अ॒श्विना॑ । ह॒वि : । इन्द्रि॑यम् । नमु॑चे : । धि॒या । सर॑स्वती * । आ । शु॒क्रम् ।
 आ॒सुरात् । वसु॑ । म॒घम् । इन्द्रा॑य । ज॒ग्निरे॑ *॥१॥ यम् । अ॒श्विना॑ । सर॑स्वती ।
 ह॒विषा॑ । इन्द्र॑म् । अव॑र्धयन् * । स : । बि॒भेद॑ । वल॑म् । म॒घम् । नमु॑चौ ।
 आ॒सुरे । सचा॑ *॥२॥ तम् । इन्द्र॑म् । प॒शवः॑ । सचा॑ । अ॒श्विना॑ । उ॒भा ।
 सर॑स्वती * । दधा॑ना : । अ॒भि । अ॒नूष॑त । ह॒विषा॑ । य॒ज्ञे । इन्द्रि॑यै : *॥३॥ ये
 । इन्द्रे॑ । इन्द्रि॑यम् । दधुः॑ । स॒विता॑ । वरु॑णः । भ॒गः * । स : । सु॒त्रामेति॑ सु
 = त्रामा॑ । (ह॒विष्प॑तिः । ह॒वि : प॑ति रिति॑ ह॒वि : = प॑ति :) । य॒जमा॑नाय ।
 स॒श॒च॒त *॥४॥ स॒विता॑ । वरु॑णः । दध॑त् । य॒जमा॑नाय । दा॒शुषे॑ * । आ ।
 अ॒दत्त॑ । नमु॑चे : । वसु॑ । सु॒त्रामेति॑ सु = त्रामा॑ । ब॒लम् । इन्द्रि॑यम् *॥५॥

22.57.a	वरुणः क्षत्रमिन्द्रियं भगेन सविता श्रियम् ।
22.57.b	सुत्रामा यशसा बलं दधाना यज्ञमाशत ॥६॥
22.58.a	अश्विना गोभिरिन्द्रियमश्वेभिर्वीर्यं बलम् ।
22.58.b	हविषेन्द्रं सरस्वती यजमानमवर्धयन् ॥७॥
22.59.a	ता नासत्या सुपेशसा हिरण्यवर्तनी नरा ।
22.59.b	सरस्वती हविष्मतीन्द्रकर्मसु नोऽवत ॥८॥
22.60.a	ता भिषजा सुकर्मणा सा सुदुघा सरस्वती ।
22.60.b	स वृत्रहा शतक्रतुरिन्द्राय दधुरिन्द्रियम् ॥९॥
22.61.a	युवं सुराममश्विना नमुचा आसुरे सचा ।
22.61.b	विपिपानाः सरस्वतीन्द्रं कर्मस्वावत ॥१०॥
22.62.a	पुत्रमिव पितरा अश्विनोभेन्द्रावथुः काव्यैर्दक्षसनाभिः ।
22.62.b	यत्सुरामं व्यपिबः शचीभिः सरस्वती त्वा मघवन्नभिष्णक् ॥११॥
22.63.a	यस्मिन्नश्वास ऋषभास उक्षणो वशा मेषा अवसृष्टास आहुताः ।
22.63.b	कीलालपे सोमपृष्ठाय वेधसे हृदा मतिं ज्ञनय चारुमग्नये ॥१२॥
22.64.a	अहाव्यग्रे हविरास्ये ते सुचीव घृतं चर्म्बीव सोमः ।
22.64.b	वाजसनिश्चरयिमस्मे सुवीरम् प्रशस्तं धेहि यशसम् बृहन्तम् ॥१३॥(७)

वरुणः । क्षत्रम् । इन्द्रियम् । भर्गेन । सविता । श्रियम् * । सुत्रामेति सु =
 त्रामा । यशसा । बलम् । दधानाः । यज्ञम् । आशत * ॥६॥ अश्विना । गोभिः
 : । इन्द्रियम् । अश्वेभिः । वीर्यम् । बलम् * । हविषा । इन्द्रम् । सरस्वती ।
 यजमानम् । अवर्धयन् * ॥७॥ ता । नासत्या । सुपेश सेति सु = पेशसा ।
 हिरण्यवर्तनी इति हिरण्य = वर्तनी । नरा * । सरस्वती । हविष्मती । इन्द्र ।
 कर्मस्विति कर्म = सु । नः । अवत * ॥८॥ ता । भिषजा । सुकर्मणेति सु =
 कर्मणा । सा । सुदुधेति सु = दुधा । सरस्वती * । सः । वृत्रहेति वृत्र = हा ।
 शतक्रतु रिति शत = क्रतुः । इन्द्राय । दधुः । इन्द्रियम् * ॥९॥ युवम् ।
 सुरामम् । अश्विना । नमुचौ । आसुरे । सचा * । विपिपाना इति वि = पिपानाः
 । सरस्वति । इन्द्रम् । कर्म स्विति कर्म = सु । आवत * ॥१०॥ पुत्रमिवेति पुत्रं
 = इव । पितरौ । अश्विना । उभा । इन्द्र । आवथुः । काव्यैः । दशसनाभिः
 * । यत् । सुरामम् । वि । अपिबः । शर्चीभिः । सरस्वती । त्वा । मघवन्निति
 मघ = वन् । अभिष्णक् * ॥११॥ यस्मिन् । अश्वासः । ऋषभासः । उक्षणः
 । वशाः । मेषाः । अवसृष्टास इत्यव = सृष्टासः । आहुता इत्या = हुताः
 * । कीलालप इति कीलाल = पे । सोमपृष्ठा येति सोम = पृष्ठाय । वेधसे । हृदा
 । मतिम् । जनय । चारुम् । अग्नये * ॥१२॥ अहावि । अग्ने । हविः । आस्ये ।
 ते । सुचीवेति सुचि = इव । घृतम् । चम्वीवेति चम्वी = इव । सोमः * ।
 वाजसनि मिति वाज = सनिम् । रयिम् । अस्मे इत्यस्मे । सुवीर मिति सु =
 वीरम् । प्रशस्तमिति प्र = शस्तम् । धेहि । यशसम् । बृहन्तम् * ॥१३॥ ७॥

१७०-१७=१५३॥

22.65.a	अ॒श्विना॑ तेज॒सा चक्षुः॑ प्रा॒णेन॑ सर॒स्वती वी॒र्यम् ।
22.65.b	वा॒चेन्द्रो॑ ब॒लेनेन्द्रा॑य दधु॒रिन्द्रि॒यम् ॥१॥
22.66.a	गोम॑दू षु॒ णास॑त्याऽश्व॒वद्या॑तमश्विना ।
22.66.b	व॒र्ती रु॒द्रा नृ॒पाय्यम् ॥२॥
22.67.a	न यत्प॑रो ना॒न्तर॑ आ॒दध॑र्षद् वृष॒ण्वसू ।
22.67.b	दुः श॒श्वसो॑ म॒र्त्यो रि॒पुः ॥३॥
22.68.a	ता न॒ आ वो॑ळ॒हमश्वि॑ना रयिं पि॒शङ्ग॑स॒न्दृश॑म् ।
22.68.b	धि॒ष्ण्या वरि॑वोवि॒दम् ॥४॥
22.69.a	पा॒वका नः॑ सर॒स्वती वा॒जेभि॑ वा॒जिनी॑वती ।
22.69.b	यज्ञं॑ व॒ष्टु धि॒याव॑सुः ॥५॥
22.70.a	चो॒दयि॑त्री सू॒नृता॑नां चे॒तन्ती॑ सु॒मती॑नाम् ।
22.70.b	यज्ञं॑ द॒धे सर॒स्वती ॥६॥
22.71.a	म॒हो अ॒र्णः सर॒स्वती प्र॑ चे॒तय॑ति के॒तुना॑ ।
22.71.b	धि॒यो वि॒श्वा वि॑ रा॒जति॑ ॥७॥
22.72.a	इन्द्रा॑ या॒हि चि॒त्रभा॑नो सु॒ता इमे॑ त्वा॒यवः॑ ।
22.72.b	अ॒ण्वीभि॑स्त॒ना पू॒तासः॑ ॥८॥

अ॒श्विना॑ । तेज॑सा । चक्षुः॑ । प्रा॒णेन॑ । सर॑स्वती । वी॒र्यम् * । वा॒चा । इन्द्रः॑ ।
 ब॒लेन॑ । इन्द्रा॑य । दधुः॑ । इन्द्रि॑यम् *॥१॥ गोम॑ दि॒ति गो = म॒त् । ऊँ इत्यू॑ ।
 सु । ना॒सत्या॑ । (अ॒श्वाव॑त् । अ॒श्वव॑ दि॒त्यश्च॑ = व॒त्) । या॒तम् । अ॒श्विना * ।
 वर्तिः॑ । रु॒द्रा । नृ॒पाय्य॑ मि॒ति नृ = पा॒य्यम् *॥२॥ न । य॒त् । परः॑ । न ।
 अन्त॑रः । आ॒दध॑र्ष दि॒त्या = द॒धर्ष॑त् । वृष॑ण्वसू इति॑ वृष॑ण् = व॒सू * । दु॒श्श॑स
 इति॑ दुः = श॑सः । म॒र्त्यः । रि॒पुः *॥३॥ ता । नः॑ । आ । वो॒ळह॑म् ।
 अ॒श्विना । र॒यिम् । पि॒शङ्ग॑स॒न्दृश॑ मि॒ति पि॒शङ्ग॑ = स॒न्दृश॑म् * । धि॒ष्ण्या॑ ।
 वरि॑वोवि॒द मि॒ति वरि॑वः = वि॒दम् *॥४॥ पा॒वका॑ । नः॑ । स्सर॑स्वती । वा॒जेभिः॑
 : । वा॒जिनी॑ व॒तीति॑ वा॒जिनी॑ = व॒ती * । य॒ज्ञम् । व॒ष्टु । धि॒याव॑सु रि॒ति धि॒या =
 व॒सुः *॥५॥ चो॒दयि॑त्री । सू॒नृता॑नाम् । चे॒तन्ती॑ । सु॒मती॑ना मि॒ति सु =
 म॒तीनाम् * । य॒ज्ञम् । द॒धे । सर॑स्वती *॥६॥ म॒हः । अ॒र्णः । सर॑स्वती । प्र ।
 चे॒तय॑ति । के॒तुना॑ * । धि॒यः । वि॒श्वाः । वि । रा॒जति॑ *॥७॥ इन्द्रः॑ । आ ।
 या॒हि । चि॒त्रभा॑नो इति॑ चि॒त्र = भा॑नो । सु॒ताः । इ॒मे । त्वा॒यव॑ इति॑ त्वा = य॒व
 : * । अ॒ण्वीभिः॑ । त॒ना । पू॒तासः॑ * ॥८॥

22.73.a	इन्द्रा या॒हि धि॒येषि॒तो वि॒प्रजू॒तः सु॒ताव॒तः ।
22.73.b	उप॒ ब्र॒ह्मा॒णि वा॒घतः॑ ॥१॥
22.74.a	इन्द्रा या॒हि तू॒तुजा॒न उप॒ ब्र॒ह्मा॒णि हरि॒वः ।
22.74.b	सु॒ते दधि॒ष्व न॒श्चनः॑ ॥१०॥
22.75.a	अ॒श्विना॑ पि॒बतां॑ म॒धु सर॑स्वत्या स॒जोष॑सा ।
22.75.b	इन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ वृ॒त्रहा जु॒षन्तां॑ सो॒म्यं म॒धु ॥११॥(८)

यद्दे॒वा अष्ट॑ ॥८॥ अ॒भ्याद॑धामीत्यष्ट ॥८॥ यो भू॒तानां॑ चत॒स्रः ॥४॥ समि॒द्ध इन्द्र॑
एका॒दश॑ ॥११॥ आ॒यात्व॑ष्ट ॥८॥ समि॒द्धो अ॒ग्निर्द्वाद॑श ॥१२॥ अ॒श्विना॑ ह॒विस्त्रयो॑दश
॥१३॥ अ॒श्विना॑ तेज॒सैका॑दश ॥११॥ अ॒ष्टानु॑वाकेषु पञ्चस॒प्ततिः॑ ॥७५॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां द्वाविंशोऽध्यायः ॥२२॥

इन्द्र । आ । याहि । धिया । इषितः । विप्रजूत इति विप्र = जूतः ।
 (सुतावतः । सुतवत इति सुत = वतः) * । उप । ब्रह्माणि । वाघतः * ॥ ९ ॥
 इन्द्र । आ । याहि । तूतुजानः । उप । ब्रह्माणि । हरिव इति हरि = वः * ।
 सुते । दधिष्व । नः । चनः * ॥ १० ॥ अश्विना । पिबताम् । मधु । सरस्वत्या
 । सजोष सेति स = जोषसा * । इन्द्रः । सुत्रामेति सु = त्रामा । वृत्रहेति वृत्र =
 हा । जुषन्ताम् । सोम्यम् । मधु * ॥ ११ ॥ ८ ॥ १०८-६=१०२ ॥ आहत्य पद
 संख्या ॥ १११३-१०७=१००६ ॥

इति द्वाविंशोऽध्यायः

॥ इति द्वाविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	22		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	193	65	128
2	107	0	107
3	60	19	41
4	179	0	179
5	145	0	145
6	151	0	151
7	170	17	153
8	108	6	102
Total	1113	107	1006

॥ त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

॥ त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

23.1.a	इ॒मं मे॑ वरु॒ण श्रु॒धी ह॒वम॒द्या च॑ मृ॒ळय॑ ।
23.1.b	त्वा॒मव॒स्युरा॑ च॒के ॥१॥
23.2.a	तत्त्वा॑ या॒मि ब्र॒ह्मणा॑ व॒न्दमा॒न स्त॒दाशा॑स्ते यज॒मानो॑ ह॒विर्भिः॑ ।
23.2.b	अहे॑ळमा॒नो वरु॒णेह॑ बो॒ध्युरु॑श॒स मा॒ न आ॒युः प्र॒मोषीः॑ ॥२॥
23.3.a	त्वं नो॑ अ॒ग्रे वरु॒णस्य॑ वि॒द्वान् दे॒वस्य॑ हे॒ळो अ॒व या॑सि॒सीष्ठाः॑ ।
23.3.b	यजि॑ष्ठो व॒ह्नि॒तमः॑ शो॒शुचा॒नो वि॒श्वा द्वे॒षाँसि॑ प्र मु॒मुग्ध्य॑स्मत् ॥३॥
23.4.a	स त्वं नो॑ अ॒ग्रेऽव॒मो भ॒वोती॑ नेदि॒ष्ठो अ॒स्या उ॒षसो॑ व्यु॒ष्टौ ।
23.4.b	अ॒व यक्ष॑व नो वरु॒णँ ररा॑णो वी॒हि मृ॒ळीक॑ँ सु॒हवो॑ न ए॒धि ॥४॥
23.5.a	मही॒मू षु॑ मा॒तरँ॑ सु॒व्रता॑नामृ॒तस्य॑ प॒त्नीम॑व॒से हु॒वेम॑ ।
23.5.b	तुवि॑क्ष॒त्राम॒जर॑न्तीमु॒रुचीँ॑ सु॒शर्मा॑णमदि॒तिँ सु॒प्रणी॑तिम् ॥५॥
23.6.a	सु॒त्रामा॑णं पृ॒थि॒वी न्द्या॑म॒नेह॑सँ सु॒शर्मा॑णमदि॒तिँ सु॒प्रणी॑तिम् ।
23.6.b	दै॒वी त्ना॑वँ स्व॒रि॒त्राम॑ना॒गस॑म॒स्रव॑न्तीमा रु॒हेमा॑ स्व॒स्तये॑ ॥६॥
23.7.a	सु॒ना॒वमा॑ रु॒हेय॑म॒स्रव॑न्तीम॒नाग॑सम् ।
23.7.b	श॒तारि॑त्राँ स्व॒स्तये॑ ॥७॥
23.8.a	आ नो॑ मि॒त्राव॑रु॒णा घृ॒तैर्गव्यू॑तिमु॒क्षत॑म् ।
23.8.b	म॒ध्वा र॒जाँसि॑ सु॒क्रतू॑ ॥८॥

अथ त्रयोविंशोऽध्यायः

ॐ इमम् । मे । वरुण । श्रुधि । हवम् । अद्य । च । मृळय * । त्वाम् । अवस्यु
 : । आ । चके * ॥१॥ तत् । त्वा । यामि । ब्रह्मणा । वन्दमानः । तत् । आ
 । शास्ते । यजमानः । हविर्भि रिति हविः = भिः * । अहेळमानः । वरुण ।
 इह । बोधि । उरुशंसेत्युरु = शंस । मा । नः । आयुः । प्र । मोषीः *
 ॥२॥ त्वम् । नः । अग्रे । वरुणस्य । विद्वान् । देवस्य । हेळः । अव । यासि
 सीष्ठाः * । यजिष्ठः । वह्नितम इति वह्नि = तमः । शोशुचानः । विश्वा ।
 द्वेषांसि । प्र । मुमुग्धि । अस्मत् * ॥३॥ सः । त्वम् । नः । अग्रे । अवम
 : । भव । ऊती । नेदिष्ठः । अस्याः । उषसः । व्युष्टा इति वि = उष्टौ * ।
 अव । यक्ष्व । नः । वरुणम् । रराणः । वीहि । मृळीकम् । सुहव इति सु =
 हवः । नः । एधि * ॥४॥ महीम् । ऊं इत्यू । सु । मातरम् । सुव्रताना मिति
 सु - व्रतानाम् । ऋतस्य । पत्नीम् । अवसे । हुवेम * । तुविक्षत्रा मिति तुवि =
 क्षत्राम् । अजरन्तीम् । उरूचीम् । सुशर्माण मिति सु = शर्माणम् । अदितिम् ।
 (सुप्रणीतिम् । सुप्रनीति मिति सु = प्रनीतिम्) * ॥५॥ सुत्रामाण मिति सु =
 त्रामाणम् । पृथिवीम् । द्याम् । अनेहसम् । सुशर्माण मिति सु = शर्माणम् । अदि
 तिम् । (सुप्रणीतिम् । सुप्रनीति मिति सु = प्रनीतिम्) * । दैवीम् । नावम् । स्वरि
 त्रा मिति सु = अरित्राम् । अनागसम् । अस्रवन्तीम् । आ । रुहेम । स्वस्तये * ॥६॥
 सुनाव मिति सु = नावम् । आ । रुहेयम् । अस्रवन्तीम् । अनागसम् * । शतारित्रा
 मिति शत = अरित्राम् । स्वस्तये * ॥७॥ आ । नः । मित्रावरुणा । घृतैः ।
 गव्यूतिम् । उक्षतम् * । मध्वा । रजांसि । सुक्रतू इति सु = क्रतू * ॥८॥

23.9.a	प्र बा॒हवा॑ सि॒सृतं जी॒वसे॑ न आ नो ग॒व्यूति॑मु॒क्षतं घृ॒तेन॑ ।
23.9.b	आ मा जने॑ श्रव॒यतं॑ य्यु॒वाना॑ श्रु॒तं मे मि॒त्रावरु॑णा ह॒वेमा ॥९॥
23.10.a	शं नो भवन्तु वा॒जिनो॑ ह॒वेषु॑ दे॒वता॑ता मि॒तद्र॑व : स्व॒र्का : ।
23.10.b	ज॒म्भय॑न्तोऽहिं वृ॒कश् र॒क्षाश् सि स॑ने॒म्यस्मद्यु॑यवन्न॒मीवा : ॥१०॥
23.11.a	ते नो अ॒र्वन्तो॑ ह॒वनश्रु॑तो ह॒वं वि॒श्वे शृ॑ण्वन्तु वा॒जिनो॑ मि॒तद्र॑व : ।
23.11.b	सह॑स्र॒सा मे॒धसा॑ता इ॒व त्मना॑ महो ये ध॒नश् स॑मि॒थेषु॑ ज॒भ्रिरे ॥११॥
23.12.a	वाजे॑वाजेऽव॒त वा॒जिनो॑ नो ध॒नेषु॑ वि॒प्रा अ॒मृता ऋ॑त॒ज्ञा : ।
23.12.b	अस्य॑ म॒ध्वः पि॒बत॑ मा॒दय॑ध्वं तृ॒प्ताया॑त प॒थिभि॑ दे॒वयानैः॑ ॥१२॥(१)

23.13.a	समि॑द्धो अ॒ग्निः स॒मिधा॑ सु॒समि॑द्धो व॒रेण्यः॑ ।
23.13.b	गा॒यत्री च्छ॑न्द॒ इन्द्रि॑यं त्र्य॒विगौ॑र्वयो॒ दधुः॑ ॥१॥
23.14.a	त॒नून॒पाच्छु॑चि॒व्रत॑ स्त॒नूपाश्च॑ सर॒स्वती ।
23.14.b	उ॒ष्णिहा॑ च्छ॑न्द॒ इन्द्रि॑यं दि॒त्यवा॑द् गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥२॥
23.15.a	इ॒ळाभि॑र॒ग्निरी॒ड्यः सोमो॑ दे॒वो अ॒मर्त्यः॑ ।
23.15.b	अ॒नुष्टु॑प् छ॑न्द॒ इन्द्रि॑यं प॒ञ्चावि॑गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥३॥

प्र । बा॒हवा॑ । सि॒सृ॒तम् । जी॒वसे॑ । नः । आ । नः । ग॒व्यू॒तिम् । उ॒क्ष॒तम् ।
घृ॒तेन॑ * । आ । मा । जने॑ । श्र॒वय॑तम् । यु॒वाना॑ । श्रु॒तम् । मे । मि॒त्राव॑रुणा ।
हवा॑ । इ॒मा *॥१॥ शम् । नः । भव॑न्तु । वा॒जिनः॑ । ह॒वेषु॑ । दे॒वता॑तेति॒ देव॑
= ता॒ता । मि॒तद्र॑व इति॒ मित॑ = द्र॒वः । स्व॒र्का इति॑ सु = अ॒र्काः * ।
ज॒म्भय॑न्तः । अ॒हिम् । वृ॒कम् । र॒क्षा॒सि । स॒र्नेमि॑ । अ॒स्मत् । यु॒यवन्॑ । अ॒मीवा॑
: *॥१०॥ ते । नः । अ॒र्वन्तः॑ । ह॒वन॑श्रु॒त इति॑ ह॒वन॑ = श्रु॒तः । ह॒वम् ।
वि॒श्वे । शृ॒ण्वन्तु॑ । वा॒जिनः॑ । मि॒तद्र॑व इति॒ मित॑ = द्र॒वः * । स॒हस्र॑सा इति॒
स॒हस्र॑ = साः । मे॒धसा॑ता इवेति॒ मेध॑सा॒तौ = इ॒व । त्म॒ना । म॒हः । ये । ध॒नम् ।
स॒मिथे॑ष्विति॒ सं = इ॒थेषु॑ । ज॒ग्निरे॑ *॥११॥ वा॒जेवा॑ज इति॒ वाजे॑ = वा॒जे ।
अ॒वत॑ । वा॒जिनः॑ । नः । ध॒नेषु॑ । वि॒प्राः । अ॒मृताः॑ । ऋ॒तज्ञा॑ इत्यृ॒त = ज्ञा॑
: * । अ॒स्य । म॒ध्वः । पि॒बत॑ । मा॒दय॑ध्वम् । तृ॒प्ताः । या॒त । प॒थिभि॑ रिति॒
प॒थि = भि॑ः । दे॒वयानै॑ रिति॒ देव॑ = या॒नैः *॥१२॥१॥१८५-६९=११६॥

स॒मिद्ध॑ इति॒ सं = इ॒द्धः । अ॒ग्निः । स॒मिधे॑ति॒ सं = इ॒धा । सु॒स॒मिद्ध॑ इति॒ सु =
स॒मिद्धः॑ । व॒रेण्यः॑ * । गा॒यत्री । छ॒न्दः । इ॒न्द्रि॒यम् । त्र्य॒वि रिति॑ त्रि = अ॒विः
। गौः । व॒यः । द॒धुः *॥१॥ त॒नून॑ पा॒दिति॑ त॒नू = न॒पात् । शु॒चि॒व्र॒त इति॑
शु॒चि॑ = व्र॒तः । त॒नूपा॑ इति॒ तनू॑ = पाः । च । स॒र॒स्वती॑ * । उ॒ष्णिहा॑ । छ॒न्दः
। इ॒न्द्रि॒यम् । दि॒त्यवा॑ळिति॒ दि॒त्य = वा॒ट् । गौः । व॒यः । द॒धुः *॥२॥
इ॒ळाभिः॑ । अ॒ग्निः । ई॒ड्यः । सोमः॑ । दे॒वः । अ॒मर्त्यः॑ * । (अ॒नुष्टुप् ।
अ॒नुस्तु॑बित्य॒ नु = स्तुप्) । छ॒न्दः । इ॒न्द्रि॒यम् । प॒ञ्चा॒वि रिति॑ प॒ञ्च = अ॒विः ।
गौः । व॒यः । द॒धुः *॥३॥

23.16.a	सु॒ब॒र्हि॒र॒ग्निः॑ पू॒ष॒ण॒वा॒न्त॒स्ती॒र्ण॒ब॒र्हि॒र॒म॒र्त्यः॑ ।
23.16.b	बृ॒ह॒ती च्छ॒न्द इ॒न्द्रि॒यं त्रि॒व॒त्सो गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥४॥
23.17.a	दु॒रो दे॒वीर्दि॒शो म॒हीर्ब्र॒ह्मा दे॒वो बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ ।
23.17.b	प॒ङ्क्ति॒श्छ॒न्द इ॒हेन्द्रि॒यं तु॒र्य॒वाङ् गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥५॥
23.18.a	उ॒षे य॒ह्वी सु॒पे॒श॒सा वि॒श्वे दे॒वा अ॒म॒र्त्याः॑ ।
23.18.b	त्रि॒ष्टुप् छ॒न्द इ॒हेन्द्रि॒यं प॒ष्ठ॒वाङ् गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥६॥
23.19.a	दै॒व्या हो॒तारा॑ भि॒ष॒जे॒न्द्रेण॑ स॒यु॒जा यु॒जा ।
23.19.b	ज॒ग॒ती च्छ॒न्द इ॒न्द्रि॒यम॒न॒ड्वान् गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥७॥
23.20.a	ति॒स्र इ॒ळा सर॒स्व॒ती भा॒रती॑ म॒रुतो॑ वि॒शः ।
23.20.b	वि॒राट् छ॒न्द इ॒हेन्द्रि॒यं धे॒नु॒गौर्न वयो॑ दधुः ॥८॥
23.21.a	त्व॒ष्टा तु॒री॒पो अ॒द्भुत॑ इ॒न्द्रा॒ग्नी पु॒ष्टि॒व॒र्ध॒ना ।
23.21.b	द्वि॒प॒दा च्छ॒न्द इ॒न्द्रि॒यमु॒क्षा गौ॒र्न वयो॑ दधुः ॥९॥
23.22.a	श॒मि॒ता नो॑ व॒न॒स्प॒तिः स॒वि॒ता प्र॒सु॒वन् भ॒गम् ।
23.22.b	क॒कुप् छ॒न्द इ॒हेन्द्रि॒यं व॒शा वे॒ह॒द्वयो॑ दधुः ॥१०॥
23.23.a	स्वा॒हा य॒ज्ञं व॒रु॒णः सु॒क्ष॒त्रो भै॒ष॒जं क॒रत् ।
23.23.b	अ॒ति॒च्छ॒न्दा इ॒न्द्रि॒यं बृ॒ह॒दृ॒ष॒भो गौ॒र्वयो॑ दधुः ॥११॥(२)

सुबर्हि॑रिति॑ सु = बर्हि॑ : । अग्नि॑ : । पू॒ष॒ण्वानि॑ति॑ पू॒ष॒ण् = वान् । स्ती॒र्ण॒बर्हि॑ रिति॑
 स्ती॒र्ण = बर्हि॑ : । अम॑र्त्य : *॥ बृ॒हती॑ । छन्दः॑ । इन्द्रि॑यम् । त्रि॒वत्स॑ इति॑ त्रि
 = वत्स॑ : । गौ : । वयः॑ । दधुः॑ *॥४॥ दुरः॑ । दे॒वी : । दि॒शः । म॒ही :
 । ब्र॒ह्मा । दे॒व : । बृ॒हस्प॑ति : * । प॒ङ्क्तिः॑ । छन्दः॑ । इ॒ह । इन्द्रि॑यम् ।
 तु॒र्य॒वाळि॑ति॑ तु॒र्य = वाट् । गौ : । वयः॑ । दधुः॑ *॥५॥ उ॒षे इत्यु॑षे । य॒ह्वी
 इति॑ य॒ह्वी । सु॒पेश॑ सेति॑ सु = पेश॑सा । वि॒श्वे । दे॒वा : । अम॑र्त्या : * । (त्रि॒ष्टुप्
 । त्रि॒स्तु॒बि॒ति॑ त्रि = स्तुप्) । छन्दः॑ । इ॒ह । इन्द्रि॑यम् । प॒ष्ठ॒वाळि॑ति॑ प॒ष्ठ = वाट्
 । गौ : । वयः॑ । दधुः॑ *॥६॥ दै॒व्या । हो॒ता॒रा । भि॒ष॒जा । इन्द्रे॑ण । स॒यु॒जेति॑
 स = यु॒जा । यु॒जा * । जग॑ती । छन्दः॑ । इन्द्रि॑यम् । अ॒न॒ङ्गान् । गौ : । वयः॑ ।
 दधुः॑ *॥७॥ ति॒स्रः । इ॒ळा । सर॑स्वती । भा॒रती॑ । म॒रुतः॑ । वि॒शः * ।
 वि॒राळि॑ति॑ वि = राट् । छन्दः॑ । इ॒ह । इन्द्रि॑यम् । धे॒नु : । गौ : । न । वयः॑ :
 । दधुः॑ *॥८॥ त्व॒ष्टा । तु॒री॒पः । अ॒द्भुतः॑ । इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्रा॑ग्नी । पु॒ष्टि॒वर्ध॑नेति॑
 पु॒ष्टि = वर्ध॑ना * । द्वि॒पदे॑ति॑ द्वि = पदा॑ । छन्दः॑ । इन्द्रि॑यम् । उ॒क्षा । गौ : । न
 । वयः॑ । दधुः॑ *॥९॥ श॒मि॒ता : । न : । वन॑स्पति : । स॒वि॒ता । प्र॒सु॒वन्नि॑ति॑
 प्र = सु॒वन् । भग॑म् * । क॒कुप् । छन्दः॑ । इ॒ह । इन्द्रि॑यम् । व॒शा । वे॒हत् । वयः॑
 : । दधुः॑ *॥१०॥ स्वा॒हा । य॒ज्ञम् । वरु॑णः । सु॒क्षत्र॑ इति॑ सु = क्षत्रः॑ ।
 भे॒ष॒जम् । क॒रत् * । अति॑च्छन्दा इत्यति॑ = छन्दाः॑ । इन्द्रि॑यम् । बृ॒हत् । ऋ॒ष॒भः
 । गौ : । वयः॑ । दधुः॑ *॥११॥२॥१४६-०=१४६॥

23.24.a	वसन्तेन ऋतुना देवा वसवस्त्रिवृता स्तुता : ।
23.24.b	रथन्तरेण तेजसा हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥१॥
23.25.a	ग्रीष्मेण ऋतुना देवा रुद्रा : पञ्चदशे स्तुता : ।
23.25.b	बृहता यशसा बलं हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥२॥
23.26.a	वर्षाभि ऋतुनाऽऽदित्या : स्तोमे सप्तदशे स्तुता : ।
23.26.b	वैरूपेण विशौजसा हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥३॥
23.27.a	शारदेन ऋतुना देवा एकविंश ऋभव : स्तुता : ।
23.27.b	वैराजेन श्रिया श्रियं हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥४॥
23.28.a	हेमन्तेन ऋतुना देवास्त्रिणवे मरुत : स्तुता : ।
23.28.b	बलेन शक्वरी : सहो हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥५॥
23.29.a	शैशिरेण ऋतुना देवास्त्रयस्त्रिंशे ऽमृता : स्तुता : ।
23.29.b	सत्येन रेवती : क्षत्रं हविरिन्द्रे वयो दधु : ॥६॥(३)

23.30.a	होता यक्षत्समिधाऽग्नि मिळस्पदेऽश्विनेन्द्रं सरस्वतीमजो धूम्रो न गोधूमै : कुवलैर्भेषजं मधु ।
23.30.b	शष्पैर्न तेज इन्द्रियं पय : सोम : परिस्रुता घृतं मधु व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥१॥

वसन्तेन । ऋतुना । देवाः । वसवः । त्रिवृतेति त्रि = वृता । स्तुताः * ।
 रथन्तरेणेति रथं = तरेण । तेजसा । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥१॥
 ग्रीष्मेण । ऋतुना । देवाः । रुद्राः । पञ्चदश इति पञ्च = दशे । स्तुताः * ।
 बृहता । यशसा । बलम् । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥२॥ वर्षाभिः ।
 ऋतुना । आदित्याः । स्तोमे । सप्तदश इति सप्त = दशे । स्तुताः * । वैरूपेण ।
 विशा । ओजसा । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥३॥ शारदेन । ऋतुना ।
 देवाः । एकविंश इत्येक = विंशे । ऋभवः । स्तुताः * । वैराजेन ।
 श्रिया । श्रियम् । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥४॥ हेमन्तेन । ऋतुना ।
 देवाः । (त्रिणवे । त्रिनव इति त्रि = नवे) । मरुतः । स्तुताः * । बलेन ।
 शक्ररीः । सहः । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥५॥ शैशिरेण । ऋतुना ।
 देवाः । त्रयस्त्रिंश इति त्रयः = त्रिंशे । अमृताः । स्तुताः * । सत्येन ।
 रेवतीः । क्षत्रम् । हविः । इन्द्रे । वयः । दधुः * ॥६॥३॥७७-०=७७॥

होता । यक्षत् । समिधेति सं = इधा । अग्निम् । इळः । पदे । अश्विना । इन्द्रम् ।
 सरस्वतीम् । अजः । धूम्रः । न । गोधूमैः । कुवलैः । भेषजम् । मधु ।
 शष्पैः । न । तेजः । इन्द्रियम् । पयः । सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता ।
 घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज * ॥१॥

23.31.a	होता॑ यक्ष॑त्तनू॒नपा॒त्सर॑स्वती॒ मवि॑र्मेषो न भेष॒जं प॒था म॒धुम॒ता भर॑न्नश्चि॒नेन्द्रा॑य वीर्य॑म् ।
23.31.b	बद॑रैरुपवाकाभि॑ भेष॒जं तो॒क्मभि॑ : प॒य : सोम॑ : परि॒स्रुता॑ घृ॒तं म॒धु व्यन्त्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥२॥
23.32.a	होता॑ यक्ष॑न्नराशश्च॒ सं न न॒ग्रहुं॑ पति॒ः सुर॑या भेष॒जं मेष॑ : सर॒स्वती भिष॑ग्रथो न चन्द्र॒यश्चि॒नोर्व॑पा इन्द्र॑स्य वीर्य॑म् ।
23.32.b	बद॑रैरुपवाकाभि॑ भेष॒जं तो॒क्मभि॑ : प॒य : सोम॑ : परि॒स्रुता॑ घृ॒तं म॒धु व्यन्त्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥३॥
23.33.a	होता॑ यक्ष॑दिळेळित॒ आजु॑ह्वान : सर॒स्वतीमि॒न्द्रं ब॒लेन॑ वर्ध॒यन्नृ॑षभेण गवे॑न्द्रिय॒ मश्चि॒नेन्द्रा॑य भेष॒जम् ।
23.33.b	यवै॑ : क॒र्कन्धु॑भिर्मधु॒ लाजै॑र्न मा॒सरं॑ प॒य : सोम॑ : परि॒स्रुता॑ घृ॒तं म॒धु व्यन्त्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥४॥
23.34.a	होता॑ यक्ष॑द् ब॒र्हिर्गुण॑म्रदा भिष॒ङ् नास॑त्या भिष॒जाऽश्चि॒नाऽश्वा॑ शिशु॑मती भिष॑ग्धेनु : सर॒स्वती भिष॑क् ।
23.34.b	दुह॑ इन्द्रा॒य भेष॒जं प॒य : सोम॑ : परि॒स्रुता॑ घृ॒तं म॒धु व्यन्त्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥५॥

होता । यक्षत् । तनूनपा दिति तनू = नपात् । सरस्वतीम् । अवि : । मेष : । न
 । भेषजम् । पथा । मधुमतेति मधु = मता । भरन् । अश्विना । इन्द्राय । वीर्यम्
 । बदरै : । उपवाकाभि रित्युप = वाकाभि : । भेषजम् । तोक्मभि रिति तोक्म
 = भि : । पय : * । सोम : । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु ।
 आज्यस्य । होत : । यज *॥२॥ होता । यक्षत् । नराशंसम् । न । नग्रहुम् ।
 पतिम् । सुरया । भेषजम् । मेष : । सरस्वती । भिषक् । रथ : । न । चन्द्री ।
 अश्विनो : । वपा : । इन्द्रस्य । वीर्यम् । बदरै : । उपवाकाभि रित्युप =
 वाकाभि : । भेषजम् । तोक्मभि रिति तोक्म = भि : । पय : * । सोम : ।
 परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होत : । यज
 *॥३॥ होता । यक्षत् । इळा । ईळित : । आजुह्वान इत्या = जुह्वान : ।
 सरस्वतीम् । इन्द्रम् । बलेन । वर्धयन् । ऋषभेण । गवा । इन्द्रियम् । अश्विना ।
 इन्द्राय । भेषजम् । यवै : । कर्कन्धुभि रिति कर्कन्धु = भि : । मधु । लाजै : ।
 न । मासरम् । पय : * । सोम : । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु ।
 व्यन्तु । आज्यस्य । होत : । यज *॥४॥ होता । यक्षत् । बर्हि : । ऊर्णम्रदा
 इत्यूर्ण = म्रदा : । भिषक् । नासत्या । भिषजा । अश्विना । अश्वा । शिशुमतीति
 शिशु = मती । भिषक् । धेनु : । सरस्वती । भिषक् । दुहे । इन्द्राय । भेषजम्
 । पय : * । सोम : । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु ।
 आज्यस्य । होत : । यज *॥५॥

23.35.a	होता यक्षदुरो दिशः कवष्यो न व्यचस्वतीरश्विभ्यां न दुरो दिश इन्द्रो न रोदसी दुघे दुहे धेनुः सरस्वत्यश्विनेन्द्राय भेषजम् ।
23.35.b	शुक्रं न ज्योतिरिन्द्रियं पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥६॥
23.36.a	होता यक्षत्सुपेशसोषे नक्तं दिवाऽश्विना समञ्जाते सरस्वत्या त्विषिमिन्द्रे न भेषजम् ।
23.36.b	श्येनो न रजसा हृदा श्रिया न मासरं पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥७॥
23.37.a	होतायक्षद्वैव्या होतारा भिषजाऽश्विनेन्द्रं नजागृविदिवा नक्तं न भेषजैः ।
23.37.b	शूषः सरस्वती भिषक् सीसेन दुह इन्द्रियं पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥८॥
23.38.a	होता यक्षत्तिस्रो देवीर्न भेषजं त्रयस्त्रिधातवोऽपसो रूपमिन्द्रे हिरण्ययमश्विनेळा न भारती ।
23.38.b	वाचा सरस्वती मह इन्द्राय दुह इन्द्रियं पयः सोमः परिस्रुता घृतं मधु व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥९॥
23.39.a	होता यक्षत् सुरेतसमृषभं नर्यापसं त्वष्टारमिन्द्रमश्विना भिषजं न सरस्वतीमोजो न जूतिरिन्द्रियं वृको न रभसो भिषक् ।

होता । यक्षत् । दुरः । दिशः । कवण्यः । न । व्यचस्वतीः । अश्विभ्या
 मित्यश्वि = भ्याम् । न । दुरः । दिशः । इन्द्रः । न । रोदसी इति रोदसी ।
 दुधे इति दुधे । दुहे । धेनुः । सरस्वती । अश्विना । इन्द्राय । भेषजम् । शुक्रम् ।
 न । ज्योतिः । इन्द्रियम् । पयः * । सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम्
 । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज * ॥६॥ होता । यक्षत् । सुपेशसेति
 सु = पेशसा । उषे इत्युषे । नक्तम् । दिवा । अश्विना । सम् । अज्जाते इत्यज्जाते
 । सरस्वत्या । त्विषिम् । इन्द्रे । न । भेषजम् । श्येनः । न । रजसा । हृदा ।
 श्रिया । न । मासरम् । पयः * । सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् ।
 मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज * ॥७॥ होता । यक्षत् । दैव्या ।
 होतारा । भिषजा । अश्विना । इन्द्रम् । न । जागृवि । दिवा । नक्तम् । न ।
 भेषजैः । शूषम् । सरस्वती । भिषक् । सीसेन । दुहे । इन्द्रियम् । पयः * ।
 सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः ।
 यज * ॥८॥ होता । यक्षत् । तिस्रः । देवीः । न । भेषजम् । त्रयः ।
 त्रिधातव इति त्रि = धातवः । अपसः । रूपम् । इन्द्रे । हिरण्ययम् । अश्विना ।
 इळा । न । भारती । वाचा । सरस्वती । महः । इन्द्राय । दुहे । इन्द्रियम् ।
 पयः * । सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य
 । होतः । यज * ॥९॥ होता । यक्षत् । सुरेतस मिति सु = रेतसम् । ऋषभम्
 । नर्यापस मिति नर्य = अपसम् । त्वष्टारम् । इन्द्रम् । अश्विना । भिषजम् । न ।
 सरस्वतीम् । ओजः । न । जूतिः । इन्द्रियम् । वृकः । न । रभसः । भिषक्
 ।

23.39.b	य॒शः॑ सु॒रया॑ भे॒षज॑ः श्रि॒या न॑ मा॒सरं॑ प॒यः सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृ॒तं मधु॑ व्यन्त्वाज्यस्य हो॒तर्यज॑ ॥१०॥
23.40.a	हो॒ता य॒क्षद्व॑नस्पतिः॑ श॒मितार॑ः श॒तक्र॑तुं भी॒मं न॑ म॒न्युः रा॒जानं॑ व्याघ्रं नम॑साऽश्विना ।
23.40.b	भा॒मः सर॑स्वती भि॒षगिन्द्रा॑य दुह इन्द्रि॒यं प॒यः सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृ॒तं मधु॑ व्यन्त्वाज्यस्य हो॒तर्यज॑ ॥११॥
23.41.a	हो॒ता य॒क्षद॑ग्निः स्वाहाऽऽज्यस्य स्तो॒काना॑ः स्वाहा मे॒दसां॑ पृथक् स्वाहा च्छा॒गम॑श्चिभ्याः स्वाहा मेषः सर॑स्वत्यै ।
23.41.b	स्वाहा ऋ॒षभ॑मिन्द्राय सि॒हाय॑ सहस इन्द्रि॒यः स्वाहा॑ऽग्नि न भे॒षज॑ः स्वाहा सोममिन्द्रि॒यम् ।
23.41.c	स्वाहेन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑णः स॒वितारं॑ वरु॒णं भि॒षजां॑ पतिः॑ स्वाहा व॒नस्प॑तिम् प्रि॒यं पा॒थो न॑ भे॒षजम् ।
23.41.d	स्वाहा दे॒वा आ॒ज्यपा॑ जु॒षाणो॑ अ॒ग्निभे॒षजं॑ प॒यः सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृ॒तं मधु॑ व्यन्त्वाज्यस्य हो॒तर्यज॑ ॥१२॥(४)
23.42.a	हो॒ता य॒क्षद॑श्विनौ च्छा॒गस्य॑ व॒पाया॑ मे॒दसो॑ जु॒षेता॑ः ह॒विर्हो॑तर्यज ।
23.42.b	हो॒ता य॒क्षत्स॑रस्वतीम् मेषस्य व॒पाया॑ मे॒दसो॑ जु॒षता॑ः ह॒विर्हो॑तर्यज ।
23.42.c	हो॒ता य॒क्षदिन्द्र॑मृषभस्य व॒पाया॑ मे॒दसो॑ जु॒षता॑ः ह॒विर्हो॑तर्यज ॥१॥

यशः । सुरया । भेषजम् । श्रिया । न । मासरम् । पयः * । सोमः ।
 परिस्रुतेति परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज
 *॥१०॥ होता । यक्षत् । वनस्पतिम् । शमितारम् । शतक्रतु मिति शत =
 क्रतुम् । भीमम् । न । मन्युम् । राजानम् । व्याघ्रम् । नमसा । अश्विना । भामम्
 । सरस्वती । भिषक् । इन्द्राय । दुहे । इन्द्रियम् । पयः * । सोमः । परिस्रुतेति
 परि = सुता । घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज *॥११॥ होता
 । यक्षत् । अग्निम् । स्वाहा । आज्यस्य । स्तोकानाम् । स्वाहा । मेदसाम् । पृथक्
 । स्वाहा । छागम् । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । स्वाहा । मेषम् । सरस्वत्यै ।
 स्वाहा । ऋषभम् । इन्द्राय । सिंहाय । सहसे । इन्द्रियम् । स्वाहा । अग्निम् ।
 न । भेषजम् । स्वाहा । सोमम् । इन्द्रियम् । स्वाहा । इन्द्रम् । सुत्रामाण मिति सु
 = त्रामाणम् । सवितारम् । वरुणम् । भिषजाम् । पतिम् । स्वाहा । वनस्पतिम् ।
 प्रियम् । पाथः । न । भेषजम् । स्वाहा । देवाः । आज्यपा इत्याज्य = पाः ।
 जुषाणः । अग्निः । भेषजम् । पयः । सोमः । परिस्रुतेति परि = सुता ।
 घृतम् । मधु । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज *॥१२॥४॥३८३-
 १११=२७२॥

होता । यक्षत् । अश्विनौ । छागस्य । वपायाः । मेदसः । जुषेताम् । हविः ।
 होतः । यज * । होता । यक्षत् । सरस्वतीम् । मेषस्य । वपायाः । मेदसः ।
 जुषताम् । हविः । होतः । यज * । होता । यक्षत् । इन्द्रम् । ऋषभस्य ।
 वपायाः । मेदसः । जुषताम् । हविः । होतः । यज *॥१॥

23.43.a	होता यक्षद॒श्विनौ सर॑स्वतीमिन्द्र॒ सु॒त्रामा॑णमिमे सोमा : सुरा॑मा॒णश्छा॒गैर्न मे॒षै ऋ॑षभै : सु॒ता : ।
23.43.b	श॒ष्पैर्न तो॒क्मभि॒र्लाजै॒र्मह॑स्वन्तो म॒दा मा॒सरे॒ण परि॑ष्कृता : शु॒क्रा : प॒यस्व॑न्तोऽमृ॒ता : प्र॒स्थिता॑ वो म॒धुश्च्यु॑तस्तान॒श्विना॑ सर॑स्वतीन्द्र : सु॒त्रामा॑ वृ॒त्रहा॑ जु॒षन्ता॑ सो॒म्यं म॒धु ।
23.43.c	पि॒बन्तु॑ म॒दन्तु॑ व्यन्तु॑ हो॒तर्य॑ज ॥२॥
23.44.a	होता यक्षद॒श्विनौ च्छा॑गस्य ह॒विष॑ आ॒त्ताम॑द्य म॒ध्यतो॑ मे॒द उ॒द्धृतं॑ पु॒रा द्वे॒षोभ्यः॑ पु॒रा पौ॑रु॒षेय्या॑ गृ॒भः ।
23.44.b	घ॒स्तान् नू॒नं घा॑से अ॒ज्राणां॑ य॒वस॑प्रथमा॒नाश्च॑ सु॒मत्क्ष॑राणाश्च श॒तरु॑द्रिया॒णा म॒ग्निष्वा॑त्तानां पी॒वोप॑वसनानाम् ।
23.44.c	पा॒र्श्वतः॑ श्रो॒णितः॑ शि॒ताम॑त उत्सा॒दतो॑ऽङ्गाद॒ङ्गाद॑वत्तानां कर॒त ए॒वाश्वि॑ना जु॒षेता॑श्च ह॒विर्हो॑तर्यज ।
23.44.d	होता यक्षत्सर॑स्वतीम् मे॒षस्य॑ ह॒विष॑ आ॒वय॑द्य म॒ध्यतो॑ मे॒द उ॒द्धृतं॑ पु॒रा द्वे॒षोभ्यः॑ पु॒रा पौ॑रु॒षेय्या॑ गृ॒भः ।
23.44.e	घ॒सन्नू॒नं घा॑से अ॒ज्राणां॑ य॒वस॑प्रथमा॒नाश्च॑ सु॒मत्क्ष॑राणाश्च श॒तरु॑द्रिया॒णा म॒ग्निष्वा॑त्तानां पी॒वोप॑वसनानाम् ।

होता । यक्षत् । अश्विनौ । सरस्वतीम् । इन्द्रम् । सुत्रामाण मिति सु = त्रामाणम्
 । इमे । सोमा : । सुरामाण : । छागै : । न । मेघै : । ऋषभै : । सुता : ।
 शष्पै : । न । स्तोकमभि रिति तोकम् = भि : । लाजै : । महस्वन्त : । मदा :
 । मासरेण । (परिष्कृता : । परिकृता इति परि = कृता :) । शुक्रा : । पयस्वन्त
 : । अमृता : । प्रस्थिता इति प्र = स्थिता : । व : । मधुश्च्युत इति मधु =
 श्च्युत : । तान् । अश्विना । सरस्वती । इन्द्र : । सुत्रामेति सु = त्रामा । वृत्रहेति
 वृत्र = हा । जुषन्ताम् । सोम्यम् । मधु । पिबन्तु । मदन्तु । व्यन्तु । होत : ।
 यज *॥२॥ होता । यक्षत् । अश्विनौ । छागस्य । हविष : । आत्ताम् । अद्य
 । मध्यत : । मेद : । उद्धृत मित्युत् = भृतम् । पुरा । द्वेषोभ्य इति द्वेष : = भ्य
 : । पुरा । पौरुषेय्या : । गृभ : । घस्ताम् । नूनम् । घासे अज्राणा मिति घासे =
 अज्राणाम् । यवसप्रथमाना मिति यवस = प्रथमानाम् । सुमत्क्षराणा मिति सुमत्
 = क्षराणाम् । शतरुद्रियाणा मिति शत = रुद्रियाणाम् । (अग्निष्वात्तानाम् ।
 अग्निस्वात्ताना मित्यग्नि = स्वात्तानाम्) । पीवोपवसनाना मिति पीव : =
 उपवसनानाम् । पार्श्वत : । श्रोणित : । शितामत : । उत्सादत इत्युत् = सादत
 : । अङ्गादङ्गा दित्यङ्गात् = अङ्गात् । अवत्तानाम् । करत : । एव । अश्विना ।
 जुषेताम् । हवि : । होत : । यज * । होता । यक्षत् । सरस्वतीम् । मेषस्य ।
 हविष : । आवयत् । अद्य । मध्यत : । मेद : । उद्धृत मित्युत् = भृतम् । पुरा
 । द्वेषोभ्य इति द्वेष : = भ्य : । पुरा । पौरुषेय्या : । गृभ : । घसत् । नूनम् ।
 घासे अज्राणा मिति घासे = अज्राणाम् । यवसप्रथमाना मिति यवस = प्रथमानाम्
 । सुमत्क्षराणा मिति सुमत् = क्षराणाम् । शतरुद्रियाणा मिति शत = रुद्रियाणाम् ।

23.44.f	पार्श्वतः श्रोणितः शितामत उत्सादतोऽङ्गादङ्गादवत्तानां करदेवः सरस्वती जुषताः हविर्होतर्यज ।
23.44.g	होता यक्षदिन्द्रमृषभस्य हविष आवयदद्य मध्यतो मेद उद्धृतं पुरा द्वेषोभ्यः पुरा पौरुषेय्या गृभः ।
23.44.h	घसन्नूनं घासे अज्राणां व्यवसप्रथमानाः सुमत्क्षराणाः शतरुद्रियाणा मग्निष्वात्तानां पीवोपवसनानाम् ।
23.44.i	पार्श्वतः श्रोणितः शितामत उत्सादतोऽङ्गादङ्गादवत्तानां करदेवमिन्द्रो जुषताः हविर्होतर्यज ॥३॥
23.45.a	होता यक्षद्वनस्पतिमभि हि पिष्टतमया रभिष्ठया रशनयाऽधित ।
23.45.b	यत्राश्विनोश्छागस्य हविषः प्रिया धामानि यत्र सरस्वत्या मेषस्य हविषः प्रिया धामानि यत्रेन्द्रस्य ऋषभस्य हविषः प्रिया धामानि ।
23.45.c	यत्राग्नेः प्रिया धामानि यत्र सोमस्य प्रिया धामानि यत्रेन्द्रस्य सुत्राम्णः प्रिया धामानि ।
23.45.d	यत्र सवितुः प्रिया धामानि यत्र वरुणस्य प्रिया धामानि यत्र वनस्पतेः प्रिया पाथाःसि ।
23.45.e	यत्र देवानामाज्यपानाम् प्रिया धामानि यत्राग्नेर्होतुः प्रिया धामानि ।

(अग्निष्वात्तानाम् । अग्निस्वात्ताना मित्यग्नि = स्वात्तानाम्) । पीवोपवसनाना मिति
 पीवः = उपवसनानाम् । पार्श्वतः । श्रोणितः । शितामतः । उत्सादत इत्युत्
 = सादतः । अङ्गादङ्गा दित्यङ्गात् = अङ्गात् । अवत्तानाम् । करत् । एवम् ।
 सरस्वती । जुषताम् । हविः । होतः । यज * । होता । यक्षत् । इन्द्रम् ।
 ऋषभस्य । हविषः । आवयत् । अद्य । मध्यतः । मेदः । उद्धृत मित्युत् =
 भृतम् । पुरा । द्वेषोभ्य इति द्वेषः = भ्यः । पुरा । पौरुषेय्याः । गृभः ।
 घसत् । नूनम् । घासे अज्राणा मिति घासे = अज्राणाम् । यवसप्रथमाना मिति
 यवस = प्रथमानाम् । सुमत्क्षराणा मिति सुमत् = क्षराणाम् । शतरुद्रियाणा मिति
 शत = रुद्रियाणाम् । (अग्निष्वात्तानाम् । अग्निस्वात्ताना मित्यग्नि = स्वात्तानाम्) ।
 पीवोपवसनाना मिति पीवः = उपवसनानाम् । पार्श्वतः । श्रोणितः । शितामतः
 : । उत्सादत इत्युत् = सादतः । अङ्गादङ्गा दित्यङ्गात् = अङ्गात् । अवत्तानाम् ।
 करत् । एवम् । इन्द्रः । जुषताम् । हविः । होतः । यज * ॥३॥ होता ।
 यक्षत् । वनस्पतिम् । अभि । हि । पिष्टतम येति पिष्ट = तमया । रभिष्ठया ।
 रशनया । अधित । यत्र । अश्विनोः । छागस्य । हविषः । प्रिया । धामानि ।
 यत्र । सरस्वत्याः । मेषस्य । हविषः । प्रिया । धामानि । यत्र । इन्द्रस्य ।
 ऋषभस्य । हविषः । प्रिया । धामानि । यत्र । अग्नेः । प्रिया । धामानि । यत्र
 । सोमस्य । प्रिया । धामानि । यत्र । इन्द्रस्य । सुत्राम्ण इति सु = त्राम्णः ।
 प्रिया । धामानि । यत्र । सवितुः । प्रिया । धामानि । यत्र । वरुणस्य । प्रिया
 । धामानि । यत्र । वनस्पतेः । प्रिया । पाथांसि । यत्र । देवानाम् ।
 आज्यपाना मित्याज्य = पानाम् । प्रिया । धामानि । यत्र । अग्नेः । होतुः ।

23.45.f	तत्रै॒तान्प्र॒स्तुत्ये॒वोप॒स्तुत्ये॒वोपा॒वस्र॒क्षद्र॒भीय॑स इ॒व कृ॒त्वी कर॑दे॒वं दे॒वो वन॑स्पति॒र्जुषता॑ऽ ह॒विर्हो॑तर्यज ॥४॥
23.46.a	होता॑ यक्षदग्निऽ स्वि॒ष्टकृ॒त मया॑ळग्नि रश्चिनो॑श्छागस्य ह॒विषः॑ प्रि॒या धामा॑न्ययाट् सर॑स्वत्या मेषस्य ह॒विषः॑ प्रि॒या धामा॑न्ययाळिन्द्रस्य ऋष॑भस्य ह॒विषः॑ प्रि॒या धामा॑नि ।
23.46.b	अया॑ळग्ने : प्रि॒या धामा॑न्ययाट् सोमस्य प्रि॒या धामा॑न्ययाळिन्द्रस्य सुत्रा॑म्णः प्रि॒या धामा॑नि ।
23.46.c	अया॑ट् स॒वितुः॑ प्रि॒या धामा॑न्ययाड् वरुणस्य प्रि॒या धामा॑न्ययाड् वन॑स्पतेः प्रि॒या पाथा॑ऽसि ।
23.46.d	अया॑ड् दे॒वाना॑माज्यपाना॑म् प्रि॒याधा॑मानि यक्षदग्ने॒र्होतुः॑ प्रि॒या धामा॑नि ।
23.46.e	यक्ष॑त्स्वं म॒हिमा॑नमायजता॒मेज्या॑ इषः कृ॒णोतु॑ सो अ॒ध्वरा॑ जा॒तवे॑दा जुषता॑ऽ ह॒विर्हो॑तर्यज ॥५॥(५)
23.47.a	दे॒वं ब॒र्हिः सर॑स्वती सु॒देव॑मिन्द्रे अ॒श्विना॑ ।
23.47.b	तेजो॑ न चक्षुर॒क्ष्योर्ब॒र्हिषा॑ दधुरिन्द्रि॒यं वसु॑वने वसु॒धेय॑स्यव्यन्तु यज ॥१॥
23.48.a	दे॒वीर्द्वारो॑ अ॒श्विना॑ भिषजेन्द्रे सर॑स्वती ।

प्रिया । धामानि । तत्र । एतान् । प्रस्तुत्येवेति प्रस्तुत्य = इव ।
 उपस्तुत्येवेत्युपस्तुत्य - इव । उपावस्रक्ष दित्युप = अवस्रक्षत् । रभीयस इवेति
 रभीयस : = इव । कृत्वी । करत् । एवम् । देव : । वनस्पति : । जुषताम् ।
 हवि : । होत : । यज *॥४॥ होता । यक्षत् । अग्निम् । स्विष्टकृत मिति स्विष्ट
 = कृतम् । अयाट् । अग्नि : । अश्विनो : । छागस्य । हविष : । प्रिया ।
 धामानि । अयाट् । सरस्वत्या : । मेषस्य । हविष : । प्रिया । धामानि । अयाट्
 । इन्द्रस्य । ऋषभस्य । हविष : । प्रिया । धामानि । अयाट् । अग्ने : । प्रिया ।
 धामानि । अयाट् । सोमस्य । प्रिया । धामानि । अयाट् । इन्द्रस्य । सुत्राम्ण इति
 सु = त्राम्ण : । प्रिया । धामानि । अयाट् । सवितु : । प्रिया । धामानि ।
 अयाट् । वरुणस्य । प्रिया । धामानि । अयाट् । वनस्पते : । प्रिया । पाथांसि
 । अयाट् । देवानाम् । आज्यपाना मित्याज्य = पानाम् । प्रिया । धामानि ।
 यक्षत् । अग्ने : । होतु : । प्रिया । धामानि । यक्षत् । स्वम् । महिमानम् । आ
 । यजताम् । एज्या इत्या = इज्या : । इष : । कृणोतु । स : । अध्वरा ।
 जातवेदा इति जात = वेदा : । जुषताम् । हवि : । होत : । यज *॥५॥५॥
 ३३०-१४१ = १८९॥

देवम् । बर्हि : । सरस्वती । सुदेवमिति सु = देवम् । इन्द्रे । अश्विना * । तेज :
 । न । चक्षु : । अक्ष्यो : । बर्हिषा । दधु : । इन्द्रियम् । वसुवन इति वसु =
 वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज *॥१॥ देवी : । द्वार : ।
 अश्विना । भिषजा । इन्द्रे । सरस्वती * ।

23.48.b	प्रा॒णं न॒ वी॒र्यं॑ न्न॒सि॒द्धा॒रौ द॒धुरि॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥२॥
23.49.a	दे॒वी उ॒षा॒सा अ॒श्विना॑ सु॒त्रा॒मे॒न्द्रे सर॑स्वती ।
23.49.b	ब॒लं न॒ वाच॑मा॒स्य उ॒षा॒भ्या न्द॒धुरि॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥३॥
23.50.a	दे॒वी जो॒ष्ट्री सर॑स्वत्य॒श्विने॑न्द्रमवर्धयन् ।
23.50.b	श्रो॒त्रं न॒ कर्ण॑यो॒र्यशो॑ जो॒ष्ट्री॒भ्यां द॒धुरि॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥४॥
23.51.a	दे॒वी ऊ॒र्जा॒हुती॑ दु॒ग्धे सु॒दु॒ग्धे॒न्द्रे सर॑स्वत्य॒श्विना॑ भिष॒जाऽव॑तः ।
23.51.b	शु॒क्रं न॒ ज्यो॒तिः स्तन॑यो॒राहुती॑ ध॒त्त इ॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥५॥
23.52.a	दे॒वा दे॒वाना॑म् भिष॒जा हो॒ता॒रा इ॒न्द्रम॒श्विना॑ वषट्कारैः सर॑स्वती त्विषि॒न्न हृ॒दये॑ म॒तिम् ।
23.52.b	होतृ॑भ्यां द॒धुरि॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥६॥
23.53.a	दे॒वीस्ति॒स्रस्ति॒स्रो दे॒वीर॒श्विने॑ळा सर॑स्वती ।
23.53.b	शू॒षं न॒ मध्ये॑ ना॒भ्यामि॒न्द्राय॑ द॒धुरि॒न्द्रि॒यं व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य व्यन्तु॒ यज॑ ॥७॥
23.54.a	दे॒व इ॒न्द्रो न॒राश॑स्स॒न्नि॒व॒रूथः॑ सर॑स्वत्याऽश्वि॒भ्यामी॑यते रथः ।

प्राणम् । न । वीर्यम् । नसि । द्वारः । दधुः । इन्द्रियम् । वसुवन इति वसु =
 वने * । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज * ॥२॥ देवी इति देवी ।
 (उषासौ । उषसा इत्युषसौ) । अश्विना । सुत्रामेति सु = त्रामा । इन्द्रे । सरस्वती
 * । बलम् । न । वाचम् । आस्ये । उषाभ्याम् । दधुः । इन्द्रियम् । वसुवन इति
 वसु = वने * । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज * ॥३॥ देवी इति
 देवी । जोष्ट्री इति जोष्ट्री । सरस्वती । अश्विना । इन्द्रम् । अवर्धयन् * । श्रोत्रम् ।
 न । कर्णयोः । यशः । जोष्ट्रीभ्याम् । दधुः । इन्द्रियम् । वसुवन इति वसु =
 वने * । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज * ॥४॥ देवी इति देवी ।
 ऊर्जाहुती इत्यूर्ज = आहुती । दुधे इति दुधे । सुदुधेति सु = दुधा । इन्द्रे ।
 सरस्वती । अश्विना । भिषजा । अवतः * ॥ शुक्रम् । न । ज्योतिः । स्तनयो
 : । आहुती इत्या = हुती । धत्तः । इन्द्रियम् । वसुवन इति वसु = वने * ।
 वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज * ॥५॥ देवा । देवानाम् । भिषजा ।
 होतारौ । इन्द्रम् । अश्विना । वषट्कारै रिति वषट् = कारैः । सरस्वती ।
 त्विषिम् । न । हृदये । मतिम् * । होतृभ्या मिति होतृ = भ्याम् । दधुः ।
 इन्द्रियम् । वसुवन इति वसु = वने * । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु ।
 यज * ॥६॥ देवीः । तिस्रः । तिस्रः । देवीः । अश्विना । इळा । सरस्वती
 * । शूषम् । न । मध्ये । नाभ्याम् । इन्द्राय । दधुः । इन्द्रियम् । वसुवन इति
 वसु = वने * । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज * ॥७॥ देवः । इन्द्र
 : । नराशंसः । त्रिवरूथ इति त्रि = वरूथः । सरस्वत्या । अश्विभ्या मित्यश्वि
 = भ्याम् । ईयते । रथः * ।

23.54.b	रेतो न रूपममृतं जनित्रमिन्द्राय त्वष्टा दधदिन्द्रियाणि वसुवने वसुधेयस्य व्यन्तु यज ॥८॥
23.55.a	देवो देवैर्वनस्पतिर्हिरण्यपर्णो अश्विभ्यां सरस्वत्या सुपिप्पल इन्द्राय पच्यते मधु ।
23.55.b	ओजो न जूतिर्ऋषभो न भामं वनस्पतिर्नो दधदिन्द्रियाणि वसुवने वसुधेयस्य व्यन्तु यज ॥९॥
23.56.a	देवं बर्हिर्वारितीनामध्वरे स्तीर्णमश्विभ्या मूर्णम्रदा : सरस्वत्या स्योनमिन्द्र ते सदः ।
23.56.b	ईशायै मन्युं राजानं बर्हिषा दधुरिन्द्रियं वसुवने वसुधेयस्य व्यन्तु यज ॥१०॥
23.57.a	देवो अग्निः स्विष्टकृदेवान्यक्षद्यथायथं होतारा इन्द्रमश्विना वाचा वाचं सरस्वतीमग्निं सोमं स्विष्टकृत् ।
23.57.b	स्विष्ट इन्द्रः सुत्रामा सविता वरुणो भिषगिष्टो देवो वनस्पतिः स्विष्टा देवा आज्यपाः ।
23.57.c	स्विष्टो अग्नि रग्निना होता होत्रे स्विष्टकृद्यशो न दधदिन्द्रिय मूर्जं मपचितिं स्वधां वसुवने वसुधेयस्य व्यन्तु यज ॥११॥

रे॒तः । न । रू॒पम् । अ॒मृत॑म् । ज॒नि॒त्रम् । इन्द्रा॑य । त्व॒ष्टा । द॒धत् । इन्द्रि॑याणि
 । व॒सु॒वन॒ इति॑ व॒सु = वने॑ * । व॒सु॒धेय॑स्येति॒ व॒सु = धेय॑स्य । व्य॒न्तु । य॒ज
 *॥८॥ दे॒वः । दे॒वैः । व॒नस्प॑तिः । हि॒र॒ण्य॒पर्ण॑ इति॒ हि॒र॒ण्य = पर्ण॑ः ।
 अ॒श्वि॒भ्या॒ मि॒त्य॒श्वि = भ्या॑म् । सर॑स्वत्या । सु॒पि॒प्पल॑ इति॒ सु = पि॒प्पलः । इन्द्रा॑य
 । प॒च्य॒ते । म॒धु * । ओ॒जः । न । जू॒तिः । ऋ॒ष॒भः । न । भा॒मम् । व॒नस्प॑तिः
 : । नः । द॒धत् । इन्द्रि॑याणि । व॒सु॒वन॒ इति॑ व॒सु = वने॑ * । व॒सु॒धेय॑स्येति॒ व॒सु =
 धेय॑स्य । व्य॒न्तु । य॒ज *॥९॥ दे॒वम् । ब॒र्हिः । वा॒रि॒तीना॑म् । अ॒ध्व॒रे । स्ती॒र्णम्
 । अ॒श्वि॒भ्या॒ मि॒त्य॒श्वि = भ्या॑म् । ऊ॒र्ण॒म्र॒दा इत्यूर्ण॑ = म्र॒दाः । सर॑स्वत्या । स्यो॒नम्
 । इन्द्र॑ । ते । स॒दः * । ई॒शा॒यै । म॒न्युम् । रा॒जा॒नम् । ब॒र्हि॒षा । द॒धुः ।
 इन्द्रि॑यम् । व॒सु॒वन॒ इति॑ व॒सु = वने॑ * । व॒सु॒धेय॑स्येति॒ व॒सु = धेय॑स्य । व्य॒न्तु ।
 य॒ज *॥१०॥ दे॒वः । अ॒ग्निः । स्वि॒ष्ट॒कृ॒दि॒ति॒ स्वि॒ष्ट = कृ॒त् । दे॒वान् । य॒क्ष॒त् ।
 यथा॑यथ॒ मि॒ति॒ यथा॑ = यथ॑म् । हो॒ता॒रौ । इन्द्र॑म् । अ॒श्वि॒ना । वा॒चा । वा॒च॒म् ।
 सर॑स्वतीम् । अ॒ग्नि॒म् । सो॒म॒म् । स्वि॒ष्ट॒कृ॒दि॒ति॒ स्वि॒ष्ट = कृ॒त् । स्वि॒ष्ट इति॑ सु =
 इ॒ष्टः । इन्द्र॑ः । सु॒त्रा॒मे॒ति॒ सु = त्रा॒मा । स॒वि॒ता । व॒रु॒णः । भि॒षक् । इ॒ष्टः ।
 दे॒वः । व॒नस्प॑तिः । स्वि॒ष्टा इति॑ सु = इ॒ष्टाः । दे॒वाः । आ॒ज्य॒पा इत्या॑ज्य =
 पाः । स्वि॒ष्ट इति॑ सु = इ॒ष्टः । अ॒ग्निः । अ॒ग्नि॒ना । हो॒ता । हो॒त्रे ।
 स्वि॒ष्ट॒कृ॒दि॒ति॒ स्वि॒ष्ट = कृ॒त् । य॒शः । न । द॒धत् । इन्द्रि॑यम् । ऊ॒र्ज॒म् । अ॒प॒चि॒ति॒
 मि॒त्य॒प = चि॒ति॒म् । स्व॒धा॒म् । व॒सु॒वन॒ इति॑ व॒सु = वने॑ । व॒सु॒धेय॑स्येति॒ व॒सु =
 धेय॑स्य । व्य॒न्तु । य॒ज *॥११॥

23.58.a	अग्नि॑ म॒द्य हो॒तार॑म॒वृणी॑तायँ॒ व्यज॑मानः प॒चन् प॒त्ती : प॒चन् पुरो॒ळाशा॑न् ब॒ध्नन्न॑श्चि॒भ्यां छा॒गः सर॑स्वत्यै मेषमिन्द्राय ऋषभम् ।
23.58.b	सु॒न्वन्न॑श्चि॒भ्यां सर॑स्वत्या इन्द्राय सु॒त्राम्णे॑ सुरा॒सोमान् ॥१२॥
23.59.a	सू॒प॒स्था अ॒द्य दे॒वो व॒नस्प॑तिरभव द॒श्चि॒भ्यां छा॒गेन॑ सर॒स्वत्यै॑ मेषेणेन्द्राय ऋष॑भेण ।
23.59.b	अक्ष॑स्तान् मे॒दस्तः॑ प्र॒ति प॒चता॑गृभीषतावी॒वृध॑न्त पुरो॒ळाशै॑र॒पुरश्चि॑ना सर॒स्वतीन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ सुरा॒सोमान् ॥१३॥
23.60.a	त्वा॒म॒द्य ऋ॒ष आ॒र्षेय॑ ऋषीणां नपादवृणीतायँ व्यजमानो बहुभ्य आ सङ्ग॑तेभ्य एष मे॑ दे॒वेषु॑ व॒सु वा॒र्याय॑क्ष्यत इति ।
23.60.b	ता या दे॒वा दे॒व दाना॑न्यदु॒स्तान्य॑स्मा आ च शा॒स्वा च गुर॑स्वे॒षितश्च॑ हो॒तर॑सि भ॒द्रवा॑च्याय प्रेषि॒तो मा॑नुषः सू॒क्तवा॑काय सू॒क्ता ब्रू॑हि ॥१४॥(६)

इमं मे वरुण द्वादश ॥१२॥ समिद्धो अग्निरेकादश ॥११॥ वसन्तेन षट् ॥६॥ होता
यक्षद् द्वादश ॥१२॥ होता यक्षदश्चिनौ च्छागस्य पञ्च ॥५॥ देवं बर्हिश्चतुर्दश ॥१४॥
षळनुवाकेषु षष्टिः ॥६०॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

अ॒ग्निम् । अ॒द्य । हो॒ता॒रम् । अ॒वृ॒णी॒त । अ॒यम् । य॒ज॒मा॒नः । प॒च॒न् । प॒क्ती॑ : ।
 प॒च॒न् । पु॒रो॒ळा॒शा॒न् । ब॒ध्नन् । अ॒श्वि॒भ्या॒ मि॒त्य॒श्वि = भ्या॑म् । छा॒गे॒म् । सर॑स्व॒त्यै
 । मे॒षम् । इन्द्रा॑य । ऋ॒षभ॑म् । सु॒न्वन् । अ॒श्वि॒भ्या॒ मि॒त्य॒श्वि = भ्या॑म् । सर॑स्व॒त्यै ।
 इन्द्रा॑य । सु॒त्रा॒म्ण इति॑ सु = त्रा॒म्णे । सु॒रा॒सो॒मा॒नि॒ति॑ सु॒रा = सो॒मा॒न् ॥१२॥
 सू॒प॒स्था इति॑ सु = उ॒प॒स्था : । अ॒द्य । दे॒वः । व॒न॒स्प॒तिः । अ॒भ॒वत् । अ॒श्वि॒भ्या॒
 मि॒त्य॒श्वि = भ्या॑म् । छा॒गे॒न । सर॑स्व॒त्यै । मे॒षे॒ण । इन्द्रा॑य । ऋ॒षभे॑ण । अ॒क्षन् ।
 ता॒न् । मे॒द॒स्तः । प्र॒ति॑ । प॒च॒त । अ॒गृ॒भी॒ष॒त । अ॒वी॒वृ॒ध॒न्त । पु॒रो॒ळा॒शैः । अ॒पुः
 । अ॒श्वि॒ना । सर॑स्व॒ती । इन्द्रः॑ । सु॒त्रा॒मे॒ति॑ सु = त्रा॒मा । सु॒रा॒सो॒मा॒नि॒ति॑ सु॒रा =
 सो॒मा॒न् ॥१३॥ त्वा॒म् । अ॒द्य । ऋ॒षे । आ॒र्षे॒य । ऋ॒षी॒णा॒म् । न॒पा॒त् । अ॒वृ॒णी॒त ।
 अ॒यम् । य॒ज॒मा॒नः । ब॒हु॒भ्य इति॑ ब॒हु = भ्यः॑ । आ । स॒ङ्ग॒ते॒भ्य इति॑ सं =
 ग॒ते॒भ्यः । ए॒षः । मे । दे॒वेषु॑ । व॒सु । वा॒रि॑ । आ । य॒क्ष्य॒ते । इति॑ । ता । या
 । दे॒वाः । दे॒व । दा॒ना॒नि । अ॒दुः । ता॒नि॑ । अ॒स्मै । आ । च । शा॒स्व । आ ।
 च । गु॒र॒स्व । इ॒षि॒तः । च । हो॒तः । अ॒सि॑ । भ॒द्र॒वा॒च्या येति॑ भ॒द्र = वा॒च्या॒य ।
 प्रे॒षि॒त इति॑ प्र = इ॒षि॒तः । मा॒नु॒षः । सू॒क्त॒वा॒का॒ये॒ति॑ सू॒क्त = वा॒का॒य । सू॒क्ते॒ति॑
 सु = उ॒क्ता । ब्रू॒हि * ॥१४॥ ६॥ ३२८-२७=३०१॥ आ॒ह॒त्य॒ प॒द सं॒ख्या ॥१४४९-
 ३४८= ११०१॥

इति त्रयोविंशोऽध्यायः

॥ इति त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	23		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	185	69	116
2	146	0	146
3	77	0	77
4	383	111	272
5	330	141	189
6	328	27	301
Total	1449	348	1101

॥ अथ चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

24.1.a	तेजोऽसि शुक्रमृतमायुष्पा आयुर्मे पाहि ।
24.1.b	देवस्यत्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्याम् पूष्णोहस्ताभ्यामाददे ॥१॥
24.2.a	इमा मगृभ्णन् रशना मृतस्य पूर्वं आयुषि विदथेषु कव्या ।
24.2.b	सा नो अस्मिन्सुत आ बभूव ऋतस्य सामन्त्सरमारपन्ती ॥२॥
24.3.a	अभिधा असि भुवनमसि यन्ताऽसि धर्ता ।
24.3.b	सत्त्वमग्निं वैश्वानरश्च सप्रथसं गच्छ स्वाहाकृतः स्वगात्वा देवेभ्यः ॥३॥
24.4.a	प्रजापतये ब्रह्मन्नश्वम् भन्त्स्यामि देवेभ्यः प्रजापतये तेन राध्यासम् ।
24.4.b	तं बधान देवेभ्यः प्रजापतेये तेन राध्नुहि ।
24.4.c	प्रजापतये त्वा जुष्टं प्रोक्षामीन्द्राग्निभ्यान्त्वा जुष्टं प्रोक्षामि वायवे त्वा जुष्टं प्रोक्षामि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यो जुष्टं प्रोक्षामि सर्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यो जुष्टं प्रोक्षामि ॥४॥
24.5.a	यो अर्वन्तं जिघासति तमभ्यमीति वरुणः ।
24.5.b	परो मर्तः परः श्वा ॥५॥(१)
24.6.a	अग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहाऽपां मोदाय स्वाहा सवित्रे स्वाहा वायवे स्वाहा विष्णवे स्वाहा ।

अथ चतुर्विंशोऽध्यायः

ॐ तेजः । असि । शुक्रम् । अमृतम् । (आयुष्पाः । आयुः पा इत्यायुः = पाः) । आयुः । मे । पाहि । देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव इति प्र = सवे । अश्विनोः । बाहुभ्या मिति बाहु = भ्याम् । पूष्णः । हस्ताभ्याम् । आ । ददे *॥१॥ इमाम् । अगृभ्णन् । रशनाम् । ऋतस्य । पूर्वे । आयुषि । विदथेषु । कव्या * । सा । नः । अस्मिन् । सुते । आ । बभूव । ऋतस्य । सामन् । सरम् । आरपन्तीत्या = रपन्ती *॥२॥ अभिधा इत्यभि = धाः । असि । भुवनम् । असि । यन्ता । असि । धर्ता । सः । त्वम् । अग्निम् । वैश्वानरम् । सप्रथस मिति स = प्रथसम् । गच्छ । स्वाहाकृत इति स्वाहा = कृतः । स्वगेति स्व = गा । त्वा । देवेभ्यः ॥३॥ प्रजापतय इति प्रजा = पतये । ब्रह्मन् । अश्वम् । भन्त्स्यामि । देवेभ्यः । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । तेन । राध्यासम् । तम् । बधान । देवेभ्यः । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । तेन । राधनुहि । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । त्वा । जुष्टम् । प्र । उक्षामि । इन्द्राग्निभ्या मितिन्द्राग्नि = भ्याम् । त्वा । जुष्टम् । प्र । उक्षामि । वायवे । त्वा । जुष्टम् । प्र । उक्षामि । विश्वेभ्यः । त्वा । देवेभ्यः । जुष्टम् । प्र । उक्षामि । सर्वेभ्यः । त्वा । देवेभ्यः । जुष्टम् । प्र । उक्षामि *॥४॥ यः । अर्वन्तम् । जिघांसति । तम् । अभि । अमीति । वरुणः * । परः । मर्तः । परः । श्वा *॥५॥१॥१०५-२३= ८२॥

अग्नये । स्वाहा । सोमाय । स्वाहा । अपाम् । मोदाय । स्वाहा । सवित्रे । स्वाहा । वायवे । स्वाहा । विष्णवे । स्वाहा ।

24.6.b	इन्द्राय॑ स्वाहा॒ बृहस्प॑तये॒ स्वाहा॒ मि॒त्राय॑ स्वाहा॒ वरु॑णाय॒ स्वाहा॒ ॥१॥(२)
24.7.a	हिङ्का॑राय॒ स्वाहा॒ हिङ्कृ॑ताय॒ स्वाहा॒ क्र॒न्दते॒ स्वाहा॑ऽवक्र॒न्दाय॒ स्वाहा॑ ।
24.7.b	प्रो॒थते॒ स्वाहा॒ प्र॒प्रो॒थाय॒ स्वाहा॒ गन्धा॑य॒ स्वाहा॒ घ्रा॒ताय॒ स्वाहा॑ ॥१॥
24.8.a	नि॒वि॒ष्टाय॒ स्वा॒होप॑वि॒ष्टाय॒ स्वाहा॒ सन्दि॑ताय॒ स्वाहा॒ वल्ग॑ते॒ स्वाहा॑ ।
24.8.b	आसी॑नाय॒ स्वाहा॒ शया॑नाय॒ स्वाहा॒ स्वप॑ते॒ स्वाहा॒ जाग्र॑ते॒ स्वाहा॑ ॥२॥
24.9.a	कूज॑ते॒ स्वाहा॒ प्रबु॑द्धाय॒ स्वाहा॒ विजृ॑म्भमा॒णाय॒ स्वाहा॒ विचृ॑त्ताय॒ स्वाहा॑ ।
24.9.b	सं॒ह॒नाय॒ स्वा॒होप॑स्थि॒ताय॒ स्वाहा॑ऽऽय॒नाय॒ स्वाहा॒ प्राय॑णाय॒ स्वाहा॑ ॥३॥
24.10.a	य॒ते स्वाहा॒ धाव॑ते॒ स्वाहो॑द् द्रावाय॒ स्वाहो॑द् द्रु॒ताय॒ स्वाहा॑ ।
24.10.b	शू॒का॒राय॒ स्वाहा॒ शू॒कृ॒ताय॒ स्वाहा॒ निष॑ण्णाय॒ स्वा॒होत्थि॑ताय॒ स्वाहा॑ ॥४॥
24.11.a	जवा॑य॒ स्वाहा॒ बला॑य॒ स्वाहा॒ विव॑र्तमा॒णाय॒ स्वाहा॒ विवृ॑त्ताय॒ स्वाहा॑ ।
24.11.b	वि॒धू॒न्वा॒नाय॒ स्वाहा॒ वि॒धू॒ताय॒ स्वाहा॒ शुश्रू॑षमा॒णाय॒ स्वाहा॒ शृ॒ण्वते॒ स्वाहा॑ ॥५॥
24.12.a	ईक्ष॑मा॒णाय॒ स्वा॒हैक्षि॑ताय॒ स्वाहा॒ वी॑क्षि॒ताय॒ स्वाहा॒ नि॒मेषा॑य॒ स्वाहा॑ ।

इन्द्राय । स्वाहा । बृहस्पतये । स्वाहा । मित्राय । स्वाहा । वरुणाय * । स्वाहा ।
॥१॥२॥२१-९=१२॥

हिङ्कारायेति हिम् = काराय । स्वाहा । हिङ्कृता येति हिम् = कृताय । स्वाहा ।
क्रन्दते । स्वाहा । अवक्रन्दायेत्यव = क्रन्दाय । स्वाहा । प्रोथते । स्वाहा ।
प्रप्रोथायेति प्र = प्रोथाय । स्वाहा । गन्धाय । स्वाहा । घ्राताय । स्वाहा ॥१॥
निविष्टा येति नि = विष्टाय । स्वाहा । उपविष्टा येत्युप = विष्टाय । स्वाहा ।
सन्दिता येति सं = दिताय । स्वाहा । वल्गते । स्वाहा । आसीनाय । स्वाहा ।
शयानाय । स्वाहा । स्वपते । स्वाहा । जाग्रते । स्वाहा ॥२॥ कूजते । स्वाहा ।
प्रबुद्धा येति प्र = बुद्धाय । स्वाहा । विजृम्भमाणा येति वि = जृम्भमाणाय ।
स्वाहा । विचृत्ता येति वि = चृत्ताय । स्वाहा । संहाना येति सं = हानाय ।
स्वाहा । उपस्थिता येत्युप = स्थिताय । स्वाहा । आयना येत्या = अयनाय ।
स्वाहा । (प्रायणाय । प्रायना येतिप्र = अयनाय) । स्वाहा ॥३॥ यते । स्वाहा ।
धावते । स्वाहा । उद्रावायेत्युत् = द्रावाय । स्वाहा । उद्रुता येत्युत् = द्रुताय ।
स्वाहा । शूकाराय । स्वाहा । शूकृताय । स्वाहा । (निषण्णाय । निसन्ना येति नि
= सन्नाय) । स्वाहा । उत्थिताय । स्वाहा ॥४॥ जवाय । स्वाहा । बलाय ।
स्वाहा । विवर्तमाना येति वि = वर्तमानाय । स्वाहा । विवृत्ता येति वि = वृत्ताय ।
स्वाहा । विधून्वानायेति वि = धून्वानाय । स्वाहा । विधूता येति वि = धूताय ।
स्वाहा । शुश्रूषमाणाय । स्वाहा । शृण्वते । स्वाहा ॥५॥ ईक्षमाणाय । स्वाहा ।
ईक्षिताय । स्वाहा । वीक्षिता येति वि = ईक्षिताय । स्वाहा । निमेषायेति नि
= मेषाय । स्वाहा ।

24.12.b	यदत्ति तस्मै स्वाहा यत्पिबति तस्मै स्वाहा यन्मूत्रं करोति तस्मै स्वाहा कुर्वते स्वाहा कृताय स्वाहा ॥६॥(३)
---------	--

24.13.a	तत् सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
24.13.b	धियो यो न : प्रचोदयात् ॥१॥
24.14.a	हिरण्यपाणि मूतये सवितार मुपह्वये ।
24.14.b	स चेत्ता देवता पदम् ॥२॥
24.15.a	देवस्य चेततो महीम् प्र सवितुर्हवामहे ।
24.15.b	सुमतिं सत्यराधसम् ॥३॥
24.16.a	सुष्टुतिं सुमतीवृधो रातिंसवितुरीमहे ।
24.16.b	प्र देवाय मतीविदे ॥४॥
24.17.a	रातिं सत्पतिम् महे सवितार मुपह्वये ।
27.17.b	आसवं देववीतये ॥५॥
24.18.a	देवस्य सवितु र्मतिमासवं विश्वदेव्यम् ।
24.18.b	धिया भगम् मनामहे ॥६॥
24.19.a	अग्निं स्तोमेन बोधय समिधानो अमर्त्यम् ।
24.19.b	हव्या देवेषु नो दधत् ॥७॥
24.20.a	स हव्यवा ळमर्य उशिग् दूतश्चनोहित : ।

यत् । अ॒ति॒ । तस्मै॑ । स्वाहा॑ । यत् । पि॒ब॒ति॒ । तस्मै॑ । स्वाहा॑ । यत् । मू॒त्र॒म् ।
 क॒रो॒ति॒ । तस्मै॑ । स्वाहा॑ । कु॒र्व॒ते॒ । स्वाहा॑ । कृ॒ताय॑ * । स्वाहा॑ ॥६॥३॥१०५-
 ५३=५२॥

तत् । स॒वि॒तुः॑ । व॒रे॒ण्य॒म् । भ॒र्गः॑ । दे॒व॒स्य॑ । धी॒म॒हि * । धि॒यः॑ । यः॑ । नः॑ ।
 । प्र॒चो॒द॒या॒ दि॒ति॒ प्र = चो॒द॒या॒त् * ॥१॥ हि॒र॒ण्य॒पा॒णि॒ मि॒ति॒ हि॒र॒ण्य॑ = पा॒णि॒म् ।
 ऊ॒त॒ये॑ । स॒वि॒ता॒र॒म् । उ॒प॒ । ह॒व्ये॑ * । सः॑ । चे॒त्ता॑ । दे॒व॒ता॑ । प॒द॒म् * ॥२॥
 दे॒व॒स्य॑ । चे॒त॒तः॑ । म॒ही॒म् । प्र॒ । स॒वि॒तुः॑ । ह॒वा॒म॒हे * । सु॒म॒ति॒ मि॒ति॒ सु =
 म॒ति॒म् । स॒त्य॒रा॒ध॒स॒ मि॒ति॒ स॒त्य॑ = रा॒ध॒स॒म् * ॥३॥ (सु॒ष्टु॒ति॒म् । सु॒स्तु॒ति॒मि॒ति॒ सु
 = स्तु॒ति॒म्) । (सु॒म॒ती॒वृ॒धः॑ । सु॒म॒ति॒वृ॒ध॒ इति॑ सु॒म॒ति॒ = वृ॒धः॑) । रा॒ति॒म् ।
 स॒वि॒तुः॑ । ई॒म॒हे * । प्र॒ । दे॒वाय॑ । (म॒ती॒वि॒दे॑ । म॒ति॒वि॒द॒ इति॑ म॒ति॒ = वि॒दे॑
) * ॥४॥ रा॒ति॒म् । स॒त्प॒ति॒ मि॒ति॒ स॒त् = प॒ति॒म् । म॒हे॑ । स॒वि॒ता॒र॒म् । उ॒प॒ । ह॒व्ये॑
 * । आ॒स॒व॒मि॒त्या॑ = स॒व॒म् । दे॒व॒वी॒त॒य॒ इति॑ दे॒व॒ = वी॒त॒ये॑ * ॥५॥ दे॒व॒स्य॑ ।
 स॒वि॒तुः॑ । म॒ति॒म् । आ॒स॒व॒मि॒त्या॑ = स॒व॒म् । वि॒श्व॒दे॒व्य॒ मि॒ति॒ वि॒श्व॑ = दे॒व्य॒म् * ।
 धि॒या॒ । भ॒र्ग॒म् । म॒ना॒म॒हे * ॥६॥ अ॒ग्नि॒म् । स्तो॒मै॒न॒ । बो॒ध॒य॒ । स॒मि॒धा॒न॒ इति॑ सं
 = इ॒धा॒नः॑ । अ॒म॒र्त्य॒म् * । ह॒व्या॑ । दे॒वेषु॑ । नः॑ । द॒ध॒त् * ॥७॥ सः॑ ।
 ह॒व्य॒वा॒ळि॒ति॒ ह॒व्य॑ = वा॒ट् । अ॒म॒र्त्यः॑ । उ॒शिक् । दू॒तः॑ । च॒नो॒हि॒त॒ इति॑ च॒नः॑
 = हि॒तः॑ * ।

24.20.b	अ॒ग्नि॒ र्धिया॑ स॒मृ॒ण्व॒ति ॥८॥
24.21.a	त॒ न्त्वा॑ घृ॒तस्त्न॑ ई॒महे॑ चि॒त्रभा॑नो स्॒वर्वि॑दम् ।
24.21.b	दे॒वाँ (२) - आ॒ वी॒तये॑ वह ॥९॥
24.22.a	अ॒ग्निन् दू॒तम् पु॒रो द॑धे ह॒व्यवा॑ह मु॒प ब्रु॑वे ।
24.22.b	दे॒वाँ (२) - आ॒ सा॒दया॑ दि॒ह ॥१०॥(४)

24.23.a	अ॒जी॒जनो॑ हि प॒वमा॑न सूर्य॑ वि॒धारे॑ श॒क्म॒ना प॑यः ।
24.23.b	गो॒जी॒रया॑ र॒ह॒मा॒णः पु॒रन्ध्या॑ ॥१॥(५)

24.24.a	वि॒भू मा॒त्रा प्र॒भूः पि॒त्राऽश्वो॑ऽसि॒ ह्योऽस्य॑त्यो॒ऽसि म॑योऽस्य॒र्वाऽसि॑ स॒प्ति॒रसि॑ वा॒ज्यसि॑ वृ॒षाऽसि॑ नृ॒मणा॑ अ॒सि ।
24.24.b	य॒यु न॑र्मा॒सि शि॒शु न॑र्मा॒स्यादि॒त्यानां॑ प॒त्वान्वि॑हि ॥१॥
24.25.a	दे॒वा आ॑शा॒पाला॑ ए॒तं दे॒वेभ्यो॑ऽश्वं मे॒धाय॑ प्रो॒क्षित॑ र॒क्षत॑ ।
24.25.b	इ॒ह र॑न्ति॒रिह॑ र॒मता॑मि॒ह धृ॑ति॒रिह॑ स्व॒धृतिः॑ : स्वा॒हा ॥२॥(६)

24.26.a	का॒य स्वा॑हा क॒स्मै स्वा॑हा क॒तम॑स्मै स्वा॒हा ।
24.26.b	स्वा॒हाऽऽधि॑मा॒धी॒ताय॑ स्वा॒हा म॒नः प्र॒जाप॑तये स्वा॒हा चि॒त्तं वि॒ज्ञा॑ताय ॥१॥

अग्निः । धिया । सम् । ऋण्वति *॥८॥ तम् । त्वा । घृतस्नो इति घृत = स्नो
 । ईमहे । चित्रभानो इति चित्र = भानो । स्वर्विद मिति स्वः = विदम् *।
 देवान् । आ । वीतये । वह *॥९॥ अग्निम् । दूतम् । पुरः । दधे । हव्यवाह
 मिति हव्य = वाहम् । उप । ब्रुवे *। देवान् । आ । सादयात् । इह
 *॥१०॥४॥९१-१०= ८१॥

अर्जीजनः । हि । पवमान । सूर्यम् । विधार इति वि = धारे । शक्मना । पयः
 *। गोर्जी रयेति गो = जीरया । रश्हमाणः । पुरन्ध्येति पुरम् = ध्या *॥१॥
 ५॥१०-०=१०॥

विभू रिति वि = भूः । मात्रा । प्रभू रिति प्र = भूः । पित्रा । अश्वः । असि
 । हयः । असि । अत्यः । असि । मयः । असि । अवा । असि । सप्तिः ।
 असि । वाजी । असि । वृषा । असि । (नृमणाः । नृमना इति नृ = मनाः)।
 असि । ययुः । नाम । असि । शिशुः । नाम । असि । आदित्यानाम् । पत्व ।
 अनु । इहि ॥१॥ देवाः । आशापाला इत्याशा = पालाः । एतम् । देवेभ्यः ।
 अश्वम् । मेधाय । प्रोक्षित मिति प्र = उक्षितम् । रक्षत *। इह । रन्तिः । इह
 । रमताम् । इह । धृतिः । इह । स्वधृति रिति स्व = धृतिः । स्वाहा
 *॥२॥६॥४९-१०=३९॥

काय । स्वाहा । कस्मै । स्वाहा । कतमस्मै । स्वाहा । स्वाहा । आधिमित्या =
 धिम् । आधीता येत्या = धीताय । स्वाहा । मनः । प्रजापतय इति प्रजा =
 पतये । स्वाहा । चित्तम् । विज्ञाता येति वि = ज्ञाताय ॥१॥

24.27.a	अ॒दि॒त्यै॒ स्वा॒हा॒ऽदि॒त्यै॒ म॒ह्यै॒ स्वा॒हा॒ऽदि॒त्यै॒ सु॒मृ॒ळी॒कायै॒ स्वा॒हा ।
24.27.b	सर॒स्व॒त्यै॒ स्वा॒हा सर॒स्व॒त्यै॒ पा॒व॒कायै॒ स्वा॒हा सर॒स्व॒त्यै॒ बृ॒ह॒त्यै॒ स्वा॒हा ॥२॥
24.28.a	पू॒ष्णे॒ स्वा॒हा पू॒ष्णे॒ प्र॒प॒थ्याय॒ स्वा॒हा पू॒ष्णे॒ न॒र॒न्धि॒षाय॒ स्वा॒हा ।
24.28.b	त्व॒ष्ट्रे॒ स्वा॒हा त्व॒ष्ट्रे॒ तु॒री॒पाय॒ स्वा॒हा त्व॒ष्ट्रे॒ पु॒रु॒रू॒पाय॒ स्वा॒हा ।
24.28.c	वि॒ष्ण॒वे॒ स्वा॒हा वि॒ष्ण॒वे॒ नि॒भू॒य॒पाय॒ स्वा॒हा वि॒ष्ण॒वे॒ शि॒पि॒वि॒ष्टाय॒ स्वा॒हा ॥३॥
24.29.a	वि॒श्वो॒ दे॒व॒स्य॒ ने॒तु॒र्म॒र्तो॒ वु॒री॒त स॒ख्यम् ।
24.29.b	वि॒श्वो॒ रा॒य इ॒षु॒ध्य॒ति द्यु॒म्नं॑ वृ॒णी॒त पु॒ष्य॒से स्वा॒हा ॥४॥(७)
24.30.a	आ ब्र॒ह्म॒न् ब्रा॒ह्म॒णो ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी जा॒य॒ता॒मा रा॒ष्ट्रे रा॒ज॒न्यः॑ ।
24.30.b	शू॒र इ॒ष॒व्यो॒ ऽति॒व्या॒धी म॒हा॒र॒थो जा॒य॒ता॒म् ॥१॥
24.31.a	दो॒ग्ध्री॒ धे॒नु॒र्वो॒ळ्हा॒ऽन॒ड्वा ना॒शुः स॒प्तिः॑ पु॒र॒न्धि॒ र्यो॒षा ।
24.31.b	जि॒ष्णू र॒थे॒ष्ठाः स॒भे॒यो यु॒वाऽऽस्य॑ य॒ज॒मा॒न॒स्य वी॒रो जा॒य॒ता॒म् ॥२॥
24.32.a	नि॒का॒मे॒नि॒का॒मे नः॑ प॒र्ज॒न्यो॒ वर्ष॑तु॒ फ॒ल॒व॒त्यो न॒ ओष॑धयः प॒च्य॒न्ता॒म् ।
24.32.b	यो॒ग॒क्षे॒मो नः॑ क॒ल्प॒ता॒म् ॥३॥(८)

अदित्यै । स्वाहा । अदित्यै । मह्यै । स्वाहा । अदित्यै । सुमृळीकाया इति सु =
 मृळीकायै । स्वाहा । सरस्वत्यै । स्वाहा । सरस्वत्यै । पावकायै । स्वाहा ।
 सरस्वत्यै । बृहत्यै । स्वाहा ॥२॥ पूष्णे । स्वाहा । पूष्णे । प्रपथ्यायेति प्र =
 पथ्याय । स्वाहा । पूष्णे । नरन्धिषाय । स्वाहा । त्वष्ट्रे । स्वाहा । त्वष्ट्रे ।
 तुरीपाय । स्वाहा । त्वष्ट्रे । पुरुरूपा येति पुरु = रूपाय । स्वाहा । विष्णवे ।
 स्वाहा । विष्णवे । निभूयपायेति निभूय = पाय । स्वाहा । विष्णवे ।
 शिपिविष्टायेति शिपि = विष्टाय * । स्वाहा ॥३॥ विश्वः । देवस्य । नेतुः ।
 मर्तः । वुरीत । सख्यम् * । विश्वः । राये । इषुध्यति । द्युम्नम् । वृणीत ।
 पुष्यसे । स्वाहा * ॥४॥ ७॥ ६८-४४=२४॥

आ । ब्रह्मन् । ब्राह्मणः । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म = वर्चसी । जायताम् । आ ।
 राष्ट्रे । राजन्यः । शूरः । इषव्यः । अतिव्याधीत्यति = व्याधी । महारथ इति
 महा = रथः । जायताम् ॥१॥ दोग्ध्री । धेनुः । वोळ्हा । अनङ्गान् । आशुः
 । सप्तिः । पुरन्धि रिति पुरम् = धिः । योषा । जिष्णुः । (रथेष्ठाः । रथेस्था
 इति रथे = स्थाः) । सभेयः । युवा । आ । अस्य । यजमानस्य । वीरः ।
 जायताम् ॥२॥ निकामेनिकाम इति निकामे = निकामे । नः । पर्जन्यः ।
 वर्षतु । फलवत्य इति फल = वत्यः । नः । ओषधयः । पच्यन्ताम् । योगक्षेम
 इति योग = क्षेमः । नः । कल्पताम् * ॥३॥ ८॥ ४१-०=४१॥

24.33.a	प्रा॒णाय॑ स्वा॒हा॒ऽपानाय॑ स्वा॒हा॒ व्या॒नाय॑ स्वा॒हा ।
24.33.b	चक्षु॑षे स्वा॒हा श्रो॒त्राय॑ स्वा॒हा वा॒चे स्वा॒हा मन॑से स्वा॒हा ॥१॥(९)

24.34.a	प्रा॒च्यै दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा दक्षि॑णायै दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा ।
24.34.b	प्र॒तीच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒होदी॑च्यै दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा ।
24.34.c	ऊ॒र्ध्वायै॑ दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा॒ऽर्वाच्यै॑ दि॒शे स्वा॒हा ॥१॥(१०)

24.35.a	अ॒द्भ्यः स्वा॒हा वा॒र्भ्यः स्वा॒हो॒दकाय॑ स्वा॒हा तिष्ठ॑न्तीभ्यः स्वा॒हा स्र॑वन्तीभ्यः स्वा॒हा स्य॑न्द॒माना॒भ्यः स्वा॒हा ।
24.35.b	कू॒प्या॒भ्यः स्वा॒हा सू॒द्या॒भ्यः स्वा॒हा धा॒र्या॒भ्यः स्वा॒हा॒ऽर्णवा॑य स्वा॒हा स॒मु॒द्राय॑ स्वा॒हा स॒रि॒राय॑ स्वा॒हा ॥१॥(११)

24.36.a	वा॒ताय॑ स्वा॒हा धू॒माय॑ स्वा॒हा॒ऽभ्राय॑ स्वा॒हा मे॒घाय॑ स्वा॒हा वि॒द्योत॑मानाय स्वा॒हा स्त॒नय॑ते स्वा॒हा ।
24.36.b	अ॒व॒स्फूर्ज॑ते स्वा॒हा व॒र्षते॑ स्वा॒हा॒ऽव॒व॒र्षते॑ स्वा॒हो॒ग्रं व॒र्षते॑ स्वा॒हा शी॒घ्रं व॒र्षते॑ स्वा॒हो॒द्गृ॒ह्णते॑ स्वा॒हो॒द्गृ॒ही॒ताय॑ स्वा॒हा ।

प्राणाय॑ । स्वाहा॑ । अपानायेत्य॑प = आनाय॑ । स्वाहा॑ । व्यानायेति॑ वि = आनाय॑
 । स्वाहा॑ । चक्षु॑षे । स्वाहा॑ । श्रोत्रा॑य । स्वाहा॑ । वाचे॑ । स्वाहा॑ । मन॑से * ।
 स्वाहा॑ ॥१॥१॥१४-७=७॥

प्रा॒च्यै । दि॒शे । स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । दक्षि॑णायै । दि॒शे । स्वाहा॑ ।
 अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । प्र॒तीच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ ।
 उ॒दीच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । ऊ॒र्ध्वायै॑ । दि॒शे ।
 स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे । स्वाहा॑ । अ॒र्वाच्यै॑ । दि॒शे
 * । स्वाहा॑ ॥१॥१०॥३६-२६=१०॥

अ॒द्भ्य इत्य॑त् = भ्यः । स्वाहा॑ । वा॒र्भ्य इति॑ वाः = भ्यः । स्वाहा॑ । उ॒दका॑य ।
 स्वाहा॑ । तिष्ठ॑न्तीभ्यः । स्वाहा॑ । स्र॒वन्ती॑भ्यः । स्वाहा॑ । स्य॒न्दमा॑नाभ्यः ।
 स्वाहा॑ । कू॒प्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । सू॒द्या॑भ्यः । स्वाहा॑ । धा॒र्या॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
 अ॒र्णवा॑य । स्वाहा॑ । स॒मुद्रा॑य । स्वाहा॑ । स॒रिरा॑य * । स्वाहा॑ ॥१॥११॥२४-
 १२=१२॥

वा॒ताय॑ । स्वाहा॑ । धू॒माय॑ । स्वाहा॑ । अ॒भ्राय॑ । स्वाहा॑ । मे॒घाय॑ । स्वाहा॑ ।
 वि॒द्योत॑माना येति॑ वि = द्योत॑मानाय । स्वाहा॑ । स्त॒नय॑ते । स्वाहा॑ । अ॒वस्फूर्ज॑त
 इत्य॑व = स्फूर्ज॑ते । स्वाहा॑ । व॒र्षते॑ । स्वाहा॑ । अ॒वव॑र्षत इत्य॑व = व॒र्षते॑ । स्वाहा॑ ।
 उ॒ग्रम् । व॒र्षते॑ । स्वाहा॑ । शी॒घ्रम् । व॒र्षते॑ । स्वाहा॑ । उ॒द्गृ॑णहत इत्यु॑त् =
 गृ॒णह॑ते । स्वाहा॑ । उ॒द्गृ॑हीता येत्यु॑त् = गृ॒हीता॑य । स्वाहा॑ ।

24.36.c	प्र॒श्न॒ते स्वा॒हा शी॒काय॒ते स्वा॒हा प्र॒ष्वा॒भ्यः स्वा॒हा ह्रा॒दुनी॒भ्यः स्वा॒हा नी॒हा॒राय॒ स्वा॒हा ॥१॥ (१२)
---------	--

24.37.a	अ॒ग्नये॒स्वा॒हा सो॒माय॒ स्वा॒हेन्द्रा॒य स्वा॒हा पृ॒थि॒व्यै स्वा॒हाऽन्त॒रि॒क्षाय॒ स्वा॒हा ।
---------	--

24.37.b	दि॒वे स्वा॒हा दि॒ग्भ्यः स्वा॒हाऽशा॒भ्यः स्वा॒हो॒र्व्यै दि॒शे स्वा॒हाऽर्वा॒च्यै दि॒शे स्वा॒हा ॥१॥ (१३)
---------	--

24.38.a	नक्ष॑त्रेभ्यः स्वाहा नक्षत्रि॑येभ्यः स्वाहाऽहो॑रात्रेभ्यः स्वाहाऽर्ध॑मासेभ्यः स्वाहा ।
---------	---

24.38.b	मा॒सेभ्यः स्वा॒ह ऋ॒तुभ्यः स्वा॒हाऽऽ॒र्त॒वेभ्यः स्वा॒हा सं॒वत्स॒राय॒ स्वा॒हा द्या॒वापृ॒थि॒वीभ्या॑ꣳ स्वाहा ॥१॥
---------	---

24.39.a	चन्द्रा॑य स्वाहा सू॒र्याय॒ स्वाहा र॒श्मि॒भ्यः स्वा॒हा वसु॑भ्यः स्वाहा ।
---------	---

24.39.b	रु॒द्रेभ्यः स्वा॒हाऽऽ॒दि॒त्येभ्यः स्वा॒हा मरु॑द्भ्यः स्वाहा वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः स्वाहा ॥२॥ (१४)
---------	---

24.40.a	मू॒लेभ्यः स्वा॒हा शा॒खाभ्यः स्वा॒हा वन॑स्पतिभ्यः स्वाहा ।
---------	---

24.40.b	पु॒ष्पेभ्यः स्वा॒हा फ॒लेभ्यः स्वा॒हौष॑धीभ्यः स्वाहा ॥१॥ (१५)
---------	--

24.41.a	पृ॒थि॒व्यै स्वा॒हाऽन्त॒रि॒क्षाय॒ स्वाहा दि॒वे स्वा॒हा सू॒र्याय॒ स्वाहा ।
---------	--

24.41.b	चन्द्रा॑य स्वाहा नक्ष॑त्रेभ्यः स्वाहाऽद्भ्यः स्वाहा॑षधीभ्यः स्वाहा ।
---------	--

प्रश्नते । स्वाहा । शीकायते । स्वाहा । पुष्वाभ्यः । स्वाहा । हादुनीभ्यः ।
स्वाहा । नीहाराय * । स्वाहा ॥१॥१२॥३८-२०=१८॥

अग्नये । स्वाहा । सोमाय । स्वाहा । इन्द्राय । स्वाहा । पृथिव्यै । स्वाहा ।
अन्तरिक्षाय । स्वाहा । दिवे । स्वाहा । दिग्भ्य इति दिक् = भ्यः । स्वाहा ।
आशाभ्यः । स्वाहा । उर्व्यै । दिशे । स्वाहा । अर्वाच्यै । दिशे * । स्वाहा
॥१॥१३॥२२-११=११॥

नक्षत्रेभ्यः । स्वाहा । नक्षत्रियेभ्यः । स्वाहा । अहोरात्रेभ्यः । स्वाहा ।
अर्धमासेभ्य इत्यर्ध = मासेभ्यः । स्वाहा । मासेभ्यः । स्वाहा । ऋतुभ्य इत्यृतु
= भ्यः । स्वाहा । आर्तवेभ्यः । स्वाहा । संवत्सराय । स्वाहा ।
द्यावापृथिवीव्याम् । स्वाहा ॥१॥ चन्द्राय । स्वाहा । सूर्याय । स्वाहा । रश्मिभ्य
इति रश्मि = भ्यः । स्वाहा । वसुभ्य इति वसु = भ्यः । स्वाहा । रुद्रेभ्यः ।
स्वाहा । आदित्येभ्यः । स्वाहा । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । स्वाहा । विश्वेभ्य
ः । देवेभ्यः * । स्वाहा ॥२॥१४॥३५-१७=१८॥

मूलेभ्यः । स्वाहा । शाखाभ्यः । स्वाहा । वनस्पतिभ्य इति वनस्पति = भ्यः
। स्वाहा । पुष्पेभ्यः । स्वाहा । फलेभ्यः । स्वाहा । ओषधीभ्यः * । स्वाहा
॥१॥१५॥१२-६=६॥

पृथिव्यै । स्वाहा । अन्तरिक्षाय । स्वाहा । दिवे । स्वाहा । सूर्याय । स्वाहा ।
चन्द्राय । स्वाहा । नक्षत्रेभ्यः । स्वाहा । अद्भ्य इत्यत् = भ्यः । स्वाहा ।
ओषधीभ्यः । स्वाहा ।

24.41.c	वनस्पतिभ्यः स्वाहा परिप्लवेभ्यः स्वाहा चराचरेभ्यः स्वाहा सरीसृपेभ्यः स्वाहा ॥१॥ (१६)
24.42.a	असवे स्वाहा वसवे स्वाहा विभुवे स्वाहा विवस्वते स्वाहा ।
24.42.b	गणश्रिये स्वाहा गणपतये स्वाहाऽभिभुवे स्वाहाऽधिपतये स्वाहा ॥१॥
24.43.a	शूषाय स्वाहा सःसर्पाय स्वाहा चन्द्राय स्वाहा ज्योतिषे स्वाहा ।
24.43.b	मलिम्लुचाय स्वाहा दिवा पतयते स्वाहा ॥२॥ (१७)
24.44.a	मधवे स्वाहा माधवाय स्वाहा शुक्राय स्वाहा शुचये स्वाहा ।
24.44.b	नभसे स्वाहा नभस्याय स्वाहेषाय स्वाहोर्जाय स्वाहा ।
24.44.c	सहसेस्वाहा सहस्याय स्वाहा तपसे स्वाहा तपस्याय स्वाहाऽहसस्पतये स्वाहा ॥१॥ (१८)
24.45.a	वाजाय स्वाहा प्रसवाय स्वाहाऽपिजाय स्वाहा क्रतवे स्वाहा ।
24.45.b	स्वः स्वाहा मूर्ध्ने स्वाहा व्यश्नुविने स्वाहा ।
24.45.c	अन्त्याय स्वाहाऽऽन्त्यायनाय स्वाहा भौवनाय स्वाहा भुवनस्य पतये स्वाहाऽधिपतये स्वाहा प्रजापतये स्वाहा ॥१॥ (१९)

वनस्पतिभ्य इति वनस्पति = भ्यः । स्वाहा । परिप्लवेभ्य इति परि = प्लवेभ्यः । स्वाहा । चराचरेभ्यः । स्वाहा । सरीसृपेभ्यः * । स्वाहा ॥१॥१६॥२४-१२=१२॥

असवे । स्वाहा । वसवे । स्वाहा । विभुव इति वि = भुवे । स्वाहा । विवस्वते । स्वाहा । गणश्रिय इति गण = श्रिये । स्वाहा । गणपतय इति गण = पतये । स्वाहा । अभिभुव इत्यभि = भुवे । स्वाहा । अधिपतय इत्यधि = पतये । स्वाहा ॥१॥ शूषाय । स्वाहा । सःसर्पायेति सं = सर्पाय । स्वाहा । चन्द्राय । स्वाहा । ज्योतिषे । स्वाहा । मलिम्लुचाय । स्वाहा । दिवा । पतयते । स्वाहा ॥२॥१७॥२९-१४=१५॥

मधवे । स्वाहा । माधवाय । स्वाहा । शुक्राय । स्वाहा । शुचये । स्वाहा । नभसे । स्वाहा । नभस्याय । स्वाहा । इषाय । स्वाहा । ऊर्जाय । स्वाहा । सहसे । स्वाहा । सहस्याय । स्वाहा । तपसे । स्वाहा । तपस्याय । स्वाहा । (अःहसस्पतये । अःहसः पतय इत्यःहसः = पतये)* । स्वाहा ॥१॥१८॥ २६-१३=१३॥

वाजाय । स्वाहा । प्रसवायेति प्र = सवाय । स्वाहा । अपिजायेत्या पि = जाय । स्वाहा । क्रतवे । स्वाहा । स्वः । स्वाहा । मूर्ध्ने । स्वाहा । व्यश्रुविन इति वि = अश्रुविने । स्वाहा । अन्त्याय । स्वाहा । आन्त्यायनायेत्यान्त्य = आयनाय । स्वाहा । भौवनाय । स्वाहा । भुवनस्य । पतये । स्वाहा । अधिपतय इत्यधि = पतये । स्वाहा । प्रजापतय इति प्रजा = पतये * । स्वाहा ॥१॥१९॥२७-१३=१४॥

24.46.a	आयु॑ र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ प्रा॒णो य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ऽपानो य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ व्या॒नो य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ ।
24.46.b	उदा॒नो य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ समा॒नो य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ चक्षु॑ र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ श्रोत्रं॑ र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ ।
24.46.c	वाग् य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ मनो॑ य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ऽत्मा य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ पृ॒ष्ठं र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ ।
24.46.d	ब्रह्म॑ य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ यज्ञो॑ य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ ज्योति॑ र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ स्व॑ र्य॒ज्ञेन॑ कल्प॒ताऽ॒ स्वाहा॑ ॥१॥ (२०)

24.47.a	एक॑स्मै स्वाहा॑ द्वाभ्या॑ स्वाहा॑ शताय॑ स्वाहैकशताय॑ स्वाहा॑ ।
24.47.b	व्यु॑ष्ट्यै स्वाहा॑ स्वर्गाय॑ स्वाहा॑ ॥१॥ (२१)

तेजोऽसि पञ्च ॥५॥ अग्नय एका ॥१॥ हिङ्काराय षट् ॥६॥ तत्सवितुर्दश ॥१०॥
अजीजनो ह्येका ॥१॥ विभूर्द्वे ॥२॥ काय चतस्रः ॥४॥ आब्रह्मन् तिस्रः ॥३॥
प्राणायैका ॥१॥ प्राच्यायैका ॥१॥ अद्भ्य एका ॥१॥ वातायैका ॥१॥ अग्नय इत्येका
॥१॥ नक्षत्रेभ्यो द्वे ॥२॥ मूलेभ्य एका ॥१॥ पृथिव्या एका ॥११॥ असवे द्वे ॥२॥
मधव एका ॥१॥ वाजायैका ॥१॥ आयुर्यज्ञेनैका ॥१॥ एकस्मा इत्येका ॥१॥
एकविंशत्यनुवाकेषु सप्तचत्वारिंशत् ॥४७॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

आयुः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । प्राणः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा ।
 अपान इत्यप = आनः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । व्यान इति वि = आनः
 । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । उदान इत्युत् = आनः । यज्ञेन । कल्पताम् ।
 स्वाहा । समान इति सम् = आनः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । चक्षुः ।
 यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । श्रोत्रम् । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । वाक् ।
 यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । मनः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । आत्मा ।
 यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । पृष्ठम् । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । ब्रह्म । यज्ञेन
 । कल्पताम् । स्वाहा । यज्ञः । यज्ञेन । कल्पताम् । स्वाहा । ज्योतिः । यज्ञेन
 । कल्पताम् । स्वाहा । स्वः । यज्ञेन । कल्पताम् * । स्वाहा ॥१॥२०॥६४-
 ४४=२०॥

एकस्मै । स्वाहा । द्वाभ्याम् । स्वाहा । शताय । स्वाहा । एकशता येत्येक =
 शताय । स्वाहा । व्युष्ट्या इति वि = उष्ट्यै । स्वाहा । स्वर्गायेति स्वः = गाय
 । स्वाहा * ॥१॥२१॥१२-५=७॥ आहत्य पद संख्या ॥८५३-३४९=५०४॥

इतिचतुर्विंशोऽध्यायः

॥ इतिचतुर्विंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	24		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	105	23	82
2	21	9	12
3	105	53	52
4	91	10	81
5	10	0	10
6	49	10	39
7	68	44	24
8	41	0	41
9	14	7	7
10	36	26	10
11	24	12	12
12	38	20	18
13	22	11	11
14	35	17	18
15	12	6	6
16	24	12	12
17	29	14	15
18	26	13	13
19	27	13	14
20	64	44	20
21	12	5	7
Total	853	349	504

अथ पञ्चविंशोऽध्यायः

॥ अथ पञ्च विंशोऽध्यायः ॥

अथ पञ्च विंशोऽध्यायः

25.1.a	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
25.1.b	स दाधार पृथिवी न्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
25.2.a	उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिः सूर्यस्ते महिमा ।
25.2.b	यस्तेऽहन्त्संवत्सरे महिमा सम्बभूव यस्ते वाया अन्तरिक्षे महिमा सम्बभूव ।
25.2.c	यस्ते दिवि सूर्ये महिमा सम्बभूव तस्मै ते महिम्ने प्रजापतये स्वाहा देवेभ्यः ॥२॥(१)

25.3.a	यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव ।
25.3.b	य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
25.4.a	उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिश्चन्द्रमास्ते महिमा ।
25.4.b	यस्ते रात्रौ संवत्सरे महिमा सम्बभूव यस्ते पृथिव्या मग्नौ महिमा सम्बभूव ।
25.4.c	यस्ते नक्षत्रेषु चन्द्रमसि महिमा सम्बभूव तस्मै ते महिम्ने प्रजापतये देवेभ्यः स्वाहा ॥२॥(२)

अथ पञ्चविंशोऽध्यायः

ॐ हिरण्यगर्भ इति हिरण्य = गर्भः । सम् । अवर्तत । अग्रे । भूतस्य । जातः ।
 पतिः । एकः । आसीत् * । सः । दाधार । पृथिवीम् । द्याम् । उत ।
 इमाम् । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम * ॥१॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम =
 गृहीतः । असि । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । त्वा । जुष्टम् । गृण्हामि । एषः ।
 ते । योनिः । सूर्यः । ते । महिमा । यः । ते । अहन् । संवत्सरे ।
 महिमा । संबभूवेति सं = बभूव । यः । ते । वायौ । अन्तरिक्षे । महिमा ।
 संबभूवेति सं = बभूव । यः । ते । दिवि । सूर्ये । महिमा । संबभूवेति सं =
 बभूव । तस्मै । ते । महिम्ने । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । स्वाहा । देवेभ्यः
 * ॥२॥१॥५५-२९=२६॥

यः । प्राणतः । निमिषत इति नि = मिषतः । महित्वेति महि = त्वा । एकः ।
 इत् । राजा । जगतः । बभूव * । यः । ईशे । अस्य । द्विपद इति द्वि =
 पदः । (चतुष्पदः । चतुः पद इति चतुः = पदः) । कस्मै । देवाय ।
 हविषा । विधेम * ॥१॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीतः । असि ।
 प्रजापतय इति प्रजा = पतये । त्वा । जुष्टम् । गृण्हामि । एषः । ते । योनिः ।
 चन्द्रमाः । ते । महिमा । यः । ते । रात्रौ । संवत्सरे । महिमा । संबभूवेति
 सं = बभूव । यः । ते । पृथिव्याम् । अग्नौ । महिमा । संबभूवेति सं = बभूव ।
 यः । ते । नक्षत्रेषु । चन्द्रमसि । महिमा । संबभूवेति सं = बभूव । तस्मै । ते ।
 महिम्ने । प्रजापतय इति प्रजा = पतये । देवेभ्यः । स्वाहा * ॥२॥२॥५४-
 १७=३७॥

25.5.a	यु॒ज्जन्ति॑ ब्र॒ध्नम॑रु॒षं च॑रन्तं॒ परि॑ त॒स्थुषः॑ ।
25.5.b	रोच॑न्ते रोचना॒ दिवि॑ ॥१॥
25.6.a	यु॒ज्जन्त्य॑स्य का॒म्या ह॑री वि॒पक्ष॑सा रथे ।
25.6.b	शो॒णा धृ॒ष्णू नृ॒वाह॑सा ॥२॥
25.7.a	यद्वा॑तो॒ अपो॑ अ॒ग्नीग॑न् प्रि॒यामि॑न्द्रस्य त॒न्वम् ।
25.7.b	एत॑ꣳ स्तो॒त र॑नेन॒ पथा॑ पुन॒ रश्व॑मा॒ वर्त॑यासि न : ॥३॥
25.8.a	वस॑वस्त्वाऽज्जन्तु॒ गाय॑त्रेण॒ च्छन्द॑सा रु॒द्रास्त्वाऽज्जन्तु॒ त्रैष्टु॑भेन॒ च्छन्द॑सा ।
25.8.b	आ॒दि॒त्यास्त्वाऽज्जन्तु॒ जाग॑तेन॒ च्छन्द॑सा ॥४॥
25.9.a	भू॒ भुवः॑ स्व॒र्लाजी॑ (३) - ज्छा॒ची (३) - न्य॒व्ये ग॒व्ये ।
25.9.b	एत॑दन्नमत्त॒ देवा॑ एत॑दन्नमद्वि॒ प्रजा॑पते ॥५॥
25.10.a	कः॑ स्वि॒देका॑की च॒रति॑ क उ॒ स्विज्जा॑यते पुनः॑ ।
25.10.b	कि॑ꣳ स्वि॒द् धि॒मस्य॑ भेष॒जङ् कि॒म्व्वाव॑पनम्॒ मह॑त् ॥६॥
25.11.a	सूर्य॑ ए॒काकी॑ च॒रति॑ च॒न्द्रमा॑ जायते पुनः॑ ।
25.11.b	अ॒ग्नि हि॒मस्य॑ भेष॒जं भू॒मिरा॑वपनं॒ मह॑त् ॥७॥
25.12.a	का॒स्विदा॑सीत् पू॒र्वचि॑त्तिः॒ कि॑ꣳ स्वि॒दासी॑द् बृ॒हद्व॑यः ।
25.12.b	का॒ स्विदा॑सीत् पि॒लिप्पि॑ला का॒ स्विदा॑सीत् पि॒शङ्गि॑ला ॥८॥
25.13.a	द्यौ॑रासीत् पू॒र्वचि॑त्ति रश्व॑ आसीद् बृ॒हद्व॑यः ।

यु॒ज्जन्ति॑ । ब्र॒ध्नम् । अरु॑षम् । चर॑न्तम् । परि॑ । तस्थु॑षः * । रोच॑न्ते । रोच॑ना ।
 दिवि॑ * ॥१॥ यु॒ज्जन्ति॑ । अ॒स्य । का॒म्या । हरी॑ ह॒ति हरी॑ । वि॒पक्ष॑ सेति॒ वि =
 प॒क्षसा॑ । रथे॑ * । शो॒णा । धृ॒ष्णू इति॑ धृ॒ष्णू । नृ॒वाह॑ सेति॒ नृ = वा॒हसा॑ * ॥२॥
 यत् । वा॒तः । अ॒पः । अ॒ग॒नीग॑न् । प्रि॒याम् । इन्द्र॑स्य । त॒न्वम् * । ए॒तम् ।
 स्तो॒तः । अ॒नेन॑ । प॒था । पु॒नः । अ॒श्वम् । आ । वर्त॑यासि । नः * ॥३॥
 वस॑वः । त्वा । अ॒ज्जन्तु॑ । गा॒यत्रेण॑ । छ॒न्दसा॑ । रु॒द्राः । त्वा । अ॒ज्जन्तु॑ ।
 (त्रैष्टु॑भेन । त्रैस्तु॑भे नेति॒ त्रैस्तु॑भेन) । छ॒न्दसा॑ । आ॒दि॒त्याः । त्वा । अ॒ज्जन्तु॑ ।
 जा॒ग॒तेन॑ । छ॒न्दसा॑ ॥४॥ भूः । भुवः॑ । स्वः॑ । ला॒जी(३)न् । शा॒ची(३)न् ।
 यव्ये॑ । ग॒व्ये । ए॒तत् । अ॒न्नम् । अ॒त्त । दे॒वाः । ए॒तत् । अ॒न्नम् । अ॒द्धि ।
 प्र॒जाप॑त इति॒ प्र॒जा = प॑ते * ॥५॥ कः । स्वि॒त् । ए॒काकी॑ । च॒रति॑ । कः ।
 ऊँइ॒त्यू । स्वि॒त् । जा॒यते॑ । पु॒न रिति॑ पु॒नः * । किम् । स्वि॒त् । हि॒मस्य॑ ।
 भे॒षज॑म् । किम् । ऊँइ॒त्यू । आ॒व॒प॒न मि॒त्या = व॑प॒नम् । म॒हत् * ॥६॥ सूर्यः॑ ।
 ए॒काकी॑ । च॒रति॑ । च॒न्द्रमा॑ । जा॒यते॑ । पु॒न रिति॑ पु॒नः * । अ॒ग्निः । हि॒मस्य॑ ।
 भे॒षज॑म् । भू॒मिः । आ॒व॒प॒न मि॒त्या = व॑प॒नम् । म॒हत् * ॥७॥ का । स्वि॒त् ।
 आ॒सीत् । पू॒र्वचि॑त्ति रिति॒ पू॒र्व = चि॑त्तिः । किम् । स्वि॒त् । आ॒सीत् । बृ॒हत् ।
 व॒यः * । का । स्वि॒त् । आ॒सीत् । पि॒लि॒प्पि॒ला । का । स्वि॒त् । आ॒सीत् ।
 पि॒शङ्गि॑ला * ॥८॥ द्यौः । आ॒सीत् । पू॒र्वचि॑त्ति रिति॒ पू॒र्व = चि॑त्तिः । अ॒श्वः ।
 आ॒सीत् । बृ॒हत् । व॒यः * ।

25.13.b	अ॒वि॒रा॒सी॒त् पि॒लि॒प्पि॒ला रा॒त्रि॒रा॒सी॒त् पि॒शङ्गि॒ला ॥९॥(३)
25.14.a	वा॒यु॒ष्ट्वा प॒च॒तै॒र॒व॒त्त्व॒सि॒त॒ग्री॒व श॒छा॒गै : ।
25.14.b	न्य॒ग्रो॒ध॒श्च॒म॒सै : श॒ल्म॒लि वृ॒द्ध्या ॥१॥
25.15.a	ए॒ष॒स्य रा॒थ्यो वृ॒षा प॒ङ्भि श॒च॒तु॒र्भि रे॒द॒गन् ।
25.15.b	ब्र॒ह्माऽकृ॒ष्ण॒श्च नोऽव॒तु न॒मोऽग्नये ॥२॥
25.16.a	स॒श्शि॒तो र॒श्मि॒ना रथ : स॒श्शि॒तो र॒श्मि॒ना ह॒य : ।
25.16.b	स॒श्शि॒तो अ॒प्स्व॒प्सु॒जा ब्र॒ह्मा सोम॑पु॒रोग॒व : ॥३॥
25.17.a	स्व॒यं वा॒जि॒स् स्त॒न्व॒ङ् क॒ल्प॒य॒स्व स्व॒यं य्य॑ज॒स्व स्व॒यं जु॑ष॒स्व ।
25.17.b	म॒हि॒मा ते॒ऽन्ये॒न न स॒न्न॒शे ॥४॥
25.18.a	न वा उ॒ ए॒तन् म्रि॒य॒से न रि॒ष्य॒सि दे॒वाँ(२)- इ॒दे॒षि प॒थि॒भि : सु॒गे॒भि : ।
25.18.b	य॒त्रा॒स॒ते सु॒कृ॒तो य॒त्र ते य॒यु॒स्त॒त्र त्वा दे॒व : स॒वि॒ता द॒धातु ॥५॥
25.19.a	अ॒ग्नि : प॒शु॒रा॒सी॒त् ते॒ना॒य॒ज॒न्त स ए॒तं लो॒क॒म॒ज॒य द्य॒स्मि॒न् अ॒ग्नि : ।
25.19.b	स ते लो॒को भ॒वि॒ष्य॒ति तं जे॒ष्य॒सि पि॒बै॒ता अ॒प : ।
25.19.c	वा॒यु : प॒शु॒रा॒सी॒त् ते॒ना॒य॒ज॒न्त स ए॒तं लो॒क॒म॒ज॒य द्य॒स्मि॒न् वा॒यु : ।
25.19.d	स ते लो॒को भ॒वि॒ष्य॒ति तं जे॒ष्य॒सि पि॒बै॒ता अ॒प : ।
25.19.e	सूर्य : प॒शु॒रा॒सी॒त् ते॒ना॒य॒ज॒न्त स ए॒तं लो॒क॒म॒ज॒य द्य॒स्मि॒न् त्सूर्य : ।

अवि^१ : । आसीत् । पिलिप्पिला । रात्रि^२ : । आसीत् । पिशङ्गिला *॥१॥३॥
१२३-६=११७॥

वायु : । त्वा । पचतै : । अवतु । असितग्रीव इत्यसित = ग्रीव : । छागै : * ।
न्यग्रोध : । चमसै : । शल्मलि : । वृद्ध्या *॥१॥ एष : । स्य : । राथ्य : ।
वृषा । पडिभ रिति पट् = भि : । चतुर्भि रिति चतु : = भि : । आ । इत् ।
अगन् * । ब्रह्मा । अकृष्ण : । च । न : । अवतु । नम : । अग्रये *॥२॥
सञ्शित इति सं = शित : । रश्मिना । रथ : । सञ्शित इति सं = शित : ।
रश्मिना । हय : * । सञ्शित इति सं = शित : । अप्स्वित्यप् = सु । अप्सुजा
इत्यप्सु = जा : । ब्रह्मा । सोमपुरोगव इति सोम = पुरोगव : *॥३॥ स्वयम् ।
वाजिन् । तन्वम् । कल्पयस्व । स्वयम् । यजस्व । स्वयम् । जुषस्व * । महिमा ।
ते । अन्येन । न । सन्नश इति सं = नशे *॥४॥ न । वै । ऊँइत्यू । एतत् ।
म्रियसे । न । रिष्यसि । देवान् । इत् । एषि । पथिभि रिति पथि = भि : ।
सुगेभि रिति सु = गेभि : * । यत्र । आसते । सुकृत इति सु = कृत : । यत्र ।
ते । ययु : । तत्र । त्वा । देव : । सविता । दधातु *॥५॥ अग्नि : । पशु : ।
आसीत् । तेन । अयजन्त । स : । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन् । अग्नि
: * । स : । ते । लोक : । भविष्यति । तम् । जेष्यसि । पिब । एता : । अप
: । वायु : । पशु : । आसीत् । तेन । अयजन्त । स : । एतम् । लोकम् ।
अजयत् । यस्मिन् । वायु : * । स : । ते । लोक : । भविष्यति । तम् ।
जेष्यसि । पिब । एता : । अप : । सूर्य : * । पशु : । आसीत् । तेन ।
अयजन्त । स : । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन् । सूर्य : * ।

25.19.f	स ते लोको भविष्यति तं जेष्यसि पिबैता अप : ॥६॥(४)
---------	--

25.20.a	प्राणाय स्वाहाऽपानाय स्वाहा व्यानाय स्वाहा ।
25.20.b	अम्बे अम्बिकेऽम्बालिके न मा नयति कश्चन ।
25.20.c	ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकां काम्पीलवासिनीम् ॥१॥
25.21.a	गणानां नत्वा गणपतिं हवामहे प्रियाणां नत्वा प्रियपतिं हवामहे ।
25.21.b	निधीनां नत्वा निधिपतिं हवामहे वसो मम ॥२॥
25.22.a	आऽहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधम् ।
25.22.b	ता उभौ चतुरः पदः संप्रसारयाव ।
25.22.c	स्वर्गे लोके प्रोण्वथां वृषा वाजी रेतोधा रेतो दधातु ॥३॥(५)

25.23.a	उत्सक्थ्या अव गुदं धैहि समज्जिं चारया वृषन् ।
25.23.b	यः स्त्रीणां जीवभोजनः ॥१॥
25.24.a	यकाऽसकौ शकुन्तिकाऽऽहलगिति वञ्चति ।
25.24.b	आहन्ति गभे पसो निगल्गलीति धारका ॥२॥
25.25.a	यकोऽसकौ शकुन्तक आहलगिति वञ्चति ।
25.25.b	विवक्षत इव ते मुख मध्वर्यो मा नस्त्वमभि भाषथाः ॥३॥

स : । ते । लोक : । भविष्यति । तम् । जेष्यसि । पिब । एता : । अप :
॥६॥४॥१३३-३८=९५॥

प्राणाय । स्वाहा । अपानायेत्यप = आनाय । स्वाहा । व्यानायेति वि = आनाय
। स्वाहा । अम्बे । अम्बिके । अम्बालिके । न । मा । नयति । क : । चन ।
ससस्ति । अश्वक : । सुभद्रिका मिति सु = भद्रिकाम् । कांपीलवासिनी मिति
कांपील = वासिनीम् ॥१॥ गणानाम् । त्वा । गणपति मिति गण = पतिम् ।
हवामहे । प्रियाणाम् । त्वा । प्रियपति मिति प्रिय = पतिम् । हवामहे ।
निधीनामिति नि = धीनाम् । त्वा । निधिपति मिति निधि = पतिम् । हवामहे ।
वसो इति वसो । मम ॥२॥ आ । अहम् । अजानि । गर्भधमिति गर्भ = धम् ।
आ । त्वम् । अजासि । गर्भधमिति गर्भ = धम् । तौ । उभौ । चतुर : । पद :
। संप्रसारया वेति सं = प्रसारयाव । स्वर्ग इति स्व : = गे । लोके । प्र ।
ऊर्ण्वाथाम् । वृषा । वाजी । रेतोधा इति रेत : = धा : । रेत : । दधातु
*॥३॥५॥५४-९=४५॥

उत्सक्थ्या इत्युत् = सक्थ्या : । अव । गुदम् । धेहि । सम् । अज्जिम् । चारय ।
वृषन् * । य : । स्त्रीणाम् । जीवभोजन इति जीव = भोजन : *॥१॥ यका ।
असकौ । शकुन्तिका । आहलक् । इति । वञ्चति * । आ । हन्ति । गभे । पस :
। नि । गल्गलीति । धारका *॥२॥ यक : । असकौ । शकुन्तक : । आहलक्
। इति । वञ्चति * । विवक्षत इवेति विवक्षत : = इव । ते । मुखम् । अध्वर्यो
इत्यध्वर्यो । मा । न : । त्वम् । अभि । भाषथा : *॥३॥

25.26.a	मा॒ता च॑ ते पि॒ता च॑ तेऽग्रं॑ वृ॒क्षस्य॑ रो॒हतः॑ ।
25.26.b	प्र॒तिला॑मीति॑ ते पि॒ता ग॒भे मु॒ष्टिमत॑स्यत् ॥४॥
25.27.a	मा॒ता च॑ ते पि॒ता च॑ तेऽग्रे॑ वृ॒क्षस्य॑ क्री॒ळतः॑ ।
25.27.b	वि॒वक्ष॑त इव॑ ते मु॒खं ब्र॒ह्मन्मा॑ त्वं व॒दो ब॒हु ॥५॥
25.28.a	ऊ॒र्ध्वमे॑ना मु॒च्छ्राप॑य गि॒रौ भा॒रः ह॒रन्नि॑व ।
25.28.b	अथा॑स्यै म॒ध्यमे॑धताः॒ शी॒ते वा॒ते पु॒नन्नि॑व ॥६॥
25.29.a	ऊ॒र्ध्वमे॑न मु॒च्छ्रय॑ताद् गि॒रौ भा॒रः ह॒रन्नि॑व ।
25.29.b	अथा॑स्य म॒ध्य मे॑जतु शी॒ते वा॒ते पु॒नन्नि॑व ॥७॥
25.30.a	यद॑स्या अ॒हुभे॑द्याः कृ॒धु स्थू॒लमु॒पात॑सत् ।
25.30.b	मु॒ष्का इ॒दस्या॑ ए॒जतो॑ गो॒शफे॑ श॒कुला॑ इव ॥८॥
25.31.a	यद् दे॒वासो॑ ल॒लाम॑गुं प्र॒विष्टी॑मि॒न मा॒विषुः॑ ।
25.31.b	सक्थ्ना॑ दे॒दिश्य॑ते ना॒री स॒त्यस्या॑क्षि॒भुवो॑ यथा ॥९॥
25.32.a	यद्व॑रि॒णो य॒वम॑त्ति न पु॒ष्टम् प॒शु म॑न्यते ।
25.32.b	शू॒द्रा यद॑र्य॒जारा॑ न पो॒षाय॑ ध॒नाय॑ति ॥१०॥
25.33.a	यद्व॑रि॒णो य॒वम॑त्ति न पु॒ष्टम् ब॒हु म॑न्यते ।
25.33.b	शू॒द्रो यद॑र्या॒यै जा॒रो न पो॒ष म॑नु म॒न्यते ॥११॥
25.34.a	द॒धिक्रा॑व्णो अ॒कारि॑षञ् जि॒ष्णो र॑श्व॒स्य वा॒जिनः॑ ।

मा॒ता । च॒ । ते॒ । पि॒ता । च॒ । ते॒ । अ॒ग्रम् । वृ॒क्षस्य॑ । रो॒हतः॑ * । प्र॒ ।
 ति॒लामि॑ । इति॑ । ते॒ । पि॒ता । ग॒भे । मु॒ष्टिम् । अत॑स्यत् *॥४॥ मा॒ता । च॒
 । ते॒ । पि॒ता । च॒ । ते॒ । अ॒ग्रे । वृ॒क्षस्य॑ । क्री॒ळतः॑ * । वि॒वक्ष॑त इवेति वि॒वक्ष॑त
 : = इव॑ । ते॒ । मु॒खम् । ब्र॒ह्मन् । मा॒ । त्वम् । वदः॑ । बहु॑ *॥५॥ ऊ॒र्ध्वम् ।
 ए॒नाम् । उ॒त् । श्रा॒पय॑ । गि॒रौ । भा॒रम् । ह॒रन्नि वेति॑ ह॒रन् = इव॑ * । अथ॑ ।
 अ॒स्यै । म॒ध्यम् । ए॒धताम्॑ । शी॒ते । वा॒र्ते । पु॒नन्निवेति॑ पु॒नन् = इव॑ *॥६॥
 ऊ॒र्ध्वम् । ए॒नम् । उ॒त् । श्र॒यतात्॑ । गि॒रौ । भा॒रम् । ह॒रन्नि वेति॑ ह॒रन् = इव॑ * ।
 अथ॑ । अ॒स्य । म॒ध्यम् । ए॒जतु॑ । शी॒ते । वा॒र्ते । पु॒नन्निवेति॑ पु॒नन् = इव॑ *॥७॥
 यत् । अ॒स्याः । अ॒हु॒भेद्या॑ इत्य॒हु = भे॒द्याः । कृ॒धु । स्थू॒लम् । उ॒पा॒त॒स
 दि॒त्युप॑ = अ॒त॒सत् * । मु॒ष्कौ । इत् । अ॒स्याः । ए॒जतः॑ । गो॒श॒फ इति॑ गो॒ =
 श॒फे । श॒कु॒ला इवेति॑ श॒कु॒लौ = इव॑ *॥८॥ यत् । दे॒वा॒सः । ल॒ला॒म॒गु मि॒ति
 ल॒ला॒म॒ = गु॒म् । प्र॒ । वि॒ष्टी॒मि॒नम् । आ॒वि॒षुः * । स॒क्थ॒ना । दे॒दि॒श्यते॑ । ना॒री ।
 स॒त्यस्य॑ । अ॒क्षि॒भुव॑ इत्य॒क्षि = भुवः॑ । यथा॑ *॥९॥ यत् । ह॒रि॒णः । य॒वम् ।
 अ॒त्ति॑ । न । पु॒ष्टम् । प॒शु । म॒न्य॑ते * । शू॒द्रा । यत् । अ॒र्य॒जा॒रेत्य॒र्य = जा॒रा । न
 । पो॒षाय॑ । ध॒ना॒य॒ति *॥१०॥ यत् । ह॒रि॒णः । य॒वम् । अ॒त्ति॑ । न । पु॒ष्टम् ।
 बहु॑ । म॒न्य॑ते * । शू॒द्रः । यत् । अ॒र्य॒यै । जा॒रः । न । पो॒षम् । अ॒नु । म॒न्य॑ते
 *॥११॥ द॒धि॒क्रा॒व्ण इति॑ द॒धि = क्रा॒व्णः । अ॒का॒रि॒षम् । जि॒ष्णोः । अ॒श्व॒स्य ।
 वा॒जिनः॑ * ।

25.34.b	सुरभि नो मुखा करत् प्र ण आयूष्षि तारिषत् ॥१२॥(६)
25.35.a	गायत्री त्रिष्टुब् जगत्यनुष्टुप् पङ्क्त्या सह ।
25.35.b	बृहत्युष्णिहा ककुप्सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥१॥
25.36.a	द्विपदा याश्चतुष्पदा : त्रिपदा याश्च षट्पदा : ।
25.36.b	विच्छन्दा याश्च सच्छन्दा : सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥२॥
25.37.a	महानामन्यो रेवत्यो विश्वा आशाः प्रभूवरीः ।
25.37.b	मैघी विद्युतो वाचः सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥३॥
25.38.a	नार्यस्ते पत्न्यो लोम विचिन्वन्तु मनीषया ।
25.38.b	देवानां पत्न्यो दिशः सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥४॥
25.39.a	रजता हरिणीः सीसा युजो युज्यन्ते कर्मभिः ।
25.39.b	अश्वस्य वाजिनस्त्वचि सिमाः शम्यन्तु शम्यन्तीः ॥५॥
25.40.a	कुविदङ्ग यवमन्तो यवञ् चिद्यथा दान्त्यनुपूर्वं वियूय ।
25.40.b	इहेहैषां कृणुहि भोजनानि ये बर्हिषो नमउक्ति न्न जग्मुः ॥६॥(७)
25.41.a	कस्त्वाऽऽच्छयति कस्त्वा विशास्ति कस्ते गात्राणि शम्यति ।

सुरभि । न : । मुखा । करत् । प्र । न : । आयूँषि । तारिषत्
*॥१२॥६॥१६८-०=१६८॥

गायत्री । (त्रिष्टुप् । त्रिस्तुबिति त्रि = स्तुप्) । जगती । (अनुष्टुप् । अनुस्तुबि
त्यनु = स्तुप्) । पङ्क्त्या । सह * । बृहती । उष्णिहा । ककुप् । सूचीभिः ।
शम्यन्तु । त्वा *॥१॥ द्विपदा इति द्वि = पदा : । या : । (चतुष्पदा : । चतु
: पदा इति चतु : = पदा :) । त्रिपदा इति त्रि = पदा : । या : । च ।
षट्पदा इति षट् = पदा : * । विच्छन्दा इति वि = छन्दा : । या : । च ।
सच्छन्दा इति स = छन्दा : । सूचीभिः । शम्यन्तु । त्वा *॥२॥ महानाम्न्य
इति महा = नाम्न्य : । रेवत्यः । विश्वाः । आशाः । प्रभूवरी रिति प्र =
भूवरी : * । मैघीः । विद्युत इति वि = द्युतः । वाचः । सूचीभिः । शम्यन्तु
। त्वा *॥३॥ नार्यः । ते । पत्न्यः । लोम । वि । चिन्वन्तु । मनीषया * ।
देवानाम् । पत्न्यः । दिशः । सूचीभिः । शम्यन्तु । त्वा *॥४॥ रजताः ।
हरिणीः । सीसाः । युजः । युज्यन्ते । कर्मभि रिति कर्म = भिः * । अश्वस्य
। वाजिनः । त्वचि । सिमाः । शम्यन्तु । शम्यन्ती : *॥५॥ कुवित् । अङ्ग ।
यवमन्त इति यव = मन्तः । यवम् । चित् । यथा । दान्ति । अनुपूर्व मित्यनु =
पूर्वम् । वियूयेति वि = यूय * । इहेहे तीह = इह । एषाम् । कृणुहि । भोजनानि
। ये । बर्हिषः । नमउक्ति मिति नमः = उक्तिम् । न । जग्मुः *॥६॥७॥
८०-१८=६२॥

क : । त्वा । आ । छ्यति । क : । त्वा । वि । शास्ति । क : । ते ।
गात्राणि । शम्यति * ।

25.41.b	क उ ते शमिता कवि : ॥१॥
25.42.a	ऋतवस्त ऋतुथा पर्व शमितारो वि शासतु ।
25.42.b	संवत्सरस्य तेजसा शमीभिः शम्यन्तु त्वा ॥२॥
25.43.a	अर्धमासाः परुषि ते मासा आ च्छ्यन्तु शम्यन्तः ।
25.43.b	अहोरात्राणि मरुतो विलिष्टं सूदयन्तु ते ॥३॥
25.44.a	दैव्या अध्वर्यवस्त्वाऽऽच्छ्यन्तु वि च शासतु ।
25.44.b	गात्राणि पर्वशस्ते सिमाः कृण्वन्तु शम्यन्तीः ॥४॥
25.45.a	द्यौस्ते पृथिव्यन्तरिक्षं वायुश् छिद्रं पृणातु ते ।
25.45.b	सूर्यस्ते नक्षत्रैः सह लोकं कृणोतु साधुया ॥५॥
25.46.a	शन्ते परेभ्यो गात्रेभ्यः शमस्त्वरेभ्यः ।
25.46.b	शमस्थभ्यो मज्जभ्यः शम्वस्तु तन्वै तव ॥६॥(८)

25.47.a	कः स्विदेकाकी चरति क उ स्विजायते पुनः ।
25.47.b	किं स्विद् धिमस्य भेषजं किम्वारवपनम् महत् ॥१॥
25.48.a	सूर्य एकाकी चरति चन्द्रमा जायते पुनः ।
25.48.b	अग्नि हिमस्य भेषजं भूमिरावपनं महत् ॥२॥
25.49.a	किं स्वित्सूर्यसमं ज्योतिः किं समुद्रसमं सरः ।
25.49.b	किं स्वित्पृथिव्यै वर्षीयः कस्य मात्रा न विद्यते ॥३॥

कः । ऊँइत्यूँ । ते । शमिता । कविः *॥१॥ ऋतवः । ते । ऋतुथेत्यृतु =
 था । पर्व । शमितारः । वि । शासतु * । संवत्सरस्य । तेजसा । शमीभिः ।
 शम्यन्तु । त्वा *॥२॥ अर्धमासा इत्यर्ध = मासाः । परूँषि । ते । मासाः ।
 आ । छ्यन्तु । शम्यन्तः * । अहोरात्राणि । मरुतः । विलिष्ट मिति वि =
 लिष्टम् । सूदयन्तु । ते *॥३॥ दैव्याः । अध्वर्यवः । त्वा । आ । छ्यन्तु ।
 वि । च । शासतु * । गात्राणि । पर्वश इति पर्व = शः । ते । सिमाः ।
 कृण्वन्तु । शम्यन्तीः *॥४॥ द्यौः । ते । पृथिवी । अन्तरिक्षम् । वायुः ।
 छिद्रम् । पृणातु । ते * । सूर्यः । ते । नक्षत्रैः । सह । लोकम् । कृणोतु ।
 साधुयेति साधु = या *॥५॥ शम् । ते । परेभ्यः । गात्रेभ्यः । शम् । अस्तु ।
 अवेभ्यः * । शम् । अस्थभ्य इत्यस्थ = भ्यः । मज्जभ्य इति मज्ज = भ्यः ।
 शम् । ऊँइत्यूँ । अस्तु । तन्वै । तव *॥६॥ ८॥ ८५-०=८५॥

कः । स्विच् । एकाकी । चरति । कः । ऊँइत्यूँ । स्विच् । जायते । पुन रिति
 पुनः * । किम् । स्विच् । हिमस्य । भेषजम् । किम् । ऊँइत्यूँ । आवपन मित्या
 = वपनम् । महत् *॥१॥ सूर्यः । एकाकी । चरति । चन्द्रमाः । जायते ।
 पुन रिति पुनः * । अग्निः । हिमस्य । भेषजम् । भूमिः । आवपन मित्या =
 वपनम् । महत् *॥२॥ किम् । स्विच् । सूर्यसम मिति सूर्य = समम् । ज्योतिः
 । किम् । समुद्रसम मिति समुद्र = समम् । सरः * । किम् । स्विच् । पृथिव्यै ।
 वर्षीयः । कस्य । मात्रा । न । विद्यते *॥३॥

25.50.a	ब्रह्म सूर्यसमं ज्योति द्यौः समुद्रसमं सरः ।
25.50.b	इन्द्रः पृथिव्यै वर्षीयान् गोस्तु मात्रा न विद्यते ॥४॥
25.51.a	पृच्छामि त्वा चितये देवसख यदि त्वमत्र मनसा जगन्थ ।
25.51.b	येषु विष्णुस्त्रिषु पदेष्वेष्ट स्तेषु विश्वं भुवनमा विवेशा (३) ॥५॥
25.52.a	अपि तेषु त्रिषु पदेष्वस्मि येषु विश्वं भुवनमाविवेश ।
25.52.b	सद्यः पर्येमि पृथिवी मुत द्यामेकेनाङ्गेन दिवो अस्य पृष्ठम् ॥६॥
25.53.a	केष्वन्तः पुरुष आविवेश कान्यन्तः पुरुषे अर्पितानि ।
25.53.b	एतद् ब्रह्मन्नुप वह्मामसि त्वा किं स्विन्नः प्रति वोचास्यत्र ॥७॥
25.54.a	पञ्चस्वन्तः पुरुष आविवेश तान्यन्तः पुरुषे अर्पितानि ।
25.54.b	एतत्त्वाऽत्र प्रतिमन्वानो अस्मि न मायया भवस्युत्तरो मत् ॥८॥(९)

25.55.a	कास्वि दासीत् पूर्वचित्तिः किं स्विदासीद् बृहद्वयः ।
25.55.b	का स्विदासीत् पिलिप्पिला का स्विदासीत् पिशङ्गिला ॥१॥
25.56.a	द्यौरासीत् पूर्वचित्ति रश्व आसीद् बृहद्वयः ।
25.56.b	अविरासीत् पिलिप्पिला रात्रिरासीत् पिशङ्गिला ॥२॥
25.57.a	का ईमरे पिशङ्गिला का ईङ् कुरुपिशङ्गिला ।

ब्रह्म । सूर्यसम मिति सूर्य = समम् । ज्योतिः । द्यौः । समुद्रसम मिति समुद्र
 = समम् । सरः * । इन्द्रः । पृथिव्यै । वर्षीयान् । गोः । तु । मात्रा । न ।
 विद्यते * ॥४॥ पृच्छामि । त्वा । चितये । देवसखेति देव = सख । यदि ।
 त्वम् । अत्र । मनसा । जगन्थ * । येषु । विष्णुः । त्रिषु । पदेषु । एष्ट इत्या =
 इष्टः । तेषु । विश्वम् । भुवनम् । आ । विवेशा (३) * ॥५॥ अपि । तेषु ।
 त्रिषु । पदेषु । अस्मि । येषु । विश्वम् । भुवनम् । आविवेशेत्या = विवेश * ।
 सद्यः । परि । एमि । पृथिवीम् । उत । द्याम् । एकेन । अङ्गेन । दिवः ।
 अस्य । पृष्ठम् * ॥६॥ केषु । अन्त रित्यन्तः । पुरुषः । आ । विवेश । कानि
 । अन्त रित्यन्तः । पुरुषे । अर्पितानि * । एतत् । ब्रह्मन् । उप । बल्हामसि ।
 त्वा । किम् । स्वित् । नः । प्रति । वोचासि । अत्र * ॥७॥ पञ्चस्विति पञ्च =
 सु । अन्त रित्यन्तः । पुरुषः । आ । विवेश । तानि । अन्त रित्यन्तः । पुरुषे
 । अर्पितानि * । एतत् । त्वा । अत्र । प्रतिमन्वान इति प्रति = मन्वानः ।
 अस्मि । न । मायया । भवसि । उत्तर इत्युत् = तरः । मत् * ॥८॥९॥१३६-
 २९=१०७॥

का । स्वित् । आसीत् । पूर्वचित्ति रिति पूर्व = चित्तिः । किम् । स्वित् ।
 आसीत् । बृहत् । वयः * । का । स्वित् । आसीत् । पिलिप्पिला । का । स्वित्
 । आसीत् । पिशङ्गिला * ॥१॥ द्यौः । आसीत् । पूर्वचित्ति रिति पूर्व = चित्ति
 : । अश्वः । आसीत् । बृहत् । वयः * । अविः । आसीत् । पिलिप्पिला ।
 रात्रिः । आसीत् । पिशङ्गिला * ॥२॥ का । ईम् । अरे । पिशङ्गिला । का ।
 ईम् । कुरुपिशंगि लेति कुरु = पिशंगिला * ।

25.57.b	क ई॒मा॒स्क॒न्दम॒र्षति॑ क ई॒म् प॒न्थाँ॑ वि॒ सर्प॑ति ॥३॥
25.58.a	अजा॒ऽरे॑ पि॒शङ्गि॑ला श्वा॒वित्कुरु॑पि॒शङ्गि॑ला ।
25.58.b	श॒श आ॒स्क॒न्द म॒र्षत्य॑हि : प॒न्थाँ॑ वि॒सर्प॑ति ॥४॥
25.59.a	क॒त्यस्य॑ वि॒ष्ठा : क॒त्यक्ष॑राणि॒ कति॑ हो॒मासः॑ क॒तिधा॑ स॒मिद्धः॑ ।
25.59.b	य॒ज्ञस्य॑ त्वा वि॒दथा॑ पृ॒च्छम॒त्र क॒ति हो॒तार ऋ॒तुशो॑ य॒जन्ति॑ ॥५॥
25.60.a	ष॒ळस्य॑ वि॒ष्ठा : श॒त म॒क्षरा॑ण्यशी॒तिर्हो॒मा : स॒मिधो॑ह॒ तिस्रः॑ ।
25.60.b	य॒ज्ञस्य॑ ते वि॒दथा॑ प्र॒ ब्रवी॑मि स॒प्त हो॒तार ऋ॒तुशो॑ य॒जन्ति॑ ॥६॥
25.61.a	को अ॒स्य वे॒द भु॒वन॑स्य ना॒भिं को॒ द्यावा॑पृ॒थिवी॑ अ॒न्तरि॑क्षम् ।
25.61.b	क : सू॒र्यस्य॑ वे॒द बृ॒हतो॑ ज॒नित्रं॑ को वे॒द च॒न्द्रम॑सं॒ व्यतो॑जा : ॥७॥
25.62.a	वे॒दाह॑ म॒स्य भु॒वन॑स्य ना॒भिं वे॒द द्यावा॑पृ॒थिवी॑ अ॒न्तरि॑क्षम् ।
25.62.b	वे॒द सू॒र्यस्य॑ बृ॒हतो॑ ज॒नित्र॑ म॒थो वे॒द च॒न्द्रम॑सं॒ व्यतो॑जा : ॥८॥
25.63.a	पृ॒च्छामि॑ त्वा प॒रम॑न्तम् पृ॒थिव्या॑ : पृ॒च्छामि॑ यत्र॒ भुवन॑स्य ना॒भिः ।
25.63.b	पृ॒च्छामि॑ त्वा वृ॒ष्णो अ॒श्वस्य॑ रे॒तः पृ॒च्छामि॑ वा॒चः प॒रमं॑ व्यो॒म ॥९॥
25.64.a	इ॒यं वे॒दि : प॒रो अ॒न्तः पृ॒थिव्या॑ अ॒यं व्य॒ज्ञो भु॒वन॑स्य ना॒भिः ।

कः । ईम् । आस्कन्द मित्या = स्कन्दम् । अर्षति । कः । ईम् । पन्थाम् । वि । सर्पति *॥३॥ अजा । अरे । पिशङ्गिला । (श्वावित् । श्वविदिति श्व = वित्) । कुरुपिशङ्गिलेति कुरु = पिशङ्गिला * । शशः । आस्कन्द मित्या = स्कन्दम् । अर्षति । अहिः । पन्थाम् । वि । सर्पति *॥४॥ कति । अस्य । (विष्ठाः । विस्था इति वि = स्थाः) । कति । अक्षराणि । कति । होमासः । कतिधा । समिद्ध इति सं = इद्धः * । यज्ञस्य । त्वा । विदथा । पृच्छम् । अत्र । कति । होतारः । ऋतुश इत्यृतु = शः । यजन्ति *॥५॥ षट् । अस्य । (विष्ठाः । विस्था इति वि = स्थाः) । शतम् । अक्षराणि । अशीतिः । होमाः । समिध इति सं = इधः । ह । तिस्रः * । यज्ञस्य । ते । विदथा । प्र । ब्रवीमि । सप्त । होतारः । ऋतुश इत्यृतु = शः । यजन्ति *॥६॥ कः । अस्य । वेद । भुवनस्य । नाभिम् । कः । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । अन्तरिक्षम् * । कः । सूर्यस्य । वेद । बृहतः । जनित्रम् । कः । वेद । चन्द्रमसम् । यतोजा इति यतः = जाः *॥७॥ वेद । अहम् । अस्य । भुवनस्य । नाभिम् । वेद । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । अन्तरिक्षम् * । वेद । सूर्यस्य । बृहतः । जनित्रम् । अथो इत्यथो । वेद । चन्द्रमसम् । यतोजा इति यतः = जाः *॥८॥ पृच्छामि । त्वा । परम् । अन्तम् । पृथिव्याः । पृच्छामि । यत्र । भुवनस्य । नाभिः * । पृच्छामि । त्वा । वृष्णः । अश्वस्य । रेतः । पृच्छामि । वाचः । परमम् । व्योमेति वि = ओम् *॥९॥ इयम् । वेदिः । परः । अन्तः । पृथिव्याः । अयम् । यज्ञः । भुवनस्य । नाभिः * ।

25.64.b	अ॒य॒ः सो॒मो वृ॒ष्णो अ॒श्वस्य॑ रे॒तो ब्र॒ह्मा॒ऽयं वा॒च : पे॒र॒मं व्यो॒म ॥१०॥
25.65.a	सु॒भू : स्व॒य॒म्भू : प्र॒थ॒मोऽन्त॑र्म॒हत्य॑र्ण॒वे ।
25.65.b	द॒धे ह॒ गर्भ॑मृ॒त्त्वियं॑ व्य॒तो जा॒त : प्र॒जाप॑ति : ॥११॥
25.66.a	हो॒ता यक्ष॑त्प्र॒जाप॑ति॒ः सोम॑स्य॒ महि॑म्न : ।
25.66.b	जु॒षतां॑ पि॒बतु॑ सो॒म॒ः होत॑ र्यज ॥१२॥
25.67.a	प्र॒जाप॑ते न त्वदे॒तान्य॑न्यो वि॒श्वा रू॒पाणि॑ परि॒ ता ब॑भूव ।
25.67.b	यत्का॑मास्ते जु॒हुम॑स्तन्नो अस्तु व॒य॒ःस्या॑म॒ पत॑यो र॒यीणा॑म् ॥१३॥ (१०)

हिरण्यगर्भो द्वे ॥२॥ य : प्राणतो द्वे ॥२॥ युञ्जन्ति नव ॥९॥ वायुष्ट्वा षट् ॥६॥
 प्राणाय तिस्रः ॥३॥ उत्सकथ्या द्वादश ॥१२॥ गायत्री षट् ॥६॥ कत्स्वा षट् ॥६॥
 क : स्तिदष्ट ॥८॥ का स्वित् त्रयोदश ॥१३॥ दशानुवाकेषु सप्तषष्टिः ॥६७॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

577

अयम् । सोमः । वृष्णः । अश्वस्य । रेतः । ब्रह्मा । अयम् । वाचः । परमम् ।
 व्योमेति वि = ओम् *॥१०॥ सुभूरिति सु = भूः । स्वयंभूरिति स्वयं = भूः ।
 प्रथमः । अन्तः । महति । अर्णवे * । दधे । ह । गर्भम् । ऋत्विग्यम् ।
 यतः । जातः । प्रजापतिरिति प्रजा = पतिः *॥११॥ होता । यक्षत् ।
 प्रजापतिमिति प्रजा = पतिम् । सोमस्य । महिम्नः * । जुषताम् । पिबतु ।
 सोमम् । होतः । यज *॥१२॥ प्रजापत इति प्रजा = पते । न । त्वत् ।
 एतानि । अन्यः । विश्वा । रूपाणि । परि । ता । बभूव * । यत्कामा इति यत्
 = कामाः । ते । जुहुमः । तत् । नः । अस्तु । वयम् । स्याम । पतयः ।
 रयीणाम् *॥१३॥१०॥२०८-५०=१५८॥ आहत्य पद संख्या ॥१०९६-१९६=
 ९००॥

इतिपञ्चविंशोऽध्यायः

॥ इतिपञ्चविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	25		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	55	29	26
2	54	17	37
3	123	6	117
4	133	38	95
5	54	9	45
6	168	0	168
7	80	18	62
8	85	0	85
9	136	29	107
10	208	50	158
Total	1096	196	900

॥ अथ षड् विंशोऽध्यायः ॥

अथ षड् विंशोऽध्यायः

26.1.a	अ॒श्व॒स्तूप॒रो गो॒मृ॒गस्ते प्रा॒जाप॒त्या : कृ॒ष्ण॒ग्री॒व आ॒ग्ने॒यो र॒राटे॑ ।
26.1.b	पु॒रस्ता॑ त्सा॒रस्व॒ती मे॒ष्य॒धस्ता॑द् ध॒न्वो : ॥१॥
26.2.a	आ॒श्विना॑ अ॒धो॒रामौ॑ बा॒ह्वो : सौ॒मापौ॒ष्ण : श्या॒मो ना॒भ्याꣳ सौ॒र्य॒यामौ॑ ।
26.2.b	श्वे॒तश्च॑ कृ॒ष्णश्च॑ पा॒र्श्वयो॑ : ॥२॥
26.3.a	त्वा॒ष्ट्रौ लो॒मश॑स॒क्थौ स॒क्थ्योवा॑य॒व्य : श्वे॒त : पु॒च्छ इ॒न्द्राय॑ स्व॒पस्या॑य वे॒हद्वै॑ष्ण॒वो वा॑मनः ।
26.3.b	रो॒हि॒तो धू॒म्रो॒रि॒तः क॒र्क॒न्धु॒रोहि॑तस्ते सौ॒म्या ब॒भ्रुर॒रुण॑ब॒भ्रु : शु॒क॒ब॒भ्रुस्ते वा॒रु॒णा : ॥३॥
26.4.a	शि॒तिर॒न्ध्रोऽन्य॑तः शि॒तिर॒न्ध्रः स॒मन्त॑शि॒तिर॒न्ध्रस्ते सा॑वि॒त्रा : शि॒तिबा॒हु र॒न्यतः॑ शि॒तिबा॒हु : स॒मन्त॑शि॒तिबा॒हुस्ते बा॑र्ह॒स्पत्याः॑ ।
26.4.b	पृ॒षती॑ क्षु॒द्रपृ॒षती॑ स्थू॒लपृ॒षती॑ ता मै॒त्राव॑रु॒ण्यः ॥४॥
26.5.a	शु॒द्ध॒वा॒लः स॒र्वशु॑द्ध॒वा॒लो म॒णिवा॑लस्त आ॒श्विना॑ : ।
26.5.b	श्ये॒तः श्ये॒ताक्षो॑ऽरु॒णस्ते रु॒द्राय॑ प॒शुप॑तये क॒र्णायामा॑ : ॥५॥
26.6.a	अ॒वलि॑प्ता रौ॒द्रा न॒भोरू॑पा : पा॒र्जन्याः॑ ।

अथ षड्विंशोऽध्यायः

ॐ अश्वः । तूपरः । गोमृग इति गो = मृगः । ते । प्राजापत्या इति प्राजा = पत्याः । कृष्णग्रीव इति कृष्ण = ग्रीवः । आग्नेयः । रराटे । पुरस्तात् । सारस्वती । मेषी । अधस्तात् । हन्वोः ॥१॥ आश्विनौ । अधोरा॑मा इत्यधः = रामौ । बाह्वोः । सौमा॑पौष्णः । श्यामः । नाभ्या॑म् । सौर्य॑यामौ । श्वेतः । च । कृष्णः । च । पार्श्वयोः ॥२॥ त्वाष्टौ । लोम॑शसक्था इति लोम॑श = सक्थौ । सक्थ्योः । वाय॑व्यः । श्वेतः । पुच्छे । इन्द्रा॑य । स्वप॑स्यायेति॒सु = अप॑स्याय । वेह॑त् । वैष्ण॑वः । वाम॑नः * । रोहि॑तः । धूम्र॑रोहित इति धूम्र॑ = रोहि॑तः । कर्क॑न्धुरोहित इति कर्क॑न्धु = रोहि॑तः । ते । सौम्याः । बभ्रुः । अरु॑णबभ्रु रित्य॑रुण = बभ्रुः । शु॒कब॑भ्रु रिति शु॒क = बभ्रुः । ते । वारु॑णाः ॥३॥ शि॒तिर॑न्ध्र इति शि॒ति = र॑न्ध्रः । अ॒न्यत॑श्शि॒तिर॑न्ध्र इत्य॒न्यतः॑ = शि॒तिर॑न्ध्रः । स॒मन्त॑शि॒तिर॑न्ध्र इति स॒मन्त॑ = शि॒तिर॑न्ध्रः । ते । सा॒वि॒त्राः । शि॒तिबा॑हुरिति शि॒ति = बा॑हुः । अ॒न्यत॑श्शि॒तिबा॑हु रित्य॒न्यतः॑ = शि॒तिबा॑हुः । स॒मन्त॑शि॒ति बा॑हु रिति स॒मन्त॑ = शि॒तिबा॑हुः । ते । बा॒र्ह॒स्प॒त्याः । पृ॒ष॒ती । क्षु॒द्रपृ॒ष ती॑ति क्षु॒द्र = पृ॒ष॒ती । स्थू॒लपृ॒ष ती॑ति स्थू॒ल = पृ॒ष॒ती । ताः । मै॒त्राव॑रुण्यः * ॥४॥ शु॒द्धवा॑ल इति शु॒द्ध = वा॑लः । स॒र्वशु॑द्धवा॒ल इति स॒र्वशु॑द्ध = वा॑लः । म॒णिवा॑ल इति म॒णि = वा॑लः । ते । आ॒श्वि॒नाः । श्ये॑तः । श्ये॑ताक्ष इति॒श्ये॒त = अ॒क्षः । अ॒रुणः । ते । रु॒द्राय॑ । प॒शु प॑तय इति प॒शु = प॑तये । क॒र्णाः । या॒माः ॥५॥ अ॒वलि॑प्ता इत्य॒व = लि॑प्ताः । रौ॒द्राः । न॒भो॒रूपा॑ इति न॒भः = रू॒पाः । पा॒र्ज॒न्याः * ।

26.6.b	पृ॒श्नि॑स्ति॒रश्ची॑न॒पृ॒श्नि॑ रू॒र्ध्व॑पृ॒श्नि॑स्ते मा॒रु॒ता : ॥६॥
26.7.a	फ॒ल्गु॒र्लो॒हि॒तो॒र्णी॑ प॒ल॒क्षी॑ ता : सा॒र॒स्व॒त्य : ।
26.7.b	प्ली॒हा॒कर्ण॑ : शु॒ण्ठा॒कर्णो॑ऽध्या॒लो॒ह॒कर्ण॑स्ते त्वा॒ष्ट्रा : ॥७॥
26.8.a	कृ॒ष्ण॒ग्री॒व : शि॒ति॒क॒क्षो॑ऽज्जि॒स॒क्थ॑स्त ऐ॒न्द्रा॒ग्ना : ।
26.8.b	कृ॒ष्णा॒ज्जि॒ र॒त्पा॒ज्जि॒ म॒हा॒ज्जि॑स्त उ॒ष॒स्या : ॥८॥
26.9.a	शि॒ल्पा॒ वै॒श्व॒दे॒व्यो॒ रो॒हि॒ण्य॒ स्र्य॑व॒यो वा॒चेऽवि॑ज्ञा॒ता अ॒दि॒त्यै ।
26.9.b	स॒रू॒पा धा॒त्रे व॑त्स॒त॒र्यो दे॒वा॒नां प॒त्नी॑भ्य : ॥९॥(१)

26.10.a	कृ॒ष्ण॒ग्री॒वा आ॒ग्ने॒या : शि॒ति॒भ्र॒वो व॑सू॒नां॑ रो॒हि॒ता रु॒द्रा॒णाम् ।
26.10.b	श्वे॒ता अ॒व॒रो॒कि॒ण आ॒दि॒त्या॒नां न॑भो॒रू॒पा : पा॒र्ज॒न्या : ॥१॥
26.11.a	उ॒न्न॒त ऋ॒ष॒भो वा॑म॒न॒स्त ऐ॒न्द्रा॒वै॒ष्ण॒वा उ॒न्न॒त : शि॒ति॒बा॒हु : शि॒ति॒पृ॒ष्ठ॒स्त ऐ॒न्द्रा॒बा॒र्ह॒स्प॒त्या : ।
26.11.b	शु॒क॒रू॒पा वा॒जि॒ना : क॒ल्मा॑षा आ॒ग्नि॒मा॒रु॒ता : श्या॒मा : पौ॒ष्णा : ॥२॥
26.12.a	ए॒ता ऐ॒न्द्रा॒ग्ना द्वि॒रू॒पा अ॒ग्नी॒षो॒मी॒या वा॑म॒ना अ॒न॒ड्वा॒ह आ॒ग्ना॒वै॒ष्ण॒वा : ।
26.12.b	व॒शा मै॒त्रा॒व॒रु॒ण्योऽन्य॑त॒ ए॒न्यो मै॒त्र्य : ॥३॥

पृश्निः । तिरश्चीनपृश्नि रिति तिरश्चीन = पृश्निः । ऊर्ध्व पृश्नि रित्यूर्ध्व = पृश्निः ।
 ते । मारुताः ॥६॥ फल्गूः । लोहितोर्णीति लोहित = उर्णी । पलक्षी । ताः ।
 सारस्वत्यः । प्लीहाकर्ण इति प्लीहा = कर्णः । शुण्ठाकर्ण इति शुण्ठा =
 कर्णः । अध्यालोहकर्ण इत्यध्यालोह = कर्णः । ते । त्वाष्ट्राः ॥७॥ कृष्णग्रीव
 इति कृष्ण = ग्रीवः । शितिकक्ष इति शिति = कक्षः । अज्जिसक्थ इत्यज्जि =
 सक्थः । ते । ऐन्द्राग्नाः । कृष्णाज्जि रिति कृष्ण = अज्जिः । अल्पाज्जि
 रित्यल्प = अज्जिः । महाज्जि रिति महा = अज्जिः । ते । उषस्याः *॥८॥
 शिल्पाः । वैश्वदेव्य इति वैश्व = देव्यः । रोहिण्यः । त्र्यवय इति त्रि = अवयः ।
 वाचे । अविज्ञाता इत्यवि = ज्ञाताः । अदित्यै । सरूपा इति स = रूपाः ।
 धात्रे । वत्सतर्यः । देवानाम् । पत्नीभ्यः *॥९॥ १॥११५-०=११५॥

कृष्णग्रीवा इति कृष्ण = ग्रीवाः । आग्नेयाः । शितिभ्रव इति शिति = भ्रवः ।
 वसूनाम् । रोहिताः । रुद्राणाम् । श्वेताः । अवरोकिण इत्यव = रोकिणः ।
 आदित्यानाम् । नभोरूपा इति नभः = रूपाः । पार्जन्याः *॥१॥ उन्नत
 इत्युत् = नतः । ऋषभः । वामनः । ते । ऐन्द्रावैष्णवाः । उन्नत इत्युत् =
 नतः । शितिबाहु रिति शिति = बाहुः । शितिपृष्ठ इति शिति = पृष्ठः । ते ।
 ऐन्द्राबार्हस्पत्याः । शुकरूपा इति शुक = रूपाः । वाजिनाः । कल्माषाः ।
 आग्निमारुताः । श्यामाः । पौष्णाः *॥२॥ एताः । ऐन्द्राग्नाः । द्विरूपा
 इति द्वि = रूपाः । अग्नीषोमीयाः । वामनाः । अनङ्गाहः । आग्नावैष्णवाः ।
 वशाः । मैत्रावरुण्यः । अन्यत एन्य इत्यन्यतः = एन्यः । मैत्र्यः *॥३॥

26.13.a	कृष्ण॑ग्री॒वा आ॒ग्नेया॒ ब॒भ्रवः॑ : सौ॒म्या : श्वे॒ता वा॒यव्या॑ अ॒विज्ञा॒ता अ॒दित्यै॑ ।
26.13.b	सरू॒पा धा॒त्रे वत्स॑त॒र्यो दे॒वानां॑ प॒त्नीभ्यः॑ ॥४॥
26.14.a	कृष्णा॑ भौ॒मा धू॒म्रा आ॒न्तरि॑क्षा बृ॒हन्तो॑ दि॒व्या : ।
26.14.b	श॒बला॑ वैद्यु॒ता : सि॒ध्मास्तार॑का : ॥५॥(२)

26.15.a	धू॒म्रान्व॑स॒न्ताया॑ ल॒भते॑ श्वे॒तान् ग्री॒ष्माय॑ कृष्णान् वर्षा॒भ्योऽरु॑णाञ्छ॒रदे॑ ।
26.15.b	पृष॑तो हे॒मन्ताय॑ पि॒शङ्गा॒ज्छि॒शिराय॑ ॥१॥
26.16.a	त्र्य॑वतो गाय॒त्र्यै पञ्चा॑वयस् त्रि॒ष्टुभे॑ दि॒त्यवा॒हो जग॑त्यै ।
26.16.b	त्रि॒वत्सा॑ अ॒नुष्टु॒भे तु॒र्यवा॑ह उ॒ष्णिहे॑ ॥२॥
26.17.a	प॒ष्ठवा॑हो वि॒राज॑ उ॒क्षाणो॑ बृ॒हत्या॑ ऋ॒षभाः॑ क॒कुभे॑ ।
26.17.b	अ॒न॒ड्वाहः॑ प॒ङ्क्त्यै॑ धे॒नवो॑ऽति॒च्छन्द॑से ॥३॥
26.18.a	कृष्ण॑ग्री॒वा आ॒ग्नेया॒ ब॒भ्रवः॑ : सौ॒म्या उ॒पध्व॑स्ता : सा॒वित्रा॑ वत्स॒त॒र्यः : सा॒रस्व॑त्यः : श्या॒मा : पौ॒ष्णा : ।
26.18.b	पृ॒श्नयो॑ मा॒रुता॑ ब॒हुरू॒पा वै॒श्वदे॒वा व॒शा द्या॑वापृ॒थिवी॑याः ॥४॥
26.19.a	उ॒क्ता : स॒ञ्चरा॑ ए॒ता ऐ॒न्द्राग्नाः॑ ।
26.19.b	कृष्णा॑ वा॒रुणाः॑ पृ॒श्नयो॑ मा॒रुताः॑ का॒यास्तू॒पराः॑ ॥५॥(३)

कृष्णग्रीवा इति कृष्ण = ग्रीवा : । आग्नेया : । बभ्रवः । सौम्या : । श्वेता : ।
 वायव्या : । अविज्ञाता इत्यवि = ज्ञाता : । अदित्यै । सरूपा इति स = रूपाः ।
 धात्रे । वत्सतर्यः । देवानाम् । पत्नीभ्यः *॥४॥ कृष्णाः । भौमाः । धूम्राः
 । आन्तरिक्षाः । बृहन्तः । दिव्याः । शबलाः । वैद्युताः । सिध्माः ।
 तारकाः *॥५॥२॥६१-०=६१॥

धूम्रान् । वसन्ताय । आ । लभते । श्वेतान् । ग्रीष्माय । कृष्णान् । वर्षाभ्यः ।
 अरुणान् । शरदे । पृषतः । हेमन्ताय । पिशङ्गान् । शिशिराय *॥१॥ त्र्यवय
 इति त्रि = अवयः । गायत्र्यै । पञ्चावय इति पञ्च = अवयः । (त्रिष्टुभे ।
 त्रिस्तुभ इति त्रि = स्तुभे) । दित्यवाह इति दित्य = वाहः । जगत्त्यै । त्रिवत्सा
 इति त्रि = वत्साः । (अनुष्टुभे । अनुस्तुभ इत्यनु = स्तुभे) । तुर्यवाह इति तुर्य
 = वाहः । उष्णिहे *॥२॥ पष्ठवाह इति पष्ठ = वाहः । विराज इति वि =
 राजे । उक्षाणः । बृहत्यै । ऋषभाः । ककुभे । अनङ्गाहः । पङ्क्त्यै । धेनवः
 । अतिच्छन्दस इत्यति = छन्दसे *॥३॥ कृष्णग्रीवा इति कृष्ण = ग्रीवाः ।
 आग्नेयाः । बभ्रवः । सौम्याः । उपध्वस्ता इत्युप = ध्वस्ताः । सावित्राः ।
 वत्सतर्यः । सारस्वत्यः । श्यामाः । पौष्णाः । पृथ्व्यः । मारुताः ।
 बहुरूपा इति बहु = रूपाः । वैश्वदेवा इति वैश्व = देवाः । वशाः ।
 द्यावापृथिवीयाः *॥४॥ उक्ताः । सञ्चरा इति सं = चराः । एताः ।
 ऐन्द्राग्नाः । कृष्णाः । वारुणाः । पृथ्व्यः । मारुताः । कायाः । तूपराः
 *॥५॥३॥६०-०=६०॥

26.20.a	अ॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते प्रथ॒मजा॑नाल॒भते॑ मरु॒द्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यः स॒वात्यान्॑ मरु॒द्भ्यो॑ गृ॒हमे॑धिभ्यो ब॒ष्कि॑हान् ।
26.20.b	मरु॒द्भ्यः॑ क्री॒ळिभ्यः॑ स॒सृष्टा॑न् मरु॒द्भ्यः॑ स्वत॒वद्भ्यो॑ऽनु॒सृष्टा॑न् ॥१॥
26.21.a	उ॒क्ताः स॒ञ्चरा॑ ए॒ता ऐ॒न्द्राग्राः॑ ।
26.21.b	प्रा॒शृङ्गा॑ मा॒हेन्द्रा॑ बहु॒रूपा॑ वै॒श्वक॑र्मणाः ॥२॥
26.22.a	धू॒म्रा ब॒भ्रुनी॑काशाः पि॒तृणां॑ सोम॒वतां॑ ब॒भ्रवो॑ धू॒म्रनी॑काशाः पि॒तृणां॑ ब॒र्हिष॑दाम् ।
26.22.b	कृ॒ष्णा ब॒भ्रुनी॑काशाः पि॒तृणा॑म॒ग्निष्वा॑त्ताना॒ङ् कृ॒ष्णाः पृ॑ष॒न्तस्त्रै॑य॒म्बकाः॑ ॥३॥
26.23.a	उ॒क्ताः स॒ञ्चरा॑ ए॒ता शु॒नासी॑रीयाः ।
26.23.b	श्वे॒ता वा॑य॒व्याः श्वे॒ताः सौ॒र्याः॑ ॥४॥
26.24.a	वस॒न्ताय॑ क॒पिञ्ज॑ला ना॒लभ॑ते ग्री॒ष्माय॑ क॒लवि॑ङ्का॒न्वर्षा॑भ्य स्ति॒त्तिरी॑ञ्छ॒रदे॑ वर्ति॒काः ।
26.24.b	हे॒मन्ता॑य क॒करा॑ञ्छि॒शिरा॑य वि॒ककरा॑न् ॥५॥(४)
26.25.a	स॒मुद्रा॑य शि॒शुमा॑रा॒नाल॑भते प॒र्जन्या॑य म॒ण्डूका॑न॒द्भ्यो म॑त्स्यान् ।

अग्रये । अनीकवत इत्यनीक = वते । प्रथमजानिति प्रथम = जान् । आ । लभते । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । सान्तपनेभ्य इति सां = तपनेभ्यः । सवात्यानिति स = वात्यान् । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । गृहमेधिभ्य इति गृहमेधि = भ्यः । बष्किहान् । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । क्रीळिभ्य इति क्रीळि = भ्यः । ससृष्टानिति सं = सृष्टान् । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । स्वतवद्भ्य इति स्वतवत् = भ्यः । अनुसृष्टानित्यनु = सृष्टान् *॥१॥ उक्ताः । सञ्चरा इति सं = चराः । एताः । ऐन्द्राग्राः । (प्राशृङ्गाः । प्रशृङ्गा इति प्र = शृङ्गाः) । माहेन्द्रा इति माहा = इन्द्राः । बहुरूपा इति बहु = रूपाः । वैश्वकर्मणा इति वैश्व = कर्मणाः *॥२॥ धूम्राः । (बभ्रुनीकाशाः । बभ्रुनिकाशा इति बभ्रु = निकाशाः) । पितृणाम् । सोमवता मिति सोम = वताम् । बभ्रवः । (धूम्रनीकाशाः । धूम्रनिकाशा इति धूम्र = निकाशाः । पितृणाम् । (बर्हिषदाम् । बर्हिसदा मिति बर्हि = सदाम्) । कृष्णाः । (बभ्रुनीकाशाः । बभ्रुनिकाशा इति बभ्रु = निकाशाः) । पितृणाम् । (अग्निष्वात्तानाम् । अग्निस्वात्ताना मित्यग्नि = स्वात्तानाम्) । कृष्णाः । पृषन्तः । त्रैयंबकाः *॥३॥ उक्ताः । सञ्चरा इति सं = चराः । एताः । शुनासीरीयाः । श्वेताः । वायव्याः । श्वेताः । सौर्याः *॥४॥ वसन्ताय । कपिज्जलान् । आ । लभते । ग्रीष्माय । कलविङ्कान् । वर्षाभ्यः । तित्तिरीन् । शरदे । वर्तिकाः । हेमन्ताय । ककरान् । शिशिराय । विककरा निति वि = ककरान् *॥५॥४॥६२-३=५९॥

समुद्राय । शिशुमारा निति शिशु = मारान् । आ । लभते । पर्जन्याय । मण्डूकान् । अद्भ्य इत्यत् = भ्यः । मत्स्यान् ।

26.25.b	मित्राय कुलीपयान्वरुणाय नाक्रान् ॥१॥
26.26.a	सोमाय ह॒सानालभते वायवे बलाका इन्द्राग्निभ्यां क्रुञ्जान् ।
26.26.b	मित्राय मदगून् वरुणाय चक्रवाकान् ॥२॥
26.27.a	अग्नये कुटरूनालभते वनस्पतिभ्य उलूकानग्नीषोमाभ्यां चाषान् ।
26.27.b	अश्विभ्याम् मयूरान् मित्रावरुणाभ्यां कपोतान् ॥३॥
26.28.a	सोमाय लबानालभते त्वष्ट्रे कौलीकान् गोषादी देवानां पत्नीभ्यः ।
26.28.b	कुलीका देवजामिभ्योऽग्नये गृहपतये पारुष्णान् ॥४॥
26.29.a	अह्ने पारावतानालभते रात्र्यै सीचापूरहोरात्रयोः सन्धिभ्यो जतूः ।
26.29.b	मासेभ्यो दात्यौहान्तसंवत्सराय महतः सुपर्णान् ॥५॥(५)

26.30.a	भूम्या आखूनालभतेऽन्तरिक्षाय पाङ्क्त्रान् दिवे कशान् ।
26.30.b	दिग्भ्यो नकुलान् बभ्रुका नवान्तरदिशाभ्यः ॥१॥
26.31.a	वसुभ्य ऋश्यानालभते रुद्रेभ्यो ररूनादित्येभ्यो न्यङ्कून् ।
26.31.b	विश्वेभ्यो देवेभ्यः पृषतान्त्साध्येभ्यः कुलुङ्गान् ॥२॥
26.32.a	ईशानाय परस्वत आलभते मित्राय गौरान्वरुणाय महिषान् ।
26.32.b	बृहस्पतये गवयाश्स्त्वष्ट्र उष्ट्रान् ॥३॥
26.33.a	प्रजापतये पुरुषान् हस्तिन आलभते वाचे प्लुषीन् ।
26.33.b	चक्षुषे मशकाञ्छ्रोत्राय भृङ्गाः ॥४॥

मित्राय॑ । कुलीपयान्॑ । वरुणाय॑ । नाक्रान् *॥१॥ सोमाय॑ । ह॒स॒सान् । आ ।
 ल॒भ॒ते । वा॒यवे॑ । ब॒लाकाः॑ । इन्द्रा॑ग्निभ्या मि॒तीन्द्रा॑ग्नि = भ्याम् । कु॒श्चान् ।
 मित्राय॑ । म॒द्रून् । वरुणाय॑ । चक्र॑वाका नि॒ति चक्र॑ = वा॒कान् *॥२॥ अ॒ग्नये॑ ।
 कु॒टरून् । आ । ल॒भ॒ते । वन॑स्पतिभ्य इति वन॑स्पति = भ्यः । उ॒लू॒कान् ।
 अ॒ग्नीषो॒माभ्याम् । चा॒षान् । अ॒श्विभ्या॑ मि॒त्यश्वि॑ = भ्याम् । म॒यू॒रान् ।
 मि॒त्रावरु॑णाभ्याम् । क॒पो॒तान् *॥३॥ सोमाय॑ । ल॒बान् । आ । ल॒भ॒ते । त्वष्ट्रे॑ ।
 कौली॑कान् । (गो॒षादीः॑ । गो॒सादी॑ रिति गो = सा॒दीः) । दे॒वाना॑म् । प॒त्नी॒भ्यः ।
 कुली॑काः । दे॒वजा॑मिभ्य इति दे॒वजा॑मि = भ्यः । अ॒ग्नये॑ । गृ॒हप॑तय इति गृ॒ह
 = प॑तये । पा॒रु॒ष्णान् *॥४॥ अ॒न्हे । पा॒राव॑तान् । आ । ल॒भ॒ते । रा॒त्र्यै ।
 सी॒चापूः॑ । अ॒हो॒रा॒त्रयोः॑ । स॒न्धिभ्य॑ इति स॒न्धि = भ्यः । ज॒तूः । मा॒से॒भ्यः ।
 दा॒त्यौ॒हान् । सँव॑त्सराय॑ । म॒हतः॑ । सु॒पर्णा॑ नि॒ति सु॑ = प॒र्णान् *॥५॥५॥६४-
 ०=६४॥

भू॒म्यै । आ॒खून् । आ । ल॒भ॒ते । अ॒न्तरि॑क्षाय । पा॒ङ्क्त्रान् । दि॒वे । क॒शा॒न् ।
 दि॒ग्भ्य॑ इति दिक् = भ्यः । न॒कु॒लान् । ब॒भ्रुकान् । अ॒वा॒न्तरि॑क्षाभ्य इत्य॒वा॒न्तर॑ =
 दि॒शाभ्यः॑ *॥१॥ व॒सु॒भ्य इति॑ व॒सु = भ्यः । ऋ॒श्यान् । आ । ल॒भ॒ते । रु॒द्रेभ्यः॑
 । रु॒रून् । आ॒दि॒त्येभ्यः॑ । न्य॒ङ्कून् । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । पृ॒ष॒तान् ।
 सा॒ध्येभ्यः॑ । कु॒लु॒ङ्गान् *॥२॥ ई॒शा॒नाय॑ । प॒र॒स्वतः॑ । आ । ल॒भ॒ते । मि॒त्राय॑ ।
 गौ॒रान् । वरु॑णाय । म॒हिषान् । बृ॒ह॒स्प॒तये॑ । ग॒व॒यान् । त्वष्ट्रे॑ । उ॒ष्ट्रान् *॥३॥
 प्र॒जाप॑तय इति प्र॒जा = प॑तये । पु॒रुषान् । ह॒स्ति॒नः॑ । आ । ल॒भ॒ते । वा॒चे ।
 प्लु॒षीन् । चक्षु॑षे । म॒श॒कान् । श्रो॒त्राय॑ । भृ॒ङ्गाः *॥४॥

26.34.a	प्रजाप॑तये च वा॒यवे॑ च गो॒मृ॒गो व॑रु॒णायार॑ण्यो मे॒षो य॒माय॑ कृ॒ष्णो मनु॑ष्यरा॒जाय॑ म॒र्कटः॑ ।
26.34.b	शा॒र्दूलाय॑ रोहि॒दृष॑भाय॒ गव॑यी क्षिप्र॒श्येना॑य वर्ति॒का नील॑ङ्गो : कृ॒मि : समु॑द्राय॒ शिशु॑मारो हि॒मव॑ते ह॒स्ती ॥५॥(६)

26.35.a	म॒यु : प्रा॑जाप॒त्य उ॒लो ह॒लि॒क्ष्णो वृ॑षद॒शस्ते॑ धा॒त्रे दि॒शां क॒ङ्को धु॒ङ्क्षाऽऽ॒ग्रेयी॑ ।
26.35.b	क॒लवि॑ङ्को लोहि॒ताहि॑ : पु॒ष्कर॑सादस्ते त्वा॒ष्ट्रा वा॒चे क्रु॑ञ्च : ॥१॥
26.36.a	सो॒माय॑ कु॒लुङ्ग॑ आ॒रण्योऽजो॑ न॒कुलः॑ श॒का ते पौ॒ष्णा : क्रो॒ष्टा मा॒यो॒रिन्द्र॑स्य गौ॒रमृ॑गः ।
26.36.b	पि॒द्वो न्य॑ङ्कु : क॒क्कट॑स्तेऽनु॒मत्यै॑ प्र॒तिश्रु॑त्कायै च॒क्रवा॑कः ॥२॥
26.37.a	सौ॒री ब॒लाका॑ शा॒र्गः सृ॒जयः॑ श॒याण्ड॑कस्ते मै॒त्रा : सर॑स्व॒त्यै शा॒रिः पु॒रुष॑वाक् श्वा॒विद्वौ॒मी ।
26.37.b	शा॒र्दूलो॑ वृ॒कः पृ॒दाकु॑स्ते म॒न्यवे॑ सर॒स्वते॑ शु॒कः पु॒रुष॑वाक् ॥३॥
26.38.a	सु॒पर्णः॑ पा॒र्जन्य॑ आ॒तिवा॑हसो द॒र्विदा॑ ते वा॒यवे बृ॑ह॒स्पत॑ये वा॒चस्प॑तये पै॒ङ्गरा॑जोऽल॒ज आ॑न्त॒रिक्षः॑ ।
26.38.b	प्ल॒वो म॒दुर्म॑त्स्यस्ते न॒दीप॑तये द्या॒वापृ॑थि॒वीयः॑ कूर्मः॑ ॥४॥

प्रजाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा = प॑तये । च । वा॒यवे॑ । च । गो॒मृग॑ इति॑ गो = मृ॒ग : ।
 व॒रुणा॑य । आ॒र॒ण्य : । मे॒ष : । य॒माय॑ । कृ॒ष्ण : । म॒नुष्य॑राजायेति॑ म॒नुष्य॑ =
 रा॒जाय॑ । म॒र्कटः॑ । शा॒र्दूलाय॑ । रो॒हित् । ऋ॒षभा॑य । ग॒वयी॑ । क्षि॒प्रश्ये॑नायेति॑
 क्षि॒प्र = श्ये॑नाय॑ । वर्ति॑का । नी॒लङ्गो : । कृ॒मि : । स॒मु॒द्राय॑ । शि॒शुमा॑र इति॑
 शि॒शु = मा॑र : । हि॒मव॑त इति॑ हि॒म = व॑ते । ह॒स्ती *॥५॥६॥७२-०=७२॥

म॒यु : । प्रा॒जाप॑त्य इति॑ प्रा॒जा = प॑त्य : । उ॒ल : । ह॒लि॒क्ष्णः॑ । वृ॒षद॑श्च इति॑
 वृ॒ष = द॑श्च : । ते । धा॒त्रे । दि॒शाम् । क॒ङ्क : । धु॒ङ्क्षा । आ॒ग्नेयी॑ ।
 क॒लवि॑ङ्क : । लो॒हिता॑हिरिति॑ लो॒हित = अ॒हि : । पु॒ष्कर॑साद इति॑ पु॒ष्कर = सा॒द
 : । ते । त्वा॒ष्ट्रा : । वा॒चे । क्रु॒ञ्च : *॥१॥ सो॒माय॑ । कु॒लुङ्गः॑ । आ॒र॒ण्य : ।
 अ॒ज : । न॒कुलः॑ । श॒का । ते । पौ॒ष्णा : । क्रो॒ष्टा । मा॒यो : । इन्द्र॑स्य ।
 गौ॒रमृ॑ग इति॑ गौ॒र = मृ॒ग : । पि॒द्वः । न्य॒ङ्कु : । क॒क्कटः॑ । ते । अ॒नु॒म॒त्या
 इत्य॑नु = म॒त्यै । प्र॒तिश्रु॑त्काया इति॑ प्र॒ति = श्रु॑त्कायै । च॒क्रवा॑क इति॑ च॒क्र = वा॒क
 : *॥२॥ सौ॒री । ब॒लाका॑ । शा॒र्गः । सृ॒जयः॑ । श॒याण्ड॑क इति॑ श॒य = आ॒ण्डक
 : । ते । मै॒त्रा : । सर॑स्वत्यै । शा॒रिः । पु॒रुष॑वागिति॑ पु॒रुष = वाक् । (श्वा॒वित्
 । श्व॒विदि॑ति श्व = वि॒त्) । भौ॒मी । शा॒र्दूलः॑ । वृ॒कः । पृ॒दाकुः॑ । ते । म॒न्यवे॑
 । सर॑स्वते । शु॒कः । पु॒रुष॑वागिति॑ पु॒रुष = वाक् *॥३॥ सु॒पर्ण॑ इति॑ सु = पर्ण
 : । पा॒र्जन्यः॑ । आ॒ति : । वा॒हसः॑ । द॒र्विदि॑ति द॒र्वि = दा । ते । वा॒यवे॑ ।
 बृ॒हस्प॑तये । वा॒च : । प॑तये । पै॒ङ्गरा॑ज इति॑ पै॒ङ्ग = रा॒ज : । अ॒लजः॑ ।
 आ॒न्तरि॑क्षः । प्ल॒वः । म॒द्गुः । म॒त्स्यः॑ । ते । न॒दीप॑तय इति॑ न॒दी = प॑तये ।
 द्या॒वापृ॑थि॒वीयः॑ । कूर्मः॑ *॥४॥

26.39.a	पुरुषमृगश्चन्द्रमसो गोधा कालका दारवाघाटस्ते वनस्पतीनां कृकवाकु : सावित्रो हंसो वातस्य ।
26.39.b	नाक्रो मकर : कुलीपयस्तेऽकूपारस्य ह्लियै शल्यक : ॥५॥७॥

26.40.a	एण्यहो मण्डूको मूषिका तित्तिरिस्ते सर्पाणां लोपाश आश्विन : कृष्णो रात्र्यै ।
26.40.b	ऋक्षो जतू : सुषिलीका त इतरजनानां जहका वैष्णवी ॥१॥
26.41.a	अन्यवापोऽर्धमासानामृश्यो मयुर : सुपर्णस्ते गन्धर्वाणामपा मुद्रो मासां कश्यप : ।
26.41.b	रोहित्कुण्डुणाची गोलत्तिका तेऽप्सरसाम् मृत्यवेऽसित : ॥२॥
26.42.a	वर्षाहू ऋतूना माखु : कशो मान्थालस्ते पितृणां बलायाजगरो वसूनां कपिञ्जल : ।
26.42.b	कपोत उलूक : शशस्ते निर्ऋत्यै वरुणायारण्यो मेष : ॥३॥
26.43.a	शिवत्र आदित्यानामुष्ट्रो घृणीवान् वार्ध्नीनसस्ते मत्या अरण्याय सृमरो रू रौद्र : ।
26.43.b	क्रयि : कुटरुर्दात्यौहस्ते वाजिनां कामाय पिक : ॥४॥

पुरुषमृग इति पुरुष = मृग : । चन्द्रमसः । गोधा । कालका । (दावाघाटः ।
 दावाघाट इति दारु = आघातः) । ते । वनस्पतीनाम् । कृकवाकुः । सावित्रः
 । हंसः । वातस्य । नाक्रः । मकरः । कुलीपयः । ते । अकूपारस्य । ह्यै
 । शल्यकः *॥५॥७॥९५-०= ९५॥

एणी । अन्हः । मण्डूकः । मूषिका । तित्तिरिः । ते । सर्पणाम् । लोपाशः
 । आश्विनः । कृष्णः । रात्र्यै । ऋक्षः । जतूः । सुषिलीकेति सु = षिलीका
 । ते । इतरजनाना मिती तर = जनानाम् । जहका । वैष्णवी *॥१॥ अन्यवाप
 इत्यन्य = वापः । अर्धमासाना मित्यर्ध = मासानाम् । ऋश्यः । मयूरः ।
 सुपर्ण इति सु = पर्णः । ते । गन्धर्वाणाम् । अपाम् । उद्रः । मासाम् । कश्यपः
 । रोहित् । कुण्डुणाची । गोलत्तिका । ते । अप्सरसाम् । मृत्यवे । असितः
 *॥२॥ वर्षाहू रिति वर्ष = आहूः । ऋतूनाम् । आखुः । कशः । मान्थालः
 । ते । पितृणाम् । बलाय । अजगरः । वसूनाम् । कपिञ्जलः । कपोतः ।
 उलूकः । शशः । ते । निऋत्या इति निः = ऋत्यै । वरुणाय । आरण्यः ।
 मेषः *॥३॥ श्वित्रः । आदित्यानाम् । उष्ट्रः । (घृणीवान् । घृणिवा निति
 घृणि = वान्) । वार्धीनसः । ते । मत्यै । अरण्याय । सृमरः । रुरुः । रौद्रः
 । कयिः । कुटरुः । दात्यौहः । ते । वाजिनाम् । कामाय । पिकः
 *॥४॥

26.44.a	खड्गो वैश्वदेव : श्वा कृष्ण : कर्णो गर्दभस्तरक्षुस्ते रक्षसामिन्द्राय सूकर : ।
26.44.b	सिंहो मारुत : कृकलास : पिप्पका शकुनिस्ते शरव्यायै विश्वेषां देवानाम् पृषत : ॥५॥(८)

अश्वस्तूपरो नव ॥९॥ कृष्णग्रीवा पञ्च ॥५॥ धूम्रान्वसन्ताय पञ्च ॥५॥ अग्नयेऽनीकवते
पञ्च ॥५॥ समुद्राय शिशुमारान् पञ्च ॥५॥ भूम्या आखून् पञ्च ॥५॥ मयु : प्राजापत्य
पञ्च ॥५॥ एण्यह इति पञ्च ॥५॥ अष्टानुकाकेषु चतुश्चत्वारिंशत् ॥४४॥

॥ इति शुक्लयजु : काण्वसंहितायां षड् विंशोऽध्याय : ॥

खङ्गः । वैश्वदेव इति वैश्व = देवः । श्वा । कृष्णः । कर्णः । गर्दभः ।
 तरक्षुः । ते । रक्षसाम् । इन्द्राय । सूकरः । सिंहः । मारुतः । कृकलासः ।
 पिप्पका । शकुनिः । ते । शरव्यायै । विश्वेषाम् । देवानाम् । पृषतः ।
 *॥५॥८॥९४-०=९४॥ आहत्य पद संख्या ॥६२३-३=६२०॥

इतिषड्विंशोऽध्यायः

॥ इतिषड्विंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	26		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	115	0	115
2	61	0	61
3	60	0	60
4	62	3	59
5	64	0	64
6	72	0	72
7	95	0	95
8	94	0	94
Total	623	3	620

॥ अथ सप्तविंशोऽध्यायः ॥

अथ सप्तविंशोऽध्यायः

27.1.a	शादन् दद्विरवकां दन्तमूलैर्मृदं बस्वैस्तेगान्दष्ट्राभ्यां सरस्वत्या अग्रजिह्वं जिह्वाया उत्सादम् ।
27.1.b	अवक्रन्देन तालु वाजं हनुभ्यामप आस्येन वृषण माण्डाभ्याम् ॥१॥
27.2.a	आदित्यान् श्मश्रुभिः पन्थानं भ्रूभ्यां द्यावापृथिवी वर्तोभ्यां विद्युतङ् कनीनकाभ्याम् ।
27.2.b	शुक्लाय स्वाहा कृष्णाय स्वाहा पार्याणि पक्ष्माण्यवार्या इक्षवोऽवार्याणि पक्ष्माणि पार्या इक्षवः ॥२॥(१)

27.3.a	वातम् प्राणेनापानेन नासिके उपयाममधरेणौष्ठेन सदुत्तरेण ।
27.3.b	प्रकाशेनान्तरमनूकाशेन बाह्यं त्रिवेष्यं मूर्ध्ना स्तनयित्नुं निर्बाधेनाशनिम् मस्तिष्केण विद्युतङ् कनीनकाभ्याम् ॥१॥
27.4.a	कर्णाभ्यां श्रोत्रं श्रोत्राभ्यां कर्णौ तेदनीमधरकण्ठेनापः शुष्ककण्ठेन चित्तं मन्याभिः ।
27.4.b	अदितिं शीर्ष्णां निर्वृतिं त्रिर्जर्जल्येन शीर्ष्णां सङ्क्रोशैः प्राणान् रेष्माणं स्तुपेन ॥२॥(२)

अथ सप्तविंशोऽध्यायः

ॐ शादम् । दद्विरिति दत् = भिः । अवकाम् । दन्तमूलै रिति दन्त = मूलैः ।
 मृदम् । बस्वैः । तेगाम् । दष्टाभ्याम् । सरस्वत्यै । अग्रजिह्व मित्यग्र = जिह्वम्
 । जिह्वायाः । उत्सादमित्युत् = सादम् । अवक्रन्देनेत्यव = क्रन्देन । तालु ।
 वाजम् । हनुभ्या मिति हनु = भ्याम् । अपः । आस्येन । वृषणम् । आण्डाभ्याम्
 ॥१॥ आदित्यान् । श्मश्रुभि रिति श्मश्रु = भिः । पन्थानम् । भ्रूभ्याम् ।
 द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । वर्तोभ्या मिति वर्तः = भ्याम् । विद्युत मिति
 वि = द्युतम् । कनीनकाभ्याम् । शुक्लाय । स्वाहा । कृष्णाय । स्वाहा । पार्याणि
 । पक्ष्माणि । अवार्याः । इक्षवः । अवार्याणि । पक्ष्माणि । पार्याः । इक्षवः
 *॥२॥१॥४०-०=४०॥

वातम् । प्राणेन । अपानेनेत्यप - आनेन । नासिके इति नासिके । उपयाममित्युप
 = यामम् । अधरेण । ओष्ठेन । सत् । उत्तरेणेत्युत् = तरेण । प्रकाशेनेति प्र =
 काशेन । अन्तरम् । (अनूकाशेन । अनुकाशेनेत्यनु = काशेन) । बाह्यम् ।
 निवेषमिति नि = वेषम् । मूर्ध्ना । स्तनयित्नुम् । निर्बाधेनेति निः = बाधेन ।
 अशनिम् । मस्तिष्केण । विद्युत मिति वि = द्युतम् । कनीनकाभ्याम् ॥१॥
 कर्णाभ्याम् । श्रोत्रम् । श्रोत्राभ्याम् । कर्णौ । तेदनीम् । अधरकण्ठेनेत्यधर =
 कण्ठेन । अपः । शुष्ककण्ठेनेति शुष्क = कण्ठेन । चित्तम् । मन्याभिः ।
 अदितिम् । शीर्ष्णा । निर्ऋति मिति निः = ऋतिम् । निर्जर्जल्ये नेति निः =
 जर्जल्येन । शीर्ष्णा । सङ्क्रोशै रिति सं = क्रोशैः । प्राणान् । रेष्माणम् । स्तुपेन
 *॥२॥२॥४०-०=४०॥

27.5.a	म॒श॒का॒न्के॒शैरि॒न्द्रः॑ स्व॒प॒सा॒ व॒हेन॑ बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ श॒कु॒नि॒सा॒देन॑ कू॒र्मान् ।
27.5.b	श॒फैरा॒क्रम॑णः॒ स्थू॒रा॒भ्यामृ॒क्ष॒लाभिः॑ क॒पि॒ञ्ज॒लान् ॥१॥
27.6.a	ज॒वं ज॒ङ्घा॒भ्याम॒ध्वानं॑ बा॒हु॒भ्यां जा॒म्बी॒लेना॑र॒ण्य म॒ग्नि॒म॒तिरु॒ग्भ्याम् ।
27.6.b	पू॒षण॑न् दो॒र्भ्याम॒श्विना॑ अ॒सा॒भ्याः॑ रु॒द्रः॑ रो॒रा॒भ्याम् ॥२॥(३)

27.7.a	अ॒ग्ने : प॒क्ष॒ति॒र्वायो॑र्निप॒क्ष॒ति रि॒न्द्रस्य॑ तृ॒तीया॒ऽपां च॒तु॒र्थी ।
27.7.b	अ॒दि॒त्यै प॒ञ्च॒मीन्द्रा॑ण्यै ष॒ष्ठी म॒रुता॑ः स॒प्त॒मी बृ॒ह॒स्प॒तेर॒ष्ट॒मी ।
27.7.c	अ॒र्य॒म्णो न॒व॒मी धा॒तुर्द॒श॒मीन्द्र॑स्यैका॒दशी॑ व॒रु॒णस्य॑ द्वा॒दशी॑ य॒मस्य॑ त्रयो॒दशी॑ ॥१॥(४)

27.8.a	इ॒न्द्रा॒ग्न्यो : प॒क्ष॒ति : सर॑स्व॒त्यै नि॒प॒क्ष॒ति॒र्मित्र॑स्य तृ॒तीया॒सोम॑स्य च॒तु॒र्थी ।
27.8.b	नि॒र्ऋ॒त्यै प॒ञ्च॒म्य॒ग्री॒षोम॑यो : ष॒ष्ठी सर्पा॑णाः स॒प्त॒मी वि॒ष्णोर॒ष्ट॒मी ।
27.8.c	पू॒षणो॑ न॒व॒मी त्व॒ष्टुर्द॒श॒मीन्द्र॑स्यैका॒दशी॑ व॒रु॒णस्य॑ द्वा॒दशी॑ य॒म्यै त्रयो॒दशी॑ ।
27.8.d	द्या॒वापृ॒थि॒व्योर्दक्षि॑णं पा॒श्वं वि॒श्वेषां॑ दे॒वाना॑मु॒त्तर॑म् ॥१॥(५)

27.9.a	म॒रुता॑ः स्क्न्धा वि॒श्वेषां॑ दे॒वाना॑म् प्रथ॒मा की॒क॒सा रु॒द्राणा॑न् द्वि॒तीया॑ऽऽदि॒त्याना॑न् तृ॒तीया॑ वा॒यो : पु॒च्छ॒म॒ग्री॒षोम॑यो भा॒स॒दौ ।
--------	---

मशकान् । केशैः । इन्द्रम् । स्वपसेति सु = अपसा । वह्नेन । बृहस्पतिम् ।
 शकुनिसादेनेति शकुनि = सादेन । कूर्मान् । शकैः । आक्रमण मित्या = क्रमणम् ।
 स्थूराभ्याम् । ऋक्षलाभिः । कपिज्जलान् ॥१॥ जवम् । जङ्घाभ्याम् ।
 अध्वानम् । बाहुभ्या मिति बाहु = भ्याम् । जांबीलेन । अरण्यम् । अग्निम् ।
 अतिरुग्भ्या मित्यति रुक् = भ्याम् । पूषणम् । दोर्भ्यामिति दोः = भ्याम् ।
 अश्विनौ । अश्वसाभ्याम् । रुद्रम् । रोराभ्याम् *॥२॥३॥२७-०=२७॥

अग्नेः । पक्षतिः । वायोः । निपक्षति रिति नि = पक्षतिः । इन्द्रस्य । तृतीया ।
 अपाम् । चतुर्थी । अदित्यै । पञ्चमी । इन्द्राण्यै । षष्ठी । मरुताम् । सप्तमी ।
 बृहस्पतेः । अष्टमी । अर्यम्णः । नवमी । धातुः । दशमी । इन्द्रस्य ।
 एकादशी । वरुणस्य । द्वादशी । यमस्य । त्रयोदशीति त्रयः = दशी
 *॥१॥४॥२६-०=२६॥

इन्द्राग्न्योः । पक्षतिः । सरस्वत्यै । निपक्षति रिति नि = पक्षतिः । मित्रस्य ।
 तृतीया । सोमस्य । चतुर्थी । निर्ऋत्या इति निः = ऋत्यै । पञ्चमी ।
 अग्नीषोमयोः । षष्ठी । सर्पाणाम् । सप्तमी । विष्णोः । अष्टमी । पूष्णः ।
 नवमी । त्वष्टुः । दशमी । इन्द्रस्य । एकादशी । वरुणस्य । द्वादशी । यम्यै ।
 त्रयोदशीति त्रयः = दशी । द्यावापृथिव्योः । दक्षिणम् । पार्श्वम् । विश्वेषाम् ।
 देवानाम् । उत्तरम् *॥१॥५॥३२-०=३२॥

मरुताम् । स्कन्धाः । विश्वेषाम् । देवानाम् । प्रथमा । कीकसा । रुद्राणाम् ।
 द्वितीया । आदित्यानाम् । तृतीया । वायोः । पुच्छम् । अग्नीषोमयोः । भासदौ ।

27.9.b	क्रु॒ञ्चौ श्रो॒णिभ्या॑ मि॒न्द्राबृ॒हस्प॑ती ऊ॒रुभ्या॑म् मि॒त्रावरु॑णा अ॒ल्गाभ्या॑ मा॒क्रम॑णꣳ स्था॒राभ्या॑ ब॒लं कु॑ष्ठाभ्याम् ॥१॥(६)
--------	---

27.10.a	पू॒षणं॑ व॒निष्ठु॑नाऽन्धा॒हीन्त्स्थू॑ल॒गुद॑या स॒र्पा॒न्गुदा॑भिर्वि॒हृत॑ आ॒न्त्रैर॒पो व॒स्तिना॑ वृ॒षण॑ मा॒ण्डाभ्या॑म् ।
27.10.b	वा॒जिनꣳ॑ शे॒पेन॑ प्र॒जाꣳ॑ रे॒तसा॑ चा॒षान् पि॒त्तेन॑ प्र॒दरान् पा॒युना॑ कू॒ष्माञ्छ॑क॒पिण्डैः॑ : ॥१॥(७)

27.11.a	इ॒न्द्रस्य॑ क्रो॒ळोऽदि॑त्यै पा॒जस्य॑न् दि॒शां ज॒त्रवोऽदि॑त्यै भ॒सत् ।
27.11.b	जी॒मूता॑न्हृ॒दयौ॑प॒शेना॑न्तरि॒क्षं पु॒रीत॑ता ॥१॥
27.12.a	नभ॑ उ॒दये॑ण च॒क्रवा॑कौ म॒तस्ना॑भ्यां दि॒वं वृ॒क्षाभ्या॑ङ् गि॒रीन्प्ला॑शिभिः ।
27.12.b	उ॒पला॑न्प्ली॒हा व॒ल्मीका॑न्क्लो॒मभि॑र्ग्लौ॒भि गु॒ल्मान्हि॑राभिः स्र॒वन्तीः॑ ।
27.12.c	हृ॒दान् कु॒क्षिभ्या॑ꣳ स॒मुद्र॑ मु॒दरे॑ण वै॒श्वान॑रं भ॒स्मना॑ ॥२॥(८)

27.13.a	वि॒धृति॑ न्नाभ्या॑ घृ॒तꣳ र॒सेना॑पो यू॒ष्णा म॒रीची॑र्वि॒प्रुङ्भिर्नी॑हार मू॒ष्मणा॑ शी॒नं व॑स॒या प्रु॒ष्वा अ॒श्रुभिः॑ ।
---------	--

क्रुञ्चौ । श्रोणिभ्या मिति श्रोणि = भ्याम् । इन्द्राबृहस्पती इतीन्द्रा बृहस्पती ।
 ऊरुभ्या मित्यूरु = भ्याम् । मित्रावरुणौ । अल्गाभ्याम् । आक्रमण मित्या =
 क्रमणम् । स्थूराभ्याम् । बलम् । कुष्ठाभ्याम् *॥१॥६॥२४-०=२४॥

पूषणम् । वनिष्ठुना । अन्धाहीनित्यन्ध = अहीन् । स्थूलगुदयेति स्थूल = गुदया ।
 सर्पान् । गुदाभिः । विहृत इति वि = हृतः । आन्त्रैः । अपः । वस्तिना ।
 वृषणम् । आण्डाभ्याम् । वाजिनम् । शेषेन । प्रजामिति प्र = जाम् । रेतसा ।
 चाषान् । पित्तेन । प्रदरानिति प्र = दरान् । पायुना । कूष्मान् । शकपिण्डै रिति
 शक = पिण्डैः *॥१॥७॥२२-०=२२॥

इन्द्रस्य । क्रोळः । अदित्यै । पाजस्यम् । दिशाम् । जत्रवः । अदित्यै । भसत्
 । जीमूतान् । हृदयौपशेन । अन्तरिक्षम् । (पुरीतता । पुरिततेति पुरि = तता
)॥१॥ नभः । उदयेण । चक्रवाका इति चक्र = वाकौ । मतस्नाभ्याम् । दिवम्
 । वृक्काभ्याम् । गिरीन् । प्लाशिभि रिति प्लाशि = भिः । उपलान् । प्लीन्हा ।
 वल्मीकान् । क्लोमभि रिति क्लोम = भिः । ग्लौभिः । गुल्मान् । हिराभिः ।
 स्रवन्तीः । हृदान् । कुक्षिभ्या मिति कुक्षि = भ्याम् । समुद्रम् । उदरेण ।
 वैश्वानरम् । भस्मना *॥१॥८॥३४-०=३४॥

विधृति मिति वि = धृतिम् । नाभ्या । घृतम् । रसेन । अपः । यूष्णा । मरीची
 : । विप्रुडिभि रिति विप्रुट् = भिः । नीहारम् । ऊष्मणा । शीनम् । वसया ।
 प्रुष्वाः । अश्रुभि रित्यश्रु = भिः ।

27.13.b	ह्ला॒दुनी॑र्दू॒षीका॑भि र॒स्ना र॒क्षाऽसि॑ चि॒त्राण्य॑ङ्गै न॒क्षत्रा॑णि रू॒पेण॑ पृथि॒वी त्त्व॒चा जु॒म्बका॑य स्वाहा॑ ॥१॥(९)
---------	---

27.14.a	हि॒रण्य॑ग॒र्भः स॒मव॑र्तताग्रे भू॒तस्य॑ जा॒तः प॒तिरे॑क आसीत् ।
27.14.b	स दा॑धार पृथि॒वी न्द्या॑मु॒तेमां॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥१॥
27.15.a	यः प्रा॑णतो नि॒मिष॑तो म॒हित्वै॒क इ॒द्राजा॑ जग॒तो ब॒भूव॑ ।
27.15.b	य ई॒शे अस्य॑ द्वि॒पद॑श्चतु॒ष्पदः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥२॥
27.16.a	यस्ये॒मे हि॒मव॑न्तो म॒हित्वा॑ यस्य॑ स॒मुद्र॑र॒सया॑ सहाहुः ।
27.16.b	यस्ये॒माः प्र॒दिशो॑ यस्य॑ बा॒हू कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥३॥
27.17.a	य आ॒त्मदा॑ ब॒लदा॑ यस्य॑ वि॒श्व उपा॑सते प्र॒शिषं॑ व्यस्य॑ दे॒वाः ।
27.17.b	यस्य॑ छा॒याऽमृ॑तं व्यस्य॑ मृ॒त्युः कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥४॥(१०)

27.18.a	आ॒नो भ॒द्राः क्र॑त॒वो य॑न्तु वि॒श्वतो॑ऽद॒ब्धासो॑ अ॒परी॑तास उ॒द्भिदः॑ ।
27.18.b	दे॒वा नो॒ यथा॑ स॒दमि॑द् वृ॒धे अ॒सन् न॑प्रा॒युवो॑ र॒क्षितारो॑ दि॒वेदि॑वे ॥१॥

ह्रादुनी : । दूषीकाभि : । अस्ता । रक्षांसि । चित्राणि । अङ्गैः । नक्षत्राणि ।
रूपेण । पृथिवीम् । त्वचा । जुम्बकाय । स्वाहा *॥१॥९॥२६-०=२६॥

हिरण्यगर्भ इति हिरण्य = गर्भ : । सम् । अवर्तत । अग्रे । भूतस्य । जात : ।
पति : । एक : । आसीत् * । स : । दाधार । पृथिवीम् । द्याम् । उत । इमाम्
। कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम *॥१॥ य : । प्राणत : । निमिषत इति नि
= मिषत : । महित्वेति महि = त्वा । एक : । इत् । राजा । जगत : । बभूव
* । य : । ईशे । अस्य । द्विपद इति द्वि = पद : । (चतुष्पद : । चतुः पद
इति चतुः = पद :) । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम *॥२॥ यस्य । इमे ।
हिमवन्त इति हिम = वन्त : । महित्वेति महि = त्वा । यस्य । समुद्रम् । रसया
। सह । आहु : * । यस्य । इमा : । प्रदिश इति प्र = दिश : । यस्य । बाहू
इति बाहू । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम *॥३॥ य : । आत्मदा इत्यात्म
= दा : । बलदा इति बल = दा : । यस्य । विश्वे । उपासत इत्युप = आसते ।
प्रशिष मिति प्र = शिषम् । यस्य । देवा : * । यस्य । छाया । अमृतम् । यस्य
। मृत्यु : । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम *॥४॥१०॥७३-३७=३६॥

आ । न : । भद्रा : । क्रतव : । यन्तु । विश्वत : । अदब्धास : । अपरीतास
इत्यपरि = इतास : । उद्भिद इत्युत् = भिद : * । देवा : । न : । यथा । सदम्
। इत् । वृधे । असन् । अप्रायुव इत्यप्र = आयुव : । रक्षितारः । दिवेदिव इति
दिवे = दिवे *॥१॥

27.19.a	दे॒वाना॑म् भ॒द्रा सु॒मति॑ ऋ॒जूय॑तां दे॒वाना॑ः रा॒तिर॒भि नो॑ नि॒वर्त॑ताम् ।
27.19.b	दे॒वाना॑ः स॒ख्यमु॑प॒सेदि॑मा व॒यं दे॒वा न॒ आयुः॑ प्र॒तिर॑न्तु जी॒वसे॑ ॥२॥
27.20.a	ना॒नपूर्॑व्या नि॒विदा॑ हू॒महे व॒यं भ॒गम् मि॒त्रम॑दि॒ति न॒दक्ष॑म॒सिध॑म् ।
27.20.b	अ॒र्यम॑णं व॒रुण॑ः सो॒मम॑शि॒विना॒ सर॑स्वती न : सु॒भगा॑ म॒यस्कर॑त् ॥३॥
27.21.a	तन्नो॑ वा॒तो म॒योभु॑ वा॒तु भे॒षजं॑ तन्मा॒ता पृ॒थि॒वी तत् पि॒ता द्यौः ।
27.21.b	तद् ग्रा॒वाणः॑ सो॒मसु॑तो म॒योभु॑व स्तद॒शि॒विना॒ शृ॒णु॒तं धि॒ष्ण्या॒ युव॑म् ॥४॥
27.22.a	तमी॑शा॒नं ज॒गत॑स्त॒स्थुष॑स्पति॒न् धि॒यं जि॒न्व म॑व॒से हू॒महे व॒यम् ।
27.22.b	पू॒षा नो॑ य॒था वे॒दसा॑ म॒सद् वृ॒धे र॒क्षिता॑ पा॒युर॑द॒ब्धः स्व॑स्तये ॥५॥
27.23.a	स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्च॑वा : स्व॒स्ति न॒ : पू॒षा वि॒श्ववे॑दा : ।
27.23.b	स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अ॒रि॒ष्टने॑मि : स्व॒स्ति नो॑ बृ॒हस्प॑ति॒र्दधा॑तु ॥६॥
27.24.a	पृ॒षद॑श्वा म॒रुतः॑ पृ॒श्निमा॑तर : शु॒भंय्या॑वा॒नो वि॒दथे॑षु ज॒ग्मयः॑ ।
27.24.b	अ॒ग्नि॒जिह्वा॑ म॒नवः॑ सू॒रच॑क्ष॒सो वि॒श्वे नो॑ दे॒वा अ॒वसा॑ऽऽग॒मन् नि॒ह ॥७॥
27.25.a	भ॒द्रं क॑र्णे॒भिः शृ॑णु॒याम॑ दे॒वा भ॒द्रं प॑श्ये॒माक्ष॑भि॒र्यज॑त्रा : ।

दे॒वाना॑म् । भ॒द्रा । सु॒मति॑रिति सु = मतिः । (ऋजू॒यता॑म् । ऋजू॒यता॑ मित्यृ॒जु =
 य॒ताम्) । दे॒वाना॑म् । रा॒तिः । अ॒भि । नः । नि । वर्त॑ताम् * । दे॒वाना॑म् ।
 स॒ख्यम् । उप॑ । से॒दिम् । व॒यम् । दे॒वाः । नः । आ॒युः । प्र । ति॒रन्तु ।
 जी॒वसे॑ * ॥२॥ ता॒न् । पू॒र्वया॑ । नि॒विदे॑ति नि = वि॒दा । हू॒महे । व॒यम् । भ॒गम्
 । मि॒त्रम् । अ॒दि॒तिम् । दक्ष॑म् । अ॒स्निध॑म् * । अ॒र्यम॑णम् । व॒रुण॑म् । सो॒मम् ।
 अ॒श्विना॑ । सर॑स्वती । नः । सु॒भगे॑ति सु = भ॒गा । म॒यः । क॒रत् * ॥३॥ तत्
 । नः । वा॒तः । म॒योभ्वि॑ति म॒यः = भु । वा॒तु । भे॒षज॑म् । तत् । मा॒ता ।
 पृ॒थि॒वी । तत् । पि॒ता । द्यौः * । तत् । ग्रा॒वा॒णः । सो॒मसु॑त इति सो॒म = सु॑त
 : । म॒योभु॑व इति म॒यः = भु॒वः । तत् । अ॒श्विना । शृ॒णु॒तम् । धि॒ष्ण्या । यु॒वम्
 * ॥४॥ तम् । ई॒शा॒नम् । ज॒ग॒तः । त॒स्थुषः॑ । प॒तिम् । धि॒यज्जि॑न्वमिति धि॒यं
 = जि॑न्वम् । अ॒वसे॑ । हू॒महे । व॒यम् * । पू॒षा । नः । य॒था । वे॒दसा॑म् । अ॒सत्
 । वृ॒धे । र॒क्षि॒ता । पा॒युः । अ॒दब्धः॑ । स्व॒स्तये॑ * ॥५॥ स्व॒स्ति । नः । इन्द्रः॑
 । वृ॒द्धश्र॑वा इति वृ॒द्ध = श्र॒वाः । स्व॒स्ति । नः । पू॒षा । वि॒श्ववे॑दा इति वि॒श्व =
 वे॑दाः * । स्व॒स्ति । नः । ता॒क्ष्यः । अ॒रि॒ष्टने॑मि रित्यरि॒ष्ट = ने॑मिः । स्व॒स्ति ।
 नः । बृ॒हस्प॑तिः । द॒धातु॑ * ॥६॥ पृ॒षद॑श्वा इति पृ॒षत् = अ॒श्वाः । म॒रुतः॑ ।
 पृ॒श्निमा॑तर इति पृ॒श्नि = मा॒तरः । शु॒भं॒य्यावा॑न इति शु॒भं = या॒वा॒नः । वि॒दथै॑षु ।
 ज॒ग्म॒यः * । अ॒ग्निजि॑ह्वा इत्यग्नि॑ = जि॒ह्वाः । म॒न॒वः । सू॒रच॑क्षस इति सू॒र =
 च॑क्षसः । वि॒श्वे । नः । दे॒वाः । अ॒वसा॑ । आ । ग॒मन् । इ॒ह * ॥७॥ भ॒द्रम् ।
 क॒र्णेभिः॑ । शृ॒णु॒याम॑ । दे॒वाः । भ॒द्रम् । प॒श्येम॑ । अ॒क्षभि॑ रित्यक्ष = भिः ।
 य॒जत्राः॑ * ।

27.25.b	स्थिरैरङ्गै॑ स्तुष्टु॒वाꣳसस्त॒नूभि॑ व्य॒शेम॒ दे॒वाहि॑तं॒ व्यदा॑युः ॥८॥
27.26.a	श॒तमि॑न्नु श॒रदो॑ अ॒न्ति दे॒वा य॒त्रा न॑श्च॒क्रा ज॒रस॑न् त॒नूना॑म् ।
27.26.b	पु॒त्रासो॑ य॒त्र पि॒तरो॑ भ॒वन्ति॑ मा नो॒ म॒ध्या री॑रिष॒तायु॑ र्गन्तोः ॥९॥
27.27.a	अ॒दि॒ति द्यौँ॑ र॒दि॒ति र॒न्तरि॑क्ष म॒दि॒ति मा॒ता स पि॒ता स पु॒त्रः ।
27.27.b	वि॒श्वे दे॒वा अ॒दि॒तिः प॒ञ्च ज॒ना अ॒दि॒ति र्जा॑त म॒दि॒ति र्ज॑नि॒त्वम् ॥१०॥(११)

27.28.a	मा नो॒ मि॒त्रो व॑रु॒णो अ॒र्यमा॑यु॒रिन्द्र॑ ऋ॒भुक्षा॑ म॒रुतः॑ परि॒ख्यन् ।
27.28.b	यद् वा॒जिनो॑ दे॒वजा॑तस्य स॒प्तेः प्र॒वक्ष्या॑मो वि॒दथे॑ वी॒र्या॑णि ॥१॥
27.29.a	यन् नि॒र्णिजा॑ रे॒क्णसा॑ प्रावृ॒तस्य॑ रा॒तिं गृ॒भीतां॑ मु॒खतो॑ नयन्ति ।
27.29.b	सु॒प्राङ्जो॑ मे॒भ्यद् वि॒श्वरूप॑ इन्द्रा॒पूष्णो॑ः प्रि॒यम॑प्येति पाथः ॥२॥
27.30.a	ए॒ष च्छा॑गः पु॒रो अ॒श्वेन॑ वा॒जिना॑ पू॒ष्णो भा॒गो नी॑यते वि॒श्वदे॑व्यः ।
27.30.b	अ॒भिप्रि॑यं॒ व्यत्पु॑रोळा॒श म॑र्व॒ता त्वष्टे॑दे॒नꣳ सौ॑श्र॒वसा॑य जि॒न्वति॑ ॥३॥
27.31.a	यद्भ॒विष्य॑ मृ॒तुशो॑ दे॒वयानं॑ त्रि॒र्मानु॑षाः पर्य॒श्वं न॑यन्ति ।
27.31.b	अ॒त्रा पू॒ष्णः प्र॒थमो॑ भा॒ग ए॒ति यज्ञं॑ दे॒वेभ्यः॑ प्र॒तिवे॑दयन् न॒जः ॥४॥

स्थिरैः । अङ्गैः । (तुष्टुवा॑ः । तुस्तुवा॑ः इति तुस्तु = वा॑ः ।) तनूभिः । वि । अशेम । देवहित मिति देव = हितम् । यत् । आयुः *॥८॥ शतम् । इत् । नु । शरदः । अन्ति । देवाः । यत्र । नः । चक्र । जरसम् । तनूनाम् * । पुत्रासः । यत्र । पितरः । भवन्ति । मा । नः । मध्या । (रीरिषत । रिरिष तेति रिरिषत) । आयुः । गन्तोः *॥९॥ अदितिः । द्यौः । अदितिः । अन्तरिक्षम् । अदितिः । माता । सः । पिता । सः । पुत्रः * । विश्वे । देवाः । अदितिः । पञ्च । जनाः । अदितिः । जातम् । अदितिः । जनित्वमिति जनि = त्वम् *॥१०॥११॥१८८-०=१८८॥

मा । नः । मित्रः । वरुणः । अर्यमा । आयुः । इन्द्रः । ऋभुक्षाः । मरुतः । परि । ख्यन् * । यत् । वाजिनः । देवजा तस्येति देव = जातस्य । सप्तेः । प्रवक्ष्याम इति प्र = वक्ष्यामः । विदथे । वीर्याणि *॥१॥ यत् । (निर्णिजा । निर्निजेति निः = निजा) । रेक्णसा । प्रावृतस्य । रातिम् । गृभीताम् । मुखतः । नयन्ति * । सुप्रा ङिति सु = प्राङ् । अजः । मेम्यत् । विश्वरूप इति विश्व = रूपः । इन्द्रापूष्णोः । प्रियम् । अपि । एति । पार्थः *॥२॥ एषः । छागः । पुरः । अश्वेन । वाजिना । पूष्णः । भागः । नीयते । विश्वदेव्य इति विश्व = देव्यः * । अभिप्रिय मित्यभि = प्रियम् । यत् । पुरोळाशम् । अर्वता । त्वष्टा । इत् । एनम् । सौश्रवसाय । जिवति *॥३॥ यत् । हविष्यम् । ऋतुश इत्यृतु = शः । देवयान मिति देव = यानम् । त्रिः । मानुषाः । परि । अश्वम् । नयन्ति * । अत्र । पूष्णः । प्रथमः । भागः । एति । यज्ञम् । देवेभ्यः । प्रतिवेदय न्ति प्रति = वेदयन् । अजः *॥४॥

27.32.a	होता॑ऽध्व॒र्यु रा॒वया अ॒ग्निमि॒न्धो ग्रा॒वग्रा॒भ उ॒त श॑ऽस्ता सु॒विप्र॑ : ।
27.32.b	तेन॑ य॒ज्ञेन॑ स्वर॒ङ्कृतेन॑ स्वि॒ष्टेन॑ व॒क्षणा आ॑ पृ॒णध्व॑म् ॥५॥
27.33.a	यूप॑त्र॒स्का उ॒त ये यूप॑वा॒हा श॒चषालं॑ य्ये अ॒श्वयूप॑ाय तक्ष॑ति ।
27.33.b	ये चा॒र्वते॑ प॒चन॑ऽ सं॒भर॑न्त्यु॒तो तेषा॑म॒भिगूर्ति॑र्न इ॒न्वतु॑ ॥६॥
27.34.a	उप॑ प्रा॒गात्सु॒मन्मे॑ऽधा॒यि म॒न्म दे॒वाना॑ मा॒शा उप॑ वी॒तपृ॑ष्ठ : ।
27.34.b	अ॒न्वेनं॑ वि॒प्रा ऋ॑ष॒यो म॒दन्ति॑ दे॒वाना॑म् पु॒ष्टे च॒कृमा॑ सु॒बन्धु॑म् ॥७॥
27.35.a	यद् वा॒जिनो॑ दा॒म स॒न्दान॑ म॒र्वतो॑ या शी॒र्षण्या॑ र॒शना॑ र॒ज्जुर॑स्य ।
27.35.b	यद्वा॑ घा॒स्य प्र॒भृत॑मा॒स्ये तृ॒णऽ सर्वा॑ ता ते अ॒पि दे॒वेष्व॑स्तु ॥८॥(१२)

27.36.a	यद॑श्व॒स्य क्र॒विषो॑ म॒क्षिका॑ऽऽश॒ यद्वा॑ स्वरौ स्व॒धितौ॑ रि॒प्तम॑स्ति ।
27.36.b	यद् ध॒स्तयो॑ : श॒मितु॑र्य॒न्नखे॑षु सर्वा॑ ता ते अ॒पि दे॒वेष्व॑स्तु ॥९॥
27.37.a	यदू॑व॒ध्य मु॒दर॑स्याप॒वाति॑ य आ॒मस्य॑ क्र॒विषो॑ ग॒न्धो अ॑स्ति ।
27.37.b	सु॒कृता॑ तच्छ॒मितारः॑ : कृ॒ण्वन्तू॑त मे॒धऽशृत॑पा॒कम् प॑चन्तु ॥१०॥

होता । अध्वर्युः । आवया इत्या = वयाः । अग्रिमिन्ध इत्यग्रिम् = इन्धः ।
 ग्रावग्राभ इति ग्राव = ग्राभः । उत । शश्स्ता । सुविप्र इति सु = विप्रः * ।
 तेन । यज्ञेन । स्वरङ्कृते नेति सु = अरङ्कृतेन । स्विष्टे नेति सु = इष्टेन ।
 वक्षणाः । आ । पृणध्वम् *॥५॥ यूपव्रस्का इति यूप = व्रस्काः । उत । ये ।
 यूपवाहा इति यूप = वाहाः । चषालम् । ये । अश्वयूपायेत्यश्व = यूपाय । तक्षति
 * । ये । च । अर्वते । पचनम् । संभरन्तीति सं = भरन्ति । उतो इत्युतो ।
 तेषाम् । अभिगूर्ति रित्यभि = गूर्तिः । नः । इन्वतु *॥६॥ उप । प्र । अगात्
 । सुमदिति सु = मत् । मे । अधायि । मन्म । देवानाम् । आशाः । उप ।
 वीतपृष्ठ इति वीत = पृष्ठः * । अनु । एनम् । विप्राः । ऋषयः । मदन्ति ।
 देवानाम् । पुष्टे । चकृम । सुबन्धु मिति सु = बन्धुम् *॥७॥ यत् । वाजिनः ।
 दाम । सन्दान मिति सं = दानम् । अर्वतः । या । शीर्षण्या । रशना । रज्जुः ।
 अस्य * । यत् । वा । घ । अस्य । प्रभृत मिति प्र = भृतम् । आस्ये । तृणम् ।
 सर्वा । ता । ते । अपि । देवेषु । अस्तु *॥८॥१२॥१४७-०=१४७॥

यत् । अश्वस्य । क्रविषः । मक्षिका । आश । यत् । वा । स्वरौ । स्वधिता इति
 स्व = धितौ । रिप्तम् । अस्ति * । यत् । हस्तयोः । शमितुः । यत् । नखेषु ।
 सर्वा । ता । ते । अपि । देवेषु । अस्तु *॥१॥ यत् । ऊर्वध्यम् । उदरस्य ।
 अपवातीत्यप = वाति । यः । आमस्य । क्रविषः । गन्धः । अस्ति * ।
 सुकृतेति सु = कृता । तत् । शमितारः । कृण्वन्तु । उत । मेधम् । शृतपाक
 मिति शृत = पाकम् । पचन्तु *॥२॥

27.38.a	य॒त्ते गा॒त्राद॒ग्निना॑ प॒च्यमा॑ना द॒भि शूलं॑ नि॒हत॑स्याव॒धाव॑ति ।
27.38.b	मा तद् भूम्या॑ मा॒श्लिष॑न्मा तृ॒णेषु॑ दे॒वेभ्य॑ स्तदु॒शद्भ्यो॑ रा॒तम॑स्तु ॥३॥
27.39.a	ये वा॒जिन॑म् परि॒पश्य॑न्ति प॒क्वं य्य॑ ई॒माहुः॑ सु॒रभि॑र्नि॒हर॑ति ।
27.39.b	ये चा॒र्वतो॑ मा॒स॒भि॒क्षा मु॒पास॑त उ॒तो ते॒षाम॑भि॒गूर्ति॑र्न इ॒न्वतु॑ ॥४॥
27.40.a	यन्त्री॑क्ष॒णं मा॒स॒स्पच॑न्या उ॒खाया॑ या पा॒त्राणि॑ यू॒ष्ण आ॒सेच॑नानि ।
27.40.b	ऊ॒ष्मण्या॑ऽपि॒धाना॑ च॒रूणा॑म॒ङ्का : सू॒ना : परि॑ भू॒षन्त्य॑श्वम् ॥५॥
27.41.a	मा त्वाऽ॒ग्नि॒ध्वन॑यीद् धू॒मग॑न्धि म॒र्खा भ्रा॑ज॒न्त्यभि॑ वि॒क्त ज॒घ्नि : ।
27.41.b	इष्टं॑ वी॒त म॑भि॒गूर्तं॑ व॒षट्कृतं॑ तं दे॒वास : प्रति॑ गृ॒भ्णन्त्य॑श्वम् ॥६॥
27.42.a	नि॒क्रम॑णं नि॒षद॑नं वि॒वर्त॑नं य्य॒च्च प॒ङ्गीश॑म॒र्वत : ।
27.42.b	यच्च॑ प॒पौ यच्च॑ घा॒सिं ज॒घास॑ सर्वा ता ते अपि॑ दे॒वेष्व॑स्तु ॥७॥(१३)
27.43.a	यद॑श्वा॒य वा॒स उप॑स्तृ॒णन्त्य॑धी॒वासं॑ य्या हि॒र॒ण्यान्य॑स्मै ।
27.43.b	स॒न्दान॑ म॒र्वन्तं॑ प॒ङ्गीशं॑ प्रि॒या दे॒वेष्व॑ा या॒मय॑न्ति ॥१॥(१४)

यत् । ते । गात्रात् । अग्निना । पच्यमानात् । अभि । शूलम् । निहतस्येति नि =
 हतस्य । अवधाव तीत्यव = धावति * । मा । तत् । भूम्याम् । आ । शिलषत् ।
 मा । तृणेषु । देवेभ्यः । तत् । उशद्ध्य इत्युशत् = भ्यः । रातम् । अस्तु
 *॥३॥ ये । वाजिनम् । परिपश्यन्तीति परि = पश्यन्ति । पक्कम् । ये । ईम् ।
 आहुः । सुरभिः । निः । हर । इति * । ये । च । अर्वतः । मा५सभिक्षा
 मिति मा५स = भिक्षाम् । उपासत इत्युप = आसते । उतो इत्युतो । तेषाम् ।
 अभिगूर्ति रित्यभि = गूर्तिः । नः । इन्वतु *॥४॥ यत् । नीक्षण मिति नि =
 ईक्षणम् । मा५स्पचन्याः । उखायाः । या । पात्राणि । यूष्णः ।
 आसेचनानीत्या = सेचनानि * । ऊष्मण्या । अपिधानेत्यपि = धाना । चरुणाम् ।
 अङ्काः । सूनाः । परि । भूषन्ति । अश्वम् *॥५॥ मा । त्वा । अग्निः ।
 ध्वनयीत् । धूमगन्धि रिति धूम = गन्धिः । मा । उखा । भ्राजन्ती । अभि ।
 वित्त । जघ्निः * । इष्टम् । वीतम् । अभिगूर्त मित्यभि = गूर्तम् । वषट्कृत मिति
 वषट् = कृतम् । तम् । देवासः । प्रति । गृभ्णन्ति । अश्वम् *॥६॥ निक्रमण
 मिति नि = क्रमणम् । (निषदनम् । निसदन मिति नि = सदनम्) । विवर्तन
 मिति वि = वर्तनम् । यत् । च । पङ्गीशम् । अर्वतः * । यत् । च । पपौ । यत्
 । च । घासिम् । जघास । सर्वा । ता । ते । अपि । देवेषु । अस्तु *॥७॥
 १३॥१३७-०=१३७॥

यत् । अश्वाय । वासः । उपस्तृणन्तीत्युप = स्तृणन्ति । अधीवासम् । या ।
 हिरण्यानि । अस्मै * । सन्दान मिति सं = दानम् । अर्वन्तम् । पङ्गीशम् । प्रिया ।
 देवेषु । आ । (यामयन्ति । यमयन्तीति यमयन्ति) *॥१॥१४॥ १५-०=१५॥

27.44.a	इ॒मा नु॒ कं भु॒वना॑ सी॒षधा॑ मे॒न्द्रश्च॑ वि॒श्वे च॑ दे॒वा : ।
27.44.b	आ॒दि॒त्यै रि॒न्द्र : स॒ग॒णो म॒रुद्भि॑ र॒स्मभ्य॑म् भे॒षजा॑ क॒रत् ।
27.44.c	य॒ज्ञश्च॑ न॒स्तन्व॑श्च॒ प्र॒जाश्चा॑दि॒त्यैरि॒न्द्र : स॒ह सी॒षधा॑ति ॥१॥
27.45.a	अ॒ग्रे त्वं नो॒ अन्त॑म॒ उत॑ त्रा॒ता शि॒वो भ॒वा व॒रूथ्यः॑ ।
27.45.b	व॒सु॒र॒ग्निर्व॑सु॒श्रवा॑ अ॒च्छा न॒क्षि द्यु॒मत्त॑म॒ रयि॑ न्दा : ।
27.45.c	तं त्वा॑ शोचि॒ष्ठ दी॒दिवः॑ सु॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे स॒खिभ्यः॑ ॥२॥ (१५)

शादं दद्विर्द्वे ॥२॥ वातं प्राणेन द्वे ॥२॥ मशकान्केशैरिति द्वे ॥२॥ अग्रे : पक्षतिरेका ॥१॥ इन्द्राग्न्यो : पक्षतिरेका ॥१॥ मारुताः स्कन्धा एका ॥१॥ पूषणं वनिष्ठुनेत्येका ॥१॥ इन्द्रस्य क्रोळो द्वे ॥२॥ विधृतिमेका ॥१॥ हिरण्यगर्भश्चतस्रः ॥४॥ आ नो भद्रा दश ॥१०॥ मा नो मित्रोऽष्ट ॥८॥ यदश्वस्य सप्त ॥७॥ यदश्वायैका ॥१॥ इमा नु कं द्वे ॥२॥ पञ्चदशानुवाकेषु पञ्चचत्वारिंशत् ॥४५॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां सप्त विंशोऽध्यायः ॥

इ॒मा । नु॒ । क॒म् । भु॒व॒ना । (सी॒ष॒धा॒म । सी॒स॒धा॒मे॒ति॒ सी॒स॒धा॒म) । इ॒न्द्रः । च॒
 । वि॒श्वे॑ । च॒ । दे॒वाः * । आ॒दि॒त्यैः । इ॒न्द्रः । स॒ग॒ण इति॑ स = ग॒णः ।
 म॒रु॒द्भि॒ रिति॑ म॒रुत् = भिः॑ । अ॒स्म॒भ्य॒म् । भे॒ष॒जा । क॒र॒त् * । य॒ज्ञ॒म् । च॒ । नः॒
 । त॒न्व॒म् । च॒ । प्र॒जा॒मि॒ति॒ प्र = जा॒म् । च॒ । आ॒दि॒त्यैः । इ॒न्द्रः । स॒ह । (सी॒ष॒धा॒ति । सी॒स॒धा॒ती॒ति॒ सी॒स॒धा॒ति) * ॥१॥ अ॒ग्ने॑ । त्व॒म् । नः॒ । अ॒न्त॒मः ।
 उ॒त । त्रा॒ता । शि॒वः । भ॒व । व॒रू॒थ्यः * । व॒सुः । अ॒ग्निः । व॒सु॒श्र॒वा इति॑
 व॒सु = श्र॒वाः । अ॒च्छ । न॒क्षि । द्यु॒म॒त्त॒म मि॒ति॒ द्यु॒म॒त् = त॒मम् । र॒यि॒म् । दाः॒
 * । त॒म् । त्वा । शो॒चि॒ष्ठ । दी॒दि॒व इति॑ दी॒दि = वः॑ । सु॒म्ना॒य । नू॒न॒म् । ई॒म॒हे
 । स॒खि॒भ्य इति॑ स॒खि = भ्यः॑ * ॥२॥ १५॥ ५३-२५=२८॥ आ॒ह॒त्य प॒द सं॒ख्या
 ॥८८४-६२=८२२॥

इति सप्तविंशोऽध्यायः

॥ इति सप्तविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	27		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	40	0	40
2	40	0	40
3	27	0	27
4	26	0	26
5	32	0	32
6	24	0	24
7	22	0	22
8	34	0	34
9	26	0	26
10	73	37	36
11	188	0	188
12	147	0	147
13	137	0	137
14	15	0	15
15	53	25	28
Total	884	62	822

॥ अथाष्टा विंशोऽध्यायः ॥

अथाष्टा विंशोऽध्यायः

28.1.a	अग्निश्च पृथिवी च सन्नते ते मे सन्नमतामदो वायुश्चाऽन्तरिक्षञ्च सन्नते ते मे सन्नमतामद आदित्यश्च द्यौश्च सन्नते ते मे सन्नतामद आपश्च वरुणश्च सन्नते ते मे सन्नमतामद : ।
28.1.b	सप्त सप्तसदो अष्टमी भूतसाधनी ॥१॥
28.2.a	सकामां (२) - अध्वनस्कुरु सज्ज्ञानमस्तु मेऽमुना ।
28.2.b	यथेमां वाचङ् कल्याणी मावदानि जनेभ्यः ॥२॥
28.3.a	ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च ।
28.3.b	प्रियो देवानां दक्षिणायै दातुरिह भूयासमयं मे कामः समृध्यता मुप माऽदो नमतु ॥३॥(१)

28.4.a	बृहस्पते अति यदर्यो अर्हाद् द्युमद् विभाति क्रतुमज्जनेषु ।
28.4.b	यद् दीदयच्छवस ऋतप्रजात तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रम् ।
28.4.c	उपयामगृहीतोऽसि बृहस्पतये त्वैष ते योनि बृहस्पतये त्वा ॥१॥(२)

28.5.a	इन्द्र गोमं त्रिहा याहि पिबा सोमं शतक्रतो ।
28.5.b	विद्यद्भिर्ग्राविभिः सुतम् ।

अथ अष्टाविंशोऽध्यायः

ॐ अग्निः । च । पृथिवी । च । सन्नते इति सं = नते । ते इति ते । मे । सम् । नमताम् । अदः । वायुः । च । अन्तरिक्षम् । च । सन्नते इति सं = नते । ते इति ते । मे । सम् । नमताम् । अदः । आदित्यः । च । द्यौः । च । सन्नते इति सं = नते । ते इति ते । मे । सम् । नमताम् । अदः । आपः । च । वरुणः * । च । सन्नते इति सं = नते । ते इति ते । मे । सम् । नमताम् । अदः । सप्त । सप्तसद इति सं = सदः । अष्टमी । भूतसाधनीति भूत = साधनी * ॥१॥ सकामा निति स = कामान् । अध्वनः । कुरु । सज्ज्ञान मिति सं = ज्ञानम् । अस्तु । मे । अमुना * । यथा । इमाम् । वाचम् । कल्याणीम् । आवदानीत्या = वदानि । जनेभ्यः * ॥२॥ ब्रह्मराजन्याभ्याम् । शूद्राय । च । अर्याय । च । स्वाय । च । अरणाय * । च । प्रियः । देवानाम् । दक्षिणायै । दातुः । इह । भूयासम् । अयम् । मे । कामः । सम् । ऋध्यताम् । उप । मा । अदः । नमतु * ॥३॥ १॥ ८१-२७=५४॥

बृहस्पते । अति । यत् । अर्यः । अर्हात् । द्युमदिति द्यु = मत् । विभातीति वि = भाति । क्रतुम दिति क्रतु = मत् । जनेषु * । यत् । दीदयत् । शवसा । ऋतप्रजातेत्यृत = प्रजाप । तत् । अस्मासु । द्रविणम् । धेहि । चित्रम् * । उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीतः । असि । बृहस्पतये । त्वा । एषः । ते । योनिः । बृहस्पतये । त्वा * ॥१॥ २॥ २७-२=२५॥

इन्द्र । गोम निति गो = मन् । इह । आ । याहि । पिब । सोमम् । शतक्रतो इति शत = क्रतो * । विद्यद्भि रिति विद्यत् = भिः । गावभि रिति गाव = भिः

28.5.c	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा गोमते एष ते योनिरिन्द्राय त्वा गोमते ॥१॥(३)
--------	---

28.6.a	ऋतावानं वैश्वानर मृतस्य ज्योतिषस्पतिम् ।
28.6.b	अजस्रङ् घर्ममीमहे ।
28.6.c	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय त्वैष ते योनिर्वैश्वानराय त्वा ॥१॥(४)

28.7.a	वैश्वानरं हवामह ऋतस्य ज्योतिषस्पतिम् ।
28.7.b	अजस्रङ् घर्ममीमहे ।
28.7.c	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय त्वैष ते योनिर्वैश्वानराय त्वा ॥१॥(५)

28.8.a	वैश्वानरो न ऊतय आ प्र यातु परावतः ।
28.8.b	अग्नि रुक्थेन वाहसा ।
28.8.c	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय त्वैष ते योनिर्वैश्वानराय त्वा ॥१॥(६)

28.9.a	वैश्वानरस्य सुमतौ स्याम राजा हि कं भुवना नाम भित्रीः ।
28.9.b	इतो जातो विश्वमिदं वि चष्टे वैश्वानरो यतते सूर्येण ।
28.9.c	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय त्वैष ते योनिर्वैश्वानराय त्वा ॥१॥(७)

। सु॒तम् *। उप॒याम॑गृही॒त इत्यु॑प॒याम॑ = गृही॒त : । अ॒सि॒ । इन्द्रा॑य । त्वा ।
 गो॒म॒त इति॑ गो = म॒ते । ए॒ष : । ते । यो॒नि : । इन्द्रा॑य । त्वा । गो॒म॒त इति॑ गो
 = म॒ते *॥१॥३॥२२-२=२०॥

(ऋ॒तावा॑नम् । ऋ॒तवा॑न॒ मित्यृ॒त = वा॑नम्) । वै॒श्वान॑रम् । ऋ॒तस्य॑ । ज्योति॑ष : ।
 प॒तिम् *। अ॒ज॒स्रम् । घ॒र्मम् । ई॒महे *। उप॒याम॑गृही॒त इत्यु॑प॒याम॑ = गृही॒त : ।
 अ॒सि॒ । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा । ए॒ष : । ते । यो॒नि : । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा
 *॥१॥४॥१७-२=१५॥

वै॒श्वान॑रम् । ह॒वाम॑हे । ऋ॒तस्य॑ । ज्योति॑ष : । प॒तिम् *॥ अ॒ज॒स्रम् । घ॒र्मम् ।
 ई॒महे *। उप॒याम॑गृही॒त इत्यु॑प॒याम॑ = गृही॒त : । अ॒सि॒ । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा । ए॒ष
 : । ते । यो॒नि : । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा *॥१॥५॥१७-९=८॥

वै॒श्वान॑र : । न : । ऊ॒तये॑ । आ । प्र । या॒तु । प॒राव॑त इति॑ प॒रा = व॑त : *।
 अ॒ग्नि : । उ॒क्थे॑न । वा॒ह॒सा *। उप॒याम॑गृही॒त इत्यु॑प॒याम॑ = गृही॒त : । अ॒सि॒ ।
 वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा । ए॒ष : । ते । यो॒नि : । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा *॥१॥६॥१९-
 १६=३॥

वै॒श्वान॑रस्य॑ । सु॒म॒ता इति॑ सु = म॒तौ । स्या॒म । रा॒जा । हि । क॒म् । भुव॑नानाम् ।
 अ॒भि॒श्री रि॒त्य॑भि = श्री : *। इ॒त : । जा॒त : । वि॒श्व॑म् । इ॒दम् । वि । च॒ष्टे ।
 वै॒श्वान॑र : । य॒त॒ते । सू॒र्ये॑ण *। उप॒याम॑गृही॒त इत्यु॑प॒याम॑ = गृही॒त : । अ॒सि॒ ।
 वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा । ए॒ष : । ते । यो॒नि : । वै॒श्वान॑राय॑ । त्वा *॥१॥७॥२६-
 ९=१७॥

28.10.a	म॒रु॒त्वा॑ (२) - इ॒न्द्र वृ॒षभो॑ र॒णाय॑ पि॒बा सोम॑मनु॒ष्वधं॑ म॒दाय॑ ।
28.10.b	आ॒सि॒श्च॒स्व ज॒ठरे॑ म॒ध्व ऊ॒र्मि न्त्व॑ राजा॒ऽसि॑ प्र॒तिप॑त्सु॒ताना॑म् ।
28.10.c	उ॒पया॑मगृ॒हीतो॑ऽसीन्द्रा॒य त्वा म॒रुत्व॑त ए॒ष ते यो॒नि रिन्द्रा॑य त्वा म॒रुत्व॑ते ॥१॥(८)

28.11.a	म॒हाँ (२) - इ॒न्द्रो वज्र॑हस्त : षो॒ळशी॑ श॒र्म य॒च्छतु॑ ।
28.11.b	ह॒न्तु पा॒प्मानं॑ य्यो॒ऽस्मान्द्वेष्टि॑ ।
28.11.c	उ॒पया॑मगृ॒हीतो॑ऽसीन्द्रा॒य त्वा षो॒ळशि॑न ए॒ष ते यो॒नि रिन्द्रा॑य त्वा षो॒ळशि॑ने ॥१॥(९)

28.12.a	अ॒ग्नि ऋ॒षि : प॒वमा॑न : पा॒ञ्चज॑न्य : पु॒रोहि॑त : ।
28.12.b	त॒मीम॑हे म॒हाग॑यम् ॥१॥(१०)

28.13.a	अ॒नु वी॒रैर॑नु पु॒ष्यास्म गो॒भि र॒न्वश्वै॑ र॒नु स॒र्वेण॑ पु॒ष्टै : ।
28.13.b	अ॒नु द्वि॒पदा॑ऽनु च॒तुष्प॑दा व॒यं दे॒वा नो॑ य॒ज्ञ मृ॒तुथा॑ न॒यन्तु॑ ॥१॥(११)

28.14.a	आ नो॑ गो॒त्रा द॑र्दृहि गो॒पते॑ गा : स॒मस्म॑भ्य॒ सन॑यो य॒न्तु वा॒जा : ।
28.14.b	दि॒वक्षा॑ अ॒सि वृ॒षभ स॒त्यशु॑ष्मो॒ऽस्मभ्य॑ सु॒मघ॑वन् बो॒धि गो॒दा : ॥१॥(१२)

मरुत्वान् । इन्द्र । वृषभ : । रणाय । पिब । सोमम् । (अनुष्वधम् ।
 अनुस्वधमित्यनु = स्वधम्) । मदाय * । आ । सिञ्चस्व । जठरे । मध्व : ।
 ऊर्मिम् । त्वम् । राजा । असि । प्रतिप दिति प्रति = पत् । सुतानाम् * ।
 उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीत : । असि । इन्द्राय । त्वा । मरुत्वते । एष :
 । ते । योनि : । इन्द्राय । त्वा । मरुत्वते ॥१॥८॥२९-११=१८॥

महान् । इन्द्र : । वज्रहस्त इति वज्र = हस्त : । षोळशी । शर्म । यच्छतु * ।
 हन्तु । पाप्मानम् । य : । अस्मान् । द्वेष्टि * । उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीत
 : । असि । इन्द्राय । त्वा । षोळशिने । एष : । ते । योनि : । इन्द्राय । त्वा
 । षोळशिने ॥१॥१॥२२-११=११॥

अग्नि : । ऋषि : । पवमान : । पाञ्चजन्य इति पाञ्च = जन्य : । पुरोहित इति पुर :
 = हित : * । तम् । ईमहे । महागयमिति महा = गयम् * ॥१॥१०॥८-०=८॥

अनु । वीरै : । अनु । पुष्यास्म । गोभि : । अनु । अश्वै : । अनु । सर्वेण । पुष्टे
 : * । अनु । द्विपदेति द्वि = पदा । अनु । (चतुष्पदा । चतु : पदेति चतु : =
 पदा) । वयम् । देवा : । न : । यज्ञम् । ऋतुथेत्यृतु = था । नयन्तु
 * ॥१॥११॥२०-४=१६॥

आ । न : । गोत्रा । दर्दृहि । गोपत इति गो = पते । गा : । सम् । अस्मभ्यम्
 । सनय : । यन्तु । वाजा : * । दिवक्षा : । असि । वृषभ । सत्यशुष्म इति
 सत्य = शुष्म : । अस्मभ्यम् । सु । मघवन्निति मघ = वन् । बोधि । गोदा इति
 गो = दा : * ॥१॥१२॥२०-०=२०॥ आहत्य पद संख्या ॥३०८-९३=२१५॥

अग्निश्च तिस्रः ॥३॥ बृहस्पत एका ॥१॥ इन्द्र गोमन्त्रेका ॥१॥ ऋतावानमेका ॥१॥
 वैश्वानरमेका ॥१॥ वैश्वानर एका ॥१॥ वैश्वानरस्य सुमतावेका ॥१॥ मरुवाँ इन्द्र एका
 ॥१॥ माहाँ इन्द्र एका ॥१॥ अग्नि ऋषि एका ॥१॥ अनुवीरैरेका ॥१॥ आ नो गोत्रा
 इत्येका ॥१॥ द्वादशानुवाकेषु चतुर्दश ॥१४॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां अष्टाविंशोऽध्यायः ॥

॥ इति अष्टाविंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	28		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	81	27	54
2	27	2	25
3	22	2	20
4	17	2	15
5	17	9	8
6	19	16	3
7	26	9	17
8	29	11	18
9	22	11	11
10	8	0	8
11	20	4	16
12	20	0	20
Total	308	93	215

॥ अथैकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथैकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथैकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

29.1.a	स॒मा॒स्त्वा॒ऽग्र॒ ऋ॒तवो॑ वर्ध॒यन्तु॑ सं॒वत्स॒रा ऋ॒षयो॑ या॒नि स॒त्या ।
29.1.b	सं दि॒व्येन॑ दी॒दिहि॑ रो॒चने॑न वि॒श्वा आ भा॑हि प्र॒दिश॑श्चत॒स्रः ॥१॥
29.2.a	सं चे॒ध्यस्वा॒ग्रे प्र च॑ बो॒धयै॑नमु॒च्च तिष्ठ॑ मह॒ते सौ॒भगा॑य ।
29.2.b	मा च॑ रि॒षदु॑प॒सत्ता ते॑ अ॒ग्रे ब्र॒ह्माण॑स्ते य॒शसः॑ : सन्तु॑ मा॒ऽन्ये ॥२॥
29.3.a	त्वा॒मग्रे॑ वृ॒णते॑ ब्रा॒ह्मणा॑ इमे शि॒वो अ॒ग्रे सं॒व॒रणे॑ भ॒वा नः॑ ।
29.3.b	स॒प॒त्न॒हा नो॑ अ॒भिमा॑तिजि॒च्च स्वे ग॑ये जा॒गृह्य॑प्रयु॒च्छन् ॥३॥
29.4.a	इ॒हैवा॒ग्रे अ॒धि धा॑रया रयिं॒ मा त्वा॑ नि क्र॒न्पूर्व॑चितो॒ निका॑रिणः ।
29.4.b	क्ष॒त्रम॑ग्रे सु॒यम॑मस्तु॒ तुभ्य॑मु॒प॒सत्ता वर्ध॑तां ते अ॒निष्टृ॑तः ॥४॥
29.5.a	क्ष॒त्रेणा॑ग्रे स्वा॒युः सꣳ र॑भस्व मि॒त्रेणा॑ग्रे मि॒त्रधे॑ये य॒तस्व ।
29.5.b	स॒जा॒ता॒नाम् म॑ध्यम॒स्था ए॒धि रा॒ज्ञा॒मग्रे॑ वि॒हव्यो॑ दी॒दिही॒ह ॥५॥
29.6.a	अ॒ति नि॒हो अ॒ति सि॒धोऽत्य॑चि॒त्तिम॑त्य॒राति॑मग्रे ।
29.6.b	वि॒श्वा ह्य॑ग्रे दु॒रि॒ता स॒हस्वा॒थास्म॑भ्यꣳ स॒हवी॑रꣳ र॒यि न्दाः॑ ॥६॥

अथ एकोनत्रिंशोऽध्यायः

ॐ समाः । त्वा । अग्रे । ऋतवः । वर्धयन्तु । संवत्सराः । ऋषयः । यानि । सत्या * । सम् । दिव्येन । दीदिहि । रोचनेन । विश्वाः । आ । भाहि । प्रदिश इति प्र = दिशः । चतस्रः *॥१॥ सम् । च । इध्यस्व । अग्रे । प्र । च । बोधय । एनम् । उत् । च । तिष्ठ । महते । सौभगाय * । मा । च । रिषत् । उपसत्तेत्यु प = सत्ता । ते । अग्रे । ब्रह्माणः । ते । यशसः । सन्तु । मा । अन्ये *॥२॥ त्वाम् । अग्रे । वृणते । ब्राह्मणाः । इमे । शिवः । अग्रे । संवरण इति सं = वरणे । भव । नः * । सपत्नहेति सपत्न = हा । नः । अभिमातिजिदित्यभिमाति = जित् । च । स्वे । गये । जागृहि । अप्रयुच्छन्नित्यप्र = युच्छन् *॥३॥ इह । एव । अग्रे । अधि । धारय । रयिम् । मा । त्वा । नि । क्रन् । पूर्वचित इति पूर्व = चितः । निकारिण इति नि = कारिणः * । क्षत्रम् । अग्रे । सुयम मिति सु = यमम् । अस्तु । तुभ्यम् । उपसत्ते त्युप = सत्ता । वर्धताम् । ते । (अनिष्टुतः । अनिस्तुत इत्यनि = स्तुतः) *॥४॥ क्षत्रेण । अग्रे । स्वायु रिति सु = आयुः । सम् । रभस्व । मित्रेण । अग्रे । मित्रधेय इति मित्र = धेये । यतस्व * । सजाताना मिति स = जातानाम् । मध्यमस्था इति मध्यम = स्थाः । एधि । राज्ञाम् । अग्रे । विहव्य इति वि = हव्यः । दीदिहि । इह *॥५॥ अति । निहः । अति । सिधः । अति । अचित्तिम् । अति । अरातिम् । अग्रे * । विश्वा । हि । अग्रे । दुरितेति दुः = इता । सहस्व । अथ । अस्मभ्यम् । सहवीर मिति सह = वीरम् । रयिम् । दाः *॥६॥

29.7.a	अ॒ना॒धृ॒ष्यो जा॒तवे॒दा अ॒नि॒ष्ट॒तो वि॒राळ॑ग्रे क्ष॒त्रभृ॑द्दी॒दिही॒ह ।
29.7.b	वि॒श्वा आ॒शा : प्र॒मुञ्च॑न्मा॒नुषी॑र्भिय : शि॒वाभि॑र॒द्य परि॑ पा॒हि नो वृ॒धे ॥७॥
29.8.a	बृ॒हस्प॑ते स॒वित॒र्बो॒धयै॑नꣳ सꣳशितं चि॒त्सन्त॑राꣳ सꣳ शि॒शाधि॑ ।
29.8.b	व॒र्धयै॑नं म॒हते सौ॑भगा॒य वि॒श्व ए॒नम॑नु म॒दन्तु॑ दे॒वा : ॥८॥
29.9.a	अ॒मुत्र॑भू॒याद॑ध य॒द्यम॑स्य बृ॒हस्प॑ते अ॒भि॒शस्ते॑रमुञ्च : ।
29.9.b	प्र॒त्यौ॒हता॑म॒श्विना॑ मृ॒त्युम॑स्मा॒द्दे॒वाना॑म॒ग्रे भि॑ष॒जा श॒चीभिः॑ ॥९॥
29.10.a	उ॒द्वयं॑ तम॒सस्परि॑ स्व : प॒श्यन्त॑ उत्त॒रम् ।
29.10.b	दे॒वं दे॒वत्रा॑ सूर्य॒मग॑न्म ज्योति॒रुत्त॑मम् ॥१०॥(१)

29.11.a	ऊ॒र्ध्वा अ॑स्य स॒मिधो॑ भवन्त्यू॒र्ध्वा शु॒क्रा शो॒चीꣳष्य॑ग्रे : ।
29.11.b	द्यु॒मत्त॑मा सु॒प्रती॑कस्य सू॒नो : ॥१॥
29.12.a	त॒नून॑पा॒दसु॑रो वि॒श्ववे॑दा दे॒वो दे॒वेषु॑ दे॒व : ।
29.12.b	प॒थो अ॒नक्तु॑ म॒ध्वा घृ॑तेन ॥२॥
29.13.a	म॒ध्वा य॒ज्ञं न॑क्ष॒से प्री॑णानो न॒राशꣳसो॑ अ॒ग्रे ।
29.13.b	सु॒कृ॒द्दे॒व : स॒विता॑ वि॒श्ववा॑र : ॥३॥
29.14.a	अ॒च्छाय॑मेति श॒वसा॑ घृ॒तेने॑ळानो व॒ह्निर्न॑मसा ।
29.14.b	अ॒ग्निꣳ सु॒चो अ॒ध्वरे॑षु प्र॒यत्सु॑ ॥४॥

अनाधृष्य : । जातवेदा इति जात = वेदा : । (अनिष्टृत : । अनिस्तृत इत्यनि =
 स्तृत :) । विराळिति वि = राट् । अग्रे । क्षत्रभृ दिति क्षत्र - भृत् । दीदिहि ।
 इह * । विश्वा : । आशा : । प्रमुञ्चन्निति प्र = मुञ्चन् । मानुषी : । भिय : ।
 शिवाभि : । अद्य । परि । पाहि । न : । वृधे * ॥७॥ बृहस्पते । सवित : ।
 बोधय । एनम् । सञ्शित मिति सं = शितम् । चित् । सन्तरा मिति सं = तराम्
 । सम् । शिशाधि * । वर्धय । एनम् । महते । सौभगाय । विश्वे । एनम् । अनु
 । मदन्तु । देवा : * ॥८॥ अमुत्रभूया दित्य मुत्र = भूयात् । अध । यत् । यमस्य
 । बृहस्पते । अभिशस्ते रित्यभि = शस्ते : । अमुञ्च : * । प्रति । औहताम् ।
 अश्विना । मृत्युम् । अस्मात् । देवानाम् । अग्रे । भिषजा । शचीभि : * ॥९॥
 उत् । वयम् । तमस : । परि । स्वरिति स्व : । पश्यन्त : । उत्तर मित्युत् =
 तरम् * । देवम् । देवत्रेति देव = त्रा । सूर्यम् । अगन्म । ज्योति : । उत्तममित्युत्
 = तमम् * ॥१०॥ १॥१८४-१३=१७१॥

ऊर्ध्वा : । अस्य । समिध इति सं = इध : । भवन्ति । ऊर्ध्वा । शुक्रा ।
 शोचीऽषि । अग्रे : * । द्युमत्तमेति द्युमत् = तमा । सुप्रती कस्येति सु =
 प्रतीकस्य । सूनो : * ॥१॥ तनूनपा दिति तनू = नपात् । असुर : । विश्ववेदा
 इति विश्व = वेदा : । देव : । देवेषु । देव : * । पथ : । अनक्तु । मध्वा ।
 घृतेन * ॥२॥ मध्वा । यज्ञम् । नक्षसे । प्रीणान : । नराशंस : । अग्रे * ।
 सुकृदिति सु = कृत् । देव : । सविता । विश्ववार इति विश्व = वार : * ॥३॥
 अच्छ । अयम् । एति । शवसा । घृतेन । ईळान : । वह्नि : । नमसा * ।
 अग्निम् । सुच : । अध्वरेषु । प्रयत्स्विति प्रयत् = सु * ॥४॥

29.15.a	स यक्षदस्य महिमानमग्रे : स इम् मन्द्रा सुप्रयसः ।
29.15.b	वसुश्चेतिष्ठो वसुधातमश्च ॥५॥
29.16.a	द्वारो देवीरन्वस्य विश्वे व्रता ददन्ते अग्रे : ।
29.16.b	उरुव्यचसो धाम्ना पत्यमाना : ॥६॥
29.17.a	ते अस्य योषणे दिव्ये न योना उषासानक्ता ।
29.17.b	इमं व्यज्ञमवतामध्वरं न : ॥७॥
29.18.a	दैव्या होतारा ऊर्ध्वमध्वरं नोऽग्रेर्जिह्वामभि गृणीतम् ।
29.18.b	कृणुतं न : स्विष्टिम् ॥८॥
29.19.a	तिस्रो देवीर्बर्हिरेदं सदन्तिवळा सरस्वती भारती ।
29.19.b	मही गृणाना ॥९॥
29.20.a	तन्नस्तुरीपमद्भुतं पुरुक्षु त्वष्टा सुवीरम् ।
29.20.b	रायस्पोषं वि ष्यतु नाभिमस्मे ॥१०॥
29.21.a	वनस्पतेऽव सृजा रराणस्त्मना देवेषु ।
29.21.b	अग्निर्हव्यं शमिता सूदयाति ॥११॥
29.22.a	अग्रे स्वाहा कृणुहि जातवेद इन्द्राय हव्यम् ।
29.22.b	विश्वे देवा हविरिदं जुषन्ताम् ॥१२॥(२)
29.23.a	पीवो अन्ना रयिवृधः सुमेधाः श्वेतः सिषक्ति नियुतामभिः श्रीः ।

स : । यक्षत् । अस्य : । महिमानम् । अग्ने : । स : । ईम् । मन्द्रा । सुप्रयस
 इति सु = प्रयस : * । वसु : । चेतिष्ठ : । वसुधातम् इति वसु = धातम् : । च
 *॥५॥ द्वार : । देवी : । अनु । अस्य । विश्वे । व्रता । ददन्ते । अग्ने : * ।
 उरुव्यचस इत्युरु = व्यचस : । धाम्ना । पत्यमाना : *॥६॥ ते इति ते । अस्य
 । योषणे इति योषणे । दिव्ये इति दिव्ये । न । योनौ । (उषासानक्ता ।
 उषसानक्ते त्युषसानक्ता) * । इमम् । यज्ञम् । अवताम् । अध्वरम् । न : *॥७॥
 दैव्या । होतारा । ऊर्ध्वम् । अध्वरम् । न : । अग्ने : । जिह्वाम् । अभि ।
 गृणीतम् * । कृणुतम् । न : । स्विष्टि मिति सु = इष्टिम् *॥८॥ तिस्रः । देवी
 : । बर्हि : । आ । इदम् । सदन्तु । इळा । सरस्वती । भारती * । मही ।
 गृणाना *॥९॥ तत् । न : । तुरीपम् । अद्भुतम् । पुरुक्षु । त्वष्टा । सुवीर मिति
 सु = वीरम् * । राय : । पोषम् । वि । स्यतु । नाभिम् । अस्मे इत्यस्मे
 *॥१०॥ वनस्पते । अव । सृज । रराणः । त्मना । देवेषु * । अग्निः । हव्यम्
 । शमिता । सूदयाति *॥११॥ अग्ने । स्वाहा । कृणुहि । जातवेद इति जात =
 वेद : । इन्द्राय । हव्यम् * । विश्वे । देवा : । हवि : । इदम् । जुषन्ताम्
 *॥१२॥२॥१३६-०=१३६॥

पीवो अन्ना निति पीवः = अन्नान् । रयिवृध इति रयि = वृधः । सुमेधा इति
 सु = मेधा : । श्वेतः । (सिषक्ति । सिसक्तीति सिसक्ति) । नियुता मिति नि =
 युताम् । अभिश्री रित्यभि = श्री : * ।

29.23.b	ते वा॒यवे॑ सम॒नसो॑ वि त॒स्थुर्वि॒श्वेन्नरः॑ : स्व॒पत्यानि॑ चक्रुः ॥१॥
29.24.a	रा॒ये नु॑ यं ज॒ज्ञतू॑ रोद॒सीमे॑ रा॒ये दे॒वी धि॒षणा॑ धाति॒ देवम् ।
29.24.b	अध॑ वा॒युं नि॒युतः॑ सश्च॒त स्वा॒ उत॒ श्वेतं॑ वसु॒धिति॑ नि॒रेके॑ ॥२॥
29.25.a	वा॒युर॒ग्रेगा॑ य॒ज्ञप्रीः॑ सा॒कं ग॒न्मन॑सा य॒ज्ञम् ।
29.25.b	शि॒वो नि॒युद्भिः॑ शि॒वाभिः॑ ॥३॥
29.26.a	प्र या॒भिर्या॑सि दा॒श्वाऽस॒मच्छा॑ नि॒युद्भिर्वा॑य इ॒ष्टये॑ दुरो॒णे ।
29.26.b	नि नो॑ रयि॒ऽसु॒भोज॑सं य्युव॒स्व नि॒ वीरं॑ ग॒व्यम॑श्व्यश्च रा॒धः ॥४॥
29.27.a	वा॒यो ये ते॑ स॒हस्रि॒णो रथा॑स॒स्तेभि॒रा ग॑हि ।
29.27.b	नि॒युत्वान्त॑सोम॒पीत॑ये ॥५॥
29.28.a	ए॒कया॑ च द॒शभि॑श्च स्व॒भूते॑ द्वा॒भ्यामि॒ष्टये॑ वि॒ऽशती॑ च ।
29.28.b	ति॒सृभि॑श्च व॒हसे॑ त्रि॒ऽशता॑ च नि॒युद्भिर्वा॑य इ॒ह ता॑ वि मु॒ञ्च ॥६॥
29.29.a	नि॒युत्वान्वा॑य आ ग॒ह्यय॑ऽशु॒क्रो अ॑यामि ते ।
29.29.b	गन्ता॑ऽसि सु॒न्वतो॑ गृ॒हम् ॥७॥
29.30.a	वा॒यो शु॒क्रो अ॑यामि ते म॒ध्वो अ॒ग्रं दि॒विष्टि॑षु ।
29.30.b	आ या॒हि सोम॑पीतये स्पा॒र्हो दे॒व नि॒युत्व॑ता ॥८॥
29.31.a	आ नो॑ नि॒युद्भिः॑ श॒तिनी॑भि॒रध्व॑रऽस॒हस्रि॑णी॒भिरु॑प या॒हि य॒ज्ञम् ।

ते । वायवे । समनस इति स = मनसः । वि । तस्थुः । विश्वा । इत् । नरः ।
 । स्वपत्यानीति सु = अपत्यानि । चक्रुः *॥१॥ राये । नु । यम् । जज्ञतुः ।
 रोदसी इति रोदसी । इमे इतीमे । राये । देवी । धिषणा । धाति । देवम् * ।
 अध । वायुम् । नियुत इति नि = युतः । सश्चत । स्वाः । उत । श्वेतम् ।
 वसुधिति मिति वसु = धितिम् । निरेक इति नि = रेके *॥२॥ वायुः । अग्रेगा
 इत्यग्रे = गाः । यज्ञप्री रिति यज्ञ = प्रीः । साकम् । गन् । मनसा । यज्ञम् * ।
 शिवः । नियुद्धि रिति नियुत् = भिः । शिवाभिः *॥३॥ प्र । याभिः ।
 यासि । दाश्वांसम् । अच्छ । नियुद्धि रिति नियुत् = भिः । वायो इति वायो ।
 इष्टये । दुरोणे * । नि । नः । रयिम् । सुभोजस मिति सु = भोजसम् । युवस्व
 । नि । वीरम् । गव्यम् । अश्व्यम् । च । राधः *॥४॥ वायो इति वायो । ये
 । ते । सहस्रिणः । रथांसः । तेभिः । आ । गहि * । नियुत्वान् । सोमपीतय
 इति सोम = पीतये *॥५॥ एकया । च । दशभि रिति दश = भिः । च ।
 स्वभूत इति स्व = भूते । द्वाभ्याम् । इष्टये । विशती । च * । तिसृभि रिति
 तिसृ = भिः । च । वहसे । त्रिशता । च । नियुद्धि रिति नियुत् = भिः ।
 वायो इति वायो । इह । ता । वि । मुञ्च *॥६॥ नियुत्वान् । वायो इति वायो
 । आ । गहि । अयम् । शुक्रः । अयामि । ते * । गन्ता । असि । सुन्वतः ।
 गृहम् *॥७॥ वायो इति वायो । शुक्रः । अयामि । ते । मध्वः । अग्रम् ।
 दिविष्टिषु * । आ । याहि । सोमपीतय इति सोम = पीतये । स्पार्हः । देव ।
 नियुत्वता *॥८॥ आ । नः । नियुद्धि रिति नियुत् = भिः । शतिनीभिः ।
 अध्वरम् । सहस्रिणीभिः । उप । याहि । यज्ञम् * ।

29.31.b	वा॒यो अ॒स्मिन्त्स॒वने॑ मा॒दय॑स्व यू॒यं पा॒त स्व॒स्तिभिः॑ : सदा॑ न : ॥९॥
29.32.a	तव॑ वा॒य ऋ॒तस्प॑ते त्व॒ष्टुर्ज॑मा॒तरद्भु॑त ।
29.32.b	अवा॑स्या वृ॒णीम॑हे ॥१०॥(३)

29.33.a	हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ इ॒त्येषः॑ ।
29.33.b	येन॑ द्यौ॒रग्रा॑ पृ॒थि॒वी च॑ दृ॒ळ्हा येन॑ स्वः॒ स्त॒भि॒तं॑ य्येन॑ ना॒कः ।
29.33.c	यो अ॒न्त॒रि॒क्षे रज॑सो वि॒मानः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥१॥
29.34.a	यं क्र॒न्दसी॑ अव॒सा तस्त॑भाने अ॒भ्यै॒क्षेतां॑ म॒नसा॑ रेज॒माने॑ ।
29.34.b	यत्रा॑धि सू॒र अ॒दि॒तो वि॒भाति॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥२॥
29.35.a	आपो॑ ह॒ यद् बृ॒हती॑र्वि॒श्वमा॑य॒न॒ग॒र्भ न्द॑धा॒ना ज॒नय॑न्तीर॒ग्निम् ।
29.35.b	ततो॑ दे॒वाना॑स॒मव॑र्ततासु॒रेकः॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥३॥
29.36.a	यश्चि॑दापो म॒हिना॑ प॒र्यप॑श्यद॒क्षं द॑धा॒ना ज॒नय॑न्तीर्य॒ज्ञम् ।
29.36.b	यो दे॒वेष्व॑धि दे॒व एक॑ आसीत्कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ।
29.36.c	मा नो॑ हि॒सी॒ज्ज॒निता॑ यः पृ॒थि॒व्या यो वा॑ दि॒वस॑त्य॒धर्मा॑ ज॒जान॑ ।
29.36.d	यश्चा॑पश्च॒न्द्रा बृ॒हती॑र्ज॒जान॑ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ।
29.36.e	प्रजा॑पते न त्वदे॒तान्य॑न्यो वि॒श्वा जा॑तानि परि ता ब॒भूव॑ ।
29.36.f	यत्का॑मास्ते जुहु॒मस्त॑न्नो अस्तु वय॑स्य॒ स्याम॑ प॒तयो॑ र॒यीणा॑म् ॥४॥(४)

वा॒यो इति॑ वा॒यो । अ॒स्मिन् । स॒वने॑ । मा॒दय॑स्व । यू॒यम् । पा॒त । स्व॒स्तिभि॑ रिति॑
 स्व॒स्ति = भि॑ : । स॒दा । न : *॥१॥ तव॑ । वा॒यो इति॑ वा॒यो । (ऋ॒तस्प॑ते ।
 ऋ॒तप॑त इत्यृ॒त = प॑ते) । त्वष्टु॑ : । जा॒मातः॑ । अ॒द्भुत॑ * । अवा॑ऽसि । आ ।
 वृ॒णीम॑हे *॥१०॥३॥१४९-०=१४९॥

हि॒रण्य॑ग॒र्भः । इति॑ । ए॒षः ॥ येन॑ । द्यौः । उ॒ग्रा । पृ॒थि॒वी । च । दृ॒ळ्हा ।
 येन॑ । स्व॒ रिति॑ स्वः । स्त॒भित॑म् । येन॑ । नाकः॑ * । यः । अ॒न्तरि॑क्षे । रज॑सः ।
 वि॒मान॑ इति॑ वि = मानः॑ । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ *॥१॥ यम् ।
 क्र॒न्दसी॑ इति॑ क्र॒न्दसी॑ । अ॒वसा॑ । तस्त॒भाने॑ इति॑ तस्त॒भाने॑ । अ॒भि । ए॒क्षेता॑म् ।
 मन॑सा । रेज॒माने॑ इति॑ रेज॒माने॑ * । यत्र॑ । अधि॑ । सू॒रः । उ॒दित॑ इत्यु॒त् = इ॒तः ।
 वि॒भाती॑ति॑ वि = भा॒ति * । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ *॥२॥ आ॒पः ।
 ह । यत् । बृ॒हतीः । वि॒श्वम् । आ॒यन् । ग॒र्भम् । द॒धानाः॑ । ज॒नय॑न्तीः ।
 अ॒ग्निम् * । त॒तः । दे॒वाना॑म् । स॒म् । अ॒वर्त॑त । अ॒सुः । ए॒कः * । कस्मै॑ ।
 दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ *॥३॥ यः । चि॒त् । आ॒पः । म॒हिना॑ । प॒र्यप॑श्य
 दि॒ति परि॑ = अ॒पश्य॑त् । दक्ष॑म् । द॒धानाः॑ । ज॒नय॑न्तीः । य॒ज्ञम् * । यः ।
 दे॒वेषु॑ । अधि॑ । दे॒वः । ए॒कः । आ॒सीत् * । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑
 * । मा । नः । हि॒ऽसीत् । ज॒निता॑ । यः । पृ॒थि॒व्याः । यः । वा । दि॒वम् ।
 स॒त्यध॑र्मेति॑ स॒त्य = ध॑र्मा । ज॒जान॑ * । यः । च । अ॒पः । च॒न्द्राः । बृ॒हतीः॑
 : । ज॒जान॑ * । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम॑ * । प्र॒जाप॑त इति॑ प्र॒जा = प॑ते
 । न । त्वत् । ए॒तानि॑ । अ॒न्यः । वि॒श्वा । जा॒तानि॑ * । परि॑ । ता । ब॒भूव॑ * ।
 य॒त्का॑मा इति॑ यत् = का॒माः । ते । जु॒हुमः॑ । तत् । नः । अ॒स्तु । व॒यम् ।

29.37.a	अ॒ग्न॒ आ॒यू॒षि॒ प॒व॒स॒ आ॒सु॒वो॒र्ज॒मि॒ष॒ अ॒ न॒ : ।
29.37.b	आ॒रे बा॒ध॒स्व॒ दु॒च्छु॒ना॒म् ॥१॥
29.38.a	अ॒ग्ने॒ प॒व॒स्व॒ स्व॒पा॒ अ॒स्मे॒ वर्च॑ : सु॒वी॒र्य॑म् ।
29.38.b	द॒ध॒द्र॒यि॒ म॒यि॒ पो॒ष॒म् ॥२॥
29.39.a	अ॒ग्नि॒ ऋ॒षि॒ : प॒व॒मा॒न॒ : पा॒ञ्च॒ज॒न्य॒ : पु॒रो॒हि॒त॒ : ।
29.39.b	त॒मी॒म॒हे॒ म॒हा॒ग॒य॒म् ॥३॥
29.40.a	अ॒भि॒ त्वा॒ शू॒र॒ नो॒नु॒मो॒ऽदु॒ग्धा॒ इ॒व॒ धे॒न॒व॒ : ।
29.40.b	ई॒शा॒न॒म॒स्य॒ ज॒ग॒त॒ : स्व॒र्दृ॒श॒मी॒शा॒न॒मि॒न्द्र॒ त॒स्थु॒ष॒ : ॥४॥
29.41.a	न॒ त्वा॒वां(२) - अ॒न्यो॒ दि॒व्यो॒ न॒ पा॒र॒थि॒वो॒ न॒ जा॒तो॒ न॒ ज॒नि॒ष्य॒ते॒ ।
29.41.b	अ॒श्व॒ाय॒न्तो॒ म॒घ॒व॒न्नि॒न्द्र॒ वा॒जि॒नो॒ ग॒व्य॒न्त॒स्त्वा॒ ह॒वा॒म॒हे॒ ॥५॥
29.42.a	त्वा॒मि॒द्धि॒ ह॒वा॒म॒हे॒ सा॒तौ॒ वा॒ज॒स्य॒ का॒र॒व॒ : ।
29.42.b	त्वां॒ वृ॒त्रे॒ष्वि॒न्द्र॒ स॒त्प॒ति॒ न्न॒र॒स्त्वां॒ का॒ष्ठा॒स्व॒र्व॒त॒ : ॥६॥
29.43.a	स॒ त्वं॒ न॒श्चि॒त्र॒ व॒ज्र॒ह॒स्त॒ धृ॒ष्णु॒या॒ म॒ह॒ : स्त॒वा॒नो॒ अ॒द्रि॒व॒ : ।
29.43.b	गा॒म॒श्च॒ र॒थ्य॒मि॒न्द्र॒ सं॒ कि॒र॒ स॒त्रा॒ वा॒जं॒ न॒ जि॒ग्यु॒षे॒ ॥७॥
29.44.a	क॒या॒ न॒श्चि॒त्र॒ आ॒ भु॒व॒दू॒ती॒ स॒दा॒वृ॒ध॒ : स॒खा॒ ।
29.44.b	क॒या॒ शि॒चि॒ष्ठ॒या॒ वृ॒ता॒ ॥८॥
29.45.a	क॒स्त्वा॒ स॒त्यो॒ म॒दा॒नां॒ म॒हि॒ष्ठो॒ म॒त्स॒द॒न्ध॒स॒ : ।

स्याम । पतयः । रयीणाम् *४॥४॥११९-५०=६९॥

अग्ने । आयूँषि । पवसे । आ । सुव । ऊर्जम् । इषम् । च । नः * । आरे ।
 बाधस्व । दुच्छुनाम् *॥१॥ अग्ने । पवस्व । स्वपा इति सु = अपाः । अस्मे
 इत्यस्मे । वर्चः । सुवीर्य मिति सु = वीर्यम् * । दधत् । रयिम् । मयि । पोषम्
 *॥२॥ अग्निः । ऋषिः । पवमानः । पाञ्चजन्य इति पाञ्च = जन्यः ।
 पुरोहित इति पुरः = हितः * । तम् । ईमहे । महागयमिति महा = गयम्
 *॥३॥ अभि । त्वा । शूर । नोनुमः । अदुग्धा इवेत्यदुग्धाः = इव । धेनवः
 * । ईशानम् । अस्य । जगतः । स्वर्दृश मिति स्वः = दृशम् । ईशानम् । इन्द्र
 । तस्थुषः *॥४॥ न । त्वावा निति त्वा = वान् । अन्यः । दिव्यः । न ।
 पार्थिवः । न । जातः । न । जनिष्यते * । (अश्वायन्तः । अश्वयन्त इत्यश्व =
 यन्तः) । मघवन्निति मघ = वन् । इन्द्र । वाजिनः । गव्यन्तः । त्वा ।
 हवामहे *॥५॥ त्वाम् । इत् । हि । हवामहे । सातौ । वाजस्य । कारवः * ।
 त्वाम् । वृत्रेषु । इन्द्र । सत्पति मिति सत् = पतिम् । नरः । त्वाम् । काष्ठासु ।
 अर्वतः *॥६॥ सः । त्वम् । नः । चित्र । वज्रहस्तेति वज्र = हस्त ।
 धृष्णुयेति धृष्णु = या । महः । स्तवानः । अद्रिव इत्यद्रि = वः * । गाम् ।
 अश्वम् । रथ्यम् । इन्द्र । सम् । किर । सत्रा । वाजम् । न । जिग्युषे *॥७॥
 कया । नः । चित्रः । आ । भुवत् । ऊती । सदावृध इति सदा = वृधः ।
 सखा * । कया । शचिष्ठया । वृता *॥८॥ कः । त्वा । सत्यः । मदानाम् ।
 म॒हिष्ठः । मत्सत् । अन्धसः * ।

29.45.b	दृ॒ळ्हा चि॒दरु॒जे वसु ॥१॥
29.46.a	अ॒भी षु ण : स॒खीनाम॒विता ज॒रितृ॒णाम् ।
29.46.b	श॒तं भ॒वास्यू॒तये ॥१०॥
29.47.a	य॒ज्ञाय॒ज्ञा वो अ॒ग्नये गि॒रागि॒रा च दक्ष॑से ।
29.47.b	प्र॒प्र व॒यम॒मृत॑ ज्जा॒तवे॒दसं प्रि॒यं मि॒त्रं न श॑सिषम् ॥११॥
29.48.a	ऊ॒र्जो नपा॑त॒स हि॒नाऽय॑म॒स्मयु॑र्दा॒शेम ह॒व्यदा॑तये ।
29.48.b	भुव॒द्वाजे॑ष्व॒विता भुव॑द् वृ॒ध उ॒त त्रा॒ता त॒नूना॑म् ॥१२॥(५)

29.49.a	सँव॒त्सरो॑ऽसि प॒रिव॒त्सरो॑ऽसी॒दाव॒त्सरो॑ऽसी॒द्वत्स॑रो॒ऽसि व॒त्सरो॑ऽसि ।
29.49.b	उष॑स॒स्ते क॒ल्पन्ता॑म॒होरा॑त्रा॒स्ते क॒ल्पन्ता॑म॒र्धमा॑सा॒स्ते क॒ल्पन्ता॑ मा॒सास्ते॑ क॒ल्पन्ता॑मृ॒तव॑स्ते क॒ल्पन्ता॑सँव॒त्सर॑स्ते क॒ल्पता॑म् ॥१॥
29.50.a	प्रे॒त्या ए॒त्यै सं चा॒श्च प्र च॑ सा॒रय॑ ।
29.50.b	सु॒पर्ण॑चि॒दसि॑ तया॒ देव॑तया॒ऽङ्गिर॑स्वद् ध्रु॒वः सी॑द ॥२॥(६)

समास्त्वा दश ॥१०॥ ऊर्ध्वा द्वादश ॥१२॥ पीवो अन्नन्दश ॥१०॥ हिरण्यगर्भश्चतस्रः ॥४॥ अग्न आयूषि द्वादश ॥१२॥ सँवत्सरो द्वे ॥२॥ षळनुवाकेषु पञ्चाशत् ॥५०॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥२९॥

दृ॒ळ्हा । चि॒त् । आ॒रु॒जे । वसु॑ *॥१॥ अ॒भि । सु । न : । स॒खी॑नाम् । अ॒वि॒ता ।
 । ज॒रि॒तृ॒णाम् * । श॒तम् । भ॒वा॒सि । ऊ॒तये॑ *॥१०॥ य॒ज्ञा य॒ज्ञेति॑ य॒ज्ञा = य॒ज्ञा ।
 । व : । अ॒ग्नये॑ । गि॒रा गि॒रेति॑ गि॒रा = गि॒रा । च । दक्ष॑से * । प्र॒प्रेति॑ प्र = प्र ।
 व॒यम् । अ॒मृत॑म् । जा॒तवे॑दस॒ मिति॑ जा॒त = वे॑दसम् । प्रि॒यम् । मि॒त्रम् । न ।
 श॒सि॒षम् *॥११॥ ऊ॒र्ज : । नपा॑तम् । स : । हि॒ना । अ॒यम् । अ॒स्मयु॑रि॒त्यस्म॑
 = यु : । दा॒शेम॑ । ह॒व्यदा॑तय इति॑ ह॒व्य = दा॑तये * । भुव॑त् । वा॒जे॒षु । अ॒वि॒ता ।
 भुव॑त् । वृ॒ध : । उ॒त । त्रा॒ता । त॒नूना॑म् *॥१२॥५॥१५५-३०=१२५॥

सँव॑त्सर : । अ॒सि । परि॑वत्सर इति॑ परि = व॒त्सर : । अ॒सि । इ॒दाव॑त्सर : ।
 अ॒सि । इ॒द्वत्सर॑ इती॒त् = व॒त्सर : । अ॒सि । व॒त्सर : । अ॒सि । उ॒षसः॑ । ते ।
 क॒ल्पन्ता॑म् । अ॒हो॒रा॒त्रा : । ते । क॒ल्पन्ता॑म् । अ॒र्धमा॑सा इत्य॒र्ध = मा॑सा : । ते ।
 क॒ल्पन्ता॑म् । मा॑सा : । ते । क॒ल्पन्ता॑म् । ऋ॒तवः॑ । ते । क॒ल्पन्ता॑म् । सँव॑त्सर :
 । ते । क॒ल्पता॑म् ॥१॥ प्रे॒त्या इति॑ प्र = इत्यै॑ । ए॒त्या इ॒त्या = इत्यै॑ । स॒म् । च ।
 । अ॒ञ्च । प्र । च । सा॒रय॑ । सु॒पर्ण॑चि॒दिति॑ सु॒पर्ण = चि॒त् । अ॒सि । तया॑ ।
 दे॒वत॑या । अ॒ङ्गि॒रस्व॑त् । ध्रु॒व : । सी॒द *॥२॥६॥४३-१२=३१॥ आ॒हत्य॑ प॒द
 सं॒ख्या ॥७८६-१०५=६८१॥

इति एकोनत्रिंशोऽध्यायः :

॥ इति एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	29		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	184	13	171
2	136	0	136
3	149	0	149
4	119	50	69
5	155	30	125
6	43	12	31
Total	786	105	681

॥ अथ त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ त्रिंशोऽध्यायः ॥

30.1.a	होता यक्षत्समिधेन्द्रमिळस्पदे नाभा पृथिव्या अधि ।
30.1.b	दिवो वर्ष्मन्त्समिध्यत ओजिष्ठश्चर्षणीसहां वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥१॥
30.2.a	होता यक्षत्तनूनपातमूतिभिर्जेतारमपराजितम् ।
30.2.b	इन्द्र न्देवः स्वर्विदम् पथिभिर्मधुमत्तमैर्नराशः सेन तेजसा वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥२॥
30.3.a	होता यक्षदिळाभिरिन्द्रमीळितमाजुह्वानममर्त्यम् ।
30.3.b	देवो देवैः सवीर्यो वज्रहस्तः पुरन्दरो वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥३॥
30.4.a	होता यक्षद् बर्हिषीन्द्र त्रिषद्वरं वृषभं नर्यापसम् ।
30.4.b	वसुभी रुद्रैरादित्यैः सयुग्भिर्बर्हिराऽसदद्वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥४॥
30.5.a	होता यक्षदोजो न वीर्यः सहो द्वार इन्द्रमवर्धयन् ।
30.5.b	सुप्रायणा अस्मिन्यज्ञे वि श्रयन्तामृतावृधो द्वार इन्द्राय मीळहुषे व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥५॥
30.6.a	होता यक्षदुषे इन्द्रस्य धेनू सुदुषे मातरा मही ।

अथ त्रिंशोऽध्यायः

ॐ होता । यक्षत् । समिधेति सं = इधा । इन्द्रम् । इळः । पदे । नाभा ।
 पृथिव्याः । अधि * । दिवः । वर्ष्मन् । सम् । इध्यते । ओजिष्ठः ।
 चर्षणीसहाम् । चर्षणिसहा मिति चर्षणि = सहाम्) । वेतु * । आज्यस्य । होतः
 । यज * ॥१॥ होता । यक्षत् । तनूनपात मिति तनू = नपातम् । ऊतिभि
 रित्यूति = भिः । जेतारम् । अपराजित मित्यपरा = जितम् * । इन्द्रम् । देवम् ।
 स्वर्विद मिति स्वः = विदम् । पथिभि रिति पथि = भिः । मधुमत्तमै रिति
 मधुमत् = तमैः । नराशस्सेन । तेजसा * । वेतु । आज्यस्य । होतः । यज
 * ॥२॥ होता । यक्षत् । इळाभिः । इन्द्रम् । ईळितम् । आजुह्वान मित्या =
 जुह्वानम् । अमर्त्यम् * । देवः । देवैः । सवीर्य इति स = वीर्यः । वज्रहस्त
 इति वज्र = हस्तः । पुरन्दर इति पुरं = दरः * । वेतु । आज्यस्य । होतः ।
 यज * ॥३॥ होता । यक्षत् । बर्हिषि । इन्द्रम् । (निषद्वरम् । निसद्वरमिति
 निसत् = वरम्) । वृषभम् । नर्यापस मिति नर्य = अपसम् * । वसुभि रिति वसु
 = भिः । रुद्रैः । आदित्यैः । सयुग्भि रिति सयुक् = भिः । बर्हिः । आ ।
 असदत् * । वेतु । आज्यस्य । होतः । यज * ॥४॥ होता । यक्षत् । ओजः ।
 न । वीर्यम् । सहः । द्वारः । इन्द्रम् । अवर्धयन् * । (सुप्रायणाः । सुप्रायना
 इति सु = प्रायनाः) । अस्मिन् । यज्ञे । वि । श्रयन्ताम् । (ऋतावृधः ।
 ऋतवृध इत्यृत = वृधः) । द्वारः । इन्द्राय । मीळहुषे । व्यन्तु * । आज्यस्य ।
 होतः । यज * ॥५॥ होता । यक्षत् । उपेइत्युषे । इन्द्रस्य । धेनू इति धेनू ।
 सुदुधे इति सु = दुधे । मातरा । मही इति मही * ।

30.6.b	स॒वा॒त॒रौ न तेज॑सा वत्स॑मिन्द्र॑मवर्ध॑तां वी॒ता॒मा॒ज्य॑स्य हो॒त॒र्य॑ज ॥६॥
30.7.a	हो॒ता यक्ष॑द्वैव्या हो॒तारा॑ भिष॑जा सखा॑या ह॒विषे॑न्द्रम् भिष॑ज्यत : ।
30.7.b	क॒वी दे॒वौ प्र॑चे॒तसा॑ इन्द्रा॑य धत्त॑ इन्द्रि॑यं वी॒ता॒मा॒ज्य॑स्य हो॒त॒र्य॑ज ॥७॥
30.8.a	हो॒ता यक्ष॑त्तिस्रो दे॒वीर्न भेष॑जं त्रय॑स्त्रिधा॒तवोऽप॑स इ॒ळा सर॑स्वती॒ भार॑ती म॒ही : ।
30.8.b	इन्द्र॑ प॒त्नीर्ह॒विष्म॑तीर्व्यन्त्वा॒ज्य॑स्य हो॒त॒र्य॑ज ॥८॥
30.9.a	हो॒ता यक्ष॑त्त्वष्टा॒रमिन्द्र॑ न्दे॒वं भिष॑जं सु॒यज॑ङ् घृ॒तश्रि॑यम् ।
30.9.b	पु॒रु॒रूप॑श्च सु॒रेत॑सं म॒घो॒नमिन्द्रा॑य त्वष्टा॑ दध॑दिन्द्रि॒याणि॑ वे॒त्वा॒ज्य॑स्य हो॒त॒र्य॑ज ॥९॥
30.10.a	हो॒ता यक्ष॑द्वनस्पति॑श्च श॒मि॒ता॒रश्च श॒तक्र॑तुं धि॒यो जो॒ष्टार॑मिन्द्रि॒यम् ।
30.10.b	म॒ध्वा स॒मज्ज॑न्पथि॒भिः सु॒गे॒भिः स्व॑दाति य॒ज्ञं म॒धुना॑ घृ॒तेन॑ वे॒त्वा॒ज्य॑स्य हो॒त॒र्य॑ज ॥१०॥
30.11.a	हो॒ता यक्ष॑दिन्द्रश्च स्वा॒हाऽऽज्य॑स्य स्वा॒हा मे॒दसः॑ स्वा॒हा स्तो॒काना॑श्च स्वा॒हा स्वा॒हाकृ॑तीनाश्च स्वा॒हा ह॒व्यसू॑क्तीनाम् ।
30.11.b	स्वा॒हा दे॒वा आ॑ज्यपा जु॒षाणा॑ इन्द्र॑ आ॒ज्य॑स्य व्यन्तु॑ हो॒त॒र्य॑ज ॥११॥(१)

स॒वा॒त॒रा इति॑ स = वा॒त॒रौ । न । तेज॑सा । व॒त्स॒म् । इन्द्र॑म् । अ॒व॒र्ध॒ताम् ।
 वी॒ताम् * । आ॒ज्य॒स्य । हो॒तः । य॒ज * ॥६॥ हो॒ता । य॒क्षत् । दै॒व्या । हो॒त॒रा
 । भि॒ष॒जा । स॒खा॒या । ह॒वि॒षा । इन्द्र॑म् । भि॒ष॒ज्य॒तः * । क॒वी इति॑ क॒वी । दे॒वौ
 । प्र॒चे॒त॒सा इति॑ प्र = चे॒त॒सौ । इन्द्रा॑य । ध॒त्तः । इन्द्रि॑यम् * । वी॒ताम् ।
 आ॒ज्य॒स्य । हो॒तः । य॒ज * ॥७॥ हो॒ता । य॒क्षत् । ति॒स्रः । दे॒वीः । न ।
 भे॒ष॒ज॒म् । त्र॒यः । त्रि॒धा॒त॒व इति॑ त्रि = धा॒त॒वः । अ॒प॒सः । इ॒ळा । स॒र॒स्व॒ती ।
 भा॒र॒ती । म॒हीः * । इन्द्र॑प॒त्नी रि॒तीन्द्र॑ = प॒त्नीः । ह॒वि॒ष्म॒तीः * । व्य॒न्तु ।
 आ॒ज्य॒स्य । हो॒तः । य॒ज * ॥८॥ हो॒ता । य॒क्षत् । त्व॒ष्टा॒र॒म् । इन्द्र॑म् । दे॒व॒म् ।
 भि॒ष॒ज॒म् । सु॒य॒ज मि॒ति सु॑ = य॒ज॒म् । घृ॒त॒श्रि॒य मि॒ति घृ॒त = श्रि॒य॒म् * । पु॒रु॒रूप॑
 मि॒ति पु॒रु = रू॒प॒म् । सु॒रे॒त॒स मि॒ति सु॑ = रे॒त॒स॒म् । म॒घो॒न॒म् * । इ॒द्रा॒य । त्व॒ष्टा ।
 द॒ध॒त् । इन्द्रि॑याणि । वे॒तु । आ॒ज्य॒स्य । हो॒तः । य॒ज * ॥९॥ हो॒ता । य॒क्षत् ।
 व॒न॒स्प॒ति॒म् । श॒मि॒ता॒र॒म् । श॒त॒क्र॒तु मि॒ति श॒त = क्र॒तु॒म् । धि॒यः । जो॒ष्टा॒र॒म् ।
 इन्द्रि॑यम् * । म॒ध्वा । स॒म॒ञ्ज॒न्नि॒ति सं = अ॒ञ्ज॒न् । प॒थि॒भि रि॒ति प॒थि = भिः॑ ।
 सु॒गे॒भि रि॒ति सु॑ = गे॒भिः । स्व॒दा॒ति । य॒ज्ञ॒म् । म॒धु॒ना । घृ॒ते॒न * । वे॒तु ।
 आ॒ज्य॒स्य । हो॒तः । य॒ज * ॥१०॥ हो॒ता । य॒क्षत् । इन्द्र॑म् । स्वा॒हा । आ॒ज्य॒स्य
 । स्वा॒हा । मे॒द॒सः । स्वा॒हा । स्तो॒का॒ना॒म् । स्वा॒हा । स्वा॒हा॒कृ॒ती॒ना मि॒ति स्वा॒हा
 = कृ॒ती॒ना॒म् । स्वा॒हा । ह॒व्य॒सू॒क्ती॒ना मि॒ति ह॒व्य = सू॒क्ती॒ना॒म् * । स्वा॒हा । दे॒वाः
 । आ॒ज्य॒पा इ॒त्या॒ज्य = पाः॑ । जु॒षा॒णाः । इन्द्र॑ः । आ॒ज्य॒स्य * । व्य॒न्तु । हो॒तः
 : । य॒ज * ॥११॥ १॥२०९-८३=१२६॥

30.12.a	दे॒वं ब॒र्हि॒रिन्द्र॑ꣳ सु॒दे॒वं दे॒वैर्वी॒रव॑त्स्ती॒र्णं वे॒द्याम॑व॒र्धय॑त् ।
30.12.b	व॒स्तोर्वृ॑तं प्रा॒क्तोर्भृ॑तꣳ रा॒या ब॒र्हिष्म॑तोऽत्य॒गाद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वे॒तु यज॑ ॥१॥
30.13.a	दे॒वीर्द्वार॑ इन्द्रꣳ सङ्घा॒ते वी॒ङ्गीर्या॑मन्नव॒र्धय॑न् ।
30.13.b	आ व॒त्सेन॑ तरु॒णेन॑ कु॒मारे॑ण च मी॒वता॑ऽपा॒र्वाणिꣳ रे॒णुक॑काटं नुद॒न्तां व॒सुवने॑ व॒सुधे॑य॒स्य व्य॑न्तु यज॑ ॥२॥
30.14.a	दे॒वी उ॒षा॒सान॑त्तेन्द्र॒ व्य॒ज्ञे प्र॑यत्य॒ह्वेता॑म् ।
30.14.b	दै॒वीर्वि॒शः प्रा॒यासि॑ष्टाꣳ सु॒प्री॒ते सु॒धिते॑ व॒सुवने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒तां व्य॑ज॑ ॥३॥
30.15.a	दे॒वी जो॒ष्ट्री व॒सुधि॑ती दे॒वमिन्द्र॑मव॒र्धता॑म् ।
30.15.b	अ॒याव्य॑न्याऽघा द्वे॒षाꣳस्याऽन्या॑ व॒क्षद्व॑सु वा॒र्याणि॑ यज॒माना॑य शि॒क्षिते॑ व॒सुवने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒तां व्य॑ज॑ ॥४॥
30.16.a	दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दु॒घे सु॒दुघे॑ प॒यसे॑न्द्रमव॒र्धता॑म् ।
30.16.b	इ॒षमूर्ज॑म॒न्या व॒क्षत्स॒ग्धिꣳ स॒पीति॑म॒न्या न॒वेन॑ पूर्॒व न॑दय॒माने पुरा॑णेन न॒वम॑धा॒तामूर्ज॑मूर्जाहु॒ती ऊ॒र्जय॑माने व॒सु वा॒र्याणि॑ यज॒माना॑य शि॒क्षिते॑ व॒सुवने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒तां व्य॑ज॑ ॥५॥

देवम् । बर्हिः । इन्द्रम् । सुदेवमिति सु = देवम् । देवैः । वीरव दिति वीर =
 वत् । स्तीर्णम् । वेद्याम् । अवर्धयत् * । वस्तोः । वृतम् । प्र । अक्तोः । भृतम्
 । राया । बर्हिष्मतः । अति । अगात् * । वसुवन इति वसु = वने ।
 वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज * ॥१॥ देवीः । द्वारः । इन्द्रम् ।
 सङ्घात इति सं = घाते । वीड्रीः । यामन् । अवर्धयन् * । आ । वत्सेन ।
 तरुणेन । कुमारेण । च । मीवता । अप । अर्वाणम् । रेणुककाट मिति रेणु =
 ककाटम् । नुदन्ताम् * । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य ।
 व्यन्तु । यज * ॥२॥ देवी इति देवी । (उषासानक्ता । उषसा नक्तेत्यु षसानक्ता
) । इन्द्रम् । यज्ञे । प्रयतीति प्र = यति । अह्वेताम् * । दैवीः । विशः । प्र ।
 अयासिष्टाम् । सुप्रीते इति सु = प्रीते । सुधिते इति सु = धिते * । वसुवन इति
 वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज * ॥३॥ देवी इति
 देवी । जोष्ट्री इति जोष्ट्री । वसुधिते इति वसु = धिते । देवम् । इन्द्रम् ।
 अवर्धताम् * । अयावि । अन्या । अघा । द्वेषांसि । आ । अन्या । वक्षत् । वसु
 । वार्याणि । यजमानाय । शिक्षिते इति शिक्षिते * । वसुवन इति वसु = वने ।
 वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज * ॥४॥ देवी इति देवी । ऊर्जाहुती
 इत्यूर्ज = आहुती । दुधे इति दुधे । सुदुधे इति सु = दुधे । पयसा * । इन्द्रम् ।
 अवर्धताम् * । इषम् । ऊर्जम् । अन्या । वक्षत् । सग्धिम् । सपीति मिति स =
 पीतिम् । अन्या । नवेन । पूर्वम् । दयमाने इति दयमाने । पुराणेन । नवम् ।
 अधाताम् । ऊर्जम् । ऊर्जाहुती इत्यूर्ज = आहुती । ऊर्जयमाने इत्यूर्जयमाने * ।
 वसु । वार्याणि । यजमानाय । शिक्षिते इति शिक्षिते । वसुवन इति वसु = वने ।

30.17.a	दे॒वा दै॒व्या हो॒तारा दे॒वमिन्द्र॑मवर्ध॒ताम् ।
30.17.b	ह॒ताघ॑श॒सा आ॒भा॒ष्टाँ व॒सु वा॒र्याणि॑ यज॒मानाय॑ शि॒क्षितौ॑ व॒सुवने॑ व॒सुधेय॑स्य वी॒ताँ य॒ज ॥६॥
30.18.a	दे॒वीस्ति॑स्र॒स्ति॒स्रो दे॒वी : प॒तिमिन्द्र॑मवर्ध॒यन् ।
30.18.b	अ॒स्पृक्ष॑द्वा॒रती दि॒वः रु॒द्रैर्य॑ज्ञः सर॒स्वती॒ळा व॒सुमती॑ गृ॒हान्व॑सुवने व॒सुधेय॑स्य व्य॒न्तु य॒ज ॥७॥
30.19.a	दे॒व इन्द्रो॑ न॒राश॑स॒स्त्रिव॑रूथ॒स्त्रिव॑न्धुरो दे॒वमिन्द्र॑मवर्ध॒यत् ।
30.19.b	श॒तेन॑ शि॒तिपृ॑ष्ठा॒नामा॒हितः॑ स॒हस्रे॑ण प्र॒ वर्त॑ते मि॒त्रावरु॑णे॒दस्य॑ हो॒त्रम॑र्हतो बृ॒हस्प॑तिः स्तो॒त्रम॒श्विना॑ऽऽध्व॒र्यवं॑ व॒सुवने॑ व॒सुधेय॑स्य वे॒तु य॒ज ॥८॥
30.20.a	दे॒वो दे॒वैर्व॑न॒स्पति॑र्हि॒रण्य॑पर्णो मधु॒शाखः॑ सु॒पिप्प॑लो दे॒वमिन्द्र॑मवर्ध॒यत् ।
30.20.b	दि॒वम॑ग्रे॒णास्पृ॑क्ष॒दाऽन्तरि॑क्षं पृ॒थि॒वीम॑दृ॒हीद्व॑सुवने व॒सुधेय॑स्य वे॒तु य॒ज ॥९॥
30.21.a	दे॒वं ब॒र्हिर्वा॑रि॒तीनां॑ दे॒वमिन्द्र॑मवर्ध॒यत् ।
30.21.b	स्वा॒स॒स्थमि॑न्द्रे॒णास॑न्नम॒न्या ब॒र्हीऽप्य॑भ्य॒भूद्व॑सुवने व॒सुधेय॑स्य वे॒तु य॒ज ॥१०॥
30.22.a	दे॒वो अ॒ग्निः स्वि॑ष्ट॒कृदे॒वमिन्द्र॑मवर्ध॒यत् ।

वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥५॥ देवा : । दैव्या । होतारा
 । देवम् । इन्द्रम् । अवर्धताम् * । हताघशस्रसा इति हत = अघशस्रसौ । आ ।
 अभार्षाम् । वसु । वार्याणि । यजमानाय । शिक्षितौ * । वसुवन इति वसु = वने
 । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥६॥ देवी : । तिस्रः । तिस्रः
 : । देवी : । पतिम् । इन्द्रम् । अवर्धयन् * । अस्पृक्षत् । भारती । दिवम् । रुद्रैः
 । यज्ञम् । सरस्वती । इळा । वसुम तीति वसु = मती । गृहान् * । वसुवन इति
 वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज *॥७॥ देवः । इन्द्रः
 । नराशस्रसः । त्रिवरूथ इति त्रि = वरूथः । त्रिवन्धुर इति त्रि = वन्धुरः * ।
 देवम् । इन्द्रम् । अवर्धयत् * । शतेन । शितिपृष्ठाना मिति शिति = पृष्ठानाम् ।
 आहित इत्या = हितः । सहस्रेण । प्र । वर्तते । मित्रावरुणा । इत् । अस्य ।
 होत्रम् । अर्हतः । बृहस्पतिः । स्तोत्रम् । अश्विना । आध्वर्यवम् * । वसुवन
 इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज *॥८॥ देवः । देवैः
 : । वनस्पतिः । हिरण्यपर्ण इति हिरण्य = पर्णः । मधुशाख इति मधु = शाख
 : । सुपिप्पल इति सु = पिप्पलः * । देवम् । इन्द्रम् । अवर्धयत् * । दिवम् ।
 अग्रेण । अस्पृक्षत् । आ । अन्तरिक्षम् । पृथिवीम् । अदृशीत् * । वसुवन इति
 वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज *॥९॥ देवम् । बर्हिः
 । वारितीनाम् । देवम् । इन्द्रम् । अवर्धयत् * । स्वासस्थमिति सु = आसस्थम् ।
 इन्द्रेण । आसन्न मित्या = सन्नम् । अन्या । बर्हीषि । अभि । अभूत् * । वसुवन
 इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज *॥१०॥ देवः ।
 अग्निः । स्विष्टकृदिति स्विष्ट = कृत् । देवम् । इन्द्रम् । अवर्धयत् * ।

30.22.b	स्विष्टं॑ कुर्वन् त्विष्ट॑कु॒त्स्विष्ट॑म॒द्य करोतु॑ नो वसु॑वने वसु॑धेयस्य वेतु॑ यज॑ ॥११॥
30.23.a	अ॒ग्निम॑द्य हो॒तार॑मवृणी॒ताय॑ व्यज॑मानः प॒चन्प॑त्ती : प॒चन्पु॑रोळाशम् ब॒ध्नन्नि॑न्द्राय च्छाग॑म् ।
30.23.b	सू॒प॒स्था अ॒द्य दे॒वो व॒नस्प॑तिरभ॒वदि॑न्द्राय च्छागे॑न ।
30.23.c	अ॒घ॒त्तं मे॒दस्तः॑ प्र॒ति प॒चता॑गृभी॒दवी॑वृ॒धत॑ पु॒रोळा॑शेन ।
30.23.d	त्वा॒मद्य॑ ऋ॒षे ॥१२॥(२)

30.24.a	हो॒ता य॑क्षत्समि॒धानं॑ म॒हद्य॑शः सु॒समि॑द्धं व॒रेण्य॑म॒ग्निमि॑न्द्र वयो॒धस॑म् ।
30.24.b	गा॒य॒त्री छ॑न्द इन्द्रि॒यं त्र्य॒विङ् गाँ व॒यो द॑ध॒द्वेत्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥१॥
30.25.a	हो॒ता य॑क्षत्त॒नून॑पा॒तमु॑द्भिदं व्यं ग॒र्भम॑दि॒तिर्द॑धे शु॒चिमि॑न्द्र वयो॒धस॑म् ।
30.25.b	उ॒ष्णिहं॑ छ॒न्द इन्द्रि॒यं दि॒त्यवा॑हं गाँ व॒यो द॑ध॒द्वेत्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥२॥
30.26.a	हो॒ता य॑क्षदी॒ळेन्य॑मी॒ळितं॑ वृ॒त्रह॑न्त॒ममि॑ळाभिरी॒ड्यः सह॑ : सो॒ममि॑न्द्र वयो॒धस॑म् ।
30.26.b	अ॒नु॒ष्टु॒भं छ॑न्द इन्द्रि॒यं प॒ञ्चा॒विङ् गाँ व॒यो द॑ध॒द्वेत्वा॑ज्यस्य हो॒तर्य॑ज ॥३॥

स्विष्ट॑ मिति॒ सु = इष्ट॑म् । कुर्वन् । स्विष्ट॑कृदिति॒ स्विष्ट॑ = कृत् । स्विष्ट॑ मिति॒ सु
 = इष्ट॑म् । अद्य । करोतु । न : * । वसु॑वन इति॒ वसु॑ = वने । वसु॑धेयस्येति॒ वसु॑
 = धेय॑स्य । वेतु । यज॑ *॥११॥ अग्नि॑म् । अद्य । होता॑रम् । अवृ॑णीत । अय॑म्
 । यज॑मान : । पचन् । पक्ती॑ : । पचन् । पुरो॑ळाशम् । बध्नन् । इन्द्रा॑य ।
 छाग॑म् * । सू॒प॒स्था इति॒ सु = उप॑स्था : । अद्य । दे॒व : । वन॑स्पति : । अभ॑वत्
 । इन्द्रा॑य । छागे॑न * । अघ॑त् । तम् । मेद॑स्त : । प्रति॑ । पच॑त । अगृ॑भीत् ।
 अवी॑वृधत । पुरो॑ळाशेन * । त्वा॑म् । अद्य । ऋ॒षे ॥१२॥२॥२६०-११५=१४५॥

होता॑ । यक्ष॑त् । समि॑धान मिति॒ सं = इधा॑नम् । मह॑त् । यश॑ : । सु॒स॒मिद्ध॑ मिति॒
 सु = समि॑द्धम् । वरे॑ण्यम् । अग्नि॑म् । इन्द्र॑म् । वयो॑धस मिति॒ वय॑ : = धस॑म् * ।
 गाय॑त्रीम् । छन्द॑ : । इन्द्रि॑यम् । त्र्य॒वि मिति॒ त्रि = अवि॑म् । गा॒म् । वय॑ : ।
 दध॑त् * । वेतु । आ॒ज्य॒स्य । होत॑ : । यज॑ *॥१॥ होता॑ । यक्ष॑त् । तनू॑नपा॒त
 मिति॒ तनू॑ = नपा॑तम् । उ॒द्भि॒द मित्यु॑त् = भि॒दम् । यम् । गर्भ॑म् । अदि॑ति : ।
 दधे॑ । शुचि॑म् * । इन्द्र॑म् । वयो॑धस मिति॒ वय॑ : = धस॑म् * । उ॒ष्णि॒हम् । छन्द॑ :
 । इन्द्रि॑यम् । दि॒त्य॒वाह॑ मिति॒ दि॒त्य = वा॒हम् * । गा॒म् । वय॑ : । दध॑त् । वेतु ।
 आ॒ज्य॒स्य । होत॑ : । यज॑ *॥२॥ होता॑ । यक्ष॑त् । ई॒ळे॒न्यम् । ई॒ळि॒तम् ।
 वृ॒त्र॒हन्त॑म मिति॒ वृ॒त्र॒हन् = त॑मम् । इ॒ळा॒भि : । ई॒ड्य॑म् । सह॑ : । सो॒मम् * ।
 इन्द्र॑म् । वयो॑धस मिति॒ वय॑ : = धस॑म् * । (अनु॑ष्टु॒भम् । अनु॑स्तु॒भ मित्यु॑नु =
 स्तु॒भम्) । छन्द॑ : । इन्द्रि॑यम् । पञ्चा॑वि मिति॒ पञ्च = अवि॑म् * । गा॒म् । वय॑ : ।
 दध॑त् । वेतु । आ॒ज्य॒स्य । होत॑ : । यज॑ *॥३॥

30.27.a	होता यक्षत्सुबर्हिषम् पूषण्वन्तममर्त्यं सीदन्तं बर्हिषि प्रियेऽमृतेन्द्र वयोधसम् ।
30.27.b	बृहती ञ्छन्द इन्द्रियं त्रिवत्सं गां वयो दधद्वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥४॥
30.28.a	होता यक्षद्व्यचस्वती : सुप्रायणा ऋतावृधो द्वारो देवीर्हिरण्ययीर्ब्रह्माणमिन्द्र वयोधसम् ।
30.28.b	पङ्क्ति ञ्छन्द इहेन्द्रियं तुर्यवाहं गां वयो दधद्व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥५॥
30.29.a	होता यक्षत्सुपेशसा सुशिल्पे बृहती उभे नक्तोषासा न दर्शते विश्वमिन्द्र वयोधसम् ।
30.29.b	त्रिष्टुभं छन्द इहेन्द्रियं पष्ठवाहं गां वयो दधद्वीतामाज्यस्य होतर्यज ॥६॥
30.30.a	होता यक्षत्प्रचेतसा देवानामुत्तमं व्यशो होतारा दैव्या कवी सयुजेन्द्र वयोधसम् ।
30.30.b	जगती ञ्छन्द इन्द्रियमनङ्गाहं गां वयो दधद्वीतामाज्यस्य होतर्यज ॥७॥
30.31.a	होता यक्षत्पेशस्वतीस्तिस्रो देवीर्हिरण्ययीर्भारतीर्बृहतीर्मही : पतिमिन्द्र वयोधसम् ।

होता । यक्षत् । सुबर्हिष मिति सु = बर्हिषम् । पूषण्वन्त मिति पूषण् = वन्तम् ।
 अमर्त्यम् । सीदन्तम् । बर्हिषि । प्रिये । अमृता * । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः
 = धसम् * । बृहतीम् । छन्दः । इन्द्रियम् । त्रिवत्स मिति त्रि = वत्सम् * ।
 गाम् । वयः । दधत् । वेतु । आज्यस्य । होतः । यज * ॥४॥ होता । यक्षत्
 । व्यचस्वती : । (सुप्रायणा : । सुप्रायना इति सु = प्रायना :) । (ऋतावृधः ।
 ऋतावृध इत्यृत = वृधः) । द्वारः । देवीः । हिरण्ययीः । ब्रह्माणम् * । इन्द्रम्
 । वयोधस मिति वयः = धसम् * । पङ्क्तिम् । छन्दः । इह । इन्द्रियम् ।
 तुर्यवाह मिति तुर्य = वाहम् * । गाम् । वयः । दधत् । व्यन्तु । आज्यस्य ।
 होतः । यज * ॥५॥ होता । यक्षत् । सुपेश सेति सु = पेशसा । सुशिल्पे इति
 सु = शिल्पे । बृहती इति बृहती । उभे इत्युभे । (नक्तोषासा । नक्तोषसेति
 नक्तोषसा) । न । दर्शते इति दर्शते । विश्वम् * । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः
 = धसम् * । (त्रिष्टुभम् । त्रिस्तुभ मिति त्रि = स्तुभम्) । छन्दः । इह ।
 इन्द्रियम् । पष्ठवाह मिति पष्ठ = वाहम् * । गाम् । वयः । दधत् । वीताम् ।
 आज्यस्य । होतः । यज * ॥६॥ होता । यक्षत् । प्रचेतसेति प्र = चेतसा ।
 देवानाम् । उत्तममित्युत् = तमम् । यशः । होतारा । दैव्या । कवी इति कवी ।
 सयुजेति स = युजा * । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् * । जगतीम् ।
 छन्दः । इन्द्रियम् । अनङ्गाहम् * । गाम् । वयः । दधत् । वीताम् । आज्यस्य ।
 होतः । यज * ॥७॥ होता । यक्षत् । पेशस्वती : । तिस्रः । देवीः ।
 हिरण्ययीः । भारती : । बृहती : । मही : । पतिम् * । इन्द्रम् । वयोधस मिति
 वयः = धसम् * ।

30.31.b	विराजं छन्द इहेन्द्रियं धेनुं गां न वयो दधद्व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥८॥
30.32.a	होता यक्षत्सुरेतसं त्वष्टारं पुष्टिवर्धनं रूपाणि बिभ्रतं पृथक् पुष्टिमिन्द्रं वयोधसम् ।
30.32.b	द्विपदं छन्द इन्द्रियमुक्षाणं गां न वयो दधद्वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥९॥
30.33.a	होता यक्षद्वनस्पतिं शमितारं शतक्रतुं हिरण्यपर्णमुक्थिनं रशनां बिभ्रतं वशिं भगमिन्द्रं वयोधसम् ।
30.33.b	ककुभं छन्द इहेन्द्रियं वशां वेहतं गां वयो दधद्वेत्वाज्यस्य होतर्यज ॥१०॥
30.34.a	होता यक्षत्स्वाहाकृतीरग्निं गृहपतिं पृथग्वरुणं भेषजं कविं क्षत्रमिन्द्रं वयोधसम् ।
30.34.b	अतिच्छन्दसं छन्द इन्द्रियं बृहदृषभं गां वयो दधद्व्यन्त्वाज्यस्य होतर्यज ॥११॥(३)
30.35.a	देवं बर्हिर्वयोधसं न्देवमिन्द्रमवर्धयत् ।
30.35.b	गायत्र्या च्छन्दसेन्द्रियं चक्षुरिन्द्रे वयो दधद्वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज ॥१॥
30.36.a	देवीद्वारो वयोधसं शुचिमिन्द्रमवर्धयन् ।
30.36.b	उष्णिहा च्छन्दसेन्द्रियं प्राणमिन्द्रे वयो दधद्वसुवने वसुधेयस्य व्यन्तु यज ॥२॥

विराज मिति वि = राजम् । छन्दः । इह । इन्द्रियम् । धेनुम् । गाम् । न * ।
 वयः । दधत् । व्यन्तु । आज्यस्य । होतः । यज *॥८॥ होता । यक्षत् ।
 सुरेतस मिति सु = रेतसम् । त्वष्टारम् । पुष्टिवर्धन मिति पुष्टि = वर्धनम् ।
 रूपाणि । बिभ्रतम् । पृथक् । पुष्टिम् * । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम्
 * । द्विपद मिति द्वि = पदम् । छन्दः । इन्द्रियम् । उक्षाणम् * । गाम् । न ।
 वयः । दधत् । वेतु । आज्यस्य । होतः । यज *॥९॥ होता । यक्षत् ।
 वनस्पतिम् । शमितारम् । शतक्रतु मिति शत = क्रतुम् । हिरण्यपर्ण मिति हिरण्य
 = पर्णम् । उक्थिनम् । रशनाम् । बिभ्रतम् । वशिम् । भगम् * । इन्द्रम् ।
 वयोधस मिति वयः = धसम् * । ककुभम् । छन्दः । इह । इन्द्रियम् । वशाम्
 । वेहतम् * । गाम् । वयः । दधत् । वेतु । आज्यस्य । होतः । यज
 *॥१०॥ होता । यक्षत् । स्वाहाकृती रिति स्वाहा = कृती : । अग्निम् ।
 गृहपति मिति गृह = पतिम् । पृथक् । वरुणम् । भेषजम् । कविम् । क्षत्रम् * ।
 इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् * । अतिच्छन्दस मित्यति = छन्दसम् ।
 छन्दः । इन्द्रियम् । बृहत् । ऋषभम् * । गाम् । वयः । दधत् । व्यन्तु ।
 आज्यस्य । होतः । यज *॥११॥३॥२५५-१४३=११२॥

देवम् । बर्हिः । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवम् । इन्द्रम् । अवर्धयत् * ।
 गायत्र्या । छन्दसा । इन्द्रियम् । चक्षुः । इन्द्रे । वयः । दधत् * । वसुवन इति
 वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज *॥१॥ देवीः । द्वारः
 । वयोधस मिति वयः = धसम् । शुचिम् । इन्द्रम् । अवर्धयन् * । उष्णिहा ।
 छन्दसा । इन्द्रियम् । प्राणम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने

30.37.a	दे॒वी उ॒षा॒सान॒क्ता दे॒वमिन्द्रं॑ व॒योध॒सं न्दे॒वी दे॒वम॑व॒र्धता॒म् ।
30.37.b	अ॒नु॒ष्टु॒भा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं ब॒लमि॒न्द्रे व॒यो द॒धद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒ताँ य॒यज॑ ॥३॥
30.38.a	दे॒वी जो॒ष्ट्री व॒सुधि॑ती दे॒वमिन्द्रं॑ व॒योध॒सं न्दे॒वी दे॒वम॑व॒र्धता॒म् ।
30.38.b	बृ॒ह॒त्या च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं श्रो॒त्रमि॒न्द्रे व॒यो द॒धद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒ताँ य॒यज॑ ॥४॥
30.39.a	दे॒वी ऊ॒र्जा॒हुती॑ दु॒र्घे सु॒दु॒र्घे प॒यसेन्द्रं॑ व॒योध॒सं न्दे॒वी दे॒वम॑व॒र्धता॒म् ।
30.39.b	प॒ङ्क्॒त्या च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं शु॒क्रमि॒न्द्रे व॒यो द॒धद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒ताँ य॒यज॑ ॥५॥
30.40.a	दे॒वा दै॒व्या हो॒तारा॑ दे॒वमिन्द्रं॑ व॒योध॒सं न्दे॒वौ दे॒वम॑व॒र्धता॒म् ।
30.40.b	त्रि॒ष्टु॒भा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं त्वि॒षिमि॒न्द्रे व॒यो द॒धद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य वी॒ताँ य॒यज॑ ॥६॥
30.41.a	दे॒वीस्ति॒स्रस्ति॒स्रो दे॒वीर्व॑यो॒धसं॑ प॒तिमि॒न्द्रम॑व॒र्धय॑न् ।
30.41.b	ज॒ग॒त्या च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं शू॒षमि॒न्द्रे व॒यो द॒धद्व॑सु॒वने॑ व॒सुधे॑य॒स्य व्य॒न्तु य॒यज॑ ॥७॥

। वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज *॥२॥ देवी इति देवी । (उषासानक्ता । उषसा नक्तेत्यु षसानक्ता) । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवी इति देवी । देवम् । अवर्धताम् * । (अनुष्टुभा । अनुस्तुभेत्यनु = स्तुभा) । छन्दसा । इन्द्रियम् । बलम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥३॥ देवी इति देवी । जोष्ट्री इति जोष्ट्री । वसुधिती इति वसु = धिती । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवी इति देवी । देवम् । अवर्धताम् * । बृहत्या । छन्दसा । इन्द्रियम् । श्रोत्रम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥४॥ देवी इति देवी । ऊर्जाहुती इत्यूर्ज = आहुती । दुघे इति दुघे । सुदुघे इति सु = दुघे । पयसा । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवी इति देवी । देवम् । अवर्धताम् * । पङ्क्त्या । छन्दसा । इन्द्रियम् । शुक्रम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥५॥ देवाः । दैव्या । होतारा । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवौ । देवम् । अवर्धताम् * । (त्रिष्टुभा । त्रिस्तुभेति त्रि = स्तुभा) । छन्दसा । इन्द्रियम् । त्विषिम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वीताम् । यज *॥६॥ देवीः । तिस्रः । तिस्रः । देवीः । वयोधस मिति वयः = धसम् । पतिम् । इन्द्रम् । अवर्धयन् * । जगत्या । छन्दसा । इन्द्रियम् । शूषम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । व्यन्तु । यज *॥७॥

30.42.a	दे॒वो न॒रा॒श॒सो दे॒वमिन्द्रं॑ व॒यो॒ध॒स॒ न्दे॒वो दे॒वम॑व॒र्ध॒यत् ।
30.42.b	वि॒रा॒जा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं रूप॑मिन्द्रे व॒यो दध॑द्वसुवने वसु॒धेय॑स्य वे॒तु यज॑ ॥८॥
30.43.a	दे॒वो वन॑स्पतिर्दे॒वमिन्द्रं॑ व॒यो॒ध॒स॒ न्दे॒वो दे॒वम॑व॒र्ध॒यत् ।
30.43.b	द्वि॒प॒दा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं भग॑मिन्द्रे व॒यो॒दध॑द्वसुवने वसु॒धेय॑स्यवे॒तु यज॑ ॥९॥
30.44.a	दे॒वं ब॒र्हि॒र्वारि॑तीनां दे॒वमिन्द्रं॑ व॒यो॒ध॒स॒ न्दे॒वं दे॒वम॑व॒र्ध॒यत् ।
30.44.b	ककु॒भा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं य्य॑श इन्द्रे व॒यो दध॑द्वसुवने वसु॒धेय॑स्य वे॒तु यज॑ ॥१०॥
30.45.a	दे॒वो अ॒ग्निः स्वि॑ष्टकृद्दे॒वमिन्द्रं॑ व॒यो॒ध॒स॒ न्दे॒वो दे॒वम॑व॒र्ध॒यत् ।
30.45.b	अति॑च्छ॒न्द॒सा च्छ॒न्द॒सेन्द्रि॒यं क्ष॒त्रमि॑न्द्रे व॒यो दध॑द्वसुवने वसु॒धेय॑स्य वे॒तु यज॑ ॥११॥
30.46.a	अ॒ग्निम॑द्य हो॒ता॒रम॑वृणी॒तायं॑ य्यज॒मानः॑ प॒च॒न्प॒त्तीः प॒च॒न्पु॒रोळा॑शम् ब॒ध्नन्निन्द्रा॑य व॒यो॒ध॒से च्छा॑गम् ।
30.46.b	सू॒प॒स्था अ॒द्य दे॒वो वन॑स्पति॒ रभ॑वदिन्द्रा॒य व॒यो॒ध॒से च्छा॑गेन ।
30.46.c	अ॒घ॒त्तं मे॑दस्तः प्रति प॒च॒ता॒गृभी॑दवीवृ॒धत॑ पु॒रोळा॑शेन ।
30.46.d	त्वा॒म॒द्य ऋ॑षे ॥१२॥(४)

हो॒ता य॑क्षदे॒काद॑श ॥११॥ दे॒वं ब॒र्हि॒र्द्वा॒दश॑ ॥१२॥ हो॒ताय॑क्षदे॒काद॑श ॥११॥ दे॒वं
ब॒र्हि॒र्द्वा॒दश॑ ॥१२॥ च॒तु॒रनु॑वाकेषु व॒द्च॒त्वरि॑ंशत् ॥४६॥

देवः । नराशंसः । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवः ।
 देवम् । अवर्धयत् * । विराजेति वि = राजा । छन्दसा । इन्द्रियम् । रूपम् * ।
 इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य ।
 वेतु । यज * ॥८॥ देवः । वनस्पतिः । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः
 = धसम् । देवः । देवम् । अवर्धयत् * । द्विपदेति द्वि = पदा । छन्दसा ।
 इन्द्रियम् । भगम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने ।
 वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज * ॥९॥ देवम् । बर्हिः । वारितीनाम्
 । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः = धसम् । देवम् । देवम् । अवर्धयत्
 * । ककुभा । छन्दसा । इन्द्रियम् । यशः * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन
 इति वसु = वने । वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज * ॥१०॥ देवः ।
 अग्निः । स्विष्टकृदिति स्विष्ट = कृत् । देवम् । इन्द्रम् । वयोधस मिति वयः =
 धसम् । देवः । देवम् । अवर्धयत् * । अतिच्छन्द सेत्यति = छन्दसा । छन्दसा ।
 इन्द्रियम् । क्षत्रम् * । इन्द्रे । वयः । दधत् । वसुवन इति वसु = वने ।
 वसुधेयस्येति वसु = धेयस्य । वेतु । यज * ॥११॥ अग्निम् । अद्य । होतारम् ।
 अवृणीत । अयम् । यजमानः । पचन् । पक्तीः । पचन् । पुरोळाशम् । बध्नन्
 । इन्द्राय । वयोधस इति वयः = धसे । छागम् * । सूपस्था इति सु = उपस्थाः
 । अद्य । देवः । वनस्पतिः । अभवत् । इन्द्राय । वयोधस इति वयः = धसे ।
 छागेन * । अघत् । तम् । मेदस्तः । प्रति । पचत । अगृभीत् । अवीवृधत ।
 पुरोळाशेन * । त्वाम् । अद्य । ऋषे ॥१२॥ ४॥ २४४-२०३=४१॥ आहत्य पद
 संख्या ॥९६८-५४४=४२४॥ दशके पदानि ॥९८४०-२०१४=७८२६॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां त्रिंशत्तितमोऽध्यायः ॥३०॥

॥ इति त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ इति तृतीय दशकः ॥

Adhyaya	30		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	209	83	126
2	260	115	145
3	255	143	112
4	244	203	41
Total	968	544	424

Dasaka Pada Computation

Adhyaya No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
21	1760	207	1553
22	1113	107	1006
23	1449	348	1101
24	853	349	504
25	1096	196	900
26	623	3	620
27	884	62	822
28	308	93	215
29	786	105	681
30	968	544	424
Total	9840	2014	7826

॥ अथ चतुर्थो दशकः ॥

॥ अथैकत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुर्थो दशकः ॥

॥ अथैकत्रिंशोऽध्यायः ॥

31.1.a	समिद्धो अञ्जन्कृदरं मतीनां घृतमग्ने मधुमत्पिन्वमानः ।
31.1.b	वाजी वहन्वाजिनं ज्ञातवेदो देवानां वक्षि प्रियमा सधस्थम् ॥१॥
31.2.a	घृतेनाञ्जन्त्सं पथो देवयानान्प्रजानन्वाज्यप्येतु देवान् ।
31.2.b	अनुत्वा सप्ते प्रदिशः सचन्ताः स्वधामस्मै यजमानाय धेहि ॥२॥
31.3.a	ईड्यश्चासि वन्द्यश्च वाजिन्नाशुश्चासि मेध्यश्च सप्ते ।
31.3.b	अग्निष्ट्वा देवैर्वसुभिः सजोषाः प्रीतं वह्निं वहतु जातवेदाः ॥३॥
31.4.a	स्तीर्णं बर्हिः सुष्टरीमा जुषाणोरु पृथु प्रथमानं पृथिव्याम् ।
31.4.b	देवेभिर्युक्तमदितिः सजोषाः स्योनं कृण्वाना सुविते दधातु ॥४॥
31.5.a	एता उ वः सुभगा विश्वरूपा वि पक्षोभिः श्रयमाणा उदातैः ।
31.5.b	ऋष्याः सतीः कवषः शुम्भमाना द्वारो देवीः सुप्रायणा भवन्तु ॥५॥
31.6.a	अन्तरा मित्रावरुणा चरन्ती मुखं व्यज्ञानामभि सविदाने ।
31.6.b	उषासा वाः सुहिरण्ये सुशिल्पे ऋतस्य योना इह सादयामि ॥६॥

॥अथ चतुर्थदशकः ॥ अथ एकत्रिंशोऽध्यायः ॥

ॐ समिद्ध इति सम् = इद्धः । अज्जन् । कृदरम् । मतीनाम् । घृतम् । अग्ने ।
मधुम दिति मधु = मत् । पिन्वमानः * । वाजी । वहन् । वाजिनम् । जातवेद
इति जात = वेदः । देवानाम् । वक्षि । प्रियम् । आ । सधस्थ मिति सध = स्थम्
*॥१॥ घृतेन । अज्जन् । सम् । पथः । देवयानानिति देव = यानान् ।
प्रजानन्निति प्र = जानन् । वाजी । अपि । एतु । देवान् * । अनु । त्वा । सप्ते ।
प्रदिश इति प्र = दिशः । सचन्ताम् । स्वधाम् । अस्मै । यजमानाय । धेहि
*॥२॥ ईड्यः । च । असि । वन्द्यः । च । वाजिन् । आशुः । च । असि
। मेध्यः । च । सप्ते * । अग्निः । त्वा । देवैः । वसुभि रिति वसु = भिः ।
सजोषा इति स = जोषाः । प्रीतम् । वह्निम् । वहतु । जातवेदा इति जात =
वेदाः *॥३॥ स्तीर्णम् । बर्हिः । (सुष्टरीमा । सुस्तरिमेति सु = स्तरीमा) ।
जुषाणा । उरु । पृथु । प्रथमानम् । पृथिव्याम् * । देवेभिः । युक्तम् । अदितिः
। सजोषा इति स = जोषाः । स्योनम् । कृण्वाना । सुविते । दधातु *॥४॥
एताः । ऊँ इत्यू । वः । सुभगा इति सु = भगाः । विश्वरूपा इति विश्व =
रूपाः । वि । पक्षोभि रिति पक्षः = भिः । श्रयमाणाः । उत् । आतैः * ।
ऋष्वः । सतीः । कवषः । शुभमानाः । द्वारः । देवीः । (सुप्रायणाः ।
सुप्रायना इति सु = प्रायनाः) । भवन्तु *॥५॥ अन्तरा । मित्रावरुणा । चरन्ती
इति चरन्ती । मुखम् । यज्ञानाम् । अभि । संविदाने इति सं = विदाने * ।
(उषासा । उषसेत्युषसा) । वाम् । सुहिरण्ये इति सु = हिरण्ये । सुशिल्पे इति सु
= शिल्पे । ऋतस्य । योनौ । इह । सादयामि *॥६॥

31.7.a	प्रथमा वा॑ सरथिना॑ सुवर्णा॑ देवौ पश्यन्तौ॑ भुवनानि॑ विश्वा॑ ।
31.7.b	अपिप्रयं॑ चोदना॑ वां मिमाना॑ होतारा॑ ज्योतिः॑ प्रदिशा॑ दिशन्ता॑ ॥७॥
31.8.a	आदित्यैर्नो॑ भारती॑ वष्टु॑ यज्ञ॑ सरस्वती॑ सह रुद्रैर्न॑ आवीत् ।
31.8.b	इळोप॑हूता॒ वसुभिः॑ सजोषा॑ यज्ञं॒ नो देवीर॑मृतेषु॒ धत्त ॥८॥
31.9.a	त्वष्टा॑ वीरं॑ देवकामं॑ जजान॒ त्वष्टुरवा॑ जायत आशुरश्च॑ : ।
31.9.b	त्वष्टेदं॑ विश्वं॑ भुवनं॑ जजान॒ बहोः॑ कर्तार॑मिह॒ यक्षि॑ होतः॑ ॥९॥
31.10.a	अश्वौ॑ घृतेन॒ त्मन्या॑ सम॒क्त उप॑ देवाँ (२)- ऋतु॑शः॒ पाथ॑ एतु ।
31.10.b	वनस्पति॑र्देवलोकं॑ प्रजान॒न्नग्निना॑ हव्या॒ स्वदितानि॑ वक्षत् ॥१०॥
31.11.a	प्रजाप॑तेस्तपसा॒ वावृ॑धानः॒ सद्यो॑ जातो॒ दधिषे॑ यज्ञम॒ग्ने ।
31.11.b	स्वाहा॑कृतेन॒ हविषा॑ पुरोगा॒ याहि॑ साध्या॒ हविर॑दन्तु देवाः॑ ॥११॥(१)

31.12.a	केतुं॑ कृण्वन्न॑केतवे॒ पेशो॑ मर्या॒ अपेश॑से ।
31.12.b	समु॑षद्विरजायथाः॑ ॥१॥
31.13.a	जीमू॑तस्येव॒ भवति॑ प्रती॒कं व्य॑द्वर्मी॒ याति॑ सम॒दामु॑पस्थे ।
31.13.b	अना॑विद्वया॒ तन्वा॑ जय॒ त्व॑ स त्वा॒ वर्म॑णो॒ महि॑मा पि॒पर्तु ॥२॥

31.14.a	धन्व॑ना गा धन्व॑नाऽऽजि॑ज् जये॒म धन्व॑ना ती॒त्रा : सम॑दो जये॒म ।
31.14.b	धनु॑ : शत्रो॑रप॒कामं॑ कृ॒णोति॑ धन्व॑ना सर्वा॑ : प्र॒दिशो॑ जये॒म ॥३॥
31.15.a	ते आ॒चर॑न्ती सम॑नेव॒ योषा॑ मा॒तेव॑ पु॒त्रं बि॑भृतामुप॒स्थे ।
31.15.b	अप॑ शत्रू॑न्विध्यता॒ संवि॑दाने आ॒र्त्नी इ॒मे वि॑ष्फुर॒न्ती अ॒मित्रा॑न् ॥४॥
31.16.a	वक्ष्य॑न्तीवे॒दा ग॑नीगन्ति॒ कर्ण॑म् प्रि॒यं स॒खायं॑ परिष॒स्वजा॑ना ।
31.16.b	योषे॑व शिङ्क्ते॒ वित॑ताऽधि॒ धन्व॑ ङ्या इ॒यं स॒मने॑ पा॒रय॑न्ती ॥५॥
31.17.a	अ॒हिरि॑व भो॒गै : पर्ये॑ति बा॒हुं ज्या॑या हे॒तिम् परि॑बाध॒मानः॑ ।
31.17.b	हस्त॑घ्नो वि॒श्वा व॒युना॑नि वि॒द्वान्पु॒मान्पु॒मांसं॑ परि॒ पातु॑ वि॒श्वतः॑ ॥६॥
31.18.a	ब॒ह्नीनां॑ पि॒ता ब॒हुर॑स्य पु॒त्रश्चि॑श्चा कृ॒णोति॑ सम॑नाऽव॒गत्य॑ ।
31.18.b	इषु॑धि : सङ्का॑ : पृ॒तना॑श्च सर्वा॑ : पृ॒ष्ठे नि॒नद्धो॑ जय॑ति प्र॒सूतः॑ ॥७॥
31.19.a	सु॒पर्णं॑ व॒स्ते मृ॒गो अ॒स्या द॒न्तो गो॑भिः स॒न्नद्धा॑ प॒तति॑ प्र॒सूता॑ ।
31.19.b	यत्रा॑ नरः॒ सं च॒ वि च॒ द्रव॑न्ति तत्रा॒स्मभ्य॑मिष॒वः शर्म॑ य॒सन् ॥८॥
31.20.a	वन॑स्पते वी॒ड्ढो॑ हि भू॒या अ॒स्मत्स॒खा प्र॑तरणः सु॒वीरः॑ ।

धन्व॑ना । गा : । धन्व॑ना । आ॒जिम् । ज॒येम॑ । धन्व॑ना । ती॒व्रा : । स॒मद॑ इति॑
 स = म॒द : । ज॒येम॑ * । ध॒नुः । श॒त्रोः । अ॒प॒काम॑ मि॒त्य॒प = का॒मम् । कृ॒णोति॑
 । धन्व॑ना । सर्वा॑ : । प्र॒दिश॑ इति॑ प्र = दि॒शः । ज॒येम॑ * ॥३॥ ते इति॑ ते ।
 आ॒चर॑न्ती इत्या॑ = च॒रन्ती॑ । स॒म॒ने॒वेति॑ स॒म॒ना = इ॒व । योषा॑ । मा॒ते॒वेति॑ मा॒ता =
 इ॒व । पु॒त्रम् । बि॒भृता॑म् । उ॒प॒स्थ इत्यु॑प = स्थे॑ * । अ॒प । श॒त्रून् । वि॒ध्यता॑म् ।
 सं॒वि॒दाने॑ इति॑ सं = वि॒दाने॑ । आ॒र्त्नी इत्या॑र्त्नी । इ॒मे इती॑मे । (वि॒ष्फुर॑न्ती ।
 वि॒स्फुर॑न्ती इति॑ वि = स्फु॒रन्ती॑) । अ॒मि॒त्रान् * ॥४॥ व॒क्ष्यन्ती॑ वेति॑ व॒क्ष्यन्ती॑ =
 इ॒व । इत् । आ । ग॒नी॒गन्ति॑ । क॒र्णम् । प्रि॒यम् । स॒खाय॑म् । (परि॒ष॒स्व॒जा॒ना ।
 परि॒स॒स्व॒जा॒नेति॑ परि॑ = स॒स्व॒जा॒ना) * । योषे॑वेति॑ योषा॑ = इ॒व । शि॒ङ्क्ते॑ ।
 वि॒त॒तेति॑ वि = त॒ता । अ॒धि । धन्व॑न् । ज्या॑ । इ॒यम् । स॒म॒ने । पा॒रय॑न्ती
 * ॥५॥ अ॒हि॒रि वेत्य॑हि : = इ॒व । भो॒गैः । परि॑ । ए॒ति । बा॒हुम् । ज्या॑या : ।
 हे॒तिम् । परि॒बा॒ध॒मान॑ इति॑ परि॑ = बा॒ध॒मानः * । ह॒स्त॒घ्न इति॑ ह॒स्त = घ्नः ।
 वि॒श्वा । व॒युना॑नि । वि॒द्वान् । पु॒मान् । पु॒मा॑श्च॒सम् । परि॑ । पा॒तु । वि॒श्वतः॑
 * ॥६॥ ब॒ह्वी॒नाम् । पि॒ता । ब॒हुः । अ॒स्य । पु॒त्रः । चि॒श्चा । कृ॒णोति॑ ।
 स॒म॒ना । अ॒व॒ग॒त्ये॒त्य॒व = ग॒त्य * । इ॒षु॒धि॒रि॒ती॒षु = धिः । स॒ङ्काः । पृ॒त॒नाः ।
 च । सर्वा॑ : । पृ॒ष्ठे । नि॒न॒द्ध इति॑ नि = न॒द्धः । ज॒यति॑ । प्र॒सू॒त इति॑ प्र = सू॒तः
 * ॥७॥ सु॒पर्ण॑मि॒ति सु॑ = पर्ण॑म् । व॒स्ते । मृ॒गः । अ॒स्याः । द॒न्तः । गो॒भिः
 । स॒न्न॒द्धेति॑ सं = न॒द्धा । प॒त॒ति । प्र॒सू॒तेति॑ प्र = सू॒ता * । य॒त्र । न॒रः । स॒म् ।
 च । वि॑ । च । द्र॒व॒न्ति । त॒त्र । अ॒स्मभ्य॑म् । इ॒षवः॑ । श॒र्म । य॒श्च॒सन् * ॥८॥
 व॒न॒स्प॒ते । वी॒ड्ङ्ग इति॑ वी॒ळु = अ॒ङ्गः । हि॑ । भू॒याः । अ॒स्मत्स॒खे त्य॒स्मत् =

31.20.b	गो॒भिः स॒न्नद्धो॑ अ॒सि वी॒ळ्य॑स्वा॒स्थाता॑ ते ज॒यतु॑ जे॒त्वानि॑ ॥९॥
31.21.a	रथे॑ तिष्ठ॒न्नयति॑ वा॒जिनः॑ पु॒रो यत्र॑यत्र का॒मय॑ते सुषा॒रथिः॑ ।
31.21.b	अ॒भीशू॑नां म॒हिमा॑नम् प॒नाय॑त मनः॑ प॒श्चादनु॑ यच्छ॒न्ति र॒श्मयः॑ : ॥१०॥
31.22.a	आ ज॒ह्वन्ति॑ सा॒न्वेषां॑ ज॒घनां॑ (२)- उप॑ जिघ्नते ।
31.22.b	अ॒श्वज॑नि प्र॒चेत॑सो॒श्वान्त॑स॒मत्सु॑ चोदय ॥११॥
31.23.a	उप॑ श्वा॒सय॑ पृथि॒वीमु॒त द्यां॑ पु॒रुत्रा॑ ते म॒नुतां॑ वि॒ष्ठितं॑ जगत् ।
31.23.b	स दु॒न्दुभे॑ स॒जूरि॑न्द्रेण दे॒वैर्दू॒राद्वी॒यो अप॑ सेध शत्रून् ॥१२॥(२)

31.24.a	यद॒क्रन्दः॑ प्रथ॒म जा॑यमान उ॒द्यन्त॑स॒मुद्रा॑दु॒त वा पु॒रीषा॑त् ।
31.24.b	श्ये॒नस्य॑ प॒क्षा ह॒रिण॑स्य बा॒हू उप॑स्तुत्यं म॒हि जा॑तं ते अ॒र्वन् ॥१॥
31.25.a	यमे॒न दत्तं॑ त्रि॒त ए॒नमा॑युन॒गिन्द्र॑ ए॒णं प्र॑थ॒मो अ॒ध्यति॑ष्ठत् ।
31.25.b	ग॒न्धर्वो॑ अ॒स्य र॑श॒नाम॑गृ॒ष्णात्सू॒राद॑श्च व॒सवो॑ नि॒रत॑ष्ठ ॥२॥
31.26.a	अ॒सि य॒मो अ॒स्यादि॑त्यो अ॒र्वन्न॑सि त्रि॒तो गु॒ह्येन॑ व्र॒तेन॑ ।
31.26.b	अ॒सि सो॒मेन॑ स॒मया॑ वि॒पृक्त॑ आ॒हुस्ते॑ त्रीणि॑ दि॒वि ब॑न्ध॒नानि॑ ॥३॥

सखा । प्रतरण इति प्र = तरणः । सुवीर इति सु = वीरः * । गोभिः ।
 सन्नद्ध इति सं = नद्धः । असि । वीळ्यस्व । आस्थातेत्या = स्थाता । ते ।
 जयतु । जेत्वानि *॥९॥ रथे । तिष्ठन् । नयति । वाजिनः । पुरः । यत्रयत्रेति
 यत्र = यत्र । कामयते । (सुषारथिः । सुसारथि रिति सु = सारथिः) * ।
 अभीशूनाम् । महिमानम् । पनायत । मनः । पश्चात् । अनु । यच्छन्ति । रश्मयः
 *॥१०॥ आ । जङ्घन्ति । सानु । एषाम् । जघनान् । उप । जिघ्नते * ।
 अश्वाजनीत्यश्च = अजनि । प्रचेतस इति प्र = चेतसः । अश्वान् । समत्स्विति
 समत् = सु । चोदय *॥११॥ उप । श्वासय । पृथिवीम् । उत । द्याम् ।
 पुरुत्रेति पुरु = त्रा । ते । मनुताम् । (विष्ठितम् । विस्थित मिति वि = स्थितम्)
) । जगत् * । सः । दुन्दुभे । सजू रिति स = जूः । इन्द्रेण । देवैः । दूरात् ।
 दवीयः । अप । सेध । शत्रून् *॥१२॥२॥१९५-०=१९५॥

यत् । अक्रन्दः । प्रथमम् । जायमानः । उद्यन्नित्युत् = यन् । समुद्रात् । उत ।
 वा । पुरीषात् * । श्येनस्य । पक्षा । हरिणस्य । बाहू इति बाहू । उपस्तुत्य
 मित्युप = स्तुत्यम् । महि । जातम् । ते । अर्वन् *॥१॥ यमेन । दत्तम् । त्रित
 : । एनम् । (आयुनक् । अयुनगित्य युनक्) । इन्द्रः । एनम् । प्रथमः । अधि
 । अतिष्ठत् * । गन्धर्वः । अस्य । रशनाम् । अगृभ्णात् । सूरात् । अश्वम् । वसव
 : । निः । अतष्ट *॥२॥ असि । यमः । असि । आदित्यः । अर्वन् । असि
 । त्रितः । गुह्येन । व्रतेन * । असि । सोमेन । समया । विपृक्त इति वि = पृक्त
 : । आहुः । ते । त्रीणि । दिवि । बन्धनानि *॥३॥

31.27.a	त्रीणि त आहुर्दिवि बन्धनानि त्रीण्यप्सु त्रीण्यन्तः समुद्रे ।
31.27.b	उतेव मे वरुणश्छन्त्स्यर्वन्यत्रा त आहुः परमं जनित्रम् ॥४॥
31.28.a	इमा ते वाजिन्नवमार्जनानीमा शफानां सनितुर्निधाना ।
31.28.b	अत्रा ते भद्रा रशना अपश्यमृतस्य या अभिरक्षन्ति गोपाः ॥५॥
31.29.a	आत्मानन्ते मनसाऽऽरादजानामवो दिवा पतयन्तं पतङ्गम् ।
31.29.b	शिरो अपश्यं पथिभिः सुगेभिररेणुभिर्जेहमानं पतत्रि ॥६॥
31.30.a	अत्रा ते रूपमुत्तममपश्यं जिगीषमाणमिष आ पदे गोः ।
31.30.b	यदा ते मर्तो अनु भोगमानळादिद् ग्रसिष्ठ ओषधीरजीगः ॥७॥
31.31.a	अनुत्वा रथो अनु मर्यो अर्वन्ननु गावोऽनु भगः कनीनाम् ।
31.31.b	अनु व्रतासस्तव सख्यमीयुरनु देवा ममिरे वीर्यन्ते ॥८॥
31.32.a	हिरण्यशृङ्गोऽयो अस्य पादा मनोजवा अवर इन्द्र आसीत् ।
31.32.b	देवा इदस्य हविरद्यमायन्यो अर्वन्तं प्रथमो अध्यतिष्ठत् ॥९॥
31.33.a	ईर्मान्तासः सिलिकमध्यमासः सः शूणासो दिव्यासो अत्याः ।
31.33.b	हसा इव श्रेणिशो यतन्ते यदाक्षिषुर्दिव्यमज्ममश्वाः ॥१०॥

त्रीणि । ते । आहुः । दिवि । बन्धनानि । त्रीणि । अस्वित्यप् = सु । त्रीणि ।
 अन्तरित्यन्तः । समुद्रे * । उतेवेत्युत = इव । मे । वरुणः । छन्त्सि । अर्वन् ।
 यत्र । ते । आहुः । परमम् । जनित्रम् * ॥४॥ इमा । ते । वाजिन् ।
 अवमार्जना नीत्यव = मार्जनानि । इमा । शफानाम् । सनितुः । निधा नेति नि
 = धाना * । अत्र । ते । भद्राः । रशनाः । अपश्यम् । ऋतस्य । याः ।
 अभिरक्षन्ती त्यभि = रक्षन्ति । गोपाः * ॥५॥ आत्मानम् । ते । मनसा ।
 आरात् । अजानाम् । अवः । दिवा । पतयन्तम् । पतङ्गम् * । शिरः ।
 अपश्यम् । पथिभि रिति पथि = भिः । सुगेभि रिति सु = गेभिः । अरेणुभि
 रित्य रेणु = भिः । जेहमानम् । पतत्रि * ॥६॥ अत्र । ते । रूपम् ।
 उत्तममित्युत् = तमम् । अपश्यम् । जिगीषमाणम् । इषः । आ । पदे । गोः
 * । यदा । ते । मर्तः । अनु । भोगम् । आनट् । आत् । इत् । ग्रसिष्ठः ।
 ओषधीः । अजीगरित्य जीगः * ॥७॥ अनु । त्वा । रथः । अनु । मर्यः ।
 अर्वन् । अनु । गावः । अनु । भगः । कनीनाम् * । अनु । ब्रातासः । तव ।
 सख्यम् । ईयुः । अनु । देवाः । ममिरे । वीर्यम् । ते * ॥८॥ हिरण्यशृङ्ग इति
 हिरण्य = शृङ्गः । अयः । अस्य । पादाः । मनोजवा इति मनः = जवाः ।
 अवरः । इन्द्रः । आसीत् * । देवाः । इत् । अस्य । हविरद्य मिति हविः =
 अद्यम् । आयन् । यः । अर्वन्तम् । प्रथमः । अध्यतिष्ठ दित्यति = अतिष्ठत्
 * ॥९॥ ईर्मान्तास इतीर्म = अन्तासः । सिलिकमध्यमास इति सिलिक =
 मध्यमासः । सम् । शूरणासः । दिव्यासः । अत्याः * । ह२सा इवेति ह२सा
 : = इव । श्रेणिश इति श्रेणि = शः । यतन्ते । यत् । आक्षिषुः । दिव्यम् ।

31.34.a	तव शरीरं पतयिष्वर्वन्तव चित्तं वात इव धर्जीमान् ।
31.34.b	तव शृङ्गाणि विष्ठिता पुरुत्राऽरण्येषु जर्भुराणा चरन्ति ॥११॥
31.35.a	उपप्रागाच्छसनं वाज्यर्वा देवद्रीचा मनसा दीध्यानः ।
31.35.b	अजः पुरो नीयते नाभिरस्यानु पश्चात्कवयो यन्ति रेभाः ॥१२॥
31.36.a	उप प्रागात्परमं व्यत्सधस्थमर्वा (२) - अच्छा पितरम् मातरश्च ।
31.36.b	अद्या देवाञ्जुष्टतमो हि गम्या अथा शास्ते दाशुषे वार्याणि ॥१३॥(३)

31.37.a	समिद्धो अद्य मनुषो दुरोणे देवो देवान्यजसि जातवेदः ।
31.37.b	आ च वह मित्रमहश्चिकित्वान्त्वं दूतः कविरसि प्रचेताः ॥१॥
31.38.a	तनूनपात्पथ ऋतस्य यानान्मध्वा समञ्जन्त्स्वदया सुजिह्व ।
31.38.b	मन्मानि धीभिरुत यज्ञमृन्धन्देवत्रा च कृणुह्यध्वरं नः ॥२॥
31.39.a	नराशंसस्य महिमानमेषामुप स्तोषाम यजतस्य यज्ञैः ।
31.39.b	ये सुक्रतवः शुचयो धियन्धाः स्वदन्ति देवा उभयानि हव्या ॥३॥
31.40.a	आजुह्वान ईड्यो वन्द्यश्चा याह्यग्रे वसुभिः सजोषाः ।

अज्मम् । अश्वाः *॥१०॥ तव । शरीरम् । पतयिष्णु । अर्वन् । तव । चित्तम् ।
 वात इवेति वातः = इव । धर्जीमान् * । तव । शृङ्गाणि । (विष्टिता । विस्थि
 तेति वि = स्थिता) । पुरुत्रेति पुरु = त्रा । अरण्येषु । जर्भुराणा । चरन्ति
 *॥११॥ उप । प्र । अगात् । शसनम् । वाजी । अर्वा । देवद्रीचा । मनसा ।
 दीध्यानः * । अजः । पुरः । नीयते । नाभिः । अस्य । अनु । पश्चात् ।
 कवयः । यन्ति । रेभाः *॥१२॥ उप । प्र । अगात् परमम् । यत् । सधस्थ
 मिति सध = स्थम् । अर्वान् । अच्छ । पितरम् । मातरम् । च * । अद्य । देवान्
 । जुष्टतम इति जुष्ट = तमः । हि । गम्याः । अथ । आ । शास्ते । दाशुषे ।
 वार्याणि *॥१३॥ ३॥ २३६-३=२३३॥

समिद्ध इति सं = इद्धः । अद्य । मनुषः । दुरोणे । देवः । देवान् । यजसि ।
 जातवेद इति जात = वेदः * । आ । च । वह । मित्रमह इति मित्र = महः ।
 चिकित्वान् । त्वम् । दूतः । कविः । असि । प्रचेता इति प्र = चेताः
 *॥१॥ तनून पादिति तनू = नपात् । पथः । ऋतस्य । यानान् । मध्वा ।
 समञ्जन्निति सं = अञ्जन् । स्वदय । सुजिह्वेति सु = जिह्व * । मन्मानि । धीभिः
 । उत । यज्ञम् । ऋन्धन् । देवत्रेति देव = त्रा । च । कृणुहि । अध्वरम् । नः
 *॥२॥ नराशंसस्य । महिमानम् । एषाम् । उप । स्तोषाम । यजतस्य । यज्ञैः
 * । ये । सुक्रतव इति सु = क्रतवः । शुचयः । धियन्धा इति धियं = धाः
 । स्वदन्ति । देवाः । उभयानि । हव्या *॥३॥ आजुह्वान इत्या = जुह्वानः ।
 ईड्यः । वन्द्यः । च । आ । याहि । अग्ने । वसुभि रिति वसु = भिः ।
 सजोषा इति स = जोषाः * ।

31.40.b	त्वं दे॒वाना॑म॒सि य॒ह्म॒ होता॑ स ए॒नान्य॑क्षी॒षितो॑ य॒र्जीया॑न् ॥४॥
31.41.a	प्रा॒चीन॑म् ब॒र्हिः प्र॒दिशा॑ पृ॒थिव्या॑ व॒स्तोर॑स्या वृ॒ज्यते॑ अ॒ग्ने अ॒हाम् ।
31.41.b	व्यु॑ प्रथ॒ते वि॒तरं॑ व॒रीयो॑ दे॒वेभ्यो॑ अ॒दित॑ये स्यो॒नम् ॥५॥
31.42.a	व्य॒चस्व॑तीरु॒र्विया॑ वि श्र॒यन्तां॑ प॒तिभ्यो॑ न ज॒नयः॑ शु॒म्भमा॑नाः ।
31.42.b	दे॒वीर्द्वारो॑ बृ॒हती॑र्वि॒श्वमि॒न्वा दे॒वेभ्यो॑ भ॒वत॑ सु॒प्राय॑णाः ॥६॥
31.43.a	आ सु॒ष्वय॑न्ती य॒जते॑ उपा॒के उ॒षासा॑न॒क्ता स॒दतां॑ नि यो॒नौ ।
31.43.b	दि॒व्ये योष॑णे बृ॒हती॑ सु॒रुक्मे॑ अ॒धि श्रि॒यश् शु॒क्रपि॑शं द॒धाने॑ ॥७॥
31.44.a	दै॒व्या हो॑तारा प्रथ॒मा सु॒वाचा॑ मि॒माना॑ य॒ज्ञं म॒नुषो॑ य॒जध्यै॑ ।
31.44.b	प्र॒चोद॑यन्ता वि॒दथे॑षु का॒रु प्रा॒चीनं॑ ज्योतिः प्र॒दिशा॑ दि॒शन्ता॑ ॥८॥
31.45.a	आ नो॑ य॒ज्ञं भा॒रती॑ तू॒यमे॒त्विळा॑ म॒नुष्व॑दि॒ह चे॒तय॑न्ती ।
31.45.b	ति॒स्रो दे॒वीर्ब॒र्हिरे॒दश् स्यो॒नश् सर॑स्व॒ती स्व॑प॒सः स॒दन्तु॑ ॥९॥
31.46.a	य इ॒मे द्या॒वापृ॑थि॒वी ज॒नित्री॑ रू॒पैरपि॑ श॒द्रुव॑नानि वि॒श्वा ।
31.46.b	तम॑द्य हो॒तरि॑षितो य॒र्जीया॑न्दे॒वं त्वष्टा॑रमि॒ह य॒क्षि वि॒द्वान् ॥१०॥

त्वम् । देवानाम् । असि । यद्वा । होता । स : । एनान् । यक्षि । इषित : ।
 यजीयान् *॥४॥ प्राचीनम् । बर्हि : । प्रदिशेति प्र = दिशा । पृथिव्या : ।
 वस्तो : । अस्या : । वृज्यते । अग्रे । अन्हाम् * । वि । ऊँ इत्यू । प्रथते ।
 वितरमिति वि = तरम् । वरीय : । देवेभ्यः । अदितये । स्योनम् *॥५॥
 व्यचस्वती : । उर्विया । वि । श्रयन्ताम् । पतिभ्य इति पति = भ्यः । न ।
 जनय : । शुभमाना : * । देवी : । द्वार : । बृहती : । विश्वमिन्वा इति विश्वं =
 इन्वा : । देवेभ्यः । भवत । (सुप्रायणा : । सुप्रायना इति सु = प्रायना :)
 *॥६॥ आ । (सुष्वयन्ती । सुस्वयन्ती इति सु = स्वयन्ती) । यजते इति यजते
 । उपाके इत्युपाके । (उषासानक्ता । उषसा नक्तेत्युषसानक्ता) । सदताम् । नि ।
 योनौ * । दिव्ये इति दिव्ये । योषणे इति योषणे । बृहती इति बृहती । सुरुक्मे
 इति सु = रुक्मे । अधि । श्रियम् । शुक्रपिश मिति शुक्र = पिशम् । दधाने इति
 दधाने *॥७॥ दैव्या । होतारा । प्रथमा । सुवाचेति सु = वाचा । मिमाना ।
 यज्ञम् । मनुष : । यजध्यै * । प्रचोदयन्तेति प्र = चोदयन्ता । विदथेषु । कारू
 इति कारू । प्राचीनम् । ज्योति : । प्रदिशेति प्र = दिशा । दिशन्ता *॥८॥ आ
 । न : । यज्ञम् । भारती । तूयम् । एतु । इळा । मनुष्वत् । इह । चेतयन्ती * ।
 तिस्रः । देवी : । बर्हि : । आ । इदम् । स्योनम् । सरस्वती । स्वपस इति सु
 = अपस : । सदन्तु *॥९॥ य : । इमे इतीमे । द्यावापृथिवी इति द्यावा पृथिवी
 । जनित्री इति जनित्री । रूपै : । अपि५शत् । भुवनानि । विश्वा * । तम् । अद्य
 । होत : । इषित : । यजीयान् । देवम् । त्वष्टारम् । इह । यक्षि । विद्वान्
 *॥१०॥

31.47.a	उपावसृज त्मन्या समञ्जन्देवानां पाथ ऋतुथा हवींषि ।
31.47.b	वनस्पतिः शमिता देवो अग्निः स्वदन्तु हव्यं मधुना घृतेन ॥११॥
31.48.a	सद्यो जातो व्यमिमीत यज्ञमग्निर्देवानामभवत्पुरोगाः ।
31.48.b	अस्य होतुः प्रदिश्यतस्य वाचि स्वाहाकृतं हविरदन्तु देवाः ॥१२॥(४)

31.49.a	अग्नये गायत्राय त्रिवृते राथन्तरायाष्टाकपाल इन्द्राय त्रैष्टुभाय पञ्चदशाय बार्हतायैकादशकपालो विश्वेभ्यो देवेभ्यो जागतेभ्यः सप्तदशेभ्यो वैरूपेभ्यो द्वादशकपालो मित्रावरुणाभ्यामानुष्टुभाभ्यामेकविंशाभ्यां वैराजाभ्याम् ।
31.49.b	पयस्या बृहस्पतये पाङ्क्ताय त्रिणवाय शाकुराय चरुः सवित्र औष्णिहाय त्रयस्त्रिंशाय रैवताय द्वादशकपालः प्राजापत्यश्चरुरदित्यै विष्णुपत्न्यै चरुरग्नये वैश्वानराय द्वादशकपालोऽनुमत्या अष्टाकपालः ॥१॥(५)

उपावसृजेत्युप = अवसृज । त्मन्या । समञ्जन्निति सं = अञ्जन् । देवानाम् । पार्थ
 : । ऋतुथेत्युतु = था । हवींषि * । वनस्पतिः । शमिता । देवः । अग्निः ।
 स्वदन्तु । हव्यम् । मधुना । घृतेन *॥११॥ सद्यः । जातः । वि । अमिमीत
 । यज्ञम् । अग्निः । देवानाम् । अभवत् । पुरोगा इति पुरः = गाः * । अस्य ।
 होतुः । प्रदिशीति प्र = दिशि । ऋतस्य । वाचि । स्वाहाकृत मिति स्वाहा =
 कृतम् । हविः । अदन्तु । देवाः *॥१२॥४॥२०३-०=२०३॥

अग्नये । गायत्राय । त्रिवृत इति त्रि = वृते । राथन्तरायेति राथम् = तराय ।
 अष्टाकपाल इत्यष्टा = कपालः । इन्द्राय । (त्रैष्टुभाय । त्रैस्तुभायेति त्रैस्तुभाय) ।
 पञ्चदशायेति पञ्च = दशाय । बार्हताय । एकादशकपाल इत्येकादश = कपालः ।
 विश्वेभ्यः । देवेभ्यः । जागतेभ्यः । सप्तदशेभ्य इति सप्त = दशेभ्यः । वैरूपेभ्यः
 : । द्वादशकपाल इति द्वादश = कपालः । मित्रावरुणाभ्याम् । (आनुष्टुभाभ्याम् ।
 आनुस्तुभाभ्या मित्यानु = स्तुभाभ्याम्) । एकविंशाभ्या मित्येक = विंशाभ्याम्
 । वैराजाभ्याम् । पयस्या । बृहस्पतये । पाङ्क्ताय । (त्रिणवाय । त्रिनवायेति त्रि
 = नवाय) । शाक्राय । चरुः । सवित्रे । औष्णिहाय । त्रयस्त्रिंशायेति त्रयः
 = त्रिंशाय । रैवताय । द्वादशकपाल इति द्वादश = कपालः । प्राजापत्य इति
 प्राजा = पत्यः । चरुः । अदित्यै । विष्णुपत्न्या इति विष्णु = पत्न्यै । चरुः ।
 अग्नये । वैश्वानराय । द्वादशकपाल इति द्वादश = कपालः । अनुमत्या इत्यनु =
 मत्यै । अष्टाकपाल इत्यष्टा = कपालः *॥१॥५॥४१-०=४१॥

31.50.a	आग्ने॒यः कृ॒ष्णग्री॑वः सार॒स्वती॑ मे॒षी ब॒भ्रुः सौ॒म्यः पौ॒ष्णः श्या॒मः शि॒ति॒पृ॒ष्ठो बा॒र्हस्प॑त्यः शि॒ल्पो वै॒श्वदे॑वः ।
31.50.b	ऐ॒न्द्रोऽरु॑णो मा॒रुतः॑ कल्मा॒ष ऐ॒न्द्राग्रः॑ स॒ह॒हितो॑ऽधो॒रामः॑ सा॒वित्रो॑ वा॒रुणः॑ कृ॒ष्ण ए॒क॒शि॒ति॒पा॒त्पे॒त्वः ॥१॥(६)

31.51.a	अ॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते रोहि॒ताञ्जि॑रन॒ड्वा॒न॒धो॒रामौ॑ सा॒वित्रौ॑ पौ॒ष्णौ र॒जत॑ना॒भी वै॒श्वदे॑वौ पि॒शङ्गौ॑ तू॒परौ॑ ।
31.51.b	मा॒रुतः॑ कल्मा॒ष आ॒ग्नेयः॑ कृ॒ष्णोऽजः॑ सा॒र॒स्वती॑ मे॒षी वा॒रुणः॑ पे॒त्वः ॥१॥(७)

समिद्धो अञ्जनेकादश ॥११॥ केतुं कृण्वन्द्वादश ॥१२॥ यदक्रन्दस्त्रयोदश ॥१३॥
समिद्धो अद्य द्वादश ॥१२॥ अग्नये गायत्रायैका ॥१॥ आग्नेयः कृष्णग्रीव एका ॥१॥
अग्नयेऽनीकवत इत्येका ॥१॥ सप्तानुवाकेष्वेकपञ्चाशत् ॥५१॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायामेकत्रिंशतितमोऽध्यायः ॥

आ॒ग्ने॒यः । कृ॒ष्ण॒ग्री॒व इति॑ कृ॒ष्ण = ग्री॒वः । सा॒र॒स्व॒ती । मे॒षी । ब॒भ्रुः । सौ॒म्य
 : । पौ॒ष्णः । श्या॒मः । शि॒ति॒पृ॒ष्ठ इति॑ शि॒ति = पृ॒ष्ठः । बा॒र्ह॒स्प॒त्यः । शि॒ल्प
 : । वै॒श्वि॒दे॒व इति॑ वै॒श्व = दे॒वः । ऐ॒न्द्रः । अ॒रु॒णः । मा॒रु॒तः । क॒ल्मा॒षः ।
 ऐ॒न्द्रा॒ग्नः । स॒ं॒हि॒त इति॑ सं = हि॒तः । अ॒धो॒रा॒म इत्य॑धः = रा॒मः । सा॒वि॒त्रः
 । वा॒रु॒णः । कृ॒ष्णः । ए॒क॒शि॒ति॒पा दि॒त्ये॒क = शि॒ति॒पा॒त् । पे॒त्वः
 *॥१॥६॥२४-०=२४॥

अ॒ग्नये॑ । अ॒नी॒क॒व॒त इत्य॑नी॒क = व॒ते । रो॒हि॒ता॒ज्जि रिति॑ रो॒हि॒त = अ॒ज्जिः ।
 अ॒न॒ड्वा॒न् । अ॒धो॒रा॒मा इत्य॑धः = रा॒मौ । सा॒वि॒त्रौ । पौ॒ष्णौ । र॒ज॒त॒ना॒भी इति॑
 र॒ज॒त = ना॒भी । वै॒श्व॒दे॒वा इति॑ वै॒श्व = दे॒वौ । पि॒श॒ङ्गौ । तू॒परौ । मा॒रु॒तः ।
 क॒ल्मा॒षः । आ॒ग्ने॒यः । कृ॒ष्णः । अ॒जः । सा॒र॒स्व॒ती । मे॒षी । वा॒रु॒णः । पे॒त्वः
 : *॥१॥७॥२०-०=२०॥ आ॒ह॒त्य प॒द सं॒ख्या ॥९११-३=९०८॥

इति एकत्रिंशोऽध्यायः

॥ इति एकत्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	31		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	192	0	192
2	195	0	195
3	236	3	233
4	203	0	203
5	41	0	41
6	24	0	24
7	20	0	20
Total	911	3	908

॥ अथ द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

32.1.a	अस्याजरासो दमामरित्रा अर्चद्भूमासो अग्रयः पावकाः ।
32.1.b	श्वितीचयः श्वात्रासो भुरण्यवो वनर्षदो वायवो न सोमाः ॥१॥
32.2.a	हरयो धूमकेतवो वातजूता उप द्यवि ।
32.2.b	यतन्ते वृथगग्रयः ॥२॥
32.3.a	यजा नो मित्रावरुणा यजा देवाँ (२) - ऋतं बृहत् ।
32.3.b	अग्ने यक्षि स्वं दमम् ॥३॥
32.4.a	युक्ष्वा हि देवहूतमाँ (२) - अश्वाँ (२) - अग्ने रथीरिव ।
32.4.b	नि होता पूर्व्यः सदः ॥४॥
32.5.a	द्वे विरूपे चरतः स्वर्थे अन्यान्या वत्समुप धापयेते ।
32.5.b	हरिरन्यस्यां भवति स्वधावाञ्छुक्रो अन्यस्या न्ददृशे सुवर्चाः ॥५॥
32.6.a	अयमिह प्रथमो धायि धातृभिर्होता यजिष्ठो अध्वरेष्वीड्यः ।
32.6.b	यमज्जवानो भृगवो विरुरुचुर्वनेषु चित्रं विभ्वं विशेविशे ॥६॥
32.7.a	त्रीणि शता त्री सहस्राण्यग्निं त्रिंशच्च देवा नव चासपर्यन् ।
32.7.b	औक्षन्धृतैरस्तृणन् बर्हिरस्मा आदिद्धोतारं न्यसादयन्त ॥७॥
32.8.a	मूर्धानन् दिवो अरतिम् पृथिव्या वैश्वानरमृत आ जातमग्निम् ।
32.8.b	कविं सम्राजमतिथिं ज्जनानामासन्ना पात्रं ज्जनयन्त देवाः ॥८॥

अथ द्वात्रिंशोऽध्यायः

ॐ अस्य । अजरासः । दमाम् । अरित्राः । अर्चद्भूमास इत्यर्चत् = धूमासः ।
 अग्रयः । पावकाः * । श्वितीचयः । श्वात्रासः । भुरण्यवः । (वनर्षदः ।
 वनसद इति वन = सदः) । वायवः । न । सोमाः * ॥१॥ हरयः ।
 धूमकेतव इति धूम - केतवः । वातजूता इति वात - जूताः । उप । द्यवि * ।
 यतन्ते । वृथक् । अग्रयः * ॥२॥ यज । नः । मित्रावरुणा । यज । देवान् ।
 ऋतम् । बृहत् * । अग्ने । यक्षि । स्वम् । दमम् * ॥३॥ युक्ष्व । हि । देवहूतमा
 निति देव = हूतमान् । अश्वान् । अग्ने । रथीरिवेति रथीः = इव * । नि ।
 होता । पूर्व्यः । सदः * ॥४॥ द्वे इति द्वे । विरूपे इति वि = रूपे । चरतः ।
 स्वर्थे इति सु = अर्थे । अन्यान्येत्यन्य = अन्या । वत्सम् । उप । धापयेते इति
 धापयेते * । हरिः । अन्यस्याम् । भवति । स्वधावानिति स्वधा = वान् । शुक्रः
 । अन्यस्याम् । ददृशे । सुवर्चा इति सु = वर्चाः * ॥५॥ अयम् । इह । प्रथमः
 । धायि । धातृभि रिति धातृ = भिः । होता । यजिष्ठः । अध्वरेषु । ईड्यः
 * । यम् । अज्जवानः । भृगवः । विरुरुचु रिति वि = रुरुचुः । वनेषु । चित्रम्
 । विभ्वमिति वि = भ्वम् । विशेविश इति विशे = विशे * ॥६॥ त्रीणि । शता ।
 त्री । सहस्राणि । अग्निम् । त्रिंशत् । च । देवाः । नव । च । असपर्यन् * ।
 औक्षन् । घृतैः । अस्तृणन् । बर्हिः । अस्मै । आत् । इत् । होतारम् । नि ।
 असादयन्त * ॥७॥ मूर्धानम् । दिवः । अरतिम् । पृथिव्याः । वैश्वानरम् । ऋते
 । आ । जातम् । अग्निम् * । कविम् । सम्राज मिति सं = राजम् । अतिथिम् ।
 जनानाम् । आसन् । आ । पात्रम् । जनयन्त । देवाः * ॥८॥

32.9.a	अ॒ग्निर्वृ॒त्राणि॑ ज॒ङ्घन॑द् द्रवि॒णस्युर्वि॑प॒न्यया॑ ।
32.9.b	समि॒द्धः शु॒क्र आ॒हुतः॑ ॥१॥
32.10.a	वि॒श्वेभिः॑ सो॒म्यं म॒ध्वग्न॑ इ॒न्द्रेण॑ वा॒युना॑ ।
32.10.b	पि॒बा मि॒त्रस्य॑ धाम॒भिः ॥१०॥
32.11.a	आ य॒दिषे॑ नृ॒पति॑ न्तेज॒ आन॑द् शु॒चिरे॒तो नि॒षिक्तं॑ द्यौर॒भीके॑ ।
32.11.b	अ॒ग्निः श॒र्धम॑न॒वद्यं॑ य्यु॒वान॑ꣳ स्वा॒ध्यं ज्जन॑यत्सू॒दय॑च्च ॥११॥
32.12.a	अ॒ग्ने श॒र्धं म॒हते॑ सौ॒भगा॑य तव॒ द्यु॒म्नान्यु॑त्त॒मानि॑ सन्तु ।
32.12.b	संजा॑स्पत्यꣳ सु॒यम॑मा कृ॒णुष्व॑ शत्रू॒यता॑म॒भि ति॒ष्ठा म॒हाꣳसि॑ ॥१२॥
32.13.a	त्वाꣳ हि म॒न्द्रत॑मम॒र्कशो॑कैर्वृ॒महे॑ म॒हि नः॑ श्रो॒ष्यग्रे॑ ।
32.13.b	इ॒न्द्रं न॒ त्वा श॑वसा दे॒वता॑ वा॒युं पृ॑णन्ति रा॒धसा॑ नृ॒तमाः॑ ॥१३॥
32.14.a	त्वे अ॒ग्ने स्वा॒हुत॑ प्रि॒यासः॑ सन्तु सू॒रयः॑ ।
32.14.b	य॒न्तारो॑ ये म॒घवा॑नो जना॒नामूर्वा॑न्दयन्त गो॒नाम् ॥१४॥
32.15.a	श्रु॒धि श्रु॑त्कर्ण॒ वह्नि॑भिर्दे॒वैर॑ग्ने स॒याव॑भिः ।
32.15.b	आसी॑दन्तु ब॒र्हिषि॑ मि॒त्रो अ॒र्यमा॑ प्रा॒तर्या॑वा॒णो अ॒ध्वर॑म् ॥१५॥
32.16.a	वि॒श्वेषा॑मदि॒तिर्य॑ज्ञि॒यानां॑ वि॒श्वेषा॑मति॒थिर्मा॑नु॒षाणाम्॑ ।
32.16.b	अ॒ग्निर्दे॒वाना॑मव॒ आवृ॑णानः सु॒मृ॒ळीको॑ भवतु जा॒तवे॑दाः ॥१६॥

अग्निः । वृत्राणि । जङ्घनत् । द्रविणस्युः । विपन्यया * । समिद्ध इति सं = इद्ध
 : । शुक्रः । आहुत इत्या = हुतः * ॥९॥ विश्वेभिः । सोम्यम् । मधु । अग्ने
 । इन्द्रेण । वायुना * । पिब । मित्रस्य । धामभि रिति धाम = भिः * ॥१०॥
 आ । यत् । इषे । नृपति मिति नृ = पतिम् । तेजः । आनद् । शुचि । रेतः ।
 (निषिक्तम् । निषिक्त मिति नि = सिक्तम्) । द्यौः । अभीके * । अग्निः ।
 शर्धम् । अनवद्यम् । युवानम् । स्वाध्यमिति सु = आध्यम् । जनयत् । सूदयत् ।
 च * ॥११॥ अग्ने । शर्ध । महते । सौभगाय । तव । द्युम्नानि । उत्तमानीत्युत्
 = तमानि । सन्तु * । सम् । (जास्पत्यम् । जाः पत्यमिति जाः = पत्यम्) ।
 सुयम मिति सु = यमम् । आ । कृणुष्व । (शत्रूयताम् । शत्रुयतामिति शत्रु =
 यताम्) । अभि । तिष्ठ । महाश्सि * ॥१२॥ त्वाम् । हि । मन्द्रतम मिति मन्द्र
 = तमम् । अर्कशोकै रित्यर्क = शोकैः । ववृमहे । महि । नः । श्रोषि । अग्ने
 * । इन्द्रम् । न । त्वा । शवसा । देवता । वायुम् । पृणन्ति । राधसा । नृतमा
 इति नृ = तमाः * ॥१३॥ त्वे इति त्वे । अग्ने । स्वाहुतेति सु = आहुत ।
 प्रियासः । सन्तु । सूरयः * । यन्तारः । ये । मघवान इति मघ = वानः ।
 जनानाम् । ऊर्वाम् । दयन्त । गोनाम् * ॥१४॥ श्रुधि । श्रुत्कर्णेति श्रुत् = कर्ण ।
 वह्निभि रिति वह्नि = भिः । देवैः । अग्ने । सयावभि रिति सयाव = भिः * ।
 आ । सीदन्तु । बर्हिषि । मित्रः । अर्यमा । (प्रातर्यावाणः । प्रातर्यावान इति
 प्रातः = यावानः) । अध्वरम् * ॥१५॥ विश्वेषाम् । अदितिः । यज्ञियानाम् ।
 विश्वेषाम् । अतिथिः । मानुषाणाम् * । अग्निः । देवानाम् । अवः । आवृणान
 इत्या = वृणानः । सुमृळीक इति सु = मृळीकः । भवतु । जातवेदा इति जात

32.17.a	म॒हो अ॒ग्ने : स॒मि॒धा॒नस्य॑ श॒र्म॒ण्य॒ना॒गा मि॒त्रे व॒रु॒णे स्व॒स्तये॑ ।
32.17.b	श्रे॒ष्ठे स्या॑म स॒वितुः॑ स॒र्वी॒मनि॑ तद्दे॒वाना॑मवो अ॒द्या वृ॒णीम॑हे ॥१७॥(१)
32.18.a	आप॑श्चि॒त्पि॒प्यु : स्त॒र्यो न॑ गा॒वो नक्ष॑न्नृ॒तं ज॒रि॒ता॒रस्त॑ इन्द्र ।
32.18.b	या॒हि वा॒युर्न॑ नि॒युतो॑ नो अ॒च्छा त्व॑ हि धी॒भिर्द॑य॒से वि॒ वाजा॑न् ॥१॥
32.19.a	गा॒व उपा॑वता॒वतं॑ म॒ही य॒ज्ञस्य॑ र॒प्सुदा॑ ।
32.19.b	उ॒भा क॑र्णा॒ हिर॑ण्यया ॥२॥
32.20.a	यद॒द्य सू॒र उ॒दिते॑ऽना॒गा मि॒त्रो अ॒र्यमा॑ ।
32.20.b	सु॒वाति॑ स॒विता॑ भ॒गः ॥३॥
32.21.a	आ सु॒ते सि॑ञ्चत॒ श्रिय॑ रो॒दस्यो॑रभि॒श्रिय॑म् ।
32.21.b	रसा॑ द॒धीत॑ वृष॒भम् ।
32.21.c	तं प्र॒त्नथा॑यँ वे॒नश्चो॑दयत् ॥४॥
32.22.a	आ॒ति॒ष्ठन्तं॑ परि॒ विश्वे॑ अ॒भूष॑ञ्छि॒र्यो व॑सा॒नश्च॑रति॒ स्वरो॑चिः ।
32.22.b	म॒हत्तद् वृ॑ष्णो अ॒सुर॑स्य॒ नामा॑ वि॒श्वरू॑पो अ॒मृता॑नि॒ तस्थौ॑ ॥५॥
32.23.a	प्र वो॑ म॒हे म॒न्दमा॑नाया॒न्धसो॑ऽर्चा वि॒श्वान॑राय वि॒श्वाभु॑वे ।
32.23.b	इन्द्र॑स्य॒ यस्य॑ सु॒मख॑ सहो म॒हि श्रवो॑ नृ॒म्णं च॑ रो॒दसी॑ स॒पर्य॑तः ॥६॥
32.24.a	बृ॒हन्नि॒दि॒ध्म ए॒षां भू॑रि॒ शस्तं॑ पृथुः स्व॒रुः ।
32.24.b	ये॒षामिन्द्रो॑ यु॒वा सखा॑ ॥७॥

= वे॒दा : *॥१६॥ मह॑ : । अ॒ग्ने : । स॒मि॒धान॑स्येति सं = इ॒धान॑स्य । श॒र्मणि॑ ।
 अना॑गा : । मि॒त्रे । व॒रुणे॑ । स्व॒स्तये॑ * । श्रे॒ष्ठे । स्या॒म । स॒वितुः॑ । स॒र्वीम॑नि ।
 तत् । दे॒वाना॑म् । अ॒व : । अ॒द्य । वृ॒णीम॑हे *॥१७॥१॥२४२-४५=१९७॥

आप॑ : । चि॒त् । पि॒प्यु : । स्त॒र्य : । न । गा॒व : । नक्ष॑न् । ऋ॒तम् । ज॒रितार॑ :
 । ते । इन्द्र॑ * । या॒हि । वा॒यु : । न । नि॒युत॑ इति नि = यु॒त : । न : । अ॒च्छ
 । त्वम् । हि । धी॒भि : । द॒यसे॑ । वि । वा॒जान् *॥१॥ गा॒व : । उप॑ । अ॒वत॑
 । अ॒वतम् । म॒ही इति॑ म॒ही । य॒ज्ञस्य॑ । र॒प्सुदा॑ * । उ॒भा । क॒र्णा । हि॒रण्य॑या
 *॥२॥ यत् । अ॒द्य । सू॒रे । उ॒दित॑ इत्युत् = इ॒ते । अना॑गा : । मि॒त्र : । अ॒र्यमा॑
 * । सु॒वाति॑ । स॒विता॑ । भ॒ग : *॥३॥ आ । सु॒ते । सि॒ञ्चत॑ । श्रि॒यम् । रो॒दस्यो॑
 : । अ॒भि॒श्रिय॑ मि॒त्यभि॑ = श्रि॒यम् * । र॒सा । द॒धीत॑ । वृ॒षभ॑म् * । तम् । प्र॒त्नथे॑ति
 प्र॒त्न = था॑ । अ॒यम् । वे॒न : । चो॒दय॑त् ॥४॥ आ॒तिष्ठ॑न्त मि॒त्या = तिष्ठ॑न्तम् ।
 परि॑ । वि॒श्वे । अ॒भूष॑न् । श्रि॒य : । व॒सानः॑ । च॒रति॑ । स्व॒रोचि॑ रिति स्व = रो॒चि
 : * । म॒हत् । तत् । वृ॒ष्ण : । अ॒सुर॑स्य । ना॒म । आ । वि॒श्वरूप॑ इति वि॒श्व =
 रूपः॑ । अ॒मृता॑नि । त॒स्थौ *॥५॥ प्र । व : । म॒हे । म॒न्दमा॑नाय । अ॒न्धसः॑ ।
 अ॒र्च । वि॒श्वान॑राय । (वि॒श्वाभु॑वे । वि॒श्वभु॑व इति वि॒श्व = भु॑वे) * । इन्द्र॑स्य ।
 यस्य॑ । सु॒म॒ख मिति॑ सु = म॒खम् । स॒ह : । म॒हि । श्र॒व : । नृ॒म्णम् । च ।
 रो॒द॒सी इति॑ रो॒द॒सी । स॒पर्य॑त : *॥६॥ बृ॒हन् । इत् । इ॒ध्मः । ए॒षाम् । भू॒रि ।
 श॒स्तम् । पृ॒थु : । स्व॒रु : * । ये॒षाम् । इन्द्र॑ : । यु॒वा । स॒खा *॥७॥

32.25.a	इ॒न्द्रे॒हि म॒त्स्य॒न्ध॒सो वि॒श्वे॒भिः सोम॑पर्व॒भिः ।
32.25.b	म॒हाँ (२) - अ॒भि॒ष्टि॒रोज॑सा ॥८॥
32.26.a	इ॒न्द्रो वृ॒त्रम॑वृ॒णोच्छ॑र्धनीति : प्र मा॒यिना॑म॒मिना॑द्व॒र्पणी॑ति : ।
32.26.b	अ॒ह॒न्व्य॑ꣳसमु॒श॒ध॒ग्वने॑ष्व॒वि॒र्धेना॑ अ॒कृ॒णो॒द्रा॒म्याणा॑म् ॥९॥
32.27.a	कु॒त॒स्त्वमि॑न्द्र मा॒हि॒नः स॒न्नेको॑ या॒सि स॒त्पते॑ कि॒न्त इ॒त्था ।
32.27.b	सं पृ॒च्छ॒से स॒मरा॑णः शु॒भानै॑र्वो॒चेस्त॑न्नो ह॒रि॒वो य॒त्ते अ॒स्मे ।
32.27.c	म॒हाँ (२) - इ॒न्द्रो य ओज॑सा क॒दा च॒न स्त॒रीर॑सि क॒दा च॒न प्र॒युच्छ॑सि ॥१०॥
32.28.a	आ त॒त्त इ॒न्द्रा॒यवः॑ प॒नन्ता॑भि य ऊ॒र्वङ् गो॑म॒न्तं ति॒तृत्सा॑न् ।
32.28.b	स॒कृ॒त्स्वं य्ये पु॑रु॒पु॒त्रां म॒हीꣳ स॒हस्र॑धा॒रां बृ॒हती॑ न्दु॒क्षन् ॥११॥
32.29.a	इ॒मां ते धि॒यं प्र भ॑रे म॒हो म॒हीम॑स्य स्तो॒त्रे धि॒षणा॑ य॒त्त आ॒नजे॑ ।
32.29.b	तमु॒त्सवे॑ च प्र॒सवे॑ च सा॒सहि॑मिन्द्र॒न्दे॒वासः॑ श॒वसा॑ꣳम॒दन्न॑न् ॥१२॥(२)
32.30.a	वि॒भ्राङ् बृ॒ह॒त्पि॑ब॒तु सो॒म्यं म॒ध्वायु॑र्द॒ध॒द्यज्ञ॑प॒ता अ॒वि॒हृत॑म् ।

इन्द्र । आ । इहि । मत्सि । अन्धसः । विश्वेभिः । सोमपर्वभि रिति सोमपर्व =
 भिः * । महान् । अभिष्टिः । ओजसा * ॥८॥ इन्द्रः । वृत्रम् । अवृणोत् ।
 शर्धनीति रिति शर्ध = नीतिः । प्र । मायिनाम् । अमिनात् । (वर्पणीतिः ।
 वर्पनीति रिति वर्प = नीतिः) * । अहन् । व्यश्स मिति वि = अश्सम् ।
 उशधक् । वनेषु । आविः । धेनाः । अकृणोत् । राम्याणाम् * ॥९॥ कुतः ।
 त्वम् । इन्द्र । माहिन् । सन् । एकः । यासि । सत्पत इति सत् = पते ।
 किम् । ते । इत्था * । सम् । पृच्छसे । समराण इति सं = अराणः । शुभानैः
 । वोचेः । तत् । नः । हरिव इति हरि = वः । यत् । ते । अस्मे इत्यस्मे
 * ॥१०॥ महान् । इन्द्रः । यः । ओजसा । कदा । चन । स्तरीः । । असि
 । कदा । चन । प्र । युच्छसि । आ । तत् । ते । इन्द्र । आयवः । पनन्त ।
 अभि । ये । ऊर्वम् । गोमन्त मिति गो = मन्तम् । तितृत्सान् * । सकृत्स्वमिति
 सकृत् = स्वम् । ये । पुरुपुत्रा मिति पुरु = पुत्राम् । महीम् । सहस्रधारा मिति
 सहस्र = धाराम् । बृहतीम् । (दुदुक्षन् । दुधुक्ष निति दुधुक्षन्) * ॥११॥ इमाम्
 । ते । धियम् । प्र । भरे । महः । महीम् । अस्य । स्तोत्रे । धिषणा । यत् ।
 ते । आनजे * । तम् । उत्सव इत्युत् = सवे । च । प्रसव इति प्र = सवे । च
 । (सासहिम् । ससहिमिति ससहिम्) । इन्द्रम् । देवासः । शवसा । अमदन् ।
 अनु * ॥१२॥ २॥ २०६-२१=१८५॥

विभ्राळिति वि = भ्राट् । बृहत् । पिबतु । सोम्यम् । मधु । आयुः । दधत् ।
 यज्ञपता इति यज्ञ = पतौ । अविहृत मित्यवि = हृतम् * ।

32.30.b	वा॒तजू॒तो यो अ॒भिर॒क्षति॑ त्मना॒ प्र॒जा : पु॒पोष॑ पु॒रुधा॒ वि रा॒जति॑ ॥१॥
32.31.a	उ॒दु त्वं जा॒तवे॒दसं॑ दे॒वं वह॑न्ति के॒तवः॑ ।
32.31.b	दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सू॒र्यम् ॥२॥
32.32.a	येना॑ पा॒वक॑ च॒क्षसा॑ भु॒र्यन्तं॑ ज॒नां (२) अ॒नु ।
32.32.b	त्वं व॒रुण॑ प॒श्यसि॑ ॥३॥
32.33.a	दै॒व्या अ॒ध्वर्यू॑ आ ग॒तं र॒थेन॑ सू॒र्यत्व॑चा ।
32.33.b	म॒ध्वा य॒ज्ञं स॒मज्जा॑थे ।
32.33.c	तं प्र॒त्नथा॑ऽयं वे॒नश्चो॑दय॒च्चित्रं॑ दे॒वानाम् ॥४॥
32.34.a	आ न॒ इळा॑भिर्वि॒दथे॑ सु॒शस्ति॑ वि॒श्वान॑र : स॒विता॑ दे॒व ए॒तु ।
32.34.b	अ॒पि यथा॑ यु॒वानो॑ म॒त्सथा॑ नो वि॒श्वं जग॑द॒भिपि॒त्वे म॒नीषा॑ ॥५॥
32.35.a	यद॒द्य क॒च्च वृ॒त्रह॑न्नु॒दगा॑ अ॒भि सू॒र्य ।
32.35.b	सर्व॑ न्तदि॒न्द्र ते व॒शे ॥६॥
32.36.a	तर॑णिर्वि॒श्वदर्श॑तो ज्यो॒तिष्कृ॑द॒सि सू॒र्य ।
32.36.b	वि॒श्वमा॑ भा॒सि रो॒चनम् ॥७॥
32.37.a	तत्सू॒र्यस्य॑ दे॒वत्वं तन्म॑हि॒त्वं म॒ध्या क॒र्तोर्वि॑त॒तं सं ज॑भार ।
32.37.b	यदे॒दयु॑क्त॒ हरि॑त : स॒धस्था॑दा॒द्रात्री॑ वा॒सस्त॑नु॒ते सि॒मस्मै ॥८॥
32.38.a	तन्मि॒त्रस्य॑ व॒रुण॑स्या॒भिच॑क्षे सू॒र्यो रू॒पं कृ॑णु॒ते द्यो॒रुप॑स्थे ।

वात॑जूत॒ इति॑ वात॑ = जूतः । यः । अभिर॑क्षतीत्य॑भि = रक्ष॑ति । त्मना॑ । प्रजा
 इति॑ प्र = जाः । पु॒पोष । पु॒रुधा । वि । राज॑ति *॥१॥ उत् । ॐ इत्यू॑ ।
 त्यम् । जा॒तवे॑दस॒ मिति॑ जा॒त = वे॑दसम् । दे॒वम् । वह॑न्ति । के॒तवः॑ * । दृ॒शे ।
 विश्वा॑य । सू॒र्यम् *॥२॥ येन॑ । पा॒वक । चक्ष॑सा । भु॒र॒ण्यन्त॑म् । जना॑न् । अनु
 * । त्वम् । व॒रुण । पश्य॑सि *॥३॥ दै॒व्यौ । अध्व॑र्यू इत्य॑ध्वर्यू । आ । ग॒तम् ।
 रथे॑न । सू॒र्यत्व॑ चेति॒ सूर्य॑ = त्वचा * । म॒ध्वा । यज्ञ॑म् । सम् । अ॒ज्जाथे॑ इत्य॑ज्जाथे
 *॥४॥ तम् । प्र॒त्नथे॑ति॒ प्र॒त्न = था॑ । अ॒यम् । वेनः॑ । चो॒दय॑त् । चि॒त्रम् ।
 दे॒वाना॑म् । आ । नः॑ । इ॒ळाभिः॑ । वि॒दथे॑ । सु॒शस्ती॑ति॒ सु = श॑स्ति । वि॒श्वान॑र
 : । स॒विता । दे॒वः । ए॒तु * । अ॒पि । यथा॑ । यु॒वानः॑ । म॒त्स॒थ । नः॑ ।
 विश्व॑म् । जग॑त् । अ॒भिपि॑त्व इत्य॑भि = पि॒त्वे । म॒नीषा *॥५॥ यत् । अ॒द्य ।
 क॒त् । च । वृ॒त्रह॑न्निति॒ वृ॒त्र = ह॑न् । उ॒दगा॑ इत्यु॑त् = अ॒गाः । अ॒भि । सू॒र्य * ।
 सर्व॑म् । तत् । इ॒न्द्र । ते । व॒शे *॥६॥ तर॑णिः । वि॒श्वदर्श॑त इति॑ विश्व॑ =
 दर्श॑तः । (ज्योति॑ष्कृत् ॥ ज्योतिः॑ कृ॒दिति॑ ज्योतिः॑ = कृ॒त्) । अ॒सि । सू॒र्य
 * । विश्व॑म् । आ । भा॒सि । रो॒चन॑म् *॥७॥ तत् । सू॒र्यस्य॑ । दे॒वत्व॑मिति॒ दे॒व =
 त्वम् । तत् । म॒हित्व॑मिति॒ म॒हि = त्वम् । म॒ध्या । क॒र्तोः॑ । वि॒त॒त॒ मिति॑ वि =
 त॒तम् । सम् । ज॒भार * । यदा॑ । इत् । अ॒यु॒क्त । ह॒रि॒तः॑ । स॒ध॒स्था॒दिति॑ स॒ध =
 स्था॑त् । आ॒त् । रा॒त्री । वा॒सः॑ । त॒नु॒ते । सि॒म॒स्मै *॥८॥ तत् । मि॒त्रस्य॑ ।
 व॒रुण॑स्य । अ॒भिच॑क्ष इत्य॑भि = चक्षे॑ । सू॒र्यः॑ । रू॒पम् । कृ॒णु॒ते । द्योः॑ । उ॒प॒स्थ
 इत्यु॑प = स्थे * ।

32.38.b	अ॒नन्त॒मन्य॒द्रु॒शद॒स्य पा॒ज : कृ॒ष्णम॒न्यद्भ॒रित : सं भ॑रन्ति ॥९॥
32.39.a	ब॒ण्म॒हाँ (२) - अ॒सि सूर्य॑ ब॒ळादि॒त्य म॒हाँ (२) - अ॒सि ।
32.39.b	म॒हस्ते॑ स॒तो म॒हिमा॑ प॒नस्य॑तेऽ॒द्वा दे॒व म॒हाँ (२) - अ॒सि ॥१०॥
32.40.a	ब॒ट् सूर्य॑ श्र॒वसा॑ म॒हाँ (२) - अ॒सि स॒त्रा दे॒व म॒हाँ (२) - अ॒सि ।
32.40.b	म॒ह्ना दे॒वाना॑म॒सुर्य॑ : पु॒रोहि॑तो वि॒भु ज्यो॑ति॒रदा॑भ्यम् ॥११॥
32.41.a	श्रा॒यन्त॑ इ॒व सूर्य॑ विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत ।
32.41.b	व॒सूनि॑ जा॒ते ज॒नमा॑न ओ॒जसा॑ प्र॒ति भा॑गं न दी॒धिम॑ ॥१२॥
32.42.a	अ॒द्या दे॒वा उ॒दिता॑ सूर्यस्य निर॒हसः॑ : पि॒पृता॑ निर॒वद्यात् ।
32.42.b	तन्नो॑ मि॒त्रो व॒रुणो॑ मा॒मह॑न्ताम॒दितिः॑ : सि॒न्धुः पृ॒थि॒वी उ॒त द्यौः॑ : ॥१३॥
32.43.a	आ कृ॒ष्णेन॑ र॒जसा॑ वर्त॒मानो॑ नि॒वेश॑यन्नमृतं म॒र्त्यं च॑ ।
32.43.b	हि॒र॒ण्यये॑न स॒विता॑ रथे॒ना दे॒वो या॑ति भु॒वनानि॑ प॒श्यन् ॥१४॥(३)

32.44.a	प्र वा॒वृजे॑ सु॒प्रया॑ ब॒र्हिरे॑षामा वि॒श॒पती॑व बी॒रि॑ट् इ॒याते॑ ।
32.44.b	वि॒शाम॑क्तो॒रुष॑सः : पू॒र्वहू॑तौ वा॒युः पू॒षा स्व॑स्तये॒ नियु॑त्वान् ॥१॥
32.45.a	इन्द्र॑वायू बृ॒हस्प॑तिम् मि॒त्राग्नि॑म् पू॒षणं॑ भ॒गम् ।
32.45.b	आ॒दि॒त्यान्मा॑रुतं ग॒णम् ॥२॥
32.46.a	व॒रुणः॑ प्रा॒विता॑ भु॒वन्मि॑त्रो वि॒श्वाभि॑रू॒तिभिः॑ ।

अनन्तम् । अन्यत् । रुशत् । अस्य । पाज् : । कृष्णम् । अन्यत् । हरित् : । सम्
 । भरन्ति *॥१॥ बट् । महान् । असि । सूर्य । बट् । आदित्य । महान् । असि
 *॥ मह : । ते । सत : । महिमा । पनस्यते । अद्वा । देव । महान् । असि
 *॥१०॥ बट् । सूर्य । श्रवसा । महान् । असि । सत्रा । देव । महान् । असि
 *॥ मन्हा । देवानाम् । असुर्य : । पुरोहित इति पुर : = हित : । विभ्विति वि
 = भु । ज्योति : । अदाभ्यम् *॥११॥ श्रायन्त इवेति श्रायन्त : = इव । सूर्यम्
 । विश्वा । इत् । इन्द्रस्य । भक्षत *॥ वसूनि । जाते । जनमाने । ओजसा । प्रति
 । भागम् । न । दीधिम *॥१२॥ अद्य । देवा : । उदितेत्युत् = इता । सूर्यस्य
 । नि : । अहस : । पिपृत । नि : । अवद्यात् *॥ तत् । न : । मित्र : ।
 वरुण : । (मामहन्ताम् । ममहन्तामिति ममहन्ताम्) । अदिति : । सिन्धु : ।
 पृथिवी । उत । द्यौ : *॥१३॥ आ । कृष्णेन । रजसा । वर्तमान : ।
 निवेशयन्निति नि = वेशयन् । अमृतम् । मर्त्यम् । च *॥ हिरण्ययेन । सविता ।
 रथेन । आ । देव : । याति । भुवनानि । पश्यन् *॥१४॥३॥२१५-१७=१९८॥

प्र । (वावृजे । ववृज इति ववृजे) । सुप्रया इति सु = प्रया : । बर्हि : । एषाम्
 । आ । (विशपतीव । विशपती इवेति विशपती = इव) । बीरिटे । इयाते
 इतीयाते *॥ विशाम् । अक्तो : । उषस : । पूर्वहूता इति पूर्व = हूतौ । वायु :
 । पूषा । स्वस्तये । नियुत्वान् *॥१॥ इन्द्रवायू इतीन्द्रवायु । बृहस्पतिम् । मित्र
 । अग्निम् । पूषणम् । भगम् *॥ आदित्यान् । मारुतम् । गणम् *॥२॥ वरुण :
 । प्रावितेति प्र = अविता । भुवत् । मित्र : । विश्वाभि : । ऊतिभि रित्यूति =
 भि : *॥

32.46.b	करतां न : सुराधस : ॥३॥
32.47.a	अधि न इन्द्रैषां विष्णो सजात्यानाम् ।
32.47.b	इता मरुतो अश्विना ।
32.47.c	तं प्रत्नथाऽयं वेनश्चोदयद्ये देवास आ न इळाभिर्विश्वेभिः सोम्यं मध्वोमासश्चर्षणीधृतः ॥४॥
32.48.a	अग्र इन्द्र वरुण मित्र देवाः शर्धः प्र यन्त मारुतोत विष्णो ।
32.48.b	उभा नासत्या रुद्रो अध ग्राः पूषा भगः सरस्वती जुषन्त ॥५॥
32.49.a	इन्द्राग्नी मित्रावरुणाऽदितिश्स्वः पृथिवीन्धां मरुतः पर्वतां(२) अपः ।
32.49.b	हुवे विष्णुम् पूषणं ब्रह्मणस्पतिं भगं नु शश्सश् सवितारमूतये ॥६॥
32.50.a	अस्मे रुद्रा मेहना पर्वतासो वृत्रहत्ये भरहूतौ सजोषाः ।
32.50.b	यः शश्सते स्तुवते धायि पञ्च इन्द्रज्योष्ठा अस्मां(२) - अवन्तु देवाः ॥७॥
32.51.a	अर्वाश्चो अद्या भवता यजत्रा आ वो हार्दि भयमानो व्ययेयम् ।
32.51.b	त्राध्वन्नो देवा निजुरो वृकस्य त्राध्वङ् कर्तादिवपदो यजत्राः ॥८॥
32.52.a	विश्वे अद्य मरुतो विश्व ऊती विश्वे भवन्त्वग्रयः समिद्धाः ।
32.52.b	विश्वे नो देवा अवसाऽऽगमन्तु विश्वमस्तु द्रविणं वाजो अस्मे ॥९॥
32.53.a	विश्वे देवाः शृणुतेमश् हवम् मे ये अन्तरिक्षे य उप द्यवि ष्ठ ।

कर॑ताम् । न : । सु॒राध॑स इति सु = राध॑स : *॥३॥ अधि॑ । न : । इन्द्र॑ ।
 ए॒षाम् । वि॒ष्णो इति वि॒ष्णो । सजा॑त्याना मिति स = जा॑त्यानाम् * । इता॑ ।
 मरु॑त : । अ॒श्विना * । तम् । प्र॒त्नथे॑ति प्र॒त्न = था । अय॑म् । वेन : । चोद॑यत् ।
 । ये । दे॒वास : । आ । न : । इळा॑भि : । वि॒श्वेभि : । सो॒म्यम् । मधु॑ ।
 ओमा॑स : । (च॒र्षणी॑धृत : । च॒र्षणि॑धृत इति च॒र्षणि = धृत :) ॥४॥ अग्रे॑ ।
 इन्द्र॑ । वरु॑ण । मि॒त्र । दे॒वा : । श॒र्ध : । प्र । यन्त॑ । मा॒रुत॑ । उ॒त । वि॒ष्णो
 इति वि॒ष्णो * । उ॒भा । ना॒स॒त्या । रु॒द्र : । अध॑ । ग्रा : । पू॒षा । भ॒ग : ।
 सर॑स्वती । जु॒षन्त * ॥५॥ इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्रा॑ग्नी । मि॒त्रावरु॑णा । अ॒दि॒तिम् । स्वरि॑ति
 स्व : । पृ॒थि॒वीम् । द्याम् । मरु॑त : । पर्व॑तान् । अप : * । हु॒वे । वि॒ष्णुम् ।
 पू॒षण॑म् । ब्र॒ह्म॒ण : । प॒तिम् । भ॒गम् । नु । श॒श॒सम् । स॒वि॒तार॑म् । ऊ॒तये॑
 * ॥६॥ अ॒स्मे इत्य॑स्मे । रु॒द्रा : । मे॒हना॑ । पर्व॑तास : । वृ॒त्रह॑त्य इति वृ॒त्र =
 ह॒त्ये । भ॒र॒हूता॑ इति भ॒र = हू॒तौ । स॒जोषा॑ इति स = जोषा : * । य : ।
 श॒श॒स॒ते । स्तु॒वते॑ । धा॒यि । प॒ज्र : । इन्द्र॑ज्येष्ठा इतीन्द्र॑ = ज्येष्ठा : । अ॒स्मान् ।
 अ॒वन्तु॑ । दे॒वा : * ॥७॥ अ॒र्वाञ्च॑ : । अ॒द्य । भ॒वत॑ । य॒ज॒त्रा : । आ । व :
 । हा॒दि । भ॒य॒मान : । व्य॑येयम् * । त्रा॒ध्वम् । न : । दे॒वा : । नि॒जुर॑ इति नि =
 जु॒र : । वृ॒क॒स्य । त्रा॒ध्वम् । क॒र्तात् । अ॒व॒प॒द इत्य॑व = प॒द : । य॒ज॒त्रा :
 * ॥८॥ वि॒श्वे । अ॒द्य । मरु॑त : । वि॒श्वे । ऊ॒ती । वि॒श्वे । भ॒वन्तु॑ । अ॒ग्नय॑ : ।
 स॒मि॒द्धा इति सं = इ॒द्धा : * । वि॒श्वे । न : । दे॒वा : । अ॒व॒सा । आ । ग॒मन्तु॑ ।
 वि॒श्वम् । अ॒स्तु । द्र॒वि॒णम् । वा॒ज : । अ॒स्मे इत्य॑स्मे * ॥९॥ वि॒श्वे । दे॒वा : ।
 शृ॒णुत॑ । इ॒मम् । ह॒वम् । मे । ये । अ॒न्तरि॑क्षे । ये । उ॒प । द्य॒वि । स्थ * ।

32.53.b	ये अ॒ग्नि॒जिह्वा॒ उत॒ वा यज॑त्रा आ॒सद्या॒स्मिन्ब॒र्हिषि॑ मा॒दय॑ध्वन्म् ॥१०॥
32.54.a	दे॒वेभ्यो॑ हि प्र॒थमं॑ ग्य॒ज्ञिये॑भ्योऽमृ॒तत्व॑ सु॒वसि॑ भा॒गमु॑त्त॒मम् ।
32.54.b	आदि॑दामा॒नं स॒वित॑र्व्यू॒र्णुषेऽनू॑ची॒ना जी॒विता॑ मा॒नुषे॑भ्यः ॥११॥(४)

32.55.a	प्र वा॒युम॑च्छा बृ॒हती॑ म॒नीषा॑ बृ॒हद्र॑यिं वि॒श्ववा॑रं रथ॒प्राम् ।
32.55.b	द्यु॒तद्या॑मा नि॒युतः॑ प॒त्यमा॑नः क॒विः क॒विमि॑यक्ष॒सि प्र॑यज्यो ॥१॥
32.56.a	इन्द्र॑वायू इ॒मे सु॒ता उप॑ प्रयो॒भि रा॑गतम् ।
32.56.b	इन्द्र॑वो वा॒मुश॑न्ति हि ॥२॥
32.57.a	मि॒त्रं हु॒वे पू॒तद॑क्षं वरु॒णं च रि॑शा॒दसम् ।
32.57.b	धि॒यङ् घृ॒ताची॑ सा॒धन्ता॑ ॥३॥
32.58.a	द॒क्षा यु॒वाक॑वः सु॒ता ना॑स॒त्या वृ॒क्तब॑र्हिषः ।
32.58.b	आ या॑त रु॒द्रव॑र्तनी ।
32.58.c	तं प्र॒त्नथा॑ऽयं वे॒नश्चो॑दयत् ॥४॥
32.59.a	वि॒दद्य॑दी॒ सर॑मा रु॒ग्णम॑द्रे॒र्महि॑ पाथः पू॒र्व्यं स॒ध्र्यक्कः॑ ।
32.59.b	अ॒ग्रन् न॑यत्सु॒पद्य॑क्षरा॒णाम॑च्छा र॒वम् प्र॑थ॒मा जा॑न॒ती गा॑त् ॥५॥
32.60.a	नहि॑ स्प॒शम॑वि॒दन्न॑न्य॒मस्मा॑द्वै॒श्वान॑रात्पु॒र ए॒तार॑म॒ग्नेः ।
32.60.b	ए॒मेन॑मवृ॒धन्न॑मृ॒ता अ॑म॒र्त्यं वै॒श्वान॑रं क्षै॒त्रजि॑त्याय दे॒वाः ॥६॥

ये । अग्निजिह्वा इत्यग्नि = जिह्वा : । उत । वा । यजत्रा : । आसद्येत्या = सद्य ।
 अस्मिन् । बर्हिषि । मादयध्वम् *॥१०॥ देवेभ्यः । हि । प्रथमम् । यज्ञियेभ्यः
 । अमृतत्वमित्य मृत = त्वम् । सुवसि । भागम् । उत्तममित्युत् = तमम् * । आत्
 । इत् । दामानम् । सवितः । वि । ऊर्णुषे । अनूचीना । जीविता । मानुषेभ्यः
 *॥११॥४॥१९०-३५=१५५॥

प्र । वायुम् । अच्छ । बृहती । मनीषा । बृहद्रयि मिति बृहत् = रयिम् ।
 विश्ववार मिति विश्व = वारम् । रथप्रामिति रथ = प्राम् * । द्युतद्या मेति द्युतत्
 = यामा । नियुत इति नि = युतः । पत्यमानः । कविः । कविम् । इयक्षसि
 । प्रयज्यो इति प्र = यज्यो *॥१॥ इन्द्रवायू इतीन्द्रवायू । इमे । सुताः । उप ।
 प्रयोभि रिति प्रयः = भिः । आ । गतम् * । इन्द्रवः । वाम् । उशन्ति । हि
 *॥२॥ मित्रम् । हुवे । पूतदक्ष मिति पूत = दक्षम् । वरुणम् । च । रिशादसम्
 * । धियम् । घृताचीम् । साधन्ता *॥३॥ दस्त्रा । युवाकवः । सुताः ।
 नासत्या । वृक्तबर्हिष इति वृक्त = बर्हिषः * । आ । यातम् । रुद्रवर्तनी इति रुद्र
 = वर्तनी *॥ तम् । प्रत्नथेति प्रत्न = था । अयम् । वेनः । चोदयत् ॥४॥
 विदत् । यदि । सरमा । रुग्णम् । अद्रेः । महि । पार्थः । पूर्वम् । सध्र्यक् ।
 करितिकः * । अग्रम् । नयत् । सुपदीति सु = पदी । अक्षराणाम् । अच्छ ।
 रवम् । प्रथमा । जानती । गात् *॥५॥ नहि । स्पशम् । अविदन् । अन्यम् ।
 अस्मात् । वैश्वानरात् । पुर एतार मिति पुरः = एतारम् । अग्नेः * । आ । ईम्
 । एनम् । अवृधन् । अमृताः । अमर्त्यम् । वैश्वानरम् । क्षैत्रजित्या येति क्षैत्र =
 जित्याय । देवाः *॥६॥

32.61.a	उ॒ग्रा वि॒घनि॒ना मृ॒ध इन्द्रा॒ग्नी ह॒वामहे ।
32.61.b	ता नो॑ मृ॒ळात ई॒दृशे॑ ॥७॥
32.62.a	उपा॑स्मै गाय॒ता नरः॑ प॒वमा॒नाये॒न्दवे ।
32.62.b	अ॒भि दे॒वां (२) - इ॒यक्ष॑ते ॥८॥
32.63.a	ये त्वा॑ऽहि॒हत्ये॑ म॒घव॒न्नव॑र्ध॒न्ये शा॒म्बरे॑ ह॒रिवो॑ ये ग इ॒ष्टौ ।
32.63.b	ये त्वा॑ नू॒नम॑नु॒मद॑न्ति वि॒प्राः पि॒बेन्द्र॑ सोम॒ऽसृ॒गणो॑ म॒रुद्भिः॑ ॥९॥
32.64.a	जनि॑ष्ठा उ॒ग्रः स॒हसे॑ तु॒राय॑ म॒न्द्र ओजि॑ष्ठो ब॒हुला॑भि॒मानः॑ ।
32.64.b	अव॑र्ध॒न्निन्द्र॑म् म॒रुत॑श्चि॒दत्र॑ मा॒ता यद्वी॑रं द॒धन॑द्वनि॒ष्ठा ॥१०॥
32.65.a	आ तू॑ न इन्द्र॑ वृ॒त्रह॑न्न॒स्माक॑म॒र्धमा॑ ग॒हि ।
32.65.b	म॒हान्म॒हीभि॑रु॒तिभिः॑ ॥११॥
32.66.a	त्वमिन्द्र॑ प्रतू॒र्तिष्व॑भि वि॒श्वा अ॒सि स्पृ॑धः ।
32.66.b	अ॒शस्ति॑हा ज॒निता॑ वि॒श्वतू॑र॒सि त्वं तू॑र्य॒ तरु॑ष्यतः ॥१२॥
32.67.a	अनु॑ ते शु॒ष्म न्तु॑रय॒न्तमी॑यतुः क्षो॒णी शिशुं॑ न मा॒तरा॑ ।
32.67.b	वि॒श्वास्ते॑ स्पृ॑धः श्रथय॒न्त म॒न्यवे॑ वृ॒त्रं य्यदिन्द्र॑ तूर्व॒सि ॥१३॥
32.68.a	यज्ञो॑ दे॒वानां॑ प्रत्ये॒ति सु॒म्नमा॑दि॒त्यासो॑ भव॒ता मृ॒ळ्यन्तः॑ ।
32.68.b	आ वो॑ऽर्वा॒ची सु॒मति॑ वृ॒त्याद॑ऽहोश्चि॒द्या व॑रि॒वोवि॑त्तरा॒ऽसत् ॥१४॥
32.69.a	अद॑ब्धेभिः स॒वितः॑ पा॒युभि॑ष्ट्व॒ऽशिवे॑भि॒रद्य॑ परि॒ पाहि॑ नो ग॒यम् ।

उ॒ग्रा । वि॒घनि॑नेति॒ वि = घनि॑ना । मृ॒धः । इन्द्रा॑ग्री इतीन्द्रा॑ग्री । ह॒वामहे * । ता
 । नः । मृ॒ळातः । ई॒दृशे * ॥७॥ उप॑ । अ॒स्मै । गा॒यत॑ । न॒रः । प॒वमा॑नाय ।
 इन्द्र॑वे * । अ॒भि । दे॒वान् । इ॒यक्ष॑ते * ॥८॥ ये । त्वा । अ॒हि॒ह॒त्य इत्य॑हि = ह॒त्ये
 । म॒घव॑न्निति॒ मघ॑ = वन् । अ॒व॒र्धन् । ये । शा॒म्बरे । ह॒रि॒व इति॑ ह॒रि = वः । ये
 । ग॒ इ॒ष्टा इति॑ गो = -इ॒ष्टौ * । ये । त्वा । नू॒नम् । अ॒नु॒म॒द॒न्तीत्य॑नु = म॒द॒न्ति ।
 वि॒प्राः । पि॒ब । इन्द्र॑ । सोम॑म् । स॒ग॒ण इति॑ स = ग॒णः । म॒रु॒द्भि रिति॑ म॒रुत्
 = भिः * ॥९॥ ज॒नि॒ष्ठाः । उ॒ग्रः । स॒ह॒से । तु॒राय॑ । म॒न्द्रः । ओ॒जि॒ष्ठः ।
 ब॒हु॒लाभि॑मान इति॒ बहु॒ल = अ॑भिमानः * । अ॒व॒र्धन् । इन्द्र॑म् । म॒रुत् । चि॒त् ।
 अ॒त्र । मा॒ता । य॒त् । वी॒रम् । द॒ध॒न॒त् । ध॒नि॒ष्ठा * ॥१०॥ आ । तु । नः ।
 इन्द्र॑ । वृ॒त्र॒ह॒न्निति॑ वृ॒त्र = ह॒न् । अ॒स्माक॑म् । अ॒र्धम् । आ । ग॒हि * । म॒हान् ।
 म॒ही॒भिः । ऊ॒ति॒भि रित्यू॑ति = भिः * ॥११॥ त्वम् । इन्द्र॑ । प्र॒तू॒र्ति॒ष्विति॑ प्र =
 तू॒र्ति॒षु । अ॒भि । वि॒श्वाः । अ॒सि । स्पृ॒धः * । अ॒श॒स्ति॒हेत्य॑श॒स्ति = हा ।
 ज॒नि॒ता । वि॒श्व॒तू॒रिति॑ वि॒श्व = तूः । अ॒सि । त्वम् । तू॒र्य । त॒रु॒ष्यतः * ॥१२॥
 अ॒नु । ते । शु॒ष्मम् । तु॒र॒य॒न्तम् । ई॒यतुः । क्षो॒णी इति॑ क्षो॒णी । शि॒शुम् । न ।
 मा॒तरा॑ * । वि॒श्वाः । ते । स्पृ॒धः । श्र॒थ॒य॒न्त । म॒न्य॒वे । वृ॒त्रम् । य॒त् । इन्द्र॑ ।
 तू॒र्व॒सि * ॥१३॥ य॒ज्ञः । दे॒वा॒नाम् । प्र॒ति । ए॒ति । सु॒म्नम् । आ॒दि॒त्यासः ।
 भ॒व॒त । मृ॒ळ॒य॒न्तः * । आ । वः । अ॒र्वा॒ची । सु॒म॒ति॒रिति॑ सु = म॒तिः ।
 व॒वृ॒त्यात् । अ॒होः । चि॒त् । या । व॒रि॒वो॒वि॒त्तरे॑ति॒ व॒रि॒वो॒वि॒त् = त॒रा । अ॒स॒त्
 ॥१४॥ अ॒द॒ब्धे॒भिः । स॒वि॒त॒रिति॑ स॒वि॒तः । पा॒यु॒भि रिति॑ पा॒यु = भिः । त्वम्
 । शि॒वे॒भिः । अ॒द्य । प॒रि । पा॒हि । नः । ग॒यम् * ।

32.69.b	हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे रक्षा माकिर्नो अघशंस ईशत ॥१५॥(४)
32.70.a	प्र वीरया शुचयो दद्विरे वामध्वर्युभिर्मधुमन्तः सुतासः ।
32.70.b	वह वायो नियुतो याह्यच्छा पिबा सुतस्यान्धसो मदाय ॥१॥
32.71.a	गाव उपावतावतं मही यज्ञस्य रप्सुदा ।
32.71.b	उभा कर्णा हिरण्यया ॥२॥
32.72.a	काव्ययोराजानेषु क्रत्वा दक्षस्य दुरोणे ।
32.72.b	रिशादसा सधस्थ आ ॥३॥
32.73.a	दैव्या अध्वर्यू आ गतं रथेन सूर्यत्वचा ।
32.73.b	मध्वा यज्ञं समञ्जाथे ।
32.73.c	तं प्रत्नथाऽयं वेनश्चोदयत् ॥४॥
32.74.a	तिरश्चीनो विततोरश्मिरेषामधः स्विदासी(३) दुपरि स्विदासी(३)त् ।
32.74.b	रेतोधा आसन्महिमान आसन्त्स्वधा अवस्तात्प्रयतिः परस्तात् ॥५॥
32.75.a	आ रोदसी अपृणदा स्वर्महज्जातं व्यदेनमपसो अधारयन् ।
32.75.b	सो अध्वराय परि णीयते कविरत्यो न वाजसातये चनोहितः ॥६॥
32.76.a	उक्थेभिर्वृत्रहन्तमा या मन्दाना चिदा गिरा ।
32.76.b	आङ्गूषैराविवासतः ॥७॥

हिरण्यजिह्व इति हिरण्य = जिह्व : । सुविताय । नव्यसे । रक्ष । मार्कि : । न :
 । अघशंस इत्यघ = शंस : । ईशत *॥१४॥५॥२१९-३४=१८५॥

प्र । वीरयेतिवीर = या । शुचय : । दद्रे । वाम् । अध्वर्युभि रित्यध्वर्यु = भि :
 । मधुमन्त इति मधु = मन्त : । सुतास : * । वह । वायो इति वायो । नियुत
 इति नि = युत : । याहि । अच्छ । पिब । सुतस्य । अन्धस : । मदाय *॥१॥
 गावः । उप । अवत । अवतम् । मही इति मही । यज्ञस्य । रप्सुदा * । उभा ।
 कर्णा । हिरण्यया *॥२॥ काव्ययो : । आजानेष्वित्या = जानेषु । क्रत्वा ।
 दक्षस्य । दुरोणे * । रिशादसा । सधस्थ इति सध = स्थे । आ *॥३॥ दैव्यौ ।
 अध्वर्यू इत्यध्वर्यू । आ । गतम् । रथेन । सूर्यत्व चेति सूर्य = त्वचा * । मध्वा ।
 यज्ञम् । सम् । अज्जाथे इत्यज्जाथे * । तम् । प्रत्नथेति प्रत्न = था । अयम् ।
 वेन : । चोदयत् ॥४॥ तिरश्चीनः । वितत इति वि = तत : । रश्मि : ।
 एषाम् । अध : । स्तित् । आसी (३) त् । उपरि । स्वित् । आसी (३) त् * ।
 रेतोधा इति रेत : = धा : । आसन् । महिमानः । आसन् । स्वधा । अवस्तात्
 । प्रयति रिति प्र = यति : । परस्तात् *॥५॥ आ । रोदसी इति रोदसी ।
 अपृणत् । आ । स्वः । महत् । जातम् । यत् । एनम् । अपसः । अधारयन्
 * । स : । अध्वराय । परि । नीयते । कवि : । अत्यः । न । वाजसातय इति
 वाज = सातये । चनोहित इति चनः = हित : *॥६॥ उक्थेभिः ।
 वृत्रहन्तमेति वृत्रहन् = तमा । या । मन्दाना । चित् । आ । गिरा * । आङ्गूषैः
 । आविवासत इत्या = विवासत : *॥७॥

32.77.a	उप॑ न : सू॒नवो॑ गि॒र : शृ॒ण्वन्त्व॒मृत॑स्य ये ।
32.77.b	सु॒मृ॒ळी॒का भ॑वन्तु न : ॥८॥
32.78.a	ब्र॒ह्मा॒णि मे॑ म॒तय॑ : श॒ः सु॒तास॑ : शु॒ष्म इ॒यर्ति॑ प्र॒भृतो॑ मे अ॒द्रि : ।
32.78.b	आ शा॑सते प्र॒ति ह॒र्यन्त्यु॒क्थे॒मा ह॒री वह॑त॒स्ता नो॑ अ॒च्छ ॥९॥
32.79.a	अनु॑त्त॒मा ते॑ म॒घव॑न्नकि॒र्नु न॒ त्वावा॑ (२) - अ॒स्ति दे॒वता॑ वि॒दानः॑ ।
32.79.b	न जा॑यमा॒नो न॑शते न जा॒तो या॒नि क॒रिष्या॑ कृ॒णुहि॑ प्र॒वृद्ध ॥१०॥
32.80.a	तदि॑दा॒स भु॒वने॒षु ज्येष्ठं॑ व्य॒तो ज॒ज्ञ उ॒ग्रस्त्वेष॑नृ॒म्णः ।
32.80.b	सद्यो॑ ज॒ज्ञानो॑ नि रि॒णाति॑ श॒त्रून्नु॒ यं वि॒श्वे म॒दन्त्यू॒माः ॥११॥
32.81.a	इ॒मा उ॒ त्वा पु॒रूव॑सो गि॒रो वर्ध॑न्तु या म॒म ।
32.81.b	पा॒वक॑व॒र्णाः शु॒चयो॑ वि॒पश्चितो॑ऽभि॒ स्तोमै॑रनूष॒त ॥१२॥
32.82.a	यस्या॑यं वि॒श्व आ॒र्यो दा॑सः शे॒वधि॑पा अ॒रिः ।
32.82.b	ति॒रश्चि॑द॒र्ये रु॒शमे॑ प॒वीर॑वि तु॒भ्येत्सो॑ अ॒ज्यते॑ र॒यिः ॥१३॥
32.83.a	अ॒यः स॒हस्र॑मृ॒षिभिः॑ स॒हस्कृ॑तः स॒मुद्र॑ इ॒व प॒प्रथे॑ ।
32.83.b	स॒त्यः सो॑ अ॒स्य म॒हिमा॑ गृ॒णे श॒वो य॒ज्ञेषु॑ वि॒प्ररा॑ज्ये ॥१४॥

उप॑ । न॒ : । सू॒नव॑ : । गि॒रः॑ । शृ॒ण्वन्तु॑ । अमृ॑तस्य । ये * । सु॒मृ॒ळी॒का इति॑ सु
 = मृ॒ळी॒का : । भव॑न्तु । न॒ : * ॥८॥ ब्र॒ह्मा॒णि । मे॒ । मत॑यः । श॒म् । सु॒तास॑
 : । शु॒ष्मः॑ । इ॒यर्ति॑ । प्र॒भृत॑ इति प्र = भृ॑तः । मे॒ । अ॒द्रिः * । आ॒ । शा॒सते॑
 । प्र॒ति॑ । ह॒र्यन्ति॑ । उ॒क्था॑ । इ॒मा । ह॒री इति॑ ह॒री । व॒हतः॑ । ता॒ । न॒ : ।
 अ॒च्छ * ॥९॥ अ॒नु॒त्तम् । आ॒ । ते॒ । म॒घव॑न्निति म॒घ = व॑न् । न॒किः॑ । नु॒ । न॒
 । त्वा॒वा नि॒ति त्वा॑ = वा॑न् । अ॒स्ति । दे॒वता॑ । वि॒दानः॑ * । न॒ । जा॒य॒मानः॑ ।
 न॒श॒ते । न॒ । जा॒तः । या॒नि॑ । क॒रिष्या॑ । कृ॒णु॒हि । प्र॒वृ॒द्धेति॑ प्र = वृ॒द्ध * ॥१०॥
 तत् । इत् । आ॒स । भु॒वने॑षु । ज्ये॒ष्ठम् । य॒तः । ज॒ज्ञे । उ॒ग्रः । त्वे॒ष॒नृ॒म्ण इति॑
 त्वे॒ष = नृ॒म्णः * । स॒द्यः । ज॒ज्ञानः॑ । नि॒ । रि॒णाति॑ । श॒त्रून् । अ॒नु॒ । य॒म् ।
 वि॒श्वे॑ । म॒द॒न्ति॑ । ऊ॒माः * ॥११॥ इ॒माः । ऊँ इ॒त्यू॑ । त्वा॒ । (पु॒रु॒व॒सो ।
 पु॒रु॒व॒सो इति॑ पु॒रु = व॑सो) । गि॒रः॑ । व॒र्ध॑न्तु । या॒ : । म॒म * । पा॒व॒क॒व॒र्णा इति॑
 पा॒व॒क = व॑र्णाः । शु॒च॒यः॑ । वि॒प॒श्चित॑ इति वि॒पः = चि॑तः । अ॒भि । स्तो॒मैः॑
 । अ॒नू॒ष॒त * ॥१२॥ य॒स्य॑ । अ॒य॒म् । वि॒श्वः॑ । आ॒र्यः॑ । दा॒सः॑ । शे॒व॒धि॒पा इति॑
 शे॒व॒धि = पा॑ : । अ॒रिः * । ति॒रः । चि॒त् । अ॒र्ये॑ । रु॒श॒मे॑ । प॒वी॒र॒वि । तु॒भ्य॑ ।
 इत् । स॒ : । अ॒ज्य॑ते । र॒यिः * ॥१३॥ अ॒य॒म् । स॒ह॒स्र॑म् । ऋ॒षि॒भि रित्यृ॑षि =
 भिः॑ । (स॒ह॒स्कृ॒तः । स॒हः॑ कृ॒त इति॑ स॒हः॑ = कृ॒तः) । स॒मु॒द्र इवेति॑ स॒मु॒द्रः॑
 = इ॒व । प॒प्र॒थे * । स॒त्यः॑ । स॒ : । अ॒स्य॑ । म॒हि॒मा । गृ॒णे । श॒वः॑ । य॒ज्ञे॒षु ।
 वि॒प्र॒रा॒ज्य इति॑ वि॒प्र = रा॒ज्ये * ॥१४॥

32.84.a	अदब्धेभिः सवितः पायुभिष्टुः शिवेभिरद्य परि पाहि नो गयम् ।
32.84.b	हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे रक्षा माकिर्नो अघशंस ईशत ॥१५॥(६)

अस्याजरासः सप्तदश ॥१७॥ आपश्चिद् द्वादश ॥१२॥ विभ्राट् चतुर्दश ॥१४॥
प्रवावृज एकादश ॥११॥ प्रवायुं पञ्चदश ॥१५॥ प्रवीरयेति च पञ्चदश ॥१५॥
षष्ठनुवाकेषु चतुरशीतिः ॥८४॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥३२॥

अदब्धेभिः । सवितरिति सवितः । पायुभि रिति पायु = भिः । त्वम् ।
 शिवेभिः । अद्य । परि । पाहि । नः । गयम् * । हिरण्यजिह्व इति हिरण्य =
 जिह्वः । सुविताय । नव्यसे । रक्ष । माकिः । नः । अघशंस इत्यघ =
 शंसः । ईशत * ॥१५॥६॥२३०-४३=१८७॥ आहत्य पद संख्या ॥१३०२-
 १९५=११०७॥

इति द्वात्रिंशोऽध्यायः

॥ इति द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	32		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	242	45	197
2	206	21	185
3	215	17	198
4	190	35	155
5	219	34	185
6	230	43	187
Total	1302	195	1107

॥ जगत्पञ्चमः अध्यायः ॥

॥ अथ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

33.1.a	य॒ज्ञा॒ग्रतो॑ दूर॒मु॒दैति॑ दै॒वं तदु॑ सु॒प्तस्य॑ तथै॒वैति॑ ।
33.1.b	दूर॒ङ्ग॒मं ज्योति॑षां ज्योति॒रेकं॑ तन्मे॒ मनः॑ शि॒वस॑ङ्कल्पमस्तु ॥१॥
33.2.a	पि॒तुं नु॑ स्तो॒षं म॒हो ध॒र्माणं॑ तवि॒षीम् ।
33.2.b	यस्य॑ त्रि॒तो व्यो॑जसा वृ॒त्रं वि॑पर्वमर्दयत् ॥२॥
33.3.a	अ॒न्वि॒दनु॑मते त्वं म॒न्यासै॑ शं च न॒स्कृधि॑ ।
33.3.b	क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ ण आ॒यू॒षि ता॑रिषः ॥३॥
33.4.a	सिनी॑वा॒लि पृ॒थु॒ष्टुके॑ या दे॒वाना॑मसि स्व॒सा ।
33.4.b	जुष॑स्व ह॒व्यमा॑हुतं प्र॒जां दे॒वि दि॑दि॒द्धि नः॑ ॥४॥
33.5.a	पञ्च॑ न॒द्यः सर॑स्वतीमपि य॒न्ति स॒प्तो॒तसः॑ ।
33.5.b	सर॑स्वती तु पञ्च॒धा सो॒ देशे॑ऽभवत्सरि॒त् ॥५॥
33.6.a	त्वम॑ग्रे प्रथ॒मो अ॒ङ्गिरा॑ ऋषि॒र्दे॒वो दे॒वाना॑मभवः शि॒वः स॒खा ।
33.6.b	तव॑ व्र॒ते क॒वयो॑ वि॒द्यना॑पसोऽजा॒यन्त॑ मरु॒तो भ्रा॑जदृष्टयः ॥६॥
33.7.a	त्वं नो॑ अ॒ग्रे तव॑ दे॒व पा॒युभि॑र्म॒घो॒नो र॒क्ष त॑न्वश्च व॒न्द्य ।
33.7.b	त्रा॒ता तो॒कस्य॑ तन॒ये ग॒वा॒मस्य॑नि॒मेष॑ र॒क्षमा॑णस्तव व्र॒ते ॥७॥
33.8.a	उ॒त्ता॒ना॒या॒मव॑ भ॒रा चि॒कित्वा॑न्त॒सद्यः॑ प्र॒वी॒ता वृ॑षणं ज॒जान॑ ।
33.8.b	अ॒रुष॑स्तू॒पो रु॒शद॑स्य पा॒ज इ॒ळा॒या॒स्पु॒त्रो व॒युने॑ऽजनिष्ट ॥८॥

अथ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः

ॐ यत् । जाग्रतः । दूरम् । उदैतीत्युत् = ऐति । दैवम् । तत् । ऊँ इत्यू ।
 सुप्तस्य । तथा । एव । एति * । दूरङ्गममिति दूरं = गमम् । ज्योतिषाम् । ज्योतिः ।
 एकम् । तत् । मे । मनः । शिवसङ्कल्पमिति शिव = सङ्कल्पम् । अस्तु
 *॥१॥ पितुम् । नु । स्तोषम् । महः । धर्माणम् । तविषीम् * । यस्य । त्रितः ।
 वि । ओजसा । वृत्रम् । विपर्वमिति वि = पर्वम् । अर्दयत् *॥२॥ अनु ।
 इत् । अनुमत इत्यनु = मते । त्वम् । मन्यासै । शम् । च । नः । कृधि * ।
 क्रत्वे । दक्षाय । नः । हिनु । प्र । नः । आयूँषि । तारिषः *॥३॥
 सिनीवालि । (पृथुष्टुके । पृथुस्तुक इति पृथु = स्तुके) । या । देवानाम् । असि ।
 स्वसा * । जुषस्व । हव्यम् । आहुतमित्या = हुतम् । प्रजा मिति प्र = जाम् ।
 देवि । दिदिङ्ङि । नः *॥४॥ पञ्च । नद्यः । सरस्वतीम् । अपि । यन्ति ।
 सप्तोतस इति स = स्रोतसः * । सरस्वती । तु । पञ्चधा । सो इति सो । देशे ।
 अभवत् । सरित् *॥५॥ त्वम् । अग्ने । प्रथमः । अङ्गिराः । ऋषिः । देवः ।
 देवानाम् । अभवः । शिवः । सखा * । तव । व्रते । कवयः । विद्वनापस
 इति विद्वान = अपसः । अजायन्त । मरुतः । भ्राजदृष्टय इति भ्राजत् = ऋष्टयः
 *॥६॥ त्वम् । नः । अग्ने । तव । देव । पायुभि रिति पायु = भिः ।
 मघोनः । रक्ष । तन्वः । च । वन्द्य * । त्राता । तोकस्य । तनये । गवाम् ।
 असि । अनिमेषमित्यनि = मेषम् । रक्षमाणः । तव । व्रते *॥७॥ उत्तानायाम्
 । अव । भर । चिकित्वान् । सद्यः । प्रवीतेति प्र = वीता । वृषणम् । जजान
 * । अरुषस्तूप इत्यरुष = स्तूपः । रुशत् । अस्य । पाजः । इळायाः । पुत्रः

33.9.a	इ॒ळा॒या॒स्त्वा॒ प॒दे॒ व॒यं॒ ना॒भा॒ पृ॒थि॒व्या॒ अ॒धि॒ ।
33.9.b	जा॒त॒वे॒दो॒ नि॒धी॒म॒ह्य॒ग्ने॒ ह॒व्या॒य॒ वो॒ळ॒ह॒वे॒ ॥१॥
33.10.a	प्र॒ म॒न्म॒हे॒ श॒व॒सा॒ना॒य॒ शू॒ष॒मा॒ङ्गू॒षं॒ गि॒र्व॒ण॒से॒ अ॒ङ्गि॒र॒स्व॒त् ।
33.10.b	सु॒वृ॒त्ति॒भिः॑ : स्तु॒व॒त॒ ऋ॒ग्मि॒या॒या॒र्चा॒मा॒र्क॒ न॒रे॒ वि॒श्रु॒ता॒य॒ ॥१०॥
33.11.a	प्र॒ वो॒ म॒हे॒ म॒हि॒ न॒मो॒ भ॒र॒ध्व॒मा॒ङ्गू॒ष्य॑ श॒व॒सा॒ना॒य॒ सा॒म॒ ।
33.11.b	ये॒ना॒ न॒ : पू॒र्वे॒ पि॒तर॑ : प॒द॒ज्ञा॒ अ॒र्च॒न्तो॒ अ॒ङ्गि॒र॒सो॒ गा॒ अ॒वि॒न्द॒न् ॥११॥
33.12.a	इ॒च्छ॒न्ति॒ त्वा॒ सो॒म्या॒स॒ : स॒खा॒य॒ : सु॒न्व॒न्ति॒ सो॒मं॒ द॒ध॒ति॒ प्र॒या॑सि ।
33.12.b	ति॒ति॒क्ष॒न्ते॒ अ॒भि॒श॒स्ति॒ ज्ञ॒ना॒ना॒मि॒न्द्र॒ त्व॒दा॒ क॒श्च॒न॒ हि॒ प्र॒के॒त॒ : ॥१२॥
33.13.a	न॒ ते॒ दू॒रे॒ प॒र॒मा॒ चि॒द्र॒जा॑स्या॒ तु॒ प्र॒ या॒हि॒ ह॒रि॒वो॒ ह॒रि॒भ्या॑म् ।
33.13.b	स्थि॒रा॒य॒ वृ॒ष्णे॒ स॒व॒ना॒ कृ॒ते॒मा॒ यु॒क्ता॒ ग्रा॒वा॒ण॒ : स॒मि॒धा॒ने॒ अ॒ग्नौ॒ ॥१३॥
33.14.a	अ॒षा॒ळ॒हं॒ य्यु॒त्सु॒ पृ॒त॒ना॒सु॒ प॒प्रि॑ स्व॒र्षा॒मि॒प्सां॒ वृ॒ज॒न॒स्य॒ गो॒पा॑म् ।
33.14.b	भ॒रे॒षु॒जा॑ सु॒क्षि॒ति॑ सु॒श्र॒व॒सं॒ ज॒य॒न्तं॒ त्वा॒म॒नु॒ म॒दे॒म॒ सो॒म॒ ॥१४॥
33.15.a	सो॒मो॒ धे॒नु॑ सो॒मो॒ अ॒र्व॒न्त॒मा॒शु॑ सो॒मो॒ वी॒रं॒ क॒र्म॒ण्य॒ न्द॒दा॒ति॒ ।
33.15.b	सा॒द॒न्यं॒ वि॒द॒थ्य॑ स॒भे॒य॒म् पि॒तृ॒श्र॒व॒णं॒ य्यो॒ द॒दा॒श॒द॒स्मै॒ ॥१५॥
33.16.a	त्व॒मि॒मा॒ ओ॒ष॒धी॒ : सो॒म॒ वि॒श्वा॒स्त्व॒म॒पो॒ अ॒ज॒न॒य॒स्त्वं॒ गा॒ : ।

। वयुने । अजनिष्ट *॥८॥ इळाया : । त्वा । पदे । वयम् । नाभा । पृथिव्या :
 । अधि * । जातवेद इति जात = वेद : । नि । धीमहि । अग्ने । हव्याय ।
 वोळहवे *॥९॥ प्र । मन्महे । शवसानाय । शूषम् । आङ्गूषम् । गिर्वणसे ।
 अङ्गिरस्वत् * । सुवृत्तिभि रिति सुवृत्ति = भि : । स्तुवते । ऋग्मियाय । अर्चाम्
 । अर्कम् । नरे । विश्रुतायेति वि = श्रुताय *॥१०॥ प्र । व : । महे । महि ।
 नम : । भरध्वम् । आङ्गूष्यम् । शवसानाय । साम * । येन । न : । पूर्वे ।
 पितरः । पदज्ञा इति पद = ज्ञा : । अर्चन्तः । अङ्गिरसः । गा : । अविन्दन्
 *॥११॥ इच्छन्ति । त्वा । सोम्यासः । सखायः । सुन्वन्ति । सोमम् । दधति
 । प्रयांसि * । तितिक्षन्ते । अभिशस्ति मित्यभि = शस्तिम् । जनानाम् । इन्द्र ।
 त्वत् । आ । क : । चन । हि । प्रकेत इति प्र = केत : *॥१२॥ न । ते ।
 दूरे । परमा । चित् । रजांसि । आ । तु । प्र । याहि । हरिव इति हरि = व
 : । हरिभ्या मिति हरि = भ्याम् * । स्थिराय । वृष्णे । सवना । कृता । इमा ।
 युक्ता : । ग्रावाणः । समिधान इति सं = इधाने । अग्रौ *॥१३॥ अषाळहम् ।
 युत्स्विति युत् = सु । पृतनासु । पप्रिम् । (स्वर्षाम् । स्वस्सामिति स्व : = साम्
) । अप्साम् । वृजनस्य । गोपाम् * । भरेषुजामिति भरेषु = जाम् । सुक्षिति मिति
 सु = क्षितिम् । सुश्रवस मिति सु = श्रवसम् । जयन्तम् । त्वाम् । अनु । मदेम ।
 सोम *॥१४॥ सोमः । धेनुम् । सोमः । अर्वन्तम् । आशुम् । सोमः । वीरम्
 । कर्मण्यम् । ददाति * । (सादन्यम् । सदन्यमिति सदन्यम्) । विदथ्यम् । सभेयम्
 । पितृश्रवण मिति पितृ = श्रवणम् । य : । ददाशत् । अस्मै *॥१५॥ त्वम् ।
 इमा : । ओषधी : । सोम । विश्वा : । त्वम् । अप : । अजनय : । त्वम् । गा : * ।

33.16.b	त्वमा ततन्थोर्वन्तरिक्षं त्वं ज्योतिषा वि तमो ववर्थ ॥१६॥
33.17.a	देवेन नो मनसा देव सोम रायो भागः सहसावन्नभि युध्य ।
33.17.b	मा त्वाऽऽतनदीशिषे वीर्यस्योभयेभ्यः प्रचिकित्सा ग इष्टौ ॥१७॥
33.18.a	अष्टौ व्यख्यत्कुभः पृथिव्यास्त्री धन्व योजना सप्त सिन्धून् ।
33.18.b	हिरण्याक्षः सविता देव आऽगाधद्रत्ना दाशुषे वार्याणि ॥१८॥
33.19.a	हिरण्यपाणिः सविता विचर्षणिरुभे द्यावापृथिवी अन्तरीयते ।
33.19.b	अपामीवां बाधते वेति सूर्यमभि कृष्णेन रजसा द्यामृणोति ॥१९॥
33.20.a	हिरण्यहस्तो असुरः सुनीथः सुमृळीकः स्ववा यात्वर्वाङ् ।
33.20.b	अपसेधन्नक्षसो यातुधानानस्थाद्देवः प्रतिदोषं गृणानः ॥२०॥
33.21.a	ये ते पन्थाः सवितः पूर्यासोऽरेणवः सुकृता अन्तरिक्षे ।
33.21.b	तेभिर्नो अद्य पथिभिः सुगेभी रक्षा च नो अधि च ब्रूहि देव ॥२१॥
33.22.a	उभा पिबतमश्विनोभा नः शर्म यच्छतम् ।
33.22.b	अविद्रियाभिरुतिभिः ॥२२॥
33.23.a	अप्नस्वतीमश्विना वाचमस्मे कृतं नो दत्ता वृषणा मनीषाम् ।

त्वम् । आ । ततन्थ । उरु । अन्तरिक्षम् । त्वम् । ज्योतिषा । वि । तमः ।
 ववर्थ *॥१६॥ देवेन । नः । मनसा । देव । सोम । रायः । भागम् ।
 सहसावन्निति सहसा = वन् । अभि । युध्य * । मा । त्वा । आ । तनत् ।
 ईशिषे । वीर्यस्य । उभयेभ्यः । प्र । चिकित्स । ग इष्टा इति गो = इष्टौ
 *॥१७॥ अष्टौ । वि । अख्यत् । ककुभः । पृथिव्याः । त्री । धन्व । योजना
 । सप्त । सिन्धून् * । हिरण्याक्ष इति हिरण्य = अक्षः । सविता । देवः । आ ।
 अगात् । दधत् । रत्ना । दाशुषे । वार्याणि *॥१८॥ हिरण्यपाणि रिति हिरण्य
 = पाणिः । सविता । विचर्षणि रिति वि = चर्षणिः । उभे इत्युभे ।
 द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । अन्तः । ईयते * । अप । अमीवाम् । बाधते ।
 वेति । सूर्यम् । अभि । कृष्णेन । रजसा । द्याम् । ऋणोति *॥१९॥ हिरण्यहस्त
 इति हिरण्य = हस्तः । असुरः । सुनीथ इति सु = नीथः । सुमृळीक इति सु
 = मृळीकः । स्ववानिति स्व = वान् । यातु । अर्वाङ् * । अपसेधन्नित्यप =
 सेधन् । रक्षसः । यातुधाना निति यातु = धानान् । अस्थात् । देवः ।
 प्रतिदोषमिति प्रति = दोषम् । गृणानः *॥२०॥ ये । ते । पन्थाः ।
 सवितरिति सवितः । पूर्व्यासः । अरेणवः । सुकृता इति सु = कृताः ।
 अन्तरिक्षे * । तेभिः । नः । अद्य । पथिभि रिति पथि = भिः । सुगेभि रिति
 सु = गेभिः । रक्ष । च । नः । अधि । च । ब्रूहि । देव *॥२१॥ उभा ।
 पिबतम् । अश्विना । उभा । नः । शर्म । यच्छतम् * । अविद्रियाभिः ।
 ऊतिभि रित्यूति = भिः *॥२२॥ अज्जस्वतीम् । अश्विना । वाचम् । अस्मे
 इत्यस्मे । कृतम् । नः । दस्त्रा । वृषणा । मनीषाम् * ।

33.23.b	अ॒द्यू॒त्येऽव॒से नि॒ह्ये वाँ वृ॒धे च॒ नो भव॑तँ वाज॒सातौ ॥२३॥
33.24.a	द्यु॒भिर॒क्तुभिः॑ परि॒ पात॑मस्मान॒रिष्टे॑भिर॒श्विना॑ सौभ॒गेभिः॑ ।
33.24.b	तन्नो॑ मि॒त्रो वरु॑णो मा॒मह॑न्ताम॒दितिः॑ सि॒न्धुः पृ॒थि॒वी उ॒त द्यौः॑ ॥२४॥
33.25.a	आ कृ॒ष्णेन॑ रज॒सा वर्त॑मानो नि॒वेश॑यन्नमृ॒तं मर्त्य॑श्च ।
33.25.b	हि॒रण्य॑येन स॒विता॑ रथे॒ना दे॒वो या॑ति भुव॒नानि॑ पश्यन् ॥२५॥(१)

33.26.a	आ रा॒त्रि पा॒र्यि॒वश्च॑ रजः॒ पितु॑रप्रायि॒ धाम॑भिः ।
33.26.b	दि॒वः सदा॑श्चि बृ॒हती॑ वि तिष्ठ॒स आ त्वे॑षँ वर्त॒ते तमः॑ ॥१॥
33.27.a	उष॑स्तच्चि॒त्रमा॑ भ॒रास्म॑भ्यं वाजिनीवति ।
33.27.b	येन॑ तो॒कं च॒ तन॑यं च॒ धाम॑हे ॥२॥
33.28.a	प्रा॒तर्जि॑तं भ॒गमु॑ग्रश्च हुवे॒म वयं॑ पु॒त्रम॑दि॒तेर्यो वि॑ध॒र्ता ।
33.28.b	आ॒ध्रश्चि॑द्यं म॒न्यमा॑नस्तु॒रश्चि॑द्राजा चि॒द्यं भ॒गम् भ॑क्षीत्याह ॥३॥
33.29.a	पू॒षन्त॑व व्र॒ते वयं॑ न रि॒ष्येम॑ कदा॒ चन॑ ।
33.29.b	स्तो॒तार॑स्त इ॒हस्म॑सि ॥४॥
33.30.a	पथ॑स्पथः॒ परि॑पतिं व॒चस्या॑ का॒मेन॑ कृ॒तो अ॒भ्या॒नळ॑र्कम् ।
33.30.b	स नो॑ रा॒सच्छु॑रु॒धश्च॑न्द्रा॒ग्रा धि॑य॒न्धियश्च॑ सीष॒धाति॑ प्र पू॒षा ॥५॥

अ॒द्यू॒त्ये । अ॒व॒से । नि । ह॒व्ये । वा॒म् । वृ॒धे । च । न : । भ॒व॒त॒म् । वा॒ज॒सा॒ता
 इति वाज = सातौ *॥२३॥ द्यु॒भिरि॒ति द्यु = भि : । अ॒क्तु॒भि रित्य॒क्तु = भि : ।
 परि । पा॒त॒म् । अ॒स्मा॒न् । अ॒रि॒ष्टे॒भि : । अ॒श्वि॒ना । सौ॒भ॒गे॒भि : * । तत् । न : ।
 मि॒त्र : । व॒रु॒ण : । (मा॒म॒ह॒न्ता॒म् । म॒म॒ह॒न्ता॒मि॒ति म॒म॒ह॒न्ता॒म्) । अ॒दि॒ति : ।
 सि॒न्धु : । पृ॒थि॒वी । उ॒त । द्यौ : *॥१४॥ आ । कृ॒ष्णे॒न । र॒ज॒सा । वर्त॑मान :
 । नि॒वेश॒य॒न्नि॒ति नि = वे॒श॒य॒न् । अ॒मृ॒त॒म् । म॒र्त्य॒म् । च * । हि॒र॒ण्य॒ये॒न । स॒वि॒ता
 । रथे॑न । आ । दे॒व : । या॒ति । भु॒व॒ना॒नि । प॒श्य॒न् *॥१५॥१॥४१७-
 २६=३९१॥

आ । रा॒त्रि । पा॒र्यि॒व॒म् । र॒ज : । पि॒तु : । अ॒प्रा॒यि । धा॒म॒भि रिति॒ धा॒म = भि :
 * । दि॒व : । स॒दा॒श्सि । बृ॒ह॒ती । वि । ति॒ष्ठ॒से । आ । त्वे॒ष॒म् । वर्त॑ते । त॒म :
 *॥१॥ उ॒ष : । तत् । चि॒त्र॒म् । आ । भ॒र । अ॒स्म॒भ्य॒म् । वा॒जि॒नी॒व॒ती॒ति
 वा॒जि॒नी = व॒ति * । ये॒न । तो॒क॒म् । च । त॒न॒य॒म् । च । धा॒म॒हे *॥२॥ प्रा॒त॒र्जि
 त॒मि॒ति प्रा॒त : = जि॒त॒म् । भ॒ग॒म् । उ॒ग्र॒म् । हु॒वे॒म । व॒य॒म् । पु॒त्र॒म् । अ॒दि॒ते : ।
 य : । वि॒ध॒र्ते॒ति॒वि = ध॒र्ता * । आ॒ध्र : । चि॒त् । य॒म् । म॒न्य॒मा॒न : । तु॒र : ।
 चि॒त् । रा॒जा । चि॒त् । य॒म् । भ॒ग॒म् । भ॒क्षि । इति॑ । आ॒ह *॥३॥ पू॒ष॒न् । त॒व
 । व्र॒ते । व॒य॒म् । न । रि॒ष्ये॒म । क॒दा । च॒न * । स्तो॒ता॒र : । ते । इ॒ह । स्म॒सि
 *॥४॥ (प॒थ॒स्प॒थ : । प॒थ : प॒थ इति॑ प॒थ : = प॒थ :) । प॒रि॒प॒ति मि॒ति परि
 = प॒ति॒म् । व॒च॒स्या । का॒मे॒न । कृ॒त : । अ॒भि । आ॒न॒ट् । अ॒र्क॒म् * । स : । न :
 । रा॒स॒त् । शु॒रु॒ध : । च॒न्द्रा॒ग्रा इति॑ च॒न्द्र = अ॒ग्रा : । धि॒य॒न्धि॒य मि॒ति धि॒य॒म् =
 धि॒य॒म् । (सी॒ष॒धा॒ति । सी॒स॒धा॒ती॒ति सी॒स॒धा॒ति) । प्र । पू॒षा *॥५॥

33.31.a	त्रीणि पदा वि चक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्यः ।
33.31.b	अतो धर्माणि धारयन् ॥६॥
33.32.a	तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवाश्चः समिन्धते ।
33.32.b	विष्णोर्यत्परमं पदम् ॥७॥
33.33.a	घृतवती भुवनानामभिश्चियोर्वी पृथ्वी मधुदुधे सुपेशसा ।
33.33.b	द्यावापृथिवी वरुणस्य धर्मणा विष्कभिते अजरे भूरिरेतसा ॥८॥
33.34.a	ये नः सपत्ना अप ते भवन्तिवन्द्राग्निभ्यामव बाधामहे तान् ।
33.34.b	वसवो रुद्रा आदित्या उपरिस्पृशम् मोग्रं चेतारमधिराजमक्रन् ॥९॥
33.35.a	आ नासत्या त्रिभिरेकादशैरिह देवेभिर्यातं मधुपेयमश्विना ।
33.35.b	प्रायुस्तारिष्टं नी रपाश्चि मृक्षतश्च सेधतं द्वेषो भवतश्च सचाभुवा ॥१०॥
33.36.a	एष व स्तोमो मरुत इयं गीमान्दार्यस्य मान्यस्य कारोः ।
33.36.b	एषा यासीष्ट तन्वे वयां विद्यामेषं वृजनं ज्जीरदानुम् ॥११॥
33.37.a	सहस्तोमाः सहछन्दस आवृतः सहप्रमा ऋषयः सप्त दैव्याः ।
33.37.b	पूर्वेषां पन्थामनुदृश्य धीरा अन्वालेभिरे रथ्यो न रश्मीन् ॥१२॥

त्रीणि । पदा । वि । चक्रमे । विष्णुः । गोपाः । अदाभ्यः * । अतः ।
 धर्माणि । धारयन् * ॥६॥ तत् । विप्रासः । विपन्यवः । जागृवाश्स इति जागृ
 = वाश्सः । सम् । इन्धते * । विष्णोः । यत् । परमम् । पदम् * ॥७॥
 घृतवती इति घृत = वती । भुवनानाम् । अभिश्रियेत्यभि = श्रिया । उर्वी इत्युर्वी
 । पृथ्वी इति पृथ्वी । मधुदुधे इति मधु = दुधे । सुपेश सेति सु = पेशसा * ।
 द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । वरुणस्य । धर्मणा । (विष्कभिते । विस्कभिते
 इति वि = स्कभिते) । अजरे इत्यजरे । भूरिरेतसेति भूरि = रेतसा * ॥८॥ ये ।
 नः । सपत्ना इति स = पत्नाः । अप । ते । भवन्तु । इन्द्राग्निभ्या मितीन्द्राग्नि
 = भ्याम् । अव । बाधामहे । तान् * । वसवः । रुद्राः । आदित्याः ।
 उपरिस्पृश मित्युपरि = स्पृशम् । मा । उग्रम् । चेत्तारम् । अधिराजमित्यधि =
 राजम् । अक्रन् * ॥९॥ आ । नासत्या । त्रिभिरिति त्रि = भिः । एकादशैः ।
 इह । देवेभिः । यातम् । मधुपेय मिति मधु = पेयम् । अश्विना * । प्र । आयुः
 । तारिष्टम् । निः । रपाश्सि । मृक्षतम् । सेधतम् । द्वेषः । भवतम् ।
 सचाभुवेति सचा = भुवा * ॥१०॥ एषः । वः । स्तोमः । मरुतः । इयम् ।
 गीः । मान्दार्यस्य । मान्यस्य । कारोः * । आ । इषा । यासीष्ट । तन्वै ।
 वयाम् । विद्याम् । इषम् । वृजनम् । जीरदानु मिति जीर = दानुम् * ॥११॥
 सहस्तोमा इति सह = स्तोमाः । सहछन्दस इति सह = छन्दसः । आवृत इत्या
 = वृतः । सहप्रमा इति सह = प्रमाः । ऋषयः । सप्त । दैव्याः * । पूर्वेषाम्
 । पन्थाम् । अनुदृश्येत्यनु = दृश्य । धीराः । अन्वालेभिर इत्यनु = आलेभिरे ।
 रथ्यः । न । रश्मीन् * ॥१२॥

33.38.a	आ॒यु॒ष्यं॑ व॒र्चस्य॑ꣳ रा॒य॒स्पोष॑मौ॒द्भिद॑म् ।
33.38.b	इ॒दꣳ हि॒र॒ण्यं॑ व॒र्चस्व॑ज्जै॒त्राया॑वि॒शता॑दु॒ माम् ॥१३॥
33.39.a	न त॒द्रक्षाꣳसि॑ न पि॒शाचा॑स्तर॒न्ति दे॒वाना॑मो॒जः प्र॒थम॑जꣳ ह्ये॒तत् ।
33.39.b	यो बि॒भर्ति॑ दा॒क्षाय॑णꣳ हि॒र॒ण्यꣳ स दे॒वेषु॑ कृ॒णुते॑ दी॒र्घमा॑युः स म॒नुष्ये॑षु कृ॒णुते॑ दी॒र्घमा॑युः ॥१४॥
33.40.a	यदा॑ऽब॒ध्नन्दा॑क्षाय॒णा हि॒र॒ण्यꣳ श॒तानी॑काय सु॒मन॑स्यमा॒नाः ।
33.40.b	त॒न्म आ ब॑ध्नामि श॒तशा॑र॒दाया॑युष्मा॒ञ्जर॑द॒ष्टिर्य॑थाऽस॒म् ॥१५॥
33.41.a	उ॒त नो॑ऽहि॒र्बुध्न्यः॑ शृ॒णोत्व॑ज॒ एक॑पात्पृथि॒वी स॒मुद्रः॑ ।
33.41.b	वि॒श्वे दे॒वा ऋ॒तावृ॑धो हु॒वानाः॑ स्तु॒ता म॒न्त्राः क॒विश॑स्ता अ॒वन्तु॑ ॥१६॥
33.42.a	इ॒मा गि॒र आ॒दित्ये॑भ्यो घृ॒तस्नूः॑ स॒नाद्रा॑ज॒भ्यो जु॒ह्वा जु॒होमि॑ ।
33.42.b	शृ॒णोतु॑ मि॒त्रो अ॒र्यमा॑ भ॒गो न॑स्तुविजा॒तो व॒रु॒णो द॒क्षो अꣳशः॑ ॥१७॥
33.43.a	स॒प्त ऋ॑षयः प्र॒तिहि॒ताः श॒रीरे॑ स॒प्त र॑क्ष॒न्ति स॒दम॑प्र॒माद॑म् ।
33.43.b	स॒प्तापः॑ स्व॒पतो॑ लो॒कमी॑युस्तत्र जा॒गृतो॑ अ॒स्वप्न॑जौ स॒त्रस॑दौ च दे॒वौ ॥१८॥
33.44.a	उ॒त्तिष्ठ॑ ब्र॒ह्मण॑स्प॒ते दे॒वय॑न्तस्त्वे॒महे ।

आयुष्यम् । वर्चस्यम् । रायः । पोषम् । औद्भिदम् * । इदम् । हिरण्यम् ।
 वर्चस्वत् । जैत्राय । आ । विशतात् । ऊँ इत्यू । माम् * ॥१३॥ न । तत् ।
 रक्षाँसि । न । पिशाचाः । तरन्ति । देवानाम् । ओजः । प्रथमजमिति प्रथम
 = जम् । हि । एतत् * । यः । बिभर्ति । दाक्षायणम् । हिरण्यम् । सः ।
 देवेषु । कृणुते । दीर्घम् । आयुः । सः । मनुष्येषु । कृणुते । दीर्घम् । आयुः
 * ॥१४॥ यत् । आ । अबध्नन् । दाक्षायणाः । हिरण्यम् । शतानीकायेति शत
 = अनीकाय । सुमनस्यमाना इति सु = मनस्यमानाः * । तत् । मे । आ ।
 बध्नामि । शतशारदायेति शत = शारदाय । आयुष्मान् । जरदष्टि रिति जरत् =
 अष्टिः । यथा । असम् * ॥१५॥ उत । नः । अहिः । बुध्न्यः । शृणोतु ।
 अजः । एकपा दित्येक = पात् । पृथिवी । समुद्रः * । विश्वे । देवाः । (
 ऋतावृधः । ऋतवृध इत्यृत = वृधः) । हुवानाः । स्तुताः । मन्त्राः ।
 कविशस्ता इति कवि = शस्ताः । अवन्तु * ॥१६॥ इमाः । गिरः ।
 आदित्येभ्यः । घृतस्नू रिति घृत = स्नूः । सनात् । राजभ्य इति राज = भ्यः
 । जुह्वा । जुहोमि * । शृणोतु । मित्रः । अर्यमा । भगः । नः । तुविजात
 इति तुवि = जातः । वरुणः । दक्षः । अशः * ॥१७॥ सप्त । ऋषयः ।
 प्रतिहिता इति प्रति = हिताः । शरीरे । सप्त । रक्षन्ति । सदम् । अप्रमाद
 मित्यप्र = मादम् * । सप्त । आपः । स्वपतः । लोकम् । ईयुः । तत्र ।
 जागृतः । अस्वप्नजा इत्यस्वप्न = जौ । सत्रसदा इति सत्र = सदौ । च । देवौ
 * ॥१८॥ उत् । तिष्ठ । ब्रह्मणः । पते । देवयन्त इति देव = यन्तः । त्वा ।
 ईमहे * ।

33.44.b	उप॒ प्र॒ यन्तु॒ मरु॒तः सु॒दान॒व इन्द्र॒ प्राशू॒र्भवा॒ सचा॑ ॥१९॥
33.45.a	प्र॒ नूनं॑ ब्र॒ह्मण॑स्पति॒र्मन्त्रं॑ वदत्यु॒क्थ्यम् ।
33.45.b	यस्मि॒न्निन्द्रो॒ वरु॑णो मि॒त्रो अ॒र्यमा॒ देवा ओका॑ऽसि चि॒क्रिरे ॥२०॥
33.46.a	ब्र॒ह्मण॑स्पते॒ त्वम॒स्य य॒न्ता सू॒क्तस्य॑ बो॒धि तन॑यं च जि॒न्व ।
33.46.b	वि॒श्वं तद्भ॑द्रं व्य॒दव॑न्ति दे॒वा बृ॒हद्व॑दे॒म वि॒दथे॑ सु॒वीराः ।
33.46.c	य इ॒मा वि॒श्वा वि॒श्वक॑र्मा यो नः॑ पि॒तान्न॑पतेऽन्नस्य॒ नो दे॒हि ॥२१॥(२)

यज्जाग्रतः पञ्चविंशतिः ॥२५॥ आरात्र्येकविंशतिः ॥२१॥ द्वयोरनुवाकयोः
षट्चत्वारिंशत् ॥४६॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥३३॥

उप॑ । प्र॑ । यन्तु॑ । मरु॑तः । सु॑दान॑व इति॑ सु⁷²¹ = दान॑वः । इन्द्र॑ । प्रा॒शूः । भव॑
 । सचा॑ *॥१९॥ प्र॑ । नून॑म् । ब्रह्म॑णः । पति॑ः । मन्त्र॑म् । वद॑ति । उक्थ्य॑म्
 * । यस्मि॑न् । इन्द्र॑ः । वरु॑णः । मि॒त्रः । अ॒र्यमा॑ । दे॒वाः । ओका॑ऽसि ।
 चक्रि॑रे *॥२०॥ ब्रह्म॑णः । प॒ते । त्व॑म् । अ॒स्य । यन्ता॑ । सू॒क्तस्येति॑ सु =
 उ॒क्तस्य॑ । बो॒धि । तन॑यम् । च॒ । जि॒न्व * । वि॒श्वम् । तत् । भ॒द्रम् । यत् ।
 अ॒व॒न्ति । दे॒वाः । बृ॒हत् । व॒देम॑ । वि॒दथे॑ । सु॒वीरा इति॑ सु = वी॒राः * । यः
 । इ॒मा । वि॒श्वा । वि॒श्व क॑र्मेति॑ वि॒श्व = क॑र्मा । यः । नः । पि॒ता । अ॒न्नप॑त
 इत्य॑न्न = प॒ते । अ॒न्नस्य॑ । नः । दे॒हि ॥२१॥२॥३५३-११= ३४२॥ आ॒हत्य॑ प॒द
 सं॒ख्या ॥७७०-३७=७३३॥

इति त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः

॥ इति त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	33		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	417	26	391
2	353	11	342
Total	770	37	733

॥ अथ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

34.1.a	दे॒व स॒वि॒तः प्र॒सु॒व य॒ज्ञं प्र॒सु॒व य॒ज्ञप॒तिं भ॒गाय॑ ।
34.1.b	दि॒व्यो ग॒न्धर्वः के॒तपूः के॒तन्नः पु॒नातु॑ वा॒चस्प॒ति॒र्वाच॑न्नः स्व॒दतु॑ ॥१॥
34.2.a	तत्स॒वितु॑ वरि॒ण्यं भ॒र्गो दे॒वस्य॑ धी॒महि॑ ।
34.2.b	धि॒यो यो नः प्र॒चो॒दयात् ॥२॥
34.3.a	वि॒श्वानि॑ दे॒व स॒वित॑र्दुरि॒तानि॑ प॒रा सु॒व ।
34.3.b	यद्भ॒द्रं तन्न॑ आ सु॒व ॥३॥
34.4.a	वि॒भक्ता॑रं ह॒वाम॑हे वसो॒श्चित्र॑स्य रा॒धसः॑ ।
34.4.b	स॒वि॒ता॒रन् नृ॒चक्ष॑सम् ॥४॥
34.5.a	ब्र॒ह्म॒णे ब्रा॒ह्म॒णं क्ष॒त्राय॑ रा॒जन्य॑म् म॒रुद्भ्यो॑ वै॒श्यं तप॑से शू॒द्रं तम॑से त॒स्करं॑ ना॒रका॑य वी॒रह॑णम् ।
34.5.b	पा॒प्म॒ने क्ली॑बमा॒क्रया॑या अ॒योगू॑कामा॒य पु॒श्चलू॑मति॒क्रुष्टा॑यमा॒गध॑म् ॥५॥
34.6.a	नृ॒त्ताय॑ सू॒तं गी॒ताय॑ शै॒लूषं॑ ध॒र्माय॑ स॒भाच॑रं न॒रि॒ष्ठायै॑ भी॒मल॑म् ।
34.6.b	न॒र्माय॑ रे॒भश्च॑ ह॒साय॑ का॒रि॒मान॑न्दाय स्त्री॒षखं॑ प्र॒मदे॑ कु॒मारी॑पु॒त्रं मे॒धायै॑ रथ॑का॒रं धै॒र्याय॑ त॒क्षाण॑म् ॥६॥
34.7.a	तप॑से कौ॒लालं॑ मा॒यायै॑ क॒र्मरि॑श्च रू॒पाय॑ म॒णिका॑रश्च शु॒भे वप॑श्च श॒रव्या॑या इ॒षुका॑रश्च हे॒त्यै ध॑नु॒ष्का॑रम् ।

अथ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः

ॐ देव । सवित रिति सवितः । प्र । सुव । यज्ञम् । प्र । सुव । यज्ञपति मिति
यज्ञ = पतिम् । भगाय * । दिव्यः । गन्धर्वः । केतपू रिति केत = पूः ।
केतम् । नः । पुनातु । वाचः । पतिः । वाचम् । नः । स्वदतु *॥१॥ तत्
। सवितुः । वरेण्यम् । भर्गः । देवस्य । धीमहि * । धियः । यः । नः ।
प्रचोदया दिति प्र = चोदयात् *॥२॥ विश्वानि । देव । सवितः । दुरितानीति
दुः = इतानि । परा । सुव * । यत् । भद्रम् । तत् । नः । आ । सुव
*॥३॥ विभक्तारमिति वि = भक्तारम् । हवामहे । वसोः । चित्रस्य । राधसः
* । सवितारम् । नृचक्षस मिति नृ = चक्षसम् *॥४॥ ब्रह्मणे । ब्राह्मणम् ।
क्षत्राय । राजन्यम् । मरुद्भ्य इति मरुत् = भ्यः । वैश्यम् । तपसे । शूद्रम् ।
तमसे । तस्करम् । नारकाय । (वीरहणम् । वीरहन मिति वीर = हनम्) ।
पाप्मने । क्लीबम् । आक्रयाया इत्या = क्रयायै । अयोगूम् । कामाय । पुञ्चलूम्
। अतिक्रुष्टायेत्यति = क्रुष्टाय । मागधम् *॥५॥ नृत्ताय । सूतम् । गीताय ।
शैलूषम् । धर्माय । सभाचरमिति सभा = चरम् । नरिष्ठायै । भीमलम् । नर्माय ।
रेभम् । हसाय । कारिम् । आनन्दायेत्या = नन्दायै । (स्त्रीषखम् । स्त्रीसखमिति
स्त्री = सखम्) । प्रमद इति प्र = मदे । कुमारीपुत्रमिति कुमारी = पुत्रम् । मेधायै
। रथकारमिति रथ = कारम् । धैर्याय । तक्षाणम् *॥६॥ तपसे । कौलालम् ।
मायायै । कर्मारिम् । रूपाय । मणिकार मिति मणि = कारम् । शुभे । वपम् ।
शरव्यायै । इषुकारमितीषु = कारम् । हेत्यै । (धनुष्कारम् । धनुः कारमिति धनु
ः = कारम्) ।

34.7.b	कर्मणे ज्याकारं दिष्टाय रज्जुसर्जम् मृत्यवे मृगयुमन्तकाय श्वनिनम् ॥७॥
34.8.a	नदीभ्यः पौञ्जिष्टमृक्षीकाभ्यो नैषादं पुरुषव्याघ्राय दुर्मदङ् गन्धर्वाप्सरोभ्यो ब्रात्यम् ।
34.8.b	प्रयुग्भ्य उन्मत्तः सर्पदेवजनेभ्योऽप्रतिपदमयेभ्यः कितवमीर्यताया अकितवं पिशाचेभ्यो बिदलकारीं व्यातुधानेभ्यः कण्टकीकारीम् ॥८॥ (१)
34.9.a	सन्धये जारं गेहायोपपतिमात्यै परिवित्तं निर्ऋत्यै परिविविदानमराध्या एदिधिषुः पति निष्कृत्यै पेशस्करीः सज्ज्ञानाय स्मरकारीम् ।
34.9.b	प्रकामोद्यायोपसदं वर्णायानुरुधं बलायोपदाम् ॥९॥
34.10.a	उत्सादेभ्यः कुब्जं प्रमुदे वामनं द्वार्यः स्रामः स्वप्नायान्धमधर्माय बधिरं पवित्राय भिषजम् ।

कर्मणे । ज्याकारमिति ज्या = कारम् । दिष्टाय । रज्जुसर्जमिति रज्जु = सर्जम् ।
 मृत्यवे । मृगयुमिति मृग = युम् । अन्तकाय । श्वनिनमिति श्व = निनम् *॥७॥
 नदीभ्यः । पौञ्जिष्टम् । ऋक्षीकाभ्यः । (नैषादम् । नैसादमिति नैसादम्) ।
 पुरुषव्याघ्रायेति पुरुष = व्याघ्राय । दुर्मदमिति दुः = मदम् । गन्धर्वाप्सरोभ्य इति
 गन्धर्वाप्सरः = भ्यः । ब्रात्यम् । प्रयुग्भ्य इति प्रयुक् = भ्यः । उन्मत्त मित्युत्
 = मत्तम् । सर्पदेवजनेभ्य इति सर्प = देवजनेभ्यः । अप्रतिपद मित्यप्रति = पदम्
 । अयेभ्यः । कितवम् । ईर्यतायै । अकितवम् । पिशाचेभ्यः । बिदलकारी मिति
 बिदल = कारीम् । यातुधानेभ्य इति यातु = धानेभ्यः । कण्टकीकारी मिति
 कण्टकी = कारीम् *॥८॥१॥१२९-३०=९९॥

सन्धय इति सं = धये । जारम् । गेहाय । उपपतिमित्युप = पतिम् । आर्त्या
 इत्या = ऋत्यै । परिवित्त मिति परि = वित्तम् । निऋत्या इति निः = ऋत्यै ।
 परिविविदान मिति परि = विविदानम् । अराध्यै । एदिधिषुः पतिमित्ये दिधिषुः
 = पतिम् । (निष्कृत्यै । निः कृत्या इति निः = कृत्यै) । (पेशस्कारीम् । पेश
 : कारीमिति पेशः = कारीम्) । सज्ज्ञानायेति सं = ज्ञानाय । स्मरकारीमिति
 स्मर = कारीम् । प्रकामोद्यायेति प्रकाम = उद्याय । उपसद मित्युप = सदम् ।
 वर्णाय । अनुरुध मित्यनु = रुधम् । बलाय । उपदामित्युप = दाम् *॥१॥
 उत्सादेभ्य इत्युत् = सादेभ्यः । कुब्जम् । प्रमुद इति प्र = मुदे । वामनम् ।
 द्वार्भ्य इति द्वाः = भ्यः । सामम् । स्वप्नाय । अन्धम् । अधर्माय । बधिरम् ।
 पवित्राय । भिषजम् ।

34.10.b	प्रज्ञानाय नक्षत्रदर्शमाशिक्षायै प्रश्निमुपशिक्षाया अभिप्रश्निनम् मर्यादायै प्रश्नविवाकम् ॥२॥
34.11.a	अर्मेभ्यो हस्तिपं जवायाश्चपं पुष्ट्यै गोपालं वीर्यायाविपालं तेजसेऽजपालमिरायै कीनाशम् ।
34.11.b	कीलालाय सुराकारं भद्राय गृहपञ्च श्रेयसे वित्तधमाध्यक्षायानुक्षत्तारम् ॥३॥
34.12.a	भायै दारवाहारं प्रभाया अग्न्येधं ब्रध्नस्य विष्टपायाभिषेत्तारं वर्षिष्ठाय नाकाय परिवेष्टारम् ।
34.12.b	देवलोकाय पेशितारम् मनुष्यलोकाय प्रकरितारञ्च सर्वेभ्यो लोकेभ्य उपसेत्तारमवक्रत्यै वधायोपमन्थितारं मेधाय वासः पल्पूलीम् प्रकामाय रजयित्रीम् ॥४॥
34.13.a	ऋतये स्तेनहृदयं वैरहत्याय पिशुनं विविक्त्यै क्षत्तारमौपद्रष्ट्यायानुक्षत्तारं बलायानुचरं भूम्ने परिष्कन्दम् ।
34.13.b	प्रियाय प्रियवादिनमरिष्ट्या अश्वसादञ्च स्वर्गाय लोकाय भागदुघं वर्षिष्ठाय नाकाय परिवेष्टारम् ॥५॥(२)

प्रज्ञानायेति प्र = ज्ञानाय । नक्षत्रदर्शमिति नक्षत्र = दर्शम् । आशिक्षाया इत्या =
 शिक्षायै । प्रश्निनम् । उपशिक्षाया इत्युप = शिक्षायै । अभिप्रश्निन मित्यभि =
 प्रश्निनम् । मर्यादायै । प्रश्नविवाकमिति प्रश्न = विवाकम् *॥२॥ अर्मेभ्यः ।
 हस्तिपमिति हस्ति = पम् । जवाय । अश्वपमित्यश्व = पम् । पुष्ट्यै ।
 गोपालमिति गो = पालम् । वीर्याय । अविपालमित्यवि = पालम् । तेजसे ।
 अजपालमित्यज = पालम् । इरायै । कीनाशम् । कीलालाय । सुराकारमिति सुरा
 = कारम् । भद्राय । गृहपमिति गृह = पम् । श्रेयसे । वित्तधमिति वित्त = धम् ।
 आध्यक्षायेत्याधि = अक्षाय । अनुक्षत्तार मित्यनु = क्षत्तारम् *॥३॥ भायै ।
 दार्वहारमिति दारु = आहारम् । प्रभाया इति प्र = भायै । अग्न्येध मित्यग्नि =
 एधम् । ब्रध्नस्य । विष्टपाय । (अभिषेत्तारम् । अभिसेत्तार मित्यभि = सेत्तारम्
) । वर्षिष्ठाय । नाकाय । परिवेष्टार मिति परि = वेष्टारम् । देवलोकायेति देव =
 लोकाय । पेशितारम् । मनुष्यलोकायेति मनुष्य = लोकाय । प्रकरितार मिति प्र
 = करितारम् । सर्वेभ्यः । लोकेभ्यः । उपसेत्तार मित्युप = सेत्तारम् ।
 अवक्रत्या इत्यव = क्रत्यै । वधाय । उपमन्थितार मित्युप = मन्थितारम् । मेधाय
 । वासः पल्पूलीमिति वासः = पल्पूलीम् । प्रकामायेति प्र = कामाय ।
 रजयित्रीम् *॥४॥ ऋतये । स्तेनहृदय मिति स्तेन = हृदयम् । वैरहत्यायेति वैर
 = हत्याय । पिशुनम् । विविक्त्या इति वि = विक्त्यै । क्षत्तारम् । औपद्रष्ट्या
 येत्यौप = द्रष्ट्याय । अनुक्षत्तार मित्यनु = क्षत्तारम् । बलाय । अनुचरमित्यनु =
 चरम् । भूम्ने । (परिष्कन्दम् । परिस्कन्दमिति परि = स्कन्दम्) । प्रियाय ।
 प्रियवादिन मिति प्रिय = वादिनम् । अरिष्ट्यै । अश्वसादमित्यश्व = सादम् ।

34.14.a	मन्यवे॑ऽयस्तापं॑ क्रो॒धाय॑ नि॒सरं॑ व्यो॒गाय॑ यो॒क्तार॑ऽ शोका॑याभि॒सर्तारिं॑ क्षे॒माय॑ वि॒मो॒क्तारं॑ मु॒त्कूल॑नि॒कूले॑भ्यस्त्रि॒ष्ठिनम्॑ ।
34.14.b	वपु॑षे मा॒नस्कृ॑तऽ शी॒लाया॑ञ्जनी॒कारीन्॑ नि॒र्ऋत्यै॑ को॒शका॑रीं व्य॒माया॑सूम् ॥१॥
34.15.a	यमा॑य यम॒सूमथ॑र्वभ्यो॒ऽवतो॑काऽ सं॒वत्स॑राय॒ पर्या॑यिणीम् परि॒वत्स॑राया वि॒जाता॑मि॒दावत्स॑राया ती॒त्वरी॑मि॒द्वत्स॑राया॒तिष्क॑द्वरीम् ।
34.15.b	वत्स॑राय वि॒जर्ज॑राऽ सं॒वत्स॑राय॒ पलि॑क्नीमृ॒भ्योऽजि॑नस॒न्धऽ सा॒ध्येभ्य॑श्चर्म॒न्मम्॑ ॥२॥
34.16.a	सरो॑भ्यो धै॒वरमु॑प॒स्थाव॑राभ्यो दा॒शं वै॒शन्ता॑भ्यो बै॒न्दं न॒डूला॑भ्यः शौ॒ष्कल॑म् ।
34.16. b	पा॒राय॑ मा॒गारि॑म॒वारा॑य॒ केव॑र्तन् ती॒र्थेभ्य॑ आ॒न्दं वि॑षमे॒भ्यो मै॒नाल॑म् ।
34.16.c	स्व॒नेभ्यः॑ : पर्ण॑कं गुहा॒भ्यः किरा॑तऽ सा॒नुभ्यो॑ जम्भ॑कं पर्व॒तेभ्यः॑ : कि॒म्पू॒रुष॑म् ॥३॥

स्वर्गायेति स्व : = गाय । लोकाय । भागदुग्धमिति भाग = दुग्धम् । वर्षिष्ठाय ।
नाकाय । परिवेष्टार मिति परि = वेष्टारम् *॥५॥२॥१०६-०=१०६॥

मन्यवे । अयस्तापमित्यय : = तापम् । क्रोधाय । निसरमिति नि = सरम् ।
योगाय । योक्तारम् । शोकाय । अभिसर्तार मित्यभि = सर्तारम् । क्षेमाय ।
विमोक्तार मिति वि = मोक्तारम् । उत्कूलनिकूलेभ्य इत्युत्कूल = निकूलेभ्य : । (
त्रिष्ठिनन् । त्रिस्थिन मिति त्रि = स्थिनम्) । वपुषे । (मानस्कृतम् । मान : कृत
मिति मानः = कृतम्) । शीलाय । अञ्जनीकारीमित्याञ्जनी = कारीम् । निऋत्या
इति नि : = ऋत्यै । कोशकारी मिति कोश = कारीम् । यमाय । असूम् *॥१॥
यमाय । यमसूमिति यम = सूम् । अथर्वभ्य इत्यथर्व = भ्य : । अवतोका मित्यव
= तोकाम् । संवत्सराय । (पर्यायिणीम् । पर्यायिनी मिति परि = आयिनीम्) ।
परिवत्सरायेति परि = वत्सराय । अविजाता मित्यवि = जाताम् । इदावत्सराय ।
अतीत्त्वरी मित्यति = इत्त्वरीम् । इद्वत्सरायेतीत् = वत्सराय । (अतिष्कद्वरीम् ।
अतिस्कद्वरी मित्यति = स्कद्वरीम्) । वत्सराय । विजर्जरा मिति वि = जर्जराम् ।
संवत्सराय । पलिक्नीम् । ऋभुभ्य इत्यृभु = भ्य : । अजिनसन्धमित्यजिन =
सन्धम् । साध्येभ्य : । चर्मन्मिति चर्म = मन्म् *॥२॥ सरोभ्य इति सर : =
भ्य : । धैवरम् । उपस्थावराभ्य इत्युप = स्थावराभ्य : । दाशम् । वैशन्ताभ्य : ।
बैन्दम् । नड्गुलाभ्य : । शौष्कलम् । पाराय । मार्गारम् । अवाराय । केवर्तम् ।
तीर्थेभ्य : । आन्दम् । (विषमेभ्य : । विसमेभ्य इति वि = समेभ्य :) । मैनालम्
। स्वनेभ्य : । पर्णकम् । गुहाभ्य : । किरातम् । सानुभ्य इति सानु = भ्य : ।
जंभकम् । पर्वतेभ्य : । (किम्पूरुषम् । किम्पूरुषमिति किम् = पुरुषम्) *॥३॥

34.17.a	बी॒भत्सा॑यै॒ पौ॒ल्क॒सं॒ वर्णा॑य॒ हिर॑ण्य॒का॒रं॒ तु॒ला॑यै॒ वा॒णि॒जं॒ प॒श्चा॑दो॒षाय॑ ग्ला॒वि॒नं॒ वि॒श्वे॑भ्यो॒ भू॒तेभ्य॑ : सि॒ध्म॒लम् ।
34.17.b	भू॒त्यै॒ जा॒ग॒र॒ण॒म॒भू॒त्यै॒ स्व॒प॒न॒मा॒त्यै॒ ज॒न॒वा॒दि॒नं॒ व्यृ॑द्ध्या॒ अप॒ग॒ल्भ॑ꣳ सꣳश॒रा॒य॒ प्र॒च्छि॑दम् ॥४॥
34.18.a	अ॒क्ष॒रा॒जा॒य॒ कि॒त॒वं॒ कृ॒ता॒या॒दि॒न॒व॒दर्श॑न् त्रे॒ता॒यै॒ क॒ल्पि॑नन् द्वा॒प॒रा॒या॒धि क॒ल्पि॑न॒मा॒स्क॒न्दा॑य॒ स॒भा॒स्था॒णुं॒ मृ॒त्य॒वे॒ गो॒व्य॑च्छ॒म॒न्त॑का॒य॒ गो॒घा॑तम् ।
34.18.b	क्षु॒धे॒ यो॒ गाँ॒ वि॒कृ॑न्त॒न्तं॒ भि॒क्ष॑मा॒ण॒ उप॑तिष्ठति दुष्कृ॒ता॒य॒ च॒र॒का॒चा॒र्य॑म् पा॒प्म॒ने॒ सै॒ल॒गम् ॥५॥(३)
34.19.a	प्र॒ति॒श्रु॑त्का॒या॒ अ॒र्त॒नं॒ घो॒षाय॒॑ भ॒ष॒म॒न्ता॑य॒ बहु॑वा॒दि॒न॒म॒न॒न्ता॑य॒ मू॒कꣳ श॒ब्दा॑याळ॒म्ब॒रा॒घा॑तम् ।
34.19.b	म॒ह॒से॒ वी॒णा॒वा॒दं॒ क्रो॒शाय॒॑ तू॒ण॒व॒ध्म॒म॒व॒र॒स्प॒रा॒य॒ श॒ङ्ख॒ध्मं॒ व॒ना॑य॒ व॒न॒प॒म॒न्य॑तोऽ॒र॒ण्या॑य॒ दा॒व॒पम् ॥१॥

बीभत्सायै । पौल्कसम् । वर्णाय । हिरण्यकार मिति हिरण्य = कारम् । तुलायै ।
 वाणिजम् । पश्चादोषायेति पश्चा = दोषाय । ग्लाविनम् । विश्वेभ्यः । भूतेभ्यः ।
 सिध्मलम् । भूत्यै । जागरणम् । अभूत्यै । स्वपनम् । आर्त्या इत्या = ऋत्यै ।
 जनवादिन मिति जन = वादिनम् । व्यृद्ध्या इति वि = ऋद्ध्यै । अपगल्भमित्यप
 = गल्भम् । संशरायेति सं = शराय । प्रच्छिद मिति प्र = छिदम् *॥४॥
 अक्षराजायेत्यक्ष = राजाय । कितवम् । कृताय । आदिनवदर्शमित्या दिनव =
 दर्शम् । त्रेतायै । कल्पिनम् । द्वापराय । अधिकल्पिन मित्यधि = कल्पिनम् ।
 आस्कन्दायेत्या = स्कन्दाय । सभास्थाणुमिति सभा = स्थाणुम् । मृत्यवे ।
 गोव्यच्छमिति गो = व्यच्छम् । अन्तकाय । गोघातमिति गो = घातम् । क्षुधे ।
 यः । गाम् । विकृन्तन्त मिति वि = कृन्तन्तम् । भिक्षमाणः । उपतिष्ठतीत्युप
 = तिष्ठति । (दुष्कृताय । दुः कृतायेति दुः - कृताय) । चरकाचार्य मिति
 चरक = आचार्यम् । पाप्मने । सैलगम् *॥५॥३॥१०९-०=१०९॥

प्रतिश्रुत्काया इति प्रति = श्रुत्कायै । अर्तनम् । घोषाय । भषम् । अन्ताय ।
 बहुवादिन मिति बहु = वादिनम् । अनन्ताय । मूकम् । शब्दाय ।
 आळंबराघातमित्या लंबर = आघातम् । महसे । वीणावादमिति वीणा = वादम् ।
 क्रोशाय । तूणवध्ममिति तूणव = धम् । (अवरस्पराय । अवरपरायेत्यवर =
 पराय) । शङ्खध्ममिति शङ्ख = धम् । वनाय । वनपमिति वन = पम् ।
 अन्यतो रण्यायेत्यन्यतः = अरण्याय । दावपमिति दाव = पम् *॥१॥

34.20.a	न॒र्माय॑ पु॒श्चलू॑ ह॒साय॑ का॒रिं॑ य्याद॒से शा॒ब॒ल्यां ग्रा॒म॒ण्यं ग॒ण॒क॒म॒भि॒क्रो॒श॒कं॑ ता॒न्म॒ह॒से ।
34.20.b	वी॒णावा॑दं पा॒णिघ्नं॑ तू॒णव॑ध॒मं ता॒नृ॒त्ताया॑न॒न्दाय॑ त॒लव॑म् ॥२॥
34.21.a	अ॒ग्नये॑ पी॒वानं॑ पृ॒थिव्यै॑ पी॒ठस॑र्पि॒णं वा॒यवे॑ चा॒ण्डाल॑म॒न्तरि॑क्षाय व॒श्श॒न॒र्ति॒नन् दि॒वे ख॑ल॒ति॒ सूर्या॑य ह॒र्यक्ष॑म् ।
34.21.b	नक्ष॑त्रेभ्यः कि॒र्मिरं॑ च॒न्द्रम॑से कि॒लास॑म॒ह्ने शु॒क्लं पि॑ङ्गाक्ष॒ रात्र्यै॑ कृ॒ष्णं पि॑ङ्गाक्षम् ॥३॥
34.22.a	अथै॑ता॒नष्टौ॑ वि॒रूपा॑ना ल॒भतेऽति॑शु॒क्लं चा॒ति॒कृ॒ष्णं चा॒ति॒दी॒र्घञ् चा॒ति॒ह्रस्वं॑ च ।
34.22.b	अति॑स्थू॒लं चा॒ति॒कृ॒शं चा॒ति॒कू॒ल्वं चा॒ति॒लो॒म॒शं चा॒शू॒द्रा अ॒ब्रा॒ह्म॒णास्ते प्रा॒जाप॑त्याः ।
34.22.c	मा॒गधः॑ पु॒श्चली॑ क्ली॒बः कि॒तवोऽशू॒द्रा अ॒ब्रा॒ह्म॒णास्ते प्रा॒जाप॑त्याः ॥४॥(४)

देव सवितरष्ट ॥८॥ सन्धये जारं पञ्च ॥५॥ मन्यवे पञ्च ॥५॥ प्रतिश्रुत्कायै चतस्रः
॥४॥ चतुरनुवाकेषु द्वाविंशति ॥२२॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥३४॥

नर्माय॑ । पु॒ञ्चलू॑म् । ह॒साय॑ । का॒रि॒म् । या॒द॒से । शा॒ब॒ल्याम् । (ग्रा॒म॒ण्य॑म् ।
 ग्रा॒म॒न्य॑मि॒ति॒ ग्रा॒म = न्य॑म्) । ग॒ण॒क॒म् । अ॒भि॒क्रो॒श॒क॒ मि॒त्य॒भि = क्रो॒श॒क॒म् । ता॒न्
 । म॒ह॒से । वी॒णा॒वा॒द॒मि॒ति॒ वी॒णा = वा॒द॒म् । पा॒णि॒घ्न॒मि॒ति॒ पा॒णि = घ्न॑म् ।
 तू॒ण॒व॒ध्म॒मि॒ति॒ तू॒ण॒व = ध्म॑म् । ता॒न् । नृ॒त्ताय॑ । आ॒न॒न्दा॒ये॒त्या = न॒न्दाय॑ । त॒ल॒व॒म्
 *॥२॥ अ॒ग्नये॑ । पी॒वा॒न॒म् । पृ॒थि॒व्यै । पी॒ठ॒स॒र्पि॒ण॒ मि॒ति॒ पी॒ठ = स॒र्पि॒ण॒म् । वा॒य॒वे
 । चा॒ण्डा॒ल॒म् । अ॒न्त॒रि॒क्षाय॑ । व॒ञ्श॒न॒र्ति॒न॒ मि॒ति॒ व॒ञ्श = न॒र्ति॒न॒म् । दि॒वे ।
 ख॒ल॒ति॒म् । सू॒र्याय॑ । ह॒र्य॒क्ष॒मि॒ति॒ हरि॑ = अ॒क्ष॒म् । न॒क्ष॒त्रे॒भ्यः । कि॒र्मि॒र॒म् । च॒न्द्र॒म॒से
 । कि॒ला॒स॒म् । अ॒न्हे । शु॒क्ल॒म् । पि॒ङ्गा॒क्ष॒मि॒ति॒ पि॒ङ्ग = अ॒क्ष॒म् । रा॒त्र्यै । कृ॒ष्ण॒म्
 । पि॒ङ्गा॒क्ष॒मि॒ति॒ पि॒ङ्ग = अ॒क्ष॒म् *॥३॥ अथ॑ । ए॒ता॒न् । अ॒ष्टौ । वि॒रू॒पा॒ नि॒ति॒ वि
 = रू॒पा॒न् । आ । ल॒भ॒ते । अ॒ति॒शु॒क्ल॒ मि॒त्य॒ति॒ = शु॒क्ल॒म् । च । अ॒ति॒कृ॒ष्ण
 मि॒त्य॒ति॒ = कृ॒ष्ण॒म् । च । अ॒ति॒दी॒र्घ॒ मि॒त्य॒ति॒ = दी॒र्घ॒म् । च । अ॒ति॒ह्र॒स्व॒ मि॒त्य॒ति॒
 = ह्र॒स्व॒म् । च । अ॒ति॒स्थू॒ल॒ मि॒त्य॒ति॒ = स्थू॒ल॒म् । च । अ॒ति॒कृ॒श॒ मि॒त्य॒ति॒ =
 कृ॒श॒म् । च । अ॒ति॒कू॒ल्ब॒ मि॒त्य॒ति॒ = कू॒ल्ब॒म् । च । अ॒ति॒लो॒म॒श॒ मि॒त्य॒ति॒ =
 लो॒म॒श॒म् । च । अ॒शू॒द्राः । अ॒ब्रा॒ह्म॒णाः । ते । प्रा॒जा॒प॒त्या इ॒ति॒ प्रा॒जा = प॒त्या
 : । मा॒ग॒धः । पु॒ञ्च॒ली । क्ली॒बः । कि॒त॒वः । अ॒शू॒द्राः । अ॒ब्रा॒ह्म॒णाः । ते
 । प्रा॒जा॒प॒त्या इ॒ति॒ प्रा॒जा = प॒त्याः *॥४॥४॥१४-७=८७॥ आ॒ह॒त्य॒ प॒द॒ सं॒ख्या
 ॥४३८-३७=४०१॥

इति चतुस्त्रिंशोऽध्यायः

॥ इति चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	34		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	129	30	99
2	106	0	106
3	109	0	109
4	94	7	87
Total	438	37	401

॥ अथ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥

अथ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः

35.1.a	सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
35.1.b	स भूमिं सर्वतः स्पृत्वाऽत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥१॥
35.2.a	पुरुष एवेदं सर्वं यद् भूतं यच्च भाव्यम् ।
35.2.b	उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥२॥
35.3.a	एतावानस्य महिमाऽतो ज्यायांश्च पूरुषः ।
35.3.b	पादोऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥३॥
35.4.a	त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।
35.4.b	ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥४॥
35.5.a	ततो विराळजायत विराजो अधि पूरुषः ।
35.5.b	स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद् भूमिमथो पुरः ॥५॥
35.6.a	तस्माद् यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।
35.6.b	पशून्स्तांश्चक्रे वायव्यानारण्या ग्राम्याश्च ये ॥६॥
35.7.a	तस्माद् यज्ञात्सर्वहुतः ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
35.7.b	छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद् यजुस्तस्मादजायत ॥७॥
35.8.a	तस्मादश्वा अजायन्त ये के चोभयादतः ।
35.8.b	गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ॥८॥

अथ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः

ॐ सहस्रशीर्षेति सहस्र = शीर्षा । पुरुषः । सहस्राक्ष इति सहस्र = अक्षः ।
 सहस्रपादिति सहस्र = पात् * । सः । भूमिम् । सर्वतः । स्पृत्वा । अति ।
 अतिष्ठत् । दशाङ्गुलमिति दश = अङ्गुलम् *॥१॥ पुरुषः । एव । इदम् । सर्वम्
 । यत् । भूतम् । यत् । च । भाव्यम् * । उत । अमृतत्वस्येत्यमृत = त्वस्य ।
 ईशानः । यत् । अन्नेन । अतिरोहतीत्यति = रोहति *॥२॥ एतावान् । अस्य ।
 महिमा । अतः । ज्यायान् । च । (पुरुषः । पुरुष इति पुरुषः) * । पादः ।
 अस्य । विश्वा । भूतानि । त्रिपादिति त्रि = पात् । अस्य । अमृतम् । दिवि
 *॥३॥ त्रिपादिति त्रि = पात् । ऊर्ध्वः । उत् । ऐत् । पुरुषः । पादः ।
 अस्य । इह । अभवत् । पुनरिति पुनः * । ततः । विष्वङ् । वि । अक्रामत् ।
 साशनानशने इति साशनानशने । अभि *॥४॥ ततः । विराळिति वि = राट् ।
 अजायत । विराज इति वि = राजः । अधि । (पुरुषः । पुरुष इति पुरुषः
) * । सः । जातः । अति । अरिच्यत । पश्चात् । भूमिम् । अथो इत्यथो । पुर
 : *॥५॥ तस्मात् । यज्ञात् । सर्वहुत इति सर्व = हुतः । संभृतमिति सं =
 भृतम् । पृषदाज्यमिति पृषत् = आज्यम् * । पशून् । तान् । चक्रे । वायव्यान् ।
 आरण्याः । ग्राम्याः । च । ये *॥६॥ तस्मात् । यज्ञात् । सर्वहुत इति सर्व =
 हुतः । ऋचः । सामानि । जज्ञिरे * । छन्दांसि । जज्ञिरे । तस्मात् । यजुः
 । तस्मात् । अजायत *॥७॥ तस्मात् । अश्वाः । अजायन्त । ये । के । च । (
 उभयादतः । उभयदत इत्युभय = दतः) * । गावः । ह । जज्ञिरे । तस्मात् ।
 तस्मात् । जाताः । अजावयः *॥८॥

35.9.a	तं व्य॒ज्ञं ब॒र्हिषि प्रौ॒क्षन्पुरु॑षं जा॒तम॒ग्रतः ।
35.9.b	तेन॑ दे॒वा अ॒यज॑न्त सा॒ध्या ऋ॒षयश्च॑ ये ॥१॥
35.10.a	यत्पुरु॑षं व्य॒दधुः क॒तिधा व्य॑कल्पयन् ।
35.10.b	मुखं॑ कि॒मस्या॒सीत् किं॑ बा॒हू कि॒मू॒रू पा॒दा उ॒च्येते ॥१०॥
35.11.a	ब्रा॒ह्मणो॑ऽस्य॒ मुख॑मासीद् बा॒हू रा॒जन्यः॑ कृ॒तः ।
35.11.b	ऊ॒रू तद॑स्य॒ यद् वैश्यः॑ प॒द्भ्यां शू॒द्रो अ॒जाय॑त ॥११॥
35.12.a	च॒न्द्रमा॑ मन॒सो जा॒तश्चक्षोः॑ सू॒र्यो अ॒जाय॑त ।
35.12.b	श्रो॒त्राद् वा॒युश्च॑ प्रा॒णश्च॑ मु॒खाद॒ग्नि र॒जाय॑त ॥१२॥
35.13.a	नाभ्या॑ आसीदन्त॒रिक्षं॑ शी॒र्ष्णो द्यौः॑ स॒मव॑र्तत ।
35.13.b	प॒द्भ्यां भू॒मिर्दि॒शः श्रो॒त्रात् तथा॑ लो॒कां (२) - अ॑कल्पयन् ॥१३॥
35.14.a	यत्पुरु॑षेण॒ हवि॑षा दे॒वा य॒ज्ञम॑तन्वत ।
35.14.b	वस॑न्तोऽस्यासी॒दाज्य॑ङ् ग्री॒ष्म इ॒ध्मः शर॑द्भ॒विः ॥१४॥
35.15.a	स॒प्तास्या॑सन् परि॒धय॑स्त्रिः स॒प्त स॒मिधः॑ कृ॒ताः ।
35.15.b	दे॒वा यद् य॒ज्ञं त॒न्वा॒ना अब॑ध्नन् पु॒रुषं॑ प॒शुम् ॥१५॥
35.16.a	य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञम॑यजन्त दे॒वास्ता॒नि ध॒र्माणि॑ प्रथ॒मान्या॑सन् ।
35.16.b	ते ह॒ नाक॑म् म॒हिमा॑नः स॒चन्त॑ यत्र पू॒र्वे सा॒ध्याः स॒न्ति दे॒वाः ॥१६॥(१)

तम् । यज्ञम् । बर्हिषि । प्र । औक्षन् । पुरुषम् । जातम् । अग्रतः * । तेन ।
 देवाः । अयजन्त । साध्याः । ऋषयः । च । ये * ॥१॥ यत् । पुरुषम् । वि
 । अदधुः । कतिधा । वि । अकल्पयन् * । मुखम् । किम् । अस्य । आसीत् ।
 किम् । बाहू इति बाहू । किम् । ऊरू इत्यूरू । पादौ । उच्येते इत्युच्येते
 * ॥१०॥ ब्राह्मणः । अस्य । मुखम् । आसीत् । बाहू इति बाहू । राजन्यः ।
 कृतः * । ऊरू इत्यूरू । तत् । अस्य । यत् । वैश्यः । पद्भ्यामिति पत् =
 भ्याम् । शूद्रः । अजायत * ॥११॥ चन्द्रमाः । मनसः । जातः । चक्षोः ।
 सूर्यः । अजायत * । श्रोत्रात् । वायुः । च । प्राणः । च । मुखात् । अग्निः
 । अजायत * ॥१२॥ नाभ्याः । आसीत् । अन्तरिक्षम् । शीर्ष्णः । द्यौः । सम्
 । अवर्तत * । पद्भ्यामिति पत् = भ्याम् । भूमिः । दिशः । श्रोत्रात् । तथा ।
 लोकान् । अकल्पयन् * ॥१३॥ यत् । पुरुषेण । हविषा । देवाः । यज्ञम् ।
 अतन्वत * । वसन्तः । अस्य । आसीत् । आज्यम् । ग्रीष्मः । इध्मः । शरत् ।
 हविः * ॥१४॥ सप्त । अस्य । आसन् । परिधय इति परि = धयः । त्रिः ।
 सप्त । समिध इति सं = इधः । कृताः * । देवाः । यत् । यज्ञम् । तन्वानाः
 । अबध्नन् । पुरुषम् । पशुम् * ॥१५॥ यज्ञेन । यज्ञम् । अयजन्त । देवाः ।
 तानि । धर्माणि । प्रथमानि । आसन् * । ते । ह । नाकम् । महिमानः ।
 सचन्त । यत्र । पूर्वे । साध्याः । सन्ति । देवाः * ॥१६॥ १॥२३२-२=२३०॥

35.17.a	अद्भ्यः संभृतः पृथिव्यै रसाच्च विश्वकर्मणः समवर्तताग्रे ।
35.17.b	तस्य त्वष्टा विदधद् रूपमेति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाजानमग्रे ॥१॥
35.18.a	वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्यवर्णन् तमसः परस्तात् ।
35.18.b	तमेव विदित्वाऽति मृत्युमेति नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय ॥२॥
35.19.a	प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तरजायमानो बहुधा वि जायते ।
35.19.b	तस्य योनिं परि पश्यन्ति धीरास्तस्मिन्ह तस्थुर्भुवनानि विश्वा ॥३॥
35.20.a	यो देवेभ्य आतपति यो देवानाम् पुरोहितः ।
35.20.b	पूर्वो यो देवेभ्यो जातो नमो रुचाय ब्राह्मये ॥४॥
35.21.a	रुचं ब्राह्मं जनयन्तो देवा अग्रे तदब्रुवन् ।
35.21.b	यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात्तस्य देवा असन्वशे ॥५॥
35.22.a	श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्या अहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यात्तम् ।
35.22.b	इष्णन्निषाणामुं म इषाण सर्वलोकं म इषाण ॥६॥(२)
35.23.a	तदेवाग्नि स्तदादित्यस्तद् वायु स्तदु चन्द्रमाः ।
35.23.b	तदेव शुक्रं तद् ब्रह्म तदाप स्तत्प्रजापतिः ॥१॥

अ॒द्र्य इ॒त्यत् = भ्यः । सं॒भृ॒त इति॑ सं = भृ॒तः । पृ॒थि॒व्यै । रसा॑त् । च ।
 वि॒श्वक॑र्मण इति॑ वि॒श्व = क॑र्मणः । सम् । अ॒वर्त॑त । अ॒ग्ने * । तस्य॑ । त्व॒ष्टा ।
 वि॒दध॑ दिति॑ वि = दध॑त् । रू॒पम् । ए॒ति । तत् । म॒र्त्यस्य॑ । दे॒वत्व॑मिति॑ दे॒व =
 त्वम् । आ॒जान॑ मित्या = जा॒नम् । अ॒ग्ने *॥१॥ वे॒द । अ॒हम् । ए॒तम् । पु॒रुष॑म्
 । म॒हान्त॑म् । आ॒दि॒त्यव॑र्ण मित्या॑ दि॒त्य = व॑र्णम् । तम॑सः । प॒रस्ता॑त् * । तम् ।
 ए॒व । वि॒दित्वा॑ । अ॒ति । मृ॒त्युम् । ए॒ति । न । अ॒न्यः । प॒न्थाः । वि॒द्यते॑ ।
 अ॒य॒नाय॑ *॥२॥ प्र॒जाप॑ति रिति॑ प्र॒जा = प॑तिः । च॒रति॑ । गर्भे॑ । अ॒न्तः ।
 अ॒जा॒य॒मा॒नः । ब॒हु॒धा । वि । जा॒यते॑ * । तस्य॑ । यो॒निम् । परि॑ । प॒श्यन्ति॑ ।
 धी॒राः । तस्मि॑न् । ह । त॒स्थुः । भु॒वनानि॑ । वि॒श्वा *॥३॥ यः । दे॒वेभ्यः॑ ।
 आ॒त॒प॒ती॒त्या = त॑पति । यः । दे॒वाना॑म् । पु॒रोहि॑त इति॑ पु॒रः = हि॑तः * । पू॒र्वः ।
 यः । दे॒वेभ्यः॑ । जा॒तः । नमः॑ । रु॒चाय॑ । ब्रा॒ह्म॒ये *॥४॥ रु॒चम् ।
 ब्रा॒ह्मम् । ज॒नय॑न्तः । दे॒वाः । अ॒ग्ने । तत् । अ॒ब्रु॒वन् * । यः । त्वा । ए॒वम् ।
 ब्रा॒ह्म॒णः । वि॒द्यात् । तस्य॑ । दे॒वाः । अ॒सन् । व॒शे *॥५॥ श्रीः । च । ते
 । ल॒क्ष्मीः । च । प॒त्न्यौ । अ॒हो॒रा॒त्रे इत्य॑ हो॒रा॒त्रे । पा॒र्श्वे इति॑ पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि
 । रू॒पम् । अ॒श्विनौ । व्या॒त्त मिति॑ वि = आ॒त्तम् * । इ॒ष्णन् । इ॒षाण॑ । अ॒मुम् । मे
 । इ॒षाण॑ । स॒र्व॒लो॒कमिति॑ स॒र्व = लो॒कम् । मे । इ॒षाण॑ *॥६॥२॥१०५-
 ०=१०५॥

तत् । ए॒व । अ॒ग्निः । तत् । आ॒दि॒त्यः । तत् । वा॒युः । तत् । ऊँ इत्यूँ ।
 च॒न्द्र॒माः * । तत् । ए॒व । शु॒क्रम् । तत् । ब्र॒ह्म । तत् । आपः॑ । तत् ।
 प्र॒जाप॑ति रिति॑ प्र॒जा = प॑तिः *॥१॥

35.24.a	सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः पुरुषा दधि ।
35.24.b	नैन मूर्ध्वन्न तिर्यञ्च न मध्ये परि जग्रभत् ॥२॥
35.25.a	न तस्य प्रतिमा अस्ति यस्य नाम महद्यशः ।
35.25.b	हिरण्यगर्भ इत्येषः ॥३॥
35.26.a	एषो ह देवः प्रदिशोऽनु सर्वाः पूर्वो ह जातः स उ गर्भे अन्तः ।
35.26.b	स एव जातः स जनिष्यमाणः प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सर्वतोमुखः ।
35.26.c	यस्मान्न जात इत्येषः ॥४॥
35.27.a	वेनस्तत्पश्यन् निहितं गुहा सद्यत्र विश्वं भवत्येकनीलम् ।
35.27.b	तस्मिन्निदं सं च वि चैति सर्वं स ओतः प्रोतश्च विभूः प्रजासु ॥५॥
35.28.a	प्र तद्वोचेदमृतं नु विद्वान् गन्धर्वो धाम विभृतं गुहा सत् ।
35.28.b	त्रीणि पदानि निहिता गुहाऽऽस्य यस्तानि वेद स पितुः पितासत् ॥६॥
35.29.a	स नो बन्धुर्जनिता स विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा ।
35.29.b	यत्र देवा अमृतमानशानास्तृतीये धामन्नध्यैरयन्त ॥७॥
35.30.a	परीत्य भूतानि परीत्य लोकान्परीत्य सर्वाः प्रदिशो दिशश्च ।
35.30.b	उपस्थाय प्रथमजा मृतस्यात्मनाऽऽत्मानमभि सं विवेश ॥८॥

सर्वे । निमेषा इति नि = मेषा : । जज्ञिरे । विद्युत इति वि = द्युतः । पुरुषात्
 । अधि * । न । एनम् । ऊर्ध्वम् । न । तिर्यञ्चम् । न । मध्ये । परि । जग्रभत्
 *॥२॥ न । तस्य । प्रतिमेति प्रति = मा । अस्ति । यस्य । नाम । महत् ।
 यशः * । हिरण्यगर्भः । इति । एषः ॥३॥ एषः । ह । देवः । प्रदिश इति
 प्र = दिशः । अनु । सर्वाः । पूर्वः । ह । जातः । सः । ऊँ इत्यू । गर्भे ।
 अन्तरित्यन्तः * । सः । एव । जातः । सः । जनिष्यमाणः । प्रत्यङ् । जना
 : । तिष्ठति । सर्वतोमुख इति सर्वतः = मुखः * । यस्मात् । न । जातः ।
 इति । एषः ॥४॥ वेनः । तत् । पश्यत् । निहित मिति नि = हितम् । गुहा
 । सत् । यत्र । विश्वम् । भवति । एकनीळ मित्येक = नीळम् * । तस्मिन् ।
 इदम् । सम् । च । वि । च । एति । सर्वम् । सः । ओत इत्या = उतः ।
 प्रोत इति प्र = उतः । च । विभू रिति वि = भूः । प्रजास्विति प्र = जासु
 *॥५॥ प्र । तत् । वोचेत् । अमृतम् । नु । विद्वान् । गन्धर्वः । धाम । विभृत
 मिति वि = भृतम् । गुहा । सत् * । त्रीणि । पदानि । निहितेति नि = हिता ।
 गुहा । आ । अस्य । यः । तानि । वेद । सः । पितुः । पिता । असत् *॥६॥
 सः । नः । बन्धुः । जनिता । सः । विधातेति वि = धाता । धामानि ।
 वेद । भुवनानि । विश्वा * । यत्र । देवाः । अमृतम् । आनशानाः । तृतीये ।
 धामन् । अध्यैरयन्तेत्यधि = ऐरयन्त *॥७॥ परीत्येति परि = इत्य । भूतानि ।
 परीत्येति परि = इत्य । लोकान् । परीत्येति परि = इत्य । सर्वाः । प्रदिश इति
 प्र = दिशः । दिशः । च * । उपस्थायेत्युप = स्थाय । प्रथमजा मिति प्रथम =
 जाम् । ऋतस्य । आत्मना । आत्मानम् । अभि । सम् । विवेश *॥८॥

35.31.a	परि द्यावापृथिवी सद्य इत्वा परि लोकान्परि दिशः परि स्वः ।
35.31.b	ऋतस्य तन्तुं विततं विचृत्य तदपश्य तदभव तदासीत् ॥९॥
35.32.a	सदसस्पति मद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् ।
35.32.b	सनिं मेधा मयासिषः स्वाहा ॥१०॥
35.33.a	यां मेधां देवगणाः पितरश्चोपासते ।
35.33.b	तया मामद्य मेधयाऽग्ने मेधाविनं कुरु स्वाहा ॥११॥
35.34.a	इदं मे ब्रह्म च क्षत्रं चोभे श्रियमश्नुताम् ।
35.34.b	मयि देवा दधतु श्रियमुत्तमां तस्यै ते स्वाहा ॥१२॥(३)

35.35.a	अपेतो यन्तु पणयोऽसुम्ना देवपीयवः ।
35.35.b	अस्य लोकः सुतावतः ॥१॥
35.36.a	द्युभिरहोभिरक्तुभिर्यक्तं व्यमो ददात्ववसानमस्मै ।
35.36.b	सविता ते शरिरेभ्यः पृथिव्यां लोकमिच्छतु ।
35.36.c	तस्मै युज्यन्तामुस्त्रियाः ॥२॥
35.37.a	वायुः पुनातु सविता पुनात्वग्नेर्भ्राजसा सूर्यस्य वर्चसा ।
35.37.b	वि मुच्यन्तामुस्त्रियाः ॥३॥
35.38.a	अश्वत्थे वो निषदनं पर्णे वो वसतिष्कृता ।
35.38.b	गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥४॥

परि॑ । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑पृथि॒वी । सद्यः॑ । इत्वा॑ । परि॑ । लोकान्॑ । परि॑ ।
 दिशः॑ । परि॑ । स्व॒ रिति॑ स्वः॑ * । ऋतस्य॑ । तन्तु॑म् । वित॑त मिति॒ वि = त॑तम्
 । विच॑ृत्येति॒ वि = च॑ृत्य । तत् । अप॑श्यत् । तत् । अभ॑वत् । तत् । आसीत्
 *॥९॥ सद॑सः । पति॑म् । अद्भु॑तम् । प्रि॒यम् । इन्द्र॑स्य । काम्य॑म् * । सनि॑म् ।
 मेधा॑म् । अया॑सिषम् । स्वाहा॑ *॥१०॥ याम् । मेधा॑म् । देव॑गणा इति॒ देव =
 गणाः॑ । पि॒तरः॑ । च । उपा॑सत इत्यु॒प = आ॑सते * । तया॑ । माम् । अद्य॑ ।
 मे॒धया॑ । अ॒ग्ने । मे॒धावि॑नम् । कुरु॑ । स्वाहा॑ *॥११॥ इद॑म् । मे । ब्रह्म॑ । च ।
 क्षत्र॑म् । च । उ॒भे इत्यु॒भे । श्रि॒यम् । अ॒श्रुता॑म् * । मयि॑ । देवाः॑ । दध॑तु ।
 श्रि॒यम् । उ॒त्त॒मा मि॒त्युत् = त॑माम् । तस्यै॑ । ते । स्वाहा॑ *॥१२॥३॥२१५-
 १६=१९९॥

अप॑ । इतः॑ । यन्तु॑ । पण॑यः । असु॑म्नाः । देव॑पीयव इति॒ देव = पी॒यवः॑ * ।
 अस्य॑ । लोकः॑ । (सु॒ताव॑तः । सु॒तव॑त इति॒ सुत॑ = व॒तः) *॥१॥ द्युभि॑ रिति॒
 द्यु = भिः॑ । अहो॑भि रित्य॒हः = भिः॑ । अ॒क्तुभि॑ रित्य॒क्तु = भिः॑ । व्य॒क्त
 मिति॒ वि = अ॑क्तम् । यमः॑ । ददा॑तु । अ॒वसा॑नमित्य॒व = सा॑नम् । अ॒स्मै * ।
 सवि॑ता । ते । शरी॑रिभ्यः । पृथि॒व्याम् । लोक॑म् । इच्छ॑तु * । तस्मै॑ । यु॒ज्यन्ता॑म्
 । उ॒स्रियाः॑ *॥२॥ वा॒युः । पु॒नातु॑ । सवि॑ता । पु॒नातु॑ । अ॒ग्नेः । भ्राज॑सा ।
 सूर्य॑स्य । वर्च॑सा * । वि । मु॒च्यन्ता॑म् । उ॒स्रियाः॑ *॥३॥ अ॒श्वत्थे॑ । वः॑ ।
 (नि॒षद॑नम् । नि॒सद॑न मिति॒ नि = स॑दनम्) । पर्णे॑ । वः॑ । वस॑तिः । कृ॒ता
 * । गो॒भाज॑ इति॒ गो = भा॑जः । इत् । किल॑ । अ॒सथ॑ । यत् । स॒नव॑थ ।
 (पू॒रुष॑म् । पु॒रुष॑ मिति॒ पु॒रुष॑म्) *॥४॥

35.39.a	सविता ते शरीराणि मातुरुपस्थ आ वपतु ।
35.39.b	तस्मै पृथिवि शं भव ।
35.39.c	प्रजापतौ त्वा देवतायामुपोदके लोके नि दधाम्यसौ ॥५॥
35.40.a	परम् मृत्यो अनु परेहि पन्थां य्यस्ते अन्य इतरो देवयानात् ।
35.40.b	चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि मा न : प्रजाः रीरिषो मोत वीरान् ॥६॥
35.41.a	शं वात : शः हि ते घृणि : शं ते भवन्त्विष्टका : ।
35.41.b	शं ते भवन्त्वग्रय : पार्थिवासो मा त्वाऽभि शूशुचन् ॥७॥
35.42.a	कल्पन्तां ते दिशस्तुभ्यमाप : शिवतमास्तुभ्यम् भवन्तु सिन्धव : ।
35.42.b	अन्तरिक्षः शिवं तुभ्यं कल्पन्तां ते दिश : सर्वा : ॥८॥
35.43.a	अश्मन्वती रीयते सः रभध्वमुत्तिष्ठत प्र तरता सखाय : ।
35.43.b	अत्रा जहीमोऽशिवा ये असञ्छिवान्वयमुत्तरेमाभि वाजान् ॥९॥
35.44.a	अपाघमप किल्बिषमप कृत्यामपो रप : ।
35.44.b	अपामार्ग त्वमस्मदप दु : ष्वप्यः सुव ॥१०॥
35.45.a	सुमित्रिया न आप ओषधय : सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु ।
35.45.b	योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म : ॥११॥
35.46.a	अनङ्गाहमन्वारभामहे स्वस्तये ।
35.46.b	स न इन्द्र इव देवेभ्यो वह्नि : सन्तारणो भव ॥१२॥

सविता । ते । शरीराणि । मातुः । उपस्थ इत्युप = स्थे । आ । वपतु * । तस्मै
 । पृथिवि । शम् । भव * । प्रजापता इति प्रजा = पतौ । त्वा । देवतायाम् ।
 उपोदक इत्युप = उदके । लोके । नि । दधामि । असौ * ॥५॥ परम् । मृत्यो
 इति मृत्यो । अनु । परा । इहि । पन्थाम् । यः । ते । अन्यः । इतरः ।
 देवयानादिति देव = यानात् * । चक्षुष्मते । शृण्वते । ते । ब्रवीमि । मा । नः
 । प्रजामिति प्र - जाम् । (रीरिषः । रिरिष इति रिरिषः) । मा । उत । वीरान्
 * ॥६॥ शम् । वातः । शम् । हि । ते । घृणिः । शम् । ते । भवन्तु ।
 इष्टकाः * । शम् । ते । भवन्तु । अग्नयः । पार्थिवासः । मा । त्वा । अभि ।
 शूशुचन् * ॥७॥ कल्पन्ताम् । ते । दिशः । तुभ्यम् । आपः । शिवतमा इति
 शिव = तमाः । तुभ्यम् । भवन्तु । सिन्धवः * । अन्तरिक्षम् । शिवम् । तुभ्यम्
 । कल्पन्ताम् । ते । दिशः । सर्वाः * ॥८॥ अश्मन्वतीत्यश्मन् = वती । रीयते
 । सम् । रभध्वम् । उत् । तिष्ठत । प्र । तरत । सखायः * । अत्र । जहीमः ।
 अशिवाः । ये । असन् । शिवान् । वयम् । उत् । तरेम । अभि । वाजान् * ॥९॥
 अप । अघम् । अप । किल्बिषम् । अप । कृत्याम् । अपो इत्यपो । रपः * ।
 (अपामार्ग । अपमार्गेत्यप = मार्ग) । त्वम् । अस्मत् । अप । (दुः ष्वप्यम् ।
 दुस्स्वप्य मिति दुः = स्वप्यम्) । सुव * ॥१०॥ सुमित्रिया इति सु = मित्रियाः
 । नः । आपः । ओषधयः । सन्तु । दुर्मित्रिया इति दुः = मित्रियाः । तस्मै
 । सन्तु । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः * ॥११॥ अनङ्गा
 हम् । अन्वारभामह इत्यनु = आरभामहे । स्वस्तये * । सः । नः । इन्द्र इवेतीन्द्र
 : = इव । देवेभ्यः । वन्हिः । सन्तारण इति सं = तारणः । भव * ॥१२॥

35.47.a	उ॒द्वयं॑ त॒मस॑स्परि स्व : प॒श्यन्त॑ उत्त॒रम् ।
35.47.b	दे॒वं दे॒वत्रा॑ सूर्य॒मग॑न्म ज्योति॒रुत्त॑मम् ॥१३॥
35.48.a	अ॒ग्न आ॒यू॒षि प॑वस आ॒सुवो॑र्जमिष॒श्च न : ।
35.48.b	आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुना॑म् ॥१४॥
35.49.a	आ॒युष्मा॑नग्रे ह॒विषा॑ वृ॒धानो॑ घृ॒तप्र॑तीको घृ॒तयो॑निरेधि ।
35.49.b	घृ॒तं पी॒त्वाम॑धु चा॒रु ग॑व्यम् पि॒तेव॑ पु॒त्रम॑भि रक्ष॒तादि॑मान्त्स्वाहा ॥१५॥
35.50.a	इ॒मं जी॒वेभ्यः॑ परि॒धि न्द॑धामि मै॒षां नु॑ गा॒दप॑रो अ॒र्थमे॒तम् ।
35.50.b	श॒तं जी॒वन्तु॑ श॒रदः॑ पु॒रुची॑रन्त॒र्मृत्युं॑ द॒धतां॑ प॒र्वते॑न ॥१६॥
35.51.a	प॒रीमे॑ गा॒मने॑षत॒ पर्य॑ग्निम॒हृष॑त ।
35.51.b	दे॒वेष्व॑क्र॒त श्र॑व : क इ॒मां (२) - आ द॑धर्षति ॥१७॥
35.52.a	क्र॒व्याद॑म॒ग्निम् प्र॑ हि॒णोमि॑ दू॒रं य्य॑मराज्य॒ङ् गच्छ॑तु रि॒प्रवा॑ह : ।
35.52.b	इ॒हैवा॑यमि॒तरो॑ जा॒तवे॑दा दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं व॑हतु प्र॒जान॑न् ॥१८॥
35.53.a	व॒ह व॒पां जा॑तवेद : पि॒तृभ्यो॑ यत्रै॒नान्वे॑त्थ नि॒हितान्प॑राके ।
35.53.b	मे॒दसः॑ कु॒ल्या उप॑ ता॒न्त्स्र॑वन्तु स॒त्या ए॒षामा॑शिषः स॒न्तु का॒मा : स्वाहा॑ ॥१९॥

उत् । वयम् । तमसः । परि । स्वरिति स्वः । पश्यन्तः । उत्तरमित्युत् =
 तरम् * । देवम् । देवत्रेति देव = त्रा । सूर्यम् । अगन्म । ज्योतिः । उत्तममित्युत्
 = तमम् * ॥१३॥ अग्ने । आयूष्णि । पवसे । आ । सुव । ऊर्जम् । इषम् । च
 । नः * । आरे । बाधस्व । दुच्छुनाम् * ॥१४॥ आयुष्मान् । अग्ने । हविषा ।
 वृधानः । घृतप्रतीक इति घृत = प्रतीकः । घृतयोनि रिति घृत = योनिः ।
 एधि * । घृतम् । पीत्वा । मधु । चारु । गव्यम् । पितेवेति पिता = इव । पुत्रम्
 । अभि । रक्षतात् । इमान् । स्वाहा * ॥१५॥ इमम् । जीवेभ्यः । परिधिमिति
 परि = धिम् । दधामि । मा । एषाम् । नु । गात् । अपरः । अर्थम् । एतम्
 * । शतम् । जीवन्तु । शरदः । पुरुचीः । अन्तः । मृत्युम् । दधताम् ।
 पर्वतेन * ॥१६॥ परि । इमे । गाम् । अनेषत । परि । अग्निम् । अहृषत * ।
 देवेषु । अक्रत । श्रवः । कः । इमान् । आ । दधर्षति * ॥१७॥ क्रव्यादमिति
 क्रव्य = अदम् । अग्निम् । प्र । हिनोमि । दूरम् । यमराज्यमिति यम = राज्यम्
 । गच्छतु । रिप्रवाह इति रिप्र = वाहः * । इह । एव । अयम् । इतरः ।
 जातवेदा इति जात = वेदाः । देवेभ्यः । हव्यम् । वहतु । प्रजानन्निति प्र =
 जानन् * ॥१८॥ वह । वपाम् । जातवेद इति जात = वेदः । पितृभ्य इति पितृ
 = भ्यः । यत्र । एनान् । वेत्थ । निहिता निति नि = हितान् । पराके * ।
 मेदसः । कुल्याः । उप । तान् । स्रवन्तु । सत्याः । एषाम् । आशिष इत्या =
 शिषः । सन्तु । कामाः । स्वाहा * ॥१९॥

35.54.a	स्यो॒ना पृ॒थिवि॑ नो भ॒वानृ॒क्षरा॑ नि॒वेश॑नी ।
35.54.b	यच्छा॑ न : शर्म॑ सप्र॒था : ।
35.54.c	अप॑ न : शोशु॑चद॒घम् ॥२०॥
35.55.a	अस्मा॑त्त्वमधि॑ जा॒तोऽसि॑ त्वद॒यं जा॒यतां॑ पुनः॑ ।
35.55.b	असौ॑ स्वर्गा॒यि लो॒काय॑ स्वाहा॑ ।
35.55.c	अप॑ न : शोशु॑चद॒घम् ॥२१॥(४)

सहस्रशीर्षा षोडश ॥१६॥ अद्भ्यः संभृतः षट् ॥६॥ तदेवाग्निर्द्वादश ॥१२॥ अपेतो यन्त्वेकविंशतिः ॥२१॥ चतुरनुवाकेषु पञ्चपञ्चाशत् ॥५५॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥३५॥

स्योना । पृथिवि । न : । भव । अनृक्षरा । निवेशनीति नि = वेशनी * । यच्छ
 । न : । शर्म । सप्रथा इति स = प्रथा : * । अप । न : । शोशुचत् । अघम्
 *॥२०॥ अस्मात् । त्वम् । अधि । जात : । असि । त्वत् । अयम् । जायताम्
 । पुन रिति पुन : * । असौ । स्वर्गायिति स्व : = गाय । लोकाय । स्वाहा * ।
 अप । न : । शोशुचत् । अघम् *॥२१॥४॥३३०-५८=२७२॥ आहत्य पद
 संख्या ॥८८२-७६=८०६॥

इति पञ्चत्रिंशोऽध्यायः

॥ इति पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	35		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	232	2	230
2	105	0	105
3	215	16	199
4	330	58	272
Total	882	76	806

॥ अथ षट् त्रिंशोऽध्यायः ॥

अथ षट् त्रिंशोऽध्यायः

36.1.a	ऋचं वाचं प्र पद्ये मनो यजुः प्र पद्ये साम प्राणं प्र पद्ये चक्षुः श्रोत्रं प्र पद्ये ।
36.1.b	वागोज ससहौजो मयि प्राणापानौ ॥१॥
36.2.a	यत्ने च्छिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो वाऽतितृष्णं बृहस्पतिर्मे तदधातु ।
36.2.b	शन्नो भवतु भुवनस्य यस्पतिः ॥२॥
36.3.a	भूर्भुवः स्वः । तत् सवितुर्वरिण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
36.3.b	धियो यो नः प्रचोदयात् ॥३॥
36.4.a	कया नश्चित्र आ भुवदूती सदावृधः सखा ।
36.4.b	कया श्चिष्ठया वृता ॥४॥
36.5.a	कस्त्वा सत्यो मदानां मश्हिष्ठो मत्सदन्धसः ।
36.5.b	दृळ्हा चिदारुजे वसु ॥५॥
36.6.a	अभी षु णः सखीनामविता जरितृणाम् ।
36.6.b	शतं भवास्यूतिभिः ॥६॥
36.7.a	कया त्वन्न ऊत्याऽभि प्र मन्दसे वृषन् ।
36.7.b	कया स्तोतृभ्य आ भर ॥७॥
36.8.a	इन्द्रो विश्वस्य राजति ।

अथ षट्त्रिंशोऽध्यायः

ॐ ऋचम् । वाचम् । प्र । पद्ये । मनः । यजुः । प्र । पद्ये । साम । प्राणम् ।
 प्र । पद्ये । चक्षुः । श्रोत्रम् । प्र । पद्ये । वाक् । ओजः । सह । ओजः ।
 मयि । प्राणापानौ *॥१॥ यत् । मे । छिद्रम् । चक्षुषः । हृदयस्य । मनसः ।
 वा । अतितृण्ण मित्यति = तृण्णं । बृहस्पतिः । मे । तत् । दधातु * । शम् ।
 नः । भवतु । भुवनस्य । यः । पतिः *॥२॥ भूः । भुवः । स्व रिति स्व
 : । तत् । सवितुः । वरेण्यम् । भर्गः । देवस्य । धीमहि * । धियः । यः ।
 नः । प्रचोदया दिति प्र = चोदयात् *॥३॥ कया । नः । चित्रः । आ ।
 भुवत् । ऊती । सदावृध इति सदा = वृधः । सखा * । कया । शचिष्ठया । वृता
 *॥४॥ कः । त्वा । सत्यः । मदानाम् । म॒हिष्ठः । मत्सत् । अन्धसः * ।
 दृळ्हा । चित् । आरुजे । वसु *॥५॥ अभि । सु । नः । सखीनाम् । अविता
 । जरितृणाम् * । शतम् । भवासि । ऊतिभि रित्यूति = भिः ॥६॥ कया ।
 त्वम् । नः । ऊत्या । अभि । प्र । मन्दसे । वृषन् * । कया । स्तोतृभ्य इति
 स्तोतृ = भ्यः । आ । भर *॥७॥ इन्द्रः । विश्वस्य । राजति *॥

36.8.b	शन्नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥८॥
36.9.a	शन्नो मित्रः शं वरुणः शन्नो भवत्वयमा ।
36.9.b	शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः शन्नो विष्णुरुक्रमः ॥९॥
36.10.a	शन्नो वातः पवताश्च शन्नस्तपतु सूर्यः ।
36.10.b	शन्नः कनिक्रदद् देवः पर्जन्यो अभि वर्षतु ॥१०॥
36.11.a	अहानि शं भवन्तु नः शश्च रात्रिः प्रति धीयताम् ।
36.11.b	शन्न इन्द्राग्नी भवता मवोभिः शन्न इन्द्रावरुणा रातहव्या ।
36.11.c	शन्न इन्द्रापूषणा वाजसातौ शमिन्द्रासोमा सुविताय शं य्योः ॥११॥
36.12.a	शन्नो देवी रभिष्टय आपो भवन्तु पीतये ।
36.12.b	शं य्योरभि स्रवन्तु नः ॥१२॥
36.13.a	स्योना पृथिवि नो भवानृक्षरा निवेशनी ।
36.13.b	यच्छा नः शर्म सप्रथाः ॥१३॥
36.14.a	आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।
36.14.b	महे रणाय चक्षसे ॥१४॥
36.15.a	यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।
36.15.b	उशतीरिव मातरः ॥१५॥
36.16.a	तस्मा अरङ्गमाम वो यस्य क्षयाय जिव्थ ।

शम् । न : । अस्तु । द्विपद इति द्वि = पदे । शम् । (चतुष्पदे । चतुः पद इति
 चतुः = पदे) * ॥८॥ शम् । न : । मित्रः । शम् । वरुणः । शम् । न : ।
 भवतु । अर्यमा * । शम् । न : । इन्द्रः । बृहस्पतिः । शम् । न : । विष्णुः ।
 उरुक्रम इत्युरु = क्रमः * ॥९॥ शम् । न : । वातः । पवताम् । शम् । न :
 । तपतु । सूर्यः * । शम् । न : । कनिक्रदत् । देवः । पर्जन्यः । अभि ।
 वर्षतु * ॥१०॥ अहानि । शम् । भवन्तु । न : । शम् । रात्रिः । प्रति ।
 धीयताम् * । शम् । न : । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । भवताम् । अवोभि रित्यवः =
 भिः । शम् । न : । इन्द्रावरुणा । रातहव्येति रात = हव्या * । शम् । न : ।
 इन्द्रापूषणा । वाजसाता इति वाज = सातौ । शम् । इन्द्रासोमा । सुविताय । शम्
 । योः * ॥११॥ शम् । न : । देवीः । अभिष्टये । आपः । भवन्तु । पीतये
 * । शम् । योः । अभि । स्रवन्तु । न : * ॥१२॥ स्योना । पृथिवि । न : ।
 भव । अनृक्षरा । निवेशनीति नि = वेशनी * । यच्छ । न : । शर्म । सप्रथा इति
 स = प्रथाः * ॥१३॥ आपः । हि । स्थ । मयोभुव इति मयः = भुवः । ता
 : । न : । ऊर्जे । दधातन * । महे । रणाय । चक्षसे * ॥१४॥ यः । वः ।
 शिवतम इति शिव = तमः । रसः । तस्य । भाजयत । इह । न : * । उशती
 रिवेत्युशती : = इव । मातरः * ॥१५॥ तस्मै । अरम् । गमाम । वः । यस्य
 । क्षयाय । जिन्वथ * ।

36.16.b	आपो॑ जन॒यथा॑ च न : ॥१६॥
36.17.a	द्यौः॑ शान्ति॒रन्तरि॑क्षः॒ शान्तिः॑ पृथि॒वी शान्ति॒रापः॑ शान्ति॒रोष॑धयः॒ शान्तिः॑ ।
36.17.b	वनस्प॑तयः शान्तिः॒ शान्ति॒रेव शान्तिः॑ ॥१७॥
36.18.a	धृते॑ दृ॒ष्ट॒ह मा मि॒त्रस्य॑ मा चक्षु॒षा सर्वा॑णि भू॒तानि॑ समी॒क्षन्ता॑म् ।
36.18.b	मि॒त्रस्या॒हं चक्षु॒षा सर्वा॑णि भू॒तानि॑ समी॒क्षे ।
36.18.c	मि॒त्रस्य॑ चक्षु॒षा समी॒क्षाम॑हे ॥१८॥
36.19.a	धृते॑ दृ॒ष्ट॒ह मा ।
36.19.b	ज्यो॒क्ते स॒न्दृशि॑ जी॒व्यासं॑ ज्यो॒क्ते स॒न्दृशि॑ जी॒व्यास॑म् ॥१९॥
36.20.a	नम॑स्ते हर॒से शोचि॑षे नम॑स्ते अ॒स्त्वर्चि॑षे ।
36.20.b	अ॒न्याऽस्ते॑ अ॒स्मत्त॑पन्तु हे॒तयः॑ पा॒वको॑ अ॒स्मभ्यः॑ शि॒वो भ॑व ॥२०॥
36.21.a	नम॑स्ते अस्तु वि॒द्युते॑ नम॑स्ते स्तन॒यित्त्न॑वे ।
36.21.b	नम॑स्ते भ॒गव॑न्नस्तु यतः॒ स्वः॑ समी॒हसे॑ ॥२१॥
36.22.a	यतो॑यतः॒ समी॑हसे ततो॒ नो अ॑भयं कुरु ।
36.22.b	श॒न्नः कुरु॑ प्र॒जाभ्यो॑ऽभय॒न्नः प॒शुभ्यः॑ ॥२२॥
36.23.a	सुमि॒त्रिया न॒ आप॑ ओष॒धयः॑ सन्तु दुर्मि॒त्रियास्त॑स्मै सन्तु ।
36.23.b	योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्मः॑ ॥२३॥

आपः । जनयथ । च । नः *॥१६॥ द्यौः । शान्तिः । अन्तरिक्षम् । शान्तिः । पृथिवी । शान्तिः । आपः । शान्तिः । ओषधयः । शान्तिः । वनस्पतयः । शान्तिः । शान्तिः । एव । शान्तिः *॥१७॥ धृते । दृष्टे । मा । मित्रस्य । मा । चक्षुषा । सर्वाणि । भूतानि । सम् । ईक्षन्ताम् * । मित्रस्य । अहम् । चक्षुषा । सर्वाणि । भूतानि । सम् । ईक्षे * । मित्रस्य । चक्षुषा । सम् । ईक्षामहे *॥१८॥ धृते । दृष्टे । मा । ज्योक् । ते । सन्दृशीति सं = दृशि । जीव्यासम् । ज्योक् । ते । सन्दृशीति सं = दृशि । जीव्यासम् *॥१९॥ नमः । ते । हरसे । शोचिषे । नमः । ते । अस्तु । अर्चिषे * । अन्यान् । ते । अस्मत् । तपन्तु । हेतयः । पावकः । अस्मभ्यम् । शिवः । भव *॥२०॥ नमः । ते । अस्तु । विद्युत इति वि = द्युते । नमः । ते । स्तनयित्त्नवे * । नमः । ते । भगवन्निति भग = वन् । अस्तु । यतः । स्वरिति स्वः । समीहस इति सं = ईहसे *॥२१॥ यतः । यतः । समीहस इति सं = ईहसे । ततः । नः । अभयम् । कुरु * । शम् । नः । कुरु । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्यः । अभयम् । नः । पशुभ्य इति पशु = भ्यः *॥२२॥ सुमित्रिया इति सु = मित्रियाः । नः । आपः । ओषधयः । सन्तु । दुर्मित्रिया इति दुः = मित्रियाः । तस्मै । सन्तु । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः * ॥२३॥

36.24.a	तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्र मुच्चरत् ।
36.24.b	पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः शतं शृणुयाम शरदः शतम् ॥२४॥(१)

ऋचं वाचमित्येकानुवाके चतुर्विंशतिः ॥२४॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां षट् त्रिंशोऽध्यायः ॥३६॥

तत् । चक्षुः । देवहित मिति देव = ⁷⁶³ हितम् । पुरस्तात् । शुक्रम् । उच्चर दित्युत्
= चरत् * । पश्येम । शरदः । शतम् । जीवेम । शरदः । शतम् । शृणुयाम ।
शरदः । शतम् * ॥ २४ ॥ १ ॥ ३३९-१६२=१७७ ॥ आहत्य पद संख्या ॥ ३३९-
१६२=१७७ ॥

इति षट्त्रिंशोऽध्यायः

॥ इति षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	36		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	339	162	177
Total	339	162	177

॥ अथ सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥

37.1.a	दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ऽश्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म् पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑म् ।
37.1.b	आ द॒दे ना॒रिर॑सि ॥१॥
37.2.a	यु॒ञ्जते॑ म॒न उ॒त यु॒ञ्जते॑ धि॒यो वि॒प्रा वि॒प्रस्य॑ बृ॒हतो वि॒पश्चितः॑ ।
37.2.b	वि हो॒त्रा द॒धे व॒युना॒विदे॒क इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ परि॒ष्टुतिः॑ ॥२॥
37.3.a	दे॒वी द्या॒वापृ॒थिवी॑ म॒खस्य॑ वा॒मद्य॑ शि॒रो रा॒ध्यासं॑ दे॒वय॑जने पृ॒थिव्याः॑ ।
37.3.b	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥३॥
37.4.a	दे॒व्यो व॒म्रियो॑ भू॒तस्य॑ प्र॒थम॑जा म॒खस्य॑ वो॒ऽद्य शि॒रो रा॒ध्यासं॑ दे॒वय॑जने पृ॒थिव्याः॑ ।
37.4.b	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥४॥
37.5.a	इ॒यत्य॑ग्न आ॒सीर्म॒खस्य॑ ते॒ऽद्य शि॒रो रा॒ध्यासं॑ दे॒वय॑जने पृ॒थिव्याः॑ ।
37.5.b	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥५॥
37.6.a	इ॒न्द्रस्यौ॑जः स्थ म॒खस्य॑ वो॒ऽद्य शि॒रो रा॒ध्यासं॑ दे॒वय॑जने पृ॒थिव्याः॑ ।
37.6.b,c	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे । म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.6.d	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥६॥
37.7.a	प्रै॒तु ब्र॒ह्मण॑स्प॒तिः प्र॒ दे॒व्येतु॑ सू॒नृता॑ ।
37.7.b	अ॒च्छा वी॒रं न॑र्यम् प॒ङ्क्ति॑रा॒धसं॑ दे॒वा य॒ज्ञं न॑यन्तु नः ।

अथ सप्तत्रिंशोऽध्यायः

ॐ देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव इति प्र = सवे । अश्विनोः । बाहुभ्या
मिति बाहु = भ्याम् । पूष्णः । हस्ताभ्याम् । आ । ददे । नारिः । असि
॥१॥ युञ्जते । मनः । उत । युञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः
। विपश्चित इति विपः = चितः * । वि । होत्राः । दधे । (वयुनावित् ।
वयुनविदिति वयुन = वित्) । एकः । इत् । मही । देवस्य । सवितुः ।
(परिष्टुतिः । परिस्तुति रिति परि = स्तुतिः) * ॥२॥ देवी इति देवी ।
द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । मखस्य । वाम् । अद्य । शिरः । राध्यासम् ।
देवयजन इति देव = यजने । पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा ।
शीर्ष्णे ॥३॥ देव्यः । वम्रियः । भूतस्य । प्रथमजा इति प्रथम = जाः ।
मखस्य । वः । अद्य । शिरः । राध्यासम् । देवयजन इति देव = यजने ।
पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥४॥ इयति । अग्रे ।
आसीः । मखस्य । ते । अद्य । शिरः । राध्यासम् । देवयजन इति देव =
यजने । पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥५॥ इन्द्रस्य ।
ओजः । स्थ । मखस्य । वः * । अद्य । शिरः । राध्यासम् । देवयजन इति
देव = यजने । पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय ।
त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥६॥
प्र । एतु । ब्रह्मणः । पतिः । प्र । देवी । एतु । सूनृता * । अच्छ । वीरम् ।
नर्यम् । पङ्क्तिराधस मिति पङ्क्ति = राधसम् । देवाः । यज्ञम् । नयन्तु । नः
* ।

37.7.c,d	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे । म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.7.e	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥७॥
37.8.a,b	म॒खस्य॑ शिरोऽसि । म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.8.c,d	म॒खस्य॑ शिरोऽसि । म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.8.e,f	म॒खस्य॑ शिरोऽसि । म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.8.g	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥८॥
37.9.a	अ॒श्वस्य॑ त्वा वृ॒ष्णः श॒क्ता धू॒पयामि॑ दे॒वय॑जने पृथि॒व्याः ।
37.9.b	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.9.c	अ॒श्वस्य॑ त्वा वृ॒ष्णः श॒क्ता धू॒पयामि॑ दे॒वय॑जने पृथि॒व्याः ।
37.9.d	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.9.e	अ॒श्वस्य॑ त्वा वृ॒ष्णः श॒क्ता धू॒पयामि॑ दे॒वय॑जने पृथि॒व्याः ।
37.9.f	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.9.g	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥९॥
37.10.a	ऋ॒जवे॑ त्वा सा॒धवे॑ त्वा सु॒क्षित्यै॑ त्वा ।
37.10.b	म॒खाय॑ त्वा म॒खस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।

मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा ।
 शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥७॥ मखस्य । शिरः । असि
 । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखस्य । शिरः । असि । मखाय ।
 त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखस्य । शिरः । असि । मखाय । त्वा ।
 मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय ।
 त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥८॥
 अश्वस्य । त्वा । वृष्णः । शक्ता । धूपयामि । देवयजन इति देव = यजने ।
 पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । अश्वस्य । त्वा । वृष्णः
 । शक्ता । धूपयामि । देवयजन इति देव = यजने । पृथिव्याः । मखाय । त्वा ।
 मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । अश्वस्य । त्वा । वृष्णः । शक्ता । धूपयामि ।
 देवयजन इति देव = यजने । पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा ।
 शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य ।
 त्वा । शीर्ष्णे । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥९॥ ऋजवे । त्वा ।
 साधवे । त्वा । सुक्षित्या इति सु = क्षित्यै । त्वा * । मखाय । त्वा । मखस्य ।
 त्वा । शीर्ष्णे ।

37.10.c	मखाय॑ त्वा मखस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ।
37.10.d	मखाय॑ त्वा मखस्य॑ त्वा शी॒र्ष्णे ॥१०॥(१)

37.11.a	यमाय॑ त्वा मखाय॑ त्वा सूर्यस्य॑ त्वा तप॑से ।
37.11.b	दे॒वस्त्वा॑ स॒विता म॒ध्वाऽन॑क्तु पृथि॒व्या : स॒ꣳ स्पृ॑श॒स्पाहि ।
37.11.c	अ॒र्चि॑र॒सि शो॒चि॑र॒सि तपो॑ऽसि ॥१॥
37.12.a	अना॑धृ॒ष्टा पु॒रस्ता॑द॒ग्नेराधि॑पत्य॒ आयु॑र्मे दा : पु॒त्रव॑ती दक्षि॒णत॑ इन्द्र॑स्याधि॒पत्ये प्र॒जां मे॑ दा : ।
37.12.b	सुष॑दा प॒श्चाद्दे॒वस्य॑ स॒वितुराधि॑पत्ये चक्षु॑र्मे दा आश्रु॑तिरुत्तर॒तो धातु॑राधि॒पत्ये रा॒यस्पोष॑म् मे दा : ।
37.12.c	विधृ॑तिरुपरि॒ष्टाद् बृ॒हस्प॑तेराधि॒पत्य॑ ओजो॑ मे दा वि॒श्वाभ्यो॑ मा ना॒ष्ट्राभ्य॑स्पाहि म॒नोर॑श्वाऽसि ॥२॥
37.13.a	स्वाहा॑ मरु॒द्भिः परि॑ श्रीयस्व दि॒वः स॒ꣳ स्पृ॑श॒स्पाहि ।
37.13.b	मधु॑ मधु॑ मधु॑ ॥३॥(२)

37.14.a	ग॒र्भो दे॒वाना॑म् पि॒ता म॒तीनां॑ पति॑ : प्र॒जाना॑म् ।
37.14.b	सं दे॒वो दे॒वेन॑ स॒वित्रा॑ गत॒ सꣳ सूर्ये॑ण रोचते ॥१॥
37.15.a	सम॑ग्निर॒ग्निना॑ गत॒ सं दै॒वेन॑ स॒वित्रा॑ सꣳ सूर्ये॑णारोचिष्ट ।

मखाय॑ । त्वा॑ । मखस्य॑ । त्वा॑ । शीर्ष्णे॑ । मखाय॑ । त्वा॑ । मखस्य॑ । त्वा॑ ।
 शीर्ष्णे॑ ॥१०॥१॥२४३-१६९=७४॥

यमाय॑ । त्वा॑ । मखाय॑ । त्वा॑ । सूर्यस्य॑ । त्वा॑ । तप॑से । देवः॑ । त्वा॑ । सविता॑
 । मध्वा॑ । अनक्तु॑ । पृथिव्याः॑ । स॒स्पृश॑ इति॑ सं = स्पृशः॑ । पाहि॑ । अर्चिः॑
 । असि॑ । शोचिः॑ । असि॑ । तपः॑ । असि॑ ॥१॥ अना॑धृष्टा । पुरस्तात्॑ । अग्नेः॑
 । आधि॑पत्य इत्याधि॑ = पत्ये । आयुः॑ । मे । दाः॑ । पुत्रवतीति॑ पुत्र = वती ।
 दक्षिणतः॑ । इन्द्रस्य॑ । आधि॑पत्य इत्याधि॑ = पत्ये । प्रजामिति॑ प्र = जाम् । मे ।
 दाः॑ । (सुषदा॑ । सुसदेति॑ सु = सदा॑) । पश्चात्॑ । देवस्य॑ । सवितुः॑ । आधि॑पत्य
 इत्याधि॑ = पत्ये । चक्षुः॑ । मे । दाः॑ । आश्रुति॑ रित्या = श्रुतिः॑ । उत्तरतः॑ ।
 धातुः॑ । आधि॑पत्य इत्याधि॑ = पत्ये । रायः॑ । पोषम्॑ । मे । दाः॑ । विधृति॑
 रिति॑ वि = धृतिः॑ । उपरि॑ष्टात् । बृहस्पतेः॑ । आधि॑पत्य इत्याधि॑ = पत्ये ।
 ओजः॑ । मे । दाः॑ । विश्वा॑भ्यः । मा । नाष्ट्रा॑भ्यः । पाहि॑ । मनोः॑ । अश्वा॑
 । असि॑ ॥२॥ स्वाहा॑ । मरुद्भि रिति॑ मरुत् = भिः॑ । परि॑ । श्रीयस्व । दिवः॑ ।
 स॒स्पृश॑ इति॑ सं = स्पृशः॑ । पाहि॑ । मधु॑ । मधु * । मधु ॥३॥२॥७५-
 ५=७०॥

गर्भः॑ । देवाना॑म् । पिता । मतीना॑म् । पतिः॑ । प्रजाना॑ मिति॑ प्र = जानाम् * ।
 सम् । देवः॑ । देवेन॑ । सवित्रा॑ । गत । सम् । सूर्येण॑ । रोचते * ॥१॥ सम् ।
 अग्निः॑ । अग्निना॑ । गत । सम् । दैवेन॑ । सवित्रा॑ । सम् । सूर्येण॑ । अरोचिष्ट * ।

37.15.b	स्वाहा समग्निस्तपसा गत सं दैव्येन सवित्रा सꣳ सूर्येणारूरुचत ॥२॥
37.16.a	धर्ता दिवो विभाति तपसस्पृथिव्यां धर्ता देवो देवानाममर्त्यस्तपोजा : ।
37.16.b	वाचमस्मे नि यच्छ देवायुवम् ॥३॥
37.17.a	अपश्यं गोपामनिपद्यमानमा च परा च पथिभिश्चरन्तम् ।
37.17.b	स सध्रीची : स विषूचीर्वसान आ वरीवर्ति भुवनेष्वन्त : ॥४॥
37.18.a	विश्वासां भुवां पते विश्वस्य मनसस्पते विश्वस्य वचसस्पते सर्वस्य वचसस्पते ।
37.18.b	देवश्रुत्वं देव घर्म देवो देवान्पाह्यत्र प्रावीरनु वां देववीतये ।
37.18.c	मधु मध्वीभ्यां मधु माधूचीभ्याम् ।
37.18.d	हृदे त्वा मनसे त्वा दिवे त्वा सूर्याय त्वा ।
37.18.e	ऊर्ध्वो अध्वरं दिवि देवेषु धेहि ॥५॥
37.19.a	पिता नोऽसि पिता नो बोधि नमस्ते अस्तु मा मा हिꣳसी : ।
37.19.b	त्वष्टमन्तस्त्वा सपेम पुत्रान्पशून्मयि धेह्यरिष्टाऽहꣳ सहपत्या भूयासम् ॥६॥
37.20.a	अह : केतुना जुषताꣳ सुज्योतिर्ज्योतिषा स्वाहा ।
37.20.b	रात्रि : केतुना जुषताꣳ सुज्योतिर्ज्योतिषा स्वाहा ॥७॥(३)

देवस्य त्वा दश ॥१०॥ यमाय तिस्रः ॥३॥ गर्भो देवानां सप्त ॥७॥ त्र्यनुवाकेषु
विंशतिः ॥२०॥

स्वाहा । सम् । अग्निः । तपसा । गत । सम् । दैव्येन । सवित्रा । सम् । सूर्येण
 । अरुरुचत *॥२॥ धर्ता । दिवः । वि । भाति । तपसः । पृथिव्याम् । धर्ता
 । देवः । देवानाम् । अमर्त्यः । तपोजा इति तपः = जाः * । वाचम् । अस्मे
 इत्यस्मे । नि । यच्छ । (देवायुवम् । देवयुव मिति देव = युवम्) *॥३॥
 अपश्यम् । गोपाम् । अनिपद्यमान मित्यनि = पद्यमानम् । आ । च । परा । च ।
 पथिभि रिति पथि = भिः । चरन्तम् * । सः । सध्रीचीः । सः । विषूचीः
 । वसानः । आ । वरीवर्ति । भुवनेषु । अन्तरित्यन्तः *॥४॥ विश्वासांम् ।
 भुवाम् । पते । विश्वस्य । मनसः । पते । विश्वस्य । वचसः । पते । सर्वस्य ।
 वचसः । पते * । देवश्रुदिति देव = श्रुत् । त्वम् । देव । घर्म । देवः । देवान्
 । पाहि । अत्र । प्रावी रिति प्र = अवीः । अनु । वाम् । देववीतय इति देव =
 वीतये * । मधु । माध्वीभ्याम् । मधु । माधूचीभ्याम् * । हृदे । त्वा । मनसे ।
 त्वा । दिवे । त्वा । सूर्याय । त्वा । ऊर्ध्वः । अध्वरम् । दिवि । देवेषु । धेहि
 ॥५॥ पिता । नः । असि । पिता । नः । बोधि । नमः । ते । अस्तु । मा
 । मा । हिंसीः । त्वष्टमन्त इति त्वष्ट = मन्तः । त्वा । सपेम । पुत्रान् ।
 पशून् । मयि । धेहि । अरिष्टा । अहम् । सहपत्येति सह = पत्या । भूयासम्
 *॥६॥ अह रित्यहः । केतुना । जुषताम् । सुज्योति रिति सु = ज्योतिः ।
 ज्योतिषा । स्वाहा * । रात्रिः । केतुना । जुषताम् । सुज्योति रिति सु = ज्योतिः
 : । ज्योतिषा । स्वाहा *॥७॥३॥१४५-१२=१३३॥ आहत्य पद संख्या ॥
 ४६३-१८६=२७७॥

इति सप्तत्रिंशोऽध्यायः

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥३७॥

॥ इति सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	37		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	243	169	74
2	75	5	70
3	145	12	133
Total	463	186	277

॥ अथाष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथाष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथाष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥

38.1.a	दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ऽश्विनो॒र्बाहु॑भ्याम् पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्याम्॑ ।
38.1.b	आ द॒देऽदि॒त्यै रा॒स्नाऽसि॑ ॥१॥
38.2.a	इ॒ळ ए॒ह्यदि॒त ए॒हि सर॑स्वत्येहि ।
38.2.b	अ॒सावे॒ह्यसा॒वेह्य॑सावेहि ॥२॥
38.3.a	अदि॒त्यै रा॒स्नाऽसी॒न्द्राण्या॑ उ॒ष्णीषः॑ ।
38.3.b	पू॒षाऽसि॑ घ॒र्माय॑ दी॒ष्व ॥३॥
38.4.a	अ॒श्विभ्याम्॑ पि॒न्वस्व॑ सर॒स्वत्यै॑ पि॒न्वस्वेन्द्रा॑य पि॒न्वस्व॑ ।
38.4.b	स्वा॒हेन्द्र॑ व॒त्स्वा॒हेन्द्र॑ व॒त्स्वा॒हेन्द्र॑वत् ॥४॥
38.5.a	य॒स्ते स्त॒नः श॒शयो॑ यो म॒योभू॑र्यो र॒त्नधा॑ व॒सुवि॑द्यः सु॒दत्रः॑ ।
38.5.b	ये॒न वि॒श्वा पु॒ष्यसि॑ वा॒र्याणि॑ सर॒स्वति॑ त॒मिह॑ धा॒तवे॑ऽकः ।
38.5.c	उ॒र्वन्तरि॑क्षमन्वेमि ॥५॥
38.6.a	गा॒यत्रं॑ छ॒न्दोऽसि॑ त्रै॒ष्टुभं॑ छ॒न्दोऽसि॑ द्यावा॒पृथि॒वीभ्या॑ न्त्वा परि॑ गृ॒ह्णाम्यन्तरि॑क्षे॒णोप॑ यच्छामि ।
38.6.b	इन्द्रा॑श्विना म॒धुनः॑ सा॒रघ॑स्य घ॒र्मम् पा॒त व॒सवो॑ यज॒त वाट्॑ ।
38.6.c	स्वा॒हा सू॒र्यस्य॑ र॒श्मये॑ वृ॒ष्टि॒वन॑ये ॥६॥(१)

777
अथाष्टत्रिंशोऽध्यायः

ॐ देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव इति प्र = सवे । अश्विनोः । बाहुभ्या
मिति बाहु = भ्याम् । पूष्णः । हस्ताभ्याम् । आ । ददे । अदित्यै । रास्ना ।
असि ॥१॥ इळे । आ । इहि । अदिते । आ । इहि । सरस्वति । आ । इहि ।
असौ । आ । इहि । असौ । आ । इहि । असौ । आ । इहि ॥२॥ अदित्यै ।
रास्ना । असि । इन्द्राण्याः । उष्णीषः । पूषा । असि । घर्माय । दीष्व ॥३॥
अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । पित्वस्व । सरस्वत्यै । पित्वस्व । इन्द्राय । पित्वस्व
। स्वाहा । इन्द्रव दितीन्द्र = वत् । स्वाहा । इन्द्रव दितीन्द्र = वत् * । स्वाहा ।
इन्द्रव दितीन्द्र = वत् ॥४॥ यः । ते । स्तनः । शशयः । यः । मयोभू रिति
मयः = भूः । यः । रत्नधा इति रत्न = धाः । वसुविदिति वसु = वित् ।
यः । सुदत्र इति सु = दत्रः * । येन । विश्वा । पुष्यसि । वार्यणि । सरस्वति ।
तम् । इह । धातवे । अकरित्यकः * । उरु । अन्तरिक्षम् । अनु । एमि ॥५॥
गायत्रम् । छन्दः । असि । (त्रैष्टुभम् । त्रैस्तुभ मिति त्रैस्तुभम्) । छन्दः ।
असि । द्यावापृथिवीभ्याम् । त्वा । परि । गृण्हामि । अन्तरिक्षेण । उप ।
यच्छामि । इन्द्र । अश्विना । मधुनः । सारघस्य । घर्मम् । पात । वसवः ।
यजत । वाट् । स्वाहा । सूर्यस्य । रश्मये । वृष्टिवनय इति वृष्टि = वनये *
॥६॥१॥१०२-२४=७८॥

38.7.a	समुद्राय त्वा वाताय स्वाहा सरिराय त्वा वाताय स्वाहा ।
38.7.b	अनाधृष्याय त्वा वाताय स्वाहाऽप्रतिधृष्याय त्वा वाताय स्वाहा ।
38.7.c	अवस्यवे त्वा वाताय स्वाहाऽशिमिदाय त्वा वाताय स्वाहा ॥१॥
38.8.a	इन्द्राय त्वा वसुमते रुद्रवते स्वाहेन्द्राय त्वाऽदित्यवते स्वाहा ।
38.8.b	इन्द्राय त्वाऽभिमातिघ्न्ये स्वाहा सवित्रे त्व ऋभुमते विभुमते वाजवते स्वाहा बृहस्पतये त्वा विश्वदेव्यावते स्वाहा ॥२॥
38.9.a	यमाय त्वाऽङ्गिरस्वते पितृमते स्वाहा ।
38.9.b	स्वाहा घर्माय स्वाहा घर्म : पित्रे ॥३॥
38.10.a	विश्वा आशा दक्षिणसत्सर्वान्देवानयाळिह ।
38.10.b	स्वाहाकृतस्य घर्मस्य मधो : पिबतमश्विना ॥४॥
38.11.a	दिवि धा इमं य्यज्ञमिमं य्यज्ञं दिवि धा : ।
38.11.b	स्वाहाऽग्नये यज्ञियाय शं य्यजुर्भ्यः ॥५॥
38.12.a	अश्विना घर्मम् पात५ हाद्वानमहर्दिवाभिरूतिभिः ।
38.12.b	तन्त्रायिणे नमो द्यावापृथिवीभ्याम् ॥६॥
38.13.a	अपातामश्विना घर्ममनु द्यावापृथिवी अम५साताम् ।
38.13.b	इहैव रातयः सन्तु ॥७॥

समुद्राय । त्वा । वाताय । स्वाहा । सरिराय । त्वा । वाताय । स्वाहा ।
 अनाधृष्याय । त्वा । वाताय । स्वाहा । अप्रतिधृष्यायेत्य प्रति = धृष्याय । त्वा ।
 वाताय । स्वाहा । अवस्यवे । त्वा । वाताय । स्वाहा । अशिमिदाय । त्वा ।
 वाताय । स्वाहा ॥१॥ इन्द्राय । त्वा । वसुमत इति वसु = मते । रुद्रवत इति
 रुद्र = वते । स्वाहा । इन्द्राय । त्वा । आदित्यवत इत्या दित्य = वते । स्वाहा ।
 इन्द्राय । त्वा । अभिमातिघ्न्य इत्य भिमाति = घ्न्ये । स्वाहा । सवित्रे । त्वा ।
 ऋभुमत इत्यृभु = मते । विभुमत इति विभु = मते । वाजवत इति वाज = वते
 । स्वाहा । बृहस्पतये । त्वा । (विश्वदेव्यावते । विश्वदेव्यवत इति विश्वदेव्य =
 वते) * । स्वाहा ॥२॥ यमाय । त्वा । अङ्गिरस्वते । पितृमत इति पितृ = मते
 । स्वाहा * । स्वाहा । घर्माय । स्वाहा । घर्म : । पित्रे * ॥३॥ विश्वा : ।
 आशा : । दक्षिणसदिति दक्षिण = सत् । सर्वान् । देवान् । अयाट् । इह ।
 स्वाहाकृतस्येति स्वाहा = कृतस्य । घर्मस्य । मधो : । पिबतम् । अश्विना ॥४॥
 दिवि । धा : । इमम् । यज्ञम् । इमम् । यज्ञम् । दिवि । धा : । स्वाहा । अग्नये
 । यज्ञियाय । शम् । यजुर्भ्य इति यजु : = भ्य : ॥५॥ अश्विना । घर्मम् ।
 पातम् । हाद्वानम् । अह : । दिवाभि : । ऊतिभि रित्यूति = भि : । तन्त्रायिणे
 । नम : । द्यावापृथिवीभ्याम् ॥६॥ अपाताम् । अश्विना । घर्मम् । अनु ।
 द्यावापृथिवी इति द्यावा पृथिवी । अमृसाताम् । इह । एव । रातय : । सन्तु
 ॥७॥

38.14.a	इ॒षे पि॒न्वस्वो॒र्जे पि॒न्वस्व॒ ब्र॒ह्म॒णे पि॒न्वस्व॒ क्ष॒त्राय॒ पि॒न्वस्व॒ द्या॒वापृ॒थि॒वीभ्या॑म् पि॒न्वस्व॒ ।
38.14.b	ध॒र्मा॒सि सु॒ध॒र्मा॒मे॒न्यस्मे॒ नृ॒म्णा॒नि धा॒रय॒ ब्र॒ह्म॒ धा॒रय॒ क्ष॒त्रं धा॒रय॒ वि॒श न्धा॒रय॒ ॥८॥(२)

38.15.a	स्वा॒हा पू॒ष्णे श॒र॒से स्वा॒हा ग्रा॒व॒भ्यः॒ स्वा॒हा प्र॒ति॒र॒वे॒भ्यः॒ ।
38.15.b	स्वा॒हा पि॒तृ॒भ्य ऊ॒र्ध्व॒र्हि॒भ्यो घ॒र्म॒पा॒व॒भ्यः॒ स्वा॒हा द्या॒वापृ॒थि॒वीभ्या॑ स्वा॒हा वि॒श्वे॒भ्यो दे॒वे॒भ्यः॒ ॥१॥
38.16.a	स्वा॒हा रु॒द्राय॒ रु॒द्र॒हू॒तये॒ स्वा॒हा सं ज्यो॒ति॒षा ज्यो॒तिः॒ ।
38.16.b	अ॒हः के॒तुना॑ जु॒षता॑ सु॒ज्यो॒ति॒ज्यो॒ति॒षा स्वा॒हा रा॒त्रिः के॒तुना॑ जु॒षता॑ सु॒ज्यो॒ति॒ज्यो॒ति॒षा स्वा॒हा ।
38.16.c	म॒धु हु॒तमि॒न्द्र॒तमे॒ अ॒ग्रा अ॒श्या॒म ते दे॒व घ॒र्म नम॑स्ते अ॒स्तु मा मा॑ हि॒सी : ॥२॥(३)

38.17.a	अ॒भी॒मं म॒हि॒मा दि॒वं वि॒प्रो ब॒भूव॑ स॒प्र॒थाः॒ ।
38.17.b	उ॒तश्र॑व॒सा पृ॒थि॒वीं स॒सी॒दस्व॑ म॒हां (२)- अ॒सि रोच॑स्व दे॒ववी॑त॒मः॒ ।
38.17.c	वि धू॒म॒ग्ने अ॒रु॒षं मि॒ये॒ध्य सृ॒ज प्र॑शस्त दर्श॒तम् ॥१॥(४)

इषे । पित्वस्व । ऊर्जे । पित्वस्व । ब्रह्मणे । पित्वस्व । क्षत्राय । पित्वस्व ।
 द्यावापृथिवीभ्याम् । पित्वस्व । धर्म । असि । सुधर्मेति सु = धर्म । अमेनि ।
 अस्मे इत्यस्मे । नृम्णानि । धारय । ब्रह्म । धारय । क्षत्रम् । धारय । विशम् ।
 धारय *॥८॥२॥१२५-३९=८६॥

स्वाहा । पूष्णे । शरसे । स्वाहा । ग्रावभ्य इति ग्राव = भ्यः । स्वाहा ।
 प्रतिरवेभ्य इति प्रति = रवेभ्यः । स्वाहा । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः ।
 ऊर्ध्वबर्हिभ्य इत्यूर्ध्वबर्हिः = भ्यः । घर्मपावभ्य इति घर्मपाव = भ्यः । स्वाहा ।
 द्यावापृथिवीभ्याम् । स्वाहा । विश्वेभ्यः । देवेभ्यः ॥१॥ स्वाहा । रुद्राय ।
 रुद्रहूतय इति रुद्र = हूतये । स्वाहा । सम् । ज्योतिषा । ज्योतिः । अह रित्यह
 : । केतुना । जुषताम् । सुज्योति रिति सु = ज्योतिः । ज्योतिषा । स्वाहा ।
 रात्रिः । केतुना । जुषताम् । सुज्योति रिति सु = ज्योतिः । ज्योतिषा । स्वाहा ।
 मधु । हुतम् । इन्द्रतम इतीन्द्र = तमे । अग्नौ । अश्याम् । ते । देव । घर्म ।
 नमः । ते । अस्तु । मा । मा । हिंसी : *॥२॥३॥४९-२१=२८॥

अभि । इमम् । महिमा । दिवम् । विप्रः । बभूव । सप्रथा इति स = प्रथाः
 * । उत । श्रवसा । पृथिवीम् । सम् । सीदस्व । महान् । असि । रोचस्व * ।
 देववीतम इति देव = वीतमः ॥ वि । धूमम् । अग्ने । अरुषम् । मियेध्य । सृज
 । प्रशस्तेति प्र = शस्त । दर्शतम् *॥१॥४॥२४-१३=११॥

38.18.a	या ते॑ घ॒र्म दि॒व्या शु॒ग्या गा॒यत्र्या॑ ह॒वि॒र्धा॒ने ।
38.18.b	सा त॒ आ प्या॑यतां नि॒ष्ट्या॑यतां तस्यै॒ ते स्वाहा॑ ।
38.18.c	या ते॑ घ॒र्मन्ति॑रिक्षे शु॒ग्या त्रि॒ष्टु॒भ्याग्नी॑ध्रे ।
38.18.d	सा त॒ आ प्या॑यतां नि॒ष्ट्या॑यतां तस्यै॒ ते स्वाहा॑ ।
38.18.e	या ते॑ घ॒र्म पृ॒थि॒व्या॑ शु॒ग्या जग॑त्या॒ सद॒स्या ।
38.18.f	सा त॒ आ प्या॑यतां नि॒ष्ट्या॑यतां तस्यै॒ ते स्वाहा॑ ॥१॥
38.19.a	क्ष॒त्रस्य॑ त्वा पर॒स्पाय॑ ब्र॒ह्म॒णस्त॑न्वम् पा॒हि ।
38.19.b	वि॒श॒स्त्वा ध॒र्म॒णा व॒यम॑नु॒ क्रामा॑म सु॒वि॒ताय॑ न॒व्य॒से ॥२॥
38.20.a	चतु॑ : स॒क्ति॒र्नाभि॑र्ऋ॒तस्य॑ स॒प्र॒था : स नो॑ वि॒श्वायु॑ : स॒प्र॒था : स न॑ : स॒र्वायु॑ : स॒प्र॒था : ।
38.20.b	अप॑ द्वेषो अप॒ ह॒रोऽन्य॑व्रतस्य स॒श्चि॒म ॥३॥
38.21.a	घ॒र्मै॒तत्ते॑ पु॒री॒षं ते॒न व॑र्ध॒स्व चा च॑ प्या॒यस्व॑ ।
38.21.b	व॒र्धि॒षी॒महि॑ च व॒यमा॑ च प्या॒सि॒षी॒महि॑ ॥४॥
38.22.a	अ॒चि॒क्र॒दद् वृ॒षा ह॒रि॒र्म॒हा॒न्मि॒त्रो न द॑र्शत : ।
38.22.b	स॒ सूर्ये॑ण दि॒द्यु॒तदु॒दधि॑र्नि॒धि : ॥५॥
38.23.a	सु॒मि॒त्रि॒या न आ॒प ओष॑धय : स॒न्तु दु॒र्मि॒त्रि॒यास्त॑स्मै स॒न्तु ।

या । ते । घर्म । दिव्या । शुक् । या । गायत्र्याम् । हविर्धान इति हविः = धाने
 । सा । ते । आ । प्यायताम् । निः । स्त्यायताम् । तस्यै । ते । स्वाहा । या
 । ते । घर्म । अन्तरिक्षे । शुक् । या । (त्रिष्टुभिः । त्रिस्तुभीति त्रि = स्तुभिः) ।
 आग्नीध्रे । सा । ते । आ । प्यायताम् । निः । स्त्यायताम् । तस्यै । ते । स्वाहा
 । या । ते । घर्म । पृथिव्याम् । शुक् । या । जगत्याम् । सदस्या । सा । ते ।
 आ । प्यायताम् । निः । स्त्यायताम् । तस्यै । ते । स्वाहा ॥१॥ क्षत्रस्य । त्वा
 । (परस्पाय । परः पायेति परः = पाय) । ब्रह्मणः । तन्वम् । पाहि । विश
 : । त्वा । धर्मणा । वयम् । अनु । क्रामाम । सुविताय । नव्यसे ॥२॥
 चतुस्सक्ति रिति चतुः = सक्तिः । नाभिः । ऋतस्य । सप्रथा इति स = प्रथा
 : । सः । नः । विश्वायु रिति विश्व = आयुः । सप्रथा इति स = प्रथाः । स
 : । नः । सर्वायु रिति सर्व = आयुः । सप्रथा इति स = प्रथाः । अप । द्वेष
 : । अप । हरः । अन्यव्रत स्येत्यन्य = व्रतस्य । सश्चिम ॥३॥ घर्म । एतत् ।
 ते । पुरीषम् । तेन * । वर्धस्व । च । आ । च । प्यायस्व * । वर्धिषीमहि । च
 । वयम् । आ । च । प्यासिषीमहि * ॥४॥ अचिक्रदत् । वृषा । हरिः । महान्
 । मित्रः । न । दर्शतः * । सम् । सूर्येण । दिद्युतत् । उदधिरित्युद = धिः ।
 निधिरिति नि = धिः * ॥५॥ सुमित्रिया इति सु = मित्रियाः । नः । आपः
 । ओषधयः । सन्तु । दुर्मित्रिया इति दुः = मित्रियाः । तस्मै । सन्तु ।

38.23.b	योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म : ॥६॥
38.24.a	उद्वयं तमसस्परि स्व : पश्यन्त उत्तरम् ।
38.24.b	देवं देवत्रा सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तमम् ।
38.24.c	एधोऽस्येधिषीमहि समिदसि तेजोऽसि तेजो मयि धेहि ॥७॥(५)

38.25.a	यावती द्यावापृथिवी यावच्च सप्त सिन्धवो वितस्थिरे ।
38.25.b	तावन्तमिन्द्र ते ग्रहमूर्जा गृह्णाम्यक्षितं मयि गृह्णाम्यक्षितम् ॥१॥
38.26.a	मयि त्यदिन्द्रियं बृहन्मयि दक्षो मयि क्रतु : ।
38.26.b	घर्मस्त्रिशुग्वि राजति विराजा ज्योतिषा सह ब्रह्मणा तेजसा सह ।
38.26.c	पयसो रेत आभृतं तस्य दोहमशीमह्युत्तरामुत्तरां समां ॥२॥(६)

38.27.a	त्विष : सँवृक् क्रत्वे दक्षस्य ते सुषुम्णस्य ते सुषुम्णाग्निहुत : ।
38.27.b	इन्द्रपीतस्य प्रजापतिभक्षितस्य मधुमत उपहूत उपहूतस्य भक्षयामि ॥१॥(७)

देवस्य त्वा षट् ॥६॥ समुद्राय त्वाष्ट ॥८॥ स्वाहा पूष्णे द्वे ॥२॥ अभीममेका ॥१॥ या ते सप्त ॥७॥ यावती द्वे ॥२॥ त्विष : सँवृगेका ॥१॥ सप्तानुवाकेषु सप्तविंशति : ॥२७॥

॥ इति शुक्लयजु : काण्वसंहितायां अष्टत्रिंशोऽध्याय : ॥३८॥

यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः *॥६॥ उत् । वयम् ।
 तमसः । परि । स्वरिति स्वः । पश्यन्तः । उत्तर मित्युत् = तरम् * । देवम् ।
 देवत्रेति देव = त्रा । सूर्यम् । अगन्म । ज्योतिः । उत्तममित्युत् = तमम् * । एधः ।
 असि । एधिषीमहि । समिदिति सं = इत् । असि । तेजः । असि । तेजः ।
 मयि । धेहि *॥७॥५॥१४९-८०=६९॥

यावती इति यावती । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । यावत् । च । सप्त ।
 सिन्धवः । वितस्थिर इति वि = तस्थिरे । तावन्तम् । इन्द्र । ते । ग्रहम् । ऊर्जा ।
 गृण्णामि । अक्षितम् । मयि । गृण्णामि । अक्षितम् ॥१॥ मयि । त्यत् ।
 इन्द्रियम् । बृहत् । मयि । दक्षः । मयि । क्रतुः । घर्मः । त्रिशुगिति त्रि =
 शुक् । वि । राजति । विराजेति वि = राजा । ज्योतिषा । सह । ब्रह्मणा ।
 तेजसा । सह । पयसः । रेतः । आभृत मित्या = भृतम् । तस्य । दोहम् ।
 अशीमहि । उत्तरामुत्तरा मित्युत्तरां = उत्तराम् । समाम् *॥२॥६॥४३-०=४३॥

त्विषः । सँवृगिति सं = वृक् । क्रत्वे । दक्षस्य । ते । (सुषुम्णस्य । सुसुम्नस्येति
 सु = सुम्नस्य) । ते । (सुषुम्ण । सुसुम्नेति सु = सुम्न) । अग्निहुत इत्यग्नि =
 हुतः । इन्द्रपीतस्येतीन्द्र = पीतस्य । प्रजापतिभक्षि तस्येति प्रजापति = भक्षितस्य
 । मधुमत इति मधु = मतः । उपहूत इत्युप = हूतः । उपहूतस्येत्युप = हूतस्य
 । भक्षयामि *॥१॥७॥१५-०=१५॥ आहत्य पद संख्या ॥५०७-१७७=३३०॥

इति अष्टत्रिंशोऽध्यायः

॥ इति अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	38		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	102	24	78
2	125	39	86
3	49	21	28
4	24	13	11
5	149	80	69
6	43	0	43
7	15	0	15
Total	507	177	330

॥ अथैकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ अथैकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

39.1.a	स्वाहा प्राणेभ्यः साधिपतिकेभ्यः पृथिव्यै स्वाहाऽग्नये स्वाहाऽन्तरिक्षाय स्वाहा वायवे स्वाहा दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहा ।
39.1.b	दिग्भ्यः स्वाहा चन्द्राय स्वाहा नक्षत्रेभ्यः स्वाहाऽद्भ्यः स्वाहा वरुणाय स्वाहा ।
39.1.c	नाभ्यै स्वाहा पूताय स्वाहा ॥१॥(१)

39.2.a	वाचे स्वाहा प्राणाय स्वाहा प्राणाय स्वाहा ।
39.2.b	चक्षुषे स्वाहा चक्षुषे स्वाहा श्रोत्राय स्वाहा श्रोत्राय स्वाहा ॥१॥
39.3.a	मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीय ।
39.3.b	पशूनां रूपमन्नस्य रसो यशः श्रीः श्रयतां मयि स्वाहा ॥२॥(२)

39.4.a	प्रजापतिः संश्रियमाणः सम्राट् संभृतो वैश्वदेवः सः सन्नो घर्मः प्रवृत्तस्तेज उद्यत आश्विनः पयस्यानीयमाने पूषा विष्यन्दमाने मारुतः क्रथन् ।
39.4.b	मैत्रः शरसि सन्ताप्यमाने वायव्यो ह्रियमाण आग्नेयो हूयमानो वाग्धुतः ॥१॥(३)

अथ एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः

ॐ स्वाहा । प्राणेभ्यः । साधिपतिकेभ्य इति साधि = पतिकेभ्यः । पृथिव्यै ।
 स्वाहा । अग्नये । स्वाहा । अन्तरिक्षाय । स्वाहा । वायवे । स्वाहा । दिवे ।
 स्वाहा । सूर्याय । स्वाहा । दिग्भ्य इति दिक् = भ्यः । स्वाहा । चन्द्राय ।
 स्वाहा । नक्षत्रेभ्यः । स्वाहा । अद्भ्य इत्यत् = भ्यः । स्वाहा । वरुणाय ।
 स्वाहा । नाभ्यै । स्वाहा । पूताय * । स्वाहा ॥१॥१॥२९-१३=१६॥

वाचे । स्वाहा । प्राणाय । स्वाहा । प्राणाय । स्वाहा । चक्षुषे । स्वाहा । चक्षुषे ।
 स्वाहा । श्रोत्राय । स्वाहा । श्रोत्राय । स्वाहा ॥१॥ मनसः । कामम् ।
 आकूति मित्या = कूतिम् । वाचः । सत्यम् । अशीय । पशूनाम् । रूपम् ।
 अन्नस्य । रसः । यशः । श्रीः । श्रयताम् । मयि । स्वाहा * ॥२॥२॥२९-
 १०=१९॥

प्रजापति रिति प्रजा = पतिः । संभ्रियमाण इति सं = भ्रियमाणः । सम्प्राळिति
 सं = राट् । संभृत इति सं = भृतः । वैश्वदेव इति वैश्व = देवः । सःसन्न इति
 सं = सन्नः । घर्मः । प्रवृक्त इति प्र = वृक्तः । तेजः । उद्यत इत्युत् = यत
 : । आश्विनः । पयसि । आनीयमान इत्या = नीयमाने । पूषा । (विष्यन्दमाने ।
 विष्यन्दमान इति वि = स्यन्दमाने) । मारुतः । क्रथन् । मैत्रः । शरसि ।
 सन्ताय्यमान इति सं = ताय्यमाने । वायव्यः । ह्रियमाणः । आग्नेयः ।
 हूयमानः । वाक् । हुतः * ॥१॥३॥२६-०=२६॥

39.5.a	स॒वि॒ता प्र॒थ॒मेऽह॒न्न॒ग्नि॒र्द्वि॒ती॒ये वा॒यु॒स्तृ॒ती॒य आ॒दि॒त्यश्च॒तु॒र्थे च॒न्द्र॒मा : प॒ञ्च॒म ऋ॒तु : ष॒ष्ठे म॒रु॒त : स॒प्त॒मे बृ॒ह॒स्प॒ति॒र॒ष्ट॒मे ।
39.5.b	मि॒त्रो न॒व॒मे व॒रु॒णो द॒श॒म इन्द्र॑ ए॒का॒द॒शे वि॒श्वे दे॒वा द्वा॒द॒शे ॥१॥(४)

39.6.a	उ॒ग्रश्च॑ भी॒मश्च॑ ध्वा॒न्तश्च॑ धु॒निश्च॑ ।
39.6.b	सा॒स॒ह्राश्चा॒भ्यु॒ग॒वा च॑ वि॒क्षि॒प : स्वा॒हा ॥१॥(५)

39.7.a	अ॒ग्नि॒ हृ॒द॒ये॒ना॒श॒नि॒ हृ॒द॒या॒ग्ने॒ण प॒शु॒प॒ति॒ङ् कृ॒त्स्न॒हृ॒द॒ये॒न भ॒वं य्य॒क्ता ।
39.7.b	श॒र्व॒म् म॒त॒स्ना॒भ्या॒मी॒शा॒नं म॒न्यु॒ना म॒हा॒दे॒व॒म॒न्त : प॒र्श॒व्ये॒नो॒ग्रं दे॒वं व॒नि॒ष्ठु॒ना व॒सि॒ष्ठ॒ह॒नु : शि॒ङ्गी॒नि को॒श॒या॒भ्या॒म् ॥१॥(६)

39.8.a	उ॒ग्रं लो॒हि॒ते॒न मि॒त्रं सौ॒व॒र॒त्ये॒न रु॒द्रं दौ॒व॒र॒त्ये॒नेन्द्र॑म् प्र॒क्री॒ळे॒न म॒रु॒तो ब॒ले॒न सा॒ध्या॒न्प्र॒मु॒दा ।
39.8.b	भ॒व॒स्य॑ क॒ण्ठ॒यं रु॒द्र॒स्या॒न्त : पा॒र्श्व्य॑म् म॒हा॒दे॒व॒स्य॑ य॒कृ॒च्छ॒र्व॒स्य॑ व॒नि॒ष्ठु : प॒शु॒प॒ते : पु॒री॒त॒त् ॥१॥(७)

सविता । प्रथमे । अहन् । अग्निः । द्वितीये । वायुः । तृतीये । आदित्यः ।
चतुर्थे । चन्द्रमाः । पञ्चमे । ऋतुः । षष्ठे । मरुतः । सप्तमे । बृहस्पतिः ।
अष्टमे । मित्रः । नवमे । वरुणः । दशमे । इन्द्रः । एकादशे । विश्वे । देवाः ।
द्वादशे *॥१॥४॥२६-०=२६॥

उग्रः । च । भीमः । च । ध्वान्तः । च । धुनिः । च । (सासहान् ।
ससहानिति ससहान्) । च । अभियुग्वेत्यभि = युग्वा । च । विक्षिप इति वि =
क्षिपः । स्वाहा *॥१॥५॥१४-४=१०॥

अग्निम् । हृदयेन । अशनिम् । हृदयाग्रेणेति हृदय = अग्रेण । पशुपति मिति पशु
= पतिम् । कृत्स्नहृदयेनेति कृत्स्न = हृदयेन । भवम् । यक्ना । शर्वम् ।
मतस्नाभ्याम् । ईशानम् । मन्युना । महादेवमिति महा = देवम् । अन्तः
पर्शव्येनेत्यन्तः = पर्शव्येन । उग्रम् । देवम् । वनिष्ठुना । वसिष्ठहनु रिति वसिष्ठ
= हनुः । शिङ्गीनि । कोश्याभ्याम् *॥१॥६॥२०-०=२०॥

उग्रम् । लोहितेन । मित्रम् । सौव्रत्येन । रुद्रम् । दौव्रत्येनेति दौः = व्रत्येन ।
इन्द्रम् । प्रक्रीळेनेति प्र = क्रीळेन । मरुतः । बलेन । साध्यान् । प्रमुदेति प्र =
मुदा । भवस्य । कण्ठ्यम् । रुद्रस्य । अन्तः पार्श्व्यमित्यन्तः = पार्श्व्यम् ।
महादेवस्येति महा = देवस्य । यकृत् । शर्वस्य । वनिष्ठुः । पशुपते रिति पशु =
पतेः । (पुरीतत् । पुरितदिति पुरि = तत्) *॥१॥७॥२२-०=२२॥

39.9.a	लो॒म॒भ्यः॑ स्वा॒हा लो॒म॒भ्यः॑ स्वा॒हा त्व॒चे स्वा॒हा त्व॒चे स्वा॒हा लो॒हि॒ताय॑ स्वा॒हा लो॒हि॒ताय॑ स्वा॒हा मे॒द॒से स्वा॒हा मे॒द॒से स्वा॒हा ।
39.9.b	मा॒ऽसे॒भ्यः॑ स्वा॒हा मा॒ऽसे॒भ्यः॑ स्वा॒हा स्ना॒व॒भ्यः॑ स्वा॒हा स्ना॒व॒भ्यः॑ स्वा॒हाऽस्थ॒भ्यः॑ स्वा॒हाऽस्थ॒भ्यः॑ स्वा॒हा म॒ज्ज॒भ्यः॑ स्वा॒हा म॒ज्ज॒भ्यः॑ स्वा॒हा ।
39.9.c	रे॒त॒से स्वा॒हा पा॒य॒वे स्वा॒हा ॥१॥(८)

39.10.a	आ॒या॒साय॑ स्वा॒हा प्रा॒या॒साय॑ स्वा॒हा सं॒य्या॒साय॑ स्वा॒हा वि॒या॒साय॑ स्वा॒हो॒द्या॒साय॑ स्वा॒हा ।
39.10.b	शु॒चे स्वा॒हा शो॒च॒ते स्वा॒हा शो॒काय॑ स्वा॒हा ॥१॥
39.11.a	त॒प॒से स्वा॒हा त॒प्य॒मा॒नय॑ स्वा॒हा त॒प्ताय॑ स्वा॒हा ।
39.11.b	नि॒ष्कृ॒त्यै स्वा॒हा प्रा॒यश्चि॒त्यै स्वा॒हा भे॒ष॒जाय॑ स्वा॒हा ॥२॥
39.12.a	य॒माय॑ स्वा॒हाऽन्त॒काय॑ स्वा॒हा मृ॒त्य॒वे स्वा॒हा ।
39.12.b	ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॑ स्वा॒हा वि॒श्वे॒भ्यो दे॒वेभ्यः॑ स्वा॒हा द्य॒वा॒पृ॒थि॒वीभ्या॑ स्वा॒हा ॥३॥(९)

स्वाहाप्राणेभ्य एका ॥१॥ वाचे द्वे ॥२॥ प्रजापतिः सम्प्रियमाण एका ॥१॥ सविता
प्रथम एका ॥१॥ अग्नश्चैका ॥१॥ अग्निं हृदयेनैका ॥१॥ उग्रं लोहितेनैका ॥१॥
लोमभ्यः स्वाहा चेत्येका ॥१॥ आयासाय तिस्रः ॥३॥ नवानुवाकेषु द्वादश ॥१२॥

लोम॑भ्य॒ इति॑ लोम॑ = भ्यः । स्वाहा । लोम॑भ्य॒ इति॑ लोम॑ = भ्यः । स्वाहा ।
 त्वचे॑ । स्वाहा । त्वचे॑ । स्वाहा । लोहि॑ताय । स्वाहा । लोहि॑ताय । स्वाहा ।
 मेद॑से । स्वाहा । मेद॑से । स्वाहा । मा॒सेभ्यः॑ । स्वाहा । मा॒सेभ्यः॑ । स्वाहा ।
 स्नाव॑भ्य॒ इति॑ स्नाव॑ = भ्यः । स्वाहा । स्नाव॑भ्य॒ इति॑ स्नाव॑ = भ्यः । स्वाहा ।
 अस्थ॑भ्य॒ इत्य॑स्थ = भ्यः । स्वाहा । अस्थ॑भ्य॒ इत्य॑स्थ = भ्यः । स्वाहा ।
 मज्ज॑भ्य॒ इति॑ मज्ज॑ = भ्यः । स्वाहा । मज्ज॑भ्य॒ इति॑ मज्ज॑ = भ्यः । स्वाहा । रेत॑से
 स्वाहा । पाय॑वे * । स्वाहा ॥१॥८॥३६-२५=११॥

आया॑साय॒ । स्वाहा । (प्राया॑साय॒ । प्रया॑सायेति॒ प्र = या॑साय॒) । स्वाहा ।
 सं॒यासा॑येति॒ सं = या॑साय॒ । स्वाहा । वि॒यासा॑येति॒ वि = या॑साय॒ । स्वाहा ।
 उ॒द्यासा॑येत्युत् = या॑साय॒ । स्वाहा । शु॒चे । स्वाहा । शो॒चते॑ । स्वाहा । शो॒काय॑
 स्वाहा ॥१॥ तप॑से । स्वाहा । तप्य॑मानाय । स्वाहा । तप्ता॑य । स्वाहा ।
 (निष्कृ॑त्यै । निः कृ॑त्या इति॒ निः = कृ॑त्यै) । स्वाहा । प्राय॑श्चित्यै । स्वाहा ।
 भेष॑जाय * । स्वाहा ॥२॥ यमा॑य । स्वाहा । अन्त॑काय । स्वाहा । मृ॒त्यवे॑ ।
 स्वाहा । ब्र॒ह्मह॑त्याया इति॒ ब्र॒ह्म = ह॑त्यायै । स्वाहा । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ ।
 स्वाहा । द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑म् । स्वाहा * ॥३॥९॥४१-१९=२२॥ आ॒हत्य॑ पद
 संख्या ॥२४३-७१=१७२॥

इति एकोन चत्वारिंशोऽध्यायः

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥३९॥

॥ इति एकोन चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

Adhyaya	39		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	29	13	16
2	29	10	19
3	26	0	26
4	26	0	26
5	14	4	10
6	20	0	20
7	22	0	22
8	36	25	11
9	41	19	22
Total	243	71	172

॥ अथ चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

अथ चत्वारिंशोऽध्यायः

40.1.a	ई॒शा वा॒स्य॒मिदं॑ स॒र्वं॒ ग्य॒त्किञ्च॒ जग॑त्यां जगत् ।
40.1.b	तेन॑ त्य॒क्तेन॑ भु॒ञ्जी॒था मा॒ गृ॒धः क॒स्य॒ स्वि॒द्धन॑म् ॥१॥
40.2.a	कु॒र्वन्ने॒वेह॑ क॒र्माणि॑ जि॒जीवि॑षेच्छतः समाः ।
40.2.b	ए॒वं त्वयि॑ ना॒न्यथे॒तोऽस्ति॑ न क॒र्म लि॑प्यते नरे ॥२॥
40.3.a	अ॒सुर्या॑ ना॒म ते॒ लोका॑ अ॒न्धेन॑ त॒मसा॑ऽऽवृ॒ताः ।
40.3.b	ता॒स्ते प्रे॒त्याभि॑गच्छन्ति ये के चा॒त्मह॑नो जनाः ॥३॥
40.4.a	अ॒ने॒जदे॑कं म॒नसो॑ ज॒वीयो॑ नै॒नद्दे॒वा आ॑प्नुवन्पूर्वम॒र्षत् ।
40.4.b	तद्वा॒वतो॑ऽन्या न॒त्येति॑ तिष्ठ॒त्स्मिन्न॑पो मा॒तरि॑श्वा दधाति ॥४॥
40.5.a	तदे॒जति॑ तन्ने॒जति॑ तद् दू॒रे तद्व॑न्तिके ।
40.5.b	तद॒न्तर॑स्य स॒र्वस्य॑ तदु॒ सर्व॑स्यास्य बा॒ह्यतः॑ ॥५॥
40.6.a	यस्तु॑ सर्वा॒णि भू॒तान्या॒त्मन्ने॒वानु॑पश्यति ।
40.6.b	सर्व॑भू॒तेषु॑ चा॒त्मानं॑ ततो॒ न वि॑ जुगुप्सते ॥६॥
40.7.a	यस्मि॑न्सर्वा॒णि भू॒तान्या॒त्मैवा॑ भू॒द्विजा॑नतः ।
40.7.b	तत्र॑ को मो॒हः कः॑ शो॒क एक॑त्वमनुपश्यतः ॥७॥
40.8.a	स पर्य॑गाच्छु॒क्रम॑का॒यम॒व्रण॑म॒स्नावि॑रः शुद्ध॒मपा॑पविद्धम् ।

अथ चत्वारिंशोऽध्यायः

ॐ ईशा । वास्यम् । इदम् । सर्वम् । यत् । किम् । च । जगत्याम् । जगत् * ।
 तेन । त्यक्तेन । भुञ्जीथा : । मा । गृधः । कस्य । स्वित् । धनम् *॥१॥
 कुर्वन् । एव । इह । कर्माणि । जिजीविषेत् । शतम् । समा : * । एवम् । त्वयि
 । न । अन्यथा । इतः । अस्ति । न । कर्म । लिप्यते । नरे *॥२॥ असुर्याः
 । नाम । ते । लोकाः । अन्धेन । तमसा । आवृता इत्या = वृता : * । तान् ।
 ते । प्रेत्येति प्र = इत्य । अभि । गच्छन्ति । ये । के । च । आत्महन इत्यात्म
 = हनः । जनाः *॥३॥ अनेजत् । एकम् । मनसः । जवीयः । न । एनत्
 । देवाः । आप्नुवन् । पूर्वम् । अर्षत् * । तत् । धावतः । अन्यान् । अति ।
 एति । तिष्ठत् । तस्मिन् । अपः । मातरिश्वा । दधाति *॥४॥ तत् । एजति ।
 तत् । न । एजति । तत् । दूरे । तत् । ऊँ इत्यू । अन्तिके * । तत् । अन्तः ।
 अस्य । सर्वस्य । तत् । ऊँ इत्यू । सर्वस्य । अस्य । बाह्यतः *॥५॥ यः । तु
 । सर्वाणि । भूतानि । आत्मन् । एव । अनुपश्यतीत्यनु = पश्यति * ।
 सर्वभूतेष्विति सर्व = भूतेषु । च । आत्मानम् । ततः । न । वि । जुगुप्सते
 *॥६॥ यस्मिन् । सर्वाणि । भूतानि । आत्मा । एव । अभूत् । विजानत इति
 वि = जानतः * । तत्र । कः । मोहः । कः । शोकः । एकत्वमित्येक =
 त्वम् । अनुपश्यत इत्यनु = पश्यतः *॥७॥ सः । परि । अगात् । शुक्रम् ।
 अकायम् । अत्रणम् । अस्नाविरम् । शुद्धम् । अपापविद्ध मित्यपाप = विद्धम् * ।

40.8.b	क॒वि॒र्म॒नी॒षी॒ परि॒भू : स्व॒यं॒भू॒या॒था॒तथ्य॒तोऽ॒र्था॒न् व्य॒द॒धा॒च्छा॒श्व॒ती॒भ्य : स॒मा॒भ्य : ॥८॥
40.9.a	अ॒न्धं त॒म : प्र वि॒श॒न्ति॒ येऽवि॒द्या मु॒पा॒स॒ते ।
40.9.b	त॒तो भू॒य इ॒व ते त॒मो य उ वि॒द्याया॑ र॒ता : ॥९॥
40.10.a	अ॒न्य दे॒वाहु॒ वि॒द्यया॑ऽन्य॒दाहु॒ रवि॒द्यया॒ ।
40.10.b	इति॑ शु॒श्रु॒म धी॒राणां॑ य्ये न॒स्तद्वि॒च॒क्षि॒रे ॥१०॥
40.11.a	वि॒द्यां चा॒वि॒द्याश्च॒ यस्तद् वे॒दोभ्य॑ र॒ सह ।
40.11.b	अ॒वि॒द्यया॒ मृ॒त्युं ती॒र्त्वा वि॒द्यया॑ऽमृ॒तं म॒श्नु॒ते ॥११॥
40.12.a	अ॒न्धं त॒म : प्रवि॒श॒न्ति॒ ये ऽस॒म्भू॒ति मु॒पा॒स॒ते ।
40.12.b	त॒तो भू॒य इ॒व ते त॒मो य उ सं॒भू॒त्या र॒ता : ॥१२॥
40.13.a	अ॒न्य दे॒वाहु : स॒म्भ॒वा द॒न्यदा॑हु र॒स॒म्भ॒वात् ।
40.13.b	इति॑ शु॒श्रु॒म धी॒राणां॑ य्ये न॒स्तद्वि॒च॒क्षि॒रे ॥१३॥
40.14.a	सं॒भू॒तिश्च॒ वि॒नाश॑श्च॒ यस्तद् वे॒दोभ्य॑ र॒ सह ।
40.14.b	वि॒नाशे॑न॒ मृ॒त्युं ती॒र्त्वा सं॒भू॒त्याऽमृ॒तम॑श्नुते ॥१४॥
40.15.a	हि॒र॒ण्म॒येन॑ पा॒त्रेण॑ स॒त्यस्या॑पि॒हितं॑ मु॒खम् ।
40.15.b	तत्त्वं॑ पू॒ष॒न्नपा॑वृ॒णु स॒त्यध॑र्माय दृ॒ष्टये॑ ॥१५॥

कवि : । मनीषी । परिभू रिति परि = भू : । स्वयंभू रिति स्वयं = भू : ।
 याथातथ्यत इति याथा = तथ्यत : । अर्थान् । वि । अदधात् । शाश्वतीभ्यः ।
 समाभ्यः *॥८॥ अन्धम् । तमः । प्र । विशन्ति । ये । अविद्याम् । उपासत
 इत्युप = आसते * । ततः । भूयइवेति भूयः = इव । ते । तमः । ये । ऊँ
 इत्यू । विद्यायाम् । रताः *॥९॥ अन्यत् । एव । आहुः । विद्यया । अन्यत् ।
 आहुः । अविद्यया * । इति । शुश्रुम । धीराणाम् । ये । नः । तत् ।
 विचक्षिर इति वि = चक्षिरे *॥१०॥ विद्याम् । च । अविद्याम् । च । यः
 । तत् । वेद । उभयम् । सह * । अविद्यया । मृत्युम् । तीर्त्वा । विद्यया ।
 अमृतम् । अश्रुते *॥११॥ अन्धम् । तमः । प्र । विशन्ति । ये । असम्भूति
 मित्यसम् = भूतिम् । उपासत इत्युप = आसते * । ततः । भूयइवेति भूयः =
 इव । ते । तमः । ये । ऊँ इत्यू । संभूत्या मिति सं = भूत्याम् । रताः
 *॥१२॥ अन्यत् । एव । आहुः । संभवादिति सं = भवात् । अन्यत् । आहुः
 । असम्भवा दित्यसम् = भवात् * । इति । शुश्रुम । धीराणाम् । ये । नः । तत्
 । विचक्षिर इति वि = चक्षिरे *॥१३॥ संभूति मिति सं = भूतिम् । च ।
 विनाशमिति वि = नाशम् । च । यः । तत् । वेद । उभयम् । सह * ।
 विनाशेनेति वि = नाशेन । मृत्युम् । तीर्त्वा । संभूत्येति सं = भूत्या । अमृतम् ।
 अश्रुते *॥१४॥ हिरण्मयेन । पात्रेण । सत्यस्य । अपिहित मित्यपि = हितम् ।
 मुखम् * । तत् । त्वम् । पूषन् । अप । आ । वृणु । सत्यधर्मायेति सत्य =
 धर्माय । दृष्टये *॥१५॥

40.16.a	पू॒षन्ने॑क ऋ॒षे य॑म॒ सूर्य॑ प्रा॒जाप॑त्य॒ व्यू॒ह र॒श्मीन्त्स॑मू॒ह ते॒जो य॑त्ते॒ रूपं॑ क॒ल्या॑णत॒मं त॑त्ते॒ प॒श्या॑मि ।
40.16.b	यो॒ऽसा॒वसौ॑ पु॒रुषः॑ सो॒ऽह॑म॒स्मि ॥१६॥
40.17.a	वा॒युर॑निल॒ म॒मृ॒त म॑थेदं॒ भस्मा॑न्त॒ः शरी॑रम् ।
40.17.b	ओ(३)म् क्र॒तो स्म॑र॒ कृ॒तः स्म॑र॒ क्र॒तो स्म॑र॒ कृ॒तः स्म॑र ॥१७॥
40.18.a	अ॒ग्ने न॑य॒ सु॒प॒था रा॑ये अ॒स्मान्नि॒श्वा॒नि दे॒व व॒यु॒ना॒नि वि॒द्वान् ।
40.18.b	यु॒यो॒ध्य॒स्मज्जु॑हुरा॒णमे॒नो भू॑यि॒ष्ठां ते॒ नम॑ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥१८॥(१)

ईशावास्यमित्येकानुवाके अष्टादश ॥१८॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहितायां चत्वारिंशोऽध्यायः ॥४०॥

॥ इति शुक्लयजुः काण्वसंहिता समाप्ता ॥

पू॒षन् । ए॒क॒ऋ॒ष इत्ये॑क = ऋ॒षे । य॒म । सू॒र्य । प्रा॒जाप॑त्येति प्रा॒जा = प॒त्य । वि
 । ऊ॒ह । र॒श्मीन् । स॒म् । ऊ॒ह । ते॒ज : । य॒त् । ते । रू॒पम् । क॒ल्या॑णतम मिति
 क॒ल्या॑ण = तमम् । त॒त् । ते । प॒श्यामि * । य : । अ॒सौ । अ॒सौ । पु॒रुष : । स
 : । अ॒हम् । अ॒स्मि * ॥१६॥ वा॒यु : । अ॒निल॑म् । अ॒मृत॑म् । अथ । इ॒दम् ।
 भ॒स्मान्त॑ मिति भ॒स्म = अ॒न्तम् । श॒रीर॑म् * । ओ (३)म् । क॒तो इति॑ क॒तो ।
 स्म॒र । कृ॒तम् । स्म॒र । क॒तो इति॑ क॒तो । स्म॒र । कृ॒तम् । स्म॒र * ॥१७॥ अ॒ग्ने ।
 न॒य । सु॒प॒थेति॑ सु = प॒था । रा॒ये । अ॒स्मान् । वि॒श्वानि॑ । दे॒व । व॒युना॑नि ।
 वि॒द्वान् * । यु॒योधि॑ । अ॒स्मत् । जु॒हुरा॑णम् । ए॒न : । भू॒यिष्ठा॑म् । ते । न॒म॒उ॒क्ति
 मिति॑ न॒म : = उ॒क्तिम् । वि॒धेम * ॥१८॥ १॥२९६-२२=२७४॥ आ॒हत्य॑ प॒द
 सं॒ख्या ॥२९६-२२=२७४॥ द॒शके॑ प॒दानि ॥६१५१-९६६=५१८५॥

इति चत्वारिंशोऽध्यायः
 इति चतुर्थ दशकः समाप्तः

॥ इति चत्वारिंशोऽध्यायः ॥
॥ इति चतुर्थ दशकः समाप्तः ॥

Adhyaya	40		
Anuvaka No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1	296	22	274
Total	296	22	274

Dasaka Pada Computation

Adhyaya No.	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
31	911	3	908
32	1302	195	1107
33	770	37	733
34	438	37	401
35	882	76	806
36	339	162	177
37	463	186	277
38	507	177	330
39	243	71	172
40	296	22	274
Total	6151	966	5185

Total Pada of all Dasakas

Adhyaya No	Dasaka No	Total Padas	Galitha Padas	Suddha Padas
1-10	I	8872	1487	7385
11-20	II	12762	3492	9270
21-30	III	9840	2014	7826
31-40	IV	6151	966	5185
	Total	37625	7959	29666

काण्व-संहिता मन्त्र-वाक्य-सूची ।

No	Sentence	Line No	No	Sentence	Line No
1	अशुना ते अशुः	22.12.a	31	अग्नये त्वा वैश्वानरायाश्विनाध्वर्यू	15.6.b
2	अशुरशुष्टे देव सोमाप्यायता	5.9.a	32	अग्नये त्वा वैश्वानरायाश्विनाध्वर्यू	15.6.d
3	अशुश्च मे रश्मिश्च	19.31.a	33	अग्नये त्वा वैश्वानरायाश्विनाध्वर्यू	15.6.f
4	अशोमुचः स्वाहाकृताः	4.18.b	34	अग्नये त्वा वैश्वानरायाश्विनाध्वर्यू	15.6.h
5	अक्रन् कर्म कर्मकृतः सह	3.55.a	35	अग्नये त्वा वैश्वानरायाश्विनाध्वर्यू	15.6.j
6	अक्रन्ददग्निं स्तनयन्निव द्यौः	13.7.a	36	अग्नयेऽन्नादायान्नपतये	3.13.c
7	अक्रन्ददग्निं स्तनयन्निव द्यौः	13.22.a	37	अग्नयेऽनीकवते प्रथमजानालभते	26.20.a
8	अक्रन्ददग्निं स्तनयन्निव द्यौः	13.34.a	38	अग्नयेऽनीकवते रोहिताञ्जिरनङ्गान	31.51.a
9	अक्षन्नमीमदन्त ह्यव प्रिया	3.59.a	39	अग्नये पीवानं पृथिव्यै	34.21.a
10	अक्षन् पितरोऽमीमदन्त	21.37.a	40	अग्नये सँवेशपतये स्वाहा	2.37.a
11	अक्षश्स्तान् मेदस्तः प्रति	23.59.b	41	अग्नये स्वाहा सोमाय	24.6.a
12	अक्षरपङ्क्तिश्छन्दः पदपङ्क्ति	16.6.a	42	अग्नये स्वाहा सोमाय	24.37.a
13	अक्षराजाय कितवं कृतायादिनवदर्शन्	34.18.a	43	अग्ना अग्निश्चरति प्रविष्ट	5.4.a
14	अगन्म ज्योतिरमृता अभूम	9.35.a	44	अग्निजिह्वा मनवः सूरक्षसो	27.24.b
15	अग्न आयाहि वीतये	12.47.b	45	अग्निं तं मन्ये यो	16.63.a
16	अग्न आयूषि पवस	8.19.a	46	अग्निन् दूतम् पुरो	24.22.a
17	अग्न आयूषि पवस	21.40.a	47	अग्निं पुरीष्यमङ्गिरस्व दच्छेमोऽग्निं	12.16.b
18	अग्न आयूषि पवस	29.37.a	48	अग्निं भरन्त मस्मयुम्	12.13.b
19	अग्न आयूषि पवस	35.48.a	49	अग्निं युनज्मि शवसा	20.21.a
20	अग्न इन्द्र वरुण मित्र	32.48.a	50	अग्निं वैश्वानरं गच्छ स्वाहा	6.28.f
21	अग्नयः सगरा सगरा	5.43.b	51	अग्निं सधस्थे महति	12.18.b
22	अग्नये कव्यवाहनाय स्वाहा	2.54.a	52	अग्निं स्तोमेन बोधय	24.19.a
23	अग्नये कुटूरूनालभते	26.27.a	53	अग्निं सुचो अध्वरेषु	29.14.b
24	अग्नये गायत्राय त्रिवृते	31.49.a	54	अग्निं हृदयेनाशनिं हृदयाग्नेण	39.7.a
25	अग्नये गृहपतये रयिमते	3.13.b	55	अग्निं होतारं मन्ये दास्वन्तं	16.69.a
26	अग्नये गृहपतये स्वाहा	11.33.a	56	अग्निः पशुरासीत्	25.19.a
27	अग्नये जातवेदसे	3.2.b	57	अग्निः पृथुर्धर्मणस्पति	11.41.a
28	अग्नये जुष्टं गृह्णाम्यग्नीषोमाभ्यां	1.14.a	58	अग्निः प्रजां बहुलां मे	21.50.c
29	अग्नये त्वा जुष्टं	1.18.b	59	अग्निः प्रियेषु धामसु	13.116.a
30	अग्नये त्वा मह्यं वरुणो	9.12.b	60	अग्निः शर्धमनवद्यं युवानं	32.11.b

61	अग्निमद्य होतारमवृणीतायै	23.58.a	96	अग्निष्वात्तानृतुमतो हवामहे	21.61.a
62	अग्निमद्य होतारमवृणीतायै यजमान :	30.23.a	97	अग्निष्वात्ता : पितर एह	21.58.a
63	अग्निमद्य होतारमवृणीतायै	30.46.a	98	अग्निष्टे त्वचं मा हिंसी	1.38.a
64	अग्नि मन्तर्भरिष्यन्ती	12.31.b	99	अग्निष्टेऽधिपतिस्तया	14.25.b
65	अग्नि रमृतो अभवद्वयोभि	13.1.b	100	अग्निर्हव्यः शमिता	29.21.b
66	अग्नि रमृतो अभवद्वयोभि	13.26.b	101	अग्नि हिंस्य भेषजं	25.11.b
67	अग्निराग्नीध्र इन्द्रो हविधनि	9.41.a	102	अग्नि हिंस्य भेषजं	25.48.b
68	अग्निराग्नीध्रात् स्वाहा	2.16.b	103	अग्निर्हेतीनां प्रतिधर्ता	16.16.b
69	अग्निराग्नीध्रात् स्वाहा	2.17.b	104	अग्निस्तिग्मेन शोचिषा	18.16.a
70	अग्नि रुक्थेन वाहसा	28.8.b	105	अग्नीषोमयोरुज्जितिमनूजैषं	2.30.a
71	अग्निरेकाक्षरेण प्राणमुदजयत् तमुज्जेष	10.40.a	106	अग्नीषोमौ तमपनुदतां योऽस्मान्	2.30.b
72	अग्नि ऋषि : पवमान :	28.12.a	107	अग्नीषोमाभ्यां जुष्टं नियुनज्मि	6.10.b
73	अग्नि ऋषि : पवमान :	29.39.a	108	अग्नीषोमाभ्यां त्वा जुष्टं	6.10.d
74	अग्नि ज्योति ज्योति रग्नि :	3.9.c	109	अग्ने अङ्गिर : शतं ते	13.9.a
75	अग्निज्योतिषं त्वा वायुमतीम्	3.9.a	110	अग्ने अच्छावदेह न :	10.35.a
76	अग्निज्योतिषा ज्योतिष्मान्	14.42.a	111	अग्ने कामाय येमिरे	13.115.b
77	अग्नि देवता वातो देवता	15.22.a	112	अग्ने क्रत्वा क्रतूः	21.42.b
78	अग्निदेवानामव आवृणान :	32.16.b	113	अग्ने गृहपतेऽभि द्युम्नमभि	3.48.a
79	अग्नि धिया समृण्वति	24.20.b	114	अग्ने गृहपते सुगृहपति रहं	2.49.a
80	अग्निर्न : सुष्टीरुप	20.41.b	115	अग्ने जातान्प्रणुदा न :	16.1.a
81	अग्निर्नो वनुते रयिम्	18.16.b	116	अग्ने तमद्याश्वं न स्तोमै :	16.66.a
82	अग्नि ब्रह्माग्नि र्यज्ञो	4.14.b	117	अग्ने तमद्याश्वं न स्तोमै :	18.77.a
83	अग्नि भानुना रुशता	13.14.b	118	अग्ने तव श्रवो वयो	13.105.a
84	अग्निर्मा तस्मादेनसो	22.1.b	119	अग्ने त्वं नो अन्तम उत	3.33.a
85	अग्नि मूर्धा दिव : ककुत्पति :	3.18.a	120	अग्ने त्वं नो अन्तम उत	16.70.a
86	अग्नि मूर्धा दिव :	14.14.b	121	अग्ने त्वं नो अन्तम	27.45.a
87	अग्नि मूर्धा दिव : ककुत्पति :	16.41.a	122	अग्ने त्वं पुरीष्यो रयिमान्	13.60.a
88	अग्निर्वृत्राणि जङ्घनद्	32.9.a	123	अग्ने त्वः सु जागृहि	4.19.a
89	अग्निश्च पृथिवी च	28.1.a	124	अग्ने त्वां कामया	13.114.b
90	अग्निश्च म आपश्च	19.26.a	125	अग्नेऽदब्धायोऽशीतम पाहि	2.36.a
91	अग्निश्च म इन्द्रश्च	19.28.a	126	अग्ने दिवो अर्णमच्छा	13.50.a
92	अग्निश्च मे घर्मश्च	19.34.a	127	अग्ने नय सुपथा राये	5.45.a
93	अग्निश्चेदं करिष्यथ :	12.69.b	128	अग्ने नय सुपथा राये	9.8.a
94	अग्निष्टा देवैर्वसुभि : सजोषा :	31.3.b	129	अग्ने नय सुपथा राये	40.18.a
95	अग्निष्टाभिपातु मह्या	14.19.b	130	अग्ने पवस्व स्वपा	29.38.a

131	अग्ने पवस्व स्वपा अस्मे	8.20.a	166	अग्ने सम्राळभि द्युम्नमभि	3.47.a
132	अग्ने पावक रोचिषा मन्द्रया	18.9.a	167	अग्ने सपत्नदम्भन मदब्धासो	3.25.b
133	अग्ने पित्तमपामसि मण्डूकि	18.7.b	168	अग्ने सहस्व पृतना अभिमाती	11.3.a
134	अग्ने पुरीष्याधिपा भव	13.59.b	169	अग्ने सहस्राक्ष शतमूर्धञ्छतं	18.71.a
135	अग्ने प्रेहि प्रथमो देवयतां	18.69.a	170	अग्नेस्तनूरसि वाचो	1.22.a
136	अग्ने बृहन्तमध्वरे	2.5.b	171	अग्नेस्तनूरसि विष्णवे त्वा	5.1.a
137	अग्ने ब्रह्म गृष्णीष्व	1.29.a	172	अग्ने स्वाहा कृणुहि	29.22.a
138	अग्नेऽभ्यावर्तिन्नभि मा	13.8.a	173	अग्ने हव्यश् रक्षस्व	1.15.c
139	अग्ने यक्षि स्वं	32.3.b	174	अग्ने : पक्षतिर्वायोर्निपक्षति	27.7.a
140	अग्ने यत्ते दिवि वर्च :	13.49.a	175	अग्ने : पुरीष मस्यप्सो नाम	16.3.a
141	अग्ने यत्ते शुक्रं	13.103.a	176	अग्ने : प्रियं पाथोऽपीतम्	2.34.b
142	अग्ने यन्मे तन्वा ऊनं	3.24.a	177	अग्र इममद्य यज्ञं	1.17.b
143	अग्ने युक्ष्वा हि ये	14.38.a	178	अग्रन् नयत्सुपद्यक्षराणामच्छा	32.59.b
144	अग्नेरनीकमप आविवेशपां	9.24.a	179	अग्ने बृहन्नुषसामूर्ध्वो	13.14.a
145	अग्ने र्जनित्रमसि वृषणौ स्थ :	5.2.a	180	अग्नेणीरसि स्वावेश उन्नेतृणामेतस्य	6.2.a
146	अग्नेर्जिह्वासि सुभूदेवेभ्य :	1.48.a	181	अङ्गान्यात्मन् भिषजा	21.90.a
147	अग्नेर्ज्योति निचाय्य पृथिव्या	12.1.b	182	अङ्गान्यनुता यस्य तं	9.28.b
148	अग्नेर्ज्योति निचाय्य पृथिव्या	12.11.b	183	अङ्घ्रिणा विष्णो मा	2.11.b
149	अग्नेर्भस्मास्यग्ने : पुरीषमसि	13.47.b	184	अचिक्रदद् वृषा हरिर्महान्मित्रो	38.22.a
150	अग्नेर्भागोऽसि दीक्षाया	15.27.a	185	अच्छायमेति शवसा	29.14.a
151	अग्नेर्वोऽपन्नगृहस्य सदसि सादयामि	6.34.a	186	अच्छा वीरं नर्यम्	37.7.b
152	अग्ने वर्चस्वन्वर्चस्वाश् स्त्वं	8.19.d	187	अच्छिद्रेण पवित्रेण	1.16.b
153	अग्ने वर्चस्वन्वर्चस्वाश् स्त्वं	8.20.d	188	अच्छिन्नस्य ते देव सोम सुवीर्यस्य	7.13.a
154	अग्ने वाक्पत्नि सजू देवेन	8.10.a	189	अच्छिन्नस्य ते देव सोम	7.18.a
155	अग्ने वाजजिद्वाज न्त्वा	2.10.a	190	अच्छिन्नपत्रा : प्रजा	14.32.b
156	अग्ने वाजजिद्वाज न्त्वा	2.18.c	191	अच्छिन्नं तन्तुं पयसा	22.28.b
157	अग्ने वाजस्य गोमत	16.57.a	192	अच्युतक्षिदसि दिव नृश्हाणे	5.18.b
158	अग्ने विश्वेभि : सुमना	16.68.b	193	अजस्य नाभा अध्येकमर्पितं	18.30.b
159	अग्ने वेर्होत्रं वेदूत्यम्	2.13.a	194	अजस्रङ् घर्ममीमहे	28.6.b
160	अग्ने व्रतपते व्रतं	1.8.a	195	अजस्रङ् घर्ममीमहे	28.7.b
161	अग्ने व्रतपते व्रतमचारिषं	2.53.b	196	अजस्रमिन्दुमरुषं भुरण्युमग्निमीळे	14.45.a
162	अग्ने व्रतपास्त्वे व्रतपा :	5.7.b	197	अजाच्छन्दोऽश्वश्छन्द :	15.21.b
163	अग्ने व्रतपास्त्वे व्रतपा :	5.49.b	198	अजारे पिशङ्गिला	25.58.a
164	अग्ने शर्ध महते सौभगाय	32.12.a	199	अजीजनो हि पवमान	24.23.a
165	अग्नेष्ट्वा तेजसा सादयामि	14.14.a	200	अजीजपत बृहस्पतिं वाचं	10.17.b

201	अजोऽस्येकपादहिरसि बुध्न्य :	5.41.b	236	अथो शतस्य यक्ष्माणां	13.96.b
202	अजो ह्यग्नेरजनिष्ठ शोकान्तसो	14.53.a	237	अदब्धव्रतप्रमति र्वसिष्ठ :	12.36.b
203	अञ्जसा सत्यमुपगेषः सुविते	5.7.a	238	अदब्धेभिः सवितः पायुभिष्टुः	32.69.a
204	अजः पुरो नीयते	31.35.b	239	अदब्धेभिः सवितः पायुभिष्टुः	32.84.a
205	अण्वीभिस्तना पूतासः	22.72.b	240	अदाद्यमोऽवसानम् पृथिव्या	13.46.b
206	अतस्त्वं देव वनस्पते शतवल्शो	5.55.b	241	अदिति द्यौ रदिति	27.27.a
207	अतिच्छन्दसा च्छन्दसेन्द्रियं	30.45.b	242	अदितिष्टा देवी	12.62.a
208	अतिच्छन्दसं छन्द इन्द्रियं	30.34.b	243	अदितेर्भागोऽसि पूष्ण	15.30.a
209	अतिच्छन्दा इन्द्रियं	23.23.b	244	अदितिः शीर्ष्णा निर्ऋतिं	27.4.b
210	अतिथेरातिथ्यमसि विष्णवे त्वा	5.1.b	245	अदित्या स्त्वगस्यदित्यै	4.42.a
211	अति निहो अति सिधो	29.6.a	246	अदित्यास्त्वगसि प्रति	1.31.b
212	अति विश्वाः परिष्ठा	13.85.a	247	अदित्यास्त्वगसि प्रति	1.20.b
213	अतिस्थूलं चातिकृशं चातिकूलं	34.22.b	248	अदित्यास्त्वा पृष्ठे सादयाम्यन्तरिक्षस्य	15.5.a
214	अतो धर्माणि धारयन्	33.31.b	249	अदित्यास्त्वा मूर्धन्नाजिघर्षि	4.29.a
215	अत्ता हवीःषि प्रयतानि	21.58.b	250	अदित्यै पञ्चमीन्द्राण्यै षष्ठी	27.7.b
216	अत्यन्या (३) - अगां	5.52.a	251	अदित्यै व्युन्दनमसि	2.2.a
217	अत्र पितरो मादयध्वं	2.15.a	252	अदित्यै रास्ना स्यदितिष्टे	12.59.i
218	अत्र पितरो मादयध्वं	2.56.a	253	अदित्यै रास्नासीन्द्राण्या	38.3.a
219	अत्र रमेथां वर्ष्मन् पृथिव्याः	5.23.b	254	अदित्यै रास्नासीन्द्राण्यै	1.47.a
220	अत्रा जहीमोऽशिवा ये	35.43.b	255	अदित्यै स्वाहादित्यै महौ	24.27.a
221	अत्रा ते भद्रा रशना	31.28.b	256	अदित्सन्तं दापयति प्रजानन्तस	10.34.b
222	अत्रा ते रूपमुत्तममपश्यं	31.30.a	257	अदृश्रमस्य केतवो वि	8.22.a
223	अत्रा पूष्णः प्रथमो	27.31.b	258	अद्भ्य स्त्वौषधीभ्यः प्रोक्षाम्यनु	6.10.c
224	अत्राहैतदुर्गायस्य विष्णोः	6.3.b	259	अद्भ्यः क्षीरं व्यपिबत्	21.73.a
225	अथर्वोपावह्नियमाणो विश्वे	9.41.b	260	अद्भ्यः संभृतः पृथिव्यै	35.17.a
226	अथा न इन्द्र इद्विशो सपत्नाः	7.28.b	261	अद्भ्यः स्वाहा वार्ष्य	24.35.a
227	अथा न इन्द्र सोमपा	8.14.b	262	अद्या देवा उदिता	32.42.a
228	अथा वयमादित्य व्रते	13.13.b	263	अद्या देवाञ्जुष्टतमो हि	31.36.b
229	अथास्य मध्य मेजतु	25.29.b	264	अद्युत्येऽवसे निह्वये वां	33.23.b
230	अथास्यै मध्यमेधताः	25.28.b	265	अद्रिरसि वानस्पत्यो	1.21.a
231	अथैतानष्टौ विरूपाना लभते	34.22.a	266	अद्वेषे द्यावापृथिवी हुवेम	13.30.b
232	अथो अन्नस्य कीलाल	3.51.a	267	अघत्तं मेदस्तः प्रति	30.23.c
233	अथो य इषुधिस्तवारे	17.11.b	268	अघत्तं मेदस्तः प्रति	30.46.c
234	अथो यमस्य पङ्क्तीशात्सर्व	13.91.b	269	अध वायुं नियुतः	29.24.b
235	अथो ये अस्य सत्वानो	17.8.b	270	अधातामश्विना मधु	22.42.b

271	अधा पोषस्य पोषेण	13.9.b		306	अनु द्विपदानु चतुष्पदा	28.13.b
272	अधा यथा न : पितर :	21.69.a		307	अनु वीरैरनु पुष्यास्म	28.13.a
273	अधा शतक्रत्वो यूय	13.77.b		308	अनु व्रतासस्तव सख्यमीयु	31.31.b
274	अधा सपत्नानिन्द्राग्नी मे	18.64.b		309	अनुष्टुप् छन्द इन्द्रियं	23.15.b
275	अधा सपत्नानिन्द्रो मे	18.63.b		310	अनुष्टुप्प्रजापतये प्रजापति	2.20.b
276	अधा ह्यग्रे क्रतोर्भद्रस्य	16.67.a		311	अनुष्टुभ ऐळमैळान्मन्थी	14.63.a
277	अधि न इन्द्रैषाँ विष्णो	32.47.a		312	अनुष्टुभं छन्द इन्द्रियं	30.26.b
278	अधि नो ब्रूहि सुमनस्यमानो	16.2.b		313	अनुष्टुभा छन्दसेन्द्रियं	30.37.b
279	अधि नो ब्रूहि सुमना	16.1.b		314	अनुष्वधमावह मादयस्व	19.2.b
280	अधिपतिनोर्जोर्जं जित्व	16.15.c		315	अनु सूर्यस्य पुरुत्रा च	12.17.b
281	अधिपत्यसि बृहती दिग्विधे	16.28.a		316	अनेजदेकं मनसो जवीयो	40.4.a
282	अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो	17.5.a		317	अनेशन्नस्य या इषव	17.10.b
283	अध्वर्यो अद्रिभिः सुतश्	22.16.a		318	अन्तर उत्तरवेद्या रूपं	21.16.b
284	अध्वर्योर्वा परि वा यः पवित्रातं	7.29.b		319	अन्तरिक्षमनु विक्रमस्व	13.6.e
285	अनङ्वान्वयः पङ्क्तिश्छन्दो	15.12.a		320	अन्तरिक्षं यच्छान्तरिक्षं	15.15.b
286	अनङ्वाहः पङ्क्त्यै धेनवो	26.17.b		321	अन्तरिक्षं गच्छ स्वाहा	6.28.b
287	अनङ्गाहमन्वारभामहे	35.46.a		322	अन्तरिक्षश्च शिवं तुभ्यं	35.42.b
288	अनन्तमन्यदुशदस्य पाजः	32.38.b		323	अन्तरिक्षस्य हविरसि	6.25.b
289	अनभिश्शस्त्यभिश्शस्तिपा अनभिश्शस्तेन्यम्	5.6.b		324	अन्तरिक्षे विष्णुर्व्यक्रश्स्त	2.46.c
290	अनमित्रं मे अधरागनमित्रमुदक्कधि	3.14.a		325	अन्तरग्रे रुचा त्वमुखायाः	13.17.a
291	अनाधृष्टमस्यनाधृष्यं देवाना	5.6.a		326	अन्तरा मित्रावरुणा चरन्ती	31.6.a
292	अनाधृष्टा पुरस्तादग्रेराधिपत्य	37.12.a		327	अन्तश्चरति रोचनास्य	3.7.a
293	अनाधृष्टाः सीदत सहोजसा	11.8.b		328	अन्तस्ते द्यावापृथिवी	7.5.a
294	अनाधृष्याय त्वा वाताय	38.7.b		329	अन्तिमित्रश्च दूरे	18.82.b
295	अनाधृष्यो जातवेदा	29.7.a		330	अन्त्याय स्वाहान्त्यायनाय	24.45.c
296	अनाविद्धया तन्वा जय	31.13.b		331	अन्धं तमः प्रविशन्ति	40.9.a
297	अनिभृष्टमसि वाचो बन्धुस्तपोजाः	11.13.c		332	अन्धं तमः प्रविशन्ति	40.12.a
298	अनिशितासि सपत्नक्षिद्वाजिनी	1.46.d		333	अन्ध स्थान्धो वो भक्षीय	3.27.b
299	अनिशितोऽसि सपत्नक्षि	1.46.b		334	अन्नपतेन्नस्य नो देह्यनमीवस्य	12.84.a
300	अनु ते शुष्म न्तरयन्तमीयतुः	32.67.a		335	अन्नात्परिभुतो रसं ब्रह्मणा	21.73.e
301	अनुत्तमा ते मघवन्नकिर्तु	32.79.a		336	अन्य देवाहुः सम्भवा	40.13.a
302	अनु त्वा देववीतये सिंहासि	5.14.g		337	अन्य देवाहुर्विद्यया	40.10.a
303	अनुत्वा माता मन्यता मनु	4.26.b		338	अन्यमस्मदिच्छ सा त	13.63.b
304	अनुत्वा रथो अनु मर्यो	31.31.a		339	अन्यवापोऽर्धमासानामृश्यो मयुरः	26.41.a
305	अनुत्वा सप्ते प्रदिशः	31.2.b		340	अन्या वो अन्यामव	13.89.a

341	अन्याश्स्ते अस्मत्तपन्तु	18.12.b	376	अपां त्वा ज्योतिषि	14.55.b
342	अन्याश्स्ते अस्मत्तपन्तु	36.20.b	377	अपां त्वा पुरीषे सादयाम्यपां	14.55.f
343	अन्याश्स्ते अस्मत्तपन्तु हेतयः	18.15.b	378	अपां त्वा सद्ने सादयाम्यपां	14.55.e
344	अन्याश्स्ते अस्मत्तपन्तु हेतयः	18.8.b	379	अपां त्वेमन्त्सादयाम्यपां	14.55.a
345	अन्वग्निं रुषसा मग्नमख्य	12.17.a	380	अपाश् रसमुद्रयसश् सूर्ये	10.4.a
346	अन्वागन्ता यज्ञपतिर्वो अत्र	20.29.b	381	अपाश् रसस्य यो रसस्तं	10.4.b
347	अन्वेनं विप्रा ऋषयो	27.34.b	382	अपाश् रसेन वरुणो न	21.91.b
348	अन्वित्या दिवा दिवञ् जिन्व	16.9.b	383	अपाश् रेताश्सि जिन्वति	3.18.b
349	अन्विदनुमते त्वं मन्यासै	33.3.a	384	अपाश् रेताश्सि जिन्वति	14.14.c
350	अपदे पादा प्रतिधातवेऽकस्तापवक्ता	9.23.c	385	अपाश् रेताश्सि जिन्वति	16.41.b
351	अप द्वेषो अप हरो	38.20.b	386	अपि तेषु त्रिषु पदेष्वस्मि	25.52.a
352	अप नः शोशुचदधम्	35.54.c	387	अपिप्रयं चोदना वां	31.7.b
353	अप नः शोशुचदधम्	35.55.c	388	अपि यथा युवानो	32.34.b
354	अप शत्रून्विध्यताश् सविदाने	31.15.b	389	अपेत वीत वि च	13.46.a
355	अपश्यं गोपामनिपद्यमानमा	37.17.a	390	अपेतो यन्तु पणयो	35.35.a
356	अपसेधन्नक्षसो यातुधानानस्थाद्देवः	33.20.b	391	अपो अद्यान्वचारिषश्	22.7.a
357	अपहतश् रक्षो वायुर्वो	1.26.a	392	अपो देवा मधुमतीरगृभ्णन्नूर्जस्वती	11.5.a
358	अपहता असुरा रक्षाश्सि	2.54.b	393	अपो देवी रुपसृज	12.38.a
359	अपः पिन्वीषधीर्जिन्व	15.8.a	394	अप्नस्वतीमश्विना वाचमस्मे	33.23.a
360	अपाघमप किल्बिषमप	35.44.a	395	अप्स्वग्रे सधिष्टव सौषधीरनु	13.37.a
361	अपातामश्विना घर्ममनु	38.13.a	396	अप्स्वन्त रमृत मप्सु भेषज	10.9.a
362	अपामर्ति दुर्मर्ति बाधमाना	21.81.b	397	अप्सुक्षितो महिनैकादश स्थ	7.20.b
363	अपामनीके समिथे य	19.12.b	398	अप्सुषद न्त्वा घृतसदं	10.3.a
364	अपामार्गं त्वमस्मदप दुः	35.44.b	399	अबोध्यग्निः समिधा जनानां	16.45.a
365	अपामिदं न्ययनश् समुद्रस्य	18.8.a	400	अभि गोत्राणि सहसा गाहमानो	18.39.a
366	अपामीवां बाधते वेति	33.19.b	401	अभि त्वं देवश् सवितारमोण्योः	4.34.a
367	अपारहं वध्यासं पृथिव्यै	1.43.a	402	अभि त्वा रुद्रा वसवो	15.2.b
368	अपां गम्भन्त्सीद मा त्वा	14.32.a	403	अभि त्वा शूर नोनुमो	29.40.a
369	अपां गर्भोऽसि राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.e	404	अभि देवां (२) - इयक्षते	32.62.b
370	अपां पतिरसि राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.d	405	अभिधा असि भुवनमसि	24.3.a
371	अपां पृष्ठमसि योनि रग्रेः	12.29.a	406	अभि प्रवन्त समनेव	19.9.a
372	अपां पृष्ठमसि योनि	14.2.a	407	अभिप्रियं यत्पुरोळाश	27.30.b
373	अपां पेरुरस्यापो देवीः	6.11.a	408	अभि प्रेहि निर्दह हत्सु	18.44.b
374	अपां फेनेन नमुचेः	21.71.a	409	अभिभूरस्ययाना मेतास्ते	11.38.a
375	अपां त्वा क्षये सादयाम्यपां	14.55.d	410	अभि यः पूरं पृतनासु	13.35.b

411	अभिवीरो अभिसत्त्वा सहोजा	18.37.b	446	अयं पश्चाद्विश्वव्यचास्तस्य	16.35.a
412	अभि वृत्रं वर्धमानं	20.38.b	447	अयं पुरो भुवस्तस्य प्राणो	14.56.a
413	अभीमं महिमा दिवं	38.17.a	448	अयं पुरो हरिकेश :	16.31.a
414	अभीशूनां महिमानम् पनायत	31.21.b	449	अयं वाजाञ्जयतु वाजसाता अयं	5.46.b
415	अभी शु ण : सखीनामविता	29.46.a	450	अयं वाजाञ्जयतु वाजसाता	9.9.b
416	अभी शु ण : सखीनामविता	36.6.a	451	अयं वाम् मित्रावरुणा सुत :	7.8.a
417	अभूदिदं विश्वस्य भुवनस्य	14.41.b	452	अयं वेनश्चोदयत्पृथिव्या	7.15.a
418	अभ्यर्षत सुष्टुतिम्	19.11.a	453	अयं वो गर्भं ऋत्विजः	12.49.b
419	अभ्या दधामि समिधमग्ने	22.9.a	454	अयं सहस्रमृषिभिः सहस्कृतः	32.83.a
420	अभ्यावर्तस्व पृथिवि यज्ञेन	13.102.a	455	अयं सो अग्निर्यस्मिन्सोम	13.48.a
421	अग्निरसि नार्यसि त्वया	12.10.a	456	अयं सोमो वृष्णो	25.64.b
422	अमश्च मेऽम्भश्च मे	19.16.b	457	अयं हि त्वा स्वधितिस्तेतिजानः	5.55.a
423	अमीमदन्त पितरो यथाभागमा	2.15.b	458	अयाद् सवितुः प्रिया	23.46.c
424	अमीमदन्त पितरो	2.56.b	459	अयाद् देवानामाज्यपानाम्	23.46.d
425	अमीषां चित्तं प्रतिलोभयन्ती	18.44.a	460	अयाव्यन्याघा द्वेषाऽस्यान्या	30.15.b
426	अमुत्रभूयादध यद्यमस्य	29.9.a	461	अयाळग्नेः प्रिया धामान्ययाद्	23.46.b
427	अमूर्या उप सूर्ये याभिर्वा सूर्यः	6.35.a	462	अरं वहन्ति मन्यवे	14.38.b
428	अम्ब निष्पर समरीर्विदाम्	6.49.b	463	अररो दिवं मा पसो	1.43.d
429	अम्बे अम्बिकेऽम्बालिके	25.20.b	464	अरिष्टं यज्ञं समिमं दधातु	2.29.b
430	अयमग्निं गृहपतिं गार्हपत्यः	3.47.b	465	अरुप्रथाः प्रथमानः	22.24.b
431	अयमग्निं वीरतमो वयोधाः	16.74.a	466	अरुषस्तूपो रुशदस्य पाज	33.8.b
432	अयमग्निः सहस्रिणो	16.42.a	467	अर्चिरसि शोचिरसि	37.11.c
433	अयमिह प्रथमो धायि	3.21.a	468	अर्णवे त्वा सदने सादयामि	14.55.c
434	अयमिह प्रथमो धायि	16.47.a	469	अर्थश्च मे यामश्च	19.27.b
435	अयमिह प्रथमो धायि	32.6.a	470	अर्थे तस्य राष्ट्रदा राष्ट्रं मे	11.7.a
436	अयमुत्तरात्संयद्रसुस्तस्य	16.37.a	471	अर्धं ऋचै र्व्यथानां रूपं	21.25.a
437	अयमुपर्यर्वाग्वसुस्तस्य	16.39.a	472	अर्धमासाः परुषि ते	25.43.a
438	अयं ते योनिर्ऋत्विजो यतो	3.20.a	473	अर्बुदं च न्यर्बुदं च	18.3.a
439	अयं ते योनिर्ऋत्विजो यतो	13.53.a	474	अर्मेभ्यो हस्तिपं जवायाश्चपं	34.11.a
440	अयं ते योनिर्ऋत्विजो	16.78.a	475	अर्यमणं बृहस्पतिं मिन्द्रं	10.38.a
441	अयं दक्षिणा विश्वकर्मा	14.58.a	476	अर्यमणं वरुणं सोममश्विना	27.20.b
442	अयं दक्षिणा विश्वकर्मा	16.33.a	477	अर्यमणो नवमी धातुर्दशमीन्द्रस्यैकादशी	27.7.c
443	अयं नो अग्निं वरिवस्कृणोत्वयं	5.46.a	478	अर्वाक्त्वा परेभ्यः	5.52.b
444	अयं नो अग्निं वरिवस्कृणोत्वयं	9.9.a	479	अर्वाचीनं सु ते मनोग्रावा	8.15.b
445	अयं पश्चाद्विश्वव्यचास्तस्य	14.60.a	480	अर्वाञ्चो अद्या भवता	32.51.a

481	अवक्रन्देन तालु वाजः	27.1.b	516	अशस्तिहा जनिता विश्वतूरसि	32.66.b
482	अवततधन्वा पिनाकावस : कृत्तिवासा	3.70.b	517	अश्मन्नूर्ज पर्वते शिश्रियाणामद्भ्य	18.1.a
483	अवतत्य धनुष्टः सहस्राक्ष	17.13.a	518	अश्मन्वती रीयते सः	35.43.a
484	अवतां त्वा द्यावापृथिवी	2.13.b	519	अश्मा च मे मृत्तिका च	19.25.a
485	अवतान्मा व्यथितमवतान्मा	5.13.b	520	अश्याम तं काममग्ने तवोती	20.43.a
486	अव देवै देवकृत मेनोऽयासिषमव	3.56.b	521	अश्याम वाजमभि वाजयन्तो	20.43.b
487	अव देवै देवकृत मेनोऽयासिषमव	9.26.d	522	अश्रद्धामनृते दधाच्छ्रद्धाः	21.75.b
488	अव देवै देवकृत मेनो	22.4.f	523	अश्वत्ये वो निषदनं	13.80.a
489	अवभृथ निचुम्पुण निचेरुरसि	3.56.a	524	अश्वत्ये वो निषदनं	35.38.a
490	अवभृथ निचुम्पुण निचेरुरसि	9.26.c	525	अश्वस्तूपरो गोमृगस्ते	26.1.a
491	अवभृथ निचुम्पुण	22.4.e	526	अश्वस्य त्वा वृष्ण :	37.9.a
492	अव यक्ष्व नो वरुणः	23.4.b	527	अश्वस्य त्वा वृष्ण :	37.9.c
493	अवयती : समवदन्त	13.92.a	528	अश्वस्य त्वा वृष्ण :	37.9.e
494	अव रुद्रमदीमह्यव देवं	3.66.a	529	अश्वस्य वाजिनस्त्वचि	25.39.b
495	अवर्धन्निन्द्रम् मरुतश्चिदत्र	32.64.b	530	अश्वा इव सजित्वरी	13.78.b
496	अवलिसा रौद्रा नभोरूपा :	26.6.a	531	अश्वाजनि प्रचेतसोश्वा	31.22.b
497	अवसृष्टा परापत शरव्ये	18.45.a	532	अश्वा भवत वाजिन :	10.9.b
498	अव स्थिरा तनुहि	14.13.b	533	अश्वायन्तो मघवन्निन्द्र	29.41.b
499	अवस्थिरा मघवद्भ्यस्तनुष्व	17.50.b	534	अश्वावतीः सोमावती	13.82.a
500	अवस्फूर्जते स्वाहा वर्षते	24.36.b	535	अश्विनकृतस्य ते सरस्वति	22.20.a
501	अवस्यवे त्वा वाताय	38.7.c	536	अश्विना गोभिरिन्द्रिय	22.58.a
502	अवस्यूरसि दुवस्वाञ्छुन्ध्यूरसि	5.40.b	537	अश्विना घर्मम् पातः	38.12.a
503	अवस्यूरसि दुवस्वाञ्छुभूर्मयोभूरभि	20.15.c	538	अश्विना तेजसा चक्षु :	22.65.a
504	अव्यथमाना पृथिव्यामाशा	12.65.b	539	अश्विना नमुचे : सुतः	22.44.a
505	अव्यथायै त्वा स्वधायै	11.31.b	540	अश्विना पिबतां मधु	22.75.a
506	अवाःस्या वृणीमहे	29.32.b	541	अश्विना भेषजं मधु	22.49.a
507	अविदाम देवान्स्वर्ज्योति :	9.35.b	542	अश्विना यज्ञः सविता	21.77.b
508	अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा	40.11.b	543	अश्विना हविरिन्द्रियं	22.52.a
509	अविद्वियाभिरुतिभि :	33.22.b	544	अश्विनोभैषज्येन तेजसे	21.94.a
510	अविरासीत् पिलिप्पिला	25.13.b	545	अश्विभ्या न्दुग्धं भेषज	21.15.b
511	अविरासीत् पिलिप्पिला	25.56.b	546	अश्विभ्या न्दुग्धं भिषजा	21.92.b
512	अविर्न मेषो नसि वीर्याय	21.87.a	547	अश्विभ्यां चक्षुरमृतं ग्रहाभ्यां	21.86.a
513	अविषं न : पितुं कृणु	2.36.b	548	अश्विभ्याम् पच्यस्व सरस्वत्यै	11.44.a
514	अवेष्टा दन्दशूका : प्राचीमारोह	11.18.a	549	अश्विभ्याम् पिन्वस्व सरस्वत्यै	38.4.a
515	अवोचाम कवये मेध्याय	16.46.a	550	अश्विभ्याम् प्रातः सवन	21.26.a

551	अश्विभ्याम् मयूरान्	26.27.b	586	अस्मिन् महत्यर्णवेऽन्तरिक्षे	17.55.a
552	अश्वो घृतेन त्मन्या	31.10.a	587	अस्मिन् यज्ञे स्वधया	21.59.b
553	अषाढहं युत्सु पृतनासु	33.14.a	588	अस्मिन्यज्ञेऽस्याः साधुकृत्याया	2.52.b
554	अषाढहासि सहमाना	14.27.a	589	अस्मिन्सधस्ये अद्युत्तरस्मिन्	16.76.b
555	अष्टौ व्यख्यत्ककुभः	33.18.a	590	अस्मिन्सधस्ये अद्युत्तरस्मिन्	18.73.b
556	असङ्ख्याता सहस्राणि	17.54.a	591	अस्मिन्सधस्ये अद्युत्तरस्मिन् विश्वे	20.31.b
557	असवे स्वाहा वसवे	24.42.a	592	अस्मे धेहि जातवेदो	16.57.b
558	असावेह्यसावेह्यसावेहि	38.2.b	593	अस्मे रमस्वास्मे ते	4.30.a
559	असि यमो अस्यादित्यो	31.26.a	594	अस्मे रुद्रा मेहना	32.50.a
560	असि सोमेन समया	31.26.b	595	अस्मे वर्चाश्सि सन्तु	10.30.b
561	असुन्वन्तमयजमानमिच्छ	13.63.a	596	अस्मे वो अस्त्विन्द्रिय	10.30.a
562	असुं य ईयुरवृका ऋतज्ञास्ते	21.51.b	597	अस्मै ब्रह्मणे पवतेऽस्मै क्षत्राय	7.23.a
563	असुरः पण्यमानो मित्रः	9.39.b	598	अस्मै ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय	20.14.b
564	असुर्या नाम ते लोका	40.3.a	599	अस्य प्रत्नामनु द्युतः	3.22.a
565	असूर्ते सूर्ते रजसि निषत्ते	18.28.b	600	अस्य पातं धियेषिता	7.31.b
566	असौ यस्ताम्रो अरुण	17.6.a	601	अस्य मध्वः पिबत मादयध्वं	10.24.b
567	असौ या सेना मरुतः	18.47.a	602	अस्य मध्वः पिबत	23.12.b
568	असौ योऽवसर्पति	17.7.a	603	अस्य लोकः सुतावतः	35.35.b
569	असौ स्वर्गाय लोकाय	35.55.b	604	अस्य हविषस्त्वना यज	6.14.b
570	अस्कन्नमद्याज्य न्देवेभ्यः	2.11.a	605	अस्य होतुः प्रदिश्यृतस्य	31.48.b
571	अस्तमर्वन्त आशवोऽस्तं	16.63.b	606	अस्याजरासो दमामरित्रा	32.1.a
572	अस्तभ्नाद् द्यामृषभो अन्तरिक्षममिमीत	4.42.b	607	अहन्यश्समुशधग्वनेष्वाविर्धेना	32.26.b
573	अस्ताव्यग्निर्नराः सुशेवो	13.30.a	608	अहरहरप्रयावं भरन्तोऽन्वायेव	12.76.a
574	अस्तोषत स्वभानवो विप्रा	3.59.b	609	अहं तदस्य मनसा शिवेन	21.35.b
575	अस्थि मज्जानं मासरैः	21.79.b	610	अहं परस्ता दह मवस्ताद्य	8.9.a
576	अस्थूरि णो गार्हपत्यानि	2.50.a	611	अहः सूर्यमुभयतो ददर्शाहं	8.9.b
577	अस्पृक्षद्धारती दिवः रुद्रैर्यज्ञः	30.18.b	612	अहः केतुना जुषताः	37.20.a
578	अस्मत्सखा त्वं देव सोम	8.32.b	613	अहः केतुना जुषताः	38.16.b
579	अस्मद्गवावृधे वीर्यायोः पृथुः	7.39.b	614	अहानि शं भवन्तु नः	36.11.a
580	अस्मद्वाता देवत्रा गच्छ	9.12.a	615	अहाव्यग्रे हविरास्ये ते	22.64.a
581	अस्माकमिन्द्रः समृतेषु	18.43.a	616	अहिरिव भोगैः पर्येति	31.17.a
582	अस्माकं सन्त्वाशिषः	2.18.b	617	अहीश्च सर्वाज्जम्भयन्त्सर्वाश्च	17.5.b
583	अस्माकं वीरा उत्तरे	18.43.b	618	अहुतादो हविषो यज्ञे	18.13.b
584	अस्मात्त्वमधि जातोऽसि	35.55.a	619	अहुतमसि हविर्धानं	1.12.b
585	अस्मादन्नादस्यै प्रतिष्ठाया	2.47.a	620	अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशः	20.19.b

621	अहेळमानो वरुणेह	23.2.b	656	आ तू न इन्द्र वृत्रहन्स्माकमर्धमा	32.65.a
622	अहे पारावतानालभते रात्र्यै	26.29.a	657	आ ते वत्सो मनो	13.114.a
623	अन्हे मुग्धाय स्वाहा मुग्धाय	10.27.c	658	आत्मने मे वर्चोदा वर्चसे	9.3.a
624	अहे मुग्धाय स्वाहा मुग्धाय	19.40.c	659	आत्मन्नुपस्थे न वृकस्य	21.89.a
625	अहोरात्राणि मरुतो	25.43.b	660	आत्मन्वान्तोमधृतवान्हि	1.50.b
626	अहोरात्रे ऊर्वष्टीवे बृहद्रथन्तरे	19.35.b	661	आत्मसनि प्रजासनि	21.50.b
627	अहोरात्रे गच्छ स्वाहा	6.28.c	662	आत्मा क्षत्रमुरो मम	21.98.b
628	आकूतिमग्निं प्रयुजश्च स्वाहा	12.67.a	663	आत्मानं ते मनसा	31.29.a
629	आकूत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहा	4.8.a	664	आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति	13.86.b
630	आ कृष्णेन रजसा	32.43.a	665	आ त्वा जिघर्षि मनसा	12.23.a
631	आ कृष्णेन रजसा	33.25.a	666	आ त्वा वसवो रुद्रा	2.7.b
632	आक्रमोऽस्याक्रमाय त्वा	16.15.a	667	आ त्वाहार्षमन्तरभू ध्रुवस्तिष्ठा	13.12.a
633	आक्रम्य वाजिन्यृथिवी	12.19.a	668	आदत्त नमुचेर्वसु सुत्रामा	22.56.b
634	आगन्म विश्ववेदस मस्मभ्यं	3.46.b	669	आदस्य वातो अनुवाति	16.83.b
635	आगत्य वाज्यध्वानश्च	12.18.a	670	आददे गायत्रेण च्छन्दसाङ्गिरस्वत्	12.9.b
636	आग्नेयः कृष्णग्रीवः सारस्वती	31.50.a	671	आददेऽग्नेष्टास्येन प्राश्नामि	2.23.a
637	आग्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च	19.32.a	672	आ ददेऽदित्यै रास्तासि	38.1.b
638	आ घा ये अग्निमिन्धते स्तृणन्ति	7.32.a	673	आददेऽध्वरकृतं देवेभ्यः	1.40.b
639	आङ्गूषैराविवासतः	32.76.b	674	आ ददे नारिरसि	37.1.b
640	आ च वह मित्रमह	31.37.b	675	आददे नार्यसीद महश्च रक्षसो	5.28.b
641	आच्छच्छन्दः प्रच्छच्छन्दः	16.6.b	676	आददे नार्यसीद महश्च रक्षसो	5.33.b
642	आच्छच्छन्दो मनश्छन्दो	16.4.b	677	आददे नार्यसीद महश्च	6.1.b
643	आच्या जानु दक्षिणतो	21.62.a	678	आददे रावासि गभीरमिममध्वरं	6.43.b
644	आ जङ्घन्ति सान्वेषां	31.22.a	679	आदित्यं गर्भं पयसा	14.43.a
645	आज्यस्य हविषो वेतु	11.41.b	680	आदित्यं विष्णुश्च सूर्यम्	10.36.b
646	आजिघ्र कलशम् मह्या	9.32.a	681	आदित्या देवता मरुतो	15.22.c
647	आजुह्वान ईड्यो वन्द्यश्चा	31.40.a	682	आदित्यान्मारुतं गणम्	32.45.b
648	आजुह्वानः सुप्रतीकः	18.73.a	683	आदित्यान् श्मश्रुभिः पन्थानं	27.2.a
649	आजुह्वाना सरस्वतीन्द्रा	22.43.a	684	आदित्यानाम् भागोऽसि	15.29.b
650	आ तं भज सौश्रवसेष्वग्न	13.28.a	685	आदित्यास्त्वा कृण्वन्तु जागतेन	12.59.e
651	आ तत्त इन्द्रायवः	32.28.a	686	आदित्यास्त्वाहृन्दन्तु जागतेन	12.66.d
652	आतिथ्यरूपं मासरं	21.14.a	687	आदित्यास्त्वाञ्जन्तु जागतेन	25.8.b
653	आतिष्ठन्तं परि विश्वे	32.22.a	688	आदित्यास्त्वा धूपयन्तु जागतेन	12.61.b
654	आतिष्ठ वृत्रहन् रथं युक्ता	8.15.a	689	आदित्याः पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशश्च	10.43.b
655	आ तुभ्यमिन्द्रः प्यायतामा	5.9.b	690	आदित्यै रिन्द्रः सगणो	27.44.b

691	आदित्यैर्नो भारती वष्टु	31.8.a	726	आपो देवीर्बृहती विश्वशम्भुवो	4.8.b
692	आदिद्वामानः सवितर्व्यूर्णुषे	32.54.b	727	आपो देवी : प्रतिगृष्णीत	13.36.a
693	आ देवान्वक्षि यक्षि	18.9.b	728	आपो ह यद् बृहतीर्विश्वमायनार्भ	29.35.a
694	आधत्त पितरो गर्भङ् कुमारं	2.59.a	729	आपो हि ष्ठा मयोभुव	12.51.a
695	आघ्नश्चिद्यं मन्यमानस्तुरश्चिद्राजा	33.28.b	730	आपो हि ष्ठा मयोभुव	36.14.a
696	आ न इन्द्रो दूरादा	22.33.a	731	आ ब्रह्मन् ब्राह्मणो	24.30.a
697	आ न इन्द्रो हरिभिर्यात्व	22.34.a	732	आ मन्द्रैरिन्द्र हरिभिर्याहि	22.38.a
698	आ न इळाभिर्विदथे सुशस्ति	32.34.a	733	आ मा गन्तं पितरा	10.25.b
699	आ न एतु मन : पुन :	3.62.a	734	आ मा गोषु विशत्वा	13.104.b
700	आनन्दनन्दा आण्डौ मे	21.100.b	735	आ मा जने श्रवयतं	23.9.b
701	आन्त्राणि स्थालीर्मधु पिन्वमाना	21.83.a	736	आ मा वाजस्य प्रसवो	10.25.a
702	आ नासत्या त्रिभिरेकादशैरिह	33.35.a	737	आ यदिषे नृपति न्तेज	32.11.a
703	आनुष्टुभेन त्वा च्छन्दसा सादयामि	14.55.h	738	आ यन्तु न : पितरः	21.59.a
704	आ नो गोत्रा दर्दृहि	28.14.a	739	आयं गौ : पृश्निरक्रमी	3.6.a
705	आ नो नियुद्धि :	29.31.a	740	आ य : शर्याभिस्तुविनृम्णो	7.16.b
706	आनो भद्रा : क्रतवो	27.18.a	741	आ यातः रुद्रवर्तनी	32.58.b
707	आ नो मित्रावरुणा	23.8.a	742	आ यात्विन्द्रोवस उप	22.32.a
708	आ नो यज्ञं भारती	31.45.a	743	आयासाय स्वाहा प्रायासाय	39.10.a
709	आपतये त्वा गृह्णामि	5.5.a	744	आ याहि सोमपीतये	29.30.b
710	आपये स्वाहा स्वापये	10.27.a	745	आयुर्दात्र एधि मयो	9.13.a
711	आपश्चित्पिप्यु स्तर्यो	32.18.a	746	आयुर्मे पाहि प्राणं मे	15.17.a
712	आप : परिवाहिणी स्थ राष्ट्रदा	11.7.c	747	आयुर्यज्ञेन कल्पतां प्राणो	10.28.a
713	आप : स्वाराज्ञी स्थ राष्ट्रदा	11.7.o	748	आयुर्यज्ञेन कल्पताम् प्राणो	19.42.a
714	आप्यायतां ध्रुवा हविषा	2.38.b	749	आयु र्यज्ञेन कल्पताः	24.46.a
715	आप्यायध्वमघ्न्या इन्द्राय	1.2.a	750	आयुष्मानग्रे हविषा वृधानो	35.49.a
716	आप्यायमानो अमृताय सोम	13.112.b	751	आयुष्यं वर्चस्यः	33.38.a
717	आप्याययास्मान् त्सखीन्त्सन्त्या	5.10.a	752	आयुषे त्वा वर्चसे त्वा	15.23.b
718	आप्यायस्व मदिन्तम	13.113.a	753	आयोष्ट्वा सद्ने सादयाम्यवत	16.84.a
719	आप्यायस्व समेतु ते विश्वत :	13.111.a	754	आ रात्रि पार्थिवः रज :	33.26.a
720	आ प्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षः	8.24.b	755	आरे अस्मे च शृण्वते	3.17.b
721	आ प्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षः	9.7.b	756	आरे बाधस्व दुच्छुनाम्	8.19.b
722	आ प्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षः	14.48.b	757	आरे बाधस्व दुच्छुनाम्	21.40.b
723	आपो अस्मान्मातर : शुन्धयन्तु	4.2.b	758	आरे बाधस्व दुच्छुनाम्	29.37.b
724	आपो जनयथा च	12.53.b	759	आरे बाधस्व दुच्छुनाम्	35.48.b
725	आपो जनयथा च	36.16.b	760	आ रोदसी अपृणदा	32.75.a

761	आरोहतं वरुण मित्र	11.24.b	796	आहं पितृन्सुविदत्रां (२)	21.57.a
762	आ वत्सेन तरुणेन	30.13.b	797	आहन्ति गभे पसो	25.24.b
763	आ वाचो मध्यमरुहदुरण्यु	16.73.a	798	आहमजानि गर्भधमा	25.22.a
764	आ वायो भूष शुचिपा उप न :	7.6.a	799	इच्छन्ति त्वा सोम्यास :	33.12.a
765	आविर्मर्या आवित्तो अग्नि	11.17.a	800	इत इन्द्रो वीर्यमुकृणो	2.12.b
766	आवित्ते द्यावापृथिवी	11.17.b	801	इता मरुतो अश्विना	32.47.b
767	आवित्ति सर्वा ओषधी	13.82.b	802	इति शुश्रुम धीराणां	40.10.b
768	आ विश्वतः प्रत्यञ्चञ्	12.24.a	803	इति शुश्रुम धीराणां	40.13.b
769	आ वो देवास आशिषो	4.6.b	804	इतो जातो विश्वमिदं	28.9.b
770	आ वो देवास ईमहे वामं	4.6.a	805	इदं पितृभ्यो नमो अस्त्वद्य	21.67.a
771	आ वोड्वाची सुमति	8.3.b	806	इदं मे कर्मदं वीर्यं	2.53.a
772	आ वोड्वाची सुमति	32.68.b	807	इदं मे ब्रह्म च	35.34.a
773	आ शासते प्रति	32.78.b	808	इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा	5.20.a
774	आशु : शिशानो वृषभो न	18.33.a	809	इदं हिरण्यं वर्चस्व	33.38.b
775	आ शुक्रमासुरादसु मघभिन्द्राय	22.52.b	810	इदं हविः प्रजननं	21.50.a
776	आशुस्त्रिवृद्धान्तः पञ्चदशो	15.25.a	811	इदं महं तं वलगमुद्वपामि	5.29.a
777	आश्रावयेति स्तोत्रिया :	21.24.a	812	इदं महं तं वलगमुद्वपामि	5.29.b
778	आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च	19.31.c	813	इदं महं तं वलगमुद्वपामि	5.29.c
779	आश्विना अधोरात्रौ	26.2.a	814	इदं महं तं वलगमुद्वपामि	5.29.d
780	आसन्दी रूपश्च राजासन्दी	21.16.a	815	इदं महं तप्तं वार्बहिर्धा यज्ञानि :	5.16.a
781	आसवं देववीतये	27.17.b	816	इदं महं मनुष्यान्तसह रायस्पोषेण	5.49.a
782	आसां प्रजाना मेषां पशूनां	17.47.b	817	इदं महं य एवास्मि स	2.53.c
783	आसिञ्चस्व जठरे मध्व	28.10.b	818	इदं महश्च रक्षोऽभितिष्ठामीदमहश्च	6.21.a
784	आसीदद्विश्वा भुवनानि	4.42.c	819	इदं महश्च रक्षोऽधमं तमो	6.21.b
785	आसीदन्तु बर्हिषि मित्रो	32.15.b	820	इदं मग्ने रिदं मग्नीषोमयो	1.37.a
786	आसीनाय स्वाहा शयानाय	24.8.b	821	इदं महं मनृतात्	1.8.b
787	आसीनासो अरुणीनामुपस्थे	21.63.a	822	इदमापः प्रवहत यत्किं	6.32.a
788	आ सुते सिञ्चत त्रियश्च	32.21.a	823	इदमुत्तरात् स्वस्तस्य श्रोत्रश्च	14.62.a
789	आ सुष्वयन्ती यजते	31.43.a	824	इन्द्र इन्द्रियावतः पत्नीवतो	8.8.b
790	आस्माकोऽसि शुक्रस्ते	4.33.a	825	इन्द्रवो वामुशन्ति हि	7.7.b
791	आस्मानम् मे तर्पयत प्रजां	6.44.b	826	इन्द्रवो वामुशन्ति हि	32.56.b
792	आस्मिन् हव्या जुहोतन	3.1.b	827	इन्द्रुर्दक्षः श्येन ऋतावा	20.23.a
793	आस्मिन् हव्या जुहोतन	13.31.b	828	इन्द्र आसां नेता बृहस्पति	18.40.a
794	आस्य यज्ञस्योदृचः	4.10.b	829	इन्द्रं दुरः कवष्यो	22.25.a
795	आस्य यज्ञस्योदृचः	4.13.b	830	इन्द्रं दैवीर्विशो मरुतो	18.86.a

831	इन्द्रं न त्वा शवसा	32.13.b	866	इन्द्रस्य यस्य सुमखश्च	32.23.b
832	इन्द्रं वाज ज्जापयत	10.16.b	867	इन्द्रस्य युज्यः सखा	6.5.b
833	इन्द्रं विश्वा अवीवृधन्तसमुद्रव्यचसं	13.57.a	868	इन्द्रस्य युज्यः सखा	11.44.c
834	इन्द्रं विश्वा अवीवृधन्तसमुद्रव्यचसं	16.82.a	869	इन्द्रस्य युज्यः सखा	14.35.b
835	इन्द्रं विश्वा अवीवृधन्तसमुद्रव्यचसं	18.61.a	870	इन्द्रस्य युज्यः सखा	21.3.b
836	इन्द्र एकश्च सूर्य एक ज्जजान	19.6.b	871	इन्द्रस्य युज्यः सखा	21.3.d
837	इन्द्र एकादशाक्षरेण त्रिष्टुभ मुदजय	10.42.b	872	इन्द्रस्य योनिरसि सुसस्याः	4.12.b
838	इन्द्रः पश्चादिन्द्रः पुरस्तादिन्द्रो	3.15.a	873	इन्द्रस्य वज्रोऽसि तेन	11.40.b
839	इन्द्रः पृथिव्यै वर्षीयान्	25.50.b	874	इन्द्रस्य वज्रोऽसि मित्रावरुणयोस्त्वा	11.31.a
840	इन्द्रः सुत्रामा वृत्रहा	22.75.b	875	इन्द्रस्य वज्रोऽसि वाजसास्त्वया	10.7.a
841	इन्द्रः सुत्रामा स्ववाँ (२)	22.36.a	876	इन्द्रस्य वार्त्रघ्नमसि त्वयायँ	11.15.b
842	इन्द्रः सुत्रामा हृदयेन	21.82.a	877	इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य	18.41.a
843	इन्द्र गोमन् निहा याहि	28.5.a	878	इन्द्रस्य रूपश्च शतमानमायु	21.90.b
844	इन्द्रघोषस्त्वा वसुभिः पुरस्तात्पातु	5.15.a	879	इन्द्रस्य रूपमृषभो बलाय	21.88.a
845	इन्द्र त्वावर्तयामसि	20.37.b	880	इन्द्रस्य स्यूरसीन्द्रस्य	5.38.a
846	इन्द्र न्देवश्च स्वर्विदम्	30.2.b	881	इन्द्रस्य हव्यैर्जठरम् पृणानः	22.30.b
847	इन्द्र पत्नीर्हविष्मतीर्व्यन्त्वाज्यस्य	30.8.b	882	इन्द्रस्येन्द्रियाय स्वाहा	11.33.b
848	इन्द्र प्रापर्जुषस्व नः	22.14.b	883	इन्द्रस्येन्द्रियेण बलाय	21.94.b
849	इन्द्रपीतस्य प्रजापतिभक्षितस्य	38.27.b	884	इन्द्रस्येन्द्रियेण मरुता मोजसा	11.25.b
850	इन्द्र मरुत्व इह पाहि सोमं यथा	7.35.a	885	इन्द्रस्यौजस्य मखस्य	37.6.a
851	इन्द्रमिद्धरी वहतोऽप्रतिधृष्टशवसम्	8.16.a	886	इन्द्राग्नी अव्यथमानामिष्टकां	15.14.a
852	इन्द्र वाज ज्जयेन्द्राय	10.16.a	887	इन्द्राग्नी आगतश्च सुतं गीर्भि	7.31.a
853	इन्द्रवायू इमे सुता उप	7.7.a	888	इन्द्राग्नी तमपनुदतां योऽस्मान्	2.30.d
854	इन्द्रवायू इमे सुता	32.56.a	889	इन्द्राग्नी ताभिः सर्वाभी	14.23.b
855	इन्द्रवायू बृहस्पतिम्	32.45.a	890	इन्द्राग्नी ताभिः सर्वाभी	20.17.b
856	इन्द्रश्च मरुतश्च	9.39.a	891	इन्द्राग्नी त्वा बृहस्पतिरस्मिन्	13.55.b
857	इन्द्रश्च सम्राड् वरुणश्च राजा	8.18.a	892	इन्द्राग्नी त्वा बृहस्पतिरस्मिन्	16.80.b
858	इन्द्रस्त्वा धूपयतु वरुणस्त्वा	12.61.c	893	इन्द्राग्नी मित्रावरुणादितिश्च स्वः	32.49.a
859	इन्द्रस्य क्रोळोऽदित्यै	27.11.a	894	इन्द्राग्न्योः पक्षतिः सरस्वत्यै	27.8.a
860	इन्द्रस्य त्वा जठरे	2.25.a	895	इन्द्राग्न्योर्भागधेयी स्थ मित्रावरुणयो	6.34.b
861	इन्द्रस्य त्वा भागश्च	1.7.b	896	इन्द्राग्न्योरुज्जिति मनुज्जेषं	2.30.c
862	इन्द्रस्य त्वौजसा सादयामि	14.14.d	897	इन्द्रा बृहस्पतिभ्यां त्वा देवायुवङ्	7.25.d
863	इन्द्रस्य बाहुरसि दक्षिणः	1.40.c	898	इन्द्रानमित्रं पश्चान्मेनमित्रं	3.14.b
864	इन्द्रस्य बाहुरसि दक्षिणो	2.4.b	899	इन्द्राय त्वा देवायुवङ् गृह्णामि	7.25.c
865	इन्द्रस्य भागोसि विष्णोराधिपत्यं	15.27.b	900	इन्द्राय त्वा देवायुवङ् गृह्णामि	7.25.b

901	इन्द्राय त्वाभिमातिघ्न्ये श्येनाय	6.45.b	936	इमं स्तन मूर्जस्वन्तं	19.1.a
902	इन्द्राय त्वाभिमातिघ्न्ये	38.8.b	937	इमं साहस्रं शतधारमुत्सं	14.51.a
903	इन्द्राय त्वा वसुमते	38.8.a	938	इमं यज्ञं नयत देवता	19.11.b
904	इन्द्राय त्वा वसुमते	6.45.a	939	इमं यज्ञमवतामध्वरं न :	29.17.b
905	इन्द्राय स्वाहा बृहस्पतये	24.6.b	940	इम मपां सङ्गमे सूर्यस्य	7.15.b
906	इन्द्राय स्वाहाशाय स्वाहा	11.13.a	941	इम ममु ममुष्य पुत्र	11.10.b
907	इन्द्रायाश्चिभ्याम् पूष्णे	13.73.b	942	इम ममु ममुष्य पुत्र	11.26.b
908	इन्द्रा याहि चित्रभानो	22.72.a	943	इममूर्णायुं वरुणस्य नाभिं	14.52.a
909	इन्द्रा याहि तूतुजान	22.74.a	944	इमा आप : शमु मे	4.2.a
910	इन्द्रा याहि धियेषितो	22.73.a	945	इमा उ त्वा पुरुवसो	32.81.a
911	इन्द्रायेन्दुं सरस्वती	22.42.a	946	इमा गिर आदित्येभ्यो	33.42.a
912	इन्द्रायैन्द्रं सदस्कृतं	21.18.b	947	इमा ते वाजिन्नवमार्जनीमा	31.28.a
913	इन्द्राश्चिना मधुन :	38.6.b	948	इमा नु कं भुवना	27.44.a
914	इन्द्रियावान् मदन्तिम :	6.39.b	949	इमा मगृष्णन् रशना	24.2.a
915	इन्द्रे त्वष्टा यश : श्रियं	22.49.b	950	इमा मे अग्न इष्टका धेनव :	18.2.a
916	इन्द्रेमं प्रतरां नय	18.51.a	951	इमा रुद्राय तवसे कपर्दिने	17.48.a
917	इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभि :	32.25.a	952	इमौ ते पक्षा अजरौ	20.22.a
918	इन्द्रो जिघांसतां मनांसि	3.15.b	953	इमां ते धियं प्र भरे	32.29.a
919	इन्द्रो देवता वरुणो देवता	15.22.d	954	इमां वाचमभि विश्वे गृणन्त	2.35.b
920	इन्द्रो न रोदसी उभे	22.45.b	955	इयक्षमाणा भृगुभि : सजोषा :	18.69.b
921	इन्द्रो विश्वस्य राजति	36.8.a	956	इयत्यग्न आसीर्मखस्य ते	37.5.a
922	इन्द्रो वृत्रमवृणोच्छर्धनीति :	32.26.a	957	इयदस्यायुरस्यायुर्म देहि	11.35.a
923	इन्द्रोऽसि विशौजा रुद्रोऽसि	11.39.b	958	इयन्ते राण् मित्राय	19.41.a
924	इन्द्रो हेतीनां प्रतिधर्ता	16.19.b	959	इय मुपरि मतिस्तस्यै वाङ्	14.64.a
925	इन्द्रौजस्वन्नोजस्वां स्त्वं देवेष्वसि	8.21.d	960	इयति धूममरुषं भरिभ्रदुच्छुक्रेण	13.25.b
926	इन्धानास्त्वा शतं हिमा	3.24.b	961	इयं ते यज्ञिया तनू रपो	4.18.a
927	इमं जीवेभ्य : परिधि	35.50.a	962	इयं वेदि : परो अन्त :	25.64.a
928	इमं तं शुक्रं मधुमन्त	21.34.b	963	इरज्यन्नग्रे प्रथयस्व जन्तुभिरस्मे	13.108.a
929	इमं देवा असपत्नं सुवध्वं	11.10.a	964	इरमदं बृहदुक्थं यजत्रं	12.77.b
930	इमं देवा असपत्नं सुवध्वं	11.26.a	965	इरावती धेनुमती हि भूतं	5.21.a
931	इमं नो देव सवितर्यज्ञं	12.8.a	966	इष ऊर्जे पवतेऽद्भ्य ओषधीभ्य :	7.23.b
932	इमं मा हिंसी द्विपादम्	14.49.a	967	इषमूर्जमन्या वक्षत्सग्धिं	30.16.b
933	इमं मा हिंसी रेकशफं	14.50.a	968	इषमूर्जमभि सवसानौ	13.58.b
934	इमं मे वरुण शुधी	23.1.a	969	इष मूर्ज मह मित	13.104.a
935	इमं सजाता अनु वीरयध्वमिन्द्रं	18.38.b	970	इषश्चोर्जश्च शारदा	15.16.i

971	इषिरो विश्वव्यचा वातो	20.11.a	1006	ईदृङ् चान्यादृङ् च सदृङ्	18.81.a
972	इषुधि : सङ्का : पृतनाश्च	31.18.b	1007	ईर्मान्तास : सिलिकमध्यमास :	31.33.a
973	इषे त्वोर्जे त्वा	1.1. a	1008	ईशानमस्य जगत :	29.40.b
974	इषे त्वोर्जे त्वा रय्यै	15.24.b	1009	ईशानाय परस्वत आलभते	26.32.a
975	इषे पिन्वस्वोर्जे पिन्वस्व	38.14.a	1010	ईशायै मन्युश् राजानं	23.56.b
976	इषे राये रमस्व सहसे	14.37.a	1011	ईशा वास्यमिदश्	40.1.a
977	इष्कर्तारमध्वरस्य प्रचेतसं	13.109.a	1012	ईशे रिपुरघशश्च :	3.40.b
978	इष्कृतिर्नाम वो माताथो	13.84.a	1013	ईळितो देवै हरिवां (२)	22.23.a
979	इष्णन्निषाणामुं म इषाण	35.22.b	1014	उक्ता : सञ्चरा एता	26.19.a
980	इष्टं वीत मभिगूतं वषट्कृतं	27.41.b	1015	उक्ता : सञ्चरा एता	26.21.a
981	इष्टो अग्निराहुत : पिपतुं	20.27.a	1016	उक्ता : सञ्चरा एता :	26.23.a
982	इष्टो यज्ञो भृगुभिराशीर्दा	20.26.a	1017	उक्थेभिर्वृत्रहन्तमा या	32.76.a
983	इह पुष्टिं पुष्टिपति र्धात्वह	3.13.a	1018	अख्यस्य केतुं प्रथमं	15.1.b
984	इह रतिरिह रमध्वमिह	9.34.a	1019	उक्षा वय : ककुच्छन्द	15.11.b
985	इह रन्तिरिह रमतामिह	24.25.b	1020	उक्षा समुद्रो अरुण : सुपर्ण :	18.60.a
986	इहेहैषां कृणुहि भोजनानि	11.45.b	1021	उखां कृणोतु शक्त्या	12.58.a
987	इहेहैषां कृणुहि भोजनानि	21.5.d	1022	उग्रं लोहितेन मित्रश् सौव्रत्येन	39.8.a
988	इहेहैषां कृणुहि भोजनानि	25.40.b	1023	उग्रं वचो अपावधीत्त्वेषं	5.12.b
989	इहैव रातय : सन्तु	38.13.b	1024	उग्रं वचो अपावधीत्त्वेषं	5.12.d
990	इहैव स्तेतो मापगात	3.29.a	1025	उग्रं वचो अपावधीत्त्वेषं	5.12.f
991	इहैवाग्ने अधि धारया	29.4.a	1026	उग्रश्च भीमश्च ध्वान्तश्च	39.6.a
992	इहैवायमितरो जातवेदा	35.52.b	1027	उग्रा व : सन्तु बाहवो	18.46.b
993	इळ एहादित एहि काम्य	3.35.a	1028	उग्रा विघनिना मृध	32.61.a
994	इळ एहादित एहि	38.2.a	1029	उच्छुष्मा ओषधीनां	13.83.a
995	इळस्पदे समिध्यसे स	16.51.b	1030	उच्छ्रयस्व वनस्पत ऊर्ध्वो	4.13.a
996	इळाभिरग्निरीड्य : सोमो	23.15.a	1031	उत नोऽहिर्बुध्न्य :	33.41.a
997	इळाभिरश्विना इषश्	22.43.b	1032	उत श्रवसा पृथिवीश्	38.17.b
998	इळाभि र्भक्षानाप्नोति	21.29.a	1033	उत स्मास्य द्रवतस्तुरण्यत :	10.21.a
999	इळामग्ने पुरुदश्सश् सनि	13.52.a	1034	उत्क्रमोऽस्युत्क्रमाय	16.15.b
1000	इळायास्त्वा पदे वयं	33.9.a	1035	उत्क्राममहते सौभगायास्मादास्थानाद्	12.21.a
1001	इळायास्पदमसि घृतवत्	4.29.b	1036	उत्तमेन पविनोर्जस्वन्तं	6.43.c
1002	इळोपहूता वसुभि : सजोषा	31.8.b	1037	उतामृतत्वस्येशानो यदन्ने	35.2.b
1003	ईक्षमाणाय स्वाहेक्षिताय	24.12.a	1038	उतानायामव भरा चिकित्वा	33.8.a
1004	ईड्यश्चासि वन्द्यश्च	31.3.a	1039	उत्तिष्ठन्नोजसा सह पीत्वी	8.21.a
1005	ईदृक्षास एतादृक्षास ऊ षु ण :	18.84.a	1040	उत्तिष्ठ ब्रह्मणस्पते	33.44.a

1041	उत्थाय बृहती भवोदु	12.66.a	1076	उदेषां बाहू अतिरमुद्वर्चो	12.83.a
1042	उत्पुषो विप्रुषः संजुहोमि	2.38.a	1077	उन्नत ऋषभो वामनस्त	26.11.a
1043	उत्सकथ्या अव गुदं	25.23.a	1078	उप ज्मन्नुप वेतसेऽवतर	18.7.a
1044	उत्सग् जुषस्व शतधार	19.1.b	1079	उप त्वाग्ने दिवेदिवे दोषावस्तर्धिया	3.30.a
1045	उत्सादेभ्यः कुब्जं प्रमुदे	34.10.a	1080	उप त्वाग्ने हविष्मती	3.4.a
1046	उतेव मे वरुणश्छन्त्स्यर्वन्यत्रा	31.27.b	1081	उप नः सूनवो गिरः	32.77.a
1047	उतैनङ् गोपा अदृश्रन्नदृश्रनुदहार्यः	17.7.b	1082	उप प्र यन्तु मरुतः	33.44.b
1048	उतो न उत्पुपूर्या उक्थेषु	16.65.b	1083	उपप्रयन्तो अध्वरं मन्त्रं	3.17.a
1049	उदक्रमीद् द्रविणोदा वाज्यर्वाकः	12.22.a	1084	उपप्रागाच्छसनं वाज्यर्वा	31.35.a
1050	उदग्ने तिष्ठ प्रत्यातनुष्व	14.12.a	1085	उप प्रागात्परमं यत्सधस्थ	31.36.a
1051	उदस्था ममृता - अनु	2.58.b	1086	उप प्रागात्सुमन्मेऽधायि	27.34.a
1052	उद्ग्राभं च निग्राभं	18.64.a	1087	उप ब्रह्माणि वाधतः	22.73.b
1053	उद्विषस्तभानान्तरिक्षं पृण	5.34.b	1088	उप ब्रह्मा शृणवच्छस्यमानं	19.4.b
1054	उद्धर्षय मधवन्नायुधान्युत्सत्त्वनां	18.42.a	1089	उप यज्ञश्च हविश्च	18.10.b
1055	उद् बुध्यस्वाग्ने प्रतिजागृहि	16.76.a	1090	उपयामगृहीतोऽसि तपसे	7.30.f
1056	उद् बुध्यस्वाग्ने प्रतिजागृहि	20.31.a	1091	उपयामगृहीतोऽसिध्रुवोऽसि ध्रुवक्षिति	7.27.a
1057	उद्वयं तमसस्परि स्वः	22.6.a	1092	उपयामगृहीतोऽसि नभसे	7.30.c
1058	उद्वयं तमसस्परि स्वः	29.10.a	1093	उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये	25.2.a
1059	उद्वयं तमसस्परि स्वः	35.47.a	1094	उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये	25.4.a
1060	उद्वयं तमसस्परि स्वः	38.24.a	1095	उपयामगृहीतोऽसि बृहस्पतिसुतस्य	8.8.a
1061	उद् वृत्रहन् वाजिनां	18.42.b	1096	उपयामगृहीतोऽसि बृहस्पतये	28.4.c
1062	उदानाय मे वर्चोदा वर्चसे	9.1.b	1097	उपयामगृहीतोऽसि मधवे	7.30.a
1063	उदानो यज्ञेन कल्पताश्च	24.46.b	1098	उपयामगृहीतोऽसि मरुता	7.37.a
1064	उदायुषा स्वायुषो तर्जन्यस्य	2.58.a	1099	उपयामगृहीतोऽसि मर्काय	7.15.c
1065	उदायुषा स्वायुषोदस्था	4.40.b	1100	उपयामगृहीतोऽसि महेन्द्राय त्वैष	7.39.c
1066	उदीचीं मारोहा नुष्टुप्	11.21.a	1101	उपयामगृहीतोऽसि महेन्द्राय	7.40.c
1067	उदीरता मवर उत्परास	21.51.a	1102	उपयामगृहीतोऽसि मित्रावरुणाभ्यां	7.8.c
1068	उदु तिष्ठ स्वध्वरावा	12.41.a	1103	उपयामगृहीतोऽसि वायव इन्द्रवायुभ्या	7.7.c
1069	उदुत्तमं वरुण पाशमस्मदवाधमं	13.13.a	1104	उपयामगृहीतोऽसिविश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्य	7.33.c
1070	उदु त्वं जातवेदसं	8.23.a	1105	उपयामगृहीतोऽसिविश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्य	7.34.c
1071	उदु त्वं जातवेदसं देवं	9.6.a	1106	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय	28.6.c
1072	उदु त्वं जातवेदसं	32.31.a	1107	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय	28.7.c
1073	उदु त्वा विश्वे देवा	13.32.a	1108	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय	28.8.c
1074	उदु त्वा विश्वे देवा	18.53.a	1109	उपयामगृहीतोऽसि वैश्वानराय	28.9.c
1075	उदेनमुत्तरां नयाग्ने	18.50.a	1110	उपयामगृहीतोऽसि शण्डाय	7.11.c

1111	उपयामगृहीतोऽसि शुक्राय	7.30.b	1146	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा विश्वकर्मण	8.27.c
1112	उपयामगृहीतोऽसि सहसे	7.30.e	1147	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा विश्वकर्मण	8.28.c
1113	उपयामगृहीतोऽसि सावित्रोऽसि	8.6.a	1148	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वौजस	8.21.c
1114	उपयामगृहीतोऽसि सुशर्मासि	8.7.a	1149	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा षोळशिन	8.14.c
1115	उपयामगृहीतोऽसि सूर्याय त्वा	8.22.c	1150	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा षोळशिन	8.15.c
1116	उपयामगृहीतोऽसि सूर्याय त्वा	8.23.c	1151	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा षोळशिन	8.16.c
1117	उपयामगृहीतोऽसि सूर्याय त्वा	8.24.c	1152	उपयामगृहीतोऽसीषे त्वोपयाम	7.30.d
1118	उपयामगृहीतोऽसि हरिरसि	8.12.a	1153	उप श्वासय पृथिवीमुत	31.23.a
1119	उपयामगृहीतोऽस्य५ हसस्पतये	7.30.g	1154	उपलान्प्लीहा वल्मीकान्क्लोमभिग्लौभि	27.12.b
1120	उपयामगृहीतोऽस्यग्रये त्वा गायत्र	8.29.a	1155	उपसृजन्धरुणम् मात्रे धरुणो मातरं	9.34.b
1121	उपयामगृहीतोऽस्यग्रये त्वा वर्चस	8.19.c	1156	उपस्तिरस्तु सोऽस्माकं यो	13.100.b
1122	उपयामगृहीतोऽस्यग्रये त्वा वर्चस	8.20.c	1157	उपस्थाय प्रथमजा	35.30.b
1123	उपयामगृहीतोऽस्यग्रीन्द्राभ्या न्तवैष ते	7.32.c	1158	उपहूत उपहूतस्य	22.20.b
1124	उपयामगृहीतोऽस्यन्तर्यच्छ	7.4.a	1159	उपहूता इह गाव उपहूता	3.50.b
1125	उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्या	22.18.a	1160	उपहूता : पितर : सोम्यासो	21.56.a
1126	उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्या न्त्वा	11.45.c	1161	उपहूता पृथिवी मातोप	2.16.a
1127	उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्या न्त्वा	21.5.e	1162	उपहूतो द्यौष्पितोप मां	2.17.a
1128	उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्या न्तवैष	7.10.c	1163	उपा५शुश्च मेऽन्तर्यामिश्च	19.31.b
1129	उपयामगृहीतोऽस्याग्रयणोऽसि	7.21.a	1164	उपा५शोर्वीर्येण जुहोमि	11.4.a
1130	उपयामगृहीतोऽस्याश्विनं तेज :	21.7.a	1165	उपावसृज त्मन्या	31.47.a
1131	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राग्निभ्या न्तवैष ते	7.31.c	1166	उपावीरस्युप देवान् दैवी विंश :	6.8.a
1132	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा	28.10.c	1167	उपास्मै गायता नर :	32.62.a
1133	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा	28.11.c	1168	उपो ते अन्धो मद्यमयामि यस्य	7.6.b
1134	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा	28.5.c	1169	उपोपेन्नु मघवन् भूय इन्नु ते	3.42.b
1135	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा जुष्ट्	10.2.b	1170	उपोपेन्नु मघवन् भूय इन्नु	8.1.b
1136	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा जुष्ट्	10.3.b	1171	उभा कर्णा हिरण्यया	32.19.b
1137	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा जुष्ट्	10.3.d	1172	उभा कर्णा हिरण्यया	32.71.b
1138	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा जुष्ट्	10.4.c	1173	उभा दातारा इषा५ रयीणामुभा	3.19.b
1139	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा जुष्ट्	10.5.c	1174	उभा नासत्या रुद्रो	32.48.b
1140	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा बृहद्वते	7.24.a	1175	उभा पिबतमश्विनोभा न :	33.22.a
1141	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा मरुत्वत	7.35.c	1176	उभाभ्या न्देव सवित :	21.45.a
1142	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा मरुत्वत	7.38.c	1177	उभाभ्या मुत ते नमो	17.14.b
1143	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा मरुत्वत	7.36.c	1178	उभा वामिन्द्राग्नी आहुवध्या	3.19.a
1144	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा विमृध	8.25.c	1179	उभा हि हस्ता वसुना पृणस्वा	5.25.b
1145	उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा विश्वकर्मण	8.26.c	1180	उभे सुश्चन्द्र सर्पिषो	16.65.a

1181	उरु यन्तासि वरुथः	5.44.c	1216	उष्णिहा च्छन्द इन्द्रियं	23.14.b
1182	उरुः हि राजा वरुणश्चकार	9.23.b	1217	उष्णिहा च्छन्दसेन्द्रियं	30.36.b
1183	उरुविष्णो विक्रमस्वोरुक्षयाय	2.51.a	1218	उक्षा एत न्धूर्वाहौ युज्येथामनश्रू	4.45.a
1184	उरुविष्णो विक्रमस्वोरुक्षयाय	5.47.a	1219	ऊरू अरत्नी जानुनी	21.99.b
1185	उरुविष्णो विक्रमस्वोरुक्षयाय	5.51.a	1220	ऊरू तदस्य यद् वैश्य :	35.11.b
1186	उरुव्यचसो धाम्ना	29.16.b	1221	ऊर्क्च मे सूनृता च	19.21.a
1187	उरुष्य रायोवेषो यजस्व	7.4.b	1222	ऊर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्ज	4.11.b
1188	उरो रन्तरिक्षा त्सजू	6.14.a	1223	ऊर्गस्यूर्जम् मयि धेह्यक्षितिरसि	2.26.b
1189	उरोर्वरीयो वरुणस्ते कृणोतु	18.49.b	1224	ऊर्गस्यूर्जं मयि धेहीन्द्रस्य	11.35.b
1190	उर्वन्तरिक्ष मन्वेमि	1.10.b	1225	ऊर्जं बिभ्रद्व : सुमना : सुमेधा	3.49.a
1191	उर्वन्तरिक्षमन्वेमि	38.5.c	1226	ऊर्जं वहन्ती रमृतङ् घृतं	2.60.a
1192	उर्वन्तरिक्षं वीहि स्वस्तिगव्यूति	12.15.b	1227	ऊर्जं स्योर्जं वो भक्षीय	3.28.a
1193	उर्वशी च पूर्वचित्तिश्चाप्सरसा	16.39.b	1228	ऊर्जस्वती चासि	1.44.c
1194	उर्वश्यस्यायुरसि पुरुरवा	5.2.b	1229	ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमानास्मान्त्सीते	13.71.b
1195	उर्वारुकमिव बन्धनादितो	3.69.b	1230	ऊर्जे त्वा वृष्ट्यै त्वा	19.41.b
1196	उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय	3.68.b	1231	ऊर्जो नपाज्जातवेद :	13.107.a
1197	उलूखले मुसले यच्च शूर्प	2.37.b	1232	ऊर्जो नपातः स	29.48.a
1198	उशतीरिव मातर :	12.52.b	1233	ऊर्णम्रदसं त्वा स्तृणामि	2.2.b
1199	उशतीरिव मातर :	36.15.b	1234	ऊर्णं म्रदसं त्वा स्तृणामि	2.7.a
1200	उशन्तस्त्वा नि धीमह्युशन्त :	21.70.a	1235	ऊर्मिर्द्रप्सो अपामसि विश्वकर्मा	15.5.b
1201	उशन्नुशत आ वह	21.70.b	1236	ऊर्ध्व ऊ षु ण ऊतये	12.42.a
1202	उशन्नुशन्तः स्योन :	4.38.b	1237	ऊर्ध्वमेन मुच्छ्रयताद्	25.29.a
1203	उशिक् त्वं देव सोमाग्रे :	8.32.a	1238	ऊर्ध्वा अस्य समिधो	29.11.a
1204	उशिक्पावको अरति : सुमेधा	13.25.a	1239	ऊर्ध्वा मारोह पङ्क्तिस्त्वावतु	11.22.a
1205	उशिगसि कविरङ्गारिरसि	5.40.a	1240	ऊर्ध्वमेना मुच्छ्रापय	25.28.a
1206	उशिजा वसुभ्यो वसूज्जिन्व	16.11.a	1241	ऊर्ध्वा यस्यामतिर्भा अदिद्युतत्सवीमनि	4.34.b
1207	उषसस्ते कल्पन्तामहोरात्रास्ते	29.49.b	1242	ऊर्ध्वायै दिशे स्वाहार्वाच्यै	24.34.c
1208	उषस्तच्चित्रमा भरास्मभ्यं	33.27.a	1243	ऊर्ध्वो अध्वरं दिवि देवेषु	6.36.b
1209	उष्ट्रं न्ते शुगृच्छतु यं	14.52.d	1244	ऊर्ध्वो अध्वरं दिवि	37.18.e
1210	उष्ट्रमारण्यमनु ते दिशामि	14.52.c	1245	ऊर्ध्वो भव प्रतिविध्या	14.13.a
1211	उषासानक्तमश्विना दिवेन्द्रः	22.46.a	1246	ऊर्ध्वो वाजस्य सनिता	12.42.b
1212	उषासानक्ता बृहती बृहन्तं	22.26.a	1247	ऊष्मण्यापिधाना चरूणामङ्का :	27.40.b
1213	उषासा वाः सुहिरण्ये	31.6.b	1248	ऋक्षो जतू : सुषिलीका	26.40.b
1214	उषे यद्वा सुपेशसा	23.18.a	1249	ऋक्सामयो : शिल्पे स्थस्ते	4.10.a
1215	उष्णिहं च्छन्द इन्द्रियं	30.25.b	1250	ऋक्सामाभ्याः सन्तरन्तो	4.1.b

1251	ऋचं वाचं प्र पद्ये	36.1.a	1286	ऋषयस्त्वा प्रथमजा देवेषु	16.18.a
1252	ऋचा स्तोमश्च समर्धय	12.8.b	1287	ऋषयस्त्वा प्रथमजा देवेषु	16.21.a
1253	ऋचे त्वा रुचे त्वा	14.41.a	1288	ऋषयस्त्वा प्रथमजा देवेषु	16.24.a
1254	ऋचेमं यज्ञं नो नय	20.33.b	1289	ऋषयस्त्वा प्रथमजा देवेषु	16.27.a
1255	ऋजवे त्वा साधवे	37.10.a	1290	ऋषयस्त्वा प्रथमजा देवेषु	16.30.a
1256	ऋतञ्च मेऽमृतञ्च	19.22.a	1291	ऋष्याः सतीः कवषः	31.5.b
1257	ऋतश्च सत्य मृतश्च सत्य	12.47.c	1292	ऋषीणां च स्तुतीरूप यज्ञं च	8.16.b
1258	ऋतजिञ्च सत्यजिञ्च	18.82.a	1293	एकया च दशभिश्च	29.28.a
1259	ऋतधामासि स्वर्ज्योतिः	5.41.a	1294	एकयास्तुवत प्रजा अधीयन्त	15.32.a
1260	ऋतमृतवादिभ्यो नमो दिवे	5.11.b	1295	एकविंशत्यास्तुवतैकशफाः	15.34.b
1261	ऋतये स्तेनहृदयं वैरहत्याय	34.13.a	1296	एकविंशस्त्वा स्तोमः	16.26.a
1262	ऋतवस्त ऋतुथा	25.42.a	1297	एकपदीं द्विपदीन् त्रिपदीं चतुष्पदी	9.29.b
1263	ऋतव स्थ ऋतावृध	18.4.a	1298	एकस्मै स्वाहा द्वाभ्याश्च	24.47.a
1264	ऋतश्च सत्यश्च	18.83.a	1299	एका च मे तिस्रश्च मे	19.36.a
1265	ऋतस्य तन्तुं विततं	35.31.b	1300	एजतु दशमास्यो गर्भो	9.27.a
1266	ऋतस्य त्वा देवहविः पाशेन	6.9.b	1301	एण्यहो मण्डूको मूषिका	26.40.a
1267	ऋतस्य पथा प्रेत	9.10.b	1302	एतं जानाथ परमे व्योमन्देवाः	20.30.a
1268	ऋतावानं महिषं विश्वदर्शतमग्निश्च	13.110.a	1303	एतश्च सधस्य परि ते	20.29.a
1269	ऋतावानं वैश्वानर मृतस्य	28.6.a	1304	एतश्च स्तोत रनेन पथा	25.7.b
1270	ऋताषाळृतधामाग्निर्गन्धर्वः	20.8.a	1305	एतत्तदग्रे अनृणो भवाम्यहतौ	21.10.b
1271	ऋतुथेन्द्रो वनस्पतिः	22.50.a	1306	एतत् ते देव सवितर्यज्ञं	2.28.a
1272	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.74.c	1307	एतत्त्वं देव सोम देवो	5.48.b
1273	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.72.b	1308	एतत्त्वात्र प्रतिमन्वानो	25.54.b
1274	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.73.b	1309	एतदन्नमत्त देवा एतदन्नमद्भि	25.9.b
1275	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.73.d	1310	एतद् ब्रह्मन्नुप वह्नामसि	25.53.b
1276	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.73.f	1311	एतद्वाः पितरो वासो	2.57.d
1277	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.75.c	1312	एता अर्षन्ति हृद्यात्समुद्रा	19.7.a
1278	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.76.b	1313	एता उ वः सुभगा	31.5.a
1279	ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानश्च	21.76.d	1314	एता ऐन्द्राग्ना द्विरूपा	26.12.a
1280	ऋद्धाः कर्मण्या अनपायिनो	2.43.a	1315	एता ते अच्ये नामानि	9.33.b
1281	ऋधगया ऋधगुताशमिष्ठाः	9.20.b	1316	एता मे अग्र इष्टका धेनवः	18.3.b
1282	ऋध्यामा त ओहैः	18.77.b	1317	एतावद्रूपं यज्ञस्य	21.31.a
1283	ऋध्यामा त ओहैः	16.66.b	1318	एतावानस्य महिमातो	35.3.a
1284	ऋभूणां भागोऽसि विश्वेषां	15.31.b	1319	एते अर्षन्त्यूर्मयो घृतस्य	19.7.d
1285	ऋषभश्च मे वेहञ्च	19.39.b	1320	एतेन रुद्रावसेन परो	3.70.a

1321	एते व : सोमक्रयणा	4.39.b	1356	एषा यासीष्ट तन्वे	33.36.b
1322	एदं बर्हिर्निषीदत	7.34.b	1357	एषा व : सा सत्या	10.17.a
1323	एदमगन्म देवयजनं पृथिव्या	4.1.a	1358	एषो ह देव : प्रदिशोऽनु	35.26.a
1324	एधोऽस्येधिषीमहि समिदसि	22.7.c	1359	एष्टा राय : प्रेषे भगाय	5.11.a
1325	एधोऽस्येधिषीमहि समिदसि	38.24.c	1360	ऐन्द्र : प्राणो अङ्गे अङ्गे	6.26.b
1326	एना वो अग्निं नमसोर्जो	16.54.a	1361	ऐन्द्रमसि वैश्वदेवमसि	5.38.b
1327	एभिर्नो अर्कैर्भवा नो	16.68.a	1362	ऐन्द्राग्रश्च मे महावैश्वदेवश्च	19.32.b
1328	एमेनमवृधन्नमृता अमर्त्यं	32.60.b	1363	ऐन्द्रोऽरुणो मारुत : कल्माष	31.50.b
1329	एवं त्वयि नान्यथेतो	40.2.b	1364	ऐळेनौषधीभि रोषधी	16.12.a
1330	एवमिमं यजमानं दैवीश्च	18.86.b	1365	ओजश्च मे सहश्च	19.15.a
1331	एवश्छन्दो वरिवश्छन्द :	16.4.a	1366	ओजस्वती स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.b
1332	एवश्छन्दो वरिवश्छन्दो	16.8.a	1367	ओजसे त्वा	7.37.b
1333	एवा नो दूर्वे प्रतनु	14.20.b	1368	ओजस्वानहं मनुष्येषु भूयासम्	8.21.e
1334	एवेदिन्द्रं वृषणं वज्रबाहुं	22.39.a	1369	ओजिष्ठेभि नृपतिर्वज्रबाहु :	22.33.b
1335	एष च्छाग : पुरो	27.30.a	1370	ओजो न जूति ऋषभो	23.55.b
1336	एष ते गायत्रो भाग इति	4.32.a	1371	ओ(३)म् क्रतो स्मर	40.17.b
1337	एष ते जागतो भाग इति	4.32.b	1372	ओमासश्चर्षणीघृतो विश्वे देवास	7.33.a
1338	एष ते निरुक्ते भागस्तं	11.1.a	1373	ओषधय : प्रतिगृष्णीत	12.49.a
1339	एष ते यज्ञो यज्ञपते	9.22.b	1374	ओषधय : प्रतिमोदध्व	12.48.a
1340	एष ते योनिं क्रतायुभ्या	7.9.c	1375	ओषधय : सँवदन्ते सोमेन	13.98.a
1341	एष ते योनि : प्रजा : पाह्यपमृष्टो	7.17.a	1376	ओषधी : प्रति गृष्णीत	13.78.a
1342	एष ते योनिर्मोदाय	21.7.b	1377	ओषधी : प्राचुच्यवुर्यत्किं	13.85.b
1343	एष ते योनिरश्विभ्या न्त्वा	22.18.b	1378	ओषधी रिति मातरस्तद्वो	13.79.a
1344	एष ते योनिर्वीरताम् पाह्यपमृष्ट :	7.12.a	1379	ओषधे त्रायस्व स्वधिते	5.54.a
1345	एष ते योनिर्वैश्वानराय	7.27.b	1380	ओषधे त्रायस्व स्वधिते	6.20.a
1346	एष ते योनिस्तेजसे त्वा	21.5.f	1381	ओषध्यास्ते मूलं मा	1.41.b
1347	एष ते रुद्र भाग आबुस्ते	3.65.b	1382	औक्षन्वृतैरस्तृणन् बर्हिस्मा	32.7.b
1348	एष ते रुद्र भाग : सह	3.65.a	1383	क ईमा स्कन्दमर्षति क	25.57.b
1349	एष व : कुरवो राजैष	11.11.a	1384	क उ ते शमिता	25.41.b
1350	एष व : कुरवो राजैष	11.27.a	1385	ककुन्मान् वाजसास्तेनायं	10.8.b
1351	एष व स्तोमो मरुत	33.36.a	1386	ककुप् छन्द इहेन्द्रियं	23.22.b
1352	एषस्य राय्यो वृषा पङ्क्ति	25.15.a	1387	ककुप् छन्दस्त्रिककुप् छन्द :	16.5.b
1353	एष स्य वाजी क्षिपणिं	10.20.a	1388	ककुभं छन्द इहेन्द्रियं	30.33.b
1354	एषा ते अग्ने समित्तया	2.27.a	1389	ककुभा च्छन्दसेन्द्रियं यश	30.44.b
1355	एषा ते शुक्र तनू रेतद्वर्च	4.23.a	1390	ककुहश् रूपं वृषभस्य रोचते	8.31.a

1391	कक्षीवन्तं य औशिजः	3.36.b	1426	कश्यपस्य त्र्यायुषं जमदग्नेस्त्यायुषम्	3.74.a
1392	कः सूर्यस्य वेद बृहतो	25.61.b	1427	कस्त्वा छ्यति कस्त्वा	25.41.a
1393	कः स्विदेकाकी चरति	25.10.a	1428	कस्त्वा युनक्ति स त्वा	1.9.a
1394	कः स्विदेकाकी चरति	25.47.a	1429	कस्त्वा विमुञ्चति स त्वा	2.41.a
1395	कश्चिद् गर्भम् प्रथमं	18.29.b	1430	कस्त्वा सत्यो मदानां	29.45.a
1396	कत्यस्य विष्ठाः कत्यक्षराणि	25.59.a	1431	कस्त्वा सत्यो मदानां	36.5.a
1397	कदा चन प्रयुच्छस्युभे निपासि	8.2.a	1432	का ईमरे पिशङ्गिला	25.57.a
1398	कदा चन स्तरीरसि नेन्द्र	3.42.a	1433	काण्डात्काण्डात्प्ररोहन्ती	14.20.a
1399	कदा चन स्तरीरसि	8.1.a	1434	कामङ् कामदुधे धुक्च	13.73.a
1400	कन्या इव वहतुमेतवा	19.10.a	1435	कामश्च मे सौमनसश्च	19.20.b
1401	कपोत उलूकः शशस्ते	26.42.b	1436	कामो दाता कामः प्रतिग्रहीता	9.14.b
1402	कया त्वन्न ऊत्याभि	36.7.a	1437	काय स्वाहा कस्मै	24.26.a
1403	कया नश्चित्र आ	29.44.a	1438	कार्षिरसि समुद्रस्य त्वा	6.41.a
1404	कया नश्चित्र आ भुवदूती	36.4.a	1439	काव्ययोराजानेषु क्रत्वा	32.72.a
1405	कया श्चिष्ठया वृता	29.44.b	1440	कास्विदासीत् पूर्वचित्तिः	25.12.a
1406	कया श्चिष्ठया वृता	36.4.b	1441	का स्विदासीत् पिलिप्पिला	25.12.b
1407	कया स्तोतृभ्य आ	36.7.b	1442	कास्वि दासीत् पूर्वचित्तिः	25.55.a
1408	करतां नः सुराधसः	32.46.b	1443	का स्विदासीत् पिलिप्पिला	25.55.b
1409	करम्भेण सजोषसः	3.52.b	1444	किश् स्वित्सूर्यसमं ज्योतिः	25.49.a
1410	कर्णाभ्यां श्रोत्रं श्रोत्राभ्यां	27.4.a	1445	किश् स्वित्पृथिव्यै वर्षीयः	25.49.b
1411	कर्मणे ज्याकारं दिष्टाय	34.7.b	1446	किश् स्विद् धिमस्य	25.10.b
1412	कर्मणे वाँ वेषाय	1.9.b	1447	किश् स्विद् धिमस्य	25.47.b
1413	कलविङ्को लोहिताहिः	26.35.b	1448	किश्स्विदासी दधिष्ठान	18.18.a
1414	कल्पन्तां ते दिशस्तुभ्यमापः	35.42.a	1449	किश्स्विद्वनं क उ स	18.20.a
1415	कल्पेतां द्यावापृथिवी	14.26.b	1450	कीलालपे सोमपृष्ठाय वेधसे	22.63.b
1416	कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्तामाप	15.5.d	1451	कीलालमश्विभ्यां मधु	22.50.b
1417	कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्तामाप	15.16.f	1452	कीलालाय सुराकारं भद्राय	34.11.b
1418	कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्तामाप	15.16.j	1453	कुक्कुटोडसि मधुजिह्व	1.24.a
1419	कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्तामाप	15.31.d	1454	कुतस्त्वमिन्द्र माहिनः	32.27.a
1420	कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्तामाप	16.79.b	1455	कुम्भीभ्यामम्भृणौ सुते	21.27.b
1421	कवण्यो न व्यचस्वती	22.45.a	1456	कुम्भो वनिष्ठुर्जनिता	21.84.a
1422	कविर्मनीषी परिभूः	40.8.b	1457	कुयवञ्च मेडक्षितञ्च	19.23.c
1423	कविश् सम्राजमतिथि जनानामासन्ना	7.26.b	1458	कुर्वन्नेवेह कर्माणि	40.2.a
1424	कविश् सम्राजमतिथि	32.8.b	1459	कुलायिनी घृतवती पुरन्धिः	15.2.a
1425	कवी देवौ प्रचेतसा इन्द्राय	30.7.b	1460	कुलीका देवजामिभ्योऽग्नये	26.28.b

1461	कुविदङ्ग यवमन्तो यवञ्	11.45.a	1496	क्षत्रमग्ने सुयममस्तु तुभ्यमुपसत्ता	29.4.b
1462	कुविदङ्ग यवमन्तो यवञ्	21.5.c	1497	क्षत्रस्य त्वा परस्पाय	38.19.a
1463	कुविदङ्ग यवमन्तो यवञ्	25.40.a	1498	क्षत्रस्य नाभिरसि	21.93.a
1464	कूजते स्वाहा प्रबुद्धाय	24.9.a	1499	क्षत्रस्योल्बमसि क्षत्रस्य	11.15.a
1465	कूप्याभ्यः स्वाहा सूद्याभ्यः	24.35.b	1500	क्षत्रेणाग्ने स्वायुः सः रभस्व	29.5.a
1466	कृणुतं नः स्विष्टिम्	29.18.b	1501	क्षपो राजन्नुत त्मनाग्ने	16.59.a
1467	कृणुष्व पाजः प्रसितिं	14.9.a	1502	क्षिणोमि ब्रह्मणा मित्रानुन्नयामि	12.83.b
1468	कृत्वाय सा मही मुखां	12.60.a	1503	क्षुधे यो गाँ विकृन्तन्तं	34.18.b
1469	कृषिश्च मे वृष्टिश्च	19.21.c	1504	क्षेमाय वः शान्त्यै प्रपद्ये	3.51.b
1470	कृष्टपच्याश्च मेऽकृष्टपच्याश्च	19.26.b	1505	खड्गो वैश्वदेवः श्वा	26.44.a
1471	कृष्णग्रीवः शितिकक्षो	26.8.a	1506	गच्छामित्रान्प्रपद्यस्व मामीषां	18.45.b
1472	कृष्णग्रीवा आग्नेयाः	26.10.a	1507	गणश्रिये स्वाहा गणपतये	24.42.b
1473	कृष्णग्रीवा आग्नेया बभ्रवः	26.13.a	1508	गणानां नत्वा गणपतिः हवामहे	25.21.a
1474	कृष्णग्रीवा आग्नेया बभ्रवः	26.18.a	1509	गन्तासि सुन्वतो गृहम्	29.29.b
1475	कृष्णाञ्जि रत्पाञ्जि	26.8.b	1510	गन्धर्वस्त्वा विश्वावसुः	2.3.b
1476	कृष्णा बभ्रुनीकाशाः	26.22.b	1511	गन्धर्वो अस्य रशनाम	31.25.b
1477	कृष्णा भौमा धूम्रा	26.14.a	1512	गन्धस्ते सोममवतु	22.12.b
1478	कृष्णा वारुणाः पृश्नयो	26.19.b	1513	गयस्फानः प्रतरणः सुवीरोऽवीरहा	4.49.b
1479	कृष्णोस्याखरेष्ठोऽग्नये त्वा	2.1.a	1514	गर्भाः पञ्चविंश ओजस्त्रिणवः	15.26.a
1480	केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो	31.12.a	1515	गर्भे सञ्जायसे पुनः	13.37.b
1481	केशा न शीर्षन्यशसे श्रियै	21.89.b	1516	गर्भो अस्योषधीनां गर्भो	13.38.a
1482	केष्वन्तः पुरुष आविवेश	25.53.a	1517	गर्भो जरायुणावृत उल्बञ्	21.74.b
1483	को अस्य वेद भुवनस्य	25.61.a	1518	गर्भो देवानाम् पिता	37.14.a
1484	कोऽदात्कस्मा अदात्कामोऽदात्कामायादात्	9.14.a	1519	गर्भो विश्वस्य भूतस्याग्ने	13.38.b
1485	कोऽसि कतमोऽसि कस्यासि	9.4.a	1520	गवयं ते शुगृच्छतु यं	14.51.d
1486	कोऽसि कतमोऽसि	21.95.a	1521	गवयमारण्यमनु ते दिशामि	14.51.c
1487	क्रतु न्दधिक्रा अनु	10.20.b	1522	गविष्ठिरो नमसा स्तोममग्नौ	16.46.b
1488	क्रतूदक्षाभ्यां मे वर्चोदा वर्चसे	9.2.a	1523	गात्राणि पर्वशस्ते सिमाः	25.44.b
1489	क्रत्वे दक्षाय नो हिनु	33.3.b	1524	गामश्च रथ्यमिन्द्र सं	29.43.b
1490	क्रमध्वमग्निना नाकमुख्यः	18.65.a	1525	गायत्रं चक्षुर्बृहद्रथन्तरे पक्षौ	13.4.b
1491	क्रयस्य रूपः सोमस्य	21.13.b	1526	गायत्रं छन्दोऽसि त्रैष्टुभं	38.6.a
1492	क्रव्यादमग्निम् प्र हिणोमि	35.52.a	1527	गायत्री च्छन्द इन्द्रियं	23.13.b
1493	क्रीळी च शाकी	18.85.b	1528	गायत्री ऋन्द इन्द्रियं	30.24.b
1494	क्रुञ्चौ श्रोणिभ्या मिन्द्राबृहस्पती	27.9.b	1529	गायत्री त्रिष्टुब्	25.35.a
1495	कयिः कुटर्दात्यौहस्ते	26.43.b	1530	गायत्री वासन्ती	14.56.b

1531	गायत्र्या च्छन्दसेन्द्रियं	30.35.b	1566	घृतं दुहाना मदिति	14.51.b
1532	गायत्रेण त्वा च्छन्दसा मन्थामि	5.2.c	1567	घृतं घृतपावानः पिबत	6.25.a
1533	गायत्रेण त्वा च्छन्दसा सादयामि	14.55.g	1568	घृतं घृतयोने पिब प्र-प्र	2.51.b
1534	गायत्रेण त्वा च्छन्दसा	1.44.a	1569	घृतं घृतयोने पिब प्र-प्र	5.47.b
1535	गायत्र्यै गायत्रं गायत्रादुपाः	14.57.a	1570	घृतं घृतयोने पिब प्र-प्र	5.51.b
1536	गाव उपावतावतं मही	32.19.a	1571	घृतञ्च मे मधु च	19.21.b
1537	गाव उपावतावतं मही	32.71.a	1572	घृतं पीत्वा मधु चारु	35.49.b
1538	गावो ह जज्ञिरे	35.8.b	1573	घृतप्रतीको बृहता दिविस्पृशा	16.48.b
1539	गिरश्छन्दो भ्रजश्छन्दः	16.7.b	1574	घृतप्रुषा मनसा मोदमानाः	22.31.b
1540	गिरा च श्रुष्टिः सभरा	13.69.b	1575	घृतं मिमिक्षे घृतमस्य	19.2.a
1541	गृहानुपह्वयामहे ते नो	3.50.a	1576	घृतवती भुवनानामभिश्रियोर्वी	33.33.a
1542	गृहा मा बिभीत मा वेपथ्वसूर्ज	3.48.b	1577	घृतश्च्युतो मधुश्च्युतो	18.4.b
1543	गोजीरया रश्ममाणः	24.23.b	1578	घृतस्य कुल्या उप ऋतस्य	6.16.b
1544	गोत्रभिदङ् गोविदं वज्रबाहुं	18.38.a	1579	घृतस्य धारा अभिचाकशीमि	14.40.b
1545	गोभाज इत्किलासथ	35.38.b	1580	घृतस्य धारा अभिचाकशीमि	19.7.b
1546	गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ	13.80.b	1581	घृतस्य धारा अरुषो न	19.8.b
1547	गोभिः सन्नद्धो असि	31.20.b	1582	घृतस्य धाराः समिधो	19.9.b
1548	गोभिर्वपावान्मधुना समञ्जन्	22.22.b	1583	घृतस्य नाम गुह्यं यदस्ति	19.3.b
1549	गोभिर्न सोममश्विना	22.51.a	1584	घृतस्य विभ्राष्टि मनुवष्टि	16.69.c
1550	गोमदू षु णासत्या	22.66.a	1585	घृताची स्थो धुर्यो पातः	2.35.c
1551	गौरं ते शुगृच्छतु यं	14.50.c	1586	घृताच्यसि जुहूर्नाम सेदं	2.8.a
1552	गौरमारण्यमनु ते दिशामि	14.50.b	1587	घृताच्यसि ध्रुवा नाम सेदं	2.8.c
1553	ग्रास्त्वा देवी विश्वदेव्यावतीः	12.63.g	1588	घृताच्यस्युपभृन्नाम सेदं	2.8.b
1554	ग्रहा ऊर्जाहुतयो व्यन्तो विप्राय मतिम्	10.5.a	1589	घृतेन द्यावपृथिवी पूर्येथामिन्द्रस्य	5.36.c
1555	ग्रावाणश्च मेऽधिषवणे च	19.33.b	1590	घृतेन द्यावापृथिवी प्रोण्वर्या	6.22.a
1556	ग्रीष्मेण ऋतुना देवा	23.25.a	1591	घृतेन त्वं तन्वं वर्धयस्व सत्याः	13.45.b
1557	ग्रीष्मो मानसस्त्रिष्टुब्धैष्मि	14.58.b	1592	घृतेन त्वं तन्वं वर्धयस्व सत्याः	12.85.b
1558	ग्रीष्मा ऋतू अभिकल्पमाना	15.5.f	1593	घृतेन सीता मधुना	13.71.a
1559	घर्मस्त्रिशुग्वि राजति विराजा	38.26.b	1594	घृतेनाक्तौ पशुं त्रायेथाः	6.13.a
1560	घर्मैतत्ते पुरीषं तेन	38.21.a	1595	घृतेनाज्जन्तसं पथो	31.2.a
1561	घर्मोसि विश्वायुरुप्रथा	1.37.b	1596	चक्षुर्म उर्व्या विभाहि	15.7.b
1562	घसन्नूनं घासे अज्राणां	23.44.e	1597	चक्षुर्भ्याम् मे वर्चोदसौ	9.2.b
1563	घसन्नूनं घासे अज्राणां	23.44.h	1598	चक्षुर्मे पाहि श्रोत्रम् मे	15.17.b
1564	घस्तान् नूनं घासे अज्राणां	23.44.b	1599	चक्षुश्च मे श्रोत्रञ्च मे	19.14.c
1565	घसिना मे मा संपृक्था	2.24.b	1600	चक्षुषः पिता मनसा हि	18.25.a

1601	चक्षुषे त्वा महीनां	1.34.c	1636	जगत्या ऋक्सममृक्समाच्छुक्र :	14.61.a
1602	चक्षुषे मशकाञ्छोत्राय	26.33.b	1637	जगत्या च्छन्दसेन्द्रियश्च	30.41.b
1603	चक्षुषे स्वाहा चक्षुषे	39.2.b	1638	जङ्घाभ्यां पद्भ्यां धर्मोऽस्मि	21.101.a
1604	चक्षुषे स्वाहा श्रोत्राय	24.33.b	1639	जनभृत स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.1
1605	चक्षुष्मते शृण्वते ते	35.40.b	1640	जमदग्नि ऋषिः प्रजापतिगृहीतया	14.61.b
1606	चक्षुष्या असि चक्षुर्मे	2.33.a	1641	जम्भयन्तोऽहिं वृक्षश्च रक्षाश्चसि	10.22.b
1607	चतस्रश्च मेऽष्टौ च मेऽष्टौ च	19.37.a	1642	जम्भयन्तोऽहिं वृक्षश्च	23.10.b
1608	चतुः सक्तिर्नाभिर्ऋतस्य सप्रथाः	38.20.a	1643	जन्मन्देवानां विशस्त्रिष्वा	13.56.b
1609	चत्वारि शृङ्गा त्रयो	19.5.a	1644	जन्मन्देवानां विशस्त्रिष्वा	16.81.b
1610	चन्द्रमसि शुक्रमस्यमृतमसि	4.24.b	1645	जनयत्यै त्वा सँ	1.36.d
1611	चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः	35.12.a	1646	जनस्य गोपा अजनिष्ट	16.48.a
1612	चन्द्रं त्वा चन्द्रेण क्रीणामि	4.36.a	1647	जनयस्त्वाछिन्नपत्रा देवी	12.63.i
1613	चन्द्राय स्वाहा नक्षत्रेभ्यः	24.41.b	1648	जनराळसि रक्षोहा	5.30.b
1614	चन्द्राय स्वाहा सूर्याय	24.39.a	1649	जनिष्ठा उग्रः सहसे	32.64.a
1615	चर्षं न पायुर्भिषगस्य	21.85.b	1650	जवं जङ्घाभ्यामध्वानं बाहुभ्यां	27.6.a
1616	चित् स्थ परिचित ऊर्ध्वचितः	13.47.c	1651	जवाय स्वाहा बलाय	24.11.a
1617	चित् स्थोर्ध्वचितो	1.30.b	1652	जवो यस्ते वाजिन्निहितो	10.12.a
1618	चित्तञ्च म आधीतञ्च	19.14.b	1653	जहि शत्रूश्च रप मृधो	7.38.b
1619	चित्तं विज्ञातमग्निं प्रयुजश्च	12.67.b	1654	जातञ्च मे जनिष्यमाणञ्च	19.17.c
1620	चित्तिञ् जुहोमि मनसा	18.78.a	1655	जातवेदो निधीमह्यग्रे	33.9.b
1621	चित्पतिर्मा पुनातु वाक्पतिर्मा	4.5.a	1656	जाय एहि स्वि रोहाव	10.29.a
1622	चित्रं देवाना मुदगादनीकं	8.24.a	1657	जिन्व यज्ञं जिन्व यज्ञपतिं	8.6.b
1623	चित्रं देवाना मुदगादनीकं	9.7.a	1658	जिष्णू रथेष्ठाः सभेयो	24.31.b
1624	चित्रं देवाना मुदगादनीकं	14.48.a	1659	जिह्वा मे भद्रं वाङ्	21.97.a
1625	चित्रः शिशुः परि	12.43.b	1660	जीमूतस्येव भवति प्रतीकं	31.13.a
1626	चित्रावसो स्वस्ति ते	3.26.a	1661	जीमूतान्हृदयौपशेनान्तरिक्षं	27.11.b
1627	चिदसि तया देवतयाङ्गिरस्वद्	13.54.a	1662	जीवं व्रातश्च सचेमहि	3.63.b
1628	चिदसि मनासि धीरसि	4.25.a	1663	जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वञ्च	19.22.b
1629	चोदयित्री सूनृतानां	22.70.a	1664	जुषतां पिबतु सोमश्च	25.66.b
1630	छन्दाश्चसि जज्ञिरे तस्माद्	35.7.b	1665	जुषन्तां यज्ञ मद्रुहोऽनमीवा	13.51.b
1631	छन्दोभिः सामिधेनी यज्याभि	21.20.b	1666	जुषस्व समिधो मम	3.4.b
1632	छन्दोभिर्वक्त्रा शस्त्राणि	21.28.b	1667	जुषस्व हव्यमाहुतं प्रजां	33.4.b
1633	जक्षिवाश्चसः पपिवाश्चसश्च	9.19.b	1668	जुषाणः सूर्यो वेतु	3.12.b
1634	जगती च्छन्द इन्द्रियमनइवान्	23.19.b	1669	जुषाणो अग्निराज्यस्य वेतु	6.22.b
1635	जगतीङ् छन्द इन्द्रियमनइवाहं	30.30.b	1670	जुषाणो अग्नि वेतु	3.11.b

1671	जुषाणो अमुराज्यस्य वेतु	5.44.d		1706	तं बधान देवेभ्यः	24.4.b
1672	जुषाणोऽध्वाज्यस्य वेतु	11.4.c		1707	तं यज्ञं बर्हिषि	35.9.a
1673	जुषाणो बर्हिर्हरिवान्न इन्द्रः	22.24.a		1708	तं लोकं पुण्यं प्रज्ञेयं	22.10.b
1674	जुष्टं देवेभ्य इदमस्तु	12.70.b		1709	तं लोकं पुण्यं प्रज्ञेयं	22.11.b
1675	जुहोमि त्वा सुभग सौभगाय	2.43.b		1710	तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्र	36.24.a
1676	जूरसि धृता मनसा जुष्टा	4.23.b		1711	ततः खनेम सुप्रतीक मग्निः	12.22.b
1677	ज्यैष्ठ्यश्च म आधिपत्यश्च	19.16.a		1712	ततो देवानां समवर्ततासुरेकः	29.35.b
1678	ज्योक् च सूर्यं नृशे	3.62.b		1713	ततो भूय इव ते	40.9.b
1679	ज्योक्ते सन्दृशि जीव्यासं	36.19.b		1714	ततो भूय इव ते	40.12.b
1680	ज्योतिरसि विश्वरूपं विश्वेषां	5.44.a		1715	ततो यक्षं विबाधध्व	13.87.b
1681	ज्योतिर्यच्छन्त्यजस्रम्	3.41.b		1716	ततो वाका आशिषो	18.57.b
1682	ज्योतिरापाम	13.74.b		1717	ततो विराळजायत	35.5.a
1683	ज्योतिष्मन्तं त्वाग्ने	12.28.c		1718	ततो विष्वङ् व्यक्राम	35.4.b
1684	त आ गतावसा शन्तमेनाथा	21.55.b		1719	ततोऽसि तन्तुरस्यनु	2.52.a
1685	त आ गमन्तु त इह	21.56.b		1720	तत्र को मोहः कः	40.7.b
1686	त आयजन्त द्रविणं समस्मा	18.28.a		1721	तत्रैतान्प्रस्तुत्येवोपस्तुत्येवो	23.45.f
1687	तं जानन्नग्न आरोहाथा नो	3.20.b		1722	तत्त्वं पूषन्नपावृणु	40.15.b
1688	तं जानन्नग्न आरोहाथा	13.53.b		1723	तत्त्वा यामि ब्रह्मणा	20.19.a
1689	तं जानन्नग्न आरोहाथा	16.78.b		1724	तत्त्वा यामि ब्रह्मणा	23.2.a
1690	तं त एतमनु जोषम्	2.34.a		1725	तत्सत्यमुपरिप्लुता भङ्गेन	7.3.c
1691	तं ते विष्याम्यायुषो न	13.66.b		1726	तत् सवितुर्वरेण्यं भर्गो	3.43.a
1692	तं देवेभ्यो देवत्रा दात	6.40.a		1727	तत् सवितुर्वरेण्यं भर्गो	24.13.a
1693	त न्त्वा घृतस्म ईमहे	24.21.a		1728	तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो	34.2.a
1694	तं त्वा जुषामहे देव	5.53.a		1729	तत् सवितुर्वरेण्यं भर्गो	36.3.b
1695	तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः	3.34.a		1730	तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वं	32.37.a
1696	तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः	16.70.c		1731	तदग्निर्वैश्वकर्मणः स्वदेवेषु	20.34.b
1697	तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः	27.45.c		1732	तदग्निर्वैश्वकर्मणः स्वदेवेषु	20.35.b
1698	तं त्वा समिद्धिरङ्गिरो	3.3.a		1733	तद् ग्रावाणः सोमसुतो	27.21.b
1699	तं पत्नीभिरनु गच्छेम देवाः	16.72.a		1734	तदन्तरस्य सर्वस्य तदु	40.5.b
1700	तं प्रत्नथा पूर्वथा विश्वथेमथा	7.11.a		1735	तदनु प्रेत सुकृतासु लोकं	20.28.b
1701	तं प्रत्नथायं वेनश्चोदयच्चित्रं	32.33.c		1736	तदग्निना भिषजा रुद्रवर्तनी	21.79.a
1702	तं प्रत्नथायं वेनश्चोदयद्ये	32.47.c		1737	तदस्य रूपममृतं शचीभि	21.78.a
1703	तं प्रत्नथायं वेनश्चोदयत्	32.21.c		1738	तदहं मनसे प्रब्रवीमि	2.19.b
1704	तं प्रत्नथायं वेनश्चोदयत्	32.58.c		1739	तदिदास भुवनेषु ज्येष्ठं	32.80.a
1705	तं प्रत्नथायं वेनश्चोदयत्	32.73.c		1740	तदिन्द्रेण जयत तत्सहध्वं	18.34.b

1741	तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवाऽसः	33.32.a	1776	तमद्य होतरिषितो	31.46.b
1742	तद्विष्णोः परमं पदश्च सदा	6.6.a	1777	तमिद्वर्धम् प्रथमं दध	18.30.a
1743	तदुद्वपति गामविम् प्रफर्व्य	13.72.b	1778	तमिन्द्रम् पशवः सचा	22.54.a
1744	तदेजति तन्नेजति	40.5.a	1779	तमीमहे महागयम्	28.12.b
1745	तदेतत्सर्वमाप्नोति यज्ञे	21.31.b	1780	तमीमहे महागयम्	29.39.b
1746	तदेव शुक्रं तद् ब्रह्म	35.23.b	1781	तमीशानं जगतस्तस्थुषस्पतिन्	27.22.a
1747	तदेवाग्निं स्तदादित्यस्तद्	35.23.a	1782	तमु त्वा दध्यङ् ऋषिः	12.33.a
1748	तदेवेभ्यो भरामसि	13.103.b	1783	तमु त्वा पाथ्यो वृषा	12.34.a
1749	तद्वावतोऽन्या नत्येति	40.4.b	1784	तमुत्सवे च प्रसवे	32.29.b
1750	तनूपा अग्नेऽसि तन्वम् मे	3.23.a	1785	तमेव विदित्वाति मृत्युमेति	35.18.b
1751	तनूपा भिषजा सुते	22.41.a	1786	तया नस्तन्वा शन्तमया	17.2.b
1752	तनूनपाच्छुचिब्रत स्तनूपा	23.14.a	1787	तया मदन्तः सधमादेषु	21.46.b
1753	तनूनपात्पथ ऋतस्य	31.38.a	1788	तया मामद्य मेधयाग्ने	35.33.b
1754	तनूनपादसुरो विश्ववेदा	29.12.a	1789	तया यज्ञं मिमिक्षतम्	7.10.b
1755	तनूनप्ते शाकुराय	5.5.b	1790	तयास्मान्विश्वत स्त्वमयक्ष्मया	17.12.b
1756	तन्तु न्ततं पेशसा	22.26.b	1791	तयोरहमनु भक्षं भक्षयामि वाग्देवी	8.18.b
1757	तन्तुना रायस्पोषेण रायस्पोषञ् जित्वा	16.11.b	1792	तरणिर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृदसि	32.36.a
1758	तन्त्रायिणे नमो द्यावापृथिवीभ्याम्	38.12.b	1793	तव प्रणीती पितरो न	21.52.b
1759	तन्द्रं छन्दो अङ्काङ्कं	16.8.c	1794	तव प्रणीती नव शूर	7.35.b
1760	तन्न इन्द्रो बृहस्पति रदितिः	18.48.b	1795	तव भ्रमास आशुया	14.10.a
1761	तन्नस्तुरीपमद्भुतं पुरुक्षु	29.20.a	1796	तव व्रते कवयो विद्वानापसो	33.6.b
1762	तन्नो गीर्भिः श्रवाय्य	21.64.b	1797	तव वाय ऋतस्पते	29.32.a
1763	तन्नो मित्रो वरुणो	32.42.b	1798	तव शरीरं पतयिष्ववन्तव	31.34.a
1764	तन्नो मित्रो वरुणो	33.24.b	1799	तव शृङ्गाणि विष्ठिता	31.34.b
1765	तन्नो वातो मयोभु वातु	27.21.a	1800	तस्मा अरङ् गमाम	12.53.a
1766	तन्म आ बध्नामि	33.40.b	1801	तस्मा अरङ् गमाम	36.16.a
1767	तन्मित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे	32.38.a	1802	तस्मादश्वा अजायन्त	35.8.a
1768	तपश्च तपस्यश्च शैशिरा	16.79.a	1803	तस्माद् यज्ञात्सर्वहुत	35.7.a
1769	तपसस्तनूरसि प्रजापते वर्णः	4.37.a	1804	तस्माद् यज्ञात्सर्वहुतः	35.6.a
1770	तपसे कौलालं मायायै	34.7.a	1805	तस्मिन्निदं सं च वि	35.27.b
1771	तपसे स्वाहा तप्यमानय	39.11.a	1806	तस्मिन्नहं निदधे नाके	16.71.b
1772	तपूष्प्यग्रे जुहा	14.10.b	1807	तस्मै त इन्द्रो हविषा	21.54.b
1773	तपो नवदशोऽभीवर्तः सविश्शो	15.25.b	1808	तस्मै देवा अधिब्रवन्नयं	18.52.b
1774	तप्तं घर्मम् परिगृह्यायजन्तोर्जा	18.55.b	1809	तस्मै नमन्तां जनयः	13.36.b
1775	तप्तायनी मेऽसि वित्तायनी	5.13.a	1810	तस्मै पृथिवि शं	35.39.b

1811	तस्मै युज्यन्तामुस्त्रिया :	35.36.c	-	1846	ता न आ वोळ्हमश्चिना	22.68.a
1812	तस्मै विशः समनमन्त	18.24.b		1847	ता नासत्या सुपेशसा	22.59.a
1813	तस्मै विशः समनमन्त पूर्वी	8.28.b		1848	ता नो मृळात ईदुशे	32.61.b
1814	तस्मै हुतमस्यमेष्टमसि	11.30.b		1849	ता नो हिन्वन्त्वध्वरम्	6.35.b
1815	तस्य ऋक्सामान्यप्सरस	20.13.b		1850	ताभिर्नो अद्य सर्वाभी	14.22.b
1816	तस्य त इष्टयजुष स्तुतस्तोमस्य	8.13.b		1851	ताभिर्नो अद्य सर्वाभी	20.16.b
1817	तस्य ते पवित्रपते पवित्रपूतस्य	4.5.b		1852	ता भिषजा सुकर्मणा	22.60.a
1818	तस्य त्वष्टा विदधद्	35.17.b		1853	ताभ्याम् पतेम सुकृताम्	20.22.b
1819	तस्य दक्षिणा अप्सरसस्तावा	20.12.b		1854	ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति	21.49.b
1820	तस्य न इष्टस्य प्रीतस्य	20.26.b		1855	ता या देवा देव	23.60.b
1821	तस्य नक्षत्राण्यप्सरसो	20.10.b		1856	तावन्तमिन्द्र ते ग्रहमूर्जा	38.25.b
1822	तस्य पूषा प्रसवे याति	18.58.b		1857	तासामसि त्वमुत्तमारं	13.93.b
1823	तस्य मरीचयोऽप्सरस	20.9.b		1858	तासामास्थाना दुर्जिहता	12.38.b
1824	तस्य योनिं परि पश्यन्ति	35.19.b		1859	तासामीशानो भगवः	17.53.b
1825	तस्य वयश्च सुमतौ	22.37.a		1860	तिग्मेन नस्तेजसा सश्शिशधि	2.50.b
1826	तस्यापो अप्सरस ऊर्जो	20.11.b		1861	तितिक्षन्ते अभिशस्तिं जनानामिन्द्र	33.12.b
1827	तस्यास्ते देवीष्टके	14.21.b		1862	तिरश्चिदर्ये रुशमे पवीरवि	32.82.b
1828	तस्यास्ते पृथिवि देवयजनि	3.5.b		1863	तिरश्चीनो विततो रश्मिरेषामधः	32.74.a
1829	तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे	4.24.a		1864	तिसृभिश्च वहसे त्रिंशता	29.28.b
1830	तस्यास्त्वश्च हरसा तपज्जातवेदः	13.17.b		1865	तिस्र इळा सरस्वती	23.20.a
1831	तस्यौषधयोऽप्सरसो मुदो	20.8.b		1866	तिस्रस्त्रेधा सरस्वत्यश्चिना	22.48.a
1832	ता अस्मभ्यं मधुमतीर्भवन्तु	10.32.b		1867	तिस्रो देवीर्बाहिरिदश्च	29.19.a
1833	ता अस्य सूददोहसः	13.56.a		1868	तिस्रो देवीर्बाहिरिदश्च	31.45.b
1834	ता अस्य सूददोहसः	16.81.a		1869	तिस्रो देवीर्हविषा वर्धमाना	22.28.a
1835	ता अस्मभ्य मयक्ष्मा अनमीवा	4.17.b		1870	तिष्ठाति वज्री मधवा	22.34.b
1836	ता आववृत्रन्नधरागुदक्ता अहिम्	11.28.b		1871	तिष्ठा रथमधि यद्वज्रहस्ता	11.32.b
1837	ता उभौ चतुरः	25.22.b		1872	तीव्रं परिस्रुता सोम	22.48.b
1838	तां गूह्यत तमसापव्रतेन	18.47.b		1873	तुभ्यं ता अङ्गिरस्तम विश्वाः	13.115.a
1839	तां धेनुं मित्रावरुणा युवं नो	7.9.b		1874	तुरीयादित्य सवनं त इन्द्रियमातस्था	8.2.b
1840	तां न इषमूर्जन् धत्त मरुतः	18.1.b		1875	तुर्यवाद् च मे तुर्योही च	19.38.c
1841	तां विश्वे देवै ऋतुभिः संविदानः	13.62.b		1876	तुर्यवाड्वयोऽनुष्टुप् छन्दो	15.13.b
1842	ताश्च सवितुर्वरेण्यस्य चित्रामाहं	18.74.a		1877	तुर्विक्त्रामजरन्तीमुखीश्च	23.5.b
1843	ताश्चस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति	40.3.b		1878	तूर्वन्न यामन्नेतशस्य नू	18.11.b
1844	ताः सर्वाः संविदाना	13.89.b		1879	तृतीयः पिता जनितौषधीनामपां	18.32.b
1845	ता देवीर्देवत्रेमं यज्ञं नयतोपहूताः	6.47.b		1880	तृतीय मप्सु नृमणा	13.19.b

1881	तृतीये त्वा रजसि	13.21.b	1916	तेभ्यो नमो अस्तु ते	16.34.a
1882	तृप्पन्तु होत्रा मधोर्यत्स्विष्टं	7.14.b	1917	तेभ्यो नमो अस्तु ते	16.36.a
1883	तृप्पन्तु होत्रा मधोर्यत्स्विष्टं	7.19.b	1918	तेभ्यो नमो अस्तु ते	16.38.a
1884	तृष्वीमनु प्रसितिं	14.9.b	1919	तेभ्यो नमो अस्तु ते	16.40.a
1885	ते अग्नेऽश्च मयुञ्जस्ते	10.10.b	1920	तेभ्यो नमो अस्तु ते	17.64.c
1886	ते अस्य योषणे दिव्ये	29.17.a	1921	तेभ्यो नमो अस्तु ते	17.64.g
1887	ते आचरन्ती समनेव	31.15.a	1922	तेभ्यो नमो अस्तु ते	17.64.k
1888	तेजः पशूनाश्च हविरिन्द्रियावत्	21.92.a	1923	ते यं द्विष्मो यश्च नो	16.32.b
1889	तेजो न चक्षुरक्षोर्बाहिषा	23.47.b	1924	ते यं द्विष्मो यश्च नो	16.34.b
1890	तेजोऽसि तेजो मयि धेहि	21.8.a	1925	ते यं द्विष्मो यश्च नो	16.36.b
1891	तेजोऽसि शुक्रममृतमायुष्पा	24.1.a	1926	ते यं द्विष्मो यश्च नो	16.38.b
1892	तेजोऽसि शुक्रमस्यमृतमसि	1.49.a	1927	ते यं द्विष्मो यश्च नो	16.40.b
1893	तेन गमेम ब्रध्नस्य	20.21.b	1928	ते यं द्विष्मो यश्च नो	17.64.d
1894	तेन जित्वा यजमानं मदेन	21.33.b	1929	ते यं द्विष्मो यश्च नो	17.64.h
1895	तेन ते वपामि ब्रह्मणा	3.75.b	1930	ते यं द्विष्मो यश्च नो	17.64.l
1896	तेन देवा अयजन्त	35.9.b	1931	ते वायवे समनसो वि	29.23.b
1897	तेन देवा देवतामग्रमायस्तेन	14.53.b	1932	तेषाम् भानुरजस इच्छुक्रो	12.55.b
1898	तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा	40.1.b	1933	तेषामसि त्वमुत्तमः प्र	20.36.b
1899	तेन मह्यं वेदो	1.35.b	1934	तेषामिष्टानि समिषा मदन्ति	18.26.b
1900	तेन यज्ञमव तेन यज्ञपति	2.28.b	1935	तेषां लोकः स्वधा	21.47.b
1901	तेन यज्ञेन स्वरङ्कृतेन	27.32.b	1936	तेषां विशिप्रियाणां वो	10.5.b
1902	तेन नो वाजिन् बलवान्	10.12.b	1937	तेषाश्च श्रीर्मयि कल्पता	21.48.b
1903	तेनास्मै यजमानायोरु राये	6.46.b	1938	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.54.b
1904	तेनेमं यज्ञं नो नय	16.77.b	1939	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.55.b
1905	तेनेमं यज्ञं नो नय	20.32.b	1940	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.56.b
1906	ते नो अर्वन्तो हवनश्रुतो	10.23.a	1941	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.57.b
1907	ते नो अर्वन्तो हवनश्रुतो	23.11.a	1942	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.58.b
1908	ते नोऽवन्तु ते नः पान्तु	4.16.b	1943	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.59.b
1909	ते नो विप्रासः सुहवा	21.61.b	1944	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.60.b
1910	तेभिर्नो अद्य पथिभिः	33.21.b	1945	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.61.b
1911	तेभ्यः स्वराळसुनीतिमेतां	21.60.b	1946	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.62.b
1912	तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा	17.64.b	1947	तेषाश्च सहस्रयोजनेऽव	17.63.b
1913	तेभ्यो दश प्राचीर्दश	17.64.f	1948	ते ह नाकम् महिमानः	35.16.b
1914	तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा	17.64.j	1949	ते हि पुत्रासो अदितेः प्र	3.41.a
1915	तेभ्यो नमो अस्तु ते	16.32.a	1950	त्रया देवा एकादश	21.103.a

1951	त्रयोदशभिरस्तुवत मासा असृज्यन्त	15.33.b	1986	त्वं यविष्ठ दाशुषो	20.46.a
1952	त्राता लोकस्य तनये	33.7.b	1987	त्वं यज्ञेष्वीड्य :	4.21.b
1953	त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रः हवेहवे	22.35.a	1988	त्वं वनेभ्य स्त्वमोषधीभ्य स्त्वं	12.27.b
1954	त्राध्वन् नो देवा निजुरो	32.51.b	1989	त्वं वरुण पश्यसि	32.32.b
1955	त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं	3.68.a	1990	त्वं वेत्य यति ते जातवेद :	21.68.b
1956	त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं	3.69.a	1991	त्वः साहस्रस्य राय ईशिषे	18.71.b
1957	त्र्यवतो गायत्र्यै पञ्चावयस्	26.16.a	1992	त्वः सोम तनूकृद्भ्यो	5.44.b
1958	त्र्यविर्यस्त्रिष्टुप् छन्दो	15.12.b	1993	त्वः सोम पितृभि :	21.54.a
1959	त्र्यविश्च मे त्र्यवी च	19.38.a	1994	त्वः सोम प्रचिकितो	21.52.a
1960	त्रयस्त्रिंशतास्तुवत भूतान्यशाम्यन्प्रजापति :	15.35.c	1995	त्वग्दात्र एधि मयो मह्यम्	9.13.e
1961	त्रिंशद्द्वाम विराजति वाक्	3.8.a	1996	त्वमग्न ईळितो जातवेदो	21.66.a
1962	त्रिणवत्रयस्त्रिंशौ त्वा स्तोमौ	16.29.a	1997	त्वमग्ने द्युभि स्त्वमाशुशुक्षणि	12.27.a
1963	त्रिताय त्वा द्विताय	1.39.b	1998	त्वमग्ने प्रथमो अङ्गिरा	33.6.a
1964	त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति	19.5.b	1999	त्वमग्ने व्रतपा असि देव	4.21.a
1965	त्रिधा हितं पणिभिर्गुह्यमानं	19.6.a	2000	त्वमङ्ग प्रशंसिषो देव :	6.50.a
1966	त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुष :	35.4.a	2001	त्वमा ततन्थोर्वन्तरिक्षं त्वं	33.16.b
1967	त्रिभिर्देवैस्त्रिंशता	22.21.b	2002	त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वभि	32.66.a
1968	त्रिवत्सा अनुष्टुभे तुर्यवाह	26.16.b	2003	त्वमिमा ओषधी : सोम	33.16.a
1969	त्रिवृत् त्वा स्तोम : पृथिव्याः	16.17.a	2004	त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा	13.100.a
1970	त्रिवृदसि त्रिवृते त्वा	16.14.a	2005	त्वया सह द्रविणमिच्छमाना	13.29.b
1971	त्रिष्टुप् छन्द इहेन्द्रियं	23.18.b	2006	त्वया हि न : पितर :	21.53.a
1972	त्रिष्टुप् छन्दो जगती	15.19.b	2007	त्वष्टा तुरीपो अद्भुत	23.21.a
1973	त्रिष्टुभं छन्द इहेन्द्रियं	30.29.b	2008	त्वष्टा विष्णु : प्रजया	9.17.b
1974	त्रिष्टुभ : स्वारः स्वारादन्तर्यामो	14.59.a	2009	त्वष्टा वीरं देवकामं	31.9.a
1975	त्रिष्टुभा च्छन्दसेन्द्रियं	30.40.b	2010	त्वष्टा सुदत्रो विदधातु	2.44.b
1976	त्रीणि त आहुर्दिवि	31.27.a	2011	त्वष्टा सुदत्रो विदधातु	9.16.b
1977	त्रीणि पदा वि चक्रमे	33.31.a	2012	त्वष्टु : प्रजानाम् प्रथमं	14.52.b
1978	त्रीणि पदानि निहिता	35.28.b	2013	त्वष्टमन्तस्त्वा सपेम	37.19.b
1979	त्रीणि शता त्री सहस्राण्यग्निं	32.7.a	2014	त्वष्टा रूपै : पूष्णा	11.42.b
1980	त्रीन्त्समुद्रान्त्समसृपत् स्वर्गा	14.33.a	2015	त्वष्टेर्दं विश्वं भुवनं	31.9.b
1981	त्रैष्टुमेन च्छन्दसाङ्गिरस्वत्	12.9.c	2016	त्वष्ट्रे स्वाहा त्वष्ट्रे तुरीपाय	24.28.b
1982	त्वं देवानामसि यद्वा	31.40.b	2017	त्वां गन्धर्वा अखनः	13.99.a
1983	त्वं नो अग्ने वरुणस्य	23.3.a	2018	त्वां चित्रश्रवस्तम हवन्ते	16.53.a
1984	त्वं नो अग्ने तव देव	33.7.a	2019	त्वां वृत्रेष्विन्द्र सत्पति	29.42.b
1985	त्वं यविष्ठ दाशुषो	14.54.a	2020	त्वाः शश्वन्त उपयन्ति	18.76.b

2021	त्वा५ हि मन्द्रतममर्कशोर्कैर्वृमहे	32.13.a	2056	दिवं मा लेखीरन्तरिक्षं मा	5.54.b
2022	त्वामग्ने अङ्गिरसो गुहा	16.49.a	2057	दिवं यच्छ दिवन् दृ५ह	16.84.d
2023	त्वामग्ने पुष्करा दध्यथर्वा	12.32.a	2058	दिवः सदा५सि बृहती	33.26.b
2024	त्वामग्ने पुष्करा दध्यथर्वा	16.43.a	2059	दिवक्षा असि वृषभ	28.14.b
2025	त्वामग्ने यजमाना अनु	13.29.a	2060	दिव न्ते धूमो गच्छत्वन्तरिक्षं	6.29.a
2026	त्वामग्ने वृणते ब्राह्मणा	29.3.a	2061	दिवमग्नेणास्पृक्ष आन्तरिक्षं मध्येनाप्राः	6.2.c
2027	त्वामग्ने हविष्मन्तो	16.52.a	2062	दिवमग्नेणास्पृक्षदन्तरिक्षं	30.20.b
2028	त्वामद्य ऋष आर्षेय	23.60.a	2063	दिवमनु विक्रमस्व	13.6.g
2029	त्वामद्य ऋषे	30.23.d	2064	दिवस्कम्भन्यसि धिषणासि	1.32.b
2030	त्वामद्य ऋषे	30.46.d	2065	दिवस्परि प्रथमं जज्ञे	13.19.a
2031	त्वामवस्युरा चके	23.1.b	2066	दिवस्पर्जन्यादन्तरिक्षात्पृथिव्यास्ततो	20.25.b
2032	त्वामिद्वि हवामहे सातौ	29.42.a	2067	दिवस्पृष्ट५ स्वर्गत्वा मिश्रा	18.65.b
2033	त्वामोषधे सोमो राजा	13.99.b	2068	दिवि धा इमं यज्ञमिमं	38.11.a
2034	त्वाष्टा दधच्छुष्ममिन्द्राय	22.29.a	2069	दिवि ते जन्म परम	12.12.b
2035	त्वाष्टौ लोमशसक्त्यौ	26.3.a	2070	दिवि मूर्धानन् दधिषे	14.15.b
2036	त्विषः संवृक् क्रत्वे	38.27.a	2071	दिवि मूर्धानन् दधिषे	16.44.b
2037	त्वे अग्ने स्वाहुत	32.14.a	2072	दिवि विष्णुर्व्यक्र५स्त जागतेन	2.46.a
2038	त्वे इषः सन्दधुर्भूरिर्वपसश्चित्रोतयो	13.107.b	2073	दिवीव चक्षु राततम्	6.6.b
2039	त्वे रायो अस्मे रायः	4.30.b	2074	दिवे त्वान्तरिक्षाय त्वा	5.33.d
2040	द५ष्टाभ्यां मलिम्लूञ्जम्भ्यैस्तस्करां (३)	12.79.a	2075	दिवे त्वान्तरिक्षाय त्वा	6.1.d
2041	दक्षिणा मारोह त्रिष्टुप्	11.19.a	2076	दिवे स्वाहा दिग्भ्यः	24.37.b
2042	दक्षिणा श्रद्धामाप्नोति	21.30.b	2077	दिवो नाकस्य पृष्ठात्	18.67.b
2043	दधद्रत्नानि दाशुषे	12.25.b	2078	दिवो मूर्धासि पृथिव्या	20.24.a
2044	दधद्रयि मयि पोषम्	8.20.b	2079	दिवो वर्षन्त्समिध्यत	30.1.b
2045	दधद्रयि मयि पोषम्	29.38.b	2080	दिवो वा विष्ण उत वा पृथिव्या	5.25.a
2046	दधन्वा यो नर्यो अप्सवन्तरा	21.2.b	2081	दिवो वृष्टिमेरय	15.8.b
2047	दधाना अभ्यनूषत हविषा	22.54.b	2082	दिव्ये योषणे बृहती	31.43.b
2048	दधानाः सोमन् दिवि	21.32.b	2083	दिव्यो गन्धर्वः केतपाः केतन्नः	10.1.b
2049	दधिक्राव्णो अकारिषञ्	25.34.a	2084	दिव्यो गन्धर्वः केतपूः	12.7.b
2050	दधे ह गर्भमृत्विषं यतो	25.65.b	2085	दिव्यो गन्धर्वः केतपूः	34.1.b
2051	दमेदमे समिधं यक्ष्यग्ने	9.24.b	2086	दिशः प्रदिश आदिशो	6.26.a
2052	दक्षा युवाकवः सुता	32.58.a	2087	दिशोनु विक्रमस्व	13.6.i
2053	दिग्भ्यः स्वाहा चन्द्राय	39.1.b	2088	दीक्षायै रूप५ शष्पाणि	21.13.a
2054	दिग्भ्यो नकुलान् बभ्रुका	26.30.b	2089	दीक्षातपसो स्तनूरसि तां त्वा	4.3.b
2055	दितिश्च मे द्यौश्च	19.34.c	2090	दीर्घामनु प्रसितिमायुषे	1.34.b

2091	दीर्घायुत्वाय बलाय वर्चसे	3.76.a		2126	देवं बर्हिर्वारितीनामध्वरे	23.56.a
2092	दीर्घायुत्वाय वर्चसे	3.73.b		2127	देवं बर्हिर्वारितीनां	30.21.a
2093	दुः शशसो मर्त्यो	22.67.b		2128	देवं बर्हिर्वारितीनां देवमिन्द्रं	30.44.a
2094	दुराधर्षं वरुणस्य	3.39.b		2129	देवत्रा यन्त मवसे सखायोऽनु	6.27.b
2095	दुरो देवीर्दिशो महीर्ब्रह्मा	23.17.a		2130	देवलोकाय पेशितारम् मनुष्यलोकाय	34.12.b
2096	दुश्च्यवनः पृतनाषाळयुध्यो	18.39.b		2131	देववीतये त्वा	1.22.b
2097	दुष्टरस्तरन्नरातीर्वर्चो धा यज्ञवाहसि	11.3.b		2132	देव त्वष्टर्भूरि ते सः समेतु	6.27.a
2098	दुह इन्द्राय भेषजं पयः सोमः	23.34.b		2133	देव त्वष्टर्वसु रम हव्या ते	6.8.b
2099	दुहे धेनुः सरस्वती	22.40.b		2134	देव सवितः प्रसुव यज्ञं	10.1.a
2100	दूरङ्गमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं	33.1.b		2135	देव सवितः प्रसुव	12.7.a
2101	दूरे चत्ताय च्छन्तसद्गहनं	9.36.b		2136	देव सवितः प्रसुव	34.1.a
2102	दूरेदृशे देवजाताय केतवे	4.47.b		2137	देव सवितरेतं त्वा	2.19.a
2103	दृश्हन्तां दुर्याः	1.15.a		2138	देव सवितरेष ते सोमस्तः	5.48.a
2104	दृश्हस्व देवि पृथिवि	12.70.a		2139	देव सोमैष ते लोकः	9.26.b
2105	दृश्हस्व मा ह्यर्मा	1.5.a		2140	देवस्त्वा सविता पुनातु	1.6.a
2106	दृशे च भासा बृहता	12.41.b		2141	देवस्त्वा सविता मध्वानक्तु	6.2.b
2107	दृशानो रुक्म उर्व्या	13.1.a		2142	देवस्त्वा सविता मध्वानक्तु	37.11.b
2108	दृशानो रुक्म उर्व्या	13.26.a		2143	देवस्त्वा सविता श्रपयतु	1.38.b
2109	दृशे विश्वाय सूर्यम्	8.23.b		2144	देवस्य चेततो महीम्	24.15.a
2110	दृशे विश्वाय सूर्यम्	9.6.b		2145	देवस्य त्वा सवितुः	1.13.b
2111	दृशे विश्वाय सूर्यम्	32.31.b		2146	देवस्य त्वा सवितुः	1.36.a
2112	दृष्ट्वा परिश्रुतो रसः शुक्रेण	21.76.c		2147	देवस्य त्वा सवितुः	1.40.a
2113	दृष्ट्वा रूपे व्याकरोत्	21.75.a		2148	देवस्य त्वा सवितुः	2.22.b
2114	दृळ्हा चिदारुजे वसु	29.45.b		2149	देवस्य त्वा सवितुः	2.22.d
2115	दृळ्हा चिदारुजे वसु	36.5.b		2150	देवस्य त्वा सवितुः	5.28.a
2116	देव इव सविता सत्यधर्मेन्द्रो	13.67.b		2151	देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनो	5.33.a
2117	देव इन्द्रो नराशःसस्त्रिवरूथः	23.54.a		2152	देवस्य त्वा सवितुः	6.1.a
2118	देव इन्द्रो नराशःसस्त्रिवरूथस्त्रिवन्धुरो	30.19.a		2153	देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनो	6.10.a
2119	देवं देवत्रा सूर्यमगन्म	22.6.b		2154	देवस्य त्वा सवितुः	6.43.a
2120	देवं देवत्रा सूर्यमगन्म	29.10.b		2155	देवस्य त्वा सवितुः	10.39.a
2121	देवं देवत्रा सूर्यमगन्म	35.47.b		2156	देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनो	11.3.c
2122	देवं देवत्रा सूर्यमगन्म	38.24.b		2157	देवस्य त्वा सवितुः	12.9.a
2123	देवं बर्हिः सरस्वती	23.47.a		2158	देवस्य त्वा सवितुः	12.28.a
2124	देवं बर्हिरिन्द्रः सुदेवं	30.12.a		2159	देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे	20.7.c
2125	देवं बर्हिर्योधस	30.35.a		2160	देवस्य त्वा सवितुः	21.93.f

2161	देवस्यत्वा सवितु :	24.1.b	2196	देवास्त्वा देवयज्यायै	5.53.b
2162	देवस्य त्वा सवितु :	37.1.a	2197	देवी उषासा अश्विना	23.49.a
2163	देवस्य त्वा सवितु :	38.1.a	2198	देवी उषासानक्ता देवमिन्द्रं	30.37.a
2164	देवस्य वयस सवितु :	10.14.a	2199	देवी उषासानक्तेन्द्रं	30.14.a
2165	देवस्य वयस सवितु :	10.14.c	2200	देवी ऊर्जाहुती दुधे	23.51.a
2166	देवस्य वयस सवितु :	10.18.a	2201	देवी ऊर्जाहुती दुधे	30.16.a
2167	देवस्य सवितु भर्गोऽसि	15.30.b	2202	देवी ऊर्जाहुती दुधे	30.39.a
2168	देवस्य सवितु मतिमासर्वं	24.18.a	2203	देवी जोष्ट्री वसुधित्ती	30.15.a
2169	देवस्वा सवितोद्वपतु सुपाणि :	12.65.a	2204	देवी जोष्ट्री वसुधित्ती	30.38.a
2170	देवश्रुतौ देवेष्वाघोषतम्	5.22.a	2205	देवी जोष्ट्री सरस्वत्यश्विने	23.50.a
2171	देवश्रुत्वं देव घर्म देवो	37.18.b	2206	देवी द्यावापृथिवी मखस्य	37.3.a
2172	देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां	18.40.b	2207	देवीराप : शुद्धा वोद्वस	6.17.a
2173	देवहूर्यज्ञ आ च वक्षत्सुम्नहूर्यज्ञ	18.62.a	2208	देवीराप एष वो गर्भस्तस	9.26.a
2174	दाश्वाऽसो दाशुष : सुतम्	7.33.b	2209	देवीरापो अग्नेगुवो	1.17.a
2175	देवा आशापाला एतं	24.25.a	2210	देवीरापो अपां नपाद्यो	6.39.a
2176	देवा इदस्य हविरद्यमायन्यो	31.32.b	2211	देवीरापो अपां नपाद्यो	10.8.a
2177	देवां (२) - आ वीतये	24.21.b	2212	देवीद्वारो अश्विना भिषजेन्द्रे	23.48.a
2178	देवां (२) - आ सादया	24.22.b	2213	देवीद्वार इन्द्रस सङ्घाते	30.13.a
2179	देवा गातुविदो गातुमित्वा	2.39.a	2214	देवीद्वारो बृहतीर्विश्वमिन्वा	31.42.b
2180	देवा गातुविदो गातुमित्वा	9.21.a	2215	देवीद्वारो वयोधसस	30.36.a
2181	देवा देवानाम् भिषजा	23.52.a	2216	देवीस्तिस्तिस्तिस्ति देवी	23.53.a
2182	देवा नो यथा सदमिद्	27.18.b	2217	देवीस्तिस्तिस्तिस्ति देवी :	30.18.a
2183	देवा देवैरन्तु मा	21.103.c	2218	देवीस्तिस्तिस्तिस्ति देवीर्वयोधसं	30.41.a
2184	देवा दैव्या होतारा	30.17.a	2219	देवेन नो मनसा देव	33.17.a
2185	देवा दैव्या होतारा	30.40.a	2220	देवेभिर्युक्तमदिति : सजोषा :	31.4.b
2186	देवाना न्त्वा पत्नी	12.63.a	2221	देवेभ्य : कर्म कृत्वास्तं प्रेत	3.55.b
2187	देवानां पत्न्यो दिश :	25.38.b	2222	देवेभ्यस्त्वा देवायुवङ् गृह्णामि	7.25.a
2188	देवानाम् भद्रा सुमति	27.19.a	2223	देवेभ्यस्त्वा मरीचिपेभ्य	7.5.e
2189	देवानास सख्यमुपसेदिमा	27.19.b	2224	देवेभ्यस्त्वा मरीचिपेभ्यो देवाऽशो	7.3.b
2190	देवानास समिदसि	9.26.e	2225	देवेभ्यो हि प्रथमं	32.54.a
2191	देवान् दिवमगन्यज्ञस्ततो मा द्रविणमष्टु	9.46.a	2226	देवेष्वक्रत श्रव : क	35.51.b
2192	देवानामसि सस्नितमं	1.12.a	2227	देवो अग्नि : स्विष्टकृद्दे	30.22.a
2193	देवा यद् यज्ञं तन्वाना	35.15.b	2228	देवो अग्नि : स्विष्टकृद्देवमिन्द्रं	30.45.a
2194	देवा यज्ञमतन्वत भेषजं	21.12.a	2229	देवो अग्नि : स्विष्टकृद्देवान्यक्षद्य	23.57.a
2195	देवावीर्देवान्हविषा यजास्यग्ने	12.35.b	2230	देवो देवेभ्य : पवस्व येषाम्	7.1.b

2231	देवो देवैः सवीर्यो	30.3.b	2266	द्यौश्च म इन्द्रश्च	19.30.b
2232	देवो देवैर्वनस्पतिर्हिरण्यपर्णो	23.55.a	2267	द्यौरसि पृथिव्यसि	1.4.a
2233	देवो देवैर्वनस्पतिर्हिरण्यपर्णो	30.20.a	2268	द्यौरासीत् पूर्वचित्ति	25.13.a
2234	देवो नः सविता वसोर्दाता	4.22.b	2269	द्यौरासीत् पूर्वचित्ति	25.56.a
2235	देवो नराशंसो देवमिन्द्रं	30.42.a	2270	द्यौस्ते पृथिव्यन्तरिक्षं	25.45.a
2236	देवो वः सविता	1.1.b	2271	द्यौस्ते पृष्ठं पृथिवी सधस्थ	12.20.a
2237	देवो वः सविता प्रतिगृह्णातु	1.26.b	2272	द्रप्सश्चस्कन्द पृथिवीमनु	14.5.a
2238	देवो वनस्पतिर्देवमिन्द्रं	30.43.a	2273	द्रापे अन्धसस्पते दरिद्र	17.47.a
2239	देहि मे ददामि ते नि मे	3.58.a	2274	द्रुपदादिव मुमुक्षानः	22.5.a
2240	दैव्यो वम्रियो भूतस्य	37.4.a	2275	द्रुमः सर्पिरासुतिः प्रत्नो	12.71.a
2241	दैवीं धियम् मनामहे	4.15.a	2276	द्वात्रिंशच्च मे द्वात्रिंशच्च	19.37.b
2242	दैवीं नावम् स्वरित्रामना	23.6.b	2277	द्वारो देवीरन्वस्य विश्वे	29.16.a
2243	दैवीर्विशः प्रायासिष्ठा	30.14.b	2278	द्वारो देवी रभितो वि	22.25.b
2244	दैव्या अध्वर्यवस्त्वा	25.44.a	2279	द्विपञ्चतुष्पदस्माकम् सर्वमस्त्वनातुरम्	13.97.b
2245	दैव्या अध्वर्यू आ	32.33.a	2280	द्विपदं छन्द इन्द्रियमुक्षाणं	30.32.b
2246	दैव्या अध्वर्यू आ	32.73.a	2281	द्विपदा च्छन्द इन्द्रियमुक्षा	23.21.b
2247	दैव्या मिमाना मनुषः	22.27.a	2282	द्विपदा च्छन्दसेन्द्रियं भगमिन्द्रे	30.43.b
2248	दैव्याय कर्मणे शुन्धध्वं	1.19.a	2283	द्विपदा याश्चतुष्पदाः	25.36.a
2249	दैव्याय धर्त्रे जोष्ट्रे देवश्रीः	18.56.a	2284	द्विषतो वधोऽसि	1.45.c
2250	दैव्या होतारा ऊर्ध्वमध्वरं	29.18.a	2285	द्वे विरूपे चरतः स्वर्थे	32.5.a
2251	दैव्या होतारा प्रथमा	31.44.a	2286	द्वे सृती अशृणवं	21.49.a
2252	दैव्या होतारा भिषजा	22.47.b	2287	धनञ्जयश्च रणेरणे	12.34.b
2253	दैव्या होतारा भिषजेन्द्रेण	23.19.a	2288	धनश्च सनिष्यन्तीना	13.83.b
2254	दोग्ध्री धेनुर्वोळ्हा नड्वा	24.31.a	2289	धनुः शत्रोरपकामं कृणोति	31.14.b
2255	द्यावाक्षामा रुक्मो अन्तर्विभाति	13.2.b	2290	धन्वना गा धन्वनाजिम्	31.14.a
2256	द्यावाक्षामा रुक्मो अन्तर्विभाति	18.70.b	2291	धर्ता च विधर्ता	18.83.b
2257	द्यावापृथिवी गच्छ स्वाहा	6.28.d	2292	धर्ता दिवो वि भाति	37.16.a
2258	द्यावापृथिवी वरुणस्य धर्मणा	33.33.b	2293	धर्त्रमसि दिव	1.29.c
2259	द्यावापृथिव्योर्दक्षिणं	27.8.d	2294	धर्मासि सुधर्ममित्यस्मे नृम्णानि	38.14.b
2260	द्युतद्यामा नियुतः पत्यमानः	32.55.b	2295	धाता च म इन्द्रश्च	19.29.b
2261	द्युतानस्त्वा मारुतो मिनोतु	5.35.a	2296	धाता रातिः सवितेदं	9.17.a
2262	द्युभिरक्तुभिः परि	33.24.a	2297	धानाः करम्भः सक्तवः	21.21.a
2263	द्युभिरहोभिरक्तुभिर्व्यक्तं	35.36.a	2298	धानानां रूपं कुबलं	21.22.a
2264	द्युमत्तमा सुप्रतीकस्य	29.11.b	2299	धानावन्तं करम्भिणमपूपवन्त	22.14.a
2265	द्यौः शान्तिरन्तरिक्षश्च शान्तिः	36.17.a	2300	धान्यमसि धिनुहि देवान्	1.33.a

2301	धामच्छदगिरिन्द्रो ब्रह्मा	20.45.a	2336	ध्रुवासि धरुणास्तृता	14.16.a
2302	धामन्ते विश्वं भुवनमधि	19.12.a	2337	ध्रुवासि धरुणेतो जज्ञे	14.36.a
2303	धाम्ने धाम्ने भव यजुषे	1.48.b	2338	ध्रुवासि ध्रुवोऽस्मिन्यजमान	5.36.b
2304	धारया मयि प्रजाऽ	12.59.b	2339	ध्रुवोऽसि धरुणः कृष्यै	10.31.b
2305	धारया मयि प्रजाऽ	12.59.d	2340	ध्रुवोऽसि पृथिवीं दृश्ह	5.18.a
2306	धारया मयि प्रजाऽ	12.59.f	2341	नक्षत्राणि च म इन्द्रश्च	19.30.c
2307	धारया मयि प्रजाऽ	12.59.h	2342	नक्षत्राणि च्छन्दो वाक्	15.20.b
2308	धिनुहि मां यज्ञन्यम्	1.33.b	2343	नक्षत्रेभ्यः किर्मिरं चन्द्रमसे	34.21.b
2309	धियङ् घृताचीऽ साधन्ता	32.57.b	2344	नक्षत्रेभ्यः स्वाहा नक्षत्रियेभ्यः	24.38.a
2310	धिया भगम् मनामहे	24.18.b	2345	नक्तोषासा समनसा विरूपे	13.2.a
2311	धियो यो नः प्रचोदयात्	3.43.b	2346	नक्तोषासा समनसा विरूपे	18.70.a
2312	धियो यो नः	24.13.b	2347	न जायमानो नशते न	32.79.b
2313	धियो यो नः	36.3.c	2348	न तं विदाथ य इमा	18.31.a
2314	धियो यो नः प्रचोदयात्	34.2.b	2349	न तद्रक्षाऽसि न	33.39.a
2315	धियो विश्वा वि	22.71.b	2350	न तस्य प्रतिमा अस्ति	35.25.a
2316	धिषणासि पर्वती प्रति	1.32.a	2351	न ते दूरे परमा चिद्रजाऽस्या	33.13.a
2317	धिषणास्त्वा देवी	12.63.c	2352	न त्वदन्यो मघवन्नस्ति	6.50.b
2318	धिष्या वरिवोविदम्	22.68.b	2353	न त्वावाँ(२) - अन्यो	29.41.a
2319	धीतिश्च मे क्रतुश्च	19.13.b	2354	नदीभ्यः पौञ्जिष्टमृक्षीकाभ्यो	34.8.a
2320	धीरा देवेषु सुमन्या	13.68.b	2355	नभ उदयेण चक्रवाकौ	27.12.a
2321	धुम्नं चित्रश्रवस्तमम्	12.64.b	2356	नभश्च नभस्यश्च	15.16.e
2322	धूम्रा बभ्रुनीकाशाः पितृणाऽ	26.22.a	2357	नभसे स्वाहा नभस्याय	24.44.b
2323	धूम्रान्वसन्ताया लभते	26.15.a	2358	नभोऽसि प्रतक्का मृष्टोऽसि	5.42.b
2324	धूरसि धूर्व धूर्वन्तं	1.11.a	2359	नम आखिदते च प्रखिदते	17.46.b
2325	धूर्व तं यं वयं	1.11.b	2360	नम आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यः	17.22.b
2326	धृते दृश्ह मा मित्रस्य	36.18.a	2361	नम आव्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यः	17.24.b
2327	धृते दृश्ह मा	36.19.a	2362	नम आशवे चाजिराय च	17.31.a
2328	धृष्टिर्द्वान् दिवेदिवे भेत्तारम्	12.26.b	2363	नम आशुषेणाय चाशुरथाय	17.34.b
2329	धृष्टिरस्यपात्रे अग्निमामाद	1.27.a	2364	नम उष्णीषिणे गिरिचराय	17.22.a
2330	ध्रुवक्षितिर्ध्रुवयोनिर्ध्रुवासि	15.1.a	2365	नम ऊर्म्याय चावस्वन्याय	17.31.b
2331	ध्रुवं ध्रुवेण मनसा वाचा	7.28.a	2366	नमः ककुभाय निषङ्गिणे	17.20.b
2332	ध्रुवमसि पृथिवी	1.28.a	2367	नमः कपर्दिने च पुलस्तिने	17.43.b
2333	ध्रुवसद न्त्वा नृषदम् मनः	10.2.a	2368	नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय	17.29.a
2334	ध्रुवा असदन्तस्य योनौ	2.9.a	2369	नमः कुल्याय च सरस्याय	17.37.b
2335	ध्रुवा अस्मिन् गोपतौ	1.3.a	2370	नमः कूप्याय चावट्याय	17.38.a

2371	नमः कृत्स्नायताय धावते	17.20.a	2406	नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय	17.32.a
2372	नमः क्षत्तुभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यश्च	17.26.b	2407	नमो देवेभ्यः स्वधा	2.10.b
2373	नमः पर्णाय च पर्णशदाय	17.46.a	2408	नमो धृष्णवे च प्रमृशाय	17.36.a
2374	नमः पार्याय चावार्याय	17.42.a	2409	नमो निषादेभ्यः पुञ्जिष्टेभ्यश्च	17.27.b
2375	नमः शङ्गवे च पशुपतये	17.40.a	2410	नमो बभ्रुशायव्याधिनेऽन्नानां	17.18.a
2376	नमः शम्भवे च मयोभवे	17.41.b	2411	नमो बिल्मिने च कवचिने	17.35.a
2377	नमः शयानेभ्य आसीनेभ्य	17.23.b	2412	नमो भरन्त एमसि	3.30.b
2378	नमः शर्वाय च पशुपतये	17.28.b	2413	नमो भूत्यै येदं चकार	13.66.c
2379	नमः शष्पिञ्जराय त्विषीमते	17.17.b	2414	नमो मध्यमाय चापगल्भाय	17.32.b
2380	नमः शुष्क्याय च हरित्याय	17.45.a	2415	नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां	17.19.b
2381	नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय	17.35.b	2416	नमो मात्रे पृथिव्या	10.31.a
2382	नमः श्लोक्याय चावसान्याय	17.33.b	2417	नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षसे	4.47.a
2383	नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च	17.28.a	2418	नमो मेध्याय च विद्युत्याय	17.38.b
2384	नमः सभाभ्यः सभापतिभ्य	17.24.a	2419	नमो रुद्रायाततायिने क्षेत्राणां	17.18.b
2385	नमः सिकत्याय च प्रवाह्याय	17.43.a	2420	नमो रोहिताय स्थपतये वृक्षाणां	17.19.a
2386	नमः सु ते निर्ऋते	13.64.a	2421	नमो लोप्याय चोलप्याय	17.45.b
2387	नमः सूकायिभ्यो जिघांसद्भ्यो	17.21.b	2422	नमो वः किरिकेभ्यो देवानां	17.46.c
2388	नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च	17.26.a	2423	नमो वः पितरः शुष्माय	2.57.a
2389	नमः सोमाय च रुद्राय	17.39.b	2424	नमो वः पितरो घोराय	2.57.c
2390	नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय	17.33.a	2425	नमो वः पितरो यज्ञीवं	2.57.b
2391	नमः सुत्याय च पथ्याय	17.37.a	2426	नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां	17.21.a
2392	नमस्त आतानानर्वा प्रेहि	6.16.a	2427	नमो वन्याय च कक्ष्याय	17.34.a
2393	नमस्त आयुधायानातताय	17.14.a	2428	नमो वरुणायाभिष्ठितो	9.23.d
2394	नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च	17.27.a	2429	नमो वात्याय च रेष्म्याय	17.39.a
2395	नमस्तीक्ष्णेषवे चायुधिने	17.36.b	2430	नमो विसृजद्भ्यो विध्यद्भ्य	17.23.a
2396	नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय	17.42.b	2431	नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो	17.41.a
2397	नमस्ते अस्तु विद्युते	36.21.a	2432	नमो वृद्धाय च सवृधे च	17.30.b
2398	नमस्ते भगवन्नस्तु यतः	36.21.b	2433	नमो व्रज्याय च गोष्ठ्याय	17.44.a
2399	नमस्ते रुद्र मन्यव उतो	17.1.a	2434	नमोऽस्तु नीलग्रीवाय	17.8.a
2400	नमस्ते हरसे शोचिषे	18.12.a	2435	नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये	17.64.a
2401	नमस्ते हरसे शोचिषे	36.20.a	2436	नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये	17.64.e
2402	नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्च	17.25.a	2437	नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये	17.64.i
2403	नमो गिरिशयाय च शिपिविष्टाय	17.29.b	2438	नमोऽस्तु सर्पेभ्यो	14.6.a
2404	नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च	17.25.b	2439	नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये	17.17.a
2405	नमोऽग्नेवधाय च दूरेवधाय	17.40.b	2440	नमो हृद्याय च निवेष्ण्याय	17.44.b

2441	नमो ह्रस्वाय च वामनाय	17.30.a	2476	निशीर्य शल्यानां मुखा	17.13.b
2442	न यत्परो नान्तर	22.67.a	2477	निषसाद धृतव्रतो वरुणः	11.37.a
2443	नराशंसः प्रति शूरो	22.22.a	2478	निषसाद धृतव्रतो वरुणः	21.93.c
2444	नराशंसस्य महिमानमेषामुप	31.39.a	2479	निष्कृत्यै स्वाहा प्रायश्चित्यै	39.11.b
2445	नर्माय पुश्चलूश्च हसाय	34.20.a	2480	निष्क्रव्यादश्च सेधा	1.27.b
2446	नर्माय रेभश्च हसाय	34.6.b	2481	निहारं निहरामि ते निहारं	3.58.b
2447	नर्यं प्रजां मे पाहि शंस्य	3.46.a	2482	नि होता होतृषदने	12.36.a
2448	नवभिरस्तुवत पितरोऽसृज्यन्तादिति	15.33.a	2483	नि होता पूर्वं :	14.39.b
2449	नवविंशत्यास्तुवत वनस्पतयो	15.35.b	2484	नि होता पूर्वं :	32.4.b
2450	न वा उ एतन् म्रियसे	25.18.a	2485	न्यग्रोधश्चमसैः शल्मलि	25.14.b
2451	नहि तेषाममा चन नाध्वसु	3.40.a	2486	नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः	17.56.a
2452	नहि स्पशमविदन्नन्यमस्माद्वैश्वानरात्पुर	32.60.a	2487	नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः	17.57.a
2453	नाकः षट्त्रिंशो विवर्तो	15.26.b	2488	नीहारेण प्रावृता जल्प्या	18.31.b
2454	नाकङ् गृष्णानाः सुकृतस्य	16.72.b	2489	नृचक्षसां भागोऽसि धातुराधिपत्यं	15.28.a
2455	नाक्रो मकरः कुलीपयस्ते	26.39.b	2490	नृत्ताय सूतं गीताय	34.6.a
2456	नान्पूर्वया निविदा हूमहे	27.20.a	2491	नृषदे वेळप्सुषदे वेङ् बर्हिषदे	18.12.c
2457	नाभा पृथिव्या समिधाने	12.77.a	2492	नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा	13.15.b
2458	नाभिं न्ते शुन्धामि मेद्रं न्ते	6.18.b	2493	नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा	11.34.b
2459	नाभिर्मे चित्तं विज्ञानम्	21.100.a	2494	नैन मूर्ध्वन्न तिर्यञ्च	35.24.b
2460	नाभ्या आसीदन्तरिक्षश्च	35.13.a	2495	पङ्क्तिं छन्द इहेन्द्रियं	30.28.b
2461	नाभ्यै स्वाहा पूताय	39.1.c	2496	पङ्क्तिश्छन्द इहेन्द्रियं	23.17.b
2462	नाना हि वा न्देवहितश्च	21.6.a	2497	पङ्क्तिश्छन्द उष्णिक्	15.18.b
2463	नार्यस्ते पत्न्यो लोम	25.38.a	2498	पङ्क्त्या च्छन्दसेन्द्रियश्च	30.39.b
2464	नाशयित्री बलासस्यार्शस	13.96.a	2499	पङ्क्त्यै निधनवन्निधनवत आग्रयण	14.65.a
2465	निकामेनिकामे नः पर्जन्यो	24.32.a	2500	पञ्चदश च मे पञ्चदश च मे	19.36.b
2466	निक्रमणं निषदन् विवर्तनं	27.42.a	2501	पञ्चदशस्त्वा स्तोमः पृथिव्याश्च	16.20.a
2467	निग्राभ्या स्थ देवश्रुतस्तर्पयत	6.43.d	2502	पञ्च दिशो दैवीर्यज्ञमवन्तु	18.54.a
2468	निधीना न्त्वा निधिपतिश्च	25.21.b	2503	पञ्च नद्यः सरस्वतीमपि	33.5.a
2469	निन्दाद्यो अस्मान्धिप्साच्च	12.81.b	2504	पञ्चभिरस्तुवत भूतान्यसृज्यन्त	15.32.b
2470	नि नो रयिश्च सुभोजसं	29.26.b	2505	पञ्चविंशतिश्च मे पञ्चविंशतिश्च	19.36.c
2471	नियुत्वान्वाय आ गह्वर्यश्च	29.29.a	2506	पञ्चविंशत्यास्तुवतारण्याः	15.35.a
2472	नियुत्वान्सोमपीतये	29.27.b	2507	पञ्चस्वन्तः पुरुष आविवेश	25.54.a
2473	निर्ऋत्यै पञ्चम्यग्रीषोमयोः	27.8.b	2508	पञ्चाविर्वयो गायत्री	15.13.a
2474	निविष्टाय स्वाहोपविष्टाय	24.8.a	2509	पञ्चाविश्च मे पञ्चावी च	19.38.b
2475	निवेशनः सङ्गमनो वसूनां	13.67.a	2510	पत्ये विश्वस्य भूमनो जुहोमि	18.78.b

2511	पथस्पथ : परिपति वचस्या	33.30.a	2546	परीमं यजमानश्च रायो	6.7.b
2512	पथो अनक्तु मध्वा	29.12.b	2547	परीमे गामनेषत पर्यग्निमहृषत	35.51.a
2513	पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्	35.13.b	2548	परुषि च मे शरीराणि	19.15.c
2514	पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु	20.7.a	2549	परो दिवा पर एना पृथिव्या	18.29.a
2515	पयः सहस्रसामृषिम्	3.22.b	2550	परो मर्तः परः	24.5.b
2516	पयसा शुक्रममृतञ् जनित्रश्च	21.81.a	2551	पवमानः सो अद्य नः	21.44.a
2517	पयसो रूपं यद्यवा	21.23.a	2552	पवित्रेण पुनीहि मा	21.42.a
2518	पयसो रेत आभृतं तस्य	38.26.c	2553	पवित्रेण शतायुषा	21.38.b
2519	पयस्या बृहस्पतये पाङ्क्ताय	31.49.b	2554	पवित्रेण शतायुषा	21.39.b
2520	पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु	20.7.b	2555	पवित्रे स्थो वैष्णव्यौ	1.16.a
2521	पयस्वानग्र आगमं तं	22.7.b	2556	पशुभिः पशूनाप्नोति	21.20.a
2522	परम् मृत्यो अनु परेहि	35.40.a	2557	पशूश्चस्ताश्चक्रे	35.6.b
2523	परमस्याः परावतो रोहिदश्च	12.73.a	2558	पशूनाश्च रूपमन्नस्य रसो	39.3.b
2524	परमेण पशुना क्रीयसे	4.37.b	2559	पश्येम शरदः शतं	36.24.b
2525	परमे वृक्ष आयुधं निधाय	17.51.b	2560	पष्ठवाद् च मे पष्ठौही च	19.39.a
2526	परमेष्ठ्यभिधीतः प्रजापति	9.38.a	2561	पष्ठवाहो विराज उक्षाणो	26.17.a
2527	परमेष्ठी त्वा सादयतु	16.79.e	2562	पस्त्यासु चक्रे वरुणः	11.14.b
2528	परमेष्ठी त्वा सादयतु	16.84.c	2563	पक्ष्माणि गोधूमैः कुवलैस्तानि	21.86.b
2529	परस्या अधि सँवतोऽवरां (३)	12.72.a	2564	पातं नो अश्विना दिवा	22.47.a
2530	परापुरो निपुरो ये	2.55.b	2565	पातमाग्नयः पिपृतमाग्नयो नमो	5.43.c
2531	परापूतश्च रक्षः प्रतिपूता	1.25.b	2566	पातैनं प्राञ्चम् पातैनम्	11.16.b
2532	परिगृह्य देवा यज्ञमायन् देवा	18.56.b	2567	पादोऽस्य विश्वा भूतानि	35.3.b
2533	परिचिदसि तया देवतयाङ्गिरस्वद्	13.54.b	2568	पाप्मा हतो न सोमः	6.48.b
2534	परि णो हेती रुद्रस्य	17.50.a	2569	पाप्मने क्लीबमाक्रयाया	34.5.b
2535	परि ते दूळभो रथोऽस्माँ	3.44.a	2570	पाराय मार्गारिमवाराय केवर्तन्	34.16.b
2536	परि ते धन्वनो हेति	17.11.a	2571	पार्श्वतः श्रोणितः शितामत	23.44.c
2537	परि त्वा गिर्वणो गिर	5.37.a	2572	पार्श्वतः श्रोणितः शितामत	23.44.f
2538	परि त्वाग्ने पुरं	12.26.a	2573	पार्श्वतः श्रोणितः शितामत	23.44.i
2539	परि द्यावापृथिवी सद्य	35.31.a	2574	पावकया यश्चितयन्त्या	18.11.a
2540	परि माग्ने दुश्चरिताद्	4.40.a	2575	पावकवर्चाः शुक्रवर्चा	13.106.a
2541	परि वाजपतिः कवि	12.25.a	2576	पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितो	32.81.b
2542	परिवृद्धि हरसा माभिमश्स्थाः	14.43.b	2577	पावका नः सरस्वती	22.69.a
2543	परिवीरसि परि त्वा दैवी	6.7.a	2578	पावको अस्मभ्यश्च शिवो	18.5.b
2544	परीतो पिञ्चता सुतश्च	21.2.a	2579	पावको अस्मभ्यश्च शिवो	18.6.b
2545	परीत्य भूतानि परीत्य	35.30.a	2580	पाहि यज्ञं पाहि यज्ञपति	2.9.b

2581	पाहि यज्ञं पाहि यज्ञपतिम्	7.21.b	2616	पुनर्न : पितरो मनो ददातु	3.63.a
2582	पितरः शुन्धध्वम्	21.37.b	2617	पुनर्मनः पुनरायुर्म आगात्	4.20.a
2583	पितरश्च प्रयन्तस्व :	3.6.b	2618	पुनस्त्वादित्या रुद्रा वसवः	12.85.a
2584	पिता नोऽसि पिता	37.19.a	2619	पुनस्त्वादित्या रुद्रा वसवः	13.45.a
2585	पितुं नु स्तोषं महो	33.2.a	2620	पुनाति ते परिस्रुतः	21.4.a
2586	पितृभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधा	21.36.a	2621	पुनीहीन्द्राय पातवे	22.16.b
2587	पितृणां च मन्मभिः	3.61.b	2622	पुमान् पुत्रो जायते विन्दते	8.4.b
2588	पितृन् पृथिवीमगन्यज्ञः ततो मा	9.46.b	2623	पुरन्दरो गोत्रभिद्वज्रबाहुरा	22.23.b
2589	पितैर्वैधि सूनव आ सुशेवा	15.3.b	2624	पुरस्ता त्सारस्वती	26.1.b
2590	पिद्वो न्यङ्कुः कक्कटस्तेऽ	26.36.b	2625	पुरा क्रूरस्य विसृपो	1.45.a
2591	पिपृतां नो भरीमभिः	9.31.b	2626	पुरीषं वसानः सुकृतस्य	14.33.b
2592	पिपृतां नो भरीमभिः	14.34.b	2627	पुरीष्यः पुरुप्रियोऽग्रे	12.73.b
2593	पिबन्तु मदन्तु व्यन्तु	23.43.c	2628	पुरीष्यासो अग्नयः	13.51.a
2594	पिबा मित्रस्य धामभिः	32.10.b	2629	पुरीष्योऽसि विश्वभरा अथर्वा	12.31.c
2595	पीयति त्वो अनु त्वो	13.43.b	2630	पुरुदस्मो विषुरूप इन्दुरन्त	9.29.a
2596	पीवो अन्ना रयिवृधः	29.23.a	2631	पुरुषपः सुरेतसं मघोनमिन्द्राय	30.9.b
2597	पुञ्जिकस्थला च क्रतुस्थला	16.31.b	2632	पुरुष एवेदः सर्व	35.2.a
2598	पुत्रमिव पितरा अश्विनोभेन्द्रावथुः	11.47.a	2633	पुरुषमृगश्चन्द्रमसो गोधा	26.39.a
2599	पुत्रमिव पितरा अश्विनो	22.62.a	2634	पुरुषो वयस्तन्द्रं छन्दो	15.10.b
2600	पुत्रासो यत्र पितरो	27.26.b	2635	पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः	24.40.b
2601	पुत्रेभ्यः पितरस्तस्य वस्वः	21.63.b	2636	पूतं पवित्रेणेवाज्यमापः	22.5.b
2602	पुत्रेभ्यः प्रायच्छददितिः	12.60.b	2637	पूर्णां दर्वि परा पत	3.57.a
2603	पुत्रो मातरा विचरन्नुपावसि	13.106.b	2638	पूर्वेषां पन्थामनुदृश्य धीरा	33.37.b
2604	पुनः कृण्वाना पितरा	16.75.b	2639	पूर्वो यो देवेभ्यो जातो	35.20.b
2605	पुनः प्राणः पुनरात्मा म	4.20.b	2640	पूषणं वनिष्ठुनान्धाहीन्स्थूलगुदया	27.10.a
2606	पुनन्तु मा देवजनाः	21.41.a	2641	पूषणं दोर्भ्यामिश्विना	27.6.b
2607	पुनन्तु मा पितरः सोम्यासः	21.38.a	2642	पूषन्तव व्रते वयं	33.29.a
2608	पुनन्तु मा पितामहाः	21.39.a	2643	पूषन्नेक ऋषे यम सूर्य	40.16.a
2609	पुनन्तु विश्वा भूतानि	21.41.b	2644	पूषा च म इन्द्रश्च	19.28.c
2610	पुनरासद्य सदनमपश्च	13.40.a	2645	पूषा पञ्चाक्षरेण पञ्च ऋतूनुदजय	10.41.a
2611	पुनरूर्जा निवर्तस्व पुनरग्न	13.10.a	2646	पूषा नो यथा वेदसा	27.22.b
2612	पुनरूर्जा निवर्तस्व	13.41.a	2647	पूषासि धर्माय दीष्व	38.3.b
2613	पुनरूर्जा निवर्तस्व सा नः	9.32.b	2648	पूष्णे स्वाहा पूष्णे	24.28.a
2614	पुनर्नः पाह्यः हसः	13.10.b	2649	पूष्णो नवमी त्वष्टृदशमीन्द्रस्यैकादशी	27.8.c
2615	पुनर्नः पाह्यः हसः	13.41.b	2650	पूष्णे स्वाहा बृहस्पतये	11.12.b

2651	पृच्छामि त्वा चितये	25.51.a	2686	पृष्टो दिवि पृष्टो अग्निः	20.42.a
2652	पृच्छामि त्वा परमन्तम्	25.63.a	2687	पोषाय रक्षसां भागोऽसि	2.41.b
2653	पृच्छामि त्वा वृष्णो	25.63.b	2688	प्रकामोद्यायोपसदं वर्णयानुरुधं	34.9.b
2654	पृथिवि मातर्मा मा	11.33.c	2689	प्रकाशेनान्तरमनूकाशेन बाह्यन्	27.3.b
2655	पृथिविसद न्त्वाऽन्तरिक्षसदन्	10.3.c	2690	प्रधासिनो हवामहे मरुतश्च	3.52.a
2656	पृथिवी च म इन्द्रश्च	19.30.a	2691	प्रचोदयन्ता विदयेषु	31.44.b
2657	पृथिवी च्छन्दोऽन्तरिक्षं	15.20.a	2692	प्रजापतये च वायवे च	26.34.a
2658	पृथिवीम् भस्मनापृण स्वाहा	6.29.b	2693	प्रजापतये त्वा जुष्टं प्रोक्षामी	24.4.c
2659	पृथिवीं यच्छ पृथिवीं	14.18.b	2694	प्रजापतये पुरुषान् हस्तिन	26.33.a
2660	पृथिवीमनु विक्रमस्व	13.6.c	2695	प्रजापतये ब्रह्मन्नश्चम्	24.4.a
2661	पृथिव्या अहमुदन्तरिक्ष	18.67.a	2696	प्रजापतये मनवे स्वाहाग्नये	12.67.c
2662	पृथिव्यां विष्णुर्व्यक्रश्च	2.46.e	2697	प्रजपतिः संभ्रियमाणः सम्राट्	39.4.a
2663	पृथिव्याः पुरीषमस्यप्सो	15.4.a	2698	प्रजापतिः प्रजया सश्चरराणस्त्रीणि	8.17.b
2664	पृथिव्याः सधस्था दर्शि	12.16.a	2699	प्रजापतिः सप्तदशाक्षरेण सप्तदशश्च	10.43.c
2665	पृथिव्याः सधस्था दर्शि	12.28.b	2700	प्रजापतिर्विन्धकर्म मनो	20.13.a
2666	पृथिव्याः सधस्थे	12.63.b	2701	प्रजापतिर्वृषासि रेतोधा	8.11.a
2667	पृथिव्याः सधस्थे अङ्गिरस्व	12.63.d	2702	प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्त	35.19.a
2668	पृथिव्याः सधस्थे अङ्गिरस्व	12.63.f	2703	प्रजापतिश्च सादयतु	14.24.b
2669	पृथिव्याः सधस्थे अङ्गिरस्वत्पचन्तूखे	12.63.h	2704	प्रजापतिष्टा सादयत्वपां	14.17.a
2670	पृथिव्याः सधस्थे अङ्गिरस्वत्पचन्तूखे	12.63.j	2705	प्रजापतेः प्रजा अभूम	10.29.b
2671	पृथिव्याः सधस्थे अङ्गिरस्वत्	12.62.b	2706	प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो	11.29.a
2672	पृथिव्यै वर्मासि	1.41.a	2707	प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो	25.67.a
2673	पृथिव्यै स्वाहान्तरिक्षाय	24.41.a	2708	प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो	29.36.e
2674	पृथिव्यास्त्वा नाभौ	1.15.b	2709	प्रजापते भर्गोस्यूर्जस्वान्	2.25.b
2675	पृथुं तिरश्चा वयसा बृहन्तं	12.23.b	2710	प्रजापतेस्तपसा वावृधानः	31.11.a
2676	पृथुर्भव सुषदस्त्व मग्नेः	12.44.b	2711	प्रजापतेस्ते वृष्णो रेतोधसो	8.11.b
2677	पृथनयो मारुता बहुरूपा	26.18.b	2712	प्रजापतौ त्वा देवतायामुपोदके	35.39.c
2678	पृश्निस्तिरश्चीनपृश्नि	26.6.b	2713	प्रजाभ्यस्त्वा प्रजास्त्वानुप्राणन्तु	4.35.a
2679	पृषतो हेमन्ताय पिशङ्गा	26.15.b	2714	प्रजावन्तः सचेमहि	3.64.b
2680	पृषती क्षुद्रपृषती	26.4.b	2715	प्रजास्त्वमनुप्राणिहि	4.35.b
2681	पृषदश्वा मरुतः पृश्निमातरः	27.24.a	2716	प्रज्ञानाय नक्षत्रदर्शमाशिक्षायै	34.10.b
2682	पृष्टं यज्ञेन कल्पतां यज्ञो	10.28.b	2717	प्रणवैः शस्त्राणां रूपं	21.25.b
2683	पृष्टीर्मे राष्ट्रमुदरमसौ	21.99.a	2718	प्र तं नय प्रतरं वस्यो	13.27.b
2684	पृष्टे पृथिव्या निहितो	16.73.b	2719	प्र तद्विष्णु स्तवते वीर्येण	5.26.a
2685	पृष्ठेन द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं	15.14.b	2720	प्र तद्वोचेदमृतं नु विद्वान्	35.28.a

2721	प्रति क्षेत्रे प्रति तिष्ठामि	21.101.b	2756	प्रयाजेभिरनुयाजान्वषट्	21.19.b
2722	प्रतिगृह्णामि पृथिव्यास्त्वा	2.22.c	2757	प्र याभिर्यासि दाश्चाऽसमच्छा	29.26.a
2723	प्रति त्वादित्या	1.21.b	2758	प्रयुग्भ्य उन्मत्तः सर्पदेवजनेभ्यो	34.8.b
2724	प्रति वस्तो रह द्युभिः	3.8.b	2759	प्रयुतं द्वेषः	6.24.b
2725	प्र देवाय मतीविदे	24.16.b	2760	प्रवयाह्वाहर्जिन्वानुया रात्र्या	16.10.b
2726	प्रति द्यावापृथिव्योः	21.102.b	2761	प्र वाग्देवी ददातु नः	10.37.b
2727	प्रतिधिना पृथिव्या पृथिवी	16.10.a	2762	प्र वायुमच्छा बृहती	32.55.a
2728	प्रतिपदसि प्रतिपदे	16.13.a	2763	प्र वावृजे सुप्रया	32.44.a
2729	प्रति पन्थामपद्महि	4.41.a	2764	प्र वीरया शुचयो दद्विरे	32.70.a
2730	प्रतिलामीति ते पिता	25.26.b	2765	प्र वो महे मन्दमानायान्धसो	32.23.a
2731	प्रतिश्रुत्काया अर्तनं घोषाय	34.19.a	2766	प्र वो महे महि नमो	33.11.a
2732	प्रति स्पशो विसृज	14.11.a	2767	प्रसद्य भस्मना योनिमपश्च	13.39.a
2733	प्रतीची मारोह जगती	11.20.a	2768	प्र प्र दातार न्तारिष	12.84.b
2734	प्रतीचीनं वृजन न्दोहसे	7.11.b	2769	प्रप्र वयममृतं ज्ञातवेदसं	29.47.b
2735	प्रतीच्यै दिशे स्वाहा वाच्यै	24.34.b	2770	प्र प्रायमग्निर्भरतस्य शृण्वे	13.35.a
2736	प्रतूर्त्तं वाजिन्नाद्रव	12.12.a	2771	प्रम्लोचन्ती चानुम्लोचन्ती	16.35.b
2737	प्रतूर्त्तं नेह्यवक्रामन्नशस्ती	12.15.a	2772	प्रश्नते स्वाहा शीकायते	24.36.c
2738	प्रत्यङ्गेषु प्रति तिष्ठाम्यात्मन्	21.102.a	2773	प्रस्तरेण परिधिना सुचा	20.33.a
2739	प्रत्यस्तं नमुचेः शिरः	11.22.c	2774	प्रागपागुदगधराक्सर्वतस्त्वा दिश	6.49.a
2740	प्रत्युष्टः रक्षः प्रत्युष्टा	1.10.a	2775	प्राचीनम् बर्हिः प्रदिशा	31.41.a
2741	प्रत्युष्टः रक्षः प्रत्युष्टा	1.46.a	2776	प्राचीं प्रेतमध्वरं कल्पयन्ती	5.22.b
2742	प्रत्युष्टः रक्षः प्रत्युष्टा	1.46.c	2777	प्राचीमनु प्रदिशं प्रेहि	18.66.a
2743	प्रत्यौहतामश्विना मृत्युमस्मादेवानामग्ने	29.9.b	2778	प्राच्यै दिशे स्वाहा वाच्यै	24.34.a
2744	प्रथमा द्वितीयै द्वितीया	21.104.a	2779	प्राणं न वीर्यन् नसि	23.48.b
2745	प्रथमा वाऽसरथिना	31.7.a	2780	प्राणं मे पाह्यपानं मे	15.7.a
2746	प्र नूनं पूर्णवन्धुरं स्तुतो यासि	3.60.b	2781	प्राणदा अपानदा व्यानदा	18.15.a
2747	प्र नूनं ब्रह्मणस्पतिर्मत्रं	33.45.a	2782	प्राणपा मे अपानपाश्चक्षुष्पाः	22.19.a
2748	प्र नो यच्छ सहस्रजित्त्वः	10.35.b	2783	प्राणश्च मेऽपानश्च	19.14.a
2749	प्र नो यच्छत्वर्यमा प्र	10.37.a	2784	प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च	19.34.b
2750	प्र पर्वतस्य वृषभस्य	11.28.a	2785	प्राणापानौ मे पाहि	2.26.a
2751	प्रपितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः	21.36.b	2786	प्राणाय त्वोदानाय त्वा	1.34.a
2752	प्र बाहवा सिसृतं जीवसे	23.9.a	2787	प्राणय मे वर्चोदा वर्चसे	9.1.a
2753	प्रभञ्जन्तेनाः प्रमृणो युधा	18.36.b	2788	प्राणाय स्वाहापानाय	24.33.a
2754	प्र मन्महे शवसानाय	33.10.a	2789	प्राणाय स्वाहापानाय	25.20.a
2755	प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयो	17.9.a	2790	प्राणो दात्र एधि मयो	9.13.c

2791	प्रातर्जितं भगमुग्रं हुवेम	33.28.a	2826	बलेन शकरी : सहो	23.28.b
2792	प्रादा : पितृभ्यः स्वधया	21.66.b	2827	बहीनां पिता बहुरस्य	31.18.a
2793	प्रायुस्तारिष्टं नी रपांसि	33.35.b	2828	बाधतां द्वेषो अभयं	22.36.b
2794	प्राशृङ्गा माहेन्द्रा बहुरूपा	26.21.b	2829	बाहुभ्या मुत ते नमः	17.1.b
2795	प्रियङ्कर श्रेयस्कर भूयस्कर	11.40.a	2830	बाहू मे बलमिन्द्रियं	21.98.a
2796	प्रियं चेतिष्ठमरतिं स्वध्वरं	16.54.b	2831	बीभत्सायै पौल्कसं वर्णाय	34.17.a
2797	प्रियं देवाना मनाधृष्टं	1.49.b	2832	बृहच्छन्दो रथन्तरं छन्दो	16.7.a
2798	प्रियं धा आविश	6.13.b	2833	बृहछोचा यविष्ठय	3.3.b
2799	प्रियः सूर्ये प्रियो अग्ना	13.28.b	2834	बृहज्योतिः करिष्यतः	12.3.b
2800	प्रियाय प्रियवादिनमरिष्या अश्वसादं	34.13.b	2835	बृहता यशसा बलं	23.25.b
2801	प्रियो देवानां दक्षिणायै	28.3.b	2836	बृहती च्छन्द इन्द्रियं	23.16.b
2802	प्रेता जयता नर इन्द्रो	18.46.a	2837	बृहती च्छन्द इन्द्रियं	30.27.b
2803	प्रेत्या एत्यै सं	29.50.a	2838	बृहती च्छन्दोऽनुष्टुप्	15.19.a
2804	प्रेदग्ने ज्योतिष्मान् याहि	13.33.a	2839	बृहत्या च्छन्दसेन्द्रियं	30.38.b
2805	प्रेदु हव्यानि वोचति	21.65.b	2840	बृहत्युष्णिहा ककुप्सूचीभिः	25.35.b
2806	प्रेद्धो अग्ने दीदिहि पुरो	18.76.a	2841	बृहत्साम पञ्चदश स्तोमो	11.19.b
2807	प्रेतु ब्रह्मणस्पतिः प्र	37.7.a	2842	बृहत्साम प्रतिष्ठित्या	16.20.b
2808	प्रेतु वाजी कनिक्रदन्नानदद्रासभस्पत्वा	12.46.a	2843	बृहदिन्द्राय गायत मस्तो	22.15.a
2809	प्रेषेभिः प्रैषानाप्नोत्या	21.19.a	2844	बृहद्गानो शवसा वाजमुक्थ्यं	13.105.b
2810	प्रोथते स्वाहा प्रप्रोथाय	24.7.b	2845	बृहद्भिर्भानुभिर्भासन्मा	13.33.b
2811	प्रोथदश्चो न यवसे	16.83.a	2846	बृहन् ग्रावासि वानस्पत्यः	1.23.a
2812	प्लवो मदुर्मत्स्यस्ते	26.38.b	2847	बृहन्नसि बृहद्रवा बृहती	5.28.c
2813	प्लाशिर्व्यक्तः शतधार	21.84.b	2848	बृहन्निदिध्म एषां भूरि	32.24.a
2814	प्लीहाकर्णः शुण्ठाकर्णौ	26.7.b	2849	बृहस्पतिना ब्रह्मणा वरुणे	11.43.a
2815	फलूलोहितोर्णी पलक्षी	26.7.a	2850	बृहस्पतये गवयाश्स्त्वष्ट्र	26.32.b
2816	बद सूर्य श्रवसा मह्यं (२)	32.40.a	2851	बृहस्पतये त्वा मह्यं वरुणो	9.13.d
2817	बण्मह्यं (२) - असि सूर्य	32.39.a	2852	बृहस्पतये हविषा विधेम	4.8.c
2818	बदरैरुपवाकाभिर्भेषजं तोक्मभिः	23.31.b	2853	बृहस्पतिं वाजं ज्ञापयत	10.15.b
2819	बदरैरुपवाकाभिर्भेषजं तोक्मभिः	23.32.b	2854	बृहस्पतिपुरोहिता देवस्य	21.103.b
2820	बस्तो वयो विवलं छन्दो	15.10.a	2855	बृहस्पति प्रसूता अस्यै	13.94.b
2821	बर्हिरसि सुग्भ्यस्त्वा	2.1.b	2856	बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो	13.90.b
2822	बर्हिषदः पितर ऊत्यर्वागिमा	21.55.a	2857	बृहस्पतिर्देवानाम् ब्रह्माहं	2.21.a
2823	बर्हिषदो ये स्वधया	21.57.b	2858	बृहस्पतिर्वाच इन्द्रो ज्यैष्ठ्याय	11.9.b
2824	बलविज्ञाय स्थविरः प्रवीरः	18.37.a	2859	बृहस्पतिर्हेतीनां प्रतिधर्ता	16.28.b
2825	बलं न वाचमास्य उषाभ्या	23.49.b	2860	बृहस्पतिष्ठा सुम्ने रम्णातु	4.28.b

2861	बृहस्पते अति यदर्यो	28.4.a	2896	भद्रा उत प्रशस्तय :	16.60.b
2862	बृहस्पते परिदीया रयेन	18.36.a	2897	भद्रा उत प्रशस्तयो भद्रं	16.61.a
2863	बृहस्पते रुतमं नाकश्	10.14.b	2898	भद्रो नो अग्निराहुतो भद्रा	16.60.a
2864	बृहस्पते रुतमं नाकमरुहामेन्द्रस्योत्तमं	10.14.d	2899	भद्रो मेऽसि प्रच्यवस्व भुवस्पते	4.46.a
2865	बृहस्पते भगिमवजिघ्नत निमृजाना :	10.26.b	2900	भरद्वाज ऋषि : प्रजापतिगृहीतया	14.59.b
2866	बृहस्पते भगिमवजिघ्नत	10.13.b	2901	भरन्नग्निं पुरीष्यं मा	12.46.b
2867	बृहस्पते वाज ज्ञय	10.15.a	2902	भरमाणा वहमाना हवीश्च्यस्मे	9.18.b
2868	बृहस्पते वाजजितो वाज	10.18.b	2903	भरेषुजाश् सुक्षितिश् सुश्रवसं	33.14.b
2869	बृहस्पते सवितर्बोधयैनश्	29.8.a	2904	भवतं न : समनसौ सचेतसा	5.3.a
2870	बृहस्पतेष्टा साम्राज्येनाभिषिञ्चामीन्द्रस्य	10.39.c	2905	भवतं न : समनसौ	13.61.a
2871	बोधा मे अस्य वचसो	13.43.a	2906	भवस्य कण्ठ्यश् रुद्रस्यान्त :	39.8.b
2872	ब्रह्मश् स्त्वं ब्रह्मसि	11.38.b	2907	भवा न : सप्रथस्तम :	13.113.b
2873	ब्रह्म क्षत्रं पवते तेज	21.5.a	2908	भवा वाजस्य सङ्गथे	13.111.b
2874	ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं	14.3.a	2909	भामश् सरस्वती भिषगिन्द्राय	23.40.b
2875	ब्रह्मणस्पते त्वमस्य यन्ता	33.46.a	2910	भायै दार्वारं प्रभाया	34.12.a
2876	ब्रह्मणे ब्राह्मणं क्षत्राय	34.5.a	2911	भासान्तरिक्षमापृण ज्योतिषा	18.72.b
2877	ब्रह्म तेन पुनातु	21.43.b	2912	भुज्यु : सुपर्णो यज्ञो	20.12.a
2878	ब्रह्म दृश्ह क्षत्रं	5.36.a	2913	भुवद्वाजेष्वाविता भुवद्	29.48.b
2879	ब्रह्म दृश्ह क्षत्रं दृश्हायुर्दृश्ह	6.4.b	2914	भुवो यज्ञस्य रजसश्च	14.15.a
2880	ब्रह्म यज्ञेन कल्पतां यज्ञो यज्ञेन	19.42.c	2915	भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता	16.44.a
2881	ब्रह्म यज्ञेन कल्पताश्	24.46.d	2916	भूताय त्वा नारातये	1.14.b
2882	ब्रह्मराजन्याभ्याश् शूद्राय	28.3.a	2917	भूपतये स्वाहा भुवनपतये	2.3.a
2883	ब्रह्मवनि त्वा क्षत्रवनि	1.28.b	2918	भूमेर्वृत्वाय नो ब्रूहि यत :	12.19.b
2884	ब्रह्मवनि त्वा क्षत्रवनि	1.29.d	2919	भूम्या आखूनालभतेऽन्तरिक्षाय	26.30.a
2885	ब्रह्मवनि त्वा क्षत्रवनि	1.29.b	2920	भूरसि भूमिरस्यदितिरसि	14.18.a
2886	ब्रह्मवनि त्वा क्षत्रवनि	5.35.b	2921	भूत्यै जागरणमभूत्यै स्वपनमात्यै	34.17.b
2887	ब्रह्मवनि त्वा क्षत्रवनि	6.4.a	2922	भूर्भुव : स्व :	36.3.a
2888	ब्रह्म सूर्यसमं ज्योति	25.50.a	2923	भूर्भुव : स्वः सुप्रजा :	3.45.a
2889	ब्रह्महत्यायै स्वाहा विश्वेभ्यो	39.12.b	2924	भूर्भुव : स्वः सुप्रजा :	9.5.a
2890	ब्रह्मा कृष्णश्च नो	25.15.b	2925	भूर्भुव : स्वः सुप्रजा :	9.37.a
2891	ब्रह्माणि मे मतय :	32.78.a	2926	भूर्भुव : स्वर्द्यौरिव भूमना	3.5.a
2892	ब्राह्मणमद्य विदेय पितृमन्तम्	9.11.b	2927	भूर्भुव : स्वर्निरस्त : पाप्मेदमहं	2.21.b
2893	ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्	35.11.a	2928	भू भुव : स्वर्लाजी (३)	25.9.a
2894	भद्रं कर्णेभि : शृणुयाम	27.25.a	2929	भेषजमसि भेषजं गवेऽश्वाय	3.67.a
2895	भद्रञ्च मे श्रेयश्च	19.20.c	2930	भ्राजन्तो अग्नयो यथा	8.22.b

2931	भ्राजस्वानहं मनुष्येषु	8.22.e		2966	मधुश्च माधवश्च	14.26.a
2932	भ्राजस्वानहं मनुष्येषु	8.23.e		2967	मधु हुतमिन्द्रतमे अग्रा	38.16.c
2933	भ्राजस्वानहं मनुष्येषु	8.24.e		2968	मध्वा यज्ञं नक्षसे	29.13.a
2934	मखस्य शिरोऽसि वसवस्त्वा	12.59.a		2969	मध्वा यज्ञश्च समज्जाये	32.33.b
2935	मखस्य शिरोऽसि	37.8.a		2970	मध्वा यज्ञश्च समज्जाये	32.73.b
2936	मखस्य शिरोऽसि	37.8.c		2971	मध्वा रजाश्चसि सुक्रतू	23.8.b
2937	मखस्य शिरोऽसि	37.8.e		2972	मध्वा रजाश्चसीन्द्रिय	22.41.b
2938	मखाय त्वा मखस्य	37.3.b		2973	मध्वा समज्जन्यथिभिः सुगेभिः	30.10.b
2939	मखाय त्वा मखस्य	37.4.b		2974	मध्ये दिवो निहितः पृथिरश्मा	18.60.b
2940	मखाय त्वा मखस्य	37.5.b		2975	मनश्छन्दः कृषिश्छन्दो	15.21.a
2941	मखाय त्वा मखस्य	37.6.b		2976	मनसः काममाकूर्तिं वाचः	39.3.a
2942	मखाय त्वा मखस्य	37.6.c		2977	मनसस्पत इमं देव यज्ञश्च	2.39.b
2943	मखाय त्वा मखस्य	37.6.d		2978	मनसस्पत इमं देव यज्ञश्च	9.21.b
2944	मखाय त्वा मखस्य	37.7.c		2979	मनस्त आप्यायतां वाक्त	6.19.a
2945	मखाय त्वा मखस्य	37.7.d		2980	मनस्त्वाष्टु स्वाहा त्वा स्वभवः	7.3.a
2946	मखाय त्वा मखस्य	37.7.e		2981	मनस्त्वाष्टु स्वाहा त्वा	7.5.d
2947	मखाय त्वा मखस्य	37.8.b		2982	मनीषिणो मनसा पृच्छतेदु	18.20.b
2948	मखाय त्वा मखस्य	37.8.d		2983	मनै नु बभ्रूणामहश्च शतं	13.76.b
2949	मखाय त्वा मखस्य	37.8.f		2984	मनो गायत्र्यै गायत्री	2.20.a
2950	मखाय त्वा मखस्य	37.8.g		2985	मनोजवास्त्वा पितृभिर्दक्षिणतः	5.15.b
2951	मखाय त्वा मखस्य	37.9.b		2986	मनोज्योतिर्जुषता माज्यस्य	2.29.a
2952	मखाय त्वा मखस्य	37.9.d		2987	मनो न येषु हवनेषु तिग्मं	7.16.a
2953	मखाय त्वा मखस्य	37.9.f		2988	मनो न्वाहुवामहे नाराशश्सेन	3.61.a
2954	मखाय त्वा मखस्य	37.9.g		2989	मनो मे तर्पयत वाचम् मे	6.44.a
2955	मखाय त्वा मखस्य	37.10.b		2990	मन्मानि धीभिस्त	31.38.b
2956	मखाय त्वा मखस्य	37.10.c		2991	मन्यवेऽयस्तापं क्रोधाय निसरं	34.14.a
2957	मखाय त्वा मखस्य	37.10.d		2992	मन्युरसि मन्युं मयि धेहि	21.8.b
2958	मधवे स्वाहा माधवाय	24.44.a		2993	मन्ये त्वा जातवेदसश्च	16.52.b
2959	मधुद्यौरस्तु नः	14.30.b		2994	ममेदिह श्रुतश्च हवम्	7.8.b
2960	मधु नक्तमुतोषसो	14.30.a		2995	मयि गृह्णाम्यग्रे अग्निश्च	14.1.a
2961	मधुमतीं मधुमता सृजामि	21.1.b		2996	मयि त्यदिन्द्रियं बृहन्मयि	38.26.a
2962	मधु मधु मधु	37.13.b		2997	मयि देवा दधतु	35.34.b
2963	मधु मध्वीभ्यां मधु	37.18.c		2998	मयि वः कामधरणं भूयात्	3.35.b
2964	मधुमान्नो वनस्पतिर्मधुमां	14.31.a		2999	मयीदमिन्द्र इन्द्रियं दधात्वस्मान्	2.18.a
2965	मधु वाता ऋतायते	14.29.a		3000	मयुं ते शुगृच्छतु यं	14.49.c

3001	मयुं पशुं मेधमग्रे जुषस्व	14.49.b	3036	महीमू षु मातरश्	23.5.a
3002	मयु : प्राजापत्य उलो	26.35.a	3037	महे रणाय चक्षसे	12.51.b
3003	मरुत : सप्ताक्षरेण सप्त ग्राम्यान्	10.41.b	3038	महे रणाय चक्षसे	36.14.b
3004	मरुतश्च म इन्द्रश्च	19.29.c	3039	महो अग्ने : समिधानस्य	32.17.a
3005	मरुताम् प्रसवेन जयापाम	11.31.c	3040	महो अर्ण : सरस्वती	22.71.a
3006	मरुताश्च स्कन्धा विश्वेषां	27.9.a	3041	मां पुनीहि विश्वत :	21.45.b
3007	मरुतो यस्य हि क्षये	9.30.a	3042	माश्चं म उपनतिर्वस्वस्थि	21.106.b
3008	मरुत्वन्तं वृषभं वावृधान	7.36.a	3043	माश्सेभ्य : स्वाहा माश्सेभ्य :	39.9.b
3009	मरुत्वां (२) - इन्द्र वृषभो	28.10.a	3044	मागध : पुश्चली क्लीब :	34.22.c
3010	मरुद्व्य : क्रीळिभ्य : सश्सृष्टान्	26.20.b	3045	मा च रिषदुपसत्ता ते	29.2.b
3011	मर्माणि ते वर्मणा च्छादयामि	18.49.a	3046	मा च्छन्द : प्रमा च्छन्द :	15.18.a
3012	मर्यश्री : स्पृहयद्वर्णो	12.24.b	3047	मा त इन्द्र ते वयं	11.32.a
3013	मलिम्लुचाय स्वाहा दिवा	24.43.b	3048	मा तद् भूम्या माश्लिषन्मा	27.38.b
3014	मशकान्केशैरिन्द्रश्च स्वपसा	27.5.a	3049	माता च ते पिता	25.26.a
3015	महत्तद् वृष्णो असुरस्य	32.22.b	3050	माता च ते पिता	25.27.a
3016	महश्चिद्यस्य मीळ्हुषो यव्या	3.54.b	3051	माता पुत्रं यथोपस्थे	12.58.b
3017	महसे वीणावादं क्रोशाय	34.19.b	3052	मातेव पुत्रं पृथिवी	13.62.a
3018	महस्ते सतो महिमा	32.39.b	3053	मा त्वाग्निर्ध्वनयीद् धूमगन्धि	27.41.a
3019	महां (२) - अभिष्टिरोजसा	32.25.b	3054	मा त्वा के चिन्नि यमन्वि	22.38.b
3020	महां (३) - इन्द्रो नृवदा	7.39.a	3055	मा त्वा तनदीशिषे	33.17.b
3021	महां (२) - इन्द्रो य	32.27.c	3056	मा त्वा परिपरिणो विदन् मा	4.46.b
3022	महां (३) - इन्द्रो य ओजसा	7.40.a	3057	मा त्वा समुद्र उद्धधीन्मा	14.16.b
3023	महां (२) - इन्द्रो वज्रहस्त :	28.11.a	3058	मा त्वा हिंसीन्मा	21.93.b
3024	महानामन्यो रेवत्यो	25.37.a	3059	मा द्यावापृथिवी अभि	12.45.b
3025	महान्महीभिरुतिभि :	32.65.b	3060	माध्वीर्गावो भवन्तु न :	14.31.b
3026	महान्तसधस्थे ध्रुव आ	20.23.b	3061	माध्वीर्न : सन्त्वोषधी :	14.29.b
3027	महामनसां भुवनच्यवानां	18.41.b	3062	मा न : शश्सो अरुषो	3.38.a
3028	महा देवानामसुर्य : पुरोहितो	32.40.b	3063	मा नस्तोके तनये मा न	17.16.a
3029	महि त्रीणामवोऽस्तु द्युक्षं	3.39.a	3064	मा नो महान्तमुत मा नो	17.15.a
3030	महिमा तेऽन्येन	25.17.b	3065	मा नो मित्रो वरुणो	27.28.a
3031	महीश्च साहस्रीमसुरस्य	14.46.b	3066	मा नो वधी : पितरं मोत	17.15.b
3032	मही गृणाना	29.19.b	3067	मा नो वीरान् रुद्र भामिनो	17.16.b
3033	मही द्यौ : पृथिवी च	9.31.a	3068	मा नो हिंसीज्जनिता य :	29.36.c
3034	मही द्यौ : पृथिवी च	14.34.a	3069	मान्दा स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.j
3035	महीनां पयोऽसि वर्चोदा	4.4.a	3070	मापो मौषधीर्हिंसी धाम्नो धाम्नो	6.30.a

3071	मा भेर्मा सँ विक्था	1.39.a		3106	मित्रो नवाक्षरेण त्रिवृतश्च स्तोम	10.42.a
3072	मा भेर्मा सँविक्था ऊर्ज धत्स्व	6.48.a		3107	मित्रोऽसि वरुणोऽसि	11.24.c
3073	मा म आयु : प्रमोषीर्मो अहं	4.31.c		3108	मीळ्हुष्टम शिवतम शिवो	17.51.a
3074	मा मा हिंसीज्जनिता य :	13.101.a		3109	मुखश्च सदस्य शिर इत्	21.85.a
3075	मामु देवता : सचन्ताम्	14.1.b		3110	मुखं किमस्यासीत् किं	35.10.b
3076	मा यज्ञश्च हिंसिष्टं मा	13.61.b		3111	मुञ्चन्तु मा शपथ्यादथो	13.91.a
3077	मा यज्ञश्च हिंसिष्टं मा	5.3.b		3112	मुद्गाश्च मे खल्वाश्च	19.24.b
3078	मारुत : कल्माष आग्नेय :	31.51.b		3113	मुष्का इदस्या एजतो	25.30.b
3079	मारुतोऽसि मरुताङ् गण :	20.15.b		3114	मुह्यन्त्वन्ये अभित : सपत्ना	8.27.b
3080	मा व स्तेन ईशत	1.2.b		3115	मुह्यन्त्वन्ये अभित : सपत्ना	18.23.b
3081	मा वयश्च रायस्पोषेण	4.31.a		3116	मूर्धन्यज्ञस्य मधुना दधाना	22.27.b
3082	मा वो रिषत् खनिता	13.97.a		3117	मूर्धा कवी रयीणाम्	16.42.b
3083	मा सु भित्था मा	12.69.a		3118	मूर्धानन् दिवो अरति पृथिव्या	7.26.a
3084	मासेभ्य : स्वाह ऋतुभ्य :	24.38.b		3119	मूर्धानन् दिवो अरति	32.8.a
3085	मासेभ्यो दात्यौहान्तसँवत्सराय	26.29.b		3120	मूर्धा वय : प्रजापतिश्छन्द :	15.9.a
3086	मा हिंसिष्ट पितर :	21.62.b		3121	मूर्धासि राङ् ध्रुवासि	15.23.a
3087	माहि भूर्मा पृदाकु :	6.15.c		3122	मूर्ध्नो विश्वस्य वाघत :	12.32.b
3088	माहिर्भूर्मा पृदाकु :	9.23.a		3123	मूर्ध्नो विश्वस्य वाघत :	16.43.b
3089	मितश्च संमितश्च	18.81.b		3124	मूलेभ्य : स्वाहा शाखाभ्य :	24.40.a
3090	मितासश्च संमितासो नो	18.84.b		3125	मृगो न भीम : कुचरो	20.40.a
3091	मित्रश्च हुवे पूतदक्षं	32.57.a		3126	मृत्यो : पाहि विद्योत्पाहि	21.93.e
3092	मित्र : सञ्चसृज्य पृथिवीं	12.54.a		3127	मृत्यो : पाह्योजोऽसि	11.23.b
3093	मित्रश्च म इन्द्रश्च	19.29.a		3128	मेदस : कुल्या उप तान्तस्त्रवन्तु	35.53.b
3094	मित्रस्त्वा पदि बध्नीतां	4.26.a		3129	मेनका च सहज्या चाप्सरसौ	16.33.b
3095	मित्रस्य चक्षुषा समीक्षामहे	36.18.c		3130	मैघी विद्युतो वाच :	25.37.b
3096	मित्रस्य चर्षणी धृतोऽवो	12.64.a		3131	मैत्र : शरसि सन्ताप्यमाने	39.4.b
3097	मित्रस्य त्वा चक्षुषा	2.22.a		3132	मैनां तपसा मार्चिषाभिशोची	13.16.b
3098	मित्रस्य भागोऽसि वरुणस्याधिपत्यं	15.28.b		3133	मोदा : प्रमोदा अङ्गुली	21.97.b
3099	मित्रस्याहं चक्षुषा सर्वाणि	36.18.b		3134	मो षू ण इन्द्रात्र पृतु	3.54.a
3100	मित्राय कुलीपयान्वरुणाय	26.25.b		3135	य आत्मदा बलदा	27.17.a
3101	मित्राय मदगून् वरुणाय	26.26.b		3136	य इन्द्र इन्द्रियं दधु :	22.55.a
3102	मित्रावरुणौ त्वोत्तरत :	2.4.d		3137	य इमा विश्वा भुवनानि	18.17.a
3103	मित्रैतां त उखां	12.66.b		3138	य इमा विश्वा विश्वकर्मा	33.46.c
3104	मित्रो न एहि सुमित्रध	4.38.a		3139	य इमे द्यावापृथिवी	31.46.a
3105	मित्रो नवमे वरुणो दशम	39.5.b		3140	य ईशे अस्य द्विपद	25.3.b

3141	य ईशे अस्य द्विपद	27.15.b	3176	यज्ञं वष्टु धियावसु :	22.69.b
3142	य ईशे महतो महाश्स्तेन	22.17.b	3177	यज्ञश्च नस्तन्वश्च	27.44.c
3143	य ऊर्ध्वया स्वध्वरो देवो	16.69.b	3178	यज्ञ यज्ञं गच्छ यज्ञपतिं	9.22.a
3144	य एतावन्तश्च भूयाश्सश्च	17.63.a	3179	यज्ञं शं च त उप	2.45.a
3145	यं क्रन्दसी अवसा	29.34.a	3180	यज्ञस्य ते विदथा प्र	25.60.b
3146	यं जीव मश्रवामहै न	13.92.b	3181	यज्ञस्य त्वा यज्ञपते सूक्तोक्तौ	9.25.b
3147	यं ते देवी निर्रति	13.66.a	3182	यज्ञस्य त्वा विदथा	25.59.b
3148	यं परिधि पर्यधत्था अग्ने	2.33.b	3183	यज्ञायज्ञा वो अग्नये	29.47.a
3149	य : पार्थिवानि विममे स	12.6.b	3184	यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवा	35.16.a
3150	य : पोता स पुनातु	21.44.b	3185	यज्ञो देवानां प्रत्येति	8.3.a
3151	य : प्राणतो निमिषतो	25.3.a	3186	यज्ञो देवानां प्रत्येति	32.68.a
3152	य : प्राणतो निमिषतो	27.15.a	3187	यतन्ते वृथगग्नय :	32.2.b
3153	य : शश्सते स्तुवते	32.50.b	3188	यते स्वाहा धावते	24.10.a
3154	यकृत् क्लोमानं वरुणो	21.82.b	3189	यतो भूमिञ् जनयन्विश्वकर्मा	18.18.b
3155	यका सकौ शकुन्ति	25.24.a	3190	यतोयत : समीहसे ततो	36.22.a
3156	यकोऽसकौ शकुन्तक	25.25.a	3191	यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु	11.29.b
3157	यक्षत्त्वं महिमानमायजतामेज्या	23.46.e	3192	यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो	25.67.b
3158	यक्षदग्निर्देवो देवां (३)	18.62.b	3193	यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो	29.36.f
3159	यच्च पपौ यच्च घासिं	27.42.b	3194	यत्ते क्रूरं यदास्थितं तत्त	6.19.b
3160	यच्छा न : शर्म	35.54.b	3195	यत्ते गात्रादग्निना पच्यमाना	27.38.a
3161	यच्छा न : शर्म	36.13.b	3196	यत्ते पवित्रमर्चिष्यग्ने	21.43.a
3162	यच्छूद्रे यदर्ये यदेनश्चकृमा	22.4.b	3197	यत्ते सोम दिवि ज्योति	6.46.a
3163	यजमानस्य परिधिरस्यश्निरिळ	2.4.a	3198	यत्ते सोमादाभ्यं नाम जागृवि	7.2.a
3164	यजमानस्य परिधिरस्यश्निरिळ	2.4.c	3199	यत्ते सोमादाभ्यं नाम जागृवि	8.31.b
3165	यजमानस्य परिधिरस्यश्निरिळ	2.4.e	3200	यत्पुरुषं व्यदधु :	35.10.a
3166	यजमानस्य पशून् पाहि	1.3.b	3201	यत्पुरुषेण हविषा देवा	35.14.a
3167	यजा नो मित्रावरुणा यजा	32.3.a	3202	यत्त इन्द्र बृहद्वयस्तस्मै त्वा विष्णवे	7.24.b
3168	यज्ञाग्रतो दूरमुदैति दैवं	33.1.a	3203	यत्र देवा अमृतमानशानास्तृतीये	35.29.b
3169	यजिष्ठो वह्नितम : शोशुचानो	23.3.b	3204	यत्र देवानामाज्यपानाम् प्रिया	23.45.e
3170	यजिष्ठेन मनसा यक्षि	20.44.b	3205	यत्र धारा अनपेता	20.35.a
3171	यजेति धाय्यारूपं प्रगाथा	21.24.b	3206	यत्र बाणा : संपतन्ति	18.48.a
3172	यजुर्भिराप्यन्ते ग्रहा ग्रहै	21.28.a	3207	यत्र ब्रह्म च क्षत्रं	22.10.a
3173	यज्ञं गच्छ स्वाहा	6.28.e	3208	यत्र सवितु : प्रिया धामानि	23.45.d
3174	यज्ञं दधे सरस्वती	22.70.b	3209	यत्र सोम : सूयते यत्र	19.10.b
3175	यज्ञं ये विश्वतोधारश्	18.68.b	3210	यत्राग्ने : प्रिया धामानि	23.45.c

3211	यत्राधि सूर अदितो	29.34.b	3246	यदि दिवा यदि	22.2.a
3212	यत्रा नर : सं च वि	31.19.b	3247	यदिमा वाजयन्महमोषधी	13.86.a
3213	यत्राश्विनोश्छागस्य हविष :	23.45.b	3248	यदूवध्य मुदरस्यापवाति	27.37.a
3214	यत्रासते सुकृतो यत्र	25.18.b	3249	यदेकस्याधि धर्मणि	22.4.c
3215	यत्राहमस्मि तां (३)	12.72.b	3250	यदेदन्ता अददृहन्त पूर्व	18.25.b
3216	यत्रेन्द्रश्च वायुश्च	22.11.a	3251	यदेदयुक्त हरित : सधस्थादाद्रात्री	32.37.b
3217	यत्रैतशेभि रीयसे भ्राजमानो	4.44.b	3252	यदेनश्चकृमा वयमिदं	3.53.b
3218	यत्रौषधी : समग्मत राजान :	13.81.a	3253	यद् ग्रामे यदरण्ये यत्सभायां	3.53.a
3219	यत्सुरामं व्यपिब : शचीभि :	11.47.b	3254	यद् ग्रामे यदरण्ये	22.4.a
3220	यत्सुरामं व्यपिब : शचीभि :	22.62.b	3255	यद्वत्तं यत्परादानं	20.34.a
3221	यथा न : सर्वमिज्जगदयक्ष्मः	17.4.b	3256	यदेवा देवहेळनं	22.1.a
3222	यथा नो वस्यसस्कर द्यथा न :	3.66.b	3257	यद् देवाना न्यायुषं तन्मे	3.74.b
3223	यथायं वायुरेजति यथा समुद्र	9.27.b	3258	यद् देवासो ललामगुं	25.31.a
3224	यथायथं नौ व्रतपते व्रतान्यनु	5.50.b	3259	यद् दीदयच्छवस ऋतप्रजात	28.4.b
3225	यथा शमसद् द्विपदे चतुष्पदे	17.48.b	3260	यद्वरिणो यवमत्ति	25.32.a
3226	यथेमां वाचङ् कल्याणी	28.2.b	3261	यद्वरिणो यवमत्ति न	25.33.a
3227	यथेह पुरुषोऽसत्	2.59.b	3262	यद् धस्तयो : शमितुर्गन्धेषु	27.36.b
3228	यदक्रन्द : प्रथम जायमान	31.24.a	3263	यद्वविष्य मृतुशो देवयानं	27.31.a
3229	यदग्ने कानि कानि	12.74.a	3264	यद्वद्रं तन्न आ सुव	34.3.b
3230	यदत्ति तस्मै स्वाहा यत्पिबति	24.12.b	3265	यद् वाजिनो दाम	27.35.a
3231	यदत्र रिप्तः रसिन :	21.35.a	3266	यद्वा घास्य प्रभृतमास्ये	27.35.b
3232	यदत्युपजिह्विका यद्वम्रो	12.75.a	3267	यद् वाजिनो देवजातस्य	27.28.b
3233	यदद्य कच्च वृत्रहन्नुदगा	32.35.a	3268	यद्वातो अपो अग्नीगन्	25.7.a
3234	यदद्य सूर उदितेऽनागा	32.20.a	3269	यद्वाहमभिदुद्रोह यद्वा	6.32.b
3235	यदश्वस्य क्रविषो मक्षिकाश	27.36.a	3270	यद्वोऽशुद्ध : पराजघा	1.19.b
3236	यदश्वाय वास उपस्तृणन्त्यधीवासं	27.43.a	3271	यन्ता च मे धर्ता च	19.19.a
3237	यदस्या अःहुभेद्या :	25.30.a	3272	यन्तारो ये मघवानो	32.14.b
3238	यदाकूतात्समसुस्रोद् धृदो	20.28.a	3273	यन् निर्णिजा रेक्णसा	27.29.a
3239	यदागच्छात्पथिभि देवयानैरिष्टापूर्ते	20.30.b	3274	यन्नीक्षणं माःस्पचन्या	27.40.a
3240	यदा ते मर्तो अनु	31.30.b	3275	यन्त्री राङ् यन्त्र्यसि	15.24.a
3241	यदापिपेष् मातरम् पुत्र :	21.10.a	3276	यन्मे च्छिद्रं चक्षुषो	36.2.a
3242	यदापो अघ्न्या इति	22.4.d	3277	यमग्ने कव्यवाहन त्वं	21.64.a
3243	यदाबध्नन्दाक्षायणा हिरण्यः	33.40.a	3278	यमग्ने पृतसु मर्त्यमवा	6.42.a
3244	यदा हुरघ्न्या इति वरुणेति	6.30.b	3279	यमश्विना नमुचेरासुरादधि	21.34.a
3245	यदि जाग्राद्यदि स्वप्न	22.3.a	3280	यमश्विना सरस्वती	22.53.a

3281	यमप्लवानो भृगवो विरुचुर्वनेषु	3.21.b	3316	यस्मान्न जात इत्येष :	35.26.c
3282	यमप्लवानो भृगवो विरुचुर्वनेषु	16.47.b	3317	यस्मान्न जात : परो अन्यो	8.17.a
3283	यमप्लवानो भृगवो	32.6.b	3318	यस्माद्योनेरुदारिथा यजे	18.75.b
3284	यमाय त्वाङ्गिरस्वते	38.9.a	3319	यस्मिन्त्सर्वाणि भूतान्यात्मैवा	40.7.a
3285	यमाय त्वा मखाय	37.11.a	3320	यस्मिन्नश्वास ऋषभास उक्षणो	22.63.a
3286	यमाय त्वा मह्यं वरुणो	9.13.f	3321	यस्मिन्निन्द्रो वरुणो मित्रो	33.45.b
3287	यमाय यमसूमथर्वभ्योऽवतोकाः	34.15.a	3322	यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तः	13.98.b
3288	यमाय स्वाहान्तकाय	39.12.a	3323	यस्य कुर्मो गृहे	18.52.a
3289	यमेन त्वं यम्या संविदानोत्तमे	13.64.b	3324	यस्य छायामृतं यस्य	27.17.b
3290	यमेन दत्तं त्रित	31.25.a	3325	यस्य ते नामामन्महि यं	9.4.b
3291	ययुर्नामासि शिशु	24.24.b	3326	यस्य त्रितो व्योजसा	33.2.b
3292	ययोरोजसा स्कभिता रजाऽसि	9.45.a	3327	यस्य प्रयाण मन्वन्य	12.6.a
3293	यवा न बर्हि भ्रुवि केसरणि	21.88.b	3328	यस्यामिदं विश्वं भुवनमाविवेश	10.7.c
3294	यवानां भागोऽस्ययवानामाधिपत्यं	15.31.a	3329	यस्यामिदं विश्वं भुवन	20.1.b
3295	यवैः कर्कन्धुभिर्मधु लाजैर्न	23.33.b	3330	यस्यायं विश्व आयो	32.82.a
3296	यवोऽसि यवयास्मद् द्वेषो	5.33.c	3331	यस्यास्ते घोर आसञ्जुहोम्येषां	13.65.a
3297	यवोऽसि यवयास्मद् द्वेषो	6.1.c	3332	यस्यास्ते यज्ञियो गर्भो	9.28.a
3298	यशः सुरया भेषजः श्रिया	23.39.b	3333	यस्येमाः प्रदिशो यस्य	27.16.b
3299	यश्चापश्चन्द्राः प्रथमो	13.101.b	3334	यस्येमे हिमवन्तो महित्वा	27.16.a
3300	यश्चापश्चन्द्रा बृहतीर्जजान	29.36.d	3335	यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियन्ति	5.26.b
3301	यश्चिदापो महिना पर्यपश्यदक्षं	29.36.a	3336	यस्यौषधीः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं	13.87.a
3302	य स्त्रीणां जीवभोजनः	25.23.b	3337	यद्वा इव प्र वया मुञ्जिहानाः	16.45.b
3303	यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्म	40.6.a	3338	या अप्सवन्त देवतास्ता	2.23.b
3304	य स्तृतीयस्यां पृथिव्यामसि	5.14.f	3339	या इषवो यातुधानानां	14.7.a
3305	यस्ते अद्य कृणवद्द्रशोचेऽपूपं	13.27.a	3340	या ओषधीः पूर्वा जाता	13.76.a
3306	यस्ते दिवि सूर्ये महिमा	25.2.c	3341	या ओषधीः सोमराज्ञीर्बह्वीः	13.93.a
3307	यस्ते देव सोमाश्चसनि	8.13.a	3342	या ओषधीः सोमराज्ञी	13.94.a
3308	यस्ते द्रप्स स्कन्दति यस्ते	7.29.a	3343	याँ (३) - आवह उशतो	9.19.a
3309	यस्ते प्राणः पशुषु प्रविष्टो	1.50.a	3344	याँ मेधां देवगणाः	35.33.a
3310	यस्ते नक्षत्रेषु चन्द्रमसि	25.4.c	3345	याँ त्वा जनो भूमिरिति	13.65.b
3311	यस्ते रसः संभृत	21.33.a	3346	याः फलिनीर्या अफला	13.90.a
3312	यस्ते रात्रौ संवत्सरे महिमा	25.4.b	3347	याः सेना अभीत्वरीराव्याधिनी	12.78.a
3313	यस्ते स्तनः शशयो यो	38.5.a	3348	या तव तनूरियः सा मयि	5.8.a
3314	यस्तेऽहन्त्संवत्सरे महिमा	25.2.b	3349	या तव तनूर्मय्यभूदेषा सा	5.50.a
3315	यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात्तस्य	35.21.b	3350	या ते अग्ने यः शया	5.12.a

3351	या ते अग्ने रजः शया	5.12.c		3386	युञ्जते मन उत युञ्जते धियो	5.19.a
3352	या ते अग्ने हरीशया	5.12.e		3387	युञ्जते मन उत युञ्जते	12.4.a
3353	या ते घर्म दिव्या	38.18.a		3388	युञ्जते मन उत युञ्जते	37.2.a
3354	या ते घर्म पृथिव्याऽ	38.18.e		3389	युञ्जन्ति ब्रध्नमरुषं	25.5.a
3355	या ते घर्मन्तरिक्षे	38.18.c		3390	युञ्जन्तु त्वा मरुतो विश्ववेदस	10.11.b
3356	या ते धामानि परमाणि	18.21.a		3391	युञ्जन्त्यस्य काम्या हरी	25.6.a
3357	या ते धामानि हविषा	4.49.a		3392	युञ्जाथाऽ रासभं युव	12.13.a
3358	या ते धामान्युश्मसि गमध्वे	6.3.a		3393	युञ्जानः प्रथमं मनस्तत्वाय	12.1.a
3359	या ते रुद्र शिवा	17.2.a		3394	युनक्त सीरा वि युगा	13.69.a
3360	या ते रुद्र शिवा तनूः	17.49.a		3395	युयोध्यस्मञ्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां	5.45.b
3361	या ते हेतिर्मीळुष्टम	17.12.a		3396	युयोध्यस्मञ्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते	9.8.b
3362	या पत्येते अप्रतीता सहोभि	9.45.b		3397	युयोध्यस्मञ्जुहुराणमेनो	40.18.b
3363	याभिर्मित्रावरुणा अभ्यषिञ्चन्याभि	11.5.b		3398	युयोध्यस्मद् द्वेषाऽसि	13.44.b
3364	यामस्य कण्वो अदुहत्प्रपीनाऽ	18.74.b		3399	युवं तमिन्द्रापर्वता पुरोयुधा	9.36.a
3365	यामिषुङ्गिरिशन्त हस्ते	17.3.a		3400	युवऽ सुराममश्विना नमुचा	11.46.a
3366	यामैरयऽश्चन्द्रमसि	1.45.b		3401	युवऽ सुराममश्विना	22.61.a
3367	या रोचने परस्तात्	13.50.b		3402	युष्मा इन्द्रोऽवृणीत	1.18.a
3368	यावती द्यावापृथिवी यावच्च	38.25.a		3403	यूपव्रस्का उत ये	27.33.a
3369	या वां कशा मधुमत्यश्विना	7.10.a		3404	यूपेन यूप आप्यते	21.17.b
3370	या वो देवाः सूर्ये	14.23.a		3405	ये अग्नयः पाञ्चजन्या	20.36.a
3371	या वो देवाः सूर्ये	20.17.a		3406	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	14.26.c
3372	या व्याघ्रं विषूचिकोभौ	21.9.a		3407	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	15.16.g
3373	या शतेन प्रतनोषि	14.21.a		3408	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	15.16.k
3374	याश्च ते हस्त इषवः	17.9.b		3409	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	15.31.e
3375	याश्चेदमुपशृण्वन्ति याश्च	13.95.a		3410	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	15.5.e
3376	यास्ते अग्ने सूर्ये	14.22.a		3411	ये अग्नयः समनसोऽन्तरा	16.79.c
3377	यास्ते अग्ने सूर्ये रुचो	20.16.a		3412	ये अग्निजिह्वा उत वा	32.53.b
3378	यास्ते सहस्रऽ हेतयोऽन्य	17.52.b		3413	ये अग्निष्वात्ता ये अनग्निष्वात्ता	21.60.a
3379	याहि वायुर्न नियुतो	32.18.b		3414	ये अन्तरिक्षे ये दिवि	14.6.b
3380	युक्तेन मनसा वयं देवस्य	12.2.a		3415	ये कक्षेष्वायव स्ताऽस्ते	12.80.b
3381	युक्त्वाय सविता देवान्त्स्वर्यतो	12.3.a		3416	ये चार्वते पचनऽ	27.33.b
3382	युक्त्वा हि केशिना हरी	8.14.a		3417	ये चार्वतो माऽसभिक्षा	27.39.b
3383	युक्त्वा हि देवहूतमाँ	14.39.a		3418	ये चेह पितरो ये च	21.68.a
3384	युक्त्वा हि देवहूतमाँ (३)	32.4.a		3419	ये चैनऽ रुद्रा अभितो दिक्षु	17.6.b
3385	युजे वां ब्रह्म पूर्वं	12.5.a		3420	ये जनेषु मलिम्लव	12.80.a

3421	ये तीर्थानि प्रचरन्ति	17.61.a	3456	ये वामी रोचने दिवो	14.8.a
3422	ये ते पन्थाः सवितः	33.21.a	3457	ये वावटेषु शेरते	14.7.b
3423	ये त्वा नूनमनुमदन्ति विप्राः	32.63.b	3458	ये वृक्षेषु शष्पिज्जरा	17.58.a
3424	ये त्वाहिहत्ये मघवन्नवर्धन्ये	32.63.a	3459	येषाम् भाग स्थ	6.40.b
3425	ये देवा अग्निनेत्राः पुरः सदस्तेभ्यः	11.2.a	3460	येषामप्सु सदस्कृतं	14.8.b
3426	ये देवा देवानां यज्ञिया	18.13.a	3461	येषामध्येति प्रवसन्त्येषु	3.49.b
3427	ये देवा देवेष्वधि	18.14.a	3462	येषामिन्द्रो युवा सखा	7.32.b
3428	ये देवासो दिव्येकादश स्थ	7.20.a	3463	येषामिन्द्रो युवा सखा	32.24.b
3429	ये देवा मनोजाता मनोयुजो	4.16.a	3464	येषु विष्णुस्त्रिषु पदेष्वेष्ट	25.51.b
3430	ये देवा विश्वदेवनेत्राः पश्चात्सदस्तेभ्यः	11.2.b	3465	ये समानाः समनसः	21.47.a
3431	ये देवाः सोमनेत्रा उपरिसदो	11.2.c	3466	ये समानाः समनसो	21.48.a
3432	येन ऋषयस्तपसा सत्रमायन्निन्धाना	16.71.a	3467	ये सुक्रतवः शुचयो	31.39.b
3433	ये नः सपत्ना अप ते	33.34.a	3468	ये स्तेना ये च तस्करास्ताश्स्ते	12.78.b
3434	येन ज्योतिरजनयन्मृतावृधो	22.15.b	3469	यो अग्निः कव्यवाहनः	21.65.a
3435	येन तोकं च तनयं	33.27.b	3470	यो अग्नि रस्त्रे रध्यजायत	14.47.a
3436	येन द्यौस्त्रा पृथिवी	29.33.b	3471	यो अन्तरिक्षे रजसो	29.33.c
3437	येन धाता बृहस्पतेरिन्द्रस्य	3.75.a	3472	यो अर्वन्तं जिघाश्सति	24.5.a
3438	येन प्रजा विश्वकर्मा जजान	14.47.b	3473	यो अस्कभाय दुत्तरश् सधस्थं	5.24.b
3439	येन रक्षसि दाशुषः	3.44.b	3474	यो अस्मभ्य मरातीयाद्यश्च	12.81.a
3440	येन वहसि सहस्रं	16.77.a	3475	यो अस्माँ (३) - अभिदा	20.39.b
3441	येन वहसि सहस्रं	20.32.a	3476	यो अस्माँ (३) - अभिदासत्यधरं	8.25.b
3442	येन विश्वाः परि द्विषो	4.41.b	3477	योगक्षेमो नः कल्पताम्	24.32.b
3443	येन विश्वा पुष्यसि	38.5.b	3478	योगेयोगे तवस्तरं वाजेवाजे	12.14.a
3444	येना नः पूर्वे पितरः	33.11.b	3479	योजना मिमानाः काष्ठाङ्	10.19.b
3445	येनान्तरिक्ष मुर्वातितन्य त्वेषः	13.49.b	3480	यो देवानां चरसि	12.39.b
3446	येना पावक चक्षसा	32.32.a	3481	यो देवानान् नामधा एक	18.27.b
3447	येना समत्सु सासहः	16.61.b	3482	यो देवेभ्य आतपति यो	35.20.a
3448	येना समत्सु सासहोडव	16.62.a	3483	यो देवेष्वधि देव एक	29.36.b
3449	येऽन्त्रेषु विविध्यन्ति	17.62.a	3484	यो द्वितीयस्यां पृथिव्यामसि	5.14.d
3450	ये पथां पथिरक्षिण ऐलबृदा	17.60.a	3485	यो नः पिता जनिता	18.27.a
3451	ये पार्थिवे रजस्या निषत्ता	21.67.b	3486	यो नो अरातिश् समिधान	14.12.b
3452	ये भूतानामधिपतयो विशिखासः	17.59.a	3487	यो नो दूरे अघशश्सो	14.11.b
3453	येभ्यो न ऋते पवते	18.14.b	3488	यो बिभर्ति दाक्षायणश्	33.39.b
3454	ये रूपाणि प्रतिमुञ्चमाना	2.55.a	3489	यो भूतानामधिपति र्यस्मिँ	22.17.a
3455	ये वाजिनम् परिपश्यन्ति	27.39.a	3490	यो रेवान्यो अमीवहा	3.37.a

3491	यो व : शिवतमो	12.52.a	3526	रसा दधीत वृषभम्	
3492	यो व : शिवतमो रसस्तस्य	36.15.a	3527	रयिश्च मे रायश्च	32.21.b
3493	योषेव शिङ्क्ते वितताधि	31.16.b	3528	रश्मिना सत्याय सत्यं	19.23.a
3494	योऽसावसौ पुरुष :	40.16.b	3529	रश्मीवर्ती भास्वतीमा या	16.9.a
3495	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	1.42.b	3530	रसम् परिस्तुता न रोहितं	16.84.b
3496	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	1.43.c	3531	राजन्तमध्वराणाङ् गोपा	21.80.b
3497	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	1.43.f	3532	राजा मे प्राणो अमृतश्च	3.31.a
3498	योऽस्मान् द्वेष्टि यं च	2.46.b	3533	राज्ञ्यसि प्राची दिग्विराळसि	21.96.b
3499	योऽस्मान् द्वेष्टि यं च	2.46.d	3534	राज्ञ्यसि प्राची दिग्वसवस्ते	15.16.a
3500	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	2.46.f	3535	रातिं वामस्य सुभगाम्	16.16.a
3501	योऽस्मान् द्वेष्टि यं च	6.31.b	3536	रातिश्च सत्पतिम् महे	13.109.b
3502	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	22.4.i	3537	रात्रि : केतुना जुषताश्च	24.17.a
3503	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	35.45.b	3538	रायस्पोषं वि ष्यतु	37.20.b
3504	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	36.23.b	3539	रायस्पोषेण सञ्सृज	29.20.b
3505	योऽस्मान् द्वेष्टि यं	38.23.b	3540	रायस्पोषेण समिषा मदन्तोऽग्रे	18.50.b
3506	योऽस्यां पृथिव्यामसि यत्तेनाधृष्टं	5.14.b	3541	रायस्पोषे यज्ञपतिमाभजन्ती	12.76.b
3507	रक्षसां त्वा वधायावधिष्म	11.4.b	3542	राया वयश्च ससवाश्चसो मदेम	18.54.b
3508	रक्षसां भागोऽसि निरस्तश्च	6.20.b	3543	राये नु यं जज्ञतू	7.9.a
3509	रक्षा णो अप्रयुच्छन् प्रबुधे	4.19.b	3544	रास्वेयत्सोमा भूयो	29.24.a
3510	रक्षा णो ब्रह्मणस्पते	3.38.b	3545	रिशादसा सधस्थ आ	4.22.a
3511	रक्षा तोकमुत त्मना	14.54.b	3546	रुचन् नो धेहि ब्राह्मणेषु	32.72.b
3512	रक्षा तोकमुत त्मना	20.46.b	3547	रुचं ब्राह्मं जनयन्तो	20.18.a
3513	रक्षोहणं वलगहनं वैष्णवीम्	5.28.d	3548	रुचं विश्वेषु शूद्रेषु मयि	35.21.a
3514	रक्षोहणो वलगहनः प्रोक्षामि	5.31.a	3549	रुजासि द्रुवासि क्षुपासि	20.18.b
3515	रक्षोहणो वलगहनोऽवस्तृणामि	5.31.b	3550	रुद्र यत्ते क्रवि	11.16.a
3516	रक्षोहणौ वलगहना उपदधामि	5.32.a	3551	रुद्रस्त्वा वर्तयतु स्वस्ति	11.30.a
3517	रजता हरिणी : सीसा	25.39.a	3552	रुद्रा : सञ्सृज्य पृथिवीं	4.27.b
3518	रथन्तरश्च साम त्रिवृत्स्तोमो	11.18.b	3553	रुद्राय त्वा मह्यं वरुणो	12.55.a
3519	रथन्तरश्च साम प्रतिष्ठित्या	16.17.b	3554	रुद्रास्त्वा कृण्वन्तु	9.13.b
3520	रथन्तरेण तेजसा हवि	23.24.b	3555	रुद्रेभ्य स्वाहा दित्येभ्य	12.59.c
3521	रथी ऋतस्य बृहतो	16.67.b	3556	रुद्रो हूयमानो वातोऽभ्यावृत्तो नृचक्षा :	24.39.b
3522	रथीतमश्च रथीनां वाजानाश्च	13.57.b	3557	रूपमुपसदामेतत्तिमो रात्री :	9.44.a
3523	रथीतमश्च रथीनां वाजानाश्च	16.82.b	3558	रूपेण वो रूपमभ्यागा न्तुथो	21.14.b
3524	रथीतमश्च रथीनां वाजानाश्च	18.61.b	3559	रेतसे स्वाहा पायवे	9.10.a
3525	रथे तिष्ठन्नयति वाजिनः	31.21.a	3560	रेतो मूर्त्रं वि जहाति	39.9.c
					21.74.a

3561	रेतो न रूपममृतं जनित्रमिन्द्राय	23.54.b	3596	वयं सोमं व्रते तव मनस्तनूषु	3.64.a
3562	रेतोधा आसन्महिमान	32.74.b	3597	वयं स्याम सुमतौ पृथिव्या	12.21.b
3563	रेवती रमध्वं बृहस्पते धारया	6.9.a	3598	वयं हि त्वा प्रयति	9.20.a
3564	रेवती रमध्वमस्मिन् योना	3.28.b	3599	वयस्वन्तो वयस्कृतं सहस्वन्तः	3.25.a
3565	रेवदस्मभ्यम् पूर्वणीक	16.58.b	3600	वयो दात्र एधि मयो	9.13.g
3566	रेळस्यशिष्टा श्रीणात्वापस्त्वा	6.23.b	3601	वयोधसाधीतेनाधीतं	16.12.b
3567	रोचन्ते रोचना दिवि	25.5.b	3602	वसिष्ठ ऋषिः प्रजापतिगृहीतया	14.57.b
3568	रोहितो धूम्रोहितः	26.3.b	3603	वरुणः क्षत्रमिन्द्रियं भगेन	22.57.a
3569	रोहितकुण्डृणाची गोलत्तिका	26.41.b	3604	वरुणः प्राविता भुवन्मित्रो	32.46.a
3570	लाङ्गलं पवीरवत्सुशेव	13.72.a	3605	वरुणस्य ऋतसदन्यसि वरुणस्य	4.48.b
3571	लोकं पृण छिद्रं पृणथो	13.55.a	3606	वरुणस्योत्तम्भनमसि वरुणस्य	4.48.a
3572	लोकं पृण छिद्रं पृणथो	16.80.a	3607	वरुणो हेतीनां प्रतिधर्ता	16.22.b
3573	लोकं पृण ता अस्येन्द्रं	14.65.c	3608	वरुणीष्टा देवी	12.63.e
3574	लोकं पृण ता अस्येन्द्रं	15.24.c	3609	वरुणी त्वष्टुर्वरुणस्य	14.46.a
3575	लोकं पृण ता अस्येन्द्रं विश्वाः	15.35.d	3610	वर्चस्वानहं मनुष्येषु भूयासम्	8.19.e
3576	लोमभ्यः स्वाहा लोमभ्यः	39.9.a	3611	वर्चस्वानहं मनुष्येषु	8.20.e
3577	लोमानि प्रयतिर्मम त्वङ्	21.106.a	3612	वर्चोदा अग्नेऽसि वर्चो	3.23.b
3578	लोमानि शष्पैर्बहुधा न	21.78.b	3613	वर्चोदा विश्वधायस	4.15.b
3579	वक्ष्यन्तीवेदा गनीगन्ति	31.16.a	3614	वर्ती रुद्रा नृपाय्यम्	22.66.b
3580	वत्सराय विजर्जरा संवत्सराय	34.15.b	3615	वर्धमानं स्वे दमे	3.31.b
3581	वनस्पतयः शान्तिः	36.17.b	3616	वर्धमानो मह्यं (३) - आ	12.29.b
3582	वनस्पतिः शमिता देवो	31.47.b	3617	वर्धमानो मह्यं (३) - आ	14.2.b
3583	वनस्पतिभ्यः स्वाहा परिप्लवेभ्यः	24.41.c	3618	वर्धयैनं महते सौभगाय	29.8.b
3584	वनस्पतिरवसृष्टो न	22.30.a	3619	वर्धिषीमहि च वयमा	2.27.b
3585	वनस्पतिर्देवलोकं प्रजानन्नग्निना	31.10.b	3620	वर्धिषीमहि च वयमा	38.21.b
3586	वनस्पतेऽव सृजा	29.21.a	3621	वर्षवृद्धमसि प्रति	1.25.a
3587	वनस्पते वीडङ्गो हि	31.20.a	3622	वर्षाभिः ऋतुनादित्या	23.26.a
3588	वनेमा ते अभिष्टिभिः	16.62.b	3623	वर्षाश्चाक्षुष्यो जगती	14.60.b
3589	वनेषु व्यन्तरिक्षं ततान	4.43.a	3624	वर्षाहू ऋतूना माखुः	26.42.a
3590	वन्वन्नवातः परिधींश्चरपोर्णु	21.53.b	3625	वर्षिष्ठाय क्षितीनामूर्जो	16.50.b
3591	वपां ते अग्निरिषितो	13.102.b	3626	वर्षो वर्षीयसि यज्ञे	6.15.a
3592	वपुषे मानस्कृतं शीलायाज्जनीकारीन्	34.14.b	3627	वशा पृथिभूत्वा दिवङ् गच्छ	2.32.b
3593	वयं ते अद्य ररिमा हि	20.44.a	3628	वशा मैत्रावरुण्योऽन्यत	26.12.b
3594	वयं नाम प्रब्रवामा	19.4.a	3629	वषट्कारा आहुतिभिः	21.105.b
3595	वयं सङ्गाते सङ्गाते	1.24.b	3630	वसन्ताय कपिञ्जला नालभते	26.24.a

3631	वसन्तेन ऋतुना देवा	23.24.a		3666	वाचस्पतिं विश्वकर्माण मूतये	
3632	वसन्तोऽस्यासीदाज्यङ् ग्रीष्म	35.14.b		3667	वाचस्पतिं विश्वकर्माण मूतये	8.26.a
3633	वसव स्रयोदशाक्षरेण त्रयोदशः	10.43.a		3668	वाचा सरस्वती भिषगिन्द्रा	18.22.a
3634	वसवस्त्वाष्ट्रन्दन्तु गायत्रेण	12.66.c		3669	वाचा सरस्वती मह इन्द्राय	21.12.b
3635	वसवस्त्वाञ्जन्तु गायत्रेण	25.8.a		3670	वाचेन्द्रो बलेनेन्द्राय	23.38.b
3636	वसवस्त्वा धूपयन्तु गायत्रेण	12.61.a		3671	वाचे स्वाहा प्राणाय	22.65.b
3637	वसवे स्वाहा हर्षतये	10.27.b		3672	वाचो मे विश्वभेषजो	39.2.a
3638	वसवे स्वाहा हर्षतये	19.40.b		3673	वाजः पुरस्तादुत मध्यतो	22.19.b
3639	वसवो रुद्रा आदित्या	33.34.b		3674	वाजश्च मे प्रसवश्च	20.5.a
3640	वसवो देवता रुद्रा देवता	15.22.b		3675	वाजसनिः रयिमस्मे सुवीरम्	19.13.a
3641	वसुः सूनुः सहसो अप्सु	13.23.b		3676	वाजस्य नु प्रसवे मातरम्	22.64.b
3642	वसु च मे वसतिश्च	19.27.a		3677	वाजस्य नु प्रसवे मातरम्	10.7.b
3643	वसुभी रुद्रैरादित्यैः	30.4.b		3678	वाजस्य मा प्रसव	20.1.a
3644	वसुभ्य ऋश्यानालभते	26.31.a		3679	वाजस्येदं प्रसव आबभूवेमा	18.63.a
3645	वसुभ्यस्त्वा रुद्रेभ्यस्त्वा	2.31.a		3680	वाजस्येमं प्रसवः सुषुवेऽग्रे	10.33.a
3646	वसुमतीमग्रे ते छायामुपस्थेष्टं	2.12.a		3681	वाजस्येमां प्रसवः शिश्रिये	10.32.a
3647	वसुरग्निर्वसुश्रवा अच्छा नक्षि	3.33.b		3682	वाजाय स्वाहा प्रसवाय	10.34.a
3648	वसुरग्निर्वसुश्रवा अच्छा	16.70.b		3683	वाजाय स्वाहा प्रसवाय	19.40.a
3649	वसुरग्निर्वसुश्रवा अच्छा	27.45.b		3684	वाजिनः शेपेन प्रजाः	24.45.a
3650	वसुश्चेतिष्ठो वसुधातम	29.15.b		3685	वाजिनां वाजोऽवतु भक्षो अस्मान्	27.10.b
3651	वसूनां भागोऽसि रुद्राणामाधिपत्यं	15.29.a		3686	वाजिनो वाज ज्ययताध्वन	3.71.a
3652	वसूनि जाते जनमान	32.41.b		3687	वाजिनो वाजजितो वाजः	10.19.a
3653	वसोः पवित्रमसि शतधारं	1.5.b		3688	वाजिनो वाजजितो वाजः	10.13.a
3654	वस्तोर्वृतं प्राक्तोर्भृतः राया	30.12.b		3689	वाजी वहन्वाजिन ज्ञातवेदो	10.26.a
3655	वस्नेव विक्रीणावहा इषमूर्जः	3.57.b		3690	वाजे वाजी भूयासम्	31.1.b
3656	वस्यस्यदिति रस्या दित्यासि	4.28.a		3691	वाजेवाजेऽवत वाजिनो नो	3.72.b
3657	वह वायो नियुतो याह्यच्छा	32.70.b		3692	वाजेवाजेऽवत वाजिनो	10.24.a
3658	वह वपां जातवेदः	35.53.a		3693	वाजो नः सप्त प्रदिशश्चतस्रो	23.12.a
3659	वाग् यज्ञेन कल्पतां मनो	19.42.b		3694	वाजो नो अद्य प्रसुवाति	20.3.a
3660	वाग् यज्ञेन कल्पताः	24.46.c		3695	वाजो नो विश्वैर्देवैर्धनसाता	20.4.a
3661	वागोजः सहौजो	36.1. b		3696	वाजो हि मा सर्ववीरं	20.3.b
3662	वाचं विष्णुः सरस्वतीः	10.38.b		3697	वाजो हि मा सर्ववीरं	20.4.b
3663	वाचन्ते शुन्धामि प्राणं	6.18.a		3698	वाज्यहं वाजिनस्योपहूत उपहूतस्य	20.5.b
3664	वाचमस्मे नि यच्छ	37.16.b		3699	वातम् प्राणेनापानेन नासिके	3.72.a
3665	वाचस्पतये पवस्व वृष्णो	7.1.a		3700	वातजूतो यो अभिरक्षति	27.3.a
						32.30.b

3701	वातरश्हा भव वाजिन्युज्यमान	10.11.a	3736	विज्यं धनु : कपर्दिनो	17.10.a
3702	वातस्य जूर्ति वरुणस्य	14.44.a	3737	वित्तश्च मे वित्तिश्च	19.26.c
3703	वातस्य त्वा ध्राज्यै पूष्णा	6.24.a	3738	वित्तश्च मे वेद्यश्च	19.18.a
3704	वाताय स्वाहा धूमाय	24.36.a	3739	विदद्यदी सरमा रुग्णमद्रेर्महि	32.59.a
3705	वातो वा वो मनो	10.10.a	3740	विदे रग्रे नभो नामाग्रे अङ्गिर	5.14.a
3706	वाम मद्य सवितवाममु श्वो	8.5.a	3741	विदे रग्रे नभो नामाग्रे	5.14.c
3707	वामस्य हि क्षयस्य देव भूरेरया	8.5.b	3742	विदे रग्रे नभो नामाग्रे अङ्गिर	5.14.e
3708	वायव्यैर्वायव्यान्याप्नोति	21.27.a	3743	विद्या ते अग्रे त्रेधा	13.20.a
3709	वायु : पशुरासीत् तेनायजन्त	25.19.c	3744	विद्या ते नाम परमं	13.20.b
3710	वायु : पुनातु सविता	35.37.a	3745	विद्यद्भिर्ग्राविभिः सुतम्	28.5.b
3711	वायु : पूयमानः शुक्रः	9.42.b	3746	विद्यां चाविद्याञ्च	40.11.a
3712	वायुरग्रेणा यज्ञप्रीः साकं	29.25.a	3747	विधर्ता चायमधिपतिश्च ते त्वा	16.18.b
3713	वायुरनिलममृतमथेदं	40.17.a	3748	विधर्ता चायमधिपतिश्च ते	16.21.b
3714	वायुरसि तिग्मतेजा	1.40.d	3749	विधर्ता चायमधिपतिश्च ते	16.24.b
3715	वायुष्ट्वा पचतैरवत्वसितग्रीव	25.14.a	3750	विधर्ता चायमधिपतिश्च ते	16.27.b
3716	वायुष्ट्वाभिपातु मह्या स्वस्त्या	15.15.d	3751	विधर्ता चायमधिपतिश्च ते	16.30.b
3717	वायुष्ट्वाधिपतिस्तया	15.16.d	3752	विधून्वानाय स्वाहा विधूताय	24.11.b
3718	वायुर्मा तस्मा देनसो	22.2.b	3753	वि धूममग्रे अरुषं	12.37.b
3719	वायो अस्मिन्त्सवने मादयस्व	29.31.b	3754	वि धूममग्रे अरुषं मियेध्य	38.17.c
3720	वायो : पूतः पवित्रेण	11.44.b	3755	विधृतिं नाभ्या घृतश्च	27.13.a
3721	वायो : पूतः पवित्रेण	21.3.a	3756	विधृतिरुपरिष्ठाद् बृहस्पते	37.12.c
3722	वायो : पूतः पवित्रेण	21.3.c	3757	विधेम ते परमे जन्मन्त्रे	18.75.a
3723	वायो ये ते सहस्रिणो	29.27.a	3758	वि न इन्द्र मृधो जहि	8.25.a
3724	वायो शुक्रो अयामि	29.30.a	3759	वि न इन्द्र मृधो	20.39.a
3725	वारेण शश्वता तना	21.4.b	3760	वि नाकमख्यत्सविता वरेण्योऽनु	13.3.b
3726	वात्रहत्याय शवसे	20.37.a	3761	विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा	40.14.b
3727	वार्षिका ऋतू अभिकल्पमाना	15.16.h	3762	वि पाजसा पृथुना	12.50.a
3728	वावृधानस्तविषीर्यस्य पूर्वोद्यौर्न	22.32.b	3763	विपिपाना : सरस्वतीन्द्रं	22.61.b
3729	वाशा स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.f.i	3764	विपिपाना शुभस्पती इन्द्रं	11.46.b
3730	वासन्तिका ऋतू अभिकल्पमाना	14.26.d	3765	विपृच स्थ वि मा	10.6.b
3731	वासो अग्रे विश्वरूपश्च	12.40.b	3766	विपृच स्थ वि मा	21.11.b
3732	विकिरिद्र विलोहित नमस्ते	17.52.a	3767	विप्रः स उच्यते	13.81.b
3733	विख्याय चक्षुषा त्वमग्नि	12.20.b	3768	विभक्तारश्च हवामहे वसोश्चित्रस्य	34.4.a
3734	विचितस्त्वा विचिन्वन्तु	4.33.b	3769	विभु च मे प्रभु च	19.23.b
3735	विच्छन्दा याश्च सच्छन्दाः	25.36.b	3770	विभूरसि प्रवाहणो वह्निरसि	5.39.a

3771	विभू मन्त्रा प्रभू :	24.24.a		3806	विश्वधा : परमेण	
3772	विभ्राजमान : सरिरस्य	16.74.b		3807	विश्वप्स्या विश्वतस्परि	1.4.b
3773	विभ्राड् बृहत्पिबतु सोम्यं	32.30.a		3808	विश्वप्स्या विश्वतस्परि	13.11.b
3774	विमान एष दिवो मध्य	18.59.a		3809	विश्वभृत स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	13.42.b
3775	विमुच्यध्वमघ्न्या देवयाना	13.74.a		3810	विश्वमा भासि रोचनम्	11.7.m
3776	वि मुच्यन्तामुस्रिया :	35.37.b		3811	विश्वस्मै प्राणायापानाय	32.36.b
3777	विराजं छन्द इहेन्द्रियं	30.31.b		3812	विश्वस्मै प्राणायापानाय	14.19.a
3778	विराजा च्छन्दसेन्द्रियं	30.42.b		3813	विश्वस्मै प्राणायापानाय	14.25.a
3779	विराड् छन्द इहेन्द्रियं	23.20.b		3814	विश्वस्मै प्राणायापानाय	15.15.c
3780	विराड्ज्योति रधारयत्स्वराड्	14.24.a		3815	विश्वस्मै प्राणायापानय व्यानाय	15.16.c
3781	विराळसि दक्षिणा दिग्द्रास्ते	16.19.a		3816	विश्वस्मै प्राणायापानाय	16.79.f
3782	विवक्षत इव ते	25.25.b		3817	विश्वस्य केतु भुवनस्य	16.84.e
3783	विवक्षत इव ते मुखं	25.27.b		3818	विश्वस्य दूत ममृतं	13.24.a
3784	विवस्वां (३) - आदित्यैष	8.3.c		3819	विश्वस्य मूर्धन्नधि तिष्ठसि	16.55.a
3785	विवृदसि विवृते त्वा	16.14.b		3820	विश्वा आशा : प्रमुञ्चन्मानुषीर्भियः	20.25.a
3786	विशस्त्वा धर्मणा वयमनु	38.19.b		3821	विश्वा आशा दक्षिणसत्सर्वा	29.7.b
3787	विशस्त्वा सर्वा वाञ्छन्तु	13.12.b		3822	विश्वा आशा दीद्यानो	38.10.a
3788	विशामत्तोरुषसः पूर्वहूतौ	32.44.b		3823	विश्वाची च घृताची	18.66.b
3789	विश्वं तद्गद्रं यदवन्ति	33.46.b		3824	विश्वानि देव सवितर्दुरितानि	16.37.b
3790	विश्वं हि रिप्रं प्रवहन्ति	4.3.a		3825	विश्वाभ्यस्त्वाशाभ्य	34.3.a
3791	विश्वकर्म ऋषिः प्रजापतिगृहीतया	14.65.b		3826	विश्वाभ्यो मे प्रजाभ्यो	1.30.a
3792	विश्वकर्मणे स्वाहा	12.84.c		3827	विश्वामित्र ऋषिः प्रजापतिगृहीतया	9.3.b
3793	विश्वकर्मन्हविषा वर्धनेन त्रातार	8.28.a		3828	विश्वा यदजय स्पृधः	14.63.b
3794	विश्वकर्मन्हविषा वर्धनेन	18.24.a		3829	विश्वायुः शर्म सप्रथा	21.71.b
3795	विश्वकर्मन्हविषा वावृधानः स्वयं	8.27.a		3830	विश्वा रूपाणि प्रतिमुञ्चते कविः	20.24.b
3796	विश्वकर्मन्हविषा वावृधानः	18.23.a		3831	विश्वासां भुवां पते विश्वस्य	13.3.a
3797	विश्वकर्मा त्वा सादयत्वन्तरिक्षस्य	15.15.a		3832	विश्वासाह मवसे नूतनायोग्रं	37.18.a
3798	विश्वकर्मा त्वा सादयत्वन्तरिक्षस्य	15.16.b		3833	विश्वास्ते स्पृधः श्रथयन्त	7.36.b
3799	विश्वकर्मा दीक्षायाम् पूषा	9.38.b		3834	विश्वास्त्वां प्रजा उपावरोहन्तु	32.67.b
3800	विश्वकर्मा विमना आद्विहाया	18.26.a		3835	विश्वा ह्यग्रे दुरिता	6.37.b
3801	विश्वकर्मा ह्यजनिष्ट देव	18.32.a		3836	विश्वे अद्य मरुतो विश्व	29.6.b
3802	विश्वञ्च मे महश्च	19.17.b		3837	विश्वे अद्य मरुतो विश्व	20.2.a
3803	विश्वञ्च मे महश्च	19.19.b		3838	विश्वे त्वा देवा वैश्वानराः	32.52.a
3804	विश्वतश्चक्षुरत विश्वतोमुखो	18.19.a		3839	विश्वे देवाः शृणुतेमं	12.59.g
3805	विश्वदेवनेत्रेभ्यो देवेभ्यः पश्चात्सद्गयः	11.1.b		3840	विश्वे देवा अभि यत् सम्बभूवुस्तन्मा	32.53.a
						3.71.b

3841	विश्वे देवा अदिति :	27.27.b	3876	विष्णोर्विक्रमणमसि विष्णो	11.28.c
3842	विश्वे देवा ऋतावृधो	33.41.b	3877	विष्णोर्वेषोऽस्यूर्जे त्वादब्धेन	1.47.b
3843	विश्वे देवा हविरिदं	29.22.b	3878	विष्टम्भो वयोऽधिपतिश्छन्दो	15.9.b
3844	विश्वे देवाश्चमसेषून्नीतोऽसुहोमायोद्यत :	9.43.b	3879	विष्ण्वर्धाश्छन्दो विशालं	16.8.b
3845	विश्वे देवास आगत शृणुता म	7.34.a	3880	वि स्व : पश्यव्यन्तरिक्षं	9.11.a
3846	विश्वे नो देवा अवसागमन्तु	20.2.b	3881	वि होत्रा दधे वयुनाविदेक	12.4.b
3847	विश्वे नो देवा अवसागमन्तु	32.52.b	3882	वि होत्रा दधे वयुनाविदेक	37.2.b
3848	विश्वेभिः सोम्यं मध्वग्न	32.10.a	3883	वि होत्रा दधे वयुनाविदेक	5.19.b
3849	विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्य एष ते	7.23.c	3884	वीतश् हविः शमितश् शमिता	18.57.a
3850	विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्य एष ते	8.7.b	3885	वीतिहोत्रं त्वा कवे	2.5.a
3851	विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यो जगच्छन्दसं	8.29.b	3886	वीणावादं पाणिघ्नं तूणवध्मं	34.20.b
3852	विश्वेभ्यो देवेभ्यः पृषता	26.31.b	3887	वीळुं चिदद्रिमभिनत् परायञ्जना	13.24.b
3853	विश्वेषामदितिर्यज्ञियानां	32.16.a	3888	वृत्रस्य कनीनकासि चक्षुर्दा	4.4.b
3854	विश्वो देवस्य नेतुर्मर्तो	4.9.a	3889	वृत्रहणम् पुरन्दरम्	12.33.b
3855	विश्वो देवस्य नेतुर्मर्तो	12.68.a	3890	वृद्धश्च मे वृद्धिश्च	19.16.c
3856	विश्वो देवस्य नेतुर्मर्तो	24.29.a	3891	वृद्धायुमनु वृद्धयो जुष्टा	5.37.b
3857	विश्वो राय इषुध्यति द्युम्नं	4.9.b	3892	वृषसेनोऽसि राष्ट्रदा राष्ट्रं मे	11.6.b
3858	विश्वो राय इषुध्यति	12.68.b	3893	वृषा यजन्वृषणं भूरिरेता	22.29.b
3859	विश्वो राय इषुध्यति	24.29.b	3894	वृषाग्निं वृषणं भरन्नपां	12.47.a
3860	विष्णवे स्वाहा विष्णवे	24.28.c	3895	वृष्ण ऊर्मिरसि राष्ट्रदा राष्ट्रं मे	11.6.a
3861	विष्णुः शिपिविष्ट ऊरा	9.40.a	3896	वेद सूर्यस्य बृहतो	25.62.b
3862	विष्णुना देवतया दशम्येमं	11.43.b	3897	वेदाह मस्य भुवनस्य	25.62.a
3863	विष्णुराप्रीतपा आप्याय्यमानो यमः	9.42.a	3898	वेदाहमेतं पुरुषं महान्त	35.18.a
3864	विष्णुस्त्वा क्रमतामुरु	1.13.a	3899	वेदिश्च मे बर्हिश्च	19.33.c
3865	विष्णुस्त्वामिन्द्रियेण पातु	7.22.a	3900	वेदेन रूपे व्यपिबत्	21.76.a
3866	विष्णुस्यक्षरेण त्रीनिमाँल्लोकानुदजय	10.40.b	3901	वेदोसि वेद येन त्वं	1.35.a
3867	विष्णोः कर्माणि पश्यत	6.5.a	3902	वेद्या वेदिः समाप्यते	21.17.a
3868	विष्णोः कर्माणि पश्यत	14.35.a	3903	वेनस्तत्पश्यन् निहितं गुहा	35.27.a
3869	विष्णोः क्रमोऽसि शत्रूयतो	13.6.h	3904	वेशाँ अग्रे सुभग धारयेह	2.42.b
3870	विष्णोः क्रमोऽसि सपत्नहा	13.6.b	3905	वेषोऽस्युपवेषो द्विषतो	2.42.a
3871	विष्णोः क्रमोऽस्यभिमातिहा	13.6.d	3906	वैराजश्च साम प्रतिष्ठित्या	16.26.b
3872	विष्णोः क्रमोऽस्यरातीयतो	13.6.f	3907	वैराजश्च सामैकविश्च स्तोमः	11.21.b
3873	विष्णो रराटमसि विष्णोः	5.27.a	3908	वैराजेन श्रिया श्रियश्च	23.27.b
3874	विष्णो नुक् वीर्याणि प्रवोचं	5.24.a	3909	वैरूपश्च साम प्रतिष्ठित्या	16.23.b
3875	विष्णोर्यत्परमं पदम्	33.32.b	3910	वैरूपश्च साम सप्तदश	11.20.b

3911.	वैरूपेण विशौजसा हवि	23.26.b	3946	शन्नः कनिक्रदद् देवः	36.10.b
3912	वैश्वदेवश्च सरस्वत्या	21.26.b	3947	शन्नः कुरु प्रजाभ्यो	36.22.b
3913	वैश्वदेवी पुनती देव्यागाद्यस्या	21.46.a	3948	शन्नो अस्तु द्विपदे शं	36.8.b
3914	वैश्वानरश्च हवामह ऋतस्य	28.7.a	3949	शन्नो देवी रभिष्ठय	36.12.a
3915	वैश्वानरस्य सुमती स्याम	28.9.a	3950	शन्नो भवतु भुवनस्य	36.2.b
3916	वैश्वानरो न ऊतय	20.41.a	3951	शन्नो मित्रः शं वरुणः	36.9.a
3917	वैश्वानरो न ऊतय	28.8.a	3952	शन्नो वातः पवताश्च	36.10.a
3918	वैष्णवमसि विष्णवे त्वा	5.27.b	3953	शं ते भवन्त्वग्रयः	35.41.b
3919	वैष्णवमसि वैष्णवा स्थ	5.32.b	3954	शं नो भवन्तु वाजिनो	10.22.a
3920	वैश्वानरः सहसा पृष्टो अग्निः	20.42.b	3955	शं नो भवन्तु वाजिनो	23.10.a
3921	वैश्वानरज्योतिर्भूयासं	22.8.c	3956	शंयुना पत्नीसंयाजा	21.29.b
3922	व्यख्यन् महिषो दिवम्	3.7.b	3957	शं योरभि स्रवन्तु	36.12.b
3923	व्यचस्वती संवसाथां	12.30.b	3958	शं वातः शश्च हि	35.41.a
3924	व्यचस्वतीं प्रथस्वतीं	14.17.b	3959	शतं जीवन्तु शरदः	35.50.b
3925	व्यचस्वतीरुर्विया वि	31.42.a	3960	शतं भवास्यूतिभिः	36.6.b
3926	व्यस्कभ्ना रोदसी विष्ण	5.21.b	3961	शतं भवास्यूतये	29.46.b
3927	व्यु प्रथते वितरं वरीयो	31.41.b	3962	शतं वो अम्ब धामानि	13.77.a
3928	व्यन्तु वयोरिप्तो रिहाणा	2.32.a	3963	शतमिन्नु शरदो अन्ति	27.26.a
3929	व्युष्ट्यै स्वाहा स्वर्गाय	24.47.b	3964	शतारित्राश्च स्वस्तये	23.7.b
3930	व्यस्यन् विश्वा अनिरा	12.48.b	3965	शतेन शितिपृष्ठानामाहितः सहस्रेण	30.19.b
3931	व्रतं कृणुत व्रतं कृणुत	4.14.a	3966	शफैराक्रमणश्च स्थूराभ्यामृक्षलाभिः	27.5.b
3932	व्रजं गच्छ गोष्ठानं वर्षतु	1.42.a	3967	शबला वैद्युताः	26.14.b
3933	व्रजं गच्छ गोष्ठानं वर्षतु	1.43.b	3968	शमस्थभ्यो मज्जभ्यः	25.46.b
3934	व्रजं गच्छ गोष्ठानं वर्षतु	1.43.e	3969	शमिता नो वनस्पतिः	23.22.a
3935	व्रजक्षित स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.h	3970	शरच्छ्रौत्र्यनुष्टुप् शारदी	14.62.b
3936	व्रतश्च म ऋतवश्च	19.35.a	3971	शरदा ऋतू अभिकल्पमाना	15.16.l
3937	व्रतं च श्रद्धां चोपैमीन्धे	22.9.b	3972	शरभं ते शुगृच्छतु यं	14.53.d
3938	व्रतेन दीक्षामाप्नोति	21.30.a	3973	शरभमारण्यमनु ते दिशामि	14.53.c
3939	व्रेशीनां त्वा पत्मन्नाधूनोमि	8.30.a	3974	शक्ररी स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.k
3940	व्रीहयश्च मे यवाश्च	19.24.a	3975	शर्म च मे वर्म च	19.15.b
3941	शश्च मे मयश्च	19.20.a	3976	शर्म च स्थो वर्म च	12.30.a
3942	शन्ते परेभ्यो गात्रेभ्यः	25.46.a	3977	शर्मासि शर्म मे यच्छ	4.11.a
3943	शन्न इन्द्राग्नी भवता	36.11.b	3978	शर्मास्यवधूतश्च रक्षो	1.20.a
3944	शन्न इन्द्रापूषणा वाजसातौ	36.11.c	3979	शर्मास्यवधूतश्च रक्षोवधूता	1.31.a
3945	शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः	36.9.b	3980	शर्वम् मतस्ताभ्यामीशानं	39.7.b

3981	शश आस्कन्द मर्षत्यहि :	25.58.b	4016	शुक्लाय स्वाहा कृष्णाय	27.2.b
3982	शष्पैर्न तेज इन्द्रियं पय :	23.30.b	4017	शुचीदयन्दीधितिमुक्थशास :	21.69.b
3983	शष्पैर्न तोक्मभिलजैर्महस्वन्तो	23.43.b	4018	शुचे स्वाहा शोचते	39.10.b
3984	शाक्ररैवते सामनी त्रिवत्रयस्त्रिंशौ	11.22.b	4019	शुद्धवाल : सर्वशुद्धवालो	26.5.a
3985	शाक्ररैवते सामनी प्रतिष्ठित्या	16.29.b	4020	शुनः सु फाला विकृषन्तु	13.70.a
3986	शादन् दद्विरवकां दन्तमूलैर्मृदं	27.1.a	4021	शुनासीरा हविषा तोशमाना	13.70.b
3987	शारदेन ऋतुना देवा	23.27.a	4022	शुन्धन्तांलोका : पितृषदना :	5.34.a
3988	शार्दूलाय रोहिदृषभाय गवयी	26.34.b	4023	शुन्धन्तांलोका : पितृषदना :	6.1.e
3989	शार्दूलो वृक : पृदाकुस्ते	26.37.b	4024	शूकाराय स्वाहा शूकृताय	24.10.b
3990	शितिरन्ध्रोऽन्यत : शितिरन्ध्र :	26.4.a	4025	शूद्रा यदर्यजारा न	25.32.b
3991	शिरो अपश्यं पथिभि :	31.29.b	4026	शूद्रो यदर्ययै जारो	25.33.b
3992	शिरो मे श्रीर्यशो मुखं	21.96.a	4027	शूर इषव्यो ऽतिव्याधी	24.30.b
3993	शिल्पा वैश्वदेव्यो रोहिण्य	26.9.a	4028	शूषं न मध्ये नाभ्यामिन्द्राय	23.53.b
3994	शिव ऋतस्य भेषजी	17.49.b	4029	शूषः सरस्वती भिषक्	23.37.b
3995	शिवं प्रजाभ्योऽहिंसन्तं पृथिव्या :	12.28.d	4030	शूषाय स्वाहा सःसर्पाय	24.43.a
3996	शिवः शम्भुः शंयो :	3.51.c	4031	शृणोतु मित्रो अर्यमा	33.42.b
3997	शिवा : कृत्वा दिश :	13.18.b	4032	शृणोत्वग्नि : समिधा हवम्	6.38.a
3998	शिवा : कृत्वा दिश :	13.60.b	4033	शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य	12.5.b
3999	शिवां गिरित्र तां कुरु मा	17.3.b	4034	शेषे मातुर्यथोपस्थेऽन्तरस्याः	13.40.b
4000	शिवेन वचसा त्वा	17.4.a	4035	शैशिरा ऋतू अभिकल्पमाना	16.79.d
4001	शिवे मे संतिष्ठस्वारिष्टे मे	2.45.b	4036	शैशिरिण ऋतुना देवा	23.29.a
4002	शिवो भव प्रजाभ्यो	12.45.a	4037	शैष्ठा स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.n
4003	शिवो भूत्वा मह्यमग्ने	13.18.a	4038	शोचिष्केशं पुरुप्रियाग्ने	16.53.b
4004	शिवो नियुद्धि : शिवाभि :	29.25.b	4039	शोणा धृष्णू नृवाहसा	25.6.b
4005	शिशुन् नदीनाः हरिमद्रिबुध्नमग्ने	14.44.b	4040	श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च	19.24.c
4006	शिक्षा सखिभ्यो हविषि	18.21.b	4041	श्येत : श्येताक्षोऽरुणस्ते	26.5.b
4007	शुकरूपा वाजिना : कल्माषा	26.11.b	4042	श्येनं पतत्रिणः सिंहः	21.9.b
4008	शुक्र : क्षीरश्रीर्मन्थी सक्तुश्री :	9.43.a	4043	श्येनस्य पत्रं न प्लीहा	21.83.b
4009	शुक्रज्योतिश्च चित्रज्योतिश्च	18.80.a	4044	श्येनस्य पक्षा हरिणस्य	31.24.b
4010	शुक्रं त्वा शुक्र आधूनोम्यहो	8.30.b	4045	श्येनस्येव ध्रजतो अङ्कसं	10.21.b
4011	शुक्रं न ज्योतिरिन्द्रियं पय :	23.35.b	4046	श्येनो भूत्वा परापत यजमानस्य	4.46.c
4012	शुक्रं न ज्योति स्तनयोराहुती	23.51.b	4047	श्येनो न रजसा हृदा श्रिया	23.36.b
4013	शुक्रश्च ऋतपाश्चात्यःहा :	18.80.b	4048	श्रदस्मै नरो वचसे दधातन	8.4.a
4014	शुक्रश्च शुचिश्च ग्रैष्मा	15.5.c	4049	श्रायन्त इव सूर्य	32.41.a
4015	शुक्रेण देव देवता :	21.5.b	4050	श्रावश्च मे श्रुतिश्च	19.13.c

4051	श्रीणामुदारो धरुणो रयीणां	13.23.a	4086	सं प्रियेण धाम्ना समहमायुषा	3.27.a
4052	श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्या	35.22.a	4087	सं बर्हिर्इत्ताश्च हविषा	2.40.a
4053	श्रुत्कर्णश्च सप्रथस्तमं त्वा	13.110.b	4088	सं बाहुभ्यां धमति सं	18.19.b
4054	श्रुधि श्रुत्कर्ण वह्निभिर्देवै	32.15.a	4089	सं ब्रह्मणा देवकृतं यदस्ति	9.15.b
4055	श्रोता ग्रावाणो विदुषो न यज्ञश्च	6.38.b	4090	संभूतिश्च विनाशश्च	40.14.a
4056	श्रोत्रं न कर्णयोर्यशो जोष्टीभ्यां	23.50.b	4091	सं मधुमती मधुमतीभिः	11.8.a
4057	श्रोत्राद् वायुश्च प्राणश्च	35.12.b	4092	सं मा सृजामि पयसा	20.6.a
4058	श्रेष्ठे स्याम सवितुः	32.17.b	4093	सं यजमान आशिषा	6.12.b
4059	श्वात्राः पीता भवत यूयमापो	4.17.a	4094	संवत्सरस्य तेजसा शमीभिः	25.42.b
4060	श्वात्रा स्थ वृत्रतुरो	6.47.a	4095	संवत्सरोऽसि परिवत्सरो	29.49.a
4061	श्वानोऽसि प्रचेतास्तुथोऽसि	5.39.b	4096	सं वपामि समाप	1.36.b
4062	श्वितीचयः श्वात्रासो	32.1.b	4097	सं वर्चसा पयसा सं	2.44.a
4063	श्वित्र आदित्यानामुष्ट्रो	26.43.a	4098	सं वर्चसा पयसा सं	9.16.a
4064	श्वेतश्च कृष्णश्च	26.2.b	4099	संवसाथाश्च स्वर्विदा समीची	12.31.a
4065	श्वेता अवरोकिण	26.10.b	4100	सं वां मनाश्चि सं व्रता	13.59.a
4066	श्वेता वायव्याः श्वेताः	26.23.b	4101	सश्च रेवतीर्जगतीभिः	1.36.c
4067	षष्ठस्य विष्टाः शत	25.60.a	4102	सश्चितं मे ब्रह्म	12.82.a
4068	षोडशी स्तोम ओजो द्रविणं	16.2.c	4103	सश्चितं क्षत्रं जिष्णु	12.82.b
4069	सं चेध्यस्वाग्ने प्र	29.2.a	4104	सश्चितो अप्सवप्सुजा	25.16.b
4070	सं ज्योतिषा ज्योतिः	2.14.b	4105	सश्चितो रश्मिना रथः	25.16.a
4071	सं ज्योतिषा भूम	2.47.b	4106	सश्चसमिद्युवसे वृषन्नग्ने	16.51.a
4072	संजग्मानो दिवा पृथिव्या शुक्रः	7.12.c	4107	सश्च सीदस्व मह्यं (३) - असि	12.37.a
4073	संजास्पत्यश्च सुयममा कृणुष्व	32.12.b	4108	सश्च सूर्येण दिद्युतदुदधिर्निधिः	38.22.b
4074	संज्ञानमसि कामधरणं	13.47.a	4109	सश्चसृज्य मातृभिर्हव्यं	13.39.b
4075	सं ते पयाश्चि समु	13.112.a	4110	सश्चसृष्टजित्सोमपा बाहुशर्द्युग्रधन्वा	18.35.b
4076	सं ते प्राणो वातेन गच्छताश्च	6.12.a	4111	सश्चसृष्टां वसुभी रुद्रैर्धरैः	12.56.a
4077	सं ते मनो मनसा सं	6.23.a	4112	सश्चस्रवभागा स्थेषा बृहन्तः	2.35.a
4078	सं ते वायुर्मातरिश्वा	12.39.a	4113	सश्चहानाय स्वाहोपस्थिताय	24.9.b
4079	सं दिव्येन दीर्दिहि	29.1.b	4114	सश्चहितासि विश्वरूप्यूजा	3.29.b
4080	सं देवो देवेन सवित्रा	37.14.b	4115	सश्चहितो विश्वसामा	20.9.a
4081	सं त्वमग्ने सूर्यस्य वर्चसागथाः	3.26.b	4116	स आशिषा द्रविणमिच्छमानः	18.17.b
4082	संपृच स्थ सं मा	10.6.a	4117	स इधानो वसुष्कवि	16.58.a
4083	संपृच स्थ सं मा	21.11.a	4118	स इषुहस्तैः स निषङ्गिभि	18.35.a
4084	सं पृच्छसे समराणः	32.27.b	4119	स एव जातः स जनिष्यमाणः	35.26.b
4085	संप्रच्यवध्वमुप संप्रयाताग्ने	16.75.a	4120	सकामौ (२) - अध्वनस्कुरु	28.2.a

4121	सङ्क्रन्दनोडनिमिष एकवीर :	18.33.b	4156	स दाधार पृथिवी	25.1.b
4122	सङ्क्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना	18.34.a	4157	स दाधार पृथिवी	27.14.b
4123	सकृत्स्वं ये पुरुषत्रां	32.28.b	4158	स दुद्रवत् स्वाहुत :	16.56.a
4124	सखाय इन्द्र मृतये	12.14.b	4159	स दुन्दुभे सजूरिन्द्रेण	31.23.b
4125	सखाय : सँ व :	16.50.a	4160	सधमादो द्युमिनी राप	11.14.a
4126	स गायत्र्या त्रिष्टुभानुष्टुभा	14.36.b	4161	सधस्थ आ जागतेन	12.10.b
4127	सग्मे ते गोरस्मे ते चन्द्राणि	4.36.b	4162	सक्तूनाश् रूपं बदरमुपवाका :	21.22.b
4128	सचस्वा न : स्वस्तये	3.32.b	4163	सक्थ्ना देदिश्यते नारी	25.31.b
4129	सचेतसो विश्वे देवा	20.45.b	4164	सत्य : सो अस्य महिमा	32.83.b
4130	स चेत्ता देवता	24.14.b	4165	सत्यश्च मे श्रद्धा	19.17.a
4131	सजातानाम् मध्यमस्था	29.5.b	4166	सत्यं यज्ञन यज्ञो यजुर्भि	21.104.b
4132	स जातो अत्यरिच्यत	35.5.b	4167	सत्येन रेवती : क्षत्रश्	23.29.b
4133	स जातो गर्भो असि	12.43.a	4168	स त्वं नश्चित्र वज्रहस्त	29.43.a
4134	स जायसे मथ्यमान : सहो	16.49.b	4169	स त्वं नो अग्नेऽवमो	23.4.a
4135	सजू ऋतुभि : सजूर्विधाभि :	15.6.a	4170	स त्वमग्निं वैश्वानरश्	24.3.b
4136	सजू ऋतुभि : सजूर्विधाभि :	15.6.c	4171	सद्य : पर्येमि पृथिवी	25.52.b
4137	सजू ऋतुभि : सजूर्विधाभि :	15.6.e	4172	सद्यो जज्ञानो नि रिणाति	32.80.b
4138	सजू ऋतुभि : सजूर्विधाभि :	15.6.g	4173	सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो	13.7.b
4139	सजू ऋतुभि : सजूर्विधाभि :	15.6.i	4174	सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो	13.22.b
4140	सजू देवेभि रवरै :	7.5.b	4175	सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो	13.34.b
4141	सजू देवेन सवित्रा सजू	3.11.a	4176	सद्यो जातो व्यमिमीत	31.48.a
4142	सजू देवेन सवित्रा सजू	3.12.a	4177	स न इन्द्र इव देवेभ्यो	35.46.b
4143	सजूरब्दो अयवोभि : सजूरुषा	13.75.a	4178	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.8.c
4144	सजोषसा अश्विना दशसोभि :	13.75.b	4179	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.9.c
4145	सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भि :	7.38.a	4180	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.10.c
4146	सज्जग्मानो दिवा पृथिव्या	7.17.c	4181	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.11.c
4147	सज्जानाथां द्यावापृथिवी	2.31.b	4182	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.12.c
4148	सज्जानाने सुपेशसा समज्जाते	22.46.b	4183	स न इदं ब्रह्म क्षत्रं	20.13.c
4149	स तिग्मजम्भ रक्षसो	16.59.b	4184	स न : पावक दीदिवोऽग्ने	18.10.a
4150	स ते लोको भविष्यति	25.19.b	4185	स न : पितेव सूनवेऽग्ने	3.32.a
4151	स ते लोको भविष्यति	25.19.d	4186	स न : सिषक्तु यस्तुर :	3.37.b
4152	स ते लोको भविष्यति	25.19.f	4187	स न स्तुतो वीरवद्वातु	22.39.b
4153	स दर्शतस्य वपुषो विराजसि	13.108.b	4188	स न : स्योन : सुयजा यजेह	5.4.b
4154	सदसस्पति मद्रुतं	35.32.a	4189	सर्नि मेधा मयासिषश्	35.32.b
4155	स दाधार पृथिवी	14.4.b	4190	सनेमि राजा परियाति	10.33.b

4191	सनेय मश्वं गाँ वास	13.79.b	4226	समाववर्ति पृथिवी समुषा :	22.8.a
4192	स नो बन्धुर्जनिता स	35.29.a	4227	समास्त्वाग्र ऋतवो	29.1.a
4193	सनो बोधि श्रुधी हवमुख्या	3.34.b	4228	समितश् संकल्पेथाश् संप्रियौ	13.58.a
4194	स नो भव शिवस्त्वश्	13.32.b	4229	समिदसि समिद्धो मे	3.16.a
4195	स नो भव शिवस्त्वश्	18.53.b	4230	समिदसि सूर्यस्त्वा पुरस्तात्	2.6.a
4196	स नो भुवनस्य पते	20.14.a	4231	समिद्ध इन्द्र उषसामनीके	22.21.a
4197	स नो रासच्छुरुधश्चन्द्राग्रा	33.30.b	4232	समिद्ध : शुक्र आहुत :	32.9.b
4198	स नो विश्वानि हवनानि	18.22.b	4233	समिद्धे अग्रा अधि मामहान	18.55.a
4199	स नो विश्वानि हवनानि	8.26.b	4234	समिद्धो अग्नि : समिधा	23.13.a
4200	सन्दान मर्वन्तं पङ्क्तिं	27.43.b	4235	समिद्धो अग्निरग्निना	22.40.a
4201	सन्ध्ये जारं गेहायोपपतिमात्यै	34.9.a	4236	समिद्धो अञ्जन्कृदरं	31.1.a
4202	सत्या मेधया रय्या	13.8.b	4237	समिद्धो अद्य मनुषो	31.37.a
4203	सपत्नहा नो अभिमातिजिच्च	29.3.b	4238	समिद्धो मासमर्धय प्रजया	3.44.c
4204	स पर्यगाच्छुक्रमकाय	40.8.a	4239	समिधार्णि दुवस्यत	3.1.a
4205	स पर्वभिर्ऋतुशः कल्पमानो	14.45.b	4240	समिधार्णि दुवस्यत	13.31.a
4206	स बिभेद वलं मघं	22.53.b	4241	समिन्द्र णो मनसा नेषि	9.15.a
4207	स बुध्न्या उपमा अस्य	14.3.b	4242	समिन्द्रो विश्वदेवेभिरङ्क्तां दिव्यं	2.40.b
4208	स बोधि सूरिर्मघवा	13.44.a	4243	समुद्रं गच्छ स्वाहा देवश्	6.28.a
4209	स भूमिश् सर्वत	35.1.b	4244	समुद्रस्य त्वावकयाग्रे	18.5.a
4210	स प्रथमो बृहस्पतिश्चिकित्वाश्	7.14.a	4245	समुद्रा दूर्मिर्मधुमां (३)	19.3.a
4211	स प्रथमो बृहस्पतिश्चिकित्वाश्	7.19.a	4246	समुद्राय त्वा वाताय	38.7.a
4212	सप्त ऋषयः प्रतिहिता :	33.43.a	4247	समुद्राय शिशुमारानालभते	26.25.a
4213	सप्त ते अग्रे समिधः सप्त	18.79.a	4248	समुद्रे ते हृदयमप्स्वन्तः	9.25.a
4214	सप्तदशभिरस्तुवत ग्राम्या :	15.34.a	4249	समुद्रे ते हृदयमप्स्वन्तः	22.4.g
4215	सप्तदशस्त्वा स्तोमः	16.23.a	4250	समुद्रे त्वा नृमणा	13.21.a
4216	सप्त सप्तसदो अष्टमी	28.1.b	4251	समुद्रोऽसि नभस्वानार्द्रदानुः	20.15.a
4217	सप्त होत्राः सप्तधा त्वा	18.79.b	4252	समु विश्वमिदं जगत्	22.8.b
4218	सप्तापः स्वपतो लोकमीयुस्तत्र	33.43.b	4253	समुषद्विरजायथा :	31.12.b
4219	सप्तास्यासन् परिधयस्त्रि :	35.15.a	4254	समूहोऽसि विश्ववेदा	5.43.a
4220	समख्ये देव्या धिया सं	4.31.b	4255	समूहमस्य पाश्चुरे	5.20.b
4221	समग्निरग्निना गत सं	37.15.a	4256	समेद्धा ते अग्रे दीद्यासम्	3.16.b
4222	समधातश् सरस्वत्या	22.51.b	4257	समेनं वर्चसा सृज	18.51.b
4223	समर्वन्तो रघुदुवः सश् सुजातासः	16.64.b	4258	सम्पदसि सम्पदे त्वा	16.13.b
4224	समानं योनिमनु सञ्चरन्तं	14.5.b	4259	सम्यक् स्रवन्ति सरितो	14.40.a
4225	समापो अद्विगमत समोषधीभि	6.41.b	4260	सम्यक् स्रवन्ति सरितो न	19.7.c

4261	सम्राळसि कृशानु :	5.42.a	4296	सवितुर्व : प्रसव	1.48.d
4262	सम्राळसि प्रतीची	16.22.a	4297	सवितुर्व : प्रसव उत्पुनाम्यच्छिद्रेण	11.13.b
4263	सम्राळेको विराजति	13.116.b	4298	सवितुस्त्वा प्रसव	1.48.c
4264	सम्राळसि स्वराळसि	14.37.b	4299	सवित्रा प्रसवित्रा सरस्वत्या	11.42.a
4265	स यन्ता शश्वतीरिष :	6.42.b	4300	सवित्रा प्रसूता दैव्य आप	3.73.a
4266	स यक्षदस्य महिमानमग्ने :	29.15.a	4301	स विश्वाचीरभिचष्टे घृताचीरन्तरा	18.59.b
4267	स योजते अरुषा विश्वभोजसा	16.55.b	4302	स वृत्रहा शतक्रतुरिन्द्राय	22.60.b
4268	सरस्वती तमा भरद्	22.44.b	4303	स सुगोपातमो जन :	9.30.b
4269	सरस्वती तु पञ्चधा	33.5.b	4304	स सुत्रामा स्ववाँ (२)	22.37.b
4270	सरस्वती मनसा पेशलँ	21.80.a	4305	स सुत्रामा हविष्पति	22.55.b
4271	सरस्वती योन्यां गर्भमन्त	21.91.a	4306	स सध्रीची : स विषूचीर्वसान	37.17.b
4272	सरस्वती हविष्मतीन्द्र	22.59.b	4307	ससस्त्यश्वक : सुभद्रिकां	25.20.c
4273	सरस्वत्युपवाकैर्व्यनिं	21.87.b	4308	सहदानुं पुरुहूत क्षियन्तमहस्तमिन्द्र	20.38.a
4274	सरस्वत्यै वाचो यन्तुर्ये	10.39.b	4309	सह रय्या निवर्तस्वाग्ने	13.11.a
4275	सरस्वत्यै वाचो यन्तुर्यन्त्रेणाग्ने :	20.7.d	4310	सह रय्या निवर्तस्वाग्ने	13.42.a
4276	सरस्वत्यै स्वाहा सरस्वत्यै	24.27.b	4311	सह नौ व्रतपते व्रतान्यनु मे	5.8.b
4277	सरूपा धात्रे वत्सतयो	26.9.b	4312	सहश्च सहस्यश्च हैमन्तिका	15.31.c
4278	सरूपा धात्रे वत्सतयो	26.13.b	4313	स हव्यवा ळमर्य	24.20.a
4279	सरोभ्यो धैवरमुपस्थावराभ्यो	34.16.a	4314	सहसस्पुत्रो अद्भुत :	12.71.b
4280	सर्वं तदस्तु ते घृतं	12.74.b	4315	सहसा जातान्प्रणुदा न :	16.2.a
4281	सर्वं तदस्तु ते घृतं	12.75.b	4316	सहसे स्वाहा सहस्याय	24.44.c
4282	सर्वं तदिन्द्र ते	32.35.b	4317	सहस्तोमा : सहछन्दस	33.37.a
4283	सर्वभूतेषु चात्मानं ततो	40.6.b	4318	सहस्रश्च सहस्र आयुत	18.2.b
4284	सर्वा : संगत्य वीरुधोऽस्यै	13.95.b	4319	सहस्रदा असि सहस्राय	14.42.b
4285	सर्वे निमेषा जज्ञिरे	35.24.a	4320	सहस्रवीर्यासि सा मा	14.27.b
4286	सवातरौ न तेजसा	30.6.b	4321	सहस्रशीर्षा पुरुष : सहस्राक्ष :	35.1.a
4287	सविता च म इन्द्रश्च	19.28.b	4322	सहस्रसा मेघसाता इव	23.11.b
4288	सविता ते शरिरेभ्य :	35.36.b	4323	सहस्रसा मेघसाता इव त्मना	10.23.b
4289	सविता ते शरीराणि	35.39.a	4324	सहस्रस्य प्रमासि सहस्रस्य	16.85.a
4290	सविता त्वा प्रसवानां	11.9.a	4325	सहस्राणि सहस्रशो बाह्वोस्तव	17.53.a
4291	सविता प्रथमेऽहन्नग्निर्द्वितीये	39.5.a	4326	सहस्रियं वाजमत्यं न	13.48.b
4292	सवितारन् नृचक्षसम्	34.4.b	4327	सहस्व सर्वम् पाप्मानं	14.28.b
4293	सविता वरुणो दध	22.56.a	4328	सहस्वेमा अभिमाती :	14.28.a
4294	सवितासि सत्यप्रसवो	11.39.a	4329	साकं यक्ष्म प्रपत	13.88.a
4295	सवितुर्बाहूस्थ :	2.6.b	4330	साकं वातस्य ध्राज्या	13.88.b

4331	सा त आ प्यायतां	38.18.b	4366	सीसञ्च मे त्रपु च	19.25.c
4332	सा त आ प्यायतां	38.18.d	4367	सीसेन तन्नं मनसा मनीषिण	21.77.a
4333	सा त आ प्यायतां	38.18.f	4368	सुकृता तच्छमितार :	27.37.b
4334	सा तुभ्यमदिते मह्योखां	12.57.b	4369	सुकृदेव : सविता	29.13.b
4335	सादन्यं विदथ्यश् सभेयम्	33.15.b	4370	सुगञ्च मे शयनञ्च	19.22.c
4336	सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय	4.27.a	4371	सुगञ्च मे सुपथ्यञ्च	19.18.b
4337	सा न : सुप्राची सुप्रतीची	4.25.b	4372	सुगं मेषाय मेष्यै	3.67.b
4338	सा नो अस्मिन्सुत आ	24.2.b	4373	सुगा वो देवा : सदना	9.18.a
4339	सा प्रथमा सःस्कृति विश्ववारा	7.13.b	4374	सुगृहपतिस्त्वं मया गृहपत्या	2.49.b
4340	सा प्रथमा सःस्कृति विश्ववारा	7.18.b	4375	सुजातं जातवेदसमयक्ष्माय	12.54.b
4341	साम ते तनूर्वामदेव्यं यज्ञायज्ञियं	13.5.b	4376	सुजातो ज्योतिषा सह	12.40.a
4342	सामान्यृग्भि ऋच : पुरो	21.105.a	4377	सुते दधिष्व नश्चन :	22.74.b
4343	साम्राज्याय सुक्रतु :	11.37.b	4378	सुत्रामाणं पृथिवीं द्यामनेहसः	23.6.a
4344	साम्राज्याय सुक्रतु :	21.93.d	4379	सुत्रामा यशसा बलं	22.57.b
4345	सावित्रश्च मे सारस्वतश्च	19.32.c	4380	सुनावमा रुहेयमस्र	23.7.a
4346	सा विश्वायु : सा	1.7.a	4381	सुन्वन्नश्चिभ्याश् सरस्वत्या	23.58.b
4347	सासह्याश्चाभियुग्वा च	39.6.b	4382	सुपरिविष्टा वयं परिवेष्टारो	6.17.b
4348	साहस्रोडसि सहस्राय	16.85.b	4383	सुपर्ण : पार्जन्य आतिर्वाहसो	26.38.a
4349	सिंहो मारुत : कृकलास :	26.44.b	4384	सुपर्णचिदसि तया देवतया	29.50.b
4350	सिंहो वयश्छदिश्छन्द :	15.11.a	4385	सुपर्ण वस्ते मृगो	31.19.a
4351	सिंह्यासि ब्रह्मवनि : क्षत्रवनि :	5.17.a	4386	सुपर्णोडसि गरुत्माश् सिवृत्ते	13.4.a
4352	सिंह्यासि स्वाहा सिंह्यास्यादित्यवनि :	5.16.b	4387	सुपर्णोडसि गरुत्मान्दिवङ्	13.6.a
4353	सिंह्यास्यावह देवान्यजमानाय	5.17.b	4388	सुपर्णोडसि गरुत्मान् पृष्ठे	18.72.a
4354	सिकताश्च मे वनस्पतयश्च	19.25.b	4389	सुबर्हिरग्नि : पूषण्वा	23.16.a
4355	सिञ्चन्ति परिषिञ्चन्त्युत्ति	22.13.a	4390	सुब्रह्मा यज्ञ : सुशमी	16.56.b
4356	सिनीवालि पृथुष्टुके या	33.4.a	4391	सुभू : स्वयम्भू : प्रथमो	25.65.a
4357	सिनीवाली सुकपर्दा	12.57.a	4392	सुप्रजा : प्रजा : प्रजनयन्	7.17.b
4358	सिन्धुरवभृथायोद्यत : समुद्रोडभ्यवह्नियमाण :	9.44.b	4393	सुप्रजास्त्वाय चासा अथो	3.76.b
4359	सिन्धुश्छन्द : समुद्रश्छन्द :	16.5.a	4394	सुप्राडजो मेभ्यद् विश्वरूप	27.29.b
4360	सिन्धोरिव प्राध्वने शूघनासो	19.8.a	4395	सुप्रायणा अस्मिन्यज्ञे वि	30.5.b
4361	सीद त्वं मातु रस्या	13.16.a	4396	सुप्वा कामधुक्ष :	1.6.b
4362	सीद होत : स्व उ लोके	12.35.a	4397	सुमतिश् सत्यराधसम्	24.15.b
4363	सीरञ्च मे लयश्च	19.19.c	4398	सुमित्रिया न आप ओषधय :	6.31.a
4364	सीरा युञ्जन्ति कवयो	13.68.a	4399	सुमित्रिया न आप	22.4.h
4365	सीरा : पतत्रिणी स्थन	13.84.b	4400	सुमित्रिया न आप ओषधय :	35.45.a

4401	सुमित्रिया न आप ओषधयः	36.23.a	4436	सूर्यस्त्वाभिपातु मह्या स्वस्त्या	16.84.f
4402	सुमित्रिया न आप ओषधयः	38.23.a	4437	सूर्यस्ते नक्षत्रैः सह	25.45.b
4403	सुमृच्छीका भवन्तु नः	32.77.b	4438	सूर्यस्य चक्षुरारोहाग्रे रक्षणः	4.44.a
4404	सुरभि नो मुखा	25.34.b	4439	सूर्यस्यावृतमन्वावर्ते	2.48.b
4405	सुरा त्वमसि शुष्मिणी	21.6.b	4440	सूर्याया ऊधो अदित्या	2.38.c
4406	सुरायै बभ्रुवै मदे किन्त्वो	22.13.b	4441	सूर्यो ज्योति ज्योतिः सूर्यः	3.10.c
4407	सुरावन्तं बर्हिषदश् सुवीरं	21.32.a	4442	सूर्यो मा तस्मादेनसो	22.3.b
4408	सुक्ष्मा चासि शिवा	1.44.b	4443	सृक्श् सश्शाय पविमिन्द्र	20.40.b
4409	सुस्लोक सुमङ्गल	21.95.b	4444	सो अग्निर्यो वसुगृणे सँ	16.64.a
4410	सुवाति सविता भगः	32.20.b	4445	सो अध्वराय परि जीयते	32.75.b
4411	सुवीरो वीरैः सुपोषः	9.5.b	4446	सोम आगतो वरुण	9.40.b
4412	सुवीरो वीरैः सुपोषः	3.45.b	4447	सोमश् राजान मवसेडग्नि	10.36.a
4413	सुवीरो वीरैः सुपोषः	9.37.b	4448	सोमम् पिब स्वाहा	8.10.b
4414	सुवीरो वीरान् प्रजनयन्	7.12.b	4449	सोमः पवते सोमः पवते	7.22.b
4415	सुवृक्तिभिः स्तुवत ऋग्मियायार्चामार्क	33.10.b	4450	सोमनेत्रेभ्यो देवेभ्य उपरिसद्भ्यो	11.1.c
4416	सुशर्मणो बृहतः शर्मणि	12.50.b	4451	सोममद्भ्यो व्यपिबच्छन्दसा	21.73.c
4417	सुषदा पश्चाद्देवस्य	37.12.b	4452	सोममिन्द्र चमू सुतम्	8.21.b
4418	सुषुम्णः सूर्यरश्मिश्चन्द्रमा	20.10.a	4453	सोम राजन्विश्वास्त्वं प्रजा	6.37.a
4419	सुष्टुतिश् सुमतीवृधो	24.16.a	4454	सोमस्य त्वा द्युम्नेनाभिषिञ्चाम्यग्रेभ्राजसा	11.25.a
4420	सुसन्दृश न्त्वा वयं मघवन्	3.60.a	4455	सोमस्य त्विषिरसि तवेव	11.23.a
4421	सुसमिद्धाय शोचिषे	3.2.a	4456	सोमस्य त्विषिरस्यग्नये	11.12.a
4422	सूपस्था अद्य देवो	23.59.a	4457	सोमस्य नीविरसि विष्णोः	4.12.a
4423	सूपस्था अद्य देवो	30.23.b	4458	सोमस्य रूपं वाजिनश्	21.23.b
4424	सूपस्था अद्य देवो	30.46.b	4459	सोमस्य रूपं क्रीतस्य	21.15.a
4425	सूर्य एकाकी चरति	25.11.a	4460	सोमस्य रूपश् हविष	21.21.b
4426	सूर्य एकाकी चरति	25.48.a	4461	सोमानश् स्वरणं कृणुहि	3.36.a
4427	सूर्यः पशुरासीत् तेनायजन्त	25.19.e	4462	सोमाय कुलुङ्ग आरण्यो	26.36.a
4428	सूर्यज्योतिषं त्वा वायुमतीम्	3.10.a	4463	सोमाय लबानालभते त्वष्ट्रे	26.28.a
4429	सूर्य भ्राजस्वन्भ्राजस्वाश् स्त्वं	8.22.d	4464	सोमाय हश्सानालभते	26.26.a
4430	सूर्य भ्राजस्वन्भ्राजस्वाश् स्त्वं	8.23.d	4465	सोमो धेनुश् सोमो	33.15.a
4431	सूर्य भ्राजस्वन्भ्राजस्वाश् स्त्वं	8.24.d	4466	सोमो राजामृतश् सुत	21.72.a
4432	सूर्यरश्मिर्हरिकेशः पुरस्तात्सविता	18.58.a	4467	सोमोऽस्माकम् ब्राह्मणानाश्	11.11.b
4433	सूर्यवर्चस स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.f	4468	सोमोऽस्माकम् ब्राह्मणानाश्	11.27.b
4434	सूर्यत्वच स्थ राष्ट्रदा राष्ट्रं	11.7.g	4469	सोमोऽस्यश्चिभ्याम् पच्यस्व	21.1.c
4435	सूर्यस्तेऽधिपतिस्तया देवतया	16.79.g	4470	सोमो हेतीनां प्रतिघर्ता	16.25.b

4471	सोडहं वाजश् सनेयमग्ने	20.6.b		4506	स्वर्ग्याश् स्वर्गायोप दधामि	3.9.b
4472	सौरी बलाका शार्ग :	26.37.a		4507	स्वर्ग्याश् स्वर्गायोप दधामि	3.10.b
4473	स्तीर्णं बर्हि : सुष्टरीमा	31.4.a		4508	स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवा :	27.23.a
4474	स्तोकानामिन्दुं प्रति शूर	22.31.a		4509	स्वस्ति ते देव सोम सुत्या	5.10.b
4475	स्तोतारस्त इहस्मसि	33.29.b		4510	स्वस्ति नस्ताक्ष्यो अरिष्टनेमि :	27.23.b
4476	स्तोम आत्मा च्छन्दाश्	13.5.a		4511	स्वस्ति यजमानस्य गृहान्	4.45.b
4477	स्तोमपृष्ठा घृतवतीह सीद	15.4.b		4512	स्वात्तं चित्सदेवहवि :	6.11.b
4478	स्तोमपृष्ठा घृतवतीह सीद	16.3.b		4513	स्वाद्दी न्त्वा स्वादुना	21.1.a
4479	स्तोमश्च यजुश्च ऋक्	19.43.a		4514	स्वान भ्राजाङ्गारे बम्भारे	4.39.a
4480	स्तोमैर्वत्सस्य वावृधे	7.40.b		4515	स्वासस्थमिन्द्रेणासन्नमन्या	30.21.b
4481	स्थिराय वृष्णे सवना	33.13.b		4516	स्वाह ऋषभमिन्द्राय सिंहाय	23.41.b
4482	स्थिरो भव वीड्वङ्ग	12.44.a		4517	स्वाहाकृतं जठरमिन्द्रस्य	2.24.a
4483	स्थिरैरङ्गै स्तुष्टुवाश्सस्तनूभि	27.25.b		4518	स्वाहाकृतस्य घर्मस्य मधो :	38.10.b
4484	स्यान्न : सूनुस्तनयो विजावाग्ने	13.52.b		4519	स्वाहाकृता : सूर्यस्य रश्मिमि	11.41.c
4485	स्योना पृथिवि नो	35.54.a		4520	स्वाहाकृते ऊर्ध्वनभसं मारुतं	6.22.c
4486	स्योना पृथिवि नो	36.13.a		4521	स्वाहाकृतेन हविषा पुरोगा	31.11.b
4487	स्योनामासीद सुषदामासीद	11.36.b		4522	स्वाहाग्नये यज्ञियाय शं	38.11.b
4488	स्योनासि सुषदासि	11.36.a		4523	स्वाहा घर्माय स्वाहा	38.9.b
4489	सुचश्च मे चमसाश्च	19.33.a		4524	स्वाहा देवा आज्यपा जुषाणो	23.41.d
4490	स्वं गोष्ठमावदतं देवी दुर्ये	5.23.a		4525	स्वाहा देवा आज्यपा	30.11.b
4491	स्व : स्वाहा मूर्ध्ने	24.45.b		4526	स्वाहा देवेभ्यो देवेभ्य :	6.15.b
4492	स्वगेदं देवेभ्यो नम :	20.27.b		4527	स्वाहा धिमाधीताय स्वाहा	24.26.b
4493	स्वतवाश्च प्रधासि च	18.85.a		4528	स्वाहा द्यावापृथिवीभ्याश्	4.7.b
4494	स्वधा स्थ तर्पयत मे	2.60.b		4529	स्वाहा प्राणेभ्य : साधिपतिकेभ्य :	39.1.a
4495	स्वनेभ्य : पर्णकं गुहाभ्य :	34.16. c		4530	स्वाहा पितृभ्य ऊर्ध्वबर्हिभ्यो	38.15.b
4496	स्वयंभूरसि श्रेष्ठो रश्मिर्वर्चोदा	2.48.a		4531	स्वाहा पूष्णे शरसे	38.15.a
4497	स्वयं वाजिश् स्तन्वङ्	25.17.a		4532	स्वाहा मरुद्भि : परि	37.13.a
4498	स्वराळसि सपत्नहा	5.30.a		4533	स्वाहा यज्ञं मनस :	4.7.a
4499	स्वराळस्युदीची दिङ् मरुतस्ते	16.25.a		4534	स्वाहा यज्ञं वरुण :	23.23.a
4500	स्वर्णं घर्म : स्वाहा स्वर्णार्क :	20.20.a		4535	स्वाहा रुद्राय रुद्रहूतये	38.16.a
4501	स्वर्णं ज्योति : स्वाहा	20.20.b		4536	स्वाहा समग्निस्तपसा गत	37.15.b
4502	स्वर्देवा अगन्मामृता अभूम	19.43.b		4537	स्वाहा सूर्यस्य रश्मये	38.6.c
4503	स्वर्गे लोके प्रोण्वार्था	25.22.c		4538	स्वाहेन्द्रश् सुत्रामाणश् सवितारं	23.41.c
4504	स्वर्गेयाय शक्त्या	12.2.b		4539	स्वाहेन्द्र वत्स्वाहेन्द्र	38.4.b
4505	स्वर्यन्तो नापेक्षन्त आ	18.68.a		4540	स्वाहोर्वन्तरिक्ष मन्वेमि	7.5.c

4541	स्वाहोर्वन्तरिक्ष मन्वेमि स्वाङ्कृतोऽसि	7.2.b	4576	हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे	32.69.b
4542	स्विष्ट इन्द्रः सुत्रामा	23.57.b	4577	हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे	32.84.b
4543	स्विष्टं कुर्वन् त्विष्टकुत्स्विष्टमद्य	30.22.b	4578	हिरण्यपाणि मृतये	24.14.a
4544	स्विष्टकृद्देवेभ्य इन्द्र आज्येन	2.14.a	4579	हिरण्यपाणिः सविता विचर्षणिर्भुभे	33.19.a
4545	स्विष्टो अग्नि रश्मिना होता	23.57.c	4580	हिरण्यरूपा उषसो विरोक	11.24.a
4546	स्वैर्दक्षैर्दक्षपितेह सीद	15.3.a	4581	हिरण्यशृङ्गोऽयो अस्य	31.32.a
4547	हृशः : शुचिषद्वसुरन्तरिक्षसद्भोता	11.34.a	4582	हिरण्यहस्तो असुरः सुनीथः	33.20.a
4548	हृशः : शुचिषद्वसुरन्तरिक्षसद्भोता	13.15.a	4583	हिरण्याक्षः सविता देव	33.18.b
4549	हृशसा इव श्रेणिशो	31.33.b	4584	हुवे विष्णुम् पूषणं	32.49.b
4550	हरयो धूमकेतवो वातजूता	32.2.a	4585	हुदे त्वा मनसे त्वा दिवे	6.36.a
4551	हरिरन्यस्यां भवति स्वधावाञ्छुक्रो	32.5.b	4586	हुदे त्वा मनसे त्वा	37.18.d
4552	हयोर्धाना स्थ सहसोमा	8.12.b	4587	हत्सु क्रतुं वरुणो विश्वग्निं	4.43.b
4553	हविर्धानं यदग्निनाग्नीध्रं	21.18.a	4588	हेमन्ताय ककराञ्छिशिराय	26.24.b
4554	हविष्मतीरिमा आपो हविष्माँ	6.33.a	4589	हेमन्तेन ऋतुना देवासिणवे	23.28.a
4555	हविषेन्द्रश्च सरस्वती	22.58.b	4590	हेमन्तो वाच्यः पङ्क्तिर्हेमन्ती	14.64.b
4556	हविष्मान् देवो अध्वरो हविष्माँ	6.33.b	4591	हैमन्तिका ऋतू अभिकल्पमाना	15.31.f
4557	हव्यश्च शमीष्व सुशमि	1.23.b	4592	होताध्वर्यु रावया अग्निमिन्धो	27.32.a
4558	हव्या देवेषु नो	24.19.b	4593	होता यक्षत्तनूनपात्सरस्वती	23.31.a
4559	हव्ये काम्य इळे रन्ते	9.33.a	4594	होता यक्षत्तनूनपातमूतिभि	30.2.a
4560	हताघशश्चसा आभाष्टाँ वसु	30.17.b	4595	होता यक्षत्तनूनपातमुद्भिदं	30.25.a
4561	हनुभ्याश्च स्तेनान् भगवस्ताश्च	12.79.b	4596	होता यक्षत्तिस्रो देवीर्न	23.38.a
4562	हन्तु पाप्मानं यो	28.11.b	4597	होता यक्षत्तिस्रो देवीर्न	30.8.a
4563	हस्त आधाय सविता	12.11.a	4598	होता यक्षत्पेशस्वतीस्तिस्त्रो	30.31.a
4564	हस्तघ्नो विश्वा वयुनानि	31.17.b	4599	होता यक्षत्प्रचेतसा	30.30.a
4565	हस्ताभ्यां मृद्वीं कृत्वा	12.56.b	4600	होता यक्षत्प्रजापतिश्च	25.66.a
4566	हिङ्काराय स्वाहा हिङ्कृताय	24.7.a	4601	होता यक्षत्त्वष्टारमिन्द्र न्देवं	30.9.a
4567	हिमस्य त्वा जरायुणाग्ने	18.6.a	4602	होता यक्षत्समिधाग्निं मिळस्पदे	23.30.a
4568	हिरण्ययेन पात्रेण सत्यस्य	40.15.a	4603	होता यक्षत्समिधानं महद्यशः	30.24.a
4569	हिरण्ययेन सविता रथेना	32.43.b	4604	होता यक्षत्समिधेन्द्रमिळस्पदे	30.1.a
4570	हिरण्ययेन सविता रथेना	33.25.b	4605	होता यक्षत्सरस्वतीम् मेषस्य	23.42.b
4571	हिरण्यगर्भ इत्येषः	29.33.a	4606	होता यक्षत्सरस्वतीम् मेषस्य	23.44.d
4572	हिरण्यगर्भ इत्येषः	35.25.b	4607	होता यक्षत्सुपेशसा	30.29.a
4573	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्ने	14.4.a	4608	होता यक्षत्सुपेशशोषे नक्तं	23.36.a
4574	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्ने	25.1.a	4609	होता यक्षत्सुबर्हिषम्	30.27.a
4575	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्ने	27.14.a	4610	होता यक्षत् सुरेतसमृषभं	23.39.a

4611	होता यक्षत्सुरेतसं त्वष्टारं	30.32.a		4626	होता यक्षदुरो दिशः कवष्यो	23.35.a
4612	होता यक्षत्स्वाहाकृतीरग्निं	30.34.a		4627	होता यक्षदैव्या होतारा	23.37.a
4613	होता यक्षदग्निं स्वाहाज्यस्य	23.41.a		4628	होता यक्षदैव्या होतारा	30.7.a
4614	होता यक्षदग्निं स्विष्टकृत	23.46.a		4629	होता यक्षन्नराशंसं न नग्नहं	23.32.a
4615	होता यक्षदग्निनौ च्छागस्य	23.42.a		4630	होता यक्षद् बर्हिर्हृण्मदा भिषद्	23.34.a
4616	होता यक्षदग्निनौ च्छागस्य	23.44.a		4631	होता यक्षद् बर्हिषीन्द्रन्	30.4.a
4617	होता यक्षदग्निनौ सरस्वती	23.43.a		4632	होता यक्षद्वनस्पतिं शमितारं	23.40.a
4618	होता यक्षदिळाभिरिन्द्रमीळित	30.3.a		4633	होता यक्षद्वनस्पतिमभि हि	23.45.a
4619	होता यक्षदिळेळित आजुहानः	23.33.a		4634	होता यक्षद्वनस्पतिं शमितारं	30.10.a
4620	होता यक्षदिन्द्रमृषभस्य वपाया	23.42.c		4635	होता यक्षद्वनस्पतिं शमितारं	30.33.a
4621	होता यक्षदिन्द्रमृषभस्य हविष	23.44.g		4636	होता यक्षद्वयचस्वतीः	30.28.a
4622	होता यक्षदिन्द्रं स्वाहाज्यस्य	30.11.a		4637	होतृभ्यां दधुरिन्द्रियं वसुवने	23.52.b
4623	होता यक्षदीलेन्यमीळितं	30.26.a		4638	ह्लादुनीर्दूषीकाभि रस्ना	27.13.b
4624	होता यक्षदुषे इन्द्रस्य	30.6.a		4639	ह्लादान् कुक्षिभ्यां समुद्र	27.12.c
4625	होता यक्षदोजो न	30.5.a		4640	ह्वयामि शक्रं पुरुहूतमिन्द्रं	22.35.b

Line No. indicates Adhyaya (Chapter No.), Mantra in the chapter, Line in that Mantra.

Vedic Works by Sri. K Suresh:

Books:

1. Sri Rudra Ghana Pāṭha (Sanskrit)
2. Sri Rudra Ghana Pāṭha (Tamil)
3. Chamaka Ghana Pāṭha (Sanskrit)
4. Chamaka Ghana Pāṭha (Tamil)
5. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
6. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
7. Yajur Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
8. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
9. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
10. Ṛig Veda Āśīrwāda Ghana Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
11. Pancha Rudra Ghana Pāṭha (Sanskrit)
12. Sri Rudra Krama Pāṭha (Sanskrit & Kannada)
13. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 1 (Sanskrit)
14. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 2 (Sanskrit)
15. Apratiratha Mantra Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
16. Jeemootasyeva Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
17. Vishvajite Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
18. Aano Bhadra Ghana Pāṭha (Sanskrit & English)
19. Special Suktas from Ṛig Veda (Sanskrit)
20. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 3 (Sanskrit)
21. Śukla Yajur Veda Jatā Pāṭha Vol – 4 (Sanskrit)
22. Śukla Yajur Veda Samhitā and Full Pada Pāṭha (Sanskrit)
23. A Brief History of Vedas (English)

Audio:

1. Sri Rudra Ghanam
2. Chamaka Ghanam
3. Yajur Veda Āśīrwāda (Blessing) Ghana Pāṭha Vol – 1
4. Sri Rudram, Chamakam, Suktams and Mantra Pushpam
5. Unbeatable - Apratiratha Mantra Ghana Pāṭha
6. Thundercloud - Jeemootasyeva Ghana Pāṭha
7. The Treasure - Vishvajite Ghana Pāṭha
8. Wisdom Bliss - Aano Bhadra Ghana Pāṭha
9. Suresha Paddhati – Stress Reliever – Sri Rudra Pancha Rudra Vedic Jugalbandhi (Part-1)

Publisher:

The Ghanapati

G2 Kings Manor

35/62, 4th Trust Cross Street,

Mandavelipakkam, Chennai 600 028

Phone : +91-97397 81284

Author : suresh@ghanapati.com

Enquiries : support@ghanapati.com

Web Site : www.ghanapati.com

Price:

Volumes 1 & 2 - ₹ 2,000/-